DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

2024 KPSS

JURİ KONFOR SERİSİ

Mini Özetli

TARİH

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

Çözümler
Hem Kitapta
Hem de Karekodda

DATA YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

KPSS

TARİH

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayınevinin izni olmaksızın,
kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı,
çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN

978-625-6519-05-3

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital
ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81
Fax: 0312 342 23 58
www.datayayinlari.com
bilgi@datayayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI 4

TEST 1 6
TEST 2 8
TEST 3 10
TEST 4 12
TEST 5 14
TEST 6 16
TEST 7 18
TEST 8 20
TEST 9 24
TEST 10 26
TEST 11 28
TEST 12 30
TEST 13 32
TEST 14 34
TEST 15 36
TEST 16 38
TEST 17 40
TEST 18 42
TEST 19 44
TEST 20 46

2. ÜNİTE: TÜRK İSLAM TARİHİ . . 48

TEST 1 50
TEST 2 52
TEST 3 54
TEST 4 56
TEST 5 58
TEST 6 60
TEST 7 62
TEST 8 64
TEST 9 66
TEST 10 68
TEST 11 70
TEST 12 72
TEST 13 74
TEST 14 76
TEST 15 78
TEST 16 80
TEST 17 82
TEST 18 84
TEST 19 86
TEST 20 88
TEST 21 90
TEST 22 92
TEST 23 94
TEST 24 96
TEST 25 98
TEST 26 100
TEST 27 102

3. ÜNİTE: OSMANLI TARİHİ 104

TEST 1 106
TEST 2 108
TEST 3 110
TEST 4 112
TEST 5 114
TEST 6 116
TEST 7 118
TEST 8 120
TEST 9 122
TEST 10 124
TEST 11 126
TEST 12 128
TEST 13 130
TEST 14 132
TEST 15 134
TEST 16 136
TEST 17 140
TEST 18 142
TEST 19 144
TEST 20 146
TEST 21 148
TEST 22 150
TEST 23 152
TEST 24 154
TEST 25 156
TEST 26 158
TEST 27 160

4. ÜNİTE: T. C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 162

TEST 1 164
TEST 2 166
TEST 3 168
TEST 4 170
TEST 5 172
TEST 6 176
TEST 7 178
TEST 8 180
TEST 9 182
TEST 10 184
TEST 11 186
TEST 12 188
TEST 13 192
TEST 14 194
TEST 15 196
TEST 16 198
TEST 17 200
TEST 18 204
TEST 19 206
TEST 20 208
TEST 21 210
TEST 22 212
TEST 23 214
TEST 24 216
TEST 25 218
TEST 26 220
TEST 27 222
TEST 28 224

5. ÜNİTE: ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ 226

TEST 1 228
TEST 2 230
TEST 3 232
TEST 4 236
TEST 5 238
TEST 6 240
TEST 7 242
TEST 8 244
TEST 9 246
TEST 10 248
TEST 11 250

ÇÖZÜMLER 252

CEVAP ANAHTARI 285

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

ÜNİTE 1

İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

ORTA ASYA TÜRK TARİHİ

TÜRKLER

Türk Adının Anlamı?

Uygur metinlerinde: Güç, kuvvet

Kaşgarlı Mahmut'un "Divan-ı Lügati't Türk" eserinde: Olgunluk çağı

Çin kayanaklarında: Miğfer

Ziya Gökalp'e göre: Türeli (töreli), kanun, nizam sahibi

Barthold'a göre: Birlik kazanmış halk, törü

Wambery'e göre: Türemeli, çoğalmak

Herodat'a göre: Deniz kıyısında oturmuş adam

G. Doerfer'e göre: Devlete bağlı halk

Nerede Yaşadı?

- Türklerin ilk ana yurtları Orta Asya'dadır.
- Ana yurdun, batısında; Hazar Denizi ve İtil Boyları, güneyinde; Hindikuş ve Karanlık Dağları, kuzeyinde; Kırgız bozkırları, Sibirya stepleri bulunur.
- Orta Asya'nın coğrafi yapısı, karasal iklimi ve yüksek platolardan oluşması Türklerin konar-göçer bir yaşam benimsemesi ve mücadeleci bir yapıya sahip olmasına yol açmıştır.
- Ötüken, "Toprak Ana" olarak adlandırılmıştır.

Orta Asya Kültür Çevreleri

Anav: Orta Asya'nın en eski kültürüdür. At ilk defa bu kültürde görülmüştür.

Afanesyevo: Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir.

Andronova: Türklerin ataları tarafından meydana getirilmiştir.

Karasuk: Demir madeni dünyanın pek çok bölgesine göre daha erken işlenmeye başlanmıştır. Atlı göçebe kültürünün Orta Asya'ya yayılmasını sağlamıştır.

Kelteminar: Yerleşik yaşam izlerinin görüldüğü kültür merkezidir.

Tagar: Türk kültürlerinin gelişmiş ve sentezlenmiş halidir. Kültür mensuplarına Altaylılar da denir.

Orta Asya Göçlerini Kolaylaşyıran Etmenler

- Toplumsal dayanışma ve dinamizm
- Atın evcilleştirilmesi
- Tekerleğin kullanılması
- Cihan hakimiyeti anlayışı
- Teşkilatçı yapı
- Konar-göçer yaşam tarzı

Orta Asya Göçlerinin Nedenleri

- Kuraklık, salgın hastalıklar ve hayvan hastalıkları
- Otlak ve tarım alanlarının daralması
- Nüfusun artması
- Boylar arası mücadele, dış baskılar (Moğol, Çin ve Tunguz baskısı)
- Bağımsız yaşama arzusu ve yeni yurtlar edinme düşüncesi

Orta Asya Göçlerinin Sonuçları

- Türkler; Anadolu, Suriye, Orta Avrupa ve Sibirya'ya yerleştiler.
- Değişik bölgelere göç eden Türkler farklı kültürleri etkilediler ve kendileri de o kültürlerden etkilendiler.
- Bu etkilenmeler sonucu Türk boyları arasında dini, kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasi farklılıklar meydana geldi.
- Göç ettikleri yerlerde Türkler değişik adlarla devlet kurdular. Göç ettikleri bölgelerde devlet yönetimi ve askeri teşkilatlanma açısından örnek oldular.
- Göçler nedeniyle Türk tarihini belli bir coğrafya ve belli bir zaman dilimi içinde incelemek güçleşmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ

İSKİTLER (SAKALAR)

- Orta Asya kökenli atlı göçebe Türk toplulukları tarafından kurulmuştur. En önemli hükümdarı Alpertunga'dır.
- Alpertunga ve Şu destanlarının sahipleridir.
- Firdevsi, Şehname adlı eserinde Alpertunga'dan **Efrasiyap** adı ile söz etmiştir.
- Üzengiyi bulmuşlardır. **Tomris** adında kadın hükümdarları vardır. Altın işlemeciliğinde ileri gittikleri için **Bozkırın Kuyumcuları** olarak anılmışlardır.
- Köşeden yapılmış çadırı olan dört tekerlekli araba kullanmışlardır.

ASYA HUN DEVLETİ (BÜYÜK HUN DEVLETİ) (MÖ 220-MS 216)

- Tarihte bilinen ilk teşkilatlı Türk devletidir.
- Bilinen ilk hükümdarı **Teoman'dır**.
- En güçlü dönemi **Mete Han** zamanıdır.
- Mete Han 26 Türk boyunu tarihte ilk kez bir bayrak altında toplamıştır. Mete Han ilk teşkilatlı Türk ordusunu **(Onluk Sistem)** kurmuştur.
- Çinlilerle İpek Yolu'na hakim olmak için savaşmışlardır.

I. KÖK TÜRK DEVLETİ (552-630)

- Devletin kurucusu Bumin Kağan'dır.
- Kendisi ülkenin doğusunu, kardeşi İstemi Yabgu ise ülkenin batısını idare etti.
- En parlak dönemini Mukan Kağan zamanında yaşadı.
- İpek Yolu'na hakim olmak isteyen İstemi Yabgu Akhunlara karşı Sasanilerle işbirliği yaptı.

II. KÖK TÜRK DEVLETİ (682-742)

- Devletin kurucusu Kutluk Kağan'dır. Kutluk Kağan "İlteriş" (devlet derleyen) unvanını taşır.
- Kutluk Kağan'dan sonra başa geçen Kapgan Kağan faaliyetleri açısından Türk tarihinin en büyük fatihlerinden biri oldu.
- Devletin en parlak zamanı Bilge Kağan Dönemi'dir.
- Basmiller, Karluklar, Kırgızlar ve Türgişler bu dönemde Kök Türk hakimiyetine girmiştir.

UYGURLAR (744-840)

- Kurucusu Kutluk Bilge Kül Kağan'dır.
- En parlak dönemi Moyen-çur zamanıdır.
- Bögü kağan Dönemi'nde Mani dininin kabul edilmesiyle Uygurlar yerleşik yaşama geçen ilk Türk devleti oldu.
- Mani dininin etkisiyle bilim, sanat, edebiyat ve ticarette ilerleme kaydederken aynı zamanda savaşçı özelliklerini kaybettiler. Kağıt ve matbaayı ilk kullanan Türk devleti oldu.

AVRUPA HUN DEVLETİ (375-469)

- Balamir öncülüğünde devletini kurdular.
- Uldız Dönemi'nde Anadolu'ya ilk Türk akınlarını yaptılar.
- En parlak dönemi Attila zamanıdır. Attila Doğu Roma ile Margos ve Anatolios antlaşmalarını yaptı.
- Attila için Avrupalılar Tanrı'nın Kamçısı ifadesini kullanmışlardır.
- Germenlerle olan mücadeleri Nibelungen Destanı'na konu olmuştur.

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TOPLULUKLARI

Avarlar: İstanbul'u kuşatan ilk Türk topluluğudur.

Hazarlar: Museviliği benimseyen ilk ve tek Türk topluluğudur.

İtil Bulgarları: Türk tarihinin ilk İslam Devleti'dir. İlk Türk İslam hükümdarı ise Almış Han'dır.

Peçenekler: Bizans ordusunda paralı askerlik yaparken Malazgirt Savaşı'nda Büyük Selçuklu tarafına geçtiler.

Kıpçaklar: Diğer adı Kumanlardır. En önemli edebi eseri Codeks Cumanicus'tur.

Kırgızlar: Moğol egemenliğine giren ilk Türk devletidir. Dünyanın en uzun destanı olan Manas Destanı Kırgızlara aittir.

Karluklar: Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk topluluğudur.

Türgişler: İslamiyet'in Orta Asya'ya yayılmasını engellediler. Hükümdarları adına para bastıran ilk Türk topluluğudur.

Oğuzlar: Türklerin en kalabalık boyudur. Büyük Selçuklu, Türkiye Selçuklu ve Osmanlı gibi tarihe yön veren devletler kurmuşlardır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 1 TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI

1. İlk olarak Avrasya'da görülen Türkleri araştıran bilim insanları, bu kadim milletin adını en eski tarihî kaynaklarda aramıştır. Türk adına, gerek kaynaklarda gerekse araştırmalarda çeşitli anlamlar verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu anlamlardan biri değildir?

A) Özgür B) Türemek C) Olgunluk
D) Töre sahibi E) Miğfer

2. Orta Asya'da yaşayan Türk boyları bir müddet sonra değişik sebeplerden dolayı bu coğrafyadan göç etmek zorunda kalmışlardır.

Bu göçlerin yaşanmasında;

I. boylar arası mücadelenin yaşanması,

II. salgın hayvan hastalıklarının başlaması,

III. cihan hakimiyetini sağlama düşüncesi

durumlarından hangileri siyasi nedenler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Göçebe bir yaşam tarzı benimsemeleri

II. Yazılı kültürle geç tanışmaları

III. Boylar hâlinde yaşamaları

Yukarıdakilerden hangileri Türklerin tarih sahnesine ilk çıktıkları bölgenin tam olarak kesinlik kazanmamasına gerekçe olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tomris adındaki ilk Türk kadın hükümdar hangi Türk devleti döneminde hükümdarlık yapmıştır?

A) Hunlar B) İskitler C) Kök Türkler
D)Uygurlar E)Hazarlar

5. Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir. Altay-Sayan Dağları'nın güneybatı bölgesinde (Minusinsk Bölgesi), bulunmaktadır. Çakmak taşından ok uçları, bıçaklar, kemik iğneler, bakır eşyalar, basit çömlekler bu kültürün belli başlı eserleridir.

Hakkında bilgi verilen Orta Asya kültür merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anav Kültürü
B) Kalteminar Kültürü
C) Afanesyevo Kültürü
D) Karasuk Kültürü
E) Andronova Kültürü

6. Aşağıda Türklerin ilk ana yurdu ile ilgili verilen tanımlardan hangisi doğrudur?

A) Doğuda Kingan Dağları, kuzeyde Sibirya, batıda Hazar Denizi, güneyde Hindukuş ve Karanlık Dağları ile çevrili olan bölgedir.

B) Doğuda Aral Gölü, batıda Sibirya, kuzeyde Karanlık Dağları, güneyde Balkaş Gölü ile çevrili olan bölgedir.

C) Kuzeyde Moğolistan, doğuda Çin, batıda Hindistan ve güneyde Sibirya ile çevrili bölgedir.

D) Doğuda Kingan Dağları, Batıda Sibirya, güneyde Balkaş Gölü ile Kuzeyde Çin ile çevrili bölgedir.

E) Batıda Hazar Denizi, doğuda Kingan Dağları, kuzeyde İran ve güneyde Sibirya ile çevrilidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. I. Türkiye kelimesi ilk olarak VI. yüzyılda Bizans kaynaklarında Orta Asya için kullanılmıştır.

II. Bizans kaynakları, IX ve X. yüzyıllarda Volga'dan, Orta Avrupa'ya kadar uzanan sahaya da Türkiye adını vermiştir.

III. XI-XII. yüzyıllarda Mısır ve Suriye'ye Türkiye denilmiştir. Anadolu ise XII. yüzyıldan itibaren Türkiye olarak tanınmaya başlamıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) Yalnız III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisi Altay Dağlarını miğfere benzettikleri için bu dağların eteklerinde oturan ve demircilikle uğraşan kavme de miğfer anlamına gelen "Türk" adını vermişlerdir?**

A) Hint B) Bizans C) Çin

D) Moğol E) İran

9. Türk topluluklarına ait ilk kültür izleri, geniş bozkırlara sahip Avrasya'da görülmüştür. Bu nedenle İslamiyet öncesi Türk tarihi; başta Orta Asya olmak üzere Kafkaslar, Karadeniz'in kuzeyi ve Macaristan Ovası'nı içine alır. Bundan dolayı Türklerin en eski yurtlarının kesin olarak neresi olduğu konusunda tartışmalar yaşanmış ve değişik görüşler ortaya atılmıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi gerekçe olarak gösterilebilir?

A) İhtiyaçların insanlığı bilimsel çalışmalara yönlendirmesi

B) Orta Asya'da etnik yapının farklı olması

C) Türklerin erken dönemde yerleşik hayata geçmesi

D) Türklerin geniş bir coğrafyaya yayılması

E) Türk sosyoekonomik yapısının bölgeden bölgeye farklılık göstermesi

10. **Orta Asya Türk göçlerinin sebepleri; siyasi, ekonomik, coğrafi ve sosyal olarak sınıflandırıldığında aşağıdakilerden hangisi siyasi sebepler arasında yer almaz?**

A) Bağımsız yaşama arzusu

B) Türk boyları arasında hakimiyet mücadelesi

C) Dış baskıların atması

D) Cihana hükmetme ideali

E) Büyük toprak sahibi olan feodal beylerin baskısı

11. **Anav, Afanesyevo, Adronova, Karasuk ve Tagar gibi Orta Asya kültür bölgelerinde yapılan kazılarda ortaya çıkartılan;**

I. tuğladan yapılmış duvarlar,

II. halı ve kilim parçaları,

III. toprak ve bakırdan eşya

buluntularından hangileri bu bölgelerde yerleşik hayatın yaşandığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

12. **Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türk göçlerinin sonuçları arasında yer almaz?**

A) Göç edilen yerlerde değişik adlarla devletler kurdular.

B) Bir kısmı karşılaştıkları yeni kültürlerle kaynaşarak milli kimliklerini kaybettiler.

C) Kavimler Göçü'ne zemin hazırladılar.

D) Göç ettikleri bölgelerdeki toplumlara devlet yönetimi ve ordu teşkilatı konularında da örnek oldular

E) Batıya doğru göç edenler büyük ölçüde göçebe yaşam tarzını sürdürdüler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 2 TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI

1. Coğrafi bir terim olarak Türkiye kelimesi ilk kez aşağıdaki hangi kaynakta kullanılmıştır?

A) Bizans B) Sasani

C) Arap D) Süryani

E) Çin

2. Firavun Tutankamon'un mezarından sonra dünyanın en çok altın bulunan mezarı Esik Kurganı'dır. Kurgan'da en değerli parça olan Altın Elbiseli Adam zırhının yanı sıra kurganın içerisinde; tabak, vazo, ayna, tarak kılıfları, tas, gümüş kaşıklar ve 4.800 parça altın bulundu.

Sözü edilen kurgan aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Asya Hun B) Uygurlar

C) Akhunlar D) İskitler

E) Türgişler

3. Aşağıdaki bilim adamlarından hangisinin Türk kelimesinin anlamı ile ilgili ifadesi doğru <u>verilmemiştir</u>?

A) Ziya Gökalp–Töreli

B) Wambery–Türemek

C) Kaşgarlı Mahmut–Olgunluk çağı

D) W. Barthold–Asker millet

E) Doerfer–Devlete bağlı halk

4. Türk adının Çin, Bizans, Sasani ve Arap gibi birçok devletin kaynaklarında yer alması Türklerin aşağıdaki hangi özelliğinden kaynaklanmıştır?

A) Geniş coğrafyalara yayılıp farklı devletlerle siyasi ilişkiler kurmaları

B) Teşkilatçı yönlerinin güçlü olması

C) Askeri yeteneklerinin gelişmiş olması

D) Bilim ve sanatın gelişmiş olması

E) Boylar şeklinde yaşamaları

5. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya coğrafyasının özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Altay, Tien-şan, Pamir ve Hindikuş en önemli dağlarıdır.

B) Karasal iklimin bütün şiddetiyle hüküm sürdüğü bir bölgedir.

C) Bitki örtüsü genellikle bozkırdır.

D) En önemli özelliklerinden biri denizlere kapalı olmasıdır.

E) Bu coğrafyada halkın büyük çoğunluğu tarım faaliyetleriyle uğraşmaktadır.

6. Türkler göçler sayesinde anayurdun dışında birçok yerde devlet kurmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin göçler sonucunda anayurdun dışında kurduğu bir devlet <u>değildir</u>?

A) Akhunlar B) Batı Hunları C) Avarlar

D) Kök Türkler E) Bulgarlar

7. Türkler anayurtta birçok devlet kurdukları gibi göç ettikleri bölgelerde de kısa sürede birçok devlet kurmuşlardır. Avar, Hazar, Bulgar, Avrupa Hun ve Akhun devletleri bu duruma örnek verilebilir.

Türklerin farklı coğrafi bölgelerde kısa sürede birçok devlet kurmalarında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) Nüfuslarının fazla olması

B) Askeri teşkilatın gelişmiş olması

C) Devlet kurma geleneğine sahip olmaları

D) Bağımsız yaşama arzusunun gelişmesi

E) Teşkilatçı bir toplumsal örgütlenmenin olması

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. Orta Asya denizden uzak geniş bozkırların yer aldığı ve karasal iklimin hüküm sürdüğü bir coğrafyadır.

Bu durum;

I. mimari,

II. ticaret,

III. sosyal

alanlarının hangilerinde Türklerin gelişmesini olumsuz etkilemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

9. Türkler farklı bölgelerde ve faklı zaman diliminde birçok devlet kurmuşlardır

Bu durumun;

I. Anayurdun sınırları konusunda farklı fikirlerin ortaya çıkması,

II. Türk tarihinin bir bütün olarak ele alıp incelenmesini zorlaştırması,

III. Türk kültürünün zayıf kalması

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

10. Türkler farklı tarihlerde göç ederek Mezopotamya, Anadolu, Çin, Hindistan, Orta Avrupa, Balkanlar ve Sibirya'ya yerleştiler.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sebep olduğu gelişmeler arasında yer almaz?

A) Aynı dönemde farklı bölgelerde Türk devletlerinin kurulması

B) Bazı Türk boylarının milli kimliklerini kaybetmesi

C) Düzenli askeri teşkilat yapısı oluşturmada farklı uluslardan etkilenmesi

D) Türk devletleri arasında kültürel farklılıkların oluşması

E) Türk kültürünün geniş bir alana yayılması

11. Türklerin göçler sırasında kısa sürede uzak bölgelere giderek geniş bir coğrafyaya yayılmalarında aşağıdakilerden hangisinin önemli kolaylık sağladığı söylenebilir?

A) Geniş aile yapısının benimsenmesi

B) Tarım ve mimarinin gelişmesi

C) Türk birliğinin sağlanması

D) Atın evcilleştirilmesi ve at arabalarından yararlanılması

E) Milli değerlere önem verilmesi

12. "Türk tarihi belli bir coğrafyanın tarihi değildir." **diyen bir tarihçi bu yargısına Türklerin aşağıdaki hangi özelliğini gerekçe göstermiş olamaz?**

A) Bağımsız yaşama arzusunu

B) Göçebe hayat tarzını

C) Atlı ve hareketli bir yapıya sahip olmalarını

D) Yaptıkları göçlerle geniş coğrafyalara yayılmalarını

E) Devletlerini boy birliği ile kurmaları

13. Türk kavimlerinin bağımsız yaşama arzuları;

I. askeri mücadelelerin yapılması,

II. göçlerin meydana gelmesi,

III. boylar arasında mücadelelerin olması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 3

TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI

1. Hazar Denizi'nin kuzeydoğusu ile Ural Dağları arasında kalan bölgede yaşayan insanlar sığırı ve deveyi evcilleştirmişlerdir. Bu topluluk altın, bakır, tunç gibi madenlerden eşya yapmışlardır. Tarihçiler MÖ 1700 - MÖ 1200 yılları arasındaki bu kültürü meydana getiren insanları Türklerin ilk ataları olarak kabul etmişlerdir.

Özellikleri verilen Orta Asya kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anav B) Afanesyevo C) Karasuk

D) Tagar E) Andronova

2. **Türk sözcüğünün anlam ve kökeni konusunda aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Altay Dağlarını miğfere benzeten Çinliler bu dağların eteklerinde yaşayan ve demircilikle uğraşan kavme "miğfer" anlamına gelen Türk adını vermişlerdir.

B) Kaşgarlı Mahmut Divanü Lügati't - Türk eserinde Türk sözcüğünün "olgunluk" anlamına geldiğini belirtmiştir.

C) Tarihci İlber Ortaylı Türk kelimesinin "türemek" fiilinden geldiğini ileri sürmüştür.

D) Türk sosyoloğu olarak kabul edilen Ziya Gökalp Türk kelimesinin "töre sahibi" anlamındaki "türeli sözcüğünden geldiğini söylemiştir.

E) Uygurlar zamanına ait belgelerde Türk sözcüğü "güç" kuvvet" ve "olgunluk" anlamlarına gelmektedir.

3. **Tarihi süreçte farklı coğrafyaların Türkiye ismiyle anılmasında Türklerin aşağıdaki hangi özelliği etkili olmuştur?**

A) Teşkilatçı bir yapıya sahip olmaları

B) İkili teşkilatla yönetilmeleri

C) Konargöçer bir yaşam tarzı sürmeleri

D) Yaşadıkları her bölgeyi vatan olarak benimsemeleri

E) Kervan ticaretinde gelişmiş bir millet olmaları

4. Türkiye kelimesi, ilk olarak VI. yüzyılda Bizans kaynaklarında ..... için kullanılırken bu kaynaklar daha sonra IX ve X. yüzyıllarda Volga'dan, Orta Avrupa'ya kadar uzanan saha için de Türkiye adını kullanmıştır.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Orta Asya B) Hindistan

C) Anadolu D) Suriye

E) Mısır

5. **Tagar kültüründe, tunçtan yapılmış bıçak, hançer ve çok sayıda ok uçlarının bulunması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

A) Demir ticareti yaptıklarının

B) Atı evcilleştirdiklerinin

C) Çin'i vergiye bağladıklarının

D) Savaşçı bir topluluk olduklarının

E) Ekonomilerinin madene dayandığının

6. **Orta Asya'da yapılan arkeolojik kazılar sonucunda Orta Asya kültür merkezlerine ait önemli eserler aşağıdakilerin hangisinde ortaya çıkarılmıştır?**

A) Lahitlerde B) Tapınaklarda

C) Piramitlerde D) Kurganlarda

E) Kitabelerde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Orta Asya'da yapılan araştırmalar sonucunda bu bölgede tarihi MÖ 4000'lere dayanan kültür merkezleri ortaya çıkarılmıştır. Bulunan kalıntılar sayesinde o dönemin insanları hakkında birçok bilgiye ulaşılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisiyle o dönemdeki insanlar hakkında en aydınlatıcı bilgilere ulaşılabilir?

A) Kullandıkları araç gereçler

B) Beslenme alışkanlıkları

C) Sanat anlayışları

D) Kıyafetleri

E) Yaşadıkları bölge

8. Orta Asya, Asya kıtasının ortasında yer alan geniş ve yüksek platolarla kaplı bir bölgedir. Bu bölgede konargöçer bir yaşam süren Türkler zaman içerisinde geniş bir coğrafyaya yayılmış bu durum Türk tarihinin bir bütün olarak incelemesini zorlaştırmıştır.

Türklerin konargöçer bir yaşam sürmelerinde;

I. bulundukları bölgenin iklim ve coğrafi koşulları,

II. temel geçim kaynaklarının hayvancılık olması,

III. boylar halinde yaşamaları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Orhun Kitabeleri'nde Türk sözcüğü ile ilgili yer alan ifadelerden biri değildir?

A) Türk yiğit B) Türk budun

C) Türk kağan D) Türk töresi

E) Türk adı

10. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilk ana yurdu olan Orta Asya ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Asya kıtasının ortasında yer alan geniş ve yüksek platolarla kaplı bir bölgedir.

B) Denizden uzak ve yüksek dağlarla çevrili olduğu için iklimi çok serttir.

C) Karasal iklimin bütün şiddetiyle hüküm sürdüğü bu bölgede sıcaklık kışın -50 °C 'a kadar düşmektedir.

D) Tipik bitki örtüsü bozkırdır.

E) Bölgede sadece hayvancılık faaliyetleri yürütülmüştür.

11. Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir. Altay - Sayan Dağları'nın güneybatı bölgesinde yapılan kazılarda ortaya çıkarılan çakmak taşından ok uçları, bıçaklar, kemik iğneleri, bakır eşyalar, basit çömlekler bu kültürün belli başlı eserleridir.

Buna göre bu kültürde yaşayan insanlar ile ilgili;

I. Türklerin ataları oldukları,

II. madeni işledikleri,

III. yerleşik hayat sürdükleri

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilk ana yurdu olan Orta Asya'da yer alan dağlardan biri değildir?

A) Hindikuş B) Kingan C) Altay

D) Ural E) Kafkas

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 4 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

1. Karluklar hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) İlk zamanlarda Bizans ordusunda paralı askerlik yaptılar.

B) Moğol hâkimiyetini kabul eden ilk Müslüman Türk topluluğudur.

C) İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyudur.

D) Karahanlı Devleti'nin kurulmasında rol oynamışlardır.

E) Talas Savaşı'ndan sonra İslamiyet'i kabul etmişlerdir.

2. Sulu Kağan İslam kaynaklarına göre Araplar ona, zahmet ve sıkıntı veren anlamında "Ebu Müzahim" diyorlardı. Sulu Kağan'ın ölümü Türk tarihi kadar dünya tarihini de etkilemiştir. Sulu Kağan Maveraünnehir'i Emevilere dar etmiş, Emeviler Ceyhun ötesine geçmeye âdeta korkar olmuşlardı. Onun ölümü üzerine Emeviler askıya aldıkları Orta Asya'ya yönelik taarruz politikalarını tekrar canlandırdılar.

Hakkında bilgi verilen hükümdar aşağıdaki hangi Türk topluluğuna kağanlık yapmıştır?

A) Kırgızlar B) Türgişler C) Sabirler

D) Hazarlar E) Avarlar

3. Oğuzlar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Selçuklu ve Osmanlı Devleti'ni kuran boydur.

B) Avrupa'ya yerleşen Oğuz boylarına Uz denilmiştir.

C) Oğuzların tarihlerini aydınlatan en açık bilgilere Kök Türk Yazıtları'nda rastlanılmaktadır.

D) Türk İslam medeniyetinin oluşmasında önemli rol oynamışlardır.

E) Devlet işleri için komenton denilen meclis oluşturmuşlardır.

4. Altın Orda Devleti'nin kurulmasında rol oynamış aynı zamanda Codex Cominicos adı ile bir sözlük hazırlamış Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabirler B) Oğuzlar C) Kumanlar

D) Hazarlar E) Karluklar

5. Peçenekler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Bağımsız bir devlet kuramamışlardır.

B) Ruslarla mücadele ederek Rusların Karadeniz'e inmelerine engel olmuşlardır.

C) Hristiyanlığı kabul ederek milli kimliklerini kaybetmişlerdir.

D) Malazgirt Savaşı'nda Selçukluların safına geçmişlerdir.

E) Müslüman Araplarla savaşan ilk Türk devletidir.

6. Bizans, Sasani ve Araplarla siyasi ve ticari ilişkiler kuran bu Türk devleti, VII ve IX. yüzyıllar arasında bulundukları bölgede barış ve güvenliği sağladıklarından dolayı döneme kendi adları verilmiştir.

Hakkında bilgi verilen Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hazarlar B) Oğuzlar C) Kıpçaklar

D) Bulgarlar E) Karluklar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. I. Kök Türk Devleti'nde Bumin doğuda büyük kağan oldu. Kardeşi İstemi ise "Yabgu" unvanı ile devletin batı kanadını yönetti. Türk devlet anlayışına göre doğuda oturanlar batıda oturanlardan üstün olurdu. Batıda oturan yabgu iç işlerinde serbest dış işlerinde doğudaki kağana bağlı idi.

Buna göre I. Kök Türk Devleti ile ilgili;

I. ikili yönetim sisteminin uygulandığı,

II. devletin hanedan üyelerinin ortak malı kabul edildiği,

III. federal bir yönetim anlayışının uygulandığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. **Aşağıdaki Türklerden hangileri hem Asya'da hem de Avrupa'da varlıklarını sürdürmüştür?**

A) İskitler - Sibirler B) Hunlar - Avarlar

C) Akhunlar - Kırgızlar D) Hazarlar - Karluklar

E) Bulgarlar - Türgeşler

9. **Asya Hun, Kök Türk, Uygur ve Kırgızlara başkentlik yapan Ötüken şehri bugün aşağıdaki devletlerden hangisinin hâkimiyeti altında bulunmaktadır?**

A) Türkmenistan B) Moğolistan C) Özbekistan

D) Azerbaycan E) Çin

10. **Gazneliler Dönemi'nde Firdevsi tarafından yazılan ve İskit–Pers savaşlarını anlatan destan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şehname B) Şan Kızı C) Nibelungen

D) Alp Er Tunga E) Şu

11. **Aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçları arasında yer almaz?**

A) Fransa, İngiltere ve İspanya gibi devletlerin temelleri atılmıştır.

B) Roma İmparatorluğu, Batı ve Doğu Roma İmparatorluğu şeklinde ikiye bölünmüştür.

C) Merkezi krallıklar güç kaybetmiş feodal yönetimler ortaya çıkmıştır.

D) Avrupa'da birçok topluluk yer değiştirmiştir.

E) Avrupa'da reform hareketleri başlamıştır.

12. **Hun boylarını Orta Asya'dan Avrupa'ya taşıyarak Avrupa Hun Devleti'ni kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rua B) Uldız C) Balamir

D) Bleda E) Attila

13. "Başkalarına bağlanmak ve onlara hizmet etmek bir alçaklıktır. Ünümüzün bütün dünyaya yayılmasının nedeni bu tutumumuzdur." **açıklamasını yaparak Çin'e bağlanmayı reddeden ve bağımsızlığı savunan Büyük Hun hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mete Han B) Mukan C) Çi-çi

D) Böğü E) Ho-han-yeh

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 5 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

1. Uygur Devleti hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Kurucusu Kutluk Bilge Kül Kağan'dır.

B) İlk olarak Ötüken daha sona Karabalasagun başkent seçilmiştir.

C) Böğü Kağan Dönemi'nde Mani dini kabul edilmiştir.

D) Kırgız saldırıları sonucunda yıkılmıştır.

E) Türklerin Orta Asya'da kurdukları ikinci büyük devletidir.

2. Savaşçılığı ve idareciliği ile Bizans kayıtlarına girmiş, Sabirler'de devleti yöneten hatun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Boğarık Hatun B) Meracil Hatun

C) Nilüfer Hatun D) Hayme Hatun

E) Begüm Sultan

3. Aşağıdakilerden hangisi Avarların özellikleri arasında yer almaz?

A) İstanbul'u kuşatan ilk Türk devleti olarak tarihe geçmiştir.

B) Avrupa'ya iki yüzyıl hükmederek Avrupa kültür ve medeniyetini etkilemişlerdir.

C) Avrupa'ya yerleşen Avarlar Hristiyanlığı kabul etmelerinin etkisiyle Türklük özelliklerini kaybetmişlerdir.

D) Slav toplulukları ve Ruslar yönetim ve askeri açıdan Avarları örnek almışlardır.

E) Anadolu'ya akınlar düzenleyen ilk Türk devletidir.

4. Aşağıdakilerden hangisi Türgişlerin özellikleri arasında yer almaz?

A) Baga Tarkan Türk tarihinde kendi adına para bastıran ilk hükümdardır.

B) Orta Asya'nın Emevi hakimiyetine girmesini önlemiştir.

C) Günümüzde yaşayan Gagavuzların atalarını oluşturmaktadırlar.

D) Karluklar tarafından siyasi varlıklarına son verilmiştir.

E) Uygarlardan sonra yerleşik hayata geçen ikinci Türk topluluğudur.

5. Aşağıdakilerden hangisi Kırgızların özellikleri arasında yer almaz?

A) Ötüken'de devlet kuran son Türk boyudur.

B) XIX. yüzyılda Rusların egemenliğine giren Kırgızlar, 1991 de bağımsız oldular.

C) Moğolların hakimiyetini kabul eden ilk Türk boyu olmuştur.

D) En önemli eserleri dünyanın en uzun destanı sayılan Manas Destanı'dır.

E) Avrupa'ya göç eden Türk boylarından biridir.

6. 751 yılında gerçekleşen Talas Savaşı'nda Müslümanlarla birlikte hareket ederek Çinlilerin Orta Asya'ya egemen olmasını önleyen Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karluklar B) Avarlar C) Peçenekler

D) Hazarlar E) Kırgızlar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Çin imparatorları özellikle barış zamanlarında Hun kağanlarına eş olarak gönderdikleri Çinli prenseslerin maiyetlerinde Hun ülkesine birçok ajan sokmuştu. Bu ajanlar türlü entrikalarla Hun beyleri ve boyları arasında düşmanlık çıkarmıştı.

Buna göre;

I. Türk - Çin arasındaki mücadelelerde farklı yöntemler kullanılmıştır.

II. Casusluk faaliyetleri Türkler arasında birliği zedelemiştir.

III. Siyasi amaçla yapılan evlilikler her zaman sorun olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

8. Kök Türklerle ilgili bir araştırma yapan tarihçi;

I. Çin,

II. Bizans,

III. Sasani

devletlerinden hangilerinin kaynaklarından yararlanabilir?

A) Yalnız I B)Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Kök Türklerin ulusal değerlere önem vererek milliyetçi bir politika takip ettiklerine kanıt olarak gösterilemez?

A) Bağımsızlığa önem vermeleri

B) Orhun Kitabeleri'ni dikmeleri

C) Türk adını devlet adı olarak kullanmaları

D) Türk birliğini sağlamaları

E) Sasanilerle anlaşarak Akhunları yıkmaları

10. Kavimler Göçü'nün ardından yaşanan;

I. Avrupa Hun Devleti'nin kurulması,

II. feodalite rejiminin ortaya çıkması,

III. uzun yıllar sürecek karışıklıkların başlaması

gelişmelerinden hangileri Avrupa'da merkezi bir otoritenin olmadığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

11. 375 yıllarında batıya hareket eden Türk boyları, Volga-Don nehirleri arasında yaşayan Gotlar, Gepitler, Vandallar, Alanlar ve Vizigotlar gibi kavimlerin Avrupa'nın içlerine göç etmelerine neden olmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin ardından Avrupa'da ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

A) Etnik yapısının değişmesi

B) Barbar kavimler arasında Hristiyanlığın yayılması

C) Dogmatik düşüncelerin önemini kaybetmesi

D) Orta Çağ'ın başlaması

E) Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması

12. Bumin Kağan Dönemi'nde I. Kök Türk Devleti'nin batısını idare etmekle görevlendirilen ve İpek Yolu'na hakim olmak için Sasanilerle anlaşarak Akhun Devleti'ne son veren devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vezir Tonyukuk B) İstemi Yabgu

C) Bilge Kağan D) Kutluk Kağan

E) Mukan Kağan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 6 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

1. Kendisi ile barış görüşmeleri yapmak için gönderilen Bizans'ın Trakya valisine "Ben güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar her tarafı fethederim." **ifadesini kullanan Avrupa Hun hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rua B) Uldız C) Balamir
D) Bleda E) Attila

2. Aşağıdakilerden hangisi ile bugünkü Fransa, İngiltere ve İspanya gibi devletlerinin temelleri atılmıştır?

A) Ege Göçleri B) Kavimler Göçü
C) Nant Fermanı D) Margus Antlaşması
E) Anatolyus Antlaşması

3. Bizans İmparatorluğu Sasanilere karşı askerî ve ticari nitelikli bir ittifak antlaşması yaptığı aşağıdaki hangi Türk devletine Zemarkhos adındaki elçisini göndererek bu antlaşmayı pekiştirmiştir?

A) I. Kök Türk B) Uygurlar C) Türgişler
D) II. Kök Türk E) Hazarlar

4. İskitler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Alper Tunga ve Şu Destanı İskitlere aittir.
B) İranlılarla uzun süren savaşları Şehname adlı eserin konusu olmuştur.
C) İlk atlı göçebe topluluktur.
D) İran kaynaklarında İskitlere "saka" adı verilmiştir.
E) Anadolu coğrafyasına keşif amaçlı ilk Türk akınlarını düzenlemişlerdir.

5. Göçlerin etkisiyle farklı bölgelere giden Türk boyları birçok devlet kurmuşlardır. Bu durum aynı dönemde farklı bölgelerde birçok Türk devletinin kurulmasına zemin hazırlamıştır.

Aşağıdaki Türk devletlerinden hangileri aynı dönemde hüküm sürerek birbirleriyle savaşmışlardır?

A) Kök Türk–Büyük Hun
B) Büyük Hun–Uygur
C) Uygur–Akhun
D) Kök Türk–Akhun
E) Avrupa Hun–Karahanlı

6. Bayan Han zamanında Orta Avrupa'da devlet kurmuş Germen ve Slavları yönetim, askerlik ve sanat alanlarında etkilemiş devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türgişler B) Bulgarlar C) Macarlar
D) Avarlar E) Peçenekler

7. XIII. yüzyılın başlarından itibaren Moğolların hakimiyetine girdiler. Kendi alfabelerini Moğol Devleti'nin resmi yazı dili haline getirerek öğretmenlik, yöneticilik, danışmanlık, memurluk gibi görevler üstlendiler. Moğolların kültürel bakımdan Türkleşmesinde önemli rol oynadılar.

Hakkında bilgi verilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kök Türkler B) Türgişler C) Uygurlar
D) Kıpçaklar E) Akhunlar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

8. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Hun Devleti'nin özellikleri arasında yer almaz?

A) Avrupa'da kurulan ilk Türk devletidir.

B) Türk kültürünü Avrupa'ya taşıyarak Avrupa göç yollarını açmıştır.

C) Batı ve Doğu Roma İmparatorluğu'na üstünlüğünü kabul ettirmiştir.

D) İslamiyet'in Avrupa'ya yayılmasında etkili olmuştur.

E) Avrupalı toplulukları kültür ve medeniyet açısından etkilemişlerdir.

9. Ticari ilişkiler sonucunda X. yüzyılın ilk yarısında İslamiyet'i kabul ederek Doğu Avrupa'da Türk İslam kültürünün temsilcisi olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtil Bulgar B) Avarlar C) Hazarlar

D) Tuna Bulgar E) Oğuzlar

10. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Hun Devleti ile ilgili değildir?

A) I. Balkan Savaşı

B) Galya Seferi

C) Margus Antlaşması

D) Anatolyus Antlaşması

E) Mazdek İsyanı

11. Orta Asya'da Orhun ve Selenga nehirleri arasında yer alan "Kutlu Vatan" olarak da kabul edilen Türk şehri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ötüken B) Horasan C) Karabalgasun

D) Tebriz E) Aşkabat

12. Mete Han; Türk boylarının milli benliklerini kaybetmelerini önlemek için Çin'e yerleşmesini yasaklamıştır. Çin'i dışarıdan yönetme politikası takip etmiştir.

Buna göre Mete Han ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

A) Türklerin Çinlilere karışmasını sakıncalı görmüştür.

B) Türklerin milli benliklerini kaybetmelerini önlenmeye çalışmıştır.

C) Milliyetçi bir politika takip etmiştir.

D) Çin'e siyasi alanda üstünlük sağlamıştır.

E) Çin'e karşı farklı siyasi bir yöntem uygulamıştır.

13. Hintlilerin "Huna", İranlıların "Haytal" ve Bizanslıların "Eftalit" adı verdikleri Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avrupa Hun B) Akhun C) Asya Hun

D) Bulgar E) Selçuklu

14. Avrupa Hun Devleti hükümdarı Attila hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Avrupalılar onun için "Tanrının Kamçısı" ifadesini kullanmışlardır.

B) Nibelungen Destanı'nda Attila zamanındaki Hun-Germen mücadeleleri anlatılmıştır.

C) Veraset usulünde hükümdarlığın babadan oğula geçmesi uygulamasını başlatmıştır.

D) Anadolu'ya ilk Türk akınları bu dönemde gerçekleşmiştir.

E) Margus ve Anatolyus antlaşmalarıyla Bizans'a isteklerini kabul ettirmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 7 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

1. Kök Türk Devleti'nin batı kısmını idare eden İstemi Yabgu İpek Yolu'na hakim olmak için Sasanilerle anlaşarak aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine son vermiştir?

A) Uygurlar B) Akhunlar C) Türgişler
D) Sabarlar E) Kırkızlar

2. ..... Dönemi'nde Avrupa Hun Devleti'nin dış politikası belirlendi. Bu politikaya göre Batı Roma İmparatorluğu ile iş birliği yapılacak ve Doğu Roma İmparatorluğu ise baskı altında tutulacaktı.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Rua B) Uldız C) Balamir
D) Bleda E) Attila

3. Mete Han'ın tahta çıkış tarihi olan MÖ 209 yılı Türk Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın kuruluş tarihi olarak kabul edilmektedir.

Mete Han'ın tahta çıkışının Kara Kuvvetlerinin kuruluş yıl dönümü olarak kutlanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Savaş meydanında ilk kez turan taktiğini kullanması
B) At koşum takımlarını kullanan süvari birlikleri oluşturması
C) Onlu sistem denilen ilk askeri teşkilatı kurması
D) Ordu-millet anlayışında bir askeri kültür oluşturması
E) Islık sesi çıkaran oklar icat etmesi

4. İpek Yolu; Çin'den başlayarak Anadolu üzerinden Akdeniz'e oradan Avrupa'ya kadar uzanan bir ticaret yoludur. İpek Yolu'na sahip olan devletler ekonomik ve siyasi alanda hızla güçlenerek bölgeye hakim olmuşlardır.

Türk devletleri İpek Yolu'na hakim olmak için en fazla aşağıdaki devletlerden hangisiyle mücadele etmek zorunda kalmışlardır?

A) Çin B) Abbasi C) Sasani
D) Bizans E) Emevi

5. Orta Asya'da yaşayan Türk boylarını ilk kez bir yönetim ve tek bir bayrak altında birleştirmeyi başaran Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Attila B) Bumin Kağan
C) Mukan Kağan D) Mete Han
E) Bilge Kağan

6. Büyük Hun Devleti'nde mimari gelişmemiş, keçeden yapılan çadırlar ev olarak kullanılmış ve daha çok taşınabilir sanat eseri yapılmıştır.

Buna göre Hunlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Askeri teşkilatın gelişmediği
B) Türk geleneklerinden uzak yaşadıkları
C) Göçebe hayat yaşadıkları
D) Bağımsızlıklarına düşkün oldukları
E) Çin'den etkilendikleri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Türk tarihinde "Kürşat İhtilali" olarak bilinen ayaklanma aşağıdaki hangi devletin kurulmasına zemin hazırlamıştır?

A) Asya Hun
B) I. Kök Türk
C) Uygurlar
D) II. Kök Türk
E) Türgişler

8. Tunguz hükümdarı, gönderilen elçiler vasıtasıyla Mete Han'dan sınırda bulunan bir toprak parçasını istemiştir. Mete Han "Devletin temeli olan toprağı biz nasıl verebiliriz?" diyerek Tunguzlara savaş açmıştır.

Buna göre Mete Han ile ilgili;

I. siyasi alanda etkili politika takip etmediği,
II. vatan ve millet bilincine sahip olduğu,
III. komşu devletlerle iyi ilişkiler kuramadığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

9. İlk Türk toplulukları bozkır kültürünün getirdiği mücadeleci yaşam tarzı içinde teşkilatçı yönlerini de geliştirmişlerdi. Kısa sürede devlet kuran Türklerin aynı zamanda boy birliği şeklinde oluşturdukları devletleri kısa sürede de yıkılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin Türk devletlerinin yıkılmasında etkili olduğu söylenemez?

A) Çin'in entrikaları
B) Boylar arasında hakimiyet mücadelesi
C) Barutun ateşli silahlarda kullanılması
D) Kağanın soyundan gelenlerin tahta çıkma hakkının olması
E) Yeteneksiz kağanların tahta çıkması

10. Büyük Hun Devleti'nin Türk tarihinde gerçekleştirdiği ilkler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) İkili yönetim sisteminin uygulanması
B) Türk boylarını bir çatı altında toplaması
C) Uluslararası ticareti Soğdlu tücarlar aracılığıyla yapmaları
D) Çin ile resmi antlaşma imzalanması
E) İpek Yolu'na hâkim olması

11. Çin'i tamamen etkisiz hâle getirdiği hâlde Türk boylarının milli kimliklerini kaybedeceği endişesiyle Çin topraklarına yerleşmesini yasaklayan Türk hükümdar ve devleti aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Bilge Kağan–Kök Türk
B) Bilge Kül Kağan–Uygur
C) Mete Han–Büyük Hun Devleti
D) Attila–Avrupa Hun
E) Sulu Kağan–Türgiş

12. Aşağıdakilerden hangisi Çin'in Hunlara karşı takip ettiği politikalarından biri değildir?

A) Türklerin göçebe hayat sürmelerini teşvik ederek yerleşik hayata geçmelerini önlemek
B) Türk boylarını birbirine düşürerek bölmek, güçten düşürerek kontrol altına almak
C) Türk toplumunu lüks ve rahat hayata alıştırarak güçlü ve mücadeleci özelliklerini ortadan kaldırmak
D) Türk sarayına gönderdikleri prenseslerin casusluk faaliyetleri sayesinde devletin sırlarını öğrenmek
E) Kağanın soyundan olan beyleri kışkırtarak taht kavgası çıkartmak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 8 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

1. Türklerin elli yıl kadar süren Çin tutsaklığı dönemine son verdiği için kendisine "devleti derleyen, toplayan" anlamına gelen İlteriş unvanı verilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mukan Kağan
B) Kapgan Kağan
C) Kutluk Kağan
D) Bige Kağan
E) Kültigin Kağan

2. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Hun Devleti'nin yıkılmasının nedenleri arasında yer almaz?

A) Veraset sistemi nedeniyle taht kavgalarının yaşanması
B) İpek Yolu'nun Türklerin elinden çıkması nedeniyle ekonomik yapının bozulması
C) Çin'in "Böl, parçala, yönet" politikasını uygulaması
D) Mete Han'ın ölümünün ardından devletin eski gücünden uzaklaşması
E) Din ve inanç değişikliğinin devleti olumsuz etkilemesi

3. Asya Hun Devleti ile ilgili bilgiler Çin kaynakları ve kurganlardan öğrenilmektedir. Pazırık Kurganı, Esik Kurganı ve Noin Ula Kurganları Hunlara ait önemli bilgilerin elde edildiği kurganlardır.

Hunlara ait ilk bilgilerin Çin kaynakları ve kurganlardan çıkan eşyalardan öğrenilmesinde Hunlarla ilgili;

I. yazılı belgelerin bulunmaması,
II. Çinlilerle çok yakından siyasi ve ticari ilişkiler kurması,
III. teşkilatçı bir devlet yapısına sahip olmaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Aşağıdaki ilk Türklerle ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Hayvancılığa dayalı ürünler ithal edilmiştir.
B) Savaşçı özellikleri gelişmiştir.
C) Toprak mülkiyeti anlayışı gelişmemiştir.
D) Farklı coğrafyalarda devlet kurmuşlardır.
E) Yaşantılarında farklı din ve inançlar görülmüştür.

5. Türklerin yer değiştirmeleri ve farklı bölgelere göç etmelerinde dış saldırıların önemli bir rolü olmuştur.

Aşağıdaki devletlerden hangilerinin saldırıları sonucunda Türkler kitleler halinde yer değiştirmek zorunda kalmışlardır?

A) Bizans–Sasani
B) Çin–Moğol
C) Rus–Emevi
D) Moğol–Bizans
E) Çin–Sasani

6. "Türk tarihi belli bir coğrafyanın tarihi değildir." **diyen bir tarihçinin bu yargısına Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisini gerekçe gösterdiği söylenemez?**

A) Bağımsız yaşama arzusunu
B) Göçebe hayat tarzını sürmelerini
C) Hareketli bir toplum yapısına sahip olmalarını
D) Yaptıkları göçlerle geniş coğrafyalara yayılmalarını
E) Boy birliği şeklinde yaşamalarını

7. Orta Asya Türk göçlerinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Anayurdun dışında Avrupa Hun, Avar, Bulgar ve Akhun devletleri kurulmuştur.
B) Avrupa'ya yerleşen Avar, Bulgar ve Hun boyları milli kimliklerini kaybetmişlerdir.
C) Türkler farklı din ve inançları kabul etmişlerdir.
D) Türkler göç ettikleri bölgelerdeki devletleri askeri ve sosyal açıdan etkilemişlerdir.
E) Savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. İlk Türk devletleri hakkında yeterli bilgiye ulaşılamamasında Türklerle ilgili;

I. konargöçer bir hayat sürmeleri,

II. çok sık yer değiştirmeleri,

III. kut inancına bağlı olmaları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

9. Orta Asya Türk göçlerinin sebepleri; siyasi, ekonomik, coğrafi ve sosyal olarak sınıflandırıldığında aşağıdakilerden hangisi siyasi sebepler arasında yer almaz?

A) Bağımsız yaşama arzusu

B) Türk boyları arasındaki mücadele

C) Dış devletlerin saldırıları

D) Cihana hükmetme ideali

E) Nüfus artışı ve otlakların yetersiz olması

10. Orta Asya'daki; anav, afanesyevo, adronova, karasuk ve tagar kültür bölgelerinde rastlanan;

I. tuğladan yapılmış duvar,

II. halı ve kilim parçaları,

III. toprak ve bakırdan eşya

buluntularından hangileri yerleşik hayatın yaşandığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Türkler anayurtta birçok devlet kurdukları gibi göç ettikleri bölgelerde de kısa sürede birçok devlet kurmuşlardır. Avar, Hazar, Bulgar, Avrupa Hun ve Akhun devletleri bu duruma örnek verilebilir.

Türklerin farklı coğrafi bölgelerde kısa sürede birçok devlet kurmalarında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Nüfuslarının fazla olması

B) Askeri teşkilatın gelişmiş olması

C) Devlet kurma geleneğine sahip olmaları

D) Bağımsız yaşama arzusunun gelişmesi

E) Teşkilatçı bir toplumsal örgütlenmenin olması

12. Orta Asya'nın denizden uzak, geniş bozkırların yer aldığı ve karasal iklimin hüküm sürdüğü bir coğrafya olması ilk Türklerin hayat tarzının doğrudan şekillenmesinde belirleyici olmuştur.

Bu coğrafi yapı Türklerin;

I. mimari,

II. ticaret,

III. sosyal

alanlarından hangileri ile ilgili faaliyetlerinin gelişmesini olumsuz etkilemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

13. İlk Türklerin farklı bölgelerde ve faklı zaman diliminde birçok devlet kurması;

I. anayurdun sınırları konusunda farklı fikirlerin ortaya çıkması,

II. Türk tarihinin bir bütün olarak ele alıp incelenmesini zorlaştırması,

III. düzenli bir veraset sisteminin oluşmaması

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

İLK TÜRKLERDE DEVLETİ OLUŞTURAN UNSURLAR

- Bağımsızlık (Oksızlık)
- Ülke (Uluş)
- Halk (Kün)
- Kanun (Töre)

KUT

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde devleti yönetme yetkisinin hükümdara Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılır, bu inanca da Kut anlayışı denilirdi.

Kut anlayışına göre Kağan, Tanrının yeryüzündeki vekili olarak görülürdü.

Kut anlayışında yönetme yetkisi hükümdar ve ailesine verildiği için Türk devletlerinde sık sık taht kavgalarına sebep olmuştur.

HÜKÜMDAR (KAĞAN)

Yabgu

Ülkenin batı kısmını yöneten hanedan üyesidir.

Hatun

Hatun, kağanın eşidir ve devlet işlerinde söz sahibidir. Hatunlar gerektiği zamanlarda devlet reisliği ve naiplik (vekillik) de yaparlardı.

Ayukı (Hükümet)

Devlet işlerinin yürütülmesini sağlardı. Hükümetin başında aygucı veya üge adı verilen bir görevli bulunurdu.

Asya Hunlarından itibaren Türklerde hükümet üyelerine buyruk (bakan) denilmiştir.

Şad:

Hanedan üyesi komutanlara verilen isimdir.

Tigin:

İlk Türk devletlerinde kağanın erkek çocuklarına **tigin** veya **elig** denilirdi.
Tiginlere tecrübe kazansınlar diye bazı bölgelerin yönetimi verilirdi.
Tiginleri; **ataman**, **inal** veya **inanç** gibi isimlerle anılan kişiler yetiştirirdi.

Özellikleri

Bilge, alp (kahraman), erdemli ve adaletlidir.

Görevleri

- Devleti, milleti ve töreyi düzene koyar.
- Halkın ihtiyaçlarını karşılar.
- Asayişi sağlar.
- Halkın refah düzeyini arttırır.
- Halkın sevgisini kazanır.

Kullandığı Unvanlar

Kağan, hakan, tanhu, şanyü, han, yabgu, idikut, ilteber, erkin, ilteriş

Hakimiyet Sembolleri

- Otağ (hakan çadırı)
- Örgin (taht)
- Kılıç
- Nevbet (davul)
- Kur (kemer)
- Berge (kamçı)
- Kama (bıçak)
- Kotuz (sorguç)
- Tuğ (sancak)
- Ordu
- Yay
- Toy (ziyafet)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT

- Konar-göçer yaşam tarzı hakimdir.
- Toprağın sahibi devlet olduğu için sosyal sınıflaşma oluşmamıştır.
- Yaylak ve kışlak yaşam sürdürülür.
- Temel geçim kaynağı hayvancılıktır.
- Para basan ilk Türk devleti Kök Türklerdir.
- Kendi adına para basan ilk Türk hükümdarı, Türgiş Hakanı Baga Tarkan'dır.
- Hayvan ürünleri ihraç edilirken tarım ürünleri ithal edilmiştir.
- Çav: Uygurlarda kullanılan kağıt para.
- Böz: Uygurlarda değişim aracı olarak kullanılan mühürlü kumaş.

HUKUK

- Konar-göçer hayat, hukukta cezaların kısa süreli ya da ölüm gibi katı olmasına sebep olmuştur.
- Hukuk kuralları yazılı olmayıp sözlüdür.
- Sözlü hukuk kurallarına "töre" denir.
- Töreyi oluşturan unsurlar; kağanın emirleri, gelenekler, kurultay kararları
- Törenin değişmez unsurları; adalet (könilik), eşitlik (tüzlük), iyilik (uzluk), insanlık (kişilik)
- Mahkeme başkanına yargan, yargucu denir.

DİN VE İNANIŞ

- Göçebe hayat sebebiyle Türklerde farklı din ve inanışlar görülmüştür.
- Gök Tanrı dini Türklerin asıl dini olarak kabul edilir.
- Tarihte din değiştiren ilk Türk devleti Tabgaçlar Budizmi benimsemiştir.
- Uygurların Mani dinini kabul etmesi yerleşik hayata geçmelerine neden olmuştur.
- Din adamlarına "kam" ya da "baksı" denir.
- Museviliği benimseyen ilk ve tek Türk devleti Hazarlardır.
- Yuğ (cenaze töreni), Sagu (ölünün ardından söylenen ağıt), eşük (kefen)
- Umay: Kadın tanrıça

ORDU

- Türkler askeri özellikleri nedeniyle "asker millet" olarak tanımlanmıştır.
- İlk disiplinli Türk ordusunu Mete Han kurmuştur. (Onluk sistem)
- Ordu komutanına "sü" askere "böri" denir.
- Sahte ricat, hilal-turan askeri taktiklerdir.
- Kağan başkomutandır. Yardımcı komutanlara Tarkan ve sübaşı denir.

YAZI DİL VE EDEBİYAT

- Kırgızlar: Yenisey Yazıtları
- II. Kök Türk Devleti: Orhon Yazıtları
- Uygurlar: Karabalgasun Yazıtları, Şine Usu Yazıtları
- İskitler: Alpertunga ve Şu destanları
- Hun: Oğuz Kağan Destanı
- Uygurlar: Türeyiş, Göç Destanı
- Kırgızlar: Manas Destanı
- Sav (atasözü), koşuk (şiir-türkü)
- İlk Türk şair: Aprın Çur Tigin
- Rus destanı olan İgor, Kıpçak-Slav mücadelesinden söz eder.

SANAT - BİLİM - SPOR

- Dokumacılık ve madenciliğe dayalı sanatlar gelişmiştir.
- Dünyanın en eski halısı Pazarık Kurganı'nda bulunmuştur.
- Esik Kurganı'nda bulunan "Altın Adam" Türklerin maden işlemeciliğinde ne kadar geliştiklerini gösterir.
- Türkler astronomi, matematik ve coğrafya bilimleriyle uğraştılar. (On iki Hayvanlı Türk Takvimi)
- Mumyacılık, eczacılık ve tıp gelişmiştir.
- Başlıca buluşlar: Pastırma, yoğurt, üzengi, potin, deri, kuşak, pantolon
- Gökbörü, kızbörü, beyge, çöpen, cirit, çevgen, tepük ve güreş Türklerin spor faaliyetleridir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

TEST 9 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. Bozkurt ve Ergenekon destanları aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

A) Asya Hunları B) Uygurlar
C) Kök Türkler D) Avrupa Hunları
E) Kırgızlar

2. Aşağıdakilerden hangisinin Kök Türkler zamanında kullanıldığı söylenemez?

A) Alfabe B) Madeni para
C) Takvim D) Kitabe
E) Kitap

3. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kağana "kut" ile beraber verildiğine inanılan iktisadi güç, bolluk ve bereket aşağıdaki hangi kavramla ifade edilmektedir?

A) Tirnek B) Keregü C) Ülüş
D) Kalıng E) Oksızlık

4. Karabalgasun ve Sine Uşi kitabeleri aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

A) Kök Türk Devleti
B) Uygur Devleti
C) Kırgız Devleti
D) Türgiş Devleti
E) Avar Devleti

5. Aşağıdakilerden hangisinin Türk tarihinde ilk kez Uygurlar Dönemi'nde ortaya çıkan sanatlardan biri olduğu söylenemez?

A) Fresk B) Minyatür
C) Tiyatro D) Kubbe mimarisi
E) Halı ve kilim sanatı

6. Uygurlar Türk mimarisinde;

I. kubbe,
II. tapınak,
III. kümbet

yapılarından hangilerinin ilk temsilcisi olmuşlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Türk toplumunda kültürel birliğin oluşması ve sosyal dayanışmanın gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Toy B) Nevruz
C) Hilat D) Soğuk Yemek Festivali
E) Örüs Sarcı Bayramı

8. Aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

A) Kopuz: Müzik aleti
B) Kımız: At sütünden yapılan bir içki
C) Bengütaş: Kitabe
D) Stupa: Kubbeli Uygur tapınakları
E) Koşuk: Yas törenlerinde söylenen ağıtlar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. Uygurlarda görülen;

I. fresk gibi mimariyi süsleme sanatları ile ilgili kalıntıların bulunması,

II. gelişmiş tarım aletlerine rastlanılması,

III. madenciliğin gelişmesi

durumlarından hangileri Uygurların yerleşik hayata geçtiğine kanıt olarak gösterilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

10. Orhun Yazıtları'nda,

I. Türkçe,

II. Çince,

III. Kirilce

dillerinden hangileri kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Türk tarihi ve edebiyatının ilk yazılı belgesi olan Orhun Kitabeleri'nde aşağıdaki konulardan hangisi ile ilgili bir bilgiye rastlanmaz?

A) Türk devlet adamlarının millete hesap vermesi

B) Devlet ve milletin karşılıklı vazifeleri

C) Türk dilinin özellikleri ve vatan sevgisi

D) Türk–Çin mücadelesi ve bağımsızlık

E) Türklerin İslamiyeti kabul etme nedenleri

12. Orhun Kitabeleri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Yedinci yüzyılda dikilmiştir.

B) Taşa yazılan Türk tarihi niteliğindedir.

C) Siyasi bir beyannamedir.

D) Wilhem Thomsen tarafından 1893 yılında okunmuştur.

E) Kutluk Devleti Dönemi'nde dikilmişlerdir.

13. İlk Türklerde görülen yaylak ve kışlaklar arasında yaşanan yarı göçebe kültürü;

I. bozkır,

II. atlı nomad,

III. han-ı yağma

kültürlerinden hangileriyle tanımlanmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

14. Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinde "çav" adıyla ilk kağıt para kullanılmıştır?

A) I. Kök Türk B) II. Kök Türk

C) Uygur D) Büyük Hun

E) Avar

15.

I. Kuanpoyu

II. Boz

III. Satir

Yukarıdakilerden hangileri ilk Türklerde kullanılan paralar arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 10 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. On İki Hayvanlı Türk takviminin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Kök Türk, Bulgar ve Uygurlar tarafından kullanılmıştır.

B) Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra kullanan ilk takvimdir.

C) Her yıl bir hayvan adıyla anılmıştır.

D) Türklerde takvimin hazırlanması bilimsel çalışmaların yapıldığını göstermektedir.

E) Güneş yılına göre düzenlenen bir takvimdir.

2. İlk Türk devletleri, komşu ülkelerle yaptıkları ticaretin güvenlik içinde gerçekleşmesi amacıyla birtakım tedbirler almıştır. Bu tedbirlerin başında komşu devletlerle olan sınırlarda serbest ticaret pazarlarının kurulması gelmektedir.

Tarihî kayıtlara göre ilk serbest ticaret pazarı aşağıdaki hangi devletler arasında kurulmuştur?

A) Asya Hun - Çin

B) Akhun - Sasaniler

C) Hazarlar - Bizans

D) Avrupa Hun - Bizans

E) Uygur - Çin

3.

I. Yenisey Kitabesi–Kıpçak

II. Orhun Kitabesi–Kök Türk

III. Karabalgasun Kitabesi–Uygur

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

4.

I. Balbalların yapımı Türklerde heykel sanatının gelişiminde önemli bir etkiye sahiptir.

II. İlk Türklerde müzik aletleri telli, üflemeli ve vurmalı olmak üzere üç gruba ayrılmıştır.

III. İlk Türklerde ahiret inancı olduğu için ölen insan mezara eşyalarıyla birlikte gömülürdü.

IV. Minyatür sanatına ilk kez Hunlarda rastlanmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve IV C) I, II ve III

D) I, III ve IV E) II, III ve IV

5. Kök Türk devlet adamlarından Bilge Kağan, Kültiğin ve Tonyukuk adına Yollug Tigin tarafından yazılan yazıtlar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yenisey B) Orhun

C) Moyen–Çor D) Karabalgasun

E) Suçi

6. İslamiyet'ten önce Orta Asya'da yaşayan Türklerin uğraşları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Taş işleme B) Maden işleme

C) Dokumacılık D) Denizcilik

E) Çiftçilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Aşağıdakilerden hangisi Orhun alfabesini kullanan devletlerden biri değildir?

A) Moğollar B) Kırgızlar C) Hazarlar

D) Bulgarlar E) Peçenekler

8. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde sevilen, sayılan bir kişinin ölümünden sonra düzenlenen cenaze törenlerinde söylenen şiirlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Börü B) Ülüg C) Sagu

D) Aygucı E) Yargan

9. Geniş bozkır sahalarında iklim ve coğrafya gereği sürekli hareket hâlinde olan konargöçerler, toprak bağlılığını değil soy aidiyetini birinci planda tutmuşlardır. Sosyal kimlik; aile, oguş ve boylar içinde gelişmiş ayrıca sınırlı otlakları kullanma mecburiyeti, aile ve grup ilişkilerini güçlendirmiştir.

Buna göre ilk Türk devletlerinde sosyal kimlik anlayışının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

A) Köleciliğin yayılmasına

B) Toplumsal dayanışmanın artmasına

C) Tarımsal üretimin artmasına

D) Yerleşik hayata geçilmesine

E) Sınıfsal farklılıkların görülmesine

10. Katliamdan kurtulan Türklerin saklandıkları yerde çoğalarak tarih sahnesine çıkışını anlatan destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şu B) Ergenekon C) Göç

D) Oğuz Kağan E) Manas

11. Aşağıdaki Türk boylarından hangisi Avrupa'ya yerleşmesine rağmen Avrupa'da bir devlet kuramamıştır?

A) Bulgarlar B) Peçenekler C) Avarlar

D) Hunlar E) Hazarlar

12. Türklerin ilk yurdu olan Orta Asya'da yapılan kazılarda;

- Madeni silahlar
- Saban ve tohum saklama kapları
- Topraktan pişirilmiş çömlekler

bulunmuştur.

Bu dönemle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Üretim yapıldığı

B) Maden Çağı'nın etkilerinin görüldüğü

C) Askeri alanda geliştikleri

D) Ateşi kullanmayı bildikleri

E) Farklı etnik unsurların bir arada yaşadığı

13. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen sözlü edebiyat ürünleri arasında yer almaz?

A) Rubai B) Sagu C) Sav

D) Koşuk E) Destanlar

14. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen hukuk ile ilgili bir kavram değildir?

A) Yargu B) Yargan C) Yargucu

D) Töre E) Yabgu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 11 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

A) Ergenekon ve Bozkurt–Kök Türkler
B) Alper Tunga ve Şu–İskitler
C) Türeyiş ve Göç–Türgişler
D) Manas–Kırgızlar
E) Oğuz Kağan–Asya Hunları

2. Hazar Devleti hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Museviliği kabul eden ilk ve tek Türk devletidir.
B) İslam ordusuna karşı Belencer Savaşı'nı yaparak İslamiyet'in Kafkaslarda yayılmasını durdurdular.
C) Doğu Avrupa'da egemen oldukları dönem Hazar Barış Çağı olarak adlandırılmıştır.
D) Farklı dinlere din ve ibadet özgürlüğü tanımışlardır.
E) Boris Han Dönemi'nde İstanbul'u kuşatmışlardır.

3. Asya Hun ve Kök Türklerde ölen kişinin eşyalarıyla birlikte gömüldüğü mezara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toygun B) Eşük C) Kurgan
D) Yargan E) Balbal

4. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin milli dini olarak kabul edilen Gök Tanrı inancı içinde yer alan kavramlardan biri değildir?

A) Uçmağ ve tamu B) Balbal
C) Tapınak D) Kam
E) Yuğ

5. Aşağıdakilerden hangisi Kök Türkler ile Uygurların ortak özelliklerinden biridir?

A) Yerleşik hayat
B) Kitabelerin dikilmesi
C) Kitap basılması
D) Matbaanın kullanılması
E) Mani dininin kabul edilmesi

6. Türk devlet ve boyları; Gök Tanrı, Mani, Buda, Hrisitiyanlık, Musevilik gibi faklı dinleri kabul etmişlerdir.

Türklerin faklı din ve inanışları benimsemesinde etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Geniş bir coğrafyaya yayılmaları
B) Farklı kültürlerin etkisinde kalmaları
C) Hoşgörülü bir toplum yapısına sahip olmaları
D) Mezhep ayrılıklarının fazla olması
E) Gelişmelere açık bir toplum olmaları

7. İslamiyet öncesi Türklerde din ve inançlarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Şamanizm, Türkler arasında yayılan inançlar arasında yer alır.
B) Din adamlarına kam ya da baksı denilmiştir.
C) Ölen kişinin arkasından söylenen ağıta çav denirdi.
D) Budizmi benimseyerek tarihte din değiştiren ilk Türk devleti Tabgaçlardır.
E) Uygurlar, Bögü Kağan Dönemi'nde resmi din olarak Maniheizm'i benimsedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. Büyük Hun ve Kök Türklerde görülmeyen aşağıdaki sanat eserlerinden hangisinin Uygurlarda görülmesi Uygurların Mani dinini kabul ettiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Çadır B) Tapınak

C) Kılıç D) Halı ve kilim

E) Eyer ve koşum takımları

9. Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi benimsedikleri dinin etkisiyle hayvansal gıdalardan vazgeçip tarımla uğraşmaları sonucu yerleşik yaşama geçmiştir?

A) Kök Türkler B) Uygurlar C) Hazarlar

D) Asya Hunları E) Türgişler

10. İlk Türk devletlerinde ordu yapılanması ile ilgili bazı bilgiler şunlardır:

- Madeni silah teknolojisinde kullanmışlardı.
- Her Türk asker sayılırdı.
- Ücretli askerlik yoktu.
- Ordunun temeli süvarilere dayanıyordu.
- Tüm boylar her an savaşa hazır bulunurdu.

Buna göre Türk ordu yapısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Donanmada ileri bir seviyededirler.

B) Ordu millet anlayışı vardır.

C) Atlı birlikler önemli yer tutmuştur.

D) Askeri teknolojiye önem verilmiştir.

E) Askerlik vatan görevidir.

11. Türklerin mücadeleci ve dayanıklı bir karakter kazanmalarında;

I. bozkır ikliminin zor koşulları,

II. göçebe hayat,

III. farklı dinlere inanma

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde ölen kişinin ardından düzenlenen cenaze törenine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toy B) Kurgan C) Yuğ

D) Sav E) Sagu

13. İlk Türk devletlerinde hukuk kuralları göçebe yaşamın etkisiyle yazılı değil sözlüdür. Sözlü hukuk kurallarına töre denir.

Türklerde töreyi;

I. kağanın emirleri,

II. gelenekler,

III. kurultay kararları

unsurlarından hangileri oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 12

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. Aşağıdaki terimlerden hangisinin açıklaması doğru değildir?

A) Yuğ: Cenaze töreni

B) Umay: Kadın tanrıça

C) Balbal: Mezara dikilen taş

D) Sagu: Ölen kişinin hayatını anlatan yazılı metinler

E) Eşük: Kefen

2. Ticaretin gelişmesiyle birlikte mali sözleşmeler, kira sözleşmeleri, parayı faize verme, ortaklık kurumu gibi faaliyetleri yaygınlaştı. Bu durum Türk tarihinde ilk kez yazılı hukuk sistemine geçilmelerini sağladı.

Hakkında bilgi verilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Kök Türk B) II. Kök Türk

C) Uygur D) Macarlar

E) Büyük Hun

3. Türk töresine göre bir kişi;

I. barış zamanında kılıç çekme,

II. zinada bulunma,

III. hayvan kaçırma

suçlarından hangilerini işlediğinde idamla cezalandırılırdı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

4. "Pek teşkilatsız Kök Türk öylece oturuyormuş. Bilgili kağan imiş, cesur kağan imiş. Buyruk'u yine bilgili imiş tabi. Beyleri de milleti de doğru imiş. Onun için İl'i öylece tutmuş tabi. İl'i tutup töreyi düzenlemiş"

Orhun Yazıtları'ndan alınan bu metinden;

I. Töre kağan tarafından düzenlenmiştir.

II. Devlet ve töre vurgusu yapılmıştır.

III. Teşkilat olmadan da devletin olabileceğine vurgu yapılmıştır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

5. Avrupa'ya giden Türkler Hristiyanlığı benimsemiş ve ardından milli benliklerini kaybetmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilecek Türk topluluklarından biri değildir?

A) Avarlar B) Tuna Bulgarlar

C) Kumanlar D) Macarlar

E) İtil Bulgarları

6. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinde Gök Tanrı, Budizm ve Maniheizm'e inananlar olduğu gibi sonradan Musevilik, Hristiyanlık ve İslâmiyeti seçenler de olmuştur.

Buna göre;

I. dini hoşgörünün olması,

II. farklı kültürlerle tanışılması,

III. din birliğinin sağlanması

durumlarından hangilerinin bu çeşitliliğe neden olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. İslamiyet öncesi kurulan Türk devletleri yazılı olmayan geleneklere dayalı hukuk kuralları olan töreye göre yönetilmişlerdir.

Töre kurallarını yazılı hale getirerek yazılı hukuk sistemine geçen ilk Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kök Türk Devleti B) Uygur Devleti

C) Asya Hun Devleti D) Karluk Devleti

E) Avar Devleti

8.

I. Uygurlar–Manihaizm

II. Kök Türkler–Gök Tanrı

III. Avar–Musevilik

IV. Hazarlar–Hristiyanlık

V. Karluk–Müslümanlık

Yukarıdaki eşleştirmelerde yapılan yanlışlık hangi devletlerin yer değiştirmesiyle giderilebilir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III

D) III ve IV E) II ve V

9. İslamiyet önce Türk devletlerinde hukuk ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

A) Türklerde sözlü hukuk kurallarına töre denirdi.

B) Yöneten ve yönetilenler arasındaki ilişkileri belirleyen kurallara tüz denirdi.

C) Töreye sadece yönetici sınıf uymak zorundaydı.

D) Törenin yazılı kurallar haline getirildiği ilk devlet Uygurlardır.

E) Törenin adalet, eşitlik, insanlık ve iyilik gibi değişmeyen kuralları vardır.

10. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kadın–erkek her Türk'ün asker kabul edilmesi ve askerliğin günlük hayatın bir parçası kabul edilmesi Türkler için aşağıdaki ifadelerden hangisinin kullanılmasına neden olmuştur?

A) Güçlü millet B) Göçebe millet

C) Ordu millet D) Büyük millet

E) Kutlu millet

11. Uygurların Mani ve Buda; Avarlar, Hunlar, Peçenekler, Macarlar ve Bulgarların Hristiyanlığı, Hazarların ise Museviliği kabul etmelerinin Türk toplumuna etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Milli kimliklerinin kaybedilmesi

B) Yerleşik hayata geçilmesi

C) Kut anlayışının değişmesi

D) Tapınak mimarisinin gelişmesi

E) Askeri yeteneklerinin zayıflaması

12. Türk savaş sistemi "hareket ve sürat" üzerine kurulmuştu. Hareket ve sürat özelliği savaşta üstünlüğü sağlayan en önemli unsurlardır.

Türk ordusunun bu gücü kazanmasında Türklerin;

I. atı savaşlarda çok iyi kullanma,

II. göçebe hayat sürme,

III. asker sayısını fazla tutma

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) I ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

TEST 13 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Türklerde ordu "sû", asker "böri" olarak adlandırılmıştır.

B) Tarkan, sübaşı kağana yardımcı komutanlardır.

C) Peçenek ve Oğuzlar Bizans ordusunda ücretli askerlik yapmıştır.

D) Hunlar üzengiyi Avrupa'ya tanıtmışlardır.

E) At, Kaşgarlı Mahmut tarafından "Türklerin Kanadı" olarak tanımlanmıştır.

2. Türkler arazinin durumuna ve düşmana göre savaşlarda farklı teknikler kullanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk ordusunun savaşlarda kullandığı taktiklerden biri değildir?

A) Keşif B) Turan Taktiği

C) Vurkaç D) Kurt kapanı

E) Salar

3. Orhun Yazıtları'nda ordu kelimesi "sû" terimi olarak kullanılmıştır. Ordunun başında bugünkü genelkurmay başkanı yerinde olan "sû-başı"lar bulunmuştur. Genellikle bu göreve hanedan üyelerinden birisi getirilmiştir.

Buna göre;

I. Orduda askeri bir hiyerarşi vardır.

II. Hanedan üyeleri önemli görevlere getirilmiştir.

III. Ordu yapılanmasında Çin'den etkilenilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

4. Hazarlarda görülen aşağıdaki askeri uygulamalardan hangisi İslamiyet'ten önce kurulan diğer Türk devletlerinde görülmez?

A) Ordunun onlu sisteme göre örgütlenmesi

B) Turan taktiğinin uygulanması

C) Kağanın orduyu yönetmesi

D) Orduda ücretli ve yabancı askerlerin bulunması

E) Ordunun atlı birliklerden oluşturulması

5. Aşağıdakilerden hangisi kurultayın üyeleri arasında yer almaz?

A) Hatun B) Kam C) Aygucı

D) Yabgu E) Buyruk

6. Orta Asya Türk devletlerinde tiginler vilayetlere yönetici olarak atandıklarında, şad unvanını alırlardı.

İlk Türk devletlerinde kağanın erkek çocuklarının şad unvanıyla vilayetlere yönetici olarak atanmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin başına tecrübeli kişilerin geçmesini sağlamak

B) Halk ile yöneticilerin kaynaşmasını sağlamak

C) Taht kavgalarının olumsuz etkisine son vermek

D) Sosyal ilişkileri geliştirmek

E) Yabancıların ülkeyi bölmesini önlemek

7. Aşağıdakilerin hangisinde İslamiyet öncesi Türk devletlerinde devlet yönetiminde etkili olan meclislere verilen adlar bir arada verilmiştir?

A) Kengeş–Kurultay–Toy

B) Aygucı–Ayukı–Buyruk

C) Tudun–Bitikçi–İdikut

D) Yargan–Yargu–Şad

E) Şanyu–Bitikçi–Tarkan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. İlk Türk devletlerinde yönetimde etkili olan meclisler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Duma
B) Seçkinler Meclisi
C) Komenton
D) İhtiyarlar Meclisi
E) Millet Meclisi

9. Asya Hunlarında "Kutuhou", **Avrupa Hunlarında** "Onügez", **Kök Türklerde** "Tonyukuk", **Uygurlarda** "Kutlu" **hangi görevlerde bulunan devlet adamlarıdır?**

A) Otacı B) Kağan C) Vezir
D) Ağılıg E) Ataman

10. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde Tanrı tarafından verildiğine inanılan kan yoluyla babadan erkek çocuklara geçtiği kabul edilen hükümdarlık yetkisine ne denir?

A) Şanyu B) Kut C) Ayukı
D) Tigin E) Tuğ

11. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen aşağıdaki anlayışlardan hangisi iktidarın belirli ailelerin elinde toplanması ve veraset sisteminin meşru hale gelmesini sağlamıştır?

A) Cihan hâkimiyeti anlayışı
B) Kut anlayışı
C) Bağımsızlık düşüncesi
D) Göçebe yaşam tarzı
E) İkili yönetim anlayışı

12. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde yönetimde etkili olan kurultay hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Askeri, ekonomi, sosyal ve yönetim ilgili kararların alındığı meclistir.
B) Kurultay için kengeş ve toy ifadeleri de kullanılmıştır.
C) Kurultaya katılma hakkına sahip olan üyelere toygun denilmiştir.
D) Kurultaya başkanlığı kağan yapmıştır.
E) Kurultayın üyeleri halk arasında yapılan seçimle belirlenmiştir.

13. Kurultaya kağan, hatun, vezirler, boy beyleri, komutanlar ve hanedan üyeleri katılırdı.

Aşağıdakilerden hangisi kurultaya katılma hakkına sahip olan üyeler için kullanılan bir ifadedir?

A) Toygun B) Tudun C) Tigin
D) Şad E) Kengeş

14. Aşağıdakilerden hangisi kut inancından kaynaklanan durumlardan biri değildir?

A) Vesaret anlayışının belirli bir kural çerçevesinde işlemesi
B) Hanedan anlayışının ortaya çıkması
C) Taht kavgalarının yaşanması
D) Devletin kısa sürede parçalanması
E) Hükümdar ailesinin saygınlığının yüksek olması

15. Aşağıdakilerden hangisi hükümdarın eşi olan hatunların görev ve sorumluluklarından biri değildir?

A) İkili sistemde ülkenin batı kanadını yönetmesi
B) Elçi kabul etmesi
C) Kurultaya katılması
D) Kağana vekâlet etmesi
E) Antlaşma imzalaması

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 14

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. İslamiyet öncesi Türk hükümdarlarının görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Orduyu yönetmek
B) Töreyi uygulamak
C) Ülke birliğini ve adaleti sağlamak
D) Bağımsızlığı sağlamak ve korumak
E) Yaptığı faaliyetleri kitabelere yazdırmak

2. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinin teşkilat yapısında yer alan kavramlardan biri değildir?

A) Ayuki B) Çetr C) Yabgu
D) Kurultay E) Buyruk

3. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk devletlerinde hükümdarların kullandığı unvanlardan biri değildir?

A) Tanhu B) Şanyü C) Tigin
D) İlteber E) İlteriş

4. Aşağıda İslamiyet öncesi Türk devletlerinde yönetimde kullanılan kavramlardan hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

A) Ayukı: Hükümet
B) Aygucı: Başbakan
C) Buyruk: Bakan
D) Bitikçi: Kâtip
E) Tamgacı: Vergi memuru

5. Kağanın hükümdarlık alameti olarak da bilinen yılın belirli günlerinde devletin ileri gelenlerine ve halka yönelik düzenlediği şölenlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nevruz B) Toy C) Nevbet
D) Örgün E) Kotuz

6. İlk Türk devletlerinde Gök Tanrı'nın Türk ülkesinde bolluk ve bereketi artırarak "iktisadi güç" kazandırması, kağanında bunu adil bir şekilde halkına dağıtmasına ne ad verilmiştir?

A) Ülüş B) Ongun C) Otağ
D) Ayukı E) Berge

7. Tanrı tarafından verildiğine inanılan hükümdarlık yetkisine kut denir.

Kut anlayışı aşağıdaki alanların hangisinde diğerlerine göre daha fazla etkili olmuştur?

A) Yönetim B) Ekonomi C) Sanat
D) Bilim E)Tarım

8. İslamiyet öncesi Türk devletlerindeki bağımsızlık sembolleri ile bunların günümüzdeki karşılığı hangi seçenekte yanlış eşleştirilmiştir?

A) Örgün–Taht B) Berye–Kamçı
C) Nevbet–Halk D) Tuğ–Sancak
E) Kur–Kemer

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde hanedanın erkek üyelerinden;

I. taht kavgasını kazanan,

II. yaşça büyük olan,

III. kurultay tarafından seçilen

kişilerden hangileri devletin başına geçme hakkına sahip olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

10. Kök Türklere ait üzerinde kağanın adıyla birlikte hatunun da adının yer aldığı madeni paraların bulunması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Kağanın yetkileri sınırlandırılmıştır.

B) Törenin dışına çıkılmıştır.

C) Hatun ülke yönetiminde etkili bir konumdadır.

D) Kut inancına göre hareket edilmiştir.

E) Ticari faaliyetlerde takas usulüne son verilmiştir.

11. İslamiyet öncesi Türklerde devlet topraklarının hükümdar ailesinin ortak malı sayılması;

I. kurultayın yönetimdeki etkinliğinin azalması,

II. ülke idaresinin hanedan üyeleri arasında paylaşılması,

III. taht kavgalarının yaşanması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

12. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde bugünkü anlamda devlet aşağıdaki kelimelerden hangisiyle ifade edilmiştir?

A) İl B) Budun C) Boy

D) Oğuş E) Tudun

13. İlk Türk devletlerinde kağan, dünyayı hâkimiyeti altına alarak yönettiği bütün insanları adaletli bir yönetim ile huzur, refah ve barış ortamında yaşatmayı görev kabul etmiştir

Aşağıdakilerden hangisi bu görev için kullanılan bir ifadedir?

A) Cihan hakimiyeti B) Veraset sistemi

C) Toy D) Toygun

E) Sosyal devlet

14. Türklerde devlet "bağımsızlık, halk, ülke ve teşkilat" olmak üzere birbirini tamamlayan dört unsurdan meydana gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde bağımsızlık yerine kullanılan bir kelimedir?

A) Oksızlık B) Budun C) Oğuş

D) Kut E) Otağ

15. İslamiyet'ten önce Türk topluluklarında görülen hükümdar öldükten sonra hanedan üyelerinin taht üzerinde hak iddia etmelerinin;

I. kut anlayışı,

II. devletin boyların birleşmesiyle kurulması,

III. ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı olması

durumlarından hangileri nedeniyle yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 15 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

1. Hatun unvanı verilen kağanın eşi, elçileri kabul eder, devlet meclisine katılabilir ve gerektiğinde vekil olarak devlet başkanlığı yapabilirdi. Yasa niteliğindeki emirnameler hatun ve hakanın imzası olmazsa yürürlüğe konulmazdı.

Buna göre hatun ile ilgili;

I. hükümdarı temsil ettiği,

II. devlet işlerinde görev aladığı,

III. kanun uygulayıcı olduğu

durumlardan hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2. Eski Türklerde "İl (devlet) gider, töre kalır." sözü kullanılmıştır.

Buna göre Türklerde töre ile ilgili;

I. varlığını her zaman koruyacağı,

II. değişmeyen kurallarının olduğu,

III. devletin kurulmasıyla oluşmadığı

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. Türk devletlerinde kağanın ölümünden sonra hanedanın tüm erkek üyelerinin devletin başına geçme hakkının bulunması;

I. taht kavgalarının çıkması,

II. devlet idaresinin belirli bir ailenin elinde olması,

III. ülkede siyasi kargaşanın sıkça yaşanması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. Türklerde devleti yönetme yetkisinin kağana, Gök Tengri tarafından verildiğine inanılırdı. Tanrı, Türk kağanına kut vererek hükümdarlık gücü ve yetkisi bahşetmiştir. Türklerde kağan olabilmek için Gök Tengri tarafından kut verilmiş bir aileye mensup olmak gerekirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kut, kan yoluyla geçtiği için bütün hanedan üyelerinin kağan olma hakkı ve yetkisi vardır.

B) Hanedan anlayışı ortaya çıkmıştır.

C) Siyasi belirsizliklerin yaşanmasına zemin oluşmuştur.

D) Türk kağanı kutsal varlık kabul edilmiştir.

E) Siyasi gücün meşruiyeti ilahi kaynağa dayandırılmıştır.

5. İlk Türk devletlerinde hükümdarların Gök Tanrı tarafından üstün güç ve yeteneklerle donatıldığı kabul edilirdi.

Tanrı bağışı olan bu güç ve yetenekler Kök Türk Kitabeleri'nde;

I. kut,

II. ülüg,

III. küç

kavramlarından hangileriyle ifade edilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

6. Türklerin tarihte birçok devlet kurmalarında;

I. teşkilatçı yapılarının gelişmiş olması,

II. güçlü askeri bir teşkilata sahip olmaları,

III. bağımsızlıklarına düşkün olmaları

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. İslamiyet öncesi Türk hükümdarları kağan, hakan, han, şanyu, ilteriş, tanhu, ilteber ve idikut gibi unvanlar kullanmışlardır.

Bu unvanlardan hangisi Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonrada hükümdarlar tarafından yaygın olarak kullanılmıştır?

A) Şanyu–İlteber B) İlteriş–İdikut

C) Han–Hakan D) İlteber–Şanyu

E) Tanhu–Şanyu

8. **Kurultayın aşağıdaki özelliklerinden hangisi İlk Türk devletlerinin demokratik bir nitelik taşıdığına kanıt olarak gösterilemez?**

A) Üyelerinin temsil niteliğinin olması

B) Belirli zamanlarda toplanması

C) Kanun yapma yetkisine sahip olması

D) Kağanın seçiminde ve görevden alınmasında etkili olması

E) Yasama organı olarak görev yapması

9. Türklerde aile devletin temel taşıydı. Aileler birleşerek sülaleyi oluşturur sülalelerin birleşmesiyle de ilk siyasi yapı olan boy meydana gelirdi. Boyun başında ise boyu idare etmek için beg, big, biy adlarıyla bilinen boy beyi bulunurdu. Boy beyi, boyun menfaatleri söz konusu olduğu zaman silah kullanma gücüne ve yetkisine sahipti.

Türklerde boy beyleri;

I. ekonomik ve siyasi güce sahip olma,

II. cesaretiyle ön plana çıkma,

III. dürüstlüğüyle tanınma

vasıflarından hangileri göz önünde bulundurularak seçilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

10. **Eski Türklerde aşağıdaki renklerden hangisi ululuk, adalet ve gücü temsil etmek anlamına gelmektedir?**

A) Beyaz B) Sarı C) Yeşil

D) Mavi E) Kızıl

11. İlk Türk devletlerinde doğuyu inançları gereği asıl hükümdar, batıyı ise genelde yabgu unvanıyla hükümdarın kardeşi yönetirdi.

Bu yönetim anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İlk Türk devletlerinde doğu kutsal kabul edilmektedir.

B) Merkezî otorite güçlü tutulmuştur.

C) Taht kavgalarının önüne geçilmiştir.

D) Yabgu ülüş geleneğinin dışına çıkmıştır.

E) Yabgu hükümdardan bağımsız hareket etmektedir.

12. **İlk Türk devletlerinde görülen;**

I. hayvancılık,

II. tarım,

III. madencilik

faaliyetlerinden hangileri bozkır iklimi ile doğrudan etkilenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I,II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 16

KARMA TEST

1. Günümüz Türkiye'sinde aşağıdaki alanların hangisinde Büyük Hun hükümdarı Mete Han'ın uyguladığı sistemin etkileri görülür?

A) Askerlik B) Maliye C) Yönetim

D) Hukuk E) Eğitim

2. Farklı coğrafi bölgelerde izleri görülen Türklerin, Orta Asya'dan göç etme nedenlerinden biri de başka kavimlerle giriştikleri mücadelelerde yenilmeleri ve esarete girmek istememelerdir.

Buna göre Türklerle ilgili;

I. göçebe yaşamı benimsedikleri,

II. bağımsızlığa düşkün oldukları,

III. yayılmacı bir politika izledikleri

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

3. Asya Hun Devleti Orta Asya Türkleri arasında siyasi birliği sağlayarak çok geniş bir alanda hakimiyet kurmuştur. Çinliler Hunlara karşı topraklarını savunmak için Çin Seddi'ni yapmışlardır.

Buna göre Asya Hun Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Federal bir yönetim yapısına sahiptir.

B) Güçlü bir devlet konumundadır.

C) Çin'i vergiye bağlamıştır.

D) Toplum farklı etnik unsurlardan meydana gelmiştir.

E) Merkeziyetçi bir devlet özelliğine sahiptir.

4. Uygurlara kadar ilk Türk devletlerinde sanat eserleri taşınabilir malzemeden çoğunlukla deri, ahşap, metal ve taş işçiliğine dayalı eserlerdir.

Orta Asya Türk sanatının bu yönde gelişmiş olması aşağıdakilerden hangisine dayanmaktadır?

A) Dinî inançlara

B) Devletin teşkilat yapısına

C) Göçebe hayat tarzının yaygın olmasına

D) Çevre sanatlarından etkilenmesine

E) Yerleşik hayata geçmelerine

5. Altay Dağları'nın eteklerinde MÖ 1200 yıllarına ait açılan bir kurganda; at koşum takımı ve eyerleri, demirden yapılmış silahlar, buğday taneleri ve halılar gibi buluntular çıkarılmıştır.

Buna göre Orta Asya Türkleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenmez</u>?

A) Hayvancılıkla uğraşılmıştır.

B) Yerleşik hayata geçilmiştir.

C) Dokumacılık bilinmektedir.

D) Metal işlemeciliği gelişmiştir.

E) Atı verimli kullanılması sağlanmıştır.

6. "Eski Türklerde, din konusunda hoşgörülü bir anlayış vardır." **diyen bir tarihçi, bu görüşüne kanıt olarak aşağıdakilerden hangisini gösterebilir?**

A) Ahiret inancının varlığını

B) Balbal denilen mezar taşlarını

C) Hristiyanlık, Musevilik, Maniheizm gibi farklı dinlere inanmalarını

D) Toplum hayatında kadınların değer görmesini

E) Gök Tanrı inancının yaygın olmasını

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7.
- Kök Türkler, taşınabilir malzemeden çoğunlukla deri, ahşap, metal ve taş işçiliğine dayalı eserler bırakmışlardır.
- Uygurlar ise Budist tapınakları, saraylar, evler ve bunların iç süslemesi ile ilgili gelişmiş bir sanat anlayışına sahiptirler.

Buna göre ilk Türk devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yaşam tarzının, sanatı yönlendirdiğine
B) Kültürel gelişmelerin, sadece dinsel inanışlara bağlı olarak şekillendiğine
C) Toplumlar arası kültürel etkileşimin yaşandığına
D) Yaşam koşullarının, ekonomiden bağımsız şekillendiğine
E) Bilimsel çalışmaların, dinin denetimi altında geliştiğine

8. Kök Türk Devleti 582 yılında Çin himayesine girdi. İşbara Kağan Çinlilere haraç vermeyi kabul etmesine rağmen halkın Çince konuşmasına, Çinliler gibi giyinmesine ve Çin adetlerini kabul etmesine karşı çıktı.

Buna göre İşbara Kağan'ın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türk halkının milli benliğini korumak
B) Devletin bağımsızlığını sürdürmek
C) Ülke sınırlarını genişletmek
D) Çin baskısını azaltmak
E) Çin egemenliğini daha kolay kabullenmek

9. Orta Asya Türk kurganlarında altın eşyalar, ok, yay ve benzeri silahlar üzerine Kök Türk alfabesiyle yazılmış yazılar olan gümüş çanaklar bulunmuştur.

Buna göre Orta Asya Türk toplumları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ölümden sonraki yaşama inandıkları
B) Madenleri işlemeyi bildikleri
C) Hukuk devleti özelliği taşıdıkları
D) Savaşçı oldukları
E) Tarih çağlarına geçtikleri

10. İlk Türk - Arap savaşları bu dönemde başladı. Kafkasların Araplaşmasını önlediler. Kürk Yolu üzerinde yoğun ticaret yaptılar. Ordusunda paralı asker bulunan tek Türk devletidir. Ruslar tarafından varlıklarına son verilmiştir.

Hakkında bilgi verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hazarlar B) Türgişler C) İskitler
D) Karluklar E) Uygurlar

11. Orta Asya'da kurulan İlk Türk devletlerinin;

I. hayvancılık,
II. denizcilik,
III. sanat

alanlarının hangilerinde faaliyet gösterdikleri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12. İslamiyet öncesi dönemde hanedanın erkek üyelerinin devlet yönetiminde ortak hak sahibi olmaları aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili <u>olmamıştır?</u>

A) Merkezi otoritenin sarsılmasında
B) Hatunların ülke idaresine müdahale etmelerinde
C) Taht kavgaları sonucunda ülkenin gücünün zayıflamasında
D) Hanedan dışı olan üst düzey yöneticilerin devlet yönetimine müdahale etmesinde
E) Teşkilatçı özelliklerini kaybetmelerinde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 17

KARMA TEST

1. Issık Gölü civarında yaşadılar. Yönetimde kadınlar etkili olmuştur. Buğarık adlı kadın hükümdarları vardır. Türk tarihinde Anadolu'ya akınlar düzenleyen ikinci Türk topluluğudur. En parlak zamanlarını Balak Han ile yaşamışlardır.

Hakkında bilgi verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabirler B) Kırgızlar C) Kimekler

D) Peçenekler E) Kumanlar

2. **Aşağıdakilerden hangisi Uygur Devleti'ne hükümdarlık yapmış kağanlardan biri değildir?**

A) Bayan Kağan B) Kutluk Bilge Kül Kağan

C) Bögü Kağan D) Baga Tarkan

E) Moyen Çor

3. Eski Türklerde kadının toplum içinde saygın bir yeri vardı. Kadınlar da erkekler gibi hükümdar, vali, elçi olabiliyor ve kararlara katılabiliyorlardı. Devlet makamında alınmış kararlar, "Hakan ve Hatun emrediyor ki ..." diye başlardı.

Bu parçada dile getirilen görüş aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Kadınların toplumsal değişimi sağladığına

B) Kadınların yönetim işlerinde sorumluluk aldığına

C) Yaşamda ailenin önemli görüldüğüne

D) Kalkınmada kadın eğitimine önem verildiğine

E) Kadınların yeterli bilgi ve beceriye sahip olduklarına

4. **Aşağıdaki Türk boylarından hangisinin Türk tarihinde diğerlerine oranla daha aktif ve belirleyici bir rol oynadıkları savunulabilir?**

A) Avar B) Peçenek C) Oğuz

D) Kıpçak E) İskit

5. **İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletlerinde askeri valilere ve ordu komutanlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buyruk - Tarkan

B) Apa - Bitigci

C) Tutuk - Tarkan

D) Yargucı - Agılıg

E) Aygucı - Tekin

6. **İlk Türk devletlerinde ikili teşkilat adıyla bilinen yönetim organizasyonunun temeli aşağıdaki Türk töresinde yer alan hangi anlayışa dayanmaktadır?**

A) Ülüş B) Orun

C) Cihan hakimiyeti D) Toy

E) Soy dayanışması

7. **Aşağıdakilerden hangisi Türk topluluklarına ait kültür izlerini taşıyan merkezlerden biri değildir?**

A) Anav B) Andronova C) Karasuk

D) Tagar E) Truva

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

8. I. Kök Türk Alfabesi

II. Uygur Alfabesi

III. Soğd Alfabesi

IV. Latin Alfabesi

Yukarıdaki alfabelerden hangileri Türklerin milli alfabelerindendir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve IV

D) II ve IV E) III ve IV

9. Bizans Devleti'ne ilk Türk elçilik heyetini gönderen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asya Hun Devleti B) Avrupa Hun Devleti

C) Kök Türkler D) Uygurlar

E) Peçenekler

10. Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin hükümdarları "çar" unvanını kullanmıştır?

A) Bulgarlar B) Avarlar C) Hazarlar

D) Peçenekler E) Kırgızlar

11. Türkler arasında tarih boyunca devlet kuramamış topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peçenekler B) Bulgarlar C) Türgişler

D) Hazarlar E) Avarlar

12. İlk Türklerde ifade edilen "Güneş tuğumuz (bayrağımız), gök otağımız (çadırımız" **sözüyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?**

A) İkili teşkilat

B) Göçebe yaşam

C) Ordu-millet anlayışı

D) Askeri güç

E) Dünya hakimiyeti

13. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk devletlerinde ihraç ürünlerden biri değildir?

A) Canlı hayvan

B) Dokuma malzemeleri

C) Hububat

D) Madeni araçlar

E) Hayvan ürünleri

14. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk devletlerinde hükümdarın eşi olan hatunun görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

A) Kurultaya katılma

B) Orduya başkomutanlık yapma

C) Naib olarak devlet başkanlığı yapma

D) Elçileri kabul etme

E) Emirnamelere onay verme

15. Çin kaynaklarında "Büyük Şanyü" **olarak geçen Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mete Han B) Kiok

C) Mukan Kağan D) Bumin Kağan

E) Kapgan Kağan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TEST 18

KARMA TEST

1. İskit hükümdarlarından Alp Er Tunga, Firdevsi'nin yazdığı "Şehname" adlı eserde aşağıdaki adlardan hangisiyle anılmıştır?

A) Tomris B) Efrasiyab C) Moyen-çor
D) İlteriş E) İl Kağan

2. Orta Asya için Büyük Türkiye, Anadolu için Küçük Türkiye adını kullanan seyyah aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbni Fadlan B) İbni Batuta
C) Marco Polo D) Evliya Çelebi
E) Kristof Kolomb

3. II. Kök Türk hükümdarı Kutluk Kağan devletin kurucusu olması ve aynı zamanda Çinlilerin egemenliğindeki Türkleri birleştirerek tek bayrak altında toplaması nedeniyle kendisine aşağıdaki unvanlardan hangisi verilmiştir?

A) İl Kağan B) İşbara C) Şanyu
D) İlteriş E) İdikut

4. Aşağıdaki destanlardan hangisi Bulgarlara aittir?

A) Şan Kızı Destanı
B) Manas Destanı
C) Sekiz Yükmek
D) Yaratılış Destanı
E) Bozkurt Destanı

5. Babası Teoman tarafından Yüeçilere rehin olarak verilmiş daha sonra kendi çabasıyla kurtulup babasını tahttan indirerek Asya Hun Devleti'ne kağan olmuştur

Sözü edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Attila B) Mete Han C) Ki-ok
D) Çi-çi E) Kolo

6. Avarlara karşı ayaklanarak 552 yılında Ötüken merkezli Kök Türk Devleti'ni kuran aynı zamanda "İl Kağan" unvanlı Kök Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bumin Kağan B) Mukan Kağan
C) İstemi Yabgu D) Baga Kağan
E) Bilge Kağan

7. İslamiyet öncesi Türklerde keçe üzerine ince, renkli deri ve kumaş parçalar yapıştırılarak uygulanan resim tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sfenks B) Fresk C) Aplike
D) Kümbet E) Minyatür

8. 720–722 yılları arasında Çin'e düzenlediği seferlerle Çin'e üstünlüğünü kabul ettirerek II. Kök Türk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan kağan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kutluk Kağan B) Bilge Kağan
C) Bumin Kağan D) Mukan Kağan
E) Moyen-Çor

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

9. Aşağıdaki Türk boylarından hangisinin bir kısmı İslamiyet'i kabul edip milli kimliklerini korurken bir kısmı da Hristiyanlığı kabul ettikten sonra milli kimliklerini kaybetmiştir?

A) Bulgarlar B) Kumanlar C) Kırgızlar

D) Karluklar E) Türgişler

10. Orta Asya'da göç eden Hun boylarına öncülük yaparak Avrupa'ya yerleşmesini sağlayan Türk kağanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Attila B) Mete Han C) Balamir

D) Rua E) Uldız

11. Orta Asya'da, Fergana Vadisi'nde Rus arkeologlar tarafından bulunmuştur. 30 km uzunluğunda olan bu sulama kanalı Hunlar tarafından yapılmış Kök Türkler tarafından da kulanılmıştır.

Hakkında bilgi verilen sulama kanalı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Herat Kanalı B) Tötö Kanalı

C) Don–Volga Kanalı D) Gota Kanalı

E) Karız Kanalı

12. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesinde Türklerde kullanılan bir müzik aleti değildir?

A) Kopuz B) Kudüm C) Davul

D) Kithara E) Esik

13. Soğdlu mimarlar tarafından 758 yılında kurulan Uygurların ilk şehri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bay-balık B) Aşpara C) Koço

D) Kansu E) Karaşehir

14. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde tiginlerden bir derece aşağı olan halkın yaşlı, tecrübeli ve akıllı kişilere verdiği unvan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Üge B) Avar C) Aygucı

D) Yargan E) Baksı

15. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde değişim aracı olarak kullanılan mühürlü kumaşa verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Savga B) Ulca C) Satir

D) Böz E) Çav

16. Türklere ait;

I. Siyasetname,

II. Kutadgu Bilig,

III. Orhun Kitabeleri

kaynaklarının hangilerinde devlet ve halkın karşılıklı olarak görevleri ile ilgili bilgiler yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalınız III

D) I ve II E) I, II ve III

17. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde sözlü edebiyat ürünleri arasında destanlar önemli bir yere sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerine ait destanlardan biri değildir?

A) Oğuz Kağan B) Satuk Buğra Han

C) Göç D) Ergenekon

E) Bozkurt

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 19

KARMA TEST

1. Türk nüfusunu Türkistan'a yerleştirerek Batı Türkistan'ın Türkleşmesinde önemli rol oynayan ve Orta Asya'da kurulmuş Türk devletleri arasında en geniş sınırlara ulaşan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asya Hun B) Uygur C) Kök Türk

D) Karluk E) Kırgız

2. Kutluk, Kapgan ve Bilge kağanlara vezirlik yapmıştır. Türklerin Bismarc'ı olarak tanımlanmakla birlikte ilk Türk tarihçisi olarak da bilinmektedir.

Sözü edilen devlet idarecisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asparuh B) Moyen-Çur C) Tonyukuk

D) Baga Tarkan E) Kül Tigin

3. Uygur Devleti'nin kuruluşundan ve Mani dinini kabul etmelerinden bahseden Karabalgasun Kitabesi,

I. Kök Türkçe,

II. Soğdca,

III. Çince

dillerinden hangilerinden yararlanılarak yazılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

4. Müslüman tüccarlarla kurdukları ilişkiler sayesinde İslamiyet'i kabul ederek Doğu Avrupa'da İslamiyet'in yayılmasına katkıda bulundular.

Hakkında bilgi verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtil Bulgarları B) Kumanlar

C) Avarlar D) Hazarlar

E) Tuna Bulgarları

5. Çin İmparatorluğu'nun gönderdiği mektubu cevaplayan Kök Türk kağanı "Size bağlı kalacak, vergi verecek, kıymetli atlar hediye edeceğim. Fakat dilimizi değiştiremem, halkıma Çinli elbisesi giydiremem. Adetlerinizi, kanunlarınızı alamam. Çünkü bu konularda bütün milletim hassasiyetle çarpan tek bir yürektir." demiştir.

Kök Türk kağanının mektubu göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kök Türklerin Çin karşısında zayıf duruma düştükleri

B) Çinlilerin Türkleri Çinlileştirmek istediği

C) Türk milletinin milli değerlerine büyük önem verdiği

D) Kök Türklerin Çin egemenliğini kabul ettiği

E) Türkleri bir bayrak altında toplamaya çalıştığı

6. Türklerdeki ikili teşkilât anlayışının,

I. merkeziyetçi yapının oluşması,

II. kut anlayışının sona ermesi,

III. devletin parçalanması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Türklere ait ilk yazılı edebi eserler Kök Türkler Dönemi'nde kaleme alınan Orhun Yazıtları'dır. Bu yazıtlar devlet ve halkın karşılıklı görevlerinin belirtilmesi, Türk uygarlığı, yasaları ve kültürü hakkında önemli bilgiler içermektedir. Yazıtlarda geçen " Çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim, nüfusu az milleti çok ettim." ifadeleri kağanların millete karşı sorumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devlet idaresinde keyfi uygulamalara yer verilmemiştir.

B) Türklerde ilk yazılı kültür Kök Türklerle başlamıştır.

C) Yazıtlar Türklerin yaşam tarzı hakkında bilgiler aktarmaktadır.

D) Kök Türklerde mutlak monarşi yönetim anlayışı vardır.

E) Türklerde sosyal devlet anlayışı bulunmaktadır.

8. Aşağıdakilerden hangisi sanatta hayvan üslubunu ilk kez kullanmışlardır?

A) Uygurlar B) Oğuzlar

C) İskitler D) Peçenekler

E) Bulgarlar

9. Türk devletlerinde "Ülke toprakları hükümdar ailesinin ortak malıdır." anlayışı benimsenmiştir.

Bu durumun;

I. taht kavgalarının yaşanması,

II. Türk devletlerinin kısa sürede yıkılması,

III. merkezi otoritenin güçlü olması

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

10. İlk Türk devletleri ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlış verilmiştir?

	Topluluk	Etkinlik
A)	Uygur Devleti	Kâğıt ve matbaayı kullanmaları
B)	I. Kök Türk Devleti	Bizanslılarla ticari antlaşma yapmaları
C)	Avarlar	İstanbul'u kuşatmaları
D)	Hunlar	Devlet ve ordu örgütlenmesini yapmaları
E)	Kutluk Devleti	Avrupa'ya göç etmeleri

11. Herodot tarihinde de yer alan Amazon Kadın Savaşçıları aşağıdaki hangi Türk topluluğunun soyundandır?

A) İskitler B) Avarlar C) Macarlar

D) Sabirler E) Başkurtlar

12. Avrupa Hunları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Uldız Dönemi'nde Anadolu'ya ilk Türk akınlarını düzenlemişlerdir.

B) Batı Roma İmparatorluğu ile Margos Anlaşması'nı imzalamışlardır.

C) En ünlü liderleri Attila, Cesur Kavimlerin Efendisi olarak bilinmektedir.

D) Avrupa'da ilk varlık gösteren Türk topluluğudur.

E) Batı Roma'ya karşı Galya Seferi düzenlenmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 20

KARMA TEST

1. Türklerle Çinliler arasındaki ilk resmi ticari ilişkiler Hun hükümdarı Mete Han Dönemi'nden itibaren başlamıştır. Bu ticari ilişkiler genelde sınır şehirlerindeki pazarlarda yürütülürdü.

Aşağıdakilerden hangisi Hunların ihraç ettiği ticari mallardan biri değildir?

A) Silah B) At C) Deri D) Kürk E) Porselen

2. Uygur Türkleri, başta Budizm olmak üzere çeşitli dinlere bağlı değişik kültürlerle ilişki kurdukları halde, dini terimlerin bile Türkçe karşılıklarını kullanmaya özen göstermişlerdir.

Uygurlar bu davranışlarıyla,

I. ticari faaliyetleri,

II. milli benlikleri,

III. komşu devletlerle ilişkileri,

IV. eski inanç sistemleri

durumlarından hangilerini korumaya çalışmışlardır?

A) I ve III B) Yalnız II C) II, III ve IV D) Yalnız IV E) I ve IV

3. Hun hükümdarı Mete, Çin imparatoruna yazmış olduğu bir mektupta yay çekebilen bütün kavimleri hakimiyet altına aldım ve bunlar şimdi barış içerisinde yaşıyorlar demiştir.

Bu mektup Türklerle ilgili aşağıdaki özelliklerden en çok hangisini ön plana çıkarmıştır?

A) Aile anlayışı ile ekonomik yapıyı

B) Dini anlayışı ile cemiyet hayatını

C) Savaşçı karakter ile adalet anlayışını

D) Hükümdarlık anlayışını

E) Sosyal hayatını

4. • Oğuzların yaşayışları ile Oğuz – Kıpçak savaşları

• Türk – İran savaşları

Verilen gelişmeler aşağıdakilerden hangilerine konu olmuştur?

A) Dede Korkut Hikâyeleri – Alp Er Tunga Destanı

B) Manas Destanı – Türeyiş Destanı

C) Orhun Abideleri – Oğuz Kağan

D) Yenisey Yazıtları – Şu Destanı

E) Türeyiş Destanı – Ergenekon Destanı

5. İslâm öncesi Türk devletlerinde temel inanç sistemi Gök Tanrı dinidir. Ancak Türkler arasında Maniheizm, Budizm, Musevilik ve Hristiyanlık gibi dinlerin de yayıldığı görülmüştür.

Türklerin değişik inanç sistemlerini benimsemelerinde;

I. çok tanrılı bir anlayışın varlığı,

II. geniş alanlara yayılmaları,

III. kültürel baskılara boyun eğmeleri,

IV. hoşgörülü bir düşünce yapısına sahip olmaları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve III E) II ve IV

6. I. Geçim kaynağının hayvancılık olması

II. Çeşitli dinlere ait tapınakların yapılması

III. Dokumacılık sanatının gelişmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri İslamiyet öncesindeki Türklerin yaşam tarzı ile doğrudan ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Orta Asya Türk devletlerinde inanç ve vicdan özgürlüğü daima vardı. Türk inanç felsefesi soy, dil ve din yönlerinden insanları birbirinden ayırmaya elverişli değildi.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu olamaz?

A) Farklı dinlere karşı hoşgörülü davranılması
B) Fethedilen topraklarda yerli kültürlere dokunulmaması
C) Din adamlarının ayrıcalıklı sayılmaması
D) Eşitlik temeline dayanan toplum yapısının görülmesi
E) Devletlerin boylar federasyonu şeklinde örgütlenmesi

8. I. Türeyiş Destanı
II. Göç Destanı
III. Ergenekon Destanı
IV. Oğuz Kağan Destanı

Yukarıdaki destanlardan hangileri Uygurlara aittir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) II ve IV

9. İslamiyet öncesi Orta Asya'da kurulan Türk devletleri hakkında bilgi edinilmek istenirse aşağıdakilerden hangisine başvurulamaz?

A) Çin kaynaklarına
B) Orhun Kitabeleri'ne
C) Atlı göçebe kültür araştırmalarına
D) Karabalgasun Yazıtları'na
E) Harzemşah kaynaklarına

10. İlk Türk devletlerinde Güneş'in doğduğu yere ayrı bir önem verilirdi. Bundan dolayı kağanın çadırı doğuya açılır, tahtı da doğuya dönük olarak yerleştirilirdi.

Sözü edilen durum aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmıştır?

A) Töre
B) Kurultay
C) Gök Tanrı inancı
D) Bozkır kültürü
E) Konargöçer yaşam

11. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk devletlerinde görülen hükümdarlık (bağımsızlık) sembollerinden biri değildir?

A) Otağ B) Ordu C) Nevbet
D) Orun E) Berge

12. Ünlü tarihçi A. Wambery'e göre Türk kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güç B) Töreli C) Miğfer
D) Olgunluk çağı E) Türemek

13. Türkler diğer kavimlerden çok daha önce ata binip onu yönetmiş, at ayrıca Türkler için aynı zamanda güçlü ve süratli bir savaş aracı olmuştur. Türkler bu imkâna at koşum takımlarını icat ederek kavuşmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi at koşum takımları arasında yer almaz?

A) Üzengi B) Gem C) Eyer
D) Sadak E) Gürz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

TÜRK İSLAM TARİHİ

TÜRK İSLAM TARİHİ

- Talas Savaşı'nın ardından İslamiyet Türkler arasında yazılmaya başlamıştır.
- Gök Tanrı inancında yer alan; Tek Tanrı, kurban kesme, cennet cehennem inancı, temizlik ve ahlaki değerlerinin İslamiyet inancında da olması Türklerin İslam dinine girmesini kolaylaştırmıştır.

İTİL BULGARLARI (680-1237)

- Tarihin ilk Türk İslam devleti olarak bilinmektedir.
- Almış Han İslamiyet'i resmi din olarak kabul etmiş ve Emir Cafer bin Abdullah adını almıştır.

KARAHANLILAR (840-1212)

- Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devletidir.
- İlk posta teşkilatını kurdular. Ribat adı verilen Türk tarihinin ilk kervansaraylarını inşa ettiler.
- Türk İslam edebiyatının ilk örneklerini verdiler.(Kutadgu Bilig, Divan-ı Lugatit-Türk, Atabetü'l Hakayik, Divan-ı Hikmet)

TOLUNOĞULLARI (868-905)

- Mısır'da kurulan ilk Türk devletidir.
- Yöneticilerin Türk halkın ise Arap olması kısa sürede yıkılmasına neden olmuştur.

İHŞİDİLER (AKŞİTLER) (935-969)

- Mısır'da kurulan ikinci Türk devletidir.
- Tarihte ilk kez Hicaz Bölgesi (Mekke- Medine) bu dönemde Türk egemenliğine girmiştir.

GAZNELİLER (963-1187)

- En parlak dönemi Sultan Mahmut Dönemi'dir. Türk tarihinde sultan unvanını kullanan ilk hükümdardır.
- Sultan Mahmut, Hindistan'a toplam 17 sefer düzenleyerek İslamiyet'i bu coğrafyaya yaymıştır.
- 1040 yılında Büyük Selçuklulara karşı kaybettikleri Dandanakan Savaşı ile yıkılma sürecine girdiler.

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ (1040-1157)

- Oğuzların Üçoklar kolunun Kınık boyundandır.
- Tuğrul Bey ülkeyi kardeşi Çağrı Bey ile birlikte yönetmiştir.
- Dandanakan Savaşı ile Büyük Selçuklu Devleti resmen kurulmuştur. Bu savaşın ardından batıya yönelik fetih hareketleri hız kazanmıştır.
- 1048 yılında ilk Türk-Bizans Savaşı olan Pasinler Savaşı'nın kazanılmasıyla Anadolu'da fetih hareketleri başlamıştır.
- Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları baskısından kurtaran Tuğrul Bey'e halife tarafından Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı unvanı verilmiştir.
- Sultan Alp Arslan Dönemi'nde yapılan Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
- En parlak dönem Sultan Melikşah Dönemi'dir.
- Sultan Sencer Dönemi'nde yapılan Karahitaylarla Katvan Savaşı'nda alınan yenilgi sonucunda devlet yıkılma sürecine girmiştir.

TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ (1077-1308)

- Kutalmış Süleyman Şah tarafından İznik merkezli kurulmuştur.
- I. Kılıç Arslan Dönemi'nde I. Haçlı Seferi nedeniyle başkent Konya'ya taşınmıştır.
- II. Kılıç Arslan Dönemi'nde Bizanslılara karşı kazanılan Miryokefalon Savaşı ile Anadolu kesin olarak Türk yurdu haline geldi.
- Devletin en parlak dönemi Alaeddin Keykubat Dönemi'dir.
- Babai İsyanı ve ardından Moğollara karşı kaybettikleri Kösedağ Savaşı ile yıkılma sürecine girdi.

HARZEMŞAHLAR (1097-1231)

- "Otrar Olayı" sonrası Moğol baskısı nedeniyle Azerbaycan'dan çekilmiş ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne komşu olmuştur.
- 1230 yılında Türkiye Selçuklu Devleti'ne karşı kaybettikleri Yassı Çimen Savaşı sonunda yıkılma sürecine girdiler.

EYYUBİLER (1174-1250)

- Hıttin Savaşı ile Haçlılardan Kudüs'ü almıştır.
- Bu savaş III. Haçlı Seferi'ne neden olmuştur.
- Selahattin Eyyubi'nin ölümünden sonra devlet yıkılma sürecine girmiştir.

MEMLÜKLER (1250-1517)

- Bir Kölemen olan "Aybek" tarafından Mısır'da kurulmuştur.
- Moğolları tarihte ilk kez 1260 Ayn Calud Savaşı'nda yendiler.
- Memluklerde "kut" inancı yoktur. Gücü eline geçiren her komutanın hükümdar olma hakkı vardır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

KÜLTÜR VE UYGARLIK

DEVLET YÖNETİMİ

- Türk İslam devletlerinde Memlükler hariç "kut" inancı vardır. Kut inancına göre hükümdarın devleti yönetme yetkisinin Tanrı'dan alındığına inanılmıştır.

Hükümdar Unvanları

- İlig, Buğra, Aslan, Tamgaç, Sultan, Şahanşah, Keykavus, Hakan, Han, Kılıç

Hükümdar Sembolleri

- Örgün (Taht), Çetr (Şemsiye), Hutbe, Tuğ, Nevbet (Davul), Alem (Bayrak), Tıraz (Elbise), Hilat, Menşur (Onay Belgesi), Sikke, Saray

SARAY

- Türk islam devletlerinde yerleşik hayatın yaygınlaşması ile birlikte, hükümdar ülkeyi saraydan yönetmiştir.

HÜKÜMET

- Türk islam devletlerinde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yere divan denirdi. Divan-ı İstifa (Mali işler), Divan-Arz (askeri işler), Divan-ı İşraf (mali ve idari denetleme) ve Divan-ı İnşa (iç ve dış yazışmalar)

TAŞRA

- Ülke toprakları hanedanın ortak malıdır anlayışından hareketle ülke toprakları melikler arasında bölüştürülmüştür. Taşra teşkilatı; eyalet, vilayet, kaza ve köylerden oluşmuş Selçuklularda eyalet yöneticine "Şıhne" adı verilmiştir.

Saray Teşkilatı

- Hacib/ Hace-i Büzürg/ Tayangu: Hükümdarın halk ve saray görevlileri arasındaki ilişkileri düzenler.
- Tamgacı: Yazışmalardan sorumludur.
- Emiri alem: Bayrak ve sancakları korumakla ve taşımakla görevlidir.
- Camedar: Sultanın giyim ve kuşamından sorumludur.
- Emir-i Çeşnigir: Hükümdarın sofra hizmetlerinden sorumludur.
- Serhenk: Hükümdarın yol düzenini sağlar.
- Taşra Teşkilatı
- Melik: Eyaletlerde görevli
- Şıhne: Selçuklularda asker kökenli vali
- Reis: Yerli halkın içinden gelen ve valinin emrinde bulunan yönetici
- Amil: Vergi tahsildarı
- Muhtesip: Çarşı, pazar esnafını denetleyen görevli
- Ulak: Haberleşmeden sorumlu
- Asesbaşı: Gece bekçisi

DİN VE İNANIŞ

- İslam dünyasının dini lideri Abbasi halifesi olmuştur.
- Türkler gaza ve cihat ruhu ile İslamiyet'i başka coğrafyalara taşıyarak Müslümanlığın öncüsü olmuştur. Gaza ve cihat ile hareket eden bu gruplar "Horasan erenleri" ya da "Alperen" olarak tanımlanmıştır.
- İlk Türk İslam mutasavvıfı Ahmet Yesevi ile Türk İslam tarikatı ise Yesevilik'tir.

HUKUK

- Hukuk şer'i ve örfi olmak üzere ikiye ayrılmıştır.
- Şer'i Hukuk: Evlenme, boşanma, nafaka, miras. Başkanı: Kadı'l Kudat
- Örfi Hukuk: Siyasi davalara bakar. Başkanı: Emir-i Dad
- Askeri mahkemelere Kadıleşker (Kazasker) Divan-ı Mezalim denilen yüksek mahkemeye ise hükümdar başkanlık yapar.

Ordu

- Hassa Askerleri: Merkezde bulunan hükümdarı korur. Türkmenlerden oluşur.
- Gulaman-ı Saray: Saray ordusudur. Devşirmelerden oluşur.
- Eyalet Askerleri: Melik ve eyalet valilerin in hizmetinde bulunan askerler.
- Sipahiler: İkta sistemiyle yetiştirilen askerlerdir.
- Türkmenler: Savaş zamanında Türkmenlerden oluşurdu.
- Yardımcı Kuvvetler: Bağlı devlet ve beyliklerin gönderdiği ücretli askerler.

Toprak Sistemi

- Devlete ait topraklara "miri", mülkü şahsa ait topraklara ise "mülk" denir.
- Miri Topraklar: Has, İkta, Vakıf,
- Mülk Topraklar: Öşri ve Haraci

Ekonomi

Devletin Başlıca Gelir Kaynakları;

- Müslümanlardan ürün üzerinden alınan öşür vergisi, gayrimüslümlerden ürün üzerinden alınan öşür vergisi, gayrimüslümlerden askerlik hizmeti karşılığı alınan cizye vergisi, ganimet, savaş tazminatları, orman, maden, tuzla gelirleri, bağlı ve komşu devletlerden alınan hediye ve yıllık vergiler.

Dil, Edebiyat, Yazı ve Sanat

- Genellikle konuşma dili Türkçe edebiyat dili Farsça ve bilim dili ise Arapçadır.
- Şehname, Divan-ı Enveri, Tarih-i Yemin, Rubailer, siyasetnameler önemli eserler arasında yer alır.
- Dünya'nın ilk üniversitesi olarak kabul edilen Nizamü'l-Mülk tarafından yaptırılan Nizamiye Medresesi'dir.
- Hat, minyatür, tezhip çini, kündakari, fresk, vitray vb. önemli süsleme sanatlarıdır.
- Kümbet, külliye, imarethane, kervansaray, ribat, bedesten, arasta, kapan hanı, bimarhane, cami, medrese, köprü, saray vb. önemli mimari eserlerdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 1

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Talas Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) Türklerle Müslüman Araplar arasında dostane ilişkiler kurulmuştur.

B) Türklerle Müslümanlar arasında ticari ilişkiler artmıştır.

C) Kağıt, matbaa ve mürekkep Türkler aracılığıyla Çin'e yayılmıştır.

D) Batı Türkistan'a yönelik Çin tehlikesi ortadan kalkmıştır.

E) İslam dinini yakından tanıma fırsatı bulan Türkler İslam dinini benimsemeye başlamıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'e hizmetleriyle ilgili gelişmelerden biri değildir?

A) Bizans ve Haçlı saldırılarına karşı İslam dünyasını korumaları

B) Birçok medrese, cami ve külliye gibi eserleri inşa etmeleri

C) Ülke topraklarını eyaletlere ayırarak yönetmeleri

D) Farabi, Biruni, İbn-i Sina gibi Türk bilim insanlarının çeşitli dallarda sayısız eserler yazmaları

E) Gazneli Mahmut'un Hindistan'a 17 sefer düzenlemesi sonucunda İslamiyet'in Hindistan'a yayılması

3. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra yaşanan değişimlerden biri değildir?

A) Türk cihan hakimiyeti düşüncesinin cihat anlayışı şeklinde devam etmesi

B) Hükümdarların hükümranlıklarını menşur adı verilen bir belgeyle halifeye onaylatması, hem halife hem de kendi adlarına hutbe okutması

C) Töre denilen hukuk kurallarının şer'i ve örfi olmak üzere iki kısma ayrılması

D) Devlet işlerinin yürütülmesi için kurultayın oluşturulması

E) Hükümdarların emir ve sultan gibi unvanlar kullanması

4. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i benimsemelerinin nedenleri arasında gösterilemez?

A) Gök Tanrı inancı ile İslam inancının benzerlik göstermesi

B) Türklerdeki cihan hakimiyeti anlayışı ile İslamiyet'teki cihat anlayışının benzerlik taşıması

C) Her iki inanç sisteminde de toplumda din adamlarının ayrıcalıklı bir konumda olması

D) İslamiyet'in yasaklamış olduğu zina, yalan söyleme ve adaletsizlik gibi kötü davranışların Türk kültüründe de yasak olması

E) Vatan sevgisinin iki inanç sisteminde de kutsal sayılması

5. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra birçok devlet ve atabeyliğin kurulması;

I. siyasi otoritenin gücünü kaybetmesi,

II. etnik yapının farklı olması,

III. egemenlik anlayışının değişmesi

durumlarından hangileri ile ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

6. Aşağıdaki İslam devletlerinden hangisinin hoşgörü politikası Türklerin kitleler halinde İslamiyet'e geçmelerinde etkili olmuştur?

A) Abbasiler B) Emeviler

C) Gassaniler D) Fatımiler

E) Endülüs Emevileri

7. Abbasiler ve Çinliler arasında yapılan "Atlık" adıyla da bilinen Talas Savaşı;

I. İki devletin İpek Yolu'na hakim olmak istemesi,

II. Abbasilerin İslamiyet'i yayma düşüncesi,

III. Abbasilerin Çin baskısı altında ezilen Türklere yardım etmek istemesi

durumlarından hangileri nedeniyle yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. Taht kavgası sonucu doğu ve batı şeklinde ikiye ayrılan aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin Doğu bölümü Karahitaylar, Batı bölümü ise Harzemşahlılar tarafından ortadan kaldırılmıştır?

A) Selçuklu Devleti

B) Gazneli Devleti

C) Babür Devleti

D) Karahanlı Devleti

E) İtil Bulgarları Devleti

9. Mısır'da kurulan ilk Türk Devleti olan Tolunoğullarının;

I. kendi adına para bastırmaları,

II. Mısır'ı bayındır hale getirmeleri,

III. Türk kimliği taşıyan eserler inşa etmeleri

faaliyetlerinden hangilerinin bağımsızlıkla ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

10. İslamiyet öncesi Türk toplumunda kabul gören aşağıdaki dinlerden hangisinin Türklerin İslamiyeti kabul etmelerini kolaylaştırdığı söylenebilir?

A) Gök Tanrı B) Maniheizm

C) Şamanizm D) Budizm

E) Taoizm

11. Türk İslam tarihi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Türklerle Müslümanlar Hz. Ömer Dönemi'nde sınır komşusu olmuşlardır.

B) Türklerle Müslümanlar arasındaki ilk savaşlar Hz. Osman Dönemi'nde meydana gelmiştir.

C) Türkler Abbasiler Dönemi'nde kitleler halinde İslamiyet'i kabul etmeye başlamışlardır.

D) İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyu Karluklar'dır.

E) İslamiyeti resmi din olarak kabul eden Orta Asya'daki ilk Türk devleti Oğuz Yabgu Devleti'dir.

12. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Müslümanlarla savaşan ilk Türk devleti Hazarlardır.

B) Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyları arasında Yağma ve Çiğil Türkleri de yer almaktadır.

C) İtil Bulgarları Avrupa'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devletidir.

D) Türgişler Talas Savaşı'nda Çin'e karşı Abbasileri desteklemişlerdir.

E) Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devleti Karahanlı Devleti'dir.

TEST 2

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. X. yüzyıldan itibaren Türklerin İslam medeniyetinin etkisi altındaki bölgelere yerleşmesiyle Türk ve İslam kültürleri etkileşim sürecine girdi. Bu süreç Orta Asya Türk topluluklarında büyük değişiklikleri de beraberinde getirdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişimlere örnek olarak verilebilir?

A) Tek tanrılı inanış ile tanışılması
B) Tahta çıkan hükümdarın kendi ve halife adına hutbe okutması
C) Askeri alanda teşkilatlanılması
D) Boylar şeklinde bir düzen kurulması
E) Hoşgörü esasına dayalı bir devlet anlayışına geçilmesi

2. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin üzerine Abbasi halifesi Gazneli Mahmut'a** "Sultan" **unvanı vermiştir?**

A) Devletin en geniş sınırlarına bu dönemde ulaşması
B) Devletine en parlak dönemi yaşatması
C) Devrin en büyük bilim insanlarını ve sanatçılarını sarayına toplaması
D) Ülkenin birçok şehrinde bayındırlık faaliyetlerinde bulunması
E) Büveyhoğullarına karşı yaptığı mücadelelerle Abbasi halifesini Şii tehlikesine karşı koruması

3. Sultan Mesut Dönemi'nde Gazneliler, 1040 yılında Selçuklularla yaptıkları .....Savaşı'nda yenilerek Hindistan'a çekilmek zorunda kalmıştır. Gazneli Devleti bu savaştan sonra zayıflama sürecine girmiş, Gurlular tarafından Hüsrev Melik'in esir edilmesiyle 1187'de son bulmuştur.

Paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dandanakan
B) Nesa Savaşı
C) Serahs Savaşı
D) Pasinler Savaşı
E) Katvan Savaşı

4. • Orta Asya'da Türk-İslam sentezini gerçekleştiren ilk devlettir.
• Ticaret yolları üzerinde ribat adını verdikleri kervansaraylar inşa etmişlerdir.
• Eğitim ve öğretime büyük önem verdiler ve Türk- İslam tarihindeki ilk medreseyi açtılar.
• Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi Türkleri tarafından kurulmuştur.
• Türk İslam tarihine ait ilk eserler bu dönemde verilmiştir.

Özellikleri verilen Türk İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Harzemşahlar
B) Gazneliler
C) Büyük Selçuklular
D) Karahanlılar
E) Türkiye Selçukluları

5. **Büyük Selçuklu Dönemi'nde önemli devlet adamlarına suikastler düzenleyen ve haşhaşiler olarak bilinen Batînî anlayıştaki örgütün kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Baba İlyas
B) Baba İshak
C) Baybars
D) Hasan Sabbah
E) Saadeddin Köpek

6. Gazneliler 963 yılında başkenti Gazne olarak Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulmuş farklı ırk ve dinden insanları barındıran geniş sınırlara sahip olmuştur.

Bu durum;

I. ulusal kültür,
II. merkezi otorite,
III. vergi gelirleri

unsurlarından hangilerinin korunmasını zorlaştırmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

7. 751 yılında meydana gelen Talas Savaşı'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi Türk tarihinde bir dönüm noktası olmuştur?

A) Çin'in Karlukların desteğini alan Abbasilere yenilmesi

B) Türklerin kitleler halinde İslamiyeti kabul etmeye başlamaları

C) Kağıdın Çin'in dışında dünyaya yayılması

D) Orta Asya'nın Çin'in egemenliği altına girmesinin önlenmesi

E) Abbasiler ile Türkler arasında ticari ilişkilerin gelişmesi

8. Talas Savaşı'ndan sonra aşağıdaki icatlardan hangisi dünyaya yayılarak dünya kültür tarihinde önemli değişimlere neden olmuştur?

A) Para B) Alfabe

C) Matbaa ve kağıt D) Pusula ve barut

E) Kitap

9. Çinlilerle Abbasiler arasında yapılan Talas Savaşı'nda Abbasilerin yanında yer alarak Çinlilerin yenilmesinde etkili olan Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kargınlar B) Karluklar

C) Bayındırlar D) Yaparlular

E) Afşarlar

10. Hz. Osman Dönemi'nde Kafkasya'da Müslümanlarla savaşarak Müslümanların Kafkasya'nın içlerine doğru ilerlemesine engel olan Türk devleti hangisidir?

A) Hazarlar B) Bulgarlar

C) Kırgızlar D) Sabirler

E) Türgişler

11. Abbasi halifesi Kaim bi-Emrillah'ı Büveyhoğullarının işgalinden ve esaretinden kurtarmak için Bağdat Seferi'ne çıktı. Bağdat Seferi'yle Büveyhi Hükümdarlığını yıktı. Halife bu başarısından dolayı iki altın kılıçla kuşatarak "Doğu'nun ve Batı'nın Hükümdarı" unvanını verdi.

Hakkında bilgi verilen Türk İslam hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gazneli Mahmut

B) Tuğrul Bey

C) Sultan Melikşah

D) Selahattin Eyyubi

E) Sultan Alp Arslan

12. Aşağıdakilerden hangisi Talas Savaşı'nın sonuçları arasında <u>yer almaz</u>?

A) Abbasiler, Karlukların da desteğiyle bu savaşı kazanmışlardır.

B) Baharat Yolu Abbasilerin hakimiyetine girmiştir.

C) Türkler kitleler halinde İslamiyet'i kabul etmeye başlamışlardır.

D) Çin'in Orta Asya'ya egemen olması önlenmiştir.

E) Abbasilerle Türkler arasında ticari ilişkiler gelişmiştir.

13. Büyük Selçuklu Devleti'ne kadar İslam dinini kabul eden devletlerin hükümdarları halifenin yüksek otoritesini tanımaktaydı. 1058'de Abbasi Halifesi temsil ettiği siyasi otoriteyi bir törenle Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'e devretti.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun yansımalarından biri <u>değildir</u>?

A) Devlet işlerinde dinin etkisinin kaldırılması

B) Dinî ve siyasi otoritenin birbirinden ayrılması

C) Halifenin İslam topluluklarının dini lideri hâline gelmesi

D) Büyük Selçuklu Devleti'nin siyasi üstünlüğünü ilan etmesi

E) Devlet hayatındaki dünyevi ve dinî işlerin birbirinden ayrılması

TEST 3

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslam dünyasına yapmış olduğu hizmetlerden biri değildir?

A) Bizans'ın baskısına son vermişlerdir.

B) İslamiyet'i ilk kez Arabistan dışına yaymışlardır.

C) İslamiyet'i Balkanlar'a kadar yaymışlardır.

D) Haçlı Seferleri'ne karşı İslam dünyasını korumuşlardır.

E) Önemli bilginler yetiştirmişlerdir.

2. Karahanlı Devleti Uygur Devleti'nin yıkılmasından sonra bu devletin sınırları içinde yaşayan Karluk, Yağma ve Çiğil Türkleri tarafından 840 yılında kuruldu.

İslamiyet'i resmî din olarak kabul eden ve Abdülkerim ismini alan Karahanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilge Kül Kadir Han B) Süleyman Arslan Han

C) Yusuf Kadir Han D) Arslan Bazır Han

E) Satuk Buğra Han

3. Samanilerin Türk komutanlarından Alp Tegin tarafından 963 yılında Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulan Müslüman Türk devletidir. En parlak dönemini Sultan Mahmut zamanında yaşamıştır. Sultan Mahmut Hindistan üzerine 17 sefer düzenleyerek İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasına katkıda bulunmuştur.

Yukarıda verilen bilgiler Türk İslam devletlerinden hangisine aittir?

A) Gazneliler B) Büyük Selçuklu

C) Harzemşahlar D) Oğuz Yabgu

E) Memlûklüler

4. Karahanlılarda;

I. hakan yerine Arslan Han unvanının kullanılması,

II. ülkenin doğu ve batı şeklinde yönetilmesi,

III. yönetimde divan teşkilatının oluşturulması

durumlarından hangileri İslamiyet sonrası ortaya çıkan uygulamalar arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

5. Orta Asya'da kurulmuş ilk Türk İslam Devleti olan Karahanlıların kuruluşunda aşağıdaki boylardan hangisinin etkisi yoktur?

A) Bülak B) Karluk C) Tuhsi

D) Tabgaç E) Çiğil

6. Tolunoğulları ile İhşidiler, Abbasilerden ayrılarak bağımsızlıklarına kavuşmuş, Mısır'da önce Tolunoğulları daha sonra İhşidiler birer Türk devleti kurmuşlardır.

Bu gelişmeler;

I. Türklerin teşkilatçı bir yapıya sahip olduğu,

II. Abbasilerde merkezi otoritenin zayıfladığı,

III. Halifeliğin Türklere geçtiği

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

7. Talas Savaşı'ndan sonra Türklerin kitleler halinde Müslüman olmasında boy beylerinin tercihleri etkili olmuştur. Bunda da halk için herhangi bir zorlama olmamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dinin siyasi güç üzerindeki etkisi kaybolmuştur.

B) Yöneticiler dini yapının oluşmasında etkilidir.

C) Laik bir yönetim anlayış vardır.

D) Halkın dini tercihinde yönlendirme yapılmıştır.

E) Dini tercihlerde siyasi otorite etkili değildir.

8. **Büyük Selçuklu Devleti'nde;**

I. atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmesi,

II. taht kavgalarının çıkması,

III. iç isyanların çıkması

durumlarından hangileri merkezi otoritenin zayıfladığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'ne ait bir özellik değildir?**

A) Türkiye tarihinin başlamasına zemin oluşturmuşlardır.

B) Devlet işleri ve edebiyatta Arapça ve Farsçaya önem vermişlerdir.

C) Halifeyi koruyarak İslam dünyasına siyasi liderlik yapmıştır.

D) Toprak sistemi ve ordu yapıları diğer Türk devletlerince örnek alınmıştır.

E) Bizans sınırında Avasım denilen ordugah şehirler kurmuştur.

10. **Türkiye Selçuklu Devleti'nin Sinop, Antalya, Alanya ve Suğdak gibi yerleri alması aşağıdaki alanlardan hangisinin gelişmesini sağlamıştır?**

A) Tarım B) Denizcilik

C) Dokumacılık D) Madencilik

E) Sanat

11. **Gazneli Mahmut hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Türk tarihinde "sultan" unvanını kullanan ilk hükümdar olması

B) Gazneli Devleti'ne en parlak dönemi yaşatması

C) İslamiyet'i Hindistan'a yayması

D) Gazneli Devleti'nin kurucusu olması

E) Abbasi halifesini Şii Büveyhoğullarının hâkimiyetinden kurtarması

12. **Aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisinin denizcilikle uğraştığı söylenemez?**

A) Aydınoğulları B) Menteşeoğulları

C) Karesioğulları D) Pervaneoğulları

E) Germiyanoğulları

13. **Aşağıdaki Türk beylerinden hangisi** "Bundan sonra divanda, dergahta, mecliste ve meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmayacaktır." **diyerek Türkçe'yi resmi dil ilan etmiştir?**

A) Alâeddin Keykubat

B) Karamanoğlu Mehmet Bey

C) Germiyan Beyi Yakup Bey

D) Danişment Ahmet Gazi

E) Ebul Kasım Saltuk Bey

TEST 4

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Tolunoğlu Devleti hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Yöneticileri Türk, halkı ise Araptır.

B) Resmi dili Arapçadır.

C) Hoşgörülü bir yönetim sistemi uygulanmıştır.

D) En önemli mimari yapısı Tolunoğlu Ahmet Camisi'dir.

E) Memlükler tarafından ortadan kaldırılmıştır.

2. İhşit Devleti ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) İlk Türk İslam devletidir.

B) Türklerin Mısır'da kurdukları ikinci devlettir.

C) Mekke ve Medine ilk kez bu dönemde bir Türk devletinin egemenliği altına girmiştir.

D) Fatımiler tarafından ortadan kaldırılmıştır.

E) Başkenti Kahire'dir.

3. Türk İslâm devletlerinin;

I. Abbasi halifesini Şii tehlikesine karşı koruma,

II. Fetih politikasını batı yönünde sürdürme,

III. Kuzey Hindistan'a İslamiyeti yayma

faaliyetlerinden hangileri Türklerin İslamiyet'in siyasi lideri olduğunu göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

4. Tarihte "Otrar Olayı" olarak bilinen gelişme aşağıdaki hangi devletler arasında yaşanmıştır?

A) Türkiye Selçuklu - Eyyubiler

B) Büyük Selçuklu - Gazneliler

C) Harzemşahlar - Moğollar

D) Karahanlılar - Memlükler

E) Tolunoğulları - İhşidler

5. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra farklı bölgelerde devlet ve atabeyliklerin kurulmasının aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

A) Siyasi birliğin bozulmasına

B) Taht kavgalarının yaşanmasına

C) Merkezi otoritenin bozulmasına

D) Veraset sisteminde değişimin yaşanması

E) Ülke içerisinde isyanların çıkmasına

6. Karahanlı Devleti ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Kurucusu Bilge Kül Kadir Han'dır.

B) Başkenti Balasagun şehridir.

C) Karluk, Yağma ve Çiğil boylarının birleşmesiyle kurulmuştur.

D) Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslamiyet'i resmi din olarak kabul etmişlerdir.

E) Resmi dili Arapça olup edebiyat dili Farsçadır.

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nde ticaretin geliştirilmesi için;

I. Sinop, Samsun, Alanya ve Antalya gibi liman kentlerinin alınması,

II. kervansaray, han ve bedestenlerin yapılması,

III. sigortacılığın uygulanması

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

8. Karamanoğulları Beyliği ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Mehmet Bey tarafından Konya, Ermenek dolaylarında kurulmuştur.

B) Anadolu'da Türkçeyi resmi dil ilan eden ilk Türk beyliğidir.

C) Kendilerini Türkiye Selçuklu Devleti'nin mirasçısı kabul etmişlerdir.

D) Türkiye Selçuklu Devlet'nin yıkılmasıyla Anadolu'da kurulan en güçlü beyliktir.

E) Malazgirt Muharebesi'nin ardından kurulmuştur.

9. Karesioğulları Beyliği hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Balıkesir ve Çanakkale dolaylarında kurulmuştur.

B) Denizcilikle uğraşmış, donanma oluşturmuşlardır.

C) Osmanlı Devleti'ne katılan ilk Türk beyliğidir.

D) Ankara Savaşı'ndan sonra tekrar kurulmuştur.

E) Orhan Bey Dönemi'nde Osmanlı topraklarına katılmıştır.

10. Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesinin ardından Anadolu'da kurulan Türk beylikleri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Moğolların baskısı sonucu büyük çoğunluğu Batı Anadolu'da kurulmuştur.

B) Batı Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli rol oynamışlardır.

C) Bizans ile mücadele etmişlerdir.

D) Türkiye Selçuklu Devleti'ni yeniden kurmaya çalışmışlardır.

E) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama amacıyla birbirleriyle mücadele etmişlerdir.

11. Gazneliler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Kurucusu Alp Tigin'dir.

B) Bugünkü Afganistan'da kurulmuştur.

C) İslamiyet'i Hindistan'a yaymışlardır.

D) Afganistan'ın yerli halkı olan Gurlar tarafından yıkılmıştır.

E) Resmi dili Türkçedir.

12. Bizans ve Avrupalı tarihçilerin adaletinden dolayı "adil" unvanını verdikleri hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aleaddin Keykubat B) Alp Arslan

C) Melikşah D) Selahattin Eyyubi

E) Süleyman Şah

13. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflaması üzerine bu devletten ayrılarak kurulan atabeyliklerden biridir?

A) Saltuklular B) Mengücekliler

C) Salgurlular D) Danişmentliler

E) Artuklular

TEST 5

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Memlükler asker olduklarından askeri bir yönetim kurmuşlardı. Yönetimin başında ve kilit noktalarda yüksek dereceli emirler bulunurdu. Sultan da bu emirlerden biri olmuştur. Genel olarak Memlüklerde hükümdarlık babadan oğula geçmezdi.

Memlüklerde her emirin sultan olabilme hakkına sahip olması;

I. yönetim şekli,

II. askeri teşkilat,

III. hükümdarlık

unsurlarının hangilerinde sıklıkla değişikliğin yaşanmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

2. Eyyubiler kendilerinden önceki Türk devletleri gibi Mısır'da sulama kanalları inşa ettiler. Avrupa devletleriyle ticaret antlaşmaları yaptılar. Ülkenin her yerinde medreseler, kütüphaneler, hanlar ve sınırların korunması için kaleler inşa ettiler.

Paragrafta Eyyubilerin aşağıda verilen hangi alanla ilgili faaliyetinden söz edilmemiştir?

A) Ekonomi B) İmar C) Tarım

D) Askeri E) Dini

3. Aşağıdakilerden hangisi Tolunoğulları ile İhşidlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Mısır'da kurulmuş olmaları

B) Kısa sürede yıkılmaları

C) Büyük Selçuklu atabeyleri tarafından kurulmaları

D) Yönetici kadronun Türk, halkın Arap olması

E) Tevaif-ül Mülk devleti olmaları

4. Haçlı saldırılarına karşı Müslümanları ve kutsal toprakları koruyarak Mekke ve Medine'nin hizmetkarı anlamına gelen "Hadimü'l-haremeyn" **unvanını alarak bu unvanı kullanan ilk hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kansu Gavri

B) Tolunoğlu Ahmet

C) Muhammed İlhşid

D) Nureddin Mahmut Dayı

E) Selahaddin Eyyubi

5. Aşağıdakilerden hangisi Memlük Devleti ile ilgili verilmiş doğru bir bilgi değildir?

A) Devletin kurucusu Sultan Aybek'tir.

B) Moğolları Ayn Calud Savaşı'nda yenilgiye uğratmıştır.

C) Hicaz bölgesine egemen olan ilk Türk devletidir.

D) Osmanlı Devleti tarafından varlığına son verilmiştir.

E) Hükümdarları genelde ordu komutanları arasından seçilmiştir.

6. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi sultanın dini bakımdan halifeye, halifenin de siyasi bakımdan sultana bağlı kalması uygulamasını başlatmıştır?

A) Büyük Selçuklu B) Gazneliler

C) Karahanlılar D) Memlükler

E) Tolunoğulları

7. Abbasi halifesini Büveyhoğullarına karşı koruduğu için halife tarafından kendisine "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" **unvanı verilen, böylece İslam dünyasının siyasi lideri olan Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tuğrul Bey B) Alp Arslan

C) Melikşah D) Sencer

E) Mehmet Tapar

8. Mehmet Akif Ersoy'un "Şarkın en sevgili sultanı" **diye ifade ettiği hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sultan Alp Arslan B) Tuğrul Bey

C) Selahaddin Eyyubi D) Sultan Melikşah

E) Sultan Baybars

9. Bizans ordusunda paralı askerlik yapan Türk asıllı Peçenekler ve Uzlar Bizans'ın savaştığı aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin saflarına katılmışlardır?

A) Memlükler B) Büyük Selçuklu

C) Harzemşahlar D) Gazneliler

E) Eyyubiler

10. Elbistan yöresinde kurulan aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisinin Yavuz Sultan Selim tarafından ortadan kaldırılmasıyla Anadolu Türk birliği kesin olarak sağlanmıştır?

A) Karesioğulları B) Dulkadiroğulları

C) Germiyanoğulları D) Karamanoğulları

E) Ramazanoğulları

11. Türkiye Selçuklu Devleti ve beyliklerin denizciliğe yönelmelerinde;

I. ticareti canlandırma,

II. kıyı bölgelerini koruma,

III. deniz ulaşımından yararlanma

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. I. Bacıyanı Rum

II. Feteyanı Rum

III. Gaziyanı Rum

Yukarıdakilerden hangileri Moğol istilasına karşı Anadolu halkını koruyan teşkilatlar arasında yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

13. Gazneliler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Kurucusu Alp Tigin'dir.

B) Selçuklular tarafından varlığına son verilmiştir.

C) İslamiyet'in Hindistan'a yayılmasına katkı sağlamıştır.

D) Dandanakan Savaşı'nda aldığı yenilgi ile yıkılma sürecine girmiştir.

E) Bugünkü Pakistan, Afganistan ve Bangladeş devletlerinin temelini atmıştır.

14. Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılması ve Moğolların zayıflaması üzerine uç beyleri bağımsız beylik ve devletler kurmaya başlamışlardır. XIII. yüzyılın sonunda Anadolu'da başlayan bu döneme İkinci Beylikler Dönemi denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde kurulan Türk beylikleri arasında yer almaz?

A) Aydınoğulları B) Germiyanoğulları

C) Karesioğulları D) Saltukoğulları

E) Candaroğulları

15. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

A) Anadolu kapıları Türklere açılmıştır.

B) Anadolu Türk tarihi başlamıştır.

C) Bizans'ın İslam dünyası üzerindeki baskısı sona ermiştir.

D) Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmaya başlamıştır.

E) Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır.

TEST 6

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Gazneli Mahmut'un Hindistan'a on yedi sefer düzenlemesinin sebepleri arasında yer almaz?

A) Hindistan'da ki zenginlikleri ele geçirmek

B) İslamiyet'i Hindistan'a yaymak

C) Bölücü mezhep mensuplarının faaliyetlerine son vermek

D) İslam dünyasının liderliğini ele geçirmek

E) Halifeliği ele geçirerek İslam dünyasının dini lideri olmak

2. Büyük Selçuklu Devleti'yle yaptıkları Nesa, Serahs ve Dandanakan savaşlarında yenilerek yıkılma sürecine giren Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Harzemşahlar B) Gazneliler

C) Karahanlılar D) İhşidler

E) Memlükler

3. Gazneli Devleti'nin yıkılmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Taht kavgalarının devleti yıpratması

B) Selçuklu Devleti ile yapılan savaşlarda yenilmeleri

C) Afgan asıllı Gurların saldırısı

D) Milli bir ordu oluşturamamaları

E) Bâtınilerin zararlı çalışmaları

4. Ani Kalesi'nin fethedilmesi İslam dünyasında büyük yankı uyandırmış, Kafkasya'nın kapısı Türklere açılmış, Abbasi halifesi fethi gerçekleştiren hükümdara Ebul Feth (Fethin Babası) unvanını vermiştir.

Ani Kalesi'nin fethetmesi nedeniyle Abbasi halifesi tarafından "Fethin Babası" unvanı verilen Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Melikşah B) Sencer C) Alp Arslan

D) Tuğrul E) Çağrı

5. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında;

I. Katvan Savaşı,

II. Oğuz İsyanı,

III. Batınilerin çalışmaları

gelişmelerinden hangilerinin rolü olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

6. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra farklı bölgelerde Selçuklu adıyla bir çok devlet kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi kurulan bu devletler arasında yer almaz?

A) Suriye Selçukluları

B) Horasan Selçukluları

C) Irak Selçukluları

D) Kirman Selçukluları

E) Mısır Selçukluları

7. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin son zamanlarında kurulan atabeyliklerden biri değildir?

A) İldenizoğulları B) Salgurlular

C) İnaloğulları D) Beg-Tekinoğulları

E) Zengiler

8. Malazgirt Savaşı'ndan sonra komutanlarını toplayarak Anadolu'ya yönelik fetihleri hızlandırmak için "Fethedilen toprak fetheden kişiye aittir." politikasını uygulayan Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tuğrul Bey B) Çağrı Bey C) Alp Arslan
D) Melikşah E) Sultan Sencer

9. Hasan Sabbah önderliğinde İran'da bulunan Alamut Kalesi'ne yerleşerek Selçuklular aleyhinde yıkıcı faaliyet yürüten grup aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mervaniler B) Fatımiler C) Batıniler
D) Şedadiler E) Gurlular

10. 1040 ile 1157 yılları arasında hüküm süren Büyük Selçuklu Devleti'nin en parlak dönemi aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) Tuğrul Bey B) Berkyaruk C) Alp Arslan
D) Melikşah E) Sultan Sencer

11. Büyük Selçuklu Devleti'nin son dönemlerinde İranlıların devlet yönetiminde etkilerinin artması ve vergi anlaşmazlığı nedeniyle çıkan isyan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Baba İshak İsyanı
B) Oğuz İsyanı
C) Şeyh Bedreddin İsyanı
D) Suhte İsyanı
E) Andican Ayaklanması

12. Büyük Selçuklu Devleti'nde ülkenin iç ve dış siyasetinin belirlenmesinde önemli rol oynayan Vezir Nizamülmülk;

I. Alp Arslan,
II. Melikşah,
III. Sencer

hükümdarlarından hangileri zamanında görev yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Malazgirt Savaşı'nda Bizans ordusunda Rum, Ermeni, Slav, Frank, Bulgar ve Gürcü askerlerinden başka ücretli Peçenek, Uz ve Kıpçak Türkleri de bulunmaktaydı.

Malazgirt Savaşı sırasında Bizans ordusundaki;

I. Peçenek,
II. Uz,
III. Kıpçak

boylarından hangileri Selçuklu Devleti'nin saflarına katılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Eyyubi hükümdarı Selahaddin Eyyubi'nin aşağıdaki siyasi başarılarından hangisi İslam dünyasında saygı duyulan ve ünlenen bir hükümdar olmasını sağlamıştır?

A) Suriye'ye hakim olması
B) Saltanat sistemini uygulaması
C) Kudüs'ü fethetmesi
D) Fatımi Devleti'ne son vermesi
E) Abbasi halifeliğini koruması

TEST 7

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi 1040 yılında Gazneliler ile Selçuklular arasında yapılan Dandanakan Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) Horasan bölgesi Selçukluların eline geçmiştir.

B) Selçuklu Devleti resmen kurulmuştur.

C) Tuğrul Bey'e Abbasi Halifesi tarafından sultan unvanı verilmiştir.

D) Gazneli Devleti yıkılış sürecine girmiştir.

E) Rey şehri Selçuklu Devleti'nin yönetim merkezi olmuştur.

2. 1187'de Afgan yerlisi Gurlular tarafından yıkılan Gaznelilerin yıkılışında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Hindistan'a sürekli seferler düzenlenmesi

B) Çok uluslu bir yapıya ve orduya sahip olması

C) Bilim dili olarak Farsçayı kullanması

D) Hükümdarlarının sultan unvanını kullanması

E) Ülkenin doğu-batı olarak ikiye ayrılması

3. Oğuz Yabgu Devleti'nde subaşı olan Selçuk Bey, yabgu ile anlaşmazlığa düşünce kendine bağlı Türkmenlerle birlikte Cend şehrine gelmiştir. Burada Selçuk Bey, boyu ile birlikte İslamiyet'i kabul etmiştir.

Selçukluların tarih sahnesine çıktıkları coğrafyada;

I. Karahanlılar,

II. Memlükler,

III. Samanoğulları

devletlerinden hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasında;

I. Gaza ve cihat ruhu,

II. Türk ordusunun disiplinli yapısı,

III. Danişment ve Artuklu gibi Anadolu beyliklerinin destek vermesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

5. Yassı Çimen Savaşı hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Türkiye Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar arasında meydana gelmiştir.

B) Savaşın sebebi, Harzemşahların Ahlat'ı alarak yağmalamalarıdır.

C) Harzemşah Devleti yenilerek dağılma sürecine girmiştir.

D) Doğu Anadolu'dan Gürcistan'a kadar olan topraklar Türkiye Selçuklu Devleti'nin eline geçmiştir.

E) Otrar Faciası yaşanmıştır.

6. Aşağıdaki savaşların hangisinden sonra Türklerle Müslümanlar arasında ilk temaslar başlamıştır?

A) Nihavend B) Serahs C) Aynı Calud

D) Köprü E) Hıttin

7. I. Moğolların İslam dünyasına yönelmelerinde etkili olmuştur.

II. Yassı Çimen Savaşı'nda yenilerek dağılma sürecine girmişlerdir.

III. Kültür ve medeniyet açısından Büyük Selçuklu Devleti'ni örnek almışlardır.

Yukarıdakilerden hangileri Harzemşah Devleti'nin özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. Karahanlıların El Mücahit ve El Gazi unvanlarıyla bilinen hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yusuf Kadir Han
B) Bilge Kül Kadir Han
C) Sultan Sencer
D) Satuk Buğra Han
E) Alp Tigin

9. Bizans'ın İstanbul'daki caminin onarılmasını ve camide Abbasi halifesi ve Tuğrul Bey adına hutbe okutmasını kabul etmesi aşağıdaki hangi savaşın sonucunda olmuştur?

A) Pasinler B) Katvan C) Nesah
D) Elbistan E) Malazgirt

10. Tarihte ilk kez bir Bizans imparatorunun Müslüman bir sultana esir düşmesi aşağıdaki hangi savaşın sonucunda yaşanmıştır?

A) Pasinler B) Malazgirt C) Miryokefalon
D) Hıttin E) Katvan

11. Eyyubi hükümdarı Selahaddin Eyyubi'nin aşağıdaki yerlerden hangisini fethetmesi III. Haçlı Seferi'nin başlamasında etkili olmuştur?

A) Antakya B) Şam C) Kudüs
D) Mekke E) Medine

12. Memlük Devleti hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Osmanlı Devleti ile çağdaş bir devlettir.
B) Eyyubi komutanlarından Aybek tarafından kurulmuştur.
C) Mekke ve Medine'ye hâkim olmuştur.
D) Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim Mısır'ı alarak Memlük Devleti'ne son vermiştir.
E) Başkenti Medine şehridir.

13. Moğolların Bağdat'ı alarak Abbasi Devleti'ne son vermelerinden sonra Abbasi halifesi aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine sığınarak varlığını devam ettirmiştir?

A) Eyyubiler B) Timur C) Selçuklu
D) Memlük E) Babür

14. Moğollara karşı Anadolu Selçuklu beylerine yardım ederek Moğolları Aynı Calut Savaşı'nda yenilgiye uğratıp Moğolların batıya doğru ilerleyişini durduran Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karahanlılar B) Akkoyunlular
C) Memlükler D) Gazneliler
E) Harzemşahlar

15. I. Gazneli
II. Babür
III. Karahanlı

Yukarıdaki Türk devletlerinden hangileriyle ilgili eserlere Hindistan'da rastlanmaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

TEST 8

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Memlük Devleti'nde Türk İslam devletlerinden farklı olarak hükümdarlık babadan oğula geçmiyordu. Bu nedenle Memlük ordusunda başarılı olan komutanlar (emirler) hükümdarlığa kadar yükselebilmişlerdir.

Bu durum;

I. hanedan yapısının oluşmaması,

II. hükümdar değişikliğinin sıkça yaşanması,

III. devlette istikrarın bozulması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

2. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisi sosyal devlet anlayışının benimsendiğine kanıt olamaz?**

A) Yoksulların yemek ihtiyacını karşılayan imaretlerin kurulması

B) Bazı askeri sınıf ve memurların giderlerinin toprak gelirlerinden karşılanması

C) Darüşşifa denilen hastanelerde muayene ve tedavilerin ücretsiz yapılması

D) Öğrencilerin giderlerinin vakıflar tarafından karşılanması

E) Ticaret yolları boyunca inşa edilen kervansaraylarda yolcuların üç güne kadar ücretsiz olarak barınabilmesi

3. **Kösedağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'ni yenerek Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde etkili olan Moğol Devleti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karahıtay Devleti B) Çağatay Hanlığı

C) Altın Orda Devleti D) İlhanlı Devleti

E) Kubilay Hanlığı

4. **Timur'un, Karadeniz'in kuzeyinde bulunan aşağıdaki devletlerden hangisini yenilgiye uğratmasıyla Rus Knezliklerinin güçlenmesine ve Rusların Türk dünyasını tehdit etmesine neden olmuştur?**

A) Kazak Hanlığı B) Bulgar Devleti

C) Altın Orda Devleti D) Nogay Hanlığı

E) Kubilay Hanlığı

5. **Aşağıdaki şehirlerden hangisinin Türkiye Selçuklu Devleti tarafından fethedildiği söylenemez?**

A) Ahlât B) Sinop C) Trabzon

D) Erzurum E) Antalya

6. **Anadolu'ya yapılan ilk Türk akınları hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?**

A) Anadolu'ya ilk Türk akınları Hun boyları tarafından gerçekleştirilmiştir.

B) Anadolu'ya ikinci akınlar Sabirler tarafından gerçekleştirilmiştir.

C) Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra ilk düzenli akınlar Selçuklular tarafından gerçekleştirilmiştir.

D) İlhanlılar Anadolu'yu yurt edinmek için sık sık akınlar düzenlemişlerdir.

E) Malazgirt Savaşı öncesinde gerçekleştirilen akınların amacı Anadolu'yu tanımaktı.

7. **Selçukluların Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya sık sık akınlar düzenleyerek Türkmenleri Anadolu'ya yerleştirmelerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anadolu'yu tanımak

B) Anadolu'yu yurt edinmek

C) İslam birliğini sağlamak

D) Abbasi halifesini korumak

E) Mezhep çatışmalarını önlemek

8. Müslüman Türk devletlerinde Müslüman olmayan devletlere sınır olan bölgelere uç denilmiştir. Anadolu'da ilk uç teşkilatı Bizans sınırında oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi uç bölgelerin özellikleri arasında yer almaz?

A) Savaşların çok sık meydana geldiği bölgedir.

B) Askeri, siyasi ve sosyal yönden sürekli değişiklik göstermektedir.

C) Uç bölgelerdeki askeri teşkilatlanmaya önem verilmiştir.

D) Anadolu'da en verimli topraklar uç bölgelerdeydi.

E) Uçlara yerleşen Türkmenler yarı bağımsız bir konuma sahiptiler.

9. **Türklerin Anadolu'ya yerleşmelerinde,**

I. Pasinler,

II. Malazgirt,

III. Miryokefalon

savaşlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

10. **Türkiye Selçuklu Dönemi'nde Anadolu'ya gelen Türkmenlerin sınır bölgelere yerleştirilmelerinin yararları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Sınır güvenliği sağlanmıştır.

B) Sınırlardaki boş araziler tarıma kazandırılmıştır.

C) Siyasi birliğin sağlanması kolaylaşmıştır.

D) Göçebelerin yerleşik hayata geçmeleri sağlanmıştır.

E) Anadolu'nun Türkleşmesine katkıda bulunmuştur.

11. **Büyük Selçuklu hükümdarı Alp Arslan tarafından uygulanan** "Toprak fethedenin malıdır." **politikasına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kılıç hakkı B) Mülk arazi

C) Bistegani D) Tavâif-i mülûk

E) Bargah

12. **Harzemşah Devleti'nin başkenti aşağıdaki şehirlerden hangisidir?**

A) Gürgenç B) Harzem C) Nişabur

D) Balasagun E) Niş

13. Saltuklular, Artuklular, Danişmentliler ve Mengücekliler Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerdir.

Bu beyliklerin Anadolu'da;

I. Türk nüfusunun artmasına katkıda bulunmaları,

II. birçok eser yapmaları,

III. kurdukları yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermeleri

faaliyetlerinden hangileri Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli rol oynadıklarını göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C)Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

14. **Aşağıdaki sanat eserlerinden hangisinin ilk Türk beylikleri dönemine ait olduğu söylenemez?**

A) Malabadi Köprüsü

B) Tokat Yağıbasan Medresesi

C) İshak Paşa Sarayı

D) Hasankeyf Harabeleri

E) Divriği Külliyesi

TEST 9

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinden biri değildir?

A) Saltuklular B) Mengücekliler
C) Danişmentliler D) Artuklular
E) İnançoğulları

2. Saltuklular hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Alp Arslan'ın komutanlarından Ebul Kasım Saltuk Bey tarafında kurulmuştur.
B) Merkezi Erzurum'dur.
C) Erzurum ve çevresine Türk kültürünün yerleşmesinde önemli rol oynamıştır.
D) Anadolu'da ilk medreseyi açmışlardır.
E) Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliğidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi Danişmetliler ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Alp Arslan'ın komutanlarından Danişment Ahmet Gazi tarafından kurulmuştur.
B) Divriği Külliyesi'ni inşa etmişlerdir.
C) Haçlılarla mücadele eden bir Türk beyliğidir.
D) Amasya, Kayseri, Kastamonu Tokat, ve Malatya'ya hakim olmuşlardır.
E) Merkezi Sivas'tır.

4. Anadolu'da kurulan ilk beyliklerin kurucuları genelde Selçuklu komutanlarındandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu komutanlardan değildir?

A) Aybek B) Mengücek Ahmet Gazi
C) Artuk Bey D) Danişment Ahmet Gazi
E) Saltuk Bey

5. Aşağıdaki şehirlerden hangisinin Artuklu Beyliği'ne başkentlik yaptığı söylenemez?

A) Harput B) Mardin C) Diyarbakır
D) Hasan Keyf E) Sivas

6. Aşağıda Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ve kuruldukları ilk merkezler verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin karşısında merkezi yanlış yazılmıştır?

A) Saltuklular–Erzurum
B) Mengücekliler–Erzincan
C) Danişmentliler–Sivas
D) Artuklular–Harput
E) Çaka Bey–İznik

7. Türkiye Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapan şehirler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Ankara–Sivas B) Alanya–İznik
C) İznik–Konya D) Konya–Tokat
E) Bursa–İznik

8. Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) Türklerin Anadolu'ya yerleşmesinde önemli rol oynaması
B) Anadolu'yu Türk yurdu haline getirmesi
C) Anadolu Türk birliğini sağlayan ilk devlet olması
D) İslam dünyasını Bizans ve Haçlı saldırılarına karşı koruması
E) Moğolları yenilgiye uğratarak ilerleyişini durdurması

9. Miryokefalon Savaşı'nın nedenleri arasında;

I. Türkiye Selçuklu Devleti'nin sınırlarını sürekli Bizans aleyhinde genişletmesi,

II. Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan atmak istemesi,

III. Türklerin Anadolu'ya kesin olarak yerleşmek istemesi

gelişmelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

10. Aşağıdaki savaşların hangisinden sonra Bizans'ın Anadolu'yu Türklerden geri alma ümidi son bulmuş ve Anadolu kesin bir Türk yurdu haline gelmiştir?

A) Malazgirt B) Miryokefalon

C) Dandanakan D) Katvan Savaşı

E) Kösedağ Savaşı

11. Türkiye Selçuklu hükümdarı Alâeddin Keykubat'ın Moğol saldırılarını önlemek amacıyla,

I. sınırlardaki sur ve kaleleri onararak asker sayısını artması,

II. Moğol saldırılarından kaçan Türkmenleri doğudaki sınır boylarına yerleşmesi,

III. Bizans ile işbirliği yapması

tedbirlerinden hangilerini aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. Alâeddin Keykubat Dönemi'nde Karadeniz ticaretinin kontrol altına alınması için gerçekleştirilen ilk deniz aşırı seferde aşağıdaki yerlerden hangisi fethedilmiştir?

A) Kırım B) Kıbrıs C) Rodos

D) Sofya E) Girit

13. Moğol saldırıları sonucu Anadolu'ya gelen Türkmenlerin yer ve otlak bulamamaları, devletin onlara sahip çıkmaması ve merkezi otoritesinin zayıf olması üzerine Türkmenlerin Türkiye Selçuklu Devleti'nde çıkardıkları ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oğuz İsyanı B) Şeyh Bedreddin İsyanı

C) Baba İshak İsyanı D) Celali İsyanları

E) Mazdek İsyanı

14. Akdeniz'deki hâkimiyet alanını genişletmek için Alanya Kalesi'ni alarak tersane kuran ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gıyasettin Keyhüsrev B) İzzettin Keykavus

C) Alaeddin Keykubat D) Süleyman Şah

E) I. Kılıç Arslan

15. Türkiye Selçuklu Devleti'nde gerçekleşen aşağıda gelişmeler ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

A) Suğdak Seferi – İlk deniz aşırı sefer olması

B) Baba İshak İsyanı – Bastırılmasında zorlanan Selçuklu'nun güçsüzlüğünün ortaya çıkması

C) Miryokefalon Savaşı – Anadolu'nun kesin olarak Türk yurdu haline gelmesi

D) Yassı Çimen Savaşı – Harzemşah Devleti'nin yıkılması

E) Kösedağ Savaşı – Birinci Anadolu Beylikleri Dönemi'nin başlaması

16. Aşağıdakilerden hangisi Kösedağ Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) Sivas, Kayseri ve Erzincan şehirlerinin tahrip edilmesi

B) Anadolu'daki siyasi birliğin bozulması

C) Baba İshak İsyanı'nın çıkması

D) Anadolu'nun batısında Türk nüfusunun artması

E) Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılma sürecine girmesi

TEST 10

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. I. Alçı

II. Çini

III. Taş

Yukarıdakilerden hangileri Selçuklu mimari eserlerinin süslemesinde kullanılan malzemeler arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Selçuklular Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisinin inşa edilmesindeki amacı ülkedeki ticareti geliştirmeye yöneliktir?

A) Türbe B) Darüşşifa

C) Medrese D) Kervansaray

E) İmarethane

3. Türk İslam dünyasında cebir kitabını yazmış ve bunu Batı dünyasına öğretmiş olan Türk İslam bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Kuşçu B) Harezmî C) İbn-i Rüşd

D) Biruni E) Farabi

4. I. İhya'ül Ulumiddin

II. Mukaddimetü'l Edeb

III. El-Kanun fi't-Tıb

Yukarıdaki eserlerden hangileri İbn-i Sina'ya aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Lügati't Türk adlı eserin özellikleri arasında gösterilebilir?

A) Gazneliler Dönemi'nde kaleme alınmıştır.

B) Dönemin Türk dünyasını gösteren bir haritaya yer verilmiştir.

C) Türklere Arapça öğretme amacıyla yazılmıştır.

D) Türk dilinin gelişimine engel olmuştur.

E) Yusuf Has Hacib tarafından yazılmıştır.

6. Selçuklularda esnafın pahalı mal satmasını engelleyen kurum ve uygulama aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Divan-ı Mezalim – İkta

B) Ahi – Narh

C) Devşirme – İltizam

D) Lonca – Muhtesip

E) Atabeylik – Mültezim

7. I. Divan-ı İstifa

II. Divan-ı Mezalim

III. Divan-ı Tuğra

Selçuklularda yer alan yukarıdaki divan teşkilatlarından hangileri mahkeme niteliği taşımaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. Bazı Türk İslam devletlerinin kurucuları Türk ancak halkın çoğunluğu Araptı. Bu durum yönetici sınıfı ile halk arasındaki kaynaşmayı engellemiş ve bu devletler kısa sürede yıkılmıştır.

Bu duruma;

I. Tolunoğulları,

II. Akşitler,

III. Selçuklu

devletlerinden hangileri örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. Selçuklularda ikta sisteminin uygulanması,

I. geçim kaynağının toprağa dayanması,

II. askeri ihtiyaçlarının karşılanması,

III. esnafların mesleklerine göre örgütlenmesi

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

10. İlk Türk İslam devletlerinde ikta sisteminin uygulandığı topraklar aşağıdakilerden hangisinin kapsamındadır?

A) Mülk arazi B) Vakıf arazi

C) Mera D) Miri arazi

E) Metruk arazi

11. Türk İslam edebiyatının ilk yazılı örneği olan Kutadgu Bilig eseri hakkında;

I. mutluluk veren bilgi anlamına gelmesi,

II. Uygur alfabesiyle yazılması,

III. Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılması

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

12. I. Nasirüddin Tusi – Trigonometri

II. Uluğ Bey – Astronomi

III. Harezmî – Hukuk

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Türk İslam devletlerinde hukuk yapısının şekillenmesinde,

I. din,

II. örf ve adetler,

III. divan kararları

unsurlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

14. Selçuklularda birçok imarethane hamam ve medresenin yapılmasında;

I. dini inanç,

II. sosyal devlet,

III. siyasi yapı

anlayışlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) I ve II E) I, II ve III

15. "Devlet yönetimi hakkında bilginler ve atan görmüş kişiler ile tedbir almak gerekir. Tedbir alan kişilerin sayısı ne kadar fazla olursa, gücü de o kadar fazla olur."

Yukarıda örneği görülen ülke ve devlet yönetimi hakkında yöneticilere bilgi ve nasihat veren Türk İslam devletlerindeki uygulama hangisidir?

A) Danişmentname B) İcazetname

C) Buyruk D) Menakıbname

E) Siyasetname

16. Türk İslam devletlerinde devlete ait bazı toprak gelirlerinin memurlara maaş karşılığı olarak verilmesi aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

A) Muaccele B) İkta

C) İltizam D) Haraç

E) Malikane

TEST 11

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Türkiye Selçuklu Devleti'nde Melik'üs Sevahil ve Reis'ül-Bahr adlı kavramlar aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Adalet B) Sanat C) Bilim

D) Denizcilik E) Madencilik

2. Selçuklularda ülke topraklarının vergi gelirlerine göre bölümlere ayrılarak askerî ve sivil devlet görevlilerine hizmet karşılığı olarak verildiği sisteme ikta sistemi denilir.

İkta sisteminin Selçuklulara;

I. hazineden harcama yapmadan bir ordu oluşturma,

II. taşrada güveliğin sağlanma,

III. toprakları düzenli olarak işleme

faydalarından hangilerini sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

3. Türk İslam devletlerinde devlete ait tarımın yapıldığı, otlaklar ve ormanların bulunduğu arazilere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Miri B) Tımar C) Mülk

D) Vakıf E) Metruk

4. Türk İslam devletlerinde görülen;

I. ikta sistemi,

II. topraklarını boş bırakanlardan ek vergiler alma,

III. gulam sistemi,

uygulamalarından hangileri tarımsal üretimi artırmaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi miri arazinin özelliklerinden biri değildir?

A) Devletin mülkiyetinde bulunan arazilerdir.

B) Has, ikta ve haraci şeklinde bölümlere ayrılmıştır.

C) Alınıp satılamaz.

D) Miri araziyi işleten kişiler devletin belirlediği kurallara uymak zorundadır.

E) Bu arazilerden vergi alınmazdı.

6. Türkiye Selçuklu Devleti'nde,

I. ikta topraklarının küçük bölümlere ayrılarak dağıtılması,

II. devlete ait arazilerin oranının fazla, özel mülkiyet olan arazilerin az olması,

III. halka özel mülkiyet hakkının verilmesi

uygulamalarından hangileri Avrupa'da görülen derebeylik sisteminin ortaya çıkmasını önlemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdaki kavram ve günümüzdeki karşılığı hangi seçenekte yanlış eşleştirilmiştir?

A) Darüşşifa–Hastane

B) Bimarhane–Akıl hastanesi

C) Bedesten–Kapalı çarşı

D) Külliye–Anıt mezar

E) İmaret–Aş evi

8. Türkiye Selçuklu Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi fakir halkın karşılıksız hizmet aldığı mekanlar arasında yer almaz?

A) Kervansaray B) Darüşşifa

C) İmaret D) Bimarhane

E) Bedesten

9. Babür Devleti tarafından Hindistan'da yapılan 1983'ten bu yana UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde yer alan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felek Camisi
B) Tac Mahal
C) Zafer Anıtı
D) Tirmiz Sarayı
E) Kubadabad Sarayı

10. Türkiye Selçuklu Devleti'ne ait köşk ve saraylar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Kubadabad Sarayı
B) Haydar Bey Köşkü
C) Alaeddin Köşkü
D) Tirmiz Sarayı
E) Hızır İlyas Köşkü

11. Konya Beyşehir sınırları içinde bulunan, I. Alaeddin Keykubat'ın isteği üzerine vezir Sadettin Köpek'in denetiminde yaptırılan Selçuklu sarayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alaeddin Köşkü
B) Haydar Bey Köşkü
C) Kubadabad Sarayı
D) II. Kılıç Arslan Köşkü
E) Hızır İlyas Köşkü

12. Türk İslam devletlerinde uygulanan ikta sisteminin aşağıdaki alanlardan hangisinde devlete önemli yararlar sağladığı söylenemez?

A) Askerlik
B) Güvenlik
C) Sosyal
D) Tarım
E) Sanat

13. Türk İslam devletlerinde uygulanan Şer'i hukuk hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Temelinin İslam hukukuna dayalı olması
B) Kuran-ı Kerim, hadis, kıyas ve icmanın yer alması
C) Miras, ölüm, aile ve vakıflar ile ilgili davaları çözüme kavuşturması
D) Uygulamasında kadıların sorumlu olması
E) En üst temsilcisine emr-i arz denilmesi

14. Büyük Selçuklu Devleti'nde siyasi suçlular ve devlet düzenini bozanları yargılamak, devlet memurlarını ile ilgili şikâyetleri incelemek ve kadıların verdikleri kararlara yapılan itirazları karara bağlamak gibi işleri yürüten kuruma verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan-ı İşraf
B) Divan-ı Mezalim
C) Divan-ı İstifa
D) Divan-ı Pervane
E) Divan-ı Tuğra

15. Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinde devletin gelir kaynakları arasında yer almaz?

A) Müslüman üreticilerden alınan öşür vergisi
B) Gayrimüslimlerden alınan cizye ve haraç vergileri
C) Savaşlarda elde edilen ganimetler
D) Ticaret ve gümrük gelirleri
E) Vakıflardan alınan vergiler

16. Zarara uğrayan tüccarların zararlarının devlet tarafından karşılanması kararını alarak ticari güvence sistemini uygulayan Türkiye Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İzzettin Keykavus
B) Alaeddin Keykubat
C) Sultan Sencer
D) I. Gıyasettin Keyhüsrev
E) Süleyman Şah

TEST 12

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Türk İslam devletlerinde ikta arazilerinin küçük parçalara ayrılarak hak edenlere verilmesiyle,

I. merkezi otoriteyi güçlü tutma,

II. yerel güçlerin oluşmasını önleme,

III. özel mülkiyete son verme

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Türk İslam devletlerindeki;

I. vakıf,

II. ikta,

III. mülk

topraklarından hangilerinin mülkiyeti miras bırakılamadığı gibi sadece kullanım hakkı miras olarak bırakılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

3. Büyük Selçuklu Devleti'nde uygulanan daha sonra diğer Türk devletleri tarafından örnek alınan ikta sisteminin yararları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Devletin merkezi otoritesinin güçlenmesi

B) Vergilerin düzenli toplanması

C) Devlet hazinesinden harcama yapmadan güçlü bir ordu oluşturulması

D) Tarımsal üretimin düşmesinin önlenmesi

E) Toprak zengini kişilerin ortaya çıkması

4. Türk İslam devletlerinde kimsenin özel mülkü olmaksızın kamunun veya belirli bir yerdeki halkın doğrudan doğruya ve serbestçe yararlanması için ayrılan toprakları verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arpalık B) Yurtluk C) Vakıf

D) Mevat E) Metruk

5. Aşağıdakilerden hangisi vakıf arazi ile ilgili verilen doğru bir bilgi değildir?

A) Hükümdar, devlet adamları ve hayırsever kişilerin vakıflara bağışladığı topraklardan oluşmuştur.

B) Gelirleriyle sosyal ve ekonomik hayatın canlanması sağlanmıştır.

C) Vakıf toprakları vakfın amaçları dışında kullanılmamıştır.

D) Alınıp satılamaz ve miras bırakılamazdı.

E) Vakıf topraklarından alınan vergi doğrudan devlet hazinesine aktarılırdı.

6. Türk İslam devletlerinde uygulanan Örfi hukuk hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Türk töresi, gelenek ve göreneklere dayanan hukuk sistemidir.

B) Yönetim, askerî ve mali davalar örfi hukuka göre çözüme kavuşturulurdu.

C) Örfi hukukun üst temsilcisi Emir-i Dad'tır.

D) Ağır siyasi suçlar sultanın başkanlığında divan-ı arz adı verilen mahkemede görüşülürdü.

E) Türkiye Selçuklu Devleti'nde askeri davalara "Kad-ı leşker" bakardı.

7. I. Öşür; Müslümanlardan alınan ürün vergisi

II. Cizye; Müslüman olmayanların askerlik yapmama karşılığında verdikleri vergi

III. Haraç; Müslüman olmayanlardan alınan ürün vergisi

Türk İslam devletlerinde uygulanan vergilerle ilgili yukarıda verilen açıklamalardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

8. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde kervansaray, hanlar ve bedestenlerin yapılması;**

I. ticareti geliştirme,

II. ekonomiyi canlandırma,

III. ticareti devlet denetiminde yapma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi Ahi teşkilatının özelliklerinden biri değildir?**

A) Müslüman olmayanların üye olamaması

B) Şehirlerin iktisadi hayatına yön vermesi

C) Mesleki eğitimi kalfa, çırak ve usta hiyerarşisine göre uygulaması

D) Üyelerine mesleki, ahlaki, sosyal ve dini konularda eğitim vermesi

E) Adli ve siyasi kurumların işleyişini denetlemesi

10. **Aşağıda verilen mimari yapılardan hangisinin Türk tarihinde ilk kez Karahanlılar Dönemi'nde görüldüğü söylenemez?**

A) Ribat B) Medrese C) Mescit

D) Cami E) Kubbe

11. **Türkiye'de ilk kervansaray olan Kayseri–Aksaray yolu üzerinde bulunan Alay Han aşağıdaki Selçuklu hükümdarlardan hangisinin döneminde yapılmıştır?**

A) Süleyman Şah

B) II. Kılıç Arslan

C) Alaeddin Keykubat

D) I. Gıyasettin Keyhüsrev

E) I. Kılıç Arslan

12. **Türk İslam devletlerindeki;**

I. öşür,

II. haraç,

III. cizye

vergilerinden hangileri kişilerin mensup oldukları dine göre alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. **Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi Uygur alfabesini resmi alfabe olarak kullanmıştır?**

A) Selçuklular B) Karahanlılar

C) Tolunoğulları D) Harzemşahlar

E) Gazneliler

14. **Semerkant'ta bulunan Uluğ Bey Medresesi ve rasathanesi aşağıdaki devletlerde hangisine aittir?**

A) Büyük Selçuklu B) Timur C) Babür

D) Gazneli E) Karahanlı

TEST 13

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Türk İslam devletlerinde ekonomik faaliyetlerin gelişmesinde;

I. vakıflar,

II. ahi teşkilatı,

III. ikta sistemi

uygulamalarından hangilerinin önemli rolü olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin özelliklerinden biri değildir?

A) Giderlerinin vakıflar ve devlet yardımları ile karşılanması

B) Öğrenim görmek isteyen herkes bu hizmetten ücretsiz yararlanması

C) İlköğretim düzeyinde eğitim vermesi

D) Devletin yönetici ihtiyacının karşılanması

E) Öğrencilerine burs verilmesi

3. Eski Yunan filozoflarının düşüncelerinin İslam dünyasında yayılmasında önemli rol oynayan Farabi, felsefe ile ilgili önemli çalışmalarda bulunmasından dolayı kendisine aşağıdaki unvanlardan hangisi verilmiştir?

A) Tıbbın babası B) Türkistan'ın piri

C) Büyük üstat D) İkinci Öğretmen

E) Mevlana

4. Türk İslam devletlerinde,

I. imaret,

II. darüşşifa,

III. bimarhane

kurumlarından hangileri sağlık hizmetlerini yürütmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

5. Türk İslam devletlerinde dört duvarının üzerine tek kubbe ile örtülü olan ve devletin ileri gelenleri ile önemli hizmetlerde bulunan kişiler için yapılan anıt mezarlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Külliye B) Türbe C) Sebil

D) İmaret E) Mescit

6. Türk İslam devletlerinde Türk çadırı örnek alınarak yapılan silindirik, çokgen gövdeli, konik ve piramit çatılı anıt mezarlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kurgan B) Zaviye C) Kümbet

D) Maristan E) Tümülüs

7. Türkiye Selçuklu Devleti'ne ait Kayseri'de bulunan darüşşifa ve tıp eğitimi veren kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gevher Nesibe Şifahanesi

B) Bursa Şifahanesi

C) Keykavus Dâruşşifası (Sivas)

D) Divriği Darüşşifası

E) Pervâne Bey Dâruşşifası

8. Türk İslam devletlerinde tezhip, minyatür, seramik ahşap, taş işçiliği, halı ve kilim sanatları gelişmesine rağmen resim ve heykel sanatı gelişmemiştir.

Resim ve heykel sanatının gelişmemesinde,

I. din,

II. ekonomi,

III. savaş

alanlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

9. Türk İslam devletlerinde killi toprak pişirilerek yapılan yüzeyi sırlı, çeşitli renk ve motiflerle süslenmiş mimari süsleme sanatına ne ad verilmiştir?

A) Hat B) Çini C) Tezhip

D) Minyatür E) Ebru

10. Türkiye Selçuklu Devleti'nde sultan ve vezirlerin yaşadıkları olaylar, bilim, bitki, hayvan, edebiyat, manzara, portreler gibi konuları seçen ve nakkaşlar tarafından gerçekleştirilen sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Seramik B) Çini C) Minyatür

D) Tezhip E) Revak

11. Büyük Selçuklu Devleti'nde doğrudan doğruya sultana bağlı yılda dört defa maaş alan askeri sınıfa Gulaman-ı Saray denilir.

Bu askeri sınıfın aldığı maaşa verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ulufe B) Bistegani C) İltizam

D) Narh E) Gedik

12. Türk İslam edebiyatının günümüze kadar ulaşan ilk eseri olma özelliğine sahip Kutadgu Bilig'de dört önemli esas kişileştirilmiş ve bunları kendi aralarında konuşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi temsil edilen esaslardan biri değildir?

A) Adalet B) Devlet C) Akıl

D) Halk E) Akıbet

13. Aşağıdaki eserlerden hangisi Karahanlılar Dönemi'nde Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmış ilk Türk İslam eserlerinden biridir?

A) Divan-ı Hikmet B) Makalat

C) Divanı Lugati't Türk D) Kutadgu Bilig

E) Atabetü'l-Hakayık

14. Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra Karahanlılar Dönemi'nde ortaya çıkan ilk sözlü edebiyat eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Atabetül Hakayık

B) Manas Destanı

C) Göç Destanı

D) Satuk Buğra Han Destanı

E) Danişmentname

15. Türk İslam tarihinde ilk kervansaray ve medreseler aşağıdaki dönemlerin hangisinde yapılmıştır?

A) Danişmentliler B) Karahanlılar

C) Türkiye Selçukluları D) Artuklular

E) Tolunoğulları

TEST 14

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Resmi dili Türkçe olan ilk Türk İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) İhşidler B) Gazneliler C) Karahanlılar

D) Selçuklular E) Memlükler

2. Karahanlı hükümdarı Tabgaç Buğra Han 1054 yılında aşağıdaki şehirlerin hangisinde ilk medreseyi yaptırmıştır?

A) Isfahan B) Horasan C) Buhara

D) Semerkant E) Balasagun

3. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlıların ulusal değerlere ve Türk kültürüne önem verdiğini gösteren durumlardan biri değildir?

A) Türkçe'nin resmi dil kabul edilmesi

B) Uygur alfabesinin kullanılması

C) Eserlerin Türkçe yazılması

D) İslamiyet öncesi gelenek ve göreneklerin devam ettirilmesi

E) Medrese ve cami mimarisinin gelişmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar Dönemi'nde yazılan ilk Türk İslam eserlerinden biri değildir?

A) Kutadgu Bilig B) Makalat

C) Divanı Lugati't Türk D) Divan-ı Hikmet

E) Atabetü'l-Hakayık

5. Türklerin komşuları Rum, Ermeni, Gürcü ve Abazalarla 13. yüzyılda yaptıkları mücadeleyi anlatan on iki hikayeden oluşan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Danişmentname B) Babürname

C) Divan-ı Hikmet D) Dede Korkut Hikayeleri

E) Atabetul Hakayık

6. Firdevsi, Şehname adlı eseri Gazneliler Dönemi'nde yazarak aşağıdaki hükümdarlardan hangisine sunmuştur?

A) Sultan Mesut B) Sultan Mahmut

C) Ebu İshak İbrahim D) Sultan Mevdud

E) Alp Tigin

7. Türk devletlerinde hükümdarlar için kullanılan aşağıdaki unvanlardan hangisi Gazneli Devleti'nden önce kurulan Türk devletlerinde kullanıldığı söylenemez?

A) Han B) Sultan C) İdikut

D) Hakan E) Şanyu

8. Aşağıdaki mimari yapılardan hangisinin Gazneliler Dönemi'nde yapıldığı söylenemez?

A) Arusü'l Felek Camii

B) Leşker-i Bazar Ulu Camii

C) Ribat-ı Mahi

D) Sultan Mahmut Türbesi

E) Ribatı Anuşirvan

9. Aşağıdakilerden hangisi Tolunoğlu Devleti'nde zengin fakir ayırt etmeden herkesin ücretsiz tedavi gördüğü yapılara verilen isimdir?

A) Ribat B) Bedesten C) Maristan

D) İmaret E) Arasta

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde ilki Bağdat'ta kurulan Nizamiye Medreseleri daha sonra Isfahan, Nişabur, Belh, Herat, Basra ve Musul gibi birçok şehirde açılarak yaygınlaştırılmıştır.

Nizamiye Medreselerinin yaygınlaştırılmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Batınilerle mücadele edecek bilim ve din adamı yetiştirmek

B) Devletin ihtiyaç duyduğu memur ve yöneticiyi yetiştirmek

C) Okuma yazmayı yaygınlaştırarak yoksul öğrencileri topluma kazandırmak

D) İslamiyet'in Türk boyları arasında yayılmasını sağlayacak din adamı yetiştirmek

E) Ahi teşkilatına üye yetiştirmek

11. Atabeylik kurumu hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Hükümdarın erkek çocuklarını (melik) eğitmekle görevlidirler.

B) Devlet ve askerlik işlerinde iyi yetişmiş, tecrübeli kimseler arasından seçilirdi.

C) Taht kavgalarının önlenmesinde etkili olmuşlardır.

D) İlk olarak Büyük Selçuklu Devleti'nde oluşturulmuştur.

E) Tecrübeli hükümdarların başa geçmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

12. Celali takvimi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Büyük Selçuklular Sultanı Melikşah'ın emriyle hazırlanmıştır.

B) Babür Devleti'nde de kullanılmıştır.

C) Ömer Hayyam başkanlığında bir heyet tarafından hazırlanmıştır.

D) Ay yılı esasına göre düzenlenmiştir.

E) Mali sorunları çözmek amacıyla hazırlanmıştır.

13. Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili;

I. ilk paranın Tuğrul Bey Dönemi'nde basılması,

II. altın paranın Kavurd Dönemi'nde basılması,

III. altın paraya dinar, gümüş paraya dirhem denilmesi

bilgilerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

14.
- İkta sistemi ile yetiştirilen taşra ordusudur.
- Hizmetleri karşılığında ücret almazlar.
- Taşrada devlet otoritesini kuvvetlendirirler.
- Türkmenlerden oluşurlar.

Özellikleri verilen askeri sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hassa askerleri B) Gulaman-ı Saray

C) Eyalet Askerleri D) Sipahiler

E) Yardımcı kuvvetler

TEST 15

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. I. İslam dininin getirdiği esaslar

II. Türk töresinin ortaya koyduğu kurallar

III. Fethedilen bölgelerdeki uygulamalar

Yukarıdakilerden hangileri Türk İslam medeniyetinin oluşmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Taht kavgaları Karahanlı, Gazneli, Büyük Selçuklu ve Türkiye Selçuklu Devleti gibi birçok devletin yıkılmasında etkili olmuştur.

Türk İslam devletlerinde taht kavgalarının çıkmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin sınırlarının genişlemesi

B) Bizans ile savaşılması

C) Ekonomik durumun bozulması

D) Devletin hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilmesi

E) Devletin çok uluslu bir niteliğe sahip olması

3. Türk İslam devletlerinde hükümdarlık "Allah'ın taktiri veya nasibi" olarak yorumlanmıştır.

Bu anlayış İslamiyet öncesi Türk devletlerinde aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilmiştir?

A) Kut B) Kam C) Yuğ

D) Balbal E) Toy

4. **Abbasi halifesi düzenlediği törenle siyasi yetkilerini aşağıdaki Selçuklu hükümdarlarından hangisine devrederek ilk kez siyasi otorite ile dini otoritenin ayrılmasını resmen kabul etmiştir?**

A) Melikşah B) Tuğrul Bey C) Alp Arslan

D) Berkyaruk E) Saltan Sencer

5. **Abbasi halifeleri tarafından hükümdarlara hediye olarak tıraz ile birlikte gönderilen külah, keme, kılıç, at, eyer takımı, askeri mızıka, bayrak, para gibi mal ve eşyalara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hilat B) Berat C) Ferman

D) Divan E) Hutbe

6. **Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılarda kapu, Selçuklularda ise dergah olarak adlandırılmıştır?**

A) Divan B) Padişah C) Saray

D) Vezirlik E) Kadılık

7. **Büyük Selçuklu Devleti'nde saraydaki işleri, toplu tören ve protokolü düzenleyen görevliye verlen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aygucı B) Has Hacip C) Tudun

D) Atabey E) Melik

8. **Karahanlılarda** "Yuğruş" **Gaznelilerde** "hâce-i buzurg" **adıyla faaliyet gösteren kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vezirlik C) Ordu C) Katiplik

D) Maliye E) Haberleşme

9. Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Mezalim'in görevlerinden biri değildir?

A) Vakıfların denetlenmesi

B) Memurlarla ilgili şikayetlerin incelenmesi

C) Kadı mahkemelerinde verilen kararların uygulanması

D) Muhtesiplerin yerine getiremediği kararların incelenmesi

E) Divan kararlarının denetlenmesi

10. Aşağıdaki hangi Türk devletinde hükümdarlar emir denilen vali ya da başarılı komutanlar arasından seçilmiştir?

A) Büyük Selçuklu B) Gazneli

C) Memlük D) Harzemşah

E) Babür

11. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi Türk devletleri ile Türk İslam devletlerinde kullanılan ortak hükümdarlık alametleri arasında yer almaz?

A) Tuğ B) Hutbe C) Otağ

D) Para E) Taht

12. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinin hangisinde resmi yazışmalarda ve edebi eserlerde Türkçe kullanılmıştır?

A) Gazneli B) Karahanlı

C) Büyük Selçuklu D) Türkiye Selçuklu

E) Tolunoğlu

13. I. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra yazılmaları.

II. Edebî özelliklere sahip olmaları.

III. Türkçe olarak kaleme alınmış olmaları.

Yukarıdakilerden hangileri Kutadgu Bilig ile Atebetü'l-Hakayık adlı eserlerin ortak özellikleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

14. Aşağıdaki eserlerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamülmülk tarafından kaleme alınmıştır?

A) Şehname B) Siyasetname C) El Kanun

D) El Cebir E) Mesnevi

15. Sultan Melikşah'ın ölümünden sonra oğulları arasında taht kavgası yaşandı. Mahmut ile Berkyaruk arasında meydana gelen taht kavgasını Berkyaruk kazandı.

Büyük Selçuklu Devleti'nde taht kavgalarının çıkmasında devletin;

I. eyaletler şeklinde yönetilmesi,

II. hanedan üyelerinin ortak malıdır anlayışıyla yönetilmesi,

III. doğal sınırlarına ulaşması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

TEST 16

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Hikmet adlı eserin özellikleri arasında yer almaz?

A) Hoca Ahmet Yesevi tarafından yazılmıştır.

B) Tasavvuf alanında Türk İslam dünyasında yazılan ilk eserdir.

C) Türkçe yazılmıştır.

D) Mesnevi türünde yazılan ilk eserdir.

E) İslamiyet'in Türkler arasında yayılmasına katkıda bulunmuştur.

2. Türk İslam tarihinde ilk cami, medrese, mescit, kervansaray ve imaretler Karahanlılar Dönemi'nde yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar Dönemi'nde yapılan camiler arasında yer almaz?

A) Şir-i Kebir Camisi

B) Burhanakale Camisi

C) Arusü'l Felek Camisi

D) Magaki Atari Camisi

E) Hazera Camisi

3. Aşağıdakilerden hangisinin Türk İslam tarihinde ilk kez Karahanlılar Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) İlk medreselerin kurulması

B) Öğrencilere burs verilmesi

C) Vakıfların kurulması

D) İlk Türk İslam yazılı eserlerinin ortaya çıkması

E) Askeri ikta sisteminin uygulanması

4. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'ne ait yapılar arasında yer almaz?

A) İmam Gazali Türbesi

B) Mümine Hatun Türbesi

C) Arslan Cazip Türbesi

D) Ratkan Türbesi

E) Kişmar Kümbeti

5. Aşağıdakilerden hangisi Selçukluların mimariye kazandırdığı yeni üsluplardan biri değildir?

A) Üst üste çift kubbe

B) Sivri kemer

C) Silindirik ve yivli minareler

D) Dikdörtgen ve beş köşeli mihrap

E) Ribat adı verilen yapılar

6. Büyük Selçuklular Dönemi'nde yapılan Nizamiye Medreseleri'nin ilki aşağıdaki hangi şehirde inşa edilmiştir?

A) Bağdat B) Şam C) Buhara

D) Halep E) Nişabur

7. Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyesi melikler tarafından yönetilen idari yapı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eyalet B) Sancak C) Kaza

D) Köy E) Nahiye

8. Büyük Selçuklu Devleti'nde hükümdarın adına yazılan tüm belgelere hükümdarın imzasını atmakla sorumlu olan divanın başkanına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müşrif B) Tuğrai C) Nişancı

D) Mustevfi E) Pervaneci

9. Karahanlılar Asya'da kurulan Gazneli, Büyük Selçuklu ve Harzemşah devletlerinden kısmen etkilense de Arap ve Fars kültüründen etkilenmemiştir.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yöneticilerinin Türk olması

B) İlk Türk İslam devleti olması

C) Türklerin çoğunlukta olduğu coğrafyada kurulması

D) İlk Türk İslam eserlerini vermesi

E) Eğitime gereken önemi vermesi

10. Aşağıda Selçuklu Devleti ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Selçuklularda ilk medrese Melikşah Dönemi'nde Nişabur'da açılmıştır.

B) Selçuklular Dönemi'nde rasathaneler kurularak gök cisimleri incelenmiştir.

C) Selçuklularda önemli devlet işleri Divan-ı Saltanat'ta görüşülür ve karara bağlanırdı.

D) Selçuklularda başkadıya Kadiü'l Kudat denilirdi.

E) Dönemin ünlü matematikçisi Ömer Hayyam'ın başkanlığındaki bir kurul Celali Takvim adı verilen yeni bir takvim düzenlenmiştir.

11. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesinde, Türk inanç ve gelenekleriyle, İslam dini kurallarının benzerlik göstermesi önemli bir rol oynamıştır.

Buna göre Türklerin İslamiyet'i kabulünde;

I. Türklerde ve İslamiyet'te ahiret inancının bulunması,

II. İslam dininin bazı kurallarının, Türk gelenekleriyle benzerlik göstermesi,

III. Arapların ve Türklerin millî duygularının güçlü olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

12. Türk İslam devletlerinde devlet yönetimi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Devlet hanedan üyelerinin ortak malıdır anlayışının kabul edilmesi

B) Para basmanın bağımsızlık sembolleri arasında yer alması

C) İslamiyet öncesi hâkimiyet anlayışının devam ettirilmesi

D) Sultan unvanının ilk olarak Gaznelilerde kullanılması

E) Divan kurulunda Müslüman olmayan üyelerin de bulunması

13. Türk İslam devletlerinde hükümdarlara halife tarafından gönderilen elbise aynı zamanda bağımsızlık sembolleri arasında yer almaktadır.

Sözü edilen elbiseye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çetr B) Menşur C) Tıraz

D) Tuğ E) Gaşiye

TEST 17

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Dönemi'ne ait yapılardan biri değildir?

A) Isfahan Mescid-i Cuması
B) Sultan Sencer Camii
C) Kazvin Haydariye Mescidi
D) Degaron Camii
E) Damgan Mescid-i Cuması

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde önemli yollar üzerinde yapılan ve gelip geçen yolcuların konakladığı kervansaraylara ribat denilmiştir.

Buna göre,

I. Ribat-ı Şerif,
II. Ribat-ı Zaferan,
III. Ribat-ı Anuşirvan

kervansaraylarından hangilerinin Büyük Selçuklu Devleti'ne ait olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisinin Büyük Selçuklu Devleti'ne ait mimari eserler arasında yer almaktadır?

A) Süleymaniye Külliyesi
B) İmam Gazali Türbesi
C) Tirmiz Sarayı
D) Divriği Külliyesi
E) İshak Paşa Sarayı

4. Türk İslam devletlerinde idari teşkilatın büyükten küçüğe sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Köy–Kaza–Sancak–Eyalet
B) Kaza–Köy–Sancak–Eyalet
C) Eyalet–Sancak–Kaza–Köy
D) Sancak–Eyalet–Köy–Kaza
E) Eyalet–Kaza–Sancak–Köy

5. Karahanlıların Orta Asya Türk kültür ve medeniyetinin taşıyıcısı olduğuna;

I. Uygur alfabesini kullanmaları,
II. resmi dil olarak Türkçeyi kullanmaları,
III. cami ve medrese yapmaları

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu hükümdarlarının halifeyi dini otorite tanıdıklarına kanıt olarak gösterilebilir?

A) Halife adına hutbe okutulması
B) Halifeleri dış saldırılara karşı korumaları
C) Mekke ve Medine'yi almaları
D) Saltanat sisteminin uygulanması
E) İslamiyet'i yaymaları

7. I. Gevher Nesibe Darüşşifası, I. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde yapılmıştır.

II. Anadolu'daki ilk kervansaray, II. Kılıç Arslan Dönemi'nde yapılmıştır.

III. İlk altın para, II. Kılıç Arslan Dönemi'nde bastırılmıştır.

Türkiye Selçuklu Dönemi'ne ait yukarıdaki gelişmelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. I. Darülfünun

II. Medrese

III. Gulamhane

Yukarıdaki eğitim kurumlarından hangileri Büyük Selçuklu Devleti'ne aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

9. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde tahtta hükümdar bulunmadığı, başkentte olmadığı veya hükümdarın çocuk yaşta olması nedeniyle, devlet yönetimini üstlenen kişiye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vezir B) Naip C) Candar

D) Pervaneci E) Hacip

10. **Türk İslam devletlerinde kullanılan bağımsızlık sembollerinden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülmez?**

A) Para B) Hilat C) Taht

D) Tuğ E) Nevbet

11. **Abbasi halifelerinin Türk hükümdarlarının hükümdarlığını onayladığını gösteren belgeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tıraz B) Berat C) Ferman

D) Menşur E) Berid

12. **Hutbe okutmak, nevbet, sancak, taht, saltanat çadırı, çetr, para basmak ve tuğra gibi kavramlar aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?**

A) Hükümdarlık unvanları

B) Fetih sembolleri

C) Devet gelenekleri

D) Bağımsızlık sembolleri

E) Gaza ve cihat anlayışı

13. **Büyük Selçuklu Devleti'nde vilayetleri yönetmekle görevlendirilen hanedan üyelerine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Atabey B) Lala C) Melik

D) Şad E) Tudun

14. **Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarları Keykavus, Keyhüsrev ve Keykubat unvanlarını aşağıdaki devletlerden hangisinden etkilenerek kullandıkları söylenebilir?**

A) Abbasiler B) Gazneliler

C) Karahanlılar D) Memlükler

E) İran

15. **İlk Türk İslam devletlerinde divan üyeleri ile hükümdar arasındaki yazışmaları ve görüşmeleri düzenleyip saraydaki memurların başı kabul edilen görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Has Hacip B) Tuğrai C) Müstevfi

D) Ulak E) Subaşı

TEST 18

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Türk İslam devletlerinde hükümdarın hizmetlerini yürüten aşağıdaki görevlerinden hangisinin yaptığı hizmet yanlış verilmiştir?

A) Camedar: Sultanın giyim kuşamından sorumludur.

B) Emir-i Alem: Sultanın bayrağı ve sancağını taşıyan görevlidir.

C) Emir-i Çeşnigir: Sultanın sofrasının hazırlanmasından sorumludur.

D) Emir-i Candar: Sarayın ve sultanın güvenliğini sağlar.

E) Emir-i Şikar: Resmi yazışmaları yürütür.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde ülkenin iç ve dış yazışmaları, maliye, askerlik, din, hukuk, toprak dağıtımı gibi önemli sorunlarının görüşülerek karara bağlandığı meclise verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kurultay B) Divan-ı Saltanat C) Toy

D) Babıali E) Yuğruş

3. Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Saltanatın üyeleri arasında yer almaz?

A) Sultan B) Vezir C) Emir-i Dad

D) Amil E) Pervaneci

4. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklularda müstevfi denilen devlet adamının görev ve sorumluluklarından biri değildir?

A) Devletin gelir ve giderlerinin kayıtlarının tutulmasını sağlar.

B) Mali işlerin yürütülmesini sağlar.

C) Şer'i ve örfi vergilerin toplanarak hazineye aktarılma işlemlerini yürütür.

D) Divan-ı İstifanın başında bulunur.

E) Devlete ait toprakların kayıtlarını tutar.

5. Türk İslam devletlerinde ordunun her türlü yiyecek, içecek, giyecek teçhizat ihtiyaçlarının karşılanmasından sorumlu divan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan-ı Tuğra B) Divan-ı İstifa

C) Divan-ı Arz D) Divan-ı İşraf

E) Niyabeti Saltanat

6. Türk İslam devletlerinde ülke idaresinde yer alan görevliler ve yaptıkları görevlerle ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Şıhne; Hükümdar ailesinden olmayıp vilayetlere yönetici olarak atanan kişilere denir.

B) Ulak; Posta teşkilatında görev yapan görevli kişilere denir.

C) Subaşı: Sancak ve kazalarda güvenlikten sorumlu görevlilere denir.

D) Muhtesip; Çarşı–pazarı denetlemekle görevli kişiye denir.

E) Atabey; Sarayda askeri işlerden sorumlu kişiye denir.

7. Türk İslam devletlerinde görülen;

I. devletin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması,

II. hükümdarlığın babadan oğula geçmesi,

III. meliklerin vilayetlere yönetici olarak atanması

uygulamalardan hangilerinin saltanat kavgalarına neden olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

8. Türk İslam devletlerinde aşağıdakilerden hangisi taşrada görev yapan memurlar arasında yer almaz?

A) Amil B) Amid C) Reis

D) Subaşı E) Tuğrai

9. Türk İslam devletlerinde hükümdar ailesinden olmayıp eyaletleri yönetmekle görevlendirilen kişilere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şıhne B) Şad C) Melik

D) Atabey E) Müstevfi

10. Türk İslam devletlerinde çeşitli milletlerden küçük yaşlarda esir edilerek ya da satın alınan çocukların eğitilmeleri ile meydana gelen merkez ordusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkta askerleri B) Gulam askerleri

C) Yeniçeriler D) Türkmenler

E) Azaplar

11. Gulam ordusu hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Sarayda Gulamhane adı verilen kurumlarda eğitilmişlerdir.

B) Saray ordusu olup hükümdarı ve başkenti korur.

C) Bistegani adı verilen maaş alırlar.

D) Askerlik dışında herhangi bir işle uğraşmazlar.

E) Gulam sistemini ilk olarak Büyük Selçuklu Devleti uygulamıştır.

12. Türk İslam devletlerinde ülke topraklarının vergi gelirlerine göre bölümlere ayrılarak askerî ve sivil devlet görevlilerine hizmet karşılığı olarak verildiği sistem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gulam sistemi B) İkta sistemi

C) Vakıf sistemi D) Kapıkulu sistemi

E) Pençik sistemi

13. Gulam sisteminde savaş esirleri ve küçük yaştaki çocuklara İslam kültürü ile yetiştirilmiş ve bunlardan Gulaman-ı Saray adı verilen bir ordu oluşturulmuştur.

Bu sistemle;

I. asker ihtiyacını karşılama,

II. İslamiyet'i yayma,

III. devlet ve hanedan otoritesini güçlendirme,

IV. ikta ordusuna karşı denge oluşturma

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

A) I ve II B) II ve IV C) I, III ve IV

D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

14. Türk İslam devletlerinde genel olarak hassa ordusu devlet hazinesinden maaş alan askerlerden oluşurdu.

Aşağıdaki Türk İslam devletlerinin hangisinde hassa ordusu hazineden maaş almayarak ikta topraklarının gelirleriyle geçinmiştir?

A) Türkiye Selçuklu B) Büyük Selçuklu

C) Karahanlılar D) Gazneliler

E) Memlükler

TEST 19

TÜRK İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Türk İslam devletlerinde görülen;

I. gulam,

II. ikta,

III. vakıf

uygulamalardan hangileri devletin asker ihtiyacını karşılamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Askeri ikta sistemi Türk İslam tarihinde ilk kez aşağıdaki devletlerden hangisi tarafından uygulanmıştır?

A) Memlük B) Türkiye Selçuklu

C) Büyük Selçuklu D) Gazneli

E) Karahanlı

3. Aşağıdakilerden hangisi ikta sisteminin özellikleri arasında yer almaz?

A) Toprağın mülkü devletin, kullanım hakkı köylünündür.

B) Toprağa bağlı soylu bir sınıfın oluşmasını engeller.

C) Üretimde sürekliliği sağlar.

D) Memur maaşlarına kaynak oluşturur.

E) Hazineye para girişi sağlar.

4. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde görülen gulam ordusu ile ikta askerleri arasındaki ortak özelliklerden biridir?

A) Devlet hazinesinden maaş almaları

B) Başkentte bulunmaları

C) Sadece Türklerden oluşturulmaları

D) Toprak gelirleriyle oluşturulmaları

E) Bulundukları yerin güvenliğini sağlamaları

5. Büyük Selçuklu ordusu merkez ordusu ve eyaletlerde bulunan askerler şeklinde iki ana bölüme ayrılmıştır.

Buna göre;

I. gulam,

II. ikta,

III. Türkmen

askerlerinden hangileri merkez ordusu içerisinde yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

6. Türkiye Selçuklu Devleti'nde aşağıdaki gruplardan hangisi sınırlardaki boş arazileri işleterek tarımsal üretimi arttırdıkları gibi kurdukları yeni yerleşim yerleri sayesinde sınır bölgelerinin Türkleşmesini sağlamışlardır?

A) Türkmenler B) Gulam askerleri

C) Akıncılar D) Derbent muhafızları

E) Ahiler

7. Selçuklu Devleti'nde askeri alanda uzmanlaşmaya gidilerek yeni askeri sınıflar oluşturulmuştur.

Buna göre;

I. mancınıkçı,

II. neftçi,

III. lağımcı

askerlerinden hangileri Selçuklu ordusunun uzmanlaşmış sınıflardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. **1985 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alındığı Mengücekler Dönemi'ne ait tarihi eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kale Camii B) Divriği Külliyesi

C) Kayıtbay Camii D) Ulu Camii

E) Emir Gazi Kümbeti

9. **Anadolu'da bulunan Tepsi Minare, Mama Hatun Kervansarayı ve Üç Kümbetler aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisine aittir?**

A) Saltuklular B) Mengücekliler

C) Danişmentliler D) Artuklular

E) Çaka Bey

10. **Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinde devletin yönetim merkezi olan sarayda bulunan görevliler arasında yer almaz?**

A) Candar B) Çeşnigir C) Amid

D) Emir-i alem E) Emir-i Silah

11. **Yağıbasan Medresesi hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?**

A) Kapalı avlulu Anadolu medreselerinin ilk örneklerindendir.

B) Danişmentliler Dönemi'nde yapılmıştır.

C) On ikinci yüzyılda yapılmıştır.

D) Anadolu'nun ilk Türk İslam üniversitesi olduğu varsayılmaktadır.

E) Halk arasında Zahiriyye Medresesi olarak bilinmektedir.

12. **Türkiye Selçukluları Dönemi'nde Aşık Paşa tarafından yazılan eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Garipname B) Danişmentname

C) Siyasetname E) Şehname

D) Cemşid ü Hurşid

13. **Aşağıda verilen medreselerden hangisi Türkiye Selçukluları Dönemi'ne ait değildir?**

A) Mardin Hatuniye Medresesi

B) Kırşehir Caca Bey Medresesi

C) Sivas Buruciye Medrese

D) Kayseri Hatuniye Medresesi

E) Konya İnce Minareli Medrese

14. **Türkiye Selçuklu Devleti'nin hükmettiği coğrafya dikkate alındığında aşağıdaki illerden hangisinde Türkiye Selçuklularına ait mimari eserlere rastlanmaz?**

A) Edirne B) Konya C) Kayseri

D) Malatya E) İznik

TEST 20

KARMA TEST

1. **Türk İslam tarihinde gulam ve ribat uygulamalarının ilk örnekleri aşağıdaki devletlerin hangisinde görülmüştür?**

A) Memlukler B) Büyük Selçuklu
C) Karahanlılar D) Gazneliler
E) Eyyubiler

2. **Türk mimarisinde görülen;**

I. külliye,
II. medrese,
III. kümbet

yapı türlerinden hangileri anıt mezar niteliğindedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. **Büyük Selçuklu Dönemi'nde;**

I. Bağdat'a Nizamiye Medresesi'nin kurulması,
II. medreselerde din bilimlerinin yanında pozitif bilimlerin de okutulması,
III. yeni bir takvimin düzenlenmesi

gelişmelerinden hangileri sosyal hayatı olumlu yönde etkilemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Selçuklu Devleti'nin mimari eserlerinde kerpiç ve tuğlanın bırakılarak taş ve mermer işçiliğinin ön plana çıkması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Günümüze ulaşan eserlerin sayısı artmıştır.
B) İslam mimarisi Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.
C) Cami ve medrese yapımı artmıştır.
D) Dini ilimlerin okutulması kolaylaşmıştır.
E) Türk İslam sanatı gelişememiştir.

5. **Abbasi halifesini Büveyhoğullarına karşı koruduğu için halife tarafından kendisine** "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" **unvanı verilen, böylece İslam dünyasının siyasi lideri olan Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tuğrul Bey B) Alp Arslan C) Melikşah
D) Sencer E) Mehmet Tapar

6. Selçuklularda, bölge ve eyaletlerin başına idareci olarak atanan şehzadelerin yanına "atabey" unvanlı kişiler de verirlerdi.

Bu uygulamadaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehzadeler arasındaki taht kavgalarını önlemek
B) Atabeylerin merkeze bağlılığını artırmak
C) Eyalet güvenliğini sağlamak
D) Şehzadeleri devlet idaresiyle ilgili konularda yetiştirmek
E) Orduyu güçlendirmek

7. Büyük Selçuklularda eyalet valilerine "şıhne" denilirdi. Ancak bu vali hükümdar ailesinden ise "melik" adını alırdı. Selçuklular, eyaletlerin başına idareci olarak şehzadeleri tayin ederler ve onların devlet yönetiminde iyi yetişmeleri sağlanmaya çalışılırdı.

Bu paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Selçuklularda devletin idari birimlere ayrıldığı
B) Devlet idaresinde hanedan üyesi olmayan kişilerin görev yaptığı
C) Şehzadelerin devletin başına her an geçebilecek şekilde yetiştirildiği
D) Hanedan üyelerinin yönettikleri eyalette bağımsız hareket ettikleri
E) Şıhnelerin hanedan üyesi olmadığı

8. **Mehmet Akif Ersoy'un** "Şarkın en sevgili sultanı" **diye ifade ettiği hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sultan Alp Arslan B) Tuğrul Bey

C) Selahaddin Eyyubi D) Sultan Melikşah

E) Sultan Baybars

9. I. Ulusal kimliklerini korumuşlardır.

II. Türkçeyi resmi dil olarak ilan etmişlerdir.

III. Medreselerde ilk defa öğrencileri burslu okutmuşlardır.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri Karahanlılar Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

10. I. Zaviye

II. Han

III. Kervansaray

Yukarıdakilerden hangilerinin Selçuklularda ticaretin gelişmesine katkısı olduğu savunulabilir?

A) Yalnız III B) II ve III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

11. **Büyük Selçukluların İslam mimarisine getirdikleri en önemli yenilik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kümbet B) Külliye C) Darüşşifa

D) Türbe E) Çinicilik

12. Türkler İslamiyet'e geçişle birlikte birçok alanda değişim yaşamıştır.

Bu değişimlere;

I. hutbe okutulması,

II. emir ve sultan unvanlarının kullanılması,

III. ipek türü eşyaların kullanılması

durumlarından hangileri örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. **Bizans ordusunda paralı askerlik yapan Türk asıllı Peçenekler ve Uzlar Bizans'ın savaştığı aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin saflarına katılmışlardır?**

A) Memlükler B) Büyük Selçuklu Devleti

C) Harzemşahlar D) Gazneliler

E) Eyyubiler

14. **Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesiyle birlikte Selçuklu atabeyleri tarafından kurulan siyasi yapılar arasında yer almaz?**

A) Böriler B) Zengiler C) Salgurlular

D) Kirmanlılar E) İldenizliler

15. **Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han İslamiyet'i kabul ettikten sonra hangi adla anılmıştır?**

A) Yusuf B) Kadir C) Abdullah

D) Bilge E) Abdulkerim

TEST 21

KARMA TEST

1. I. Emir-i Dad

II. Kadı-i Leşker

III. Niyabet-i Saltanat

Türk İslam devletleriyle ilgili yukarıda verilenlerden hangileri hukukla ilgilidir?

A) Yalnız II B) I ve II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Türk dünyasını yansıtan ilk harita aşağıdaki eserlerin hangisinde yer almıştır?

A) Kutadgu Bilig B) Divan-ı Lügati't Türk

C) Atabetü'l Hakayik D) Siyasetname

E) Divan-ı Hikmet

3. Anadolu'ya gelen Türk boylarını küçük parçalar hâlinde çeşitli bölgelere yerleştiren Selçuklu sultanları bu uygulamayla;

I. boyların birleşerek devletin karşısında bir güç oluşturmalarını engelleme,

II. yeni yerleşim yerleri oluşturup buraları bayındır hâle getirme,

III. yeni göçlerin olmasını engelleme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmışlardır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. Türk İslam devletlerinde,

I. siyasi otoritenin kadılara baskı kurmaması,

II. ağır siyasal suç işleyenlerin Divan-ı Mezalimde yargılanması,

III. töre hukukunun uygulanması

durumlarından hangileri yargının bağımsız olduğunu kanıtlamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

5. "Nizamiye Medresesi" **Türk mimarisinin hangi dönemine aittir?**

A) Karahanlılar B) Gazneliler

C) Büyük Selçuklular D) Türkiye Selçukluları

E) Osmanlılar

6. "Garipname" **adlı eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mevlana B) Yunus Emre

C) Hoca Dehhani D) İbn-i Bibi

E) Âşık Paşa

7. Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinde toprak yönetimi ile ilgili değildir?

A) İkta B) Ocaklık C) Zeamet

D) Has E) Ulak

8. I. Gulam

II. Tımar

III. Hassa

Yukarıdaki askeri sınıflardan hangileri Büyük Selçuklu ordusu içerisinde yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

9. Karahanlılarda "Arslan han" unvanlı hükümdar ülkenin doğu kanadını yönetirken, "Buğra han" unvanlı hanedan üyesi ise ülkenin batı kanadını doğuya bağlı kalmak şartıyla yönetirdi.

Bu durum;

I. ülkenin ikili teşkilatla yönetildiği,

II. Türk geleneğinin devam ettirildiği,

III. İslam kültürünün etkisinde kalındığı

gelişmelerinden hangilerini kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

10. Türk İslam devletlerinde köyde yaşayanlarla ilgili;

I. Ürün üzerinden vergi vermişlerdir.

II. Elindeki toprağa, onu işleyebildiği sürece sahip olmuşlardır.

III. Ölüm halinde, erkek evlada toprağı işleme olanağı tanımıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Arap ve Türk İslam devletlerinin yöneticileri, putperestliğin yeniden gündeme gelmesini engellemek için resim ve heykeli yasakladılar.

Aşağıdaki sanat dallarından hangisi bu yasakların tam olarak uygulanmadığını göstermektedir?

A) Hat B) Minyatür C) Çini

D) Tezhip E) Nakkaşlık

12. "Devlet yönetimi hakkında bilginler ve atan görmüş kişiler ile tedbir almak gerekir. Tedbir alan kişilerin sayısı ne kadar fazla olursa, gücü de o kadar fazla olur."

Paragrafta örnekteki gibi ülke ve devlet yönetimi hakkında yöneticilere yönelik bilgi ve nasihat içeren eserlere vereilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Danişmentname B) İcazetname

C) Buyruk D) Menakıbname

E) Siyasetname

13. Türk İslam devletlerinde din ve devlet büyükleri için inşa edilen anıt mezarlar aşağıdaki hangi isimle adlandırılmaktadır?

A) Külliye B) Zaviye C) Kümbet

D) Arasta E) Ribat

14. Türk İslâm devletlerinde hükümdarlık babadan oğula geçerken Memlûklerde bu gelenek yaşanmamıştır. Memlûklerde en güçlü komutan ülke idaresini devralarak hükümdar olabilmekteydi.

Bu durum Memlûklerde aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

A) Merkeziyetçiliğin artmasına

B) Türk kültürünün yavaş gelişmesine

C) Resmî dilin Türkçe olmasına

D) Taht kavgalarının sıkça yaşanmasına

E) İslâmiyet'in siyasî gücünün azalmasına

TEST 22

KARMA TEST

1. İslam öncesi Türk devletlerinde görülen yönetim anlayışı Büyük Selçuklu Devleti'nde de geçerliydi. Bu anlayışa göre Tanrı tarafından hükümdarlara verilen yönetme yetkisinin hükümdar ailesinin erkek çocuklarına da geçtiğine inanılıyordu.

Bu anlayışın Büyük Selçuklu Devleti'nde;

I. eyaletlerde meliklerin yöneticilik yapması,

II. fetret devrinin yaşanması,

III. merkezi otoritenin zayıflaması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Özellikle Selçuklu sultanı Melikşah Dönemi'nde devletin en önemli sorunlarından biri olmuştur. Bu soruna neden olanlar yaptıkları eylemlerle devlet yöneticilerine suikast düzenlemiş ve toplumun huzurunu bozmuşlardır.

Bu soruna yol açanlar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatımiler

B) Hasan Sabbah ve taraftarları

C) Büveyhoğulları

D) Baba İshak ve taraftarları

E) Atabeyler

3. Aşağıdakilerin hangisinde Türklerin İslamiyet'le tanışma süreciyle ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

A) Türklerle Müslümanlar arasında ilk mücadeleler Hz. Osman zamanında başlamıştır.

B) Türkler İslamiyet'i aşamalı bir şekilde kabul etmiştir.

C) Hz. Ömer Dönemi'nde İslamiyet'i kitleler halinde kabul etmişlerdir.

D) Türkler Talas Savaşı'ndan sonra İslamiyet'le tanışmıştır.

E) Emevilerin mevali politikası Türklerin İslamlaşma sürecini yavaşlatmıştır.

4. Selçuklularda hukuk sistemi şer'i ve örfi olmak üzere ikiye ayrılmıştı. Şer'i hukuka kadılar, örfi hukuka ise emir-i dad başkanlık ederdi. Bunun yanı sıra askeri davalara ise kazasker (kad–ı leşker) adı verilen görevliler bakardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ordu mensuplarının davalarına kazaskerler bakmıştır.

B) İslam hukukuyla ilgili davalardan kadılar sorumludur.

C) Örfi davalar için ayrı mahkemeler kurulmuştur.

D) İslami kurallar yargı sistemini de etkilemiştir.

E) Hukuk alanında birlik sağlanmıştır.

5. Kösedağ Savaşı'ndan sonra bağımsızlıklarını ilan eden Türk beyliklerinin Anadolu'da ortaya çıkan kargaşa ortamını gidermek için;

I. Türk kültürünün yayılması için çalışmalar yapma,

II. halkın dirlik ve düzenini sağlama,

III. Batı Anadolu'ya giden Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlama

faaliyetlerinden hangilerini yaptıkları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

6. Gazneli Mahmut, Abbasi Halifesini Şii Büveyhoğullarının baskısından kurtarmış ve buna karşılık olarak Abbasi halifesi Gazneli Mahmut'a "Sultan" unvanını vermiştir. Böylece Gazneli Mahmut sultan unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Gaznelilerin İslamiyet'i kabul ettiğinin

B) Gaznelilerin siyasi açıdan güçsüz bir konumda olduğunun

C) İslam dünyasının siyasi liderliğinin Gaznelilerin eline geçtiğinin

D) Abbasi Halifesinin dini otoritesini kaybettiğinin

E) Türk kültürünün Arap toplumlarını etkilediğinin

7. İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devletlerinden biri olan Karahanlılar, İslamiyet'i benimsemesine rağmen Arap kültürünün egemenliğine girmemiştir. Hükümdarlık için halife adına hutbe okutsalar da devlet yönetiminde kendi geleneklerini büyük ölçüde sürdürmüşlerdir.

Buna göre Karahanlılarla ilgili;

I. benliklerini korudukları,

II. İslamiyet'i kendi kültürleriyle sentezleyip bir siyasi yapı oluşturdukları,

III. din ile devlet işlerini birbirinden ayırdıkları

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

8. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra birçok alanda değişim yaşanmıştır. Bu değişimlerden bazıları şunlardır:

- İlk Türk devletlerinde görülen kut anlayışı İslamiyet'le birlikte "Allah'ın nasibi veya takdiri" olarak kabul edilmiştir.
- Devlet için kullanılan "il" kelimesinin yerini "mülk" kelimesi almıştır.
- Hükümdarların kullandığı "kağan" ve "hakan" unvanlarının yanında "sultan" ve "emir" gibi İslami unvanlar da kullanılmıştır.
- Devlet idaresinde, yönetim işlerinin daha rahat ve düzenli bir şekilde yürütülmesi için çeşitli divanlar oluşturulmuştur.

Buna göre İslamiyet'i kabul eden Türkler ile ilgili;

I. Kültürel değişimler yaşamışlardır.

II. Benliklerini kaybetmişlerdir.

III. İslamiyet öncesi tüm uygulamalardan vazgeçmişlerdir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

9. Türkiye Selçuklu hükümdarları ülkenin hemen hemen her yerine kervansaraylar yaptırmışlar ve tüccarlara devlet sigortası uygulamışlardır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

A) Tüm vatandaşların kanun önünde eşit haklara sahip olduğunun

B) Köylülerin ekonomik haklarının güvence altına alındığının

C) Ticaretin geliştirilmesinin devlet politikası haline getirildiğinin

D) Devletin bütün gelirlerinin ticaretten sağlandığının

E) Devletin mali durumunun bozulduğunun

10. "Türkiye Selçuklu Devleti ile tampon bir devlet konumundaki Harzemşahlar arasında, 1230 yılında yapılan Yassıçemen Savaşı'nın sonucunda Harzemşahların yıkılması Moğolların Anadolu ile ilgili düşüncelerini etkilemiştir." **diyen bir tarihçi bu yargısına savaş sonrası ortaya çıkan;**

I. Anadolu'nun Moğol saldırısına açık hale gelmesi,

II. Selçukluların Eyyubilerle ittifak kurması,

III. Moğolların Anadolu'ya girme cesaretinin kırılması

durumlardan hangilerini kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

TEST 23

KARMA TEST

1. Türk İslam devletlerinde bilime önem verildiğini savunan bir araştırmacının bu görüşüne aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

A) Kütüphanelerin kurulması
B) Celali takviminin yapılması
C) Hükümdarların bilginleri koruması
D) Medreselerin açılması
E) Divanın ülke yönetiminde etkili olması

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde devletin mali ve idari işlerini denetleyen divan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan-ı Ali
B) Divan-ı Tuğra
C) Divan-ı İstifa
D) Divan-ı İşraf
E) Divan-ı Arz

3. Türkiye Selçuklu Devleti'nde adalet işlerine bakan divan görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emir-i Dad
B) Vezir
C) Müstevfi
D) Nişancı
E) Tuğracı

4. İlk Türk İslam devletlerinde aşağıdakilerden hangisinin geliştiği söylenemez?

A) Resim ve heykelcilik
B) Oymacılık
C) Tezhip sanatı
D) Duvar çiniciliği
E) Yazı (hat) sanatı

5. Selçukluların ilk paraları bakır ve gümüş iken son dönemde altın paraların basılması aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Ticaret yollarının güvence altına alındığının
B) Devletin gelirinin arttığının
C) Ülkenin doğal sınırlarına ulaştığının
D) Sigortacılığın geliştiğinin
E) Güçlü hükümdarların iş başına geldiğinin

6. Büyük Selçuklu Devleti uyguladığı sistemli eğitim politikasıyla;

I. devletin geleceğine yön verme,
II. nitelikli nesiller yetiştirme,
III. dönemin zararlı fikirleriyle mücadele etme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

7. "Işıldayan İnci" anlamına gelen ünlü Türk şehri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Semerkant
B) Tebriz
C) Buhara
D) Kaşgar
E) Nişabur

8. I. Resmi dil olarak Türkçeyi kullandılar.

II. Hükümdarları han unvanını kullandılar.

III. Türk tarihinde ilk kez bursluluk sistemini uyguladılar.

IV. Samanoğullarıyla mücadele ettiler.

Karahanlılara ait yukarıdaki özelliklerinden hangileri milli benliklerini koruduklarını gösterir?

A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) II, III ve IV

9. **Gazneli Mahmut'un** "Sarayımın en değerli hazinesi" **dediği ünlü Türk bilgini aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Biruni B) Firdevsi C) Harezmi

D) Farabi E) Buhari

10. Tolunoğlu Devleti bir başka İslam devleti olan Abbasilere bağlı olarak valilik yapan Türk devlet adamı Tolunoğlu Ahmet tarafından kurulmuştur.

Yukarıdaki durumun benzeri olan aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisinin kurucusu Samanoğullarının askeri valisi iken kendi devletini kurmuştur?

A) Gazneliler B) Karahanlılar

C) Büyük Selçuklu D) Altın Orda

E) Karahanlı

11. I. Geometrik şekiller

II. Hayvan figürleri

III. Yazı figürleri

Selçuklu çini sanatında yukarıda verilen özelliklerden hangileri kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III

D) Yalnız II E) I, II ve III

12. **Tarihte ilk defa Birleşmiş Milletler fikrini ortaya atan ilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Harezmi B) Gazali C) İbn-i Sina

D) Farabi E) İbn-i Rüşt

13. **Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılma nedenlerinden biri değildir?**

A) Batinilerin yıkıcı faaliyetleri

B) Atabeyliklerin ve meliklerin bağımsızlık mücadelesi

C) Baba İshak Ayaklanması

D) Katvan Savaşı'nın yenilgiyle sonuçlanması

E) Oğuzların isyan etmesi

14. **İsfahan'da yer alan** "Mescidi Cuma" **aşağıdaki devletlerden hangisinin hüküm sürdüğü dönemde inşa ettirilmiştir?**

A) Karahanlılar B) Büyük Selçuklular

C) Gazneliler D) Tolunoğulları

E) Artuklular

15. Türkler İslamiyet'e geçtikten sonra birçok alanda İslam kültürünün etkisinde kalmışlardır. Bunlardan biri de yeni eklenen hükümdarlık sembolleridir.

Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinde yeni hükümdarlık sembollerinden biri değildir?

A) Hutbe B) Çetr C) Hilat

D) Otağ E) Tıraz

TEST 24

KARMA TEST

1. I. Torumtay Bimarhanesi

II. Hunad Hatun Külliyesi

III. Karatay Medresesi

Yukarıdaki sanat eserlerinden hangileri Türkiye Selçukluları Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2. **Türkiye Selçuklularına ait ilk medrese aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koca Hasan Medresesi

B) Cacabey Medresesi

C) Karatay Medresesi

D) Çifte Minareli Medresesi

E) Hunat Hatun Medresesi

3. **Timur Devleti Dönemi'nde yaşamış, Timur'un torunu olan, yaptırdığı rasathane ile gökyüzünü incelemiş olan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ali Kuşçu B) Uluğ Bey

C) Ali Şir Nevai D) Ekber Şah

E) Şahruh

4. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde mali işlerle ilgilenen divan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Divanı Ala B) Divanı Arz

C) Divanı Pervane D) Divanı İstifa

E) Divanı Tuğra

5. **Türk denizciliğinin Türkiye Selçukluları Dönemi'ne kadar gelişmemesinde başlıca etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Devletin yönetim biçimi

B) Ülke topraklarının coğrafi konumu

C) Komşuların güçlü olması

D) Devletin ekonomik durumu

E) Kara ticaretine öncelik verilmesi

6. **Ahi Evran'ın eşi Fatma Bacı liderliğinde kurulan,** "Eşine, işine, aşına dikkat et." **prensibi ile hareket eden sosyal, mali, dini ve hatta askeri yönlere sahip olan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahiyan-ı Rum B) Bacıyan-ı Rum

C) Feteyan-ı Rum D) Gaziyan-ı Rum

E) Abdalan-ı Rum

7. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde;**

I. medrese,

II. darüşşifa,

III. kervansaray

kurumlarından hangilerinin masrafları vakıf arazilerinden karşılanırdı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

8. Anadolu'da günümüze kadar gelebilen aşağıdaki eserlerden hangisi Mengücekliler Dönemi'ne aittir?

A) Mama Hatun Türbesi
B) Divriği Ulu Camii
C) Tepsi Minare
D) Malabadi Köprüsü
E) Mardin Ulu Camii

9. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklularda yoksul halka yemek dağıtmak amacıyla yapılmıştır?

A) Külliye B) Şifahane C) İmaret
D) Medrese E) Türbe

10. Türkler Anadolu'da yerleşik hayata geçerek camiler, medreseler, yollar, köprüler, kervansaraylar ve hastaneler yaptılar. Anadolu'yu bayındır hâle getirdiler.

Bu bilgiye göre Türklerin Anadolu'ya gelmesi aşağıdaki alanların hangisinde bir değişim meydana getirmemiştir?

A) Ticaret B) Eğitim C) Din
D) Mimari E) Tarım

11. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, kendilerine bir bölgenin yönetimi verilen hanedan üyelerine "melik" deniyordu. Kendi bölgelerinin yönetiminde söz sahibi olan meliklerin para bastırma, savaş açma ve siyasi görüşme yapma yetkileri yoktu.

Meliklerin yetkilerinin sınırlı tutulması aşağıdakilerden hangisine önem verildiğini gösterir?

A) Sınırların güvenliğinin arttırılmasına
B) Ekonomik durumun düzeltilmesine
C) Ülke bütünlüğünün korunmasına
D) Yerleşik hayatın yaygınlaştırılmasına
E) Dış ilişkilerin arttırılmasına

12. "İbn-i Bibi" **hangi alanda ün yapmış bir ilim adamıdır?**

A) Ekonomi B) Hat C) Tarih
D) Mimari E) Hukuk

13. Türkiye Selçuklu Devleti Dönemi'nde İtalyan, Fransız, İranlı, Suriyeli ve Yahudilerden bazı gruplar Antalya, Konya, Kayseri ve Sivas gibi şehirlere, bazı Türkler ise Kıbrıs, Suriye ve Kırım'a yerleşmişlerdir.

Bu durumun başlıca nedeni aşağıdaki alanların hangisinde görülen gelişmelerdendir?

A) Ticaret B) Savunma C) Eğitim
D) Mimari E) Tarım

14. I. Karamanoğulları Beyliği
II. Türkiye Selçuklu Devleti
III. Artukoğulları Beyliği

Yukarıdakilerden hangilerinin merkezi Konya'dır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. Türkiye Selçuklularında kişilerin her türlü tasarruf hakkına sahip bulunduğu topraklar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mülk B) İkta C) Vakıf
D) Haraci E) Ocaklık

TEST 25

KARMA TEST

1. Türk İslam devletlerinde hanedan çocuklarının devlet yönetiminde tecrübe kazanmaları için atabeylik sistemi uygulanmıştır.

Buna göre "atabeylik" **sisteminin aşağıdaki devletlerden hangisiyle başladığı söylenebilir?**

A) Gazneliler B) Karahanlılar

C) Eyyubiler D) Büyük Selçuklu

E) Harzemşahlar

2. **Türk tarihinin farklı dönemlerinde görülen;**

I. Kök Türklerin, 38 harfli Kök Türk alfabesini oluşturmaları

II. Uygurların, Maniheizm'e ait terimlerin Türkçe karşılıklarını kullanmaları

III. Gazneli Mahmut'un, sultan unvanını kullanması

IV. Selçuklu Sultanı Sencer'in Oğuzlarla savaşması

V. Karamanoğulları'nın Türkçeyi resmi dil ilan etmeleri

gibi gelişmelerinden hangilerinin ulusçuluk anlayışını yansıttığı söylenemez?

A) Yalnız III B) I ve II C) II ve V

D) III ve IV E) I, II ve V

3. **Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra halifelerin korunması veya İslam dünyasının lideri ve koruyuculuğu politikası aşağıdaki hangi devletle başlamıştır?**

A) Gazneli B) Tolunoğulları

C) Karahanlılar D) Büyük Selçuklu

E) Memlüklüler

4. "Devlet yönetimi hakkında bilginler ve cihan gümüş kişiler ile tedbir almak gerekir. Tedbir alan kişilerin sayısı ne kadar fazla olursa, gücü de o kadar fazla olur. On kişinin alacağı tedbir, üç kişinin alacağı tedbirden daha kuvvetli olacaktır."

Büyük Selçuklu Veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname adlı eserinden alınan bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) İstişarenin (danışma) önemli olduğu

B) İlim insanlarına önem verildiği

C) Yönetimde farklı unsurlara yer verildiği

D) Farklı görüşlerin dikkate alındığı

E) Liyakata önem verildiği

5. Endülüs geleneğinden gelen önemli İslam alimlerindendir. Hekim, felsefeci, matematikçi ve fıkıhçı kimliğiyle yaşadığı dönemden taşıp geleceğe uzanan önemli bir şahsiyettir. Doğu İslam dünyasından daha çok Batı dünyasında adından söz ettirmiş, Aristo'nun felsefi doktrinine sadık kalarak Batı dünyasında "Averroes" adıyla ünlenmiştir. Latin dünyasında ise "Commentator" adıyla tarihte yer almıştır.

Hakkında bilgi verilen İslam alimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) El Biruni B) El Razi C) Uluğ Bey

D) İmam Gazali E) İbn-i Rüşt

6. Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır. Türklerin Anadolu'ya gelişleri doğudan olmasına rağmen Anadolu'nun doğusundan çok batısında daha yoğun ve hızlı bir Türkleşme gerçekleşmiştir.

Yerleşme ve yayılmanın batıda yoğunluk kazanması Batı Anadolu'nun hangi özelliğinden kaynaklanmıştır?

A) Batı konumunun ticaretin gelişmesine uygun olması

B) Moğol baskısı ve zulmünden uzak olması

C) Topraklarının tarıma uygun olması

D) İklimin yaşamaya uygun olması

E) Göçebe yaşam tarzına uygun olması

7. Aşağıda verilen kavram - anlam eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Kapan - Aynı türden ürünlerin toptan satışının yapıldığı kapalı pazar yeri

B) İmarethane - Yoksulların doyurulduğu aşevi

C) Bimaristan - Kumaş ticaretinin yapıldığı kapalı çarşı

D) Ribat - Yollar üzerinde yapılmış konaklama yeri

E) Kümbet - Anıt mezar

8. Aşağıdakilerin hangisinde Selçuklularda güvenlik ve adalet işlerine bakan devlet memurları birlikte verilmiştir?

A) Melik - Naip

B) Subaşı - Kadı

C) Emir - Atabey

D) Pervaneci - Müstevfi

E) Tuğrai - Kadıleşker

9. İlk Türk İslam edebi eserleri Karahanlılar zamanında ortaya çıkmıştır. Bunlar; Kutadgu Bilig, Divan-ı Lügati't Türk, Satuk Buğra Han Destanı ve Atabetü'l Hakayık'tır.

İlk Türk İslam eserlerinin Karahanlılarda ortaya çıkmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Resmi dillerinin Türkçe olması

B) İslam dünyasıyla sınır olması

C) Orta Asya'da İslamiyet'e geçen ilk Türk devleti olması

D) İslam edebiyatından etkilenmesi

E) Türkçenin, Arapça ve Farsçadan üstün olduğu düşüncesi

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde sultanların ülkenin birçok yerinde medreseler açmasında;

I. Türkçenin eğitim dili hâline getirilmeye çalışılması,

II. yönetici sayısının arttırılmasına ihtiyaç duyulması,

III. yetenekli öğrencilerin okutulmasının ve topluma kazandırılmasının amaçlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

11. Eski Yunan düşünürlerinin İslam dünyasında tanınmasını sağlamıştır. Aristo mantığını en iyi açıklayan düşünür olduğu için kendisine ikinci öğretmen denilmiştir.

Yukarıda sözü edilen İslam alimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vasiti B) İbn-i Heysem

C) Farabi D) Ömer Hayyam

E) bn-i Rüşd

12. Büyük Selçuklulardaki "atabeylerin" **görev yaptıkları bölgelerde askerî ve idarî nüfuzlarının giderek artmasının, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?**

A) Devletin sınırlarının genişlemesine

B) Devletin merkezi otoritesinin azalmasına

C) Mezhep ayrılıklarının hızlanmasına

D) İslam dininin hızla yayılmasına

E) Türklerin İslam ülkelerine egemen olmasına

TEST 26

KARMA TEST

1. Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyesi olan meliklere eyaletlerde yöneticilik görevi verilirken yetki açısından birtakım kısıtlamalar da beraberinde getirilirdi. Bu kısıtlamalar arasında kendi adlarına hutbe okutamaz ve para bastıramazlardı. Merkezin izni olmadan komşu devletlerle barış görüşmelerine katılamazlardı. Eğer evli ise erkek çocuklarından bir tanesini rehin olarak merkezde bırakırlardı.

Selçuklu Devleti'nin meliklere böyle kısıtlama getirmelerinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Dini otoriteyi elinde tutmak
B) Meliklerin iyi bir devlet adamı olarak yetiştirilmesini sağlamak
C) Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamak
D) Merkezi otoriteyi güçlü tutmak
E) Devletin sınırlarını genişletmek

2. **Türk tarihinde** "yurt tutan" **olarak bilinen savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Malazgirt Savaşı
B) Miryokefalon Savaşı
C) Kösedağ Savaşı
D) Katvan Savaşı
E) Dandanakan Savaşı

3. Atabeylik Selçuklularla İslam dünyasına girmiş ve kendisinden sonraki birçok devleti etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi ilk atabeydir?

A) Nizamülmülk
B) Tuğ Tekin
C) Nureddin Zengi
D) Atabey Sungur
E) Şemsettin İldeniz

4. **Büyük Selçuklu Devleti'nde** "toprak fethedenin malıdır." **politikasına verilen ad aşağıdakilerden hangisi?**

A) İskân
B) Kılıç Hakkı
C) Veraset
D) Yurt Açan
E) Ebu'l Feth

5. I. Temelini İslam hukukundan almıştır.

II. Sosyal dayanışmayı arttırmıştır.

III. Vakıf kurumları kadılar tarafından denetlenmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri Türk İslam devletlerindeki vakıf sisteminin özelliklerindendir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6. **Selçuklularda törenlerde hükümdarın önünden giden ve yol açan saray görevlisine ne ad verilirdi?**

A) Çeşnigir
B) Silahdar
C) Camedar
D) Serhenk
E) Candar

7. **Türk İslam devletlerinde toprak sistemi içerisinde yer alan vakıf arazileri ile ilgili;**

I. alınıp satılmaması,

II. miras olarak bırakılmaması,

III. gelirlerinin sosyal kurumlara ait olması

özelliklerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde taşra teşkilatında yer alan görevlilerden biri değildir?

A) Şıhne B) Amid C) Amil

D) Müşrif E) Muhtesip

9. Bir caminin etrafına yapılmış medrese, şifahane, kütüphane, hamam, türbe ve imaret gibi değişik işlevlerde kullanılan yapılar topluluğuna verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tekke B) Külliye C) Kümbet

D) Kervansaray E) Bedesten

10. • Semerkant'ta medreselerin açılması

• Ribat denilen konaklama yerlerinin yapılması

Karahanlılar Dönemi'ne ait bu bilgiler aşağıda verilen hangi alanlardaki gelişmeyi göstermektedir?

A) Eğitim - Ticaret B) Hukuk - Din

C) Ekonomi - Sanat D) Din - Tarım

E) Yönetim - Bilim

11. Türk İslam devletlerinde ikta sisteminin uygulanmasında;

I. güçlü bir ordu oluşturma,

II. üretimin sürekliliğini sağlama,

III. güvenlik işlerini sağlama

amaçlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdaki eserlerin hangisinde Selçuklu tarihiyle ilgili bilgilere rastlanmaz?

A) Siyasetname B) İbni Bibi Tarihi

C) Oruç Bey Tarihi D) Oğuzname

E) Battalname

13. Selçuklu mimari yapılarında kullanılan ve bu yapıların günümüze kadar ulaşmasında önemli pay sahibi olan malzeme hangisidir?

A) Taş B) Kerpiç C) Roma harcı

D) Geometrik yapı E) Ahşap

14. Selçuklu ordusunda kale kuşatmalarında surlara tırmanmaya çalışan düşman askerlerinin üzerine yağ dökmekle görevli askeri sınıfa verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Neftçiler B) Mancınıkcılar

C) Lağımcılar C) Gulamlar

D) Mızrakçılar

15. Türk İslam mimarisinde önemli bir yeri olan bu yapıların en güzel örnekleri arasında gösterilen ve Karahanlılar Dönemi'nden günümüze kadar ulaşan Ayşe Bibi, Arap Ata, Balacı Hatun adlı eserler aşağıdaki yapı türlerinden hangisini örneklendirmektedir?

A) Kervansaray B) Türbe

C) İmarethane D) Darüşşifa

E) Külliye

TEST 27

KARMA TEST

1. İslamiyet'i kabul eden milletler, kutsal kitaplarını okuyabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeye başlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

A) Bazı toplumlarda İslamlaşmanın Araplaşma şeklinde ortaya çıkması

B) İslamiyet'in İslam ülkeleri arasında farklı algılanması

C) İslamiyet'in kutsal kitabının özgün biçimini koruması

D) Arap kültürünün diğer kültürleri etkilemesi

E) Arapça sözcüklerin diğer dillerde de kullanılır hale gelmesi

2. **Aşağıdakilerden hangisi Nizamiye Medresesi'nin açılma nedenlerinden biri değildir?**

A) İslam dinini daha iyi kavratmak

B) Yoksul öğrencilere eğitim imkânı sunmak

C) Memur yetiştirmek

D) Devletin asker ihtiyacını karşılamak

E) Batınilik ile mücadele etmek

3. **Aşağıdakilerin hangisinde ruh ve sinir hastalıklarına yönelik tedavi hizmetleri verilmiştir?**

A) Bimarhane B) Arasta C) Ribat

D) İmarethane E) Kervansaray

4. Selçuklular, hanefi mezhebinden olmakla beraber, her mezhepten müderris ve öğrencileri medreselere kabul etmişler ve bazı sultanlar Süryani patriği ile Kitab-ı Mukaddes üzerinde tartışma yapmışlardır.

Bu durum Selçuklularla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Dini yönden hoşgörülü bir politika uygulandığının

B) Halkın çoğunluğunun Müslüman olmadığının

C) Selçuklu sultanlarının dini bilgilerinin zayıf olduğunun

D) Toplumun kuvvetli bir dini inanca sahip olduğunun

E) Bu yolla İslamiyet'in yayılmaya çalışıldığının

5. **Aşağıdakilerden hangisi Gazneliler ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Büyük Selçuklulara karşı Nesa ve Serahs savaşlarını kaybettiler.

B) Çok uluslu bir yapıya sahip olması devletin kısa ömürlü olmasına neden olmuştur.

C) Kuruldukları bölgede Türk nüfusunun yoğun olmaması zamanla Türk kültüründen kopmalarına yol açmıştır.

D) Türk İslam mimari ve edebi eserleri ilk kez bu dönemde ortaya çıkmıştır.

E) Dandanakan Savaşı ile yıkılma sürecine girmişlerdir.

6. **Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i kabulünü kolaylaştıran etkenler arasında yer almaz?**

A) Türklerin bağımsızlıklarına düşkün bir millet olması

B) Türklerin Müslüman tüccarlarla kültürel etkileşim yaşaması

C) Gök Tanrı inancında İslamiyet'teki gibi ruhban sınıfının bulunmaması

D) Türklerdeki fetih siyaseti ile İslamiyet'teki cihat anlayışının benzerlik göstermesi

E) Her iki dinde de tek tanrı inancının olması

7. Büyük Selçuklu Devleti'nde Batıni tarikatının ayrılıkçı faaliyetleri ile atabeyliklerin kurulması aşağıdaki hangi olayın yaşanmasında etkili olmuştur?

A) Türkiye tarihinin başlamasında

B) Selçukluların İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmesinde

C) Devletinin yıkılmasında

D) Haçlılarla mücadele edilmesinde

E) Fetih politikasının artmasında

8. I. İkili teşkilat ile yönetilmesi

II. Farklı Türk boylarının bir araya gelmesiyle kurulması

III. Türklerin yoğun olarak yaşadığı ve önemli kültür merkezlerinin bulunduğu topraklar üzerinde kurulması

Yukarıdakilerden hangileri Karahanlıların boylar federasyonu yapısına sahip olduğunu gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

9. Büyük Selçuklu Devleti aşağıdaki yaptığı hangi savaşta yenilgiye uğramıştır?

A) Dandanakan B) Pasinler C) Malazgirt

D) Katvan E) Nesa

10. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'nın sonuçları arasında yer almaz?

A) Türk ve İslam dünyası üzerindeki Bizans baskısı zayıflamıştır.

B) Anadolu'da Türkiye Tarihi denilen dönem başlamıştır.

C) Moğol baskısı sona ermiştir.

D) Anadolu'da birinci dönem Türk beylikleri kurulmuştur.

E) Anadolu'nun Türkleşme süreci başlamıştır.

11. Türk İslam devletlerinde genelde devletin önemli kademelerinde çalışan memurlar, öldüklerinde yerlerine oğulları geçerdi. İktidar değişse de memurluk çoğu kez aynı ailede kalırdı.

Bu uygulama;

I. devlet içerisinde nüfuzlu bir sınıfın ortaya çıkması,

II. veraset sisteminin değişmesi,

III. hanedanın gücünün zayıflaması

durumlarından hangilerine ortam oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

12. Türk İslam devletlerinde gelirleri; bilim, eğitim, sağlık gibi alanlardaki kurumların yapım ve onarımı ile görevlilerinin maaşlarının ödenmesi için ayrılan arazilere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Has B) Yurtluk C) Mülk

D) Vakıf E) Miri

13. Türk kültür tarihinin temel taşlarından biridir. Yusuf Has Hacip tarafından Karahanlılar Dönemi'nde kaleme alınmıştır. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonraki bilinen ilk yazılı eser olma özelliği taşıyan bu kitap, İslam öncesi yaşanan kültür ile İslami Dönem kültürünü yansıtması bakımından önemlidir. Eserde yöneticilerde bulunması gereken özellikler adalet, iktidar, akıl ve akibet kavramları üzerinden ele alınmış ayrıca birey, toplum ve devlet ilişkilerinin nasıl olması gerektiği anlatılmıştır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan-ü Lügati't Türk B) Kutadgu Bilig

C) Divan-ı Kebir D) Atebet'ül Hakayık

E) Divan-ı Hikmet

OSMANLI TARİHİ

KURULUŞ DÖNEMİ (1302-1453)

Osman Bey (1281-1326)

- Yarhisar, Bilecik, Yundhisar ve Yenişehir fethedildi. (Bilecik merkez yapıldı)
- Bizans'la ilk savaş olan Koyunhisar (Bafeon) Savaşı (1302) zaferle sonuçlandı.
- İlk Osmanlı parası (Bakır/Mangır) basıldı.
- İlk Osmanlı vergisi kondu. (Bac)

Orhan Bey (1326-1362)

- Beylikten devlete geçildi.
- Karesioğulları Os alındı. (Osmanlı'ya katılan ilk beylik)
- İlk denizcilik faaliyetleri başladı.
- Bursa alınarak başkent yapıldı. Maltepe Savaşı (Palekanon) ile Bizans yenilgiye uğratıldı.
- Çimpe Kalesi alınarak Rumeli'ye ilk kez geçilmiş oldu.
- Yaya ve müsellem adıyla ilk düzenli ordu kuruldu. İlk kez divan teşkilatı kuruldu.
- İznik'te ilk medrese açıldı. İlk müderris Davud-ı Kayseri

I. Murat (1362-1389)

- Sazlıdere Savaşı (1363) sonucunda Edirne fethedildi.
- Sırpsındığı Savaşı yapıldı (Haçlılarla ilk savaş).
- I. Kosova Savaşı'nda Haçlılar yenilgiye uğratıldı.
- Germiyanoğullarından çeyiz yoluyla, Hamitoğullarından ise satın alma yoluyla toprak alındı.
- İlk kez Yeniçeri Ocağı, Topçu Ocağı, Rumeli Beylerbeyliğ, kuruldu.
- İlk kez Pençik Sistemi uygulandı. İlk kez Tımar Sistemi uygulandı. Kazaskerlik ve Defterdarlık makamı kuruldu.

Yıldırım Bayezıd (1389-1402)

- İstanbul ilk kez kuşatıldı. Anadolu Hisarı yapıldı. Haçlılarla yapılan Niğbolu Savaşı (1356) kazanıldı.
- Halife tarafından Yıldırım Bayezıd'a "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanı verildi.
- Anadolu Türk siyasi birliği ilk kez büyük ölçüde sağlandı.
- Kütahya merkez olmak üzere Anadolu Beylerbeyliği kuruldu.
- Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı (1402) kaydedildi.
- Osmanlı devleti dağılma tehlikesi geçirdi. Taht kavgaları yaşandı ve Fetret Devri başladı.

I. Mehmet (Çelebi) (1413-1421)

- Kardeşleri; Süleyman, Mehmet, Musa ve İsa ile giriştiği taht mücadelesini kazandı. Devleti yıkılmaktan kurtardığı için devletin ikinci kurucusu sayılır.
- İlk deniz savaşı Venediklilerle yapılmış ancak kaybedilmiştir. Şeyh Bedrettin İsyanı bastırıldı.

II. Murat (1421-1451)

- Amcası Düzmece Mustafa İsyanı ve kardeşi Şehzade Mustafa İsyanı bastırıldı.
- Macarlarla Edirne - Segedin Antlaşması yapıldı (1444). Haçlılarla Varna Savaşı (1444) ve II. Kosova Savaşı yapıldı (1448). Haçlılarla yapılan II. Kosova Savaşı'ndan sonra Türkler Balkanlara kesin olarak yerleşti.

YÜKSELME DÖNEMİ (1453-1600)

II. Mehmet (Fatih) (1451-1481)

- İstanbul'un fethiyle Osmanlı'da Yükselme Dönemi başladı (1453)
- Eflak, Boğdan, Bosna, Hersek, Sırbistan, Mora ve Arnavutluk fethedildi. Anadolu'da Amasra, Sinop ve Trabzon fethedildi.
- Otlukbeli Savaşı (1453) ile Akkoyunlu Devleti yenilgiye uğratıldı ve Doğu Anadolu Osmanlı egemenliğine girdi.
- Ege adaları fethedildi. Kırım alınarak Karadeniz Türk gölü haline geldi.
- Osmanlının ilk kanunnamesi olan Kanunname-i Ali Osman hazırlandı.
- Sahn-ı Seman Medreseleri açıldı.
- İlk altın para (sikkeyi hasene) bastırıldı.
- Venediklilere ticari imtiyazlar verildi.

II. Bayezid (1481-1512)

- Kardeşi Cem Sultan ile iktidar kavgası yaşadı. Bu nedenle dönemi sönük geçti.
- Venedik'ten İnebahtı, Modon, Navarin ve Koron kaleleri alındı.
- Şahkulu İsyanı bastırıldı. Karamanoğulları Beyliğine kesin olarak son verildi.

I. Selim (Yavuz) (1512-1520)

- 1514 Çaldıran Savaşı Safevilerle yapılarak İran tehlikesi ortadan kaldırıldı.
- 1515 **Turnadağ Savaşı** ile Dulkadiroğullarına son verildi ve Anadolu Türk siyasi birliği tamamen sağlandı.
- 1516 **Mercidabık** ve 1517 **Ridaniye** savaşlarıyla Mısır fethedildi ve Memlük Devleti'ne son verildi.
- Mekke, Medine, Suriye, Filistin fethedildi. Halifelik ve Baharat Yolu Osmanlı'nın eline geçti.

I. Süleyman (Kanuni) (1520-1566)

- Belgrad ve Rodos Adası fethedildi.
- Mohaç Savaşı ile Macaristan Osmanlı'ya katıldı. 1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya'ya üstünlük sağlandı.
- Fransa'ya kapitülasyonlar verildi.
- Preveze Deniz Savaşı ile Akdeniz Türk gölü oldu.
- İran ile ilk resmi antlaşma olan Amasya Antlaşması yapıldı. Hint Deniz Seferleri düzenlendi.

Sokullu Mehmet Paşa (1564-1579)

- II. Selim ve II. Murat Dönemi'nde etkili olduğu için bu döneme tarihçiler "Sokullu Dönemi" adını vermiştir. Kıbrıs fethedildi (1571). İnebahtı Deniz Savaşı'nda haçlılar Osmanlı donanmasını yaktı. Kuzey Afrika Osmanlı egemenliğine girdi (Tunus'un fethiyle). Vadi'üs-Seyl Savaşı ile Haçlı donanması yenilgiye uğratıldı ve Fas Osmanlı egemenliğine girdi.

DURAKLAMA DÖNEMİ (XVII. YÜZYIL / 1600-1700)

- İran ile; Nasuh Paşa, Serav ve Kasr-ı Şirin antlaşmaları yapıldı. Lehistan ile Hotin ve Bucaş antlaşmaları yapıldı.
- Rusya ile ilk antlaşma olan Bahçe Saray (Çehrin) Antlaşması yapıldı. Avusturya ile Zitvatorok ve Vasvar Antlaşmaları yapıldı.
- İkinci Viyana yenilgisinden sonra 16 yıl süren Osmanlı-Kutsal İttifak Savaşlarının ardından Karlofça Antlaşması imzalandı (1699).

IV. Mehmet (1468-1687)

- Tarhuncu Ahmet Paşa maliye alanında modern anlamda ilk denk bütçeyi oluşturmuştur.
- Bu dönemde Köprülüler iş başına getirilmiş devlete Duraklama Dönemi'nde adeta bir Yükselme Dönemi yaşatmışlardı.

II. Mehmet (1595-1603)

- Sancağa çıkan ve bu sistemde eğitim gören son padişahtır.
- Sancak sistemini kaldırmıştır.

I. Ahmet (1603-1617)

- Sancağa çıkmadan tahta geçen ilk padişahtır. Kafes Sistemi getirildi.
- Ekber ve Erşad sistemi getirildi.

II. Genç Osman (1618-1622)

- XVII. yüzyılda sosyal alanda ıslahat yapan ilk Osmanlı padişahıdır.
- Başkenti İstanbul'dan Anadolu'ya taşımayı düşündü.
- Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmayı düşünmesi Yeniçeriler tarafından öldürülmesine neden oldu.

IV. Murat (1623-1640)

- İstanbul'da sokağa çıkma, içki ve tütün yasağı getirdi.
- Devletin geri kalmasının sebeplerini araştırmak için Katip Çelebi ve Koçi Bey'e raporlar hazırlattı.

GERİLEME DÖNEMİ (XVIII. YÜZYIL / 1700-1800)

- 1699 Karlofça Antlaşması ile başlayıp 1792 Yaş Antlaşması'yla sona eren dönemdir. Karlofça Antlaşması'yla ilk kez toprak kaybetti.
- Rusya ile; İstanbul (1700), Prut, Belgrad, Küçük Kaynarca, Aynalıkavak ve Yaş antlaşmaları yapıldı.
- Avusturya ile Pasarofça, Belgrad ve Ziştovi antlaşmaları yapıldı.
- İran ile; İstanbul (1724), Ahmet Paşa, İstanbul (1736) ve Kerden (II. Kasr-ı Şirin) antlaşmaları yapıldı.

III. Ahmet (1703-1730)

- Bu dönemdeki ıslahatlar "Lale Devri" adı verilen bir süreçte yapıldı.
- İlk Türk matbaası kuruldu İlk kez çiçek aşısı uygulandı.
- Avrupa'ya ilk geçici elçilikler açıldı.
- Yalova'da kağıt ve İstanbul'da kumaş ve çini fabrikası kuruldu.
- İlk kez İtfaiye teşkilat (Tulumbacılar Ocağı) kuruldu.
- Bu dönem Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir.

I. Mahmut (1730-1754)

- İlk defa yabancı uzmanlardan faydalanıldı. Batı tarzı ilk askeri teknik okul olan Hendesehane açıldı.
- Ordu; bölük, alay ve tabur sistemine göre düzenlendi.
- Fransızlara verilen kapitülasyonlar sürekli hale getirildi.

III. Mustafa (1757-1774)

- Sürat Topçuları Ocağı kuruldu.
- Deniz Mühendishanesi açıldı.
- Donanma güçlendirildi, tersaneler ıslah edildi.

I. Abdülhamit (1774-1789)

- İstihkam Okulu açıldı. Mühendishane-i Bahri Hümayun açıldı.
- Osmanlı Devleti ilk kez iç borçlanmaya gitti (Esham usulü).
- Ulufe alım ve satımı yasaklandı. Culüs bahşişi kaldırıldı.

III. Selim (1789-1807)

- İlk kez planlı ve programlı bir şekilde ıslahatlara başlayan padişahtır. Nizam-ı Cedit adıyla modern bir ordu kurmuştur. Bu ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için de İrad-ı Cedit Hazinesi'ni kurmuştur.
- Mühendishane-i Berr-i Hümayun açıldı. Avrupa'da sürekli elçilikler açıldı.
- Matbaa-ı Amire adında ilk devlet matbaası kuruldu.

DAĞILMA DÖNEMİ (XIX. YÜZYIL / 1808-1839)

II. Mahmut (1808-1839)

- 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan'a bağımsızlık verildi. 1833'te Osmanlı Devleti Rusya ile Boğazlar konusunda son kez tek başına karar verdiği Hünkar İskelesi Antlaşması'nı imzaladı.
- 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla İngiltere'ye ticari imtiyazlar verildi. Ayanlarla Sened-i İttifak imzalandı. Sekban-ı Cedit Ocağı ve Eşkinci Ocağı kuruldu.
- Yeniçeri Ocağı kaldırıldı. Yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kuruldu. Divan teşkilatı kaldırıldı yerine Bakanlıklar kuruldu.

Abdülmecit (1839-1861)

- 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar ilk defa uluslararası statü kazandı.
- Kırım Savaşı'nın ardından imzalanan Paris Antlaşması ile Osmanlı'nın toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisi altına alındı.
- Tanzimat Fermanı yayınlandı. Gayrimüslimlere yeni haklar getirecek Islahat Fermanı yayınlandı. İlk Osmanlı bankası olan Bank-ı Dersaadet kuruldu.

Abdülaziz (1861-1876)

- Memleket Sandıkları kuruldu. Mecelle hazırlandı. Darülfünun açıldı. Şuray-ı Devlet (Danıştay) kuruldu.
- Divan-ı Ahkam-ı Adliye (Yargıtay) kuruldu. Galatasaray Sultanisi kuruldu.

II. Abdülhamit (1876-1909)

- Ayastefanos Antlaşması iptal edildi yerine Berlin Antlaşması imzalandı. Bu Antlaşma'yla Ermeni sorunu uluslararası statü kazandı. Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlıklarına kavuştu.
- I. Meşrutiyet ilan edildi. Osmanlı tarihinde ilk kez anayasal düzene geçildi, halk yönetime ortak oldu. 93 Harbi'ni bahane eden padişah I. Meşrutiyet'e son verdi. İttihat ve Terakki'nin baskılarına dayanamayan padişah II. Meşrutiyet'i ilan etti. Meşrutiyete karşı olanlar 31 Mart Ayaklanması'nı çıkardılar.

TEST 1 KURULUŞ DÖNEMİ (BEYLİKTEN DEVLETE)

1. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu anlatan ilk kaynakların kuruluştan yaklaşık bir asır sonra kaleme alınması ve bu döneme ait kaynakların yetersizliği Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nin aydınlatılmasını zorlaştırmıştır.

Bu sorun Osmanlı Beyliği ile ilgili araştırma yapan tarihçiler açısından;

I. farklı görüşler ileri sürmeleri,

II. gerçek bilgilere ulaşmamaları,

III. Osmanlı ile ilgili araştırmalara ön yargıyla bakmaları

durumlarından hangilerinin yaşanmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) I ve II E) II ve III

2. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili bilgi veren en eski kaynaktır?**

A) İskendername

B) Behcetü't Tevârih

C) Kâşifi Gaza-name-i Rum

D) Tevarih-i Al-i Osman

E) Cihan-nüma

3. **Osman Bey'in 1302 yılında Bizans'a karşı elde ettiği Koyunhisar Savaşı'nın ardından bağımsızlığını ilan ettiğine;**

I. kendi adına para bastırması,

II. ahilerin desteğini alması,

III. kendi adına hutbe okutması

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kuruluş süreci ile ilgili verilmiş doğru bir bilgi değildir?**

A) Anadolu'ya ilk kez 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra gelmişlerdir.

B) Kayıların Anadolu'da ilk yurt edindikleri yer Ankara yakınlarındaki Karacadağ yöresidir.

C) Sultan I. Alaaddin Keykubat zamanında Söğüt'e uç beyliği olarak yerleştirilmişlerdir.

D) Türkiye Selçuklu Devleti Türk devlet geleneğine göre Domaniç'i kılıç hakkı olarak Kayılara vermiştir.

E) Bizans ile yapılan Koyunhisar Savaşı Osmanlı'yı bağımsız konuma getirmiştir.

5. **Aşağıdaki durumlardan hangisi Osmanlı Devleti'nin kurulup gelişmesinde etkili olduğu söylenemez?**

A) İskân yeteneklerine sahip padişahların art arda yönetime gelmesi

B) Anadolu'daki Türk beyliklerine karşı barışçıl bir politika izlemesi

C) Gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler düzenlemesi

D) Fethedilen bölgedeki yerel halkın tamamını çıkararak bu yerlere Türkleri yerleştirmesi

E) Anadolu ve Balkanlarda siyasi birliğin bulunmaması

6. **Orhan Bey'in Balıkesir ve Çanakkale çevresinde hüküm süren Karesioğulları Beyliği'ni hakimiyeti altına alması;**

I. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama yolunda adım atılması,

II. Rumeli'ye geçişin kolaylaşması,

III. Osmanlı'da denizcilik faaliyetlerinin başlaması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Osman Bey Dönemi'nden itibaren fetihleri özendirmek için ele geçirilen bölgenin fetheden komutana verilmesi uygulaması aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

A) Veraset usulü
B) Kılıç hakkı
C) İcazetname
D) Gedik hakkı
E) İstimalet sistemi

8. Aşağıdakilerden hangisi I. Murat Dönemi gelişmelerinden biridir?

A) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kesin egemenlik sağlaması
B) Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması
C) Anadolu Türk birliğinin bozulması
D) Cülus bahşişi uygulamasının başlatılması
E) Rumeli Hisarı'nın inşa edilmesi

9. Kuruluş Dönemi'nde meydana gelen;

I. Rumeli'ye geçilmesi
II. Karesioğulları Beyliği'nin hakimiyet altına alınması
III. Şeyh Bedrettin Ayaklanması'nın çıkması

gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, II, III
B) II, III, I
C) III, II, I
D) I, III, II
E) II, I, III

10. Osmanlı tarihinin dönemlere ayrılmasında;

I. yeni buluşların gerçekleştirilmesi,
II. tarihin akışına yön veren olayların yaşanması,
III. devrin klasik özelliklerine son veren olayların meydana gelmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Kuruluş Dönemi'nde gerçekleştirilen iskan politikasıyla,

I. Balkanların Türkleşmesini sağlama,
II. Türkmenlerin yerleşik unsurlara zarar vermesini önleme,
III. Fethedilen yerlerdeki yerli halkın ayaklanma çıkarmasını önleme

amaçlarından hangilerine ulaşılmak istendiği söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

12. Ankara Savaşı sonrası aşağıdaki Anadolu beyliklerinden hangisi kendi isteğiyle Osmanlı Devleti'ne sadık kalmış ve Osmanlı'dan <u>ayrılmamıştır?</u>

A) Hamitoğulları
B) Aydınoğulları
C) Menteşoğulları
D) Karesioğulları
E) Saruhanoğulları

TEST 2

KURULUŞ DÖNEMİ (BEYLİKTEN DEVLETE)

1. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde gerçekleştirdiği aşağıdaki uygulamalardan hangisi sosyal devlet anlayışının göstergesidir?

A) Göçebe Türkmenlerin Balkanlarda fethedilen bölgelere yerleştirilmesi

B) Merkeziyetçi bir yönetim anlayışının benimsenmesi

C) Yoksullar için aşevlerinin kurulması

D) Devletin dini kurallara göre yönetilmesi

E) Balkan fetihlerine öncelik verilmesi

2. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde görülen;

I. Hristiyan dünyasındaki Ortodoks – Katolik çatışması,

II. Bizans tekfurlarının halka karşı adaletsiz davranması,

III. Balkanların siyasi birlikten yoksun olması

durumlarından hangilerinin Balkan fetihlerini kolaylaştırdığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Beyliği'nin XIV. yüzyılda giderek güç kazanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Bazı Bizans tekfurlarla dostluk ilişkileri kurulması

B) İç kesimlerden uçlara doğru güç hareketlerinin olması

C) Devlet yöneticilerinin iyi eğitim almış ve üstün niteliklere sahip olmaları

D) Gaziyan-ı Rum ve ahiler gibi grupların desteğinin alınması

E) Devşirme kökenlilerin üst makamlara getirilmesi

4. I. Balkanların siyasi birlikten yoksun olması

II. Avrupa'da Yüzyıl Savaşları'nın yaşanması

III. Anadolu beyliklerinin Osmanlı'ya destek vermesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlıların Avrupa'da kısa zamanda ilerlemesinde etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde görülen;

- İznik'te ilk medresenin açılması,
- Arapça ve Farsça bazı eserlerin Türkçeye çevrilmesi,
- Medrese öğrencilerinin ücretsiz eğitim alması

faaliyetlerinin daha çok aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili olduğu söylenebilir?

A) Sosyal B) Askeri C) Dini

D) Ekonomik E) Eğitim

6. Kuruluş Dönemi'nde Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulmasının yanında Osmanlı'nın Balkanlardaki ilerleyişinin durmasına yol açan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maltepe Savaşı B) Ankara Savaşı

C) Koyunhisar Savaşı D) Sırpsındığı Savaşı

E) Varna Savaşı

7. Aşağıdaki beyliklerden hangisinin Osmanlı topraklarına katılma biçimi diğerlerinden farklıdır?

A) Candaroğulları B) Dulkardiroğulları

C) Menteşeoğulları D) Germiyanoğulları

E) Saruhaoğulları

8. Osmanlı Devleti'nin;

I. Bizans sınırında kurulması,

II. gaza ve cihat anlayışı ile hareket etmesi,

III. merkeziyetçi bir yapıya sahip olması

özelliklerinden hangileri Anadolu'daki çeşitli sosyal ve dini grupların Osmanlı'ya destek vermesini sağlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti ilk kez Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye geçmiştir. I. Murat Dönemi'nde ise takip edilen politikayla Osmanlı egemenliği Balkanlarda giderek güçlenmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda takip ettiği aşağıdaki politikalardan hangisi Balkanlardaki hâkimiyetini güçlendirmiştir?

A) Asimile B) Denge C) İskan

D) Barış E) Savaş

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ilk kez Orhan Bey Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) Rumeli'ye geçilmesi

B) Kadı atamasının yapılması

C) Divan teşkilatının kurulması

D) Yaya ve müsellem birliklerinin kurulması

E) Vezirlik kurumunun oluşturulması

11. Aşağıdakilerden hangisi Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı hakimiyetine girmesiyle Osmanlı'ya sağladığı katkılardan biri değildir?

A) Denizcilik faaliyetlerinin başlaması

B) İlk defa bir donanmaya sahibi olması

C) Karesi komutanlarından yararlanılması

D) Rumeli'ye geçişin kolaylaşması

E) Anadolu Türk birliğinin kesin olarak sağlanması

12. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethedilen topraklara konargöçer Türkmenleri yerleştirmiş, Balkanlara yerleşen göçmenlere malzeme yardımı yapmış ve bir süre vergiden muaf tutmuştur.

Osmanlı'nın bu politika ile;

I. Balkanlarda egemenliği kalıcı hale getirme,

II. Türkmenleri yerleşik hayata geçirerek geri gelmesini önleme,

III. Türk siyasi birliğini sağlama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

13. Orhan Bey Dönemi'nde;

I. Çimpe Kalesi'nin alınması,

II. denizcilik faaliyetlerinin başlaması,

III. yaya ve müsellem ordusunun kurulması

faaliyetlerinden hangileri Rumeli'deki fetih hareketlerine katkıda bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

TEST 3 YÜKSELME DÖNEMİ (DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ)

1. Osmanlı Devleti, Don ve Volga nehirleri arasında bir kanal açarak Karadeniz ile Hazar Deniz'i arsında bir bağlantı sağlamak istemiştir.

Osmanlı'nın bu projeyle;

I. Rusya'nın baskısı altında bulunan Türklere yardım etme,

II. Osmanlı–İran mücadelesinde donanmadan yararlanma,

III. Rusya'nın Kafkasya ve Orta Asya'ya egemen olmasını önleme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Selim Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler arasında yer almaz?

A) Fransa'ya kapitülasyon hakkının tanınması

B) Hint Deniz Seferleri'nin gerçekleşmesi

C) Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması

D) Akdeniz'in bir Türk gölü haline gelmesi

E) İlk yazılı kanunnamenin çıkarılması

3. Fransa kapitülasyon antlaşmasıyla;

I. düşük gümrük vergisi ödeme,

II. serbest ticaret yapma,

III. mahkemelerde tercüman bulundurma

imkanlarından hangilerini elde etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'nın iskân politikası ile ilgili uygulamalarından biri değildir?

A) Genelde konar göçer Türkmenlerin tercih edilmesi

B) Uygulamada mevcut üretim durumuna dikkat edilmesi

C) Rumeli'den getirilen göçmenlerin Anadolu'ya yerleştirilmesi

D) Anlaşmazlık içinde olan ailelerden birinin iskan edilmesi

E) İskân edilen kişilerin geri dönmesinin yasaklanması

5. Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde Endülüs'teki Müslüman ve Yahudilerin bir bölümü Hristiyanların baskısından kurtarılarak Osmanlı topraklarına yerleştirilmiştir?

A) I. Bayezid B) II. Mehmet C) I. Süleyman

D) II. Bayezid E) II. Murat

6. Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi, Hadimül Haremeyn (Mekke ve Medine'nin hizmetkârı) unvanını almıştır?

A) II. Mehmet B) I. Selim C) Kanuni

D) II. Murat E) III. Ahmet

7. İstanbul'un fethi Avrupa'da;

I. Coğrafi Keşifler,

II. Rönesans Hareketleri,

III. Haçlı Seferleri

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına zemin hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisinin Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) Amasra Cenevizlilerden alınması

B) Arnavutluk'un fethedilmesi

C) Candaroğullarına son verilmesi

D) Otlukbeli Savaşı'nda Akkoyunluların yenilgiye uğratılması

E) Rodos Adası'nın fethedilmesi

9. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonucunda Baharat Yolu Osmanlı Devleti'nin kontrolüne geçmiştir. Ancak Osmanlı Devleti bu yoldan yeteri kadar yararlanamamıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) İç isyanların çıkması

B) Coğrafi Keşifler'in başlaması

C) Ekonomik durumun bozulması

D) Beyliklerle uzun süren savaşların etkisi

E) Batı'ya yönelik politikalara önem verilmesi

10. Vasiyetinde" Benim altınla doldurduğum hazineyi, torunlarımdan her kim doldurabilirse kendi mührü ile mühürlesin, aksi halde Hazine-i hümayun benim mührümle mühürlensin." **açıklamasına yer veren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fatih Sultan Mehmet

B) Kanuni Sultan Süleyman

C) Yavuz Sultan Selim (I. Selim)

D) II. Selim

E) II. Bayezid

11. Kanuni Dönemi'nde düzenlenen Hint Deniz Seferleri'nden istenilen sonucun alınamamasında;

I. seferlere gereken önemin verilmemesi,

II. Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması,

III. Gücerat Sultanlığı'nın Osmanlı'ya yardım etmemesi

IV. Portekiz donanmasının güçlü olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) I ve III B) II ve IV C) I, II ve III

D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

12. İstanbul'un Fethi'nin dünya tarihi açısından sonuçları arasında yer alan;

I. ateşli silahların surlar üzerindeki etkisinin ortaya çıkması,

II. Bizanslı bilim insanlarının İtalya'ya gitmesi,

III. Ortodoksların Osmanlı himayesine girmesi

gelişmelerinden hangileri Avrupa'nın siyasi yapısında değişikliğe zemin hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

13. Aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisi Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Turnadağ Savaşı sonunda yenilgiye uğratılarak Osmanlı topraklarına katılmış ve bu beyliğin alınmasıyla Anadolu Türk birliği kesin olarak sağlanmıştır?

A) Karesioğulları B) Dulkadiroğluları

C) Karamanoğulları D) Germiyanoğulları

E) Hamitoğulları

TEST 4 YÜKSELME DÖNEMİ (DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ)

1. II. Bayezid Dönemi'nin kendisinden önceki dönemlere göre sönük geçmesinde;

I. Cem Olayı'nın yaşanması,

II. pasif bir kişiliği sahip olması,

III. büyük devletlerle karşılaşılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

2. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine son verilmesiyle Hicaz, Suriye, Filistin ve Mısır Osmanlı topraklarına katılmıştır?

A) Akkoyunlu B) Karakoyunlu C) Memluk

D) Altın Ordu E) Safevi

3. İstanbul Antlaşması'nın (1533) "Protokolde Osmanlı sadrazamı Avusturya kralına denk sayılacak." maddesi Avusturya'nın Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü resmen kabul ettiğini göstermektedir.

Bu durum aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) II. Mehmet B) I. Süleyman C) I. Selim

D) II. Selim E) IV. Mehmet

4. Fransa ile imzalanan kapitülasyon antlaşmasının aşağıdaki maddelerinden hangisi Kanuni'nin ileri görüşlü olduğunu ve şartların ilerde değişebileceği ihtimaline karşı tedbir aldığını göstermektedir?

A) Bu antlaşma iki hükümdar hayatta oldukları sürece geçerli olacak.

B) Fransızlar İstanbul'da elçi ve yargıç bulundurabilecek.

C) Osmanlı topraklarına yerleşen Fransızlara din ve mezhep özgürlüğü tanınacak.

D) Osmanlı topraklarında ölen Fransız tüccarlarının malları varislerine verilecek.

E) Fransız tüccarları düşük gümrük vergisi verecek

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi günümüzde "Donanma Günü" **olarak kutlanmaktadır?**

A) Rodos Adası'nın fethi

B) Preveze Deniz Savaşı

C) Korfu Adası'nın kuşatılması

D) Malta Adası'nın kuşatılması

E) Cebre Deniz Savaşı

6. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde sadrazamlık yapmıştır?

A) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

B) Sokullu Mehmet Paşa

C) Tarhuncu Ahmet Paşa

D) Kılıç Ali Paşa

E) Damat İbrahim Paşa

7. Doğu Akdeniz ticareti ile Mısır yolunun güvenliğini sağlamak amacıyla II. Selim Dönemi'nde fethedilen ada aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rodos B) Kıbrıs C) Malta

D) Girit E) Sicilya

8. Sokullu Mehmet Paşa Süveyş Kanalı Projesiyle;

I. Akdeniz ticaretini canlandırma,

II. Akdeniz ile Kızıldeniz'i birleştirme,

III. Portekizlilerin Müslümanlar üzerindeki baskısına son verme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. Kendisini Türkiye Selçuklu Devleti'nin varisi olarak gören Karamanoğulları Beyliği'ne kesin olarak son veren padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mehmet B) II. Bayezid C) I. Selim

D) I. Süleyman E) II. Selim

10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin İstanbul'un fethi için yaptığı hazırlıklar arasında yer almaz?

A) Donanmanın güçlendirilmesi

B) Rodos ve On İki Ada'nın alınması

C) Büyük topların dökülmesi

D) Rumeli Hisarı'nın yapılması

E) Tekerlekli kulelerin yapılması

11. II. Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks kilisesini korumuş ve kendi himayesi altına almıştır.

II. Mehmet'in böyle bir politika takip etmekle;

I. Katolik kilisesine karşı bir güç oluşturma,

II. Hristiyan birliğinin oluşmasını önleme,

III. Bizans'ın siyasi deneyiminden yararlanma

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki yerlerden hangisinin fethedilmesiyle İpek Yolu'nun büyük bir kısmı ele geçirilmiş Karadeniz bir Türk gölü haline gelmiştir?

A) Kırım B) Rodos C) Otronto

D) Amasra E) Trabzon

13. II. Bayezid Dönemi'nde Endülüs'te bulunan Müslümanları Hristiyanların baskısından kurtarmak için gereken yardımın yapılamamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Şah Kulu İsyanı B) Cem Olayı

C) Şeyh Bedrettin İsyanı D) Navarin olayı

E) Çınar Vakası

14. Yavuz Sultan Selim doğuya yönelik fetih hareketleriyle;

I. Türk İslam dünyasını tek bayrak altında toplama,

II. Safevi Devleti'ni ortadan kaldırarak Türkistan'a ulaşma,

III. Baharat Yolunu kontrol altına alma

amaçlarından hangilerini geçekleştirmeye çalışmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TEST 5 DURAKLAMA DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (ARAYIŞ YILLARI-XVII. YÜZYIL)

1. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda meydana gelen Celali İsyanları sonucu Anadolu'da ortaya çıkan güvenlik sorunları nedeniyle halk yaşadığı bölgelerden şehirlere göç etmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde;

I. merkezi otoritenin sarsılması,

II. sınırların daralması,

III. tarımsal üretimin azalması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

2. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki devletlerden hangisiyle mücadele ettiği söylenemez?

A) Venedik B) Fransa C) Avusturya

D) İran E) Lehistan

3. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin ancak yirmi dört yıl süren mücadeleler sonucunda Girit'i fethedebilmesi;

I. Osmanlı denizciliğinin Avrupa'nın gerisinde kaldığı,

II. Akdeniz'in Türk gölü haline geldiği,

III. Osmanlı maliyesinin olumsuz etkilendiği

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

4. Osmanlı Devleti'nin doğuda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bucaş B) Ferhat Paşa C) Vasvar

D) Kasr-ı Şirin E) Serav

5. II. Osman aşağıdakilerin hangisinde Yeniçeri Ocağı'nın disiplinsiz davranışlarını görerek bu ocağı kaldırmayı düşünmüştür?

A) Bağdat Seferi'nde

B) Hotin Seferi'nde

C) Haçova Meydan Savaşı'nda

D) Revan Seferi'nde

E) Celali İsyanları'nın bastırılmasında

6. Osmanlı tarihinde "Büyük Kaçgun" **olarak bilinen gelişme aşağıdakilerden hangisinin etkisiyle yaşanmıştır?**

A) Suhte isyanları

B) II. Viyana Kuşatması

C) Celali İsyanları

D) İstanbul İsyanları

E) Karlofça Antlaşması ile ilk toprak kaybının yaşanması

7. İstanbul İsyanları'nın çıkmasında;

I. devlet yönetiminde otorite boşluğunun yaşanması,

II. yeniçeri maaşlarının düşük paralar ile ödenmesi,

III. devletin yönetim şeklinin değiştirilmek istenmesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin Avusturya'dan son kez toprak ve savaş tazminatı aldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vasvar B) Zitvatoruk C) Bucaş

D) Hotin E) Serav

9. XVII. yüzyılda sarayı basan yeniçeriler, ekonomik durumun bozulmasından sorumlu tuttukları otuz devlet adamını Sultan Ahmet Meydanı'nda asarak öldürmüşlerdir. Bu olay Vakayı Vakvakiye (Çınar Vakası) adıyla tarihe geçmiştir.

Sözü edilen olay aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde meydana gelmiştir?

A) I. Ahmet B) II. Mustafa C) IV. Murat

D) IV. Mehmet E) III. Mehmet

10. Karlofça Antlaşması'nın Osmanlı Devleti'ne yönelik aşağıdaki sonuçlardan hangisini doğru söylenemez?

A) Orta Avrupa'da ki hâkimiyeti sona ermiştir.

B) Batıda ilk kez geniş oranda toprak kaybetmiştir.

C) Bu süreçten sonra kaybettiği topraklarını geri alma politikası takip etmeye başlamıştır.

D) Avrupa'daki siyasi ve askeri üstünlüğü sona ermiştir.

E) Dağılma Dönemi'ne girmiştir.

11. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Bozoklu (Yozgat) Şeyh Celal'in Tokat bölgesinde başlattığı isyan, bu dönemden sonra Anadolu'da çıkan isyanların bu isimle anılmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Celali İsyanları'nın nedenleri arasında yer almaz?

A) Eyalet yöneticilerinin adaletsiz ve haksız yönetimleri

B) Tımar sisteminin bozulması

C) Vergilerin sürekli arttırılması ve adaletsiz vergi toplanması

D) Asker kaçaklarının Anadolu'da eşkiyalık yapması

E) Askerlerin maaşlarının zamanında ödenmemesi

12. Osmanlı ile Avusturya arasında 1606'da imzalanan Zitvatoruk Antlaşması'nda yer alan;

I. Avusturya'nın savaş tazminatı ödemeyi kabul etmesi,

II. Avusturya kralının Osmanlı padişahına denk sayılaması ve yazışmalarda "Kutsal Roma İmparatoru (Kaizer)" unvanını kullanması,

III. Avusturya'nın 1533'ten beri ödediği yıllık vergiyi kaldırması

hükümlerinde hangileri Osmanlı'nın Avusturya üzerindeki protokol üstünlüğünü kaybettiğini gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasında;

I. Viyana'nın güçlü surlarla çevrili olması,

II. Kırım Hanı Murat Giray'ın Leh ordusunun Tuna'yı geçmesini engelleyememesi,

III. Yeniçerilerin disiplinsiz davranışları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

TEST 6 DURAKLAMA DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (ARAYIŞ YILLARI-XVII. YÜZYIL)

1. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan ilk resmi antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bahçesaray B) Bucaş C) Hotin
D) Serav E) Prut

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanan antlaşmalardan biri değildir?

A) Amasya Antlaşması
B) Ferhat Paşa Antlaşması
C) Nasuh Paşa Antlaşması
D) Vasvar Antlaşması
E) Kasrı Şirin Antlaşması

3. I. Amasya Antlaşması – İran ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan ilk antlaşmadır.

II. Ferhat Paşa Antlaşması – Osmanlı Devleti Doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.

III. Kasrı Şirin Antlaşması – Bugünkü Türkiye ile İran arasındaki sınır belirlenmiştir.

Yukarıda verilen eşleştirmelerin hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Celali İsyanları sonucunda dirlik ve düzeni bozulan köylüler topraklarını bırakıp şehirlere göç etmek üzere köylerini terk etmeye başlamıştır.

Sözü edilen bu gelişmeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nogay Göçleri B) Büyük Kaçgun
C) Türkmen Sürgünü D) Suhte İsyanları
E) Mülteci Sorunu

5.
- Ferhat Paşa Antlaşması ile daha önce Osmanlı Devleti tarafından alınan topraklar İran'a geri verildi.
- Lehistan ile yapılan antlaşma sonrası II. Osman Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmak istemişti.
- Osmanlı Devleti Avusturya üzerindeki siyasi üstünlüğünü kaybetmiştir.
- Osmanlı Devleti ilk defa büyük toprak kaybına uğramıştır.

Verilen özellikler aşağıdaki antlaşmalarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Zitvatoruk B) Karlofça C) Vasvar
D) Hotin E) Nasuh Paşa

6. Aşağıdakilerden hangisi Duraklama Dönemi'nin dış nedenlerinden biri değildir?

A) Osmanlı Devleti'nin doğal sınırlarına ulaşması
B) Avrupalı devletlerin bilim ve teknikte ilerlemesi
C) Osmanlı'ya karşı kutsal ittifakların kurulması
D) Harp teknolojisinin gelişmemesi
E) Coğrafi Keşifler nedeniyle ticaret yollarının değişmesi

7. XVII. yüzyılda Osmanlı'ya bağlı eyaletlerde isyanlarının çıkmasında;

I. merkezi otoritenin zayıflaması,

II. yöneticilerinin keyfi uygulamaları,

III. milliyetçi hareketlerin yaşanması

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde aşağıda verilen şehirlerden hangisi çini üretim merkezleri arasında gösterilemez?

A) Bursa B) İznik C) Kütahya
D) İstanbul E) Konya

9. Osmanlı Devleti'nde nakkaş olarak bilinen sanatçılar aşağıdaki hangi sanat dallarında yaptıkları çalışmalarla tanınmıştır?

A) Minyatür B) Çini C) Müzik
D) Hat E) Mimari

10. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi esnafı denetleme yetkisine sahiptir?

A) Cizyedar B) Mültezim C) Tımarlı sipahi
D) Muhtesip E) Vakıf yönetimi

11. I. Cihannüma
II. Keşfüz - Zünun
III. Seyahatname

Yukarıdaki eserlerden hangileri Kâtip Çelebi'ye aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Şehzadelerin tahta çıkma törenlerine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cuma Selamlığı B) Kılıç Alayı
C) Bed-i Besmele D) Veladet-i Hümayun
E) Hums-u şeri

13. I. Askerlik dışında başka işle uğraşmamaları
II. Masraflarının tımar topraklarından karşılanması
III. Cülus bahşişi almaları

Yukarıda verilenlerden hangileri Yeniçeri Ocağı'nın özellikleri arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi tahrir defterine kaydı yapılanlar arasında yer almaz?

A) Vergi mükellefleri
B) Topraklı ve topraksız köylü
C) Saray masrafları
D) Evli ve bekâr haneler
E) Meslek grupları

15. Osmanlı Devleti'nde yıllık geliri 100.000 akçeden fazla olan topraklardır. Padişah, divan üyeleri, beylerbeyi ve sancak beylerine verilirdi.

Hakkında bilgi verilen devlet arazisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vakıf B) Yurtluk C) Tımar
D) Ocaklık E) Has

TEST 7 DURAKLAMA DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (ARAYIŞ YILLARI-XVII.YÜZYIL)

1. I. Batı örnek alınmadan gerçekleştirilmesi

II. Baskı ve şiddete dayanması

III. Hukuk alanında ıslahatların yapılması

Yukarıdakilerden hangilerinin XVII. yüzyıl ıslahatlarının özellikleri arasında yer aldığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

2. I. II. Osman

II. IV. Murat

III. Tarhuncu Ahmet Paşa

Yukarıdaki Osmanlı yöneticilerinden hangileri yaptıkları ıslahatlarda baskı ve şiddet yoluna başvurmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

3. XVII. yüzyıl ıslahatlarının yapılmasında,

I. orduda bozulmaların meydana gelmesi,

II. Anadolu'daki isyanların genişlemesi,

III. halkı yönetimde söz sahibi yapma düşüncesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

4. II. Osman'ın harem yerine saray dışından evlilik yaparak aşağıdakilerden hangisine karşı önlem almak istediği söylenebilir?

A) Rüşvet ve iltimasın yaygınlaşmasına

B) Ulema sınıfının güçlenmesine

C) Yeniçeri ağalarına

D) Saray kadınlarının devlet işlerine karışmasına

E) Ekonominin bozulmasına

5. XVII. yüzyılda "Sancağa çıkma usulünün" **kaldırılmasıyla** "kafes usulünü" **getiren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) IV. Murat B) II. Osman C) III. Mehmet

D) I. Ahmet E) IV. Mehmet

6. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahatlarının başarısız olmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Baskı ve şiddete dayalı yöntemler kullanılması

B) Kişilere bağlı kalması

C) Islahatlarda geleneksel yapının dışına çıkılması

D) Islahatların devlet politikası haline getirilmesi

E) Yapılan ıslahatlara çıkar gruplarının karşı çıkması

7. Devletin kötü gidişatına son vermek için neler yapılmasına dair Koçi Bey'e rapor (risale) hazırlatan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) IV. Mehmet B) II. Osman C) IV. Murat

D) I. Ahmet E) III. Mehmet

8. I. Ahmet Dönemi'nde veraset sisteminde yapılan değişiklikle hanedanın en büyük erkek üyesinin tahta geçmesi ilkesi benimsendi.

Bu değişiklik aşağıdakilerden hangisini olumlu etkilemiştir?

A) Batı'nın örnek alınmasını
B) Taht kavgalarının azalmasını
C) Ülkenin eski gücüne kavuşmasını
D) Devlet otoritesinin artmasını
E) Saray kadınlarının yönetime karışmasının engellenmesini

9. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

I. askeri,
II. mali,
III. hukuk

alanlarının hangilerinde ıslahatlar yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Duraklama Dönemi'nde görülen;

I. iltizam sisteminin uygulanması,
II. beşik ulemalığının uygulanması,
III. şehzadelerin yönetim deneyimi kazanması

gelişmelerinden hangilerinin eğitim sisteminin bozulmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

11. I. Ahmet Dönemi'nde "Ekber ve Erşed Sistemi"**nin benimsenmesiyle;**

I. hanedanın devamlılığını sağlama,
II. ülke yönetiminde istikrarı sağlama
III. şehzadelerin katlini kural olmaktan çıkarma

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde savaşların uzun sürmesi, gelirlerin giderlerden az olması, lüks ve israfın artması gibi gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

A) Maliyenin bozulmasına
B) Bütçenin açık vermesine
C) Dış borçlanmaya gidilmesine
D) Devletin duraklamasına
E) Merkezi otoritenin zayıflamasına

13.

- Babası müderris olan kişinin de müderris olması
- Padişah değişikliğinde kapıkulu askerlerine bir defaya mahsus olmak üzere para dağıtılması
- Yeniçerilerin üç ayda bir almış oldukları maaş
- Şehzadelerin devlet yönetimi ve idari anlamda yeteneklerini geliştirmeleri bakımından tamamen saray içinde yetiştiği sistem

Aşağıdaki kavramlar verilen özelliklerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Kafes usulü B) Beşik ulemalığı C) Culüs bahşişi
D) Ulufe E) Ekberiyet

TEST 8 DURAKLAMA DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (ARAYIŞ YILLARI-XVII.YÜZYIL)

1.
- Kanuni'den sonra ordunun başında sefere çıkan ilk padişahtır.
- Sancağa çıkan ve bu sistemde eğitim gören son padişahtır.
- Şehzade eğitiminde önemli bir yere sahip olan sancak sistemini kaldıran padişahtır.

Hakkında bilgi verilen padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) III. Mehmet B) I. Ahmet C) IV. Mehmet
D) II. Süleyman E) I. Mustafa

2. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmak amacıyla;

I. Koçi Bey,

II. Katip Çelebi,

III. Koca Ragıp Paşa

gibi devlet adamlarından hangileri çeşitli raporlar hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi IV. Murat Dönemi'ne ait gelişmelerden biri değildir?

A) Baskı ve şiddete dayanan kuvvetli bir disiplin sağlaması

B) Yeniçeri Ocağı'nı yeniden düzenlemesi

C) İstanbul'da gece sokağa çıkma, içki ve tütün yasağı getirmesi

D) Şeyhülislamın fetva vermek dışındaki tüm yetkilerini elinden alması

E) Sorunların çözümü için ilk kez devlet adamlarına çeşitli raporlar hazırlatması

4. Osmanlı Devleti'nde rahat bir çalışma ortamı oluşturmak için saraya ön koşullar sunarak sadrazam olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köprülü Mehmet Paşa

B) Tarhuncu Ahmet Paşa

C) Sokullu Mehmet Paşa

D) Çandarlı Halil Paşa

E) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

5. XVII. yüzyılda ıslahatların ağırlık olarak askeri ve mali alanda yoğunlaşmasına;

I. saray masraflarının artması,

II. dirlik sisteminin bozulması,

III. savaşlarda alınan yenilgilerin artması

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. II. (Genç) Osman'ın başkenti İstanbul'dan Anadolu'ya taşımak istemesinin;

I. ilmiye sınıfının devlet işlerine karışmasını engelleme,

II. devşirme kökenli kişilerin yönetimdeki etkinliğini kırma,

III. sarayın halkla kopukluğunu giderme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Devletin en önemli sorununun gelir–gider dengesizliği olduğunu tespit ederek ilk denk bütçeyi hazırlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Sokullu Mehmet Paşa
C) Damat İbrahim Paşa
D) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
E) Mithat Paşa

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda,

I. Genç Osman,
II. IV. Murat,
III. I. Mahmut

padişahlarından hangileri devleti eski gücüne kavuşturmak için ıslahatlar yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda ekber ve erşed sisteminin getirilmesinin amaçlarından biri değildir?

A) Taht kavgalarını engelleme
B) Hanedanın devamlılığını sağlama
C) Yönetimde istikrarı sağlama
D) Şehzadelerin katlini kural olmaktan çıkarma
E) Saray kadınlarının yönetim üzerindeki nüfuzunu kırma

10. Aşağıdakilerden hangisi devlet tecrübesinden yoksun kişilerin hükümdar olmasına neden olmuştur?

A) Sancağa çıkma B) İltimas
C) Kafes usulü D) Beşik ulemalığı
E) Kardeş katli yasası

11. Aşağıdakilerden hangisi II. (Genç) Osman Dönemi'ne ait ıslahatlardan biri değildir?

A) Şeyhülislam'ın fetva verme dışındaki yetkilerinin elinden alması
B) İlmiye sınıfının devlet işlerine karışmasını önlemek için yetkilerini kısıtlaması
C) Başkenti İstanbul'dan Anadolu'ya taşımayı düşünmesi
D) Saray dışında evlilik yapma usulünü getirmesi
E) Redif birliklerini kurması

12. XVII. yüzyılda ıslahat hareketlerinin öncelikle askeri alanda başlamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maliyenin açık vermesi
B) Savaşlarda yenilgi alınması
C) Avrupa devletlerinin baskısı
D) Devletin doğal sınırlara ulaşması
E) Nüfusun artması

13. Osmanlı tarihinde ilk kez şeyhülislam idam ettiren padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mehmet B) IV. Mehmet C) II. Osman
D) II. Mustafa E) IV. Murat

TEST 9

GERİLEME DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (XVIII. YÜZYIL)

1. Osmanlı Devleti'nde hangi olaydan sonra "Bektaşilik" tarikatı yasaklanmıştır?

A) Vakay-ı Vakvakiye B) Sened-i İttifak

C) Vakay-ı Hayriye D) 31 Mart Vakası

E) Tanzimat Fermanı

2. Osmanlı Devleti'nin en önemli rakiplerinden olan Çarlık Rusya XVIII. yüzyılın başlarından itibaren devlet politikası haline getirdiği hedeflerine ulaşmak için askeri ve ekonomik açıdan güçlenmeye başlamıştı.

Bu çerçevede Rusya'nın giderek gücünü artırmasına;

I. Karadeniz'e inme,

II. Balkanlardaki Ortodoksları koruyuculuğu altına alma,

III. Lehistan üzerinde egemenlik kurma

hedeflerinden hangileri gerekçe olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

3. Karadeniz'in Osmanlı'ya ait olduğunu son kez belirten ve Osmanlı Devleti'nin Batı'da son kazançlı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Prut B) Yaş C) İstanbul

D) Belgrad E) Aynalıkavak

4. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda yaptığı aşağıdaki hangi antlaşmayla kaybettiği topraklarını geri alma umutlarını sona erdirmiş ve Avrupa'yı daha yakından tanıma çabası içerisine girmiştir?

A) Pasarofça B) Prut C) Küçük Kaynarca

D) Belgrad E) İstanbul

5. Aşağıdakilerden hangisinin XVIII. yüzyılda Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'ne yönelik politikaları arasında olduğu söylenemez?

A) Panslavizm'i gerçekleştirmek

B) Kapitülasyonlar elde etmek

C) Ekonomik çıkarları için Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü korumak

D) Ortodoksları himaye ederek Osmanlı'nın iç işlerine karışmak

E) Osmanlı Devleti'nin bilim ve tekniğinden yararlanmak

6. Osmanlı Devleti 1736 - 1739 yılları arasında Rusya ve Avusturya'ya karşı aynı anda iki cephede savaşmış ve önemli başarı elde etmiştir. Savaşta üstün durumdayken Fransa'nın devreye girmesiyle Belgrat Antlaşması imzalanmıştır. Fransa ara buluculuk yaptığı için de 1740'ta kapitülasyonlardan sürekli yararlanma fırsatını yakalamıştır.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

A) Askeri başarıların diplomatik başarıları doğurduğunun

B) Ekonomik ve siyasi çıkarların iç içe olduğunun

C) Osmanlı Devleti'nin, Fransa sayesinde kaybettiği toprakları geri alabileceğinin

D) Fransa'nın kapitülasyonlardan taviz verdiğinin

E) Osmanlı Devleti'nin ekonomisinin güç kazandığının

7. Aşağıdakilerin hangisinde XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde meydana gelen gelişmeler arasında neden sonuç ilişkisi yoktur?

	Neden	Sonuç
A)	Küçük Kaynarca Antlaşması	Kırım'ın bağımsız olması
B)	Rusların Ortodoksları himaye etmesi	Osmanlı'nın iç işlerine müdahale edilmesi
C)	Fransa'nın Belgrat Antlaşması'nda ara buluculuk yapması	Kapitülasyonların sürekli hale gelmesi
D)	Belgrat Antlaşması	Kırım'ın Rusya'ya bırakılması
E)	Çeşme Olayı	Osmanlı donanmasının yakılması

8. Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre;

- Ruslar, İstanbul'da sürekli bir elçi bulundurabilecek ve istedikleri yerden konsolosluklar açabileceklerdir.
- Kırım bağımsız olacak, sadece dini açıdan Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacak. Azak Kalesi etrafındaki arazi Rusya'ya verilecektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karadeniz'in Türk gölü olmaktan çıktığı

B) Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarının kısıtlandığı

C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda otoritesinin arttığı

D) İlk defa halifelik sıfatının uluslararası bir belgede kullanıldığı

E) Rusya'nın Panslavizm politikası yolunda büyük adım attığı

9. 1709'da Ruslara yenilen İsveç Kralı XII. Şarl, 1768'de Ruslara yenilen Lehliler, 1848'de Ruslara yenilen Macarlar Osmanlı Devleti'ne sığınmışlardır.

Bu gelişmelere bakarak;

I. Bu dönemde Osmanlı Avrupa'nın tek hakimidir.

II. Rusya ile Osmanlı ilişkileri barışçıl değildir.

III. Rusya milliyetçilik akımından etkilenmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

10. 1787'de Osmanlı Devleti'ne savaş açan Avusturya, Fransa İhtilali ile ortaya çıkan demokrasi ve milliyetçilik akımlarından etkilenmemek için Ziştovi Antlaşması'yla savaştan çekilmiştir.

Buna göre Avusturya'nın savaştan çekilmesinde;

I. Osmanlı Devleti ile dost kalmak istemesi,

II. çok uluslu bir yapıya sahip olması,

III. monarşi ile yönetilmesi

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

11. Aşağıdaki Osmanlı hükümdarlarından hangisi Gerileme Dönemi'nde yeniçeri isyanı ile tahttan indirilmiştir?

A) II. Osman B) II. Mahmut C) Abdülmecit

D) III. Selim E) I. Ahmet

TEST 10

GERİLEME DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (XVIII. YÜZYIL)

1. XVIII. yüzyılda Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoksları kullanarak Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya B) İngiltere C) Fransa

D) Venedik E) Avusturya

2. Aşağıda verilen bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) Prut Antlaşması'yla Osmanlı daha önceden Rusya'ya verdiği hakları geri almıştır.

B) Pasarofça Antlaşması''yla Osmanlı Devleti mevcut topraklarını koruma politikası takip etmeye başlamıştır.

C) Yaş Antlaşması'nın imzalanmasıyla Osmanlı Devleti Dağılma Dönemi'ne girmiştir.

D) Küçük Kaynarca Antlaşması Osmanlı Devleti'nin geniş anlamda toprak kaybettiği ilk antlaşmadır.

E) Karlofça Antlaşması'nın imzalanmasıyla Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi sona ermiştir.

3. Rusya'nın tarihi emelleri arasında;

I. Boğazları alarak Akdeniz'e ulaşma,

II. Kırım'ı alarak Karadeniz'e inme,

III. Slav ve Ortodoksları kendi hâkimiyeti altında birleştirme

amaçlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan antlaşmalardan biri değildir?

A) Ziştovi B) Prut C) Belgrad

D) Küçük Kaynarca E) Yaş

5. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Fransa ile ekonomik ve siyasi ilişkilerini geliştirmeye özen gösterdi. Fransa'yla olan dostluk ilişkileri Napolyon'un 1798'de Mısır'ı işgal etmesiyle bozulmuştur.

Fransa'nın Mısır'ı işgal etmesinde;

I. Orta Doğu'ya egemen olma,

II. İngiltere'nin sömürgelerine giden yolu ele geçirme,

III. İngilizlerin bölgedeki çıkarlarına darbe vurma

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Yaş Antlaşması'nın özelliklerinden biri değildir?

A) III. Selim Dönemi'nde Osmanlı ile Rusya arasında imzalanması

B) Osmanlı Devleti'nin Kırım üzerindeki bütün haklarını kaybetmesi

C) Rusya'ya kapitülasyonların verilmesi

D) Rusların Karadeniz yoluyla İstanbul ve Boğazları tehdit edecek güce ulaşması

E) Dinyester Nehri'nin iki ülke arasında sınır kabul edilmesi

7. Lale Devri padişahı III. Ahmet aşağıdaki olayların hangisinden sonra tahtan indirilerek yenine I. Mahmut getirilmiştir?

A) Sultan Ahmet Camisi Olayı

B) Patrona Halil İsyanı

C) Edirne Olayı

D) Kabakçı Mustafa İsyanı

E) Çınar Vakası

8. 1739'da Osmanlı ile Rusya arasında imzalanan Belgrat Antlaşması hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Rusya, Karadeniz'de savaş ve ticaret gemisi bulundurmayacak.

B) Osmanlı Devleti'nin Gerileme Dönemi'nde imzaladığı en kazançlı antlaşmadır.

C) Kırım'a bağımsızlık verilmiştir.

D) Bu antlaşmadan sonra Fransa'ya verilen kapitülasyon hakkı sürekli hale getirilmiştir.

E) Karadeniz'in bir Türk gölü olduğu son kez kabul edilmiştir.

9. 1718'de Osmanlı ile Avusturya arasında yapılan Pasarofça Antlaşması'nın ardından;

I. Balkanların Orta Avrupa'ya açılan kapısı konumundaki Belgrad'ın kaybedilmesi,

II. Osmanlı'nın kaybettiği topraklarını geri alma umudunun kalmaması,

III. Osmanlı'nın Avrupa'yı daha yakından tanıma çabası içine girmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

10. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle Rusya Azak Kalesi ve çevresini ele geçirerek ilk defa Karadeniz'e çıkma imkânı elde etmiştir?

A) 1700 İstanbul B) Prut C) Belgrad

D) Küçük Kaynarca E) Yaş

11. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri alma umudunu artırmıştır?

A) 1700 İstanbul B) Küçük Kaynarca C) Prut

D) Kerden E) Ziştovi

12. Osmanlı Devleti'nde Karlofça Antlaşması (1699) ile başlayıp Yaş Antlaşması (1792) ile sona eren döneme Gerileme Dönemi denir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bu dönemde mücadele ettiği devletler arasında yer almaz?

A) İsveç B) Venedik C) Avusturya

D) Rusya E) İran

13. Rusya Küçük Kaynarca Antlaşması ile;

I. kapitülasyonlardan yararlanma,

II. Ortodoksların haklarını koruma,

III. Karadeniz'de ticaret gemisi bulundurma

imkânlarından hangilerini elde etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TEST 11 GERİLEME DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (XVIII. YÜZYIL)

1. Hangi padişah döneminde Anadolu'dan İstanbul'a gelecek olan kişiler için "Mürür Tezkeresi" (geçiş belgesi) alma zorunluluğu getirilmiştir?

A) II. Selim B) II. Mahmut C) Abdülmecit

D) Abdülaziz E) II. Abdülhamit

2.
- Kapitülasyonlar genişletildi.
- Batıdan ilk kez askeri uzmanlar getirildi.
- Hendesehane adıyla askeri bir okul açıldı.

XVIII. yüzyıldaki bu gelişmeler aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

A) I. Mahmut B) III. Ahmet C) III. Selim

D) I. Abdülhamit E) III. Mustafa

3. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen gelişmelerden biri değildir?

A) Sanayi alanında yatırımların yapılması

B) Askeri alanda yeniliklerin yapılması

C) Anayasal düzene geçilmesi

D) Islahatlarda Batı tarzının etkili olması

E) Mevcut toprakları koruma politikası yürütülmesi

4. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görülmeye başlayan Avrupa tarzı mimari en çok;

I. cami,

II. bedesten,

III. saray

yapılarından hangileri üzerinde etkisini göstermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin önemini yitirmesiyle XVIII. yüzyıl sonlarına kadar ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

A) İltizam usulünün yaygınlaşması

B) Taşradaki merkezi otoritenin zayıflaması

C) Taşra yönetim birimlerinin değişmesi

D) Ayanlık adıyla yeni bir olgunun belirmesi

E) Yeni vergilerin konulması

6. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyıl ıslahatlarını XVII. yüzyıl ıslahatlarından ayıran bir özellik değildir?

A) Bu dönemde Batı'nın üstünlüğü kabul edilmiştir.

B) Veraset usulüyle ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

C) Avrupa'dan askeri alanda uzmanlar getirilmiştir.

D) Bilim, teknik ve kültürel alanda ıslahatlar yapılmıştır.

E) Bu dönem ıslahatları daha sistemli ve kalıcıdır.

7. **XVIII. yüzyılda İstanbul'da** "hattatlık mesleğinden olanların" **ayaklanması aşağıdakilerden hangisine gösterdikleri tepkinin sonucudur?**

A) Matbaanın kuruluşuna
B) İtfaiye Ocağı'nın kuruluşuna
C) Dinle ilgili eserlerin çevrilmesine
D) Kitapların elle yazımına
E) Avrupa tarzı mimari eserlerin yapılmasına

8. III. Selim saltanatın ilk günlerinde devlet adamlarından, yerli ve yabancı uzmanlardan ülkenin içinde bulunduğu durum (askeri, siyasi, iktisadi vb.) ve yapılacaklar hakkında layihalar (raporlar) istedi. III. Selim kendisine sunulan raporları inceledikten sonra ıslahatları planlamak ve uygulamak üzere harekete geçti. İlk olarak Meclis-i Meşveret adıyla, eyaletlerden gelen temsilcilerin de katıldığı büyük bir danışma meclisi oluşturdu. Ardından da pek çok alanda yenilikler gerçekleştirdi.

Buna göre III. Selim'in amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Devlet ile halk arasındaki kopukluğu gidermek
B) Islahatlar konusunda köklü değişiklikler yapmak
C) Yenilikler konusunda farklı fikirlerden faydalanmak
D) Divan örgütünü kaldırmak
E) Orduda düzenlemeler yapmak

9. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yy ıslahatlarının başarısız olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avusturya ve Rusya ile yapılan savaşlar
B) Şiddete dayalı olması
C) Batı tarzında olması
D) Yeniçeri ve ulema sınıfının karşı çıkması
E) Avrupalı devletlerin karışması

10. **Lale Devri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Dönemin padişahı III. Ahmet'tir.
B) Sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır.
C) Bu döneme Lale Devri adını veren kişi Yahya Kemal Beyatlı'dır.
D) Avrupa tarzı ilk ıslahatlar bu dönemde yapılmıştır.
E) Askeri ıslahatlara öncelik verilmiştir.

11. **Osmanlı tarihinde ilk kez planlı ve programlı bir şekilde ıslahatlar yapmaya başlayan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) III. Mustafa C) I. Mahmut
D) III. Ahmet E) I. Abdülhamit

12. **Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda gerçekleştirilen ıslahat hareketlerinden biri değildir?**

A) Avrupa ülkelerinde geçici elçiliklerin kurulması
B) Mühendishane-i Bahri Hümayun Okulu açılması
C) Hendesehane okulunun açması
D) İlk matbaanın açılması
E) Yeniçeri Ocağının kaldırılması

13. **Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin Avrupayı örnek alarak ıslahat hareketleri gerçekleştirdiği söylenemez?**

A) III. Selim B) I. Abdülhamit C) I. Mahmut
D) III. Mustafa E) IV. Murat

TEST 12 GERİLEME DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (XVIII. YÜZYIL)

1. Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek amacıyla Londra, Paris, Viyana ve Berlin'de daimi elçilikler ilk kez aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde açılmıştır?

A) III. Selim B) II. Mahmut C) IV. Murat
D) III. Ahmet E) II. Abdülhamit

2. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi III. Selim ıslahatlarından biri değildir?

A) Nizam-ı Cedit asıyla modern bir ordunun kurulması
B) Matbaa-i Amire adıyla devlet matbaasının açılması
C) Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmesi
D) Yeniçerilerin sınava tabi tutulması
E) Askeri ve teknik okullarda Fransızcanın zorunlu dil olarak kabul edilmesi

3. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyıl ıslahatlarını özelliklerinden biri değildir?

A) Devlet adamlarının öncülük yapması
B) Sorunlara köklü çözümler getirilememesi
C) Avrupa'nın örnek alınması
D) Ağırlıklı olarak askeri alanda yapılması
E) Sorunların çözümünde baskı ve şiddete başvurulması

4. XVIII. yüzyıl ıslahatçıları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) III. Ahmet B) I. Mahmut C) II. Mahmut
D) III. Mustafa E) I. Abdülhamit

5. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki yenilikleri yakından takip etmek için aşağıdaki yöntemlerin hangisinden yararlandığı söylenemez?

A) Avrupa'dan uzman getirilmesi
B) Avrupa başkentlerinde büyükelçilerin kurulması
C) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
D) Avrupa'da basılan eserlerin tercüme dilmesi
E) Avrupalı devletlerin İstanbul'da konsolosluk açmasına izin vermesi

6. Döneminde köklü ıslahatlar gerçekleştirmek için Meşveret Meclisini toplayarak bu meclise layihalar (raporlar) hazırlatan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) III. Selim B) III. Mustafa C) I. Mahmut
D) I. Abdülhamit E) III. Ahmet

7. Aşağıdakilerin hangisinde Osmanlı'nın Avrupa'ya gönderdiği ilk geçici ve daimi elçisi bir arada verilmiştir?

A) Seyid Ali Paşa–Said Halim Paşa
B) Koca Ragıp Paşa–Yahya Karaca Paşa
C) Yirmisekiz Mehmet Çelebi–Yusuf Agah Efendi
D) Ebubekir Patika Efendi–Sait Efendi
E) İbrahim Müteferrika–Cezayirli Hasan Paşa

8. I. İlk kez çiçek aşısının uygulanması

II. Ulufe alım ve satımının yasaklanması

III. Islahatlarda ilk defa yabancı uzmanlardan faydalanılması

IV. Yerli malın alım ve satımının teşvik edilmesi

Yukarıda hangi padişahın döneminde yapılan ıslahat hareketi verilmemiştir?

A) I. Mahmut B) II. Mustafa C) I. Abdülhamit

D) III. Selim E) III. Ahmet

9. Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek amacıyla Viyana, Paris, Moskova ve Varşova gibi önemli başkentlerine gönderilen elçilerin görev yaptıkları ülkeler hakkında yazdıkları eserlere ne ad verilmiştir?

A) Siyasetname B) Sefaretname C) Harname

D) Şehname E) Lahiya

10. Lale Devri'nde matbaada basılan ilk eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vankulu Lügati B) Surname C) Eş Şifa

D) El Kanun E) Şehname

11. Osmanlı tarihinde Lale Devri olarak bilinen dönemi başlatan ve sona erdiren gelişmeler aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) II. Viyana Kuşatması – Karlofça Antlaşması

B) Pasarofça Antlaşması – Patrona Halil İsyanı

C) I. Viyana Kuşatması – Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümü

D) Yaş Antlaşması – Karlofça Antlaşması

E) III. Ahmet'in tahta çıkması – Kabakçı Mustafa İsyanı

12. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Lale Devri'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) Tulumbacılar adıyla itfaiye bölüğünün kurulması

B) İlk kez çiçek aşısının uygulanması

C) İstanbul'da çini ve kumaş fabrikalarının kurulması.

D) Yalova'da kâğıt fabrikalarının açılması.

E) Levent ve Selimiye kışlalarının yapılması

13. Batı tarzı okul açarak askeri alanda ilk kez Avrupa tarzı ıslahatlar yapan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mahmut B) I. Mahmut C) II. Selim

D) III. Ahmet E) II. Abdülhamit

14. Deniz subayı yetiştirmek amacıyla Mühendishane-i Bahr-i Hümayun okulu aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin döneminde açılmıştır?

A) I. Mahmut B) II. Mahmut C) III. Selim

D) III. Mustafa E) I. Abdülhamit

15. I. Surat topçu birliğinin geliştirilmesi

II. Lağımcı ve Humbaracı ocaklarının ıslah edilmesi

III. Haliç, Ege ve Karadeniz'de tersanelerin yapılması

Yukarıdaki ıslahatlardan hangilerinin I. Abdülhamit Dönemi'nde gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TEST 13 DAĞILMA DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (XIX. YÜZYIL)

1. II. Meşrutiyet'in ilanı, 31 Mart Olayı'nın bastırılması ve Babı Ali Baskını gibi gelişmeler üzerinde etkili olan grup hangisidir?

A) Jön Türkler
B) Vatan ve Hürriyet
C) İttihat ve Terakki
D) İttihad-ı Osmanî
E) Hürriyet ve İtilaf

2. 1938'de İngiltere ile imzalanan Baltalimanı Ticaret Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nde fiyatları kontrol etmek için kullanılan tekel sistemi kaldırıldı ve yabancı tüccarların Osmanlı sınırları içinde ticaret yapması serbest bırakıldı. Bununla birlikte İngiliz tüccarlara, Osmanlı topraklarında yaptıkları ticarette yerli tüccarlarla aynı vergileri ödeme yükümlülüğü getirildi. Ayrıca bu tüccarlara yün, pamuk, ipek ve hububat gibi ihracı yasak ya da izne tabi Osmanlı ürünlerini serbestçe ihraç etme hakkı tanındı.

Bu antlaşmanın Osmanlı ekonomisi üzerinde etkileriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Avrupa'dan gelen mallar üzerinde gümrük vergisi uygulaması kaldırılmıştır.
B) Osmanlı ülkesi açık pazar durumuna gelmiştir.
C) Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi olumsuz etkilenmiştir.
D) Osmanlı ülkesinden ham madde çıkışı kolaylaşmıştır.
E) Tarımsal üretimde düşüş yaşanmıştır.

3. Osmanlı Devleti'nin Boğazlar konusunda son kez tek başına karar verdiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kütahya
B) Edirne
C) Hünkâr İskelesi
D) 1940 Londra
E) Balta Limanı

4. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da kaybettiği ilk toprak parçası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mısır
B) Tunus
C) Fas
D) Cezayir
E) Trablusgarp

5. Tanzimat Dönemi aşağıdaki hangi gelişmenin ardından sona ermiştir?

A) Çırağan Sarayı Baskını
B) Abdülmecit'in vefatı
C) Paris Antlaşması
D) Londra Boğazlar Sözleşmesi
E) I. Meşrutiyet'in ilanı

6. Aşağıdakilerden hangisi 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'nın maddelerinden biri <u>değildir</u>?

A) Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti olarak kabul edilecek
B) Eflak ve Boğdan'a özerklik tanınacak
C) Osmanlı Devleti ve Rusya Karadeniz'de donanma bulundurabilecek
D) Boğazlar savaş gemilerine kapalı tutulacak
E) Osmanlı Devleti Avrupalı devletler hukukundan yararlanacak

7. Osmanlı Devleti'nin Avrupa devleti sayılması ve Avrupa hukukundan yararlanması aşağıdakilerden hangi antlaşmayla gündeme gelmiştir?

A) Edirne Antlaşması
B) Balta Limanı
C) 1841 Londra Boğazlar
D) Berlin Antlaşması
E) 1856 Paris Antlaşması

8. II. Mahmut Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa ile yaşadığı sorun sırasında "Denize düşen yılana sarılır." **sözüyle hangi devletten yardım istemiştir?**

A) İngiltere B) Rusya C) Fransa

D) Avusturya E) Venedik

9. I. Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya tam bağımsızlık verilecek

II. Girit ve doğuda Ermenilerin bulunduğu yerlerde ıslahatlar yapılacak

III. Osmanlı Devleti, Boğazları Rusya ile birlikte ortak savunacak

IV. Rus sınırları içerisinde kalan Müslüman halk istediği takdirde göç edebilecek

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri Ayastefanos Antlaşması'nın hükümleri arasında yer almaktadır?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

10. 31 Mart Olayı'nı bastıran Hareket Ordusu'na aşağıdakilerden hangisi başkanlık etmiştir?

A) Ahmet İzzet Paşa B) Mustafa Kemal Paşa

C) Enver Paşa D) Cevdet Paşa

E) Mahmut Şevket Paşa

11. Omanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'ne bağlı olarak ilk kez isyan eden, imtiyaz ve özerklik alan ulus aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rumlar B) Sırplar C) Ermeniler

D) Yahudiler E) Araplar

12. 1815 Viyana Kongresi'nde ilk kez gündeme gelen Şark Meselesi Osmanlı'ya yönelik;

I. XIX. yüzyılda toprak bütünlüğünü koruma,

II. XIX. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'daki topraklarını paylaşma,

III. XX. yüzyılda bütün topraklarını paylaşma

amaçlarından hangilerini ifade etmektedir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III

D) I ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin getirdiği sonuçlar arsında yer almaz?

A) Boğazlar ilk defa uluslararası statü kazanmıştır.

B) Osmanlı'nın Boğazlar konusunda tek başına karar alma yetkisi sona ermiştir.

C) Rusya Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla daha önceden elde ettiği haklarını korumuştur.

D) Rusların Akdeniz'e inmesi engellenmiştir.

E) İngiltere ve Fransa karlı çıkan devletler olmuştur.

14. II. Abdülhamit Dönemi'nde dış borçların ödenememesi üzerine Avrupalı devletler alacaklarını tahsil etmek amacıyla aşağıdaki yollardan hangisine başvurmuşlardır?

A) Osmanlı Bankasını kurmuşlardır.

B) Düyun-ı Umumiye İdaresi'ni kurmuşlardır.

C) Boğazları denetim altına almışlardır.

D) Kırım Savaşı'nı çıkarmışlardır.

E) Padişahın tahtan indirilmesinde rol oynamışlardır.

TEST 14

DAĞILMA DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARI (XIX. YÜZYIL)

1. Osmanlı Devleti Mısır sorununun çözümünde İngiltere'nin desteğini sağlamak için Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzaladı.

Antlaşmaya göre;

- İngiliz tüccarlar hiçbir kısıtlama olmadan, her tür malı Osmanlı ülkesinin tamamında hem iç hem dış ticaret amacıyla alıp satabilecek
- İngiliz tüccarlar, iç ticarette yerli tüccarlardan fazla vergi ödemeyecek
- Antlaşma sürekli olacak ve bundan tüm Avrupa devletleri yararlanacak

Antlaşmanın bu maddeleri değerlendirildiğinde;

I. yabancıların Osmanlı'nın iç pazarlarına hakim olması,

II. Osmanlı pazarlarında yabancı malların artması,

III. Osmanlı'nın Avrupalı devletlerin açık pazarı haline gelmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımından etkilenerek Osmanlı'dan ilk ayrılan ulus aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arnavutlar B) Karadağlılar C) Yunanlılar

D) Bulgarlar E) Sırplar

3. Osmanlı Devleti'nde ilk kez Ermeni sorununun gündeme geldiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kütahya B) Tersane C) Ayastefanos

D) Berlin E) Edirne

4. "II. Mahmut Dönemi'nde yaşanan Mısır sorunu bir iç mesele iken uluslararası soruna dönüşmüştür." **ifadesinde bulunan bir tarihçi bu yargısına Mısır meselesinin sebep oduğu aşağıdaki hangi sorunu kanıt olarak göstermiştir?**

A) Azınlık B) Ulusçuluk C) Boğazlar

D) Girit E) Kutsal Yerler

5. 1854 yılında meydana gelen Kırım Savaşı'nda Rusya'ya karşı,

I. İngiltere,

II. Fransa,

III. Piyemonte

devletlerinden hangileri Osmanlı'nın yanında yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

6. İngiltere'nin Kırım Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni desteklemesinde,

I. Akdeniz'deki çıkarlarını koruma,

II. Rusya'nın Akdeniz'e inmesine engel olma,

III. Balta Limanı Antlaşması ile elde ettiği imtiyazların devamını sağlama

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Kırım Savaşı'nın (1853-1856) ardından imzalanan Paris Antlaşması'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Osmanlı Devleti ilk kez bir Avrupa devleti kabul edilmiştir.

B) Osmanlı Devleti'ne yenik devlet muamelesi yapılmıştır.

C) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisi altında alınmıştır.

D) Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu kabul edilmiştir.

E) Osmanlı Devleti ve Rusya'nın Karadeniz'de savaş gemisi bulundurmama kararı alınmıştır.

8. Osmanlı Devleti için "Hasta Adam" tabirini ilk kez kullanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İngiltere B) Rusya C) Fransa

D) İtalya E) Avusturya

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda meydana gelen gelişmeler ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) 1841 Londra Konferansı ile Boğazlar ilk kez uluslararası bir statü kazanmıştır.

B) Hünkâr İskelesi Antlaşması ile Osmanlı Devleti Boğazlar üzerindeki egemenlik hakkını son kez tek başına kullanmıştır.

C) Kırım Savaşı'nda İngiltere, Fransa ve Piyemonte Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'ni desteklemişlerdir.

D) Osmanlı Devleti ilk dış borcu Kırım Savaşı sırasında İngiltere'den almıştır.

E) Osmanlı Devleti'ne karşı Avrupalılar Meternik Politikası'nı uygulamaya koymuşlardır.

10. 1867 yılında Paris'te açılan büyük bir sanat sergisine III. Napolyon'un daveti üzerine ilk yurt dışı seyahatine çıkan ve seyahati sırasında İngiltere, Belçika, Almanya, Avusturya–Macaristan'ı ziyaret eden Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülmecit B) Abdülaziz C) II. Abdülhamit

D) Vahdettin E) II. Mahmut

11. Sırbistan, Romanya ve Karadağ'a bağımsızlık verilmesi kararının alındığı konferans aşağıdakilerden hangisidir?

A) Londra B) Paris C) Berlin

D) Reval E) İstanbul

12. Fransa, Rusya ile İngiltere arasındaki ittifakı bozmak için Rusya ile "Tilsit Antlaşması"nı (1807) imzaladı. Bu antlaşma üzerine İngiltere Osmanlı'ya yaklaşarak Osmanlı ile "Kale-i Sultaniye Antlaşması"nı (1809) imzaladı.

Bu durum;

I. Devletler arası ilişkilerde çıkarların ön planda olmuştur.

II. Osmanlı Devleti denge politikası yürütmüştür.

III. Boğazlar sorunu ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

TEST 15 DAĞILMA DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (XIX. YÜZYIL)

1. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda bir yandan dini nitelikli eğitim veren medreseler, öte yandan yabancı okullar ve Batı tarzı askeri okulların yer alması, daha çok aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

A) Askeri eğitimin önem kazanmasına
B) Medreselerin etkinliğini kaybetmesine
C) Pozitif bilimlerin okunmaya başlanmasına
D) Kültürel çatışmanın artmasına
E) Avrupa'nın iç işlerimize karışmasına

2. I. Sened-i İttifak ile ayanlardan devletin emirlerine uyacaklarına dair söz alınmıştır.

II. "Devlet ocak içindir." anlayışı ile hareket eden Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır.

III. Tanzimat Fermanı ile her kuvvetin üstünde kanun kuvvetinin varlığı kabul edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri padişaha yeniden güç kazandırmak amacına yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. II. Mahmut'tan itibaren Osmanlı ülkesinde Avrupa usulünde eğitim gören aydın bir sınıf yetişmiştir. Bu sınıf, şahıslara göre devamlı değişen bir yönetim yerine, hukuka dayalı, kurumları olan yeni bir yönetimin kurulması için çalışmıştır.

Bu duruma göre Osmanlı aydınlarının ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı toplumunda ulus bilincini yerleştirmek
B) Öğretim sisteminde ikiliği kaldırmak
C) Veraset sistemini değiştirmek
D) Gelenek ve görenekleri sürdürmek
E) Egemenlik anlayışını değiştirmek

4. Osmanlı Devleti'nde ıslahatlar konusunda yapılan düzenlemelerin en kapsamlısı aşağıdaki hangi padişah dönemde gerçekleştirilmiştir?

A) Abdülaziz B) I. Abdülhamit C) I. Mahmut
D) Abdülmecit E) II. Mahmut

5. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan düşünce akımları ve temsilcileriyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Batıcılık - Tevfik Fikret
B) Osmanlıcılık - Namık Kemal
C) Türkçülük - Ziya Gökalp
D) İslamcılık - Ali Suavi
E) Türkçülük - Yusuf Akçura

6. Osmanlı tarihinde devletin dağılmasını önlemek amacı ile farklı fikirler ortaya atıldı. Bunlardan biri de bir meclis kurup toplumun bütün zümrelerinin bu mecliste temsil edilmesini öngörüyordu.

Bu amaç doğrultusunda atılan ilk adım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanzimat Fermanı B) Islahat Fermanı
C) I. Meşrutiyet D) II. Meşrutiyet
E) Sened-i İttifak

7. Tanzimat Fermanı'nın "Vergiler herkesin gelirine göre toplanacak" **hükmü doğrultusunda yapılan yenilik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kâğıt para basılması
B) Nizamiye Mahkemelerinin kurulması
C) İltizam sisteminin kaldırılması
D) Tımar sisteminin kaldırılması
E) Müsadere uygulamasının kaldırılması

8. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Anayasal bir düzen olmayıp sadece anayasacılık faaliyetidir.

B) Her gücün üstünde bir kanun gücünün olduğu ilkesini kabul etmiştir.

C) İlan edilmesinde Avrupalı devletlerin bir baskısı olmamıştır.

D) İlan edilmesinde Fransa'da yaşanan 1830 İhtilalleri'nin etkisi vardır.

E) Halk ilk kez yönetime katılmıştır.

9. Osmanlı Devleti Tanzimat ve Islahat fermanları ile aşağıdaki alanların hangisinde en çok Batılılaşma çabası göstermiştir?

A) Yönetim - Hukuk B) Yönetim - Ordu

C) Ordu - Maliye D) Ordu - Eğitim

E) Hukuk - Eğitim

10. Osmanlıcılık fikri aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin olumsuz etkilerine tepki olarak geliştirilmiştir?

A) Batıcılık B) Ümmetçilik C) Türkçülük

D) Milliyetçilik E) Adem-i Merkeziyetçilik

11. II. Mahmut Dönemi'nde kurulan Meclisi Ahkam-ı Adliye'nin Tanzimat Dönemi'nde kanunlar hazırlaması, bu kurula aşağıdaki işlevlerden hangisini kazandırmıştır?

A) Bakanlar Kurulu B) Bağımsız Mahkeme

C) Yürütme D) Yasama

E) Memurları atama

12. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın getirdiği yeniliklerden biri değildir?

A) Herkesin mal ve mülke sahip olması

B) Herkesten gelirine göre vergi alınması

C) Mahkemelerin herkese açık olması

D) Askerlik için nakdi bedelin kabul edilmesi

E) Rüşvet ve iltimasa karşı önlem alınması

13. II. Mahmut'un müsadere usulünü kaldırmak istemesi Osmanlı'da daha önceden aşağıdaki hangi anlayışın gelişmediğini göstermektedir?

A) Hukuk devletin B) Laik devletin

C) Özel mülkiyetin D) Devletçi yapının

E) Sosyal devletin

14. Aşağıdakilerden hangisi 1876 yılında yürürlüğe giren Kanunuesasi'de padişaha verilen yetkilerden biri değildir?

A) Meclisi açma ve kapatma

B) Ayan meclisinin üyelerini seçme

C) Hükümeti görevden alma

D) Siyasi partileri kapatma

E) Meclisin çıkardığı yasaları veto etme

15. Müslüman ve gayrimüslim erkeklerin tamamı için askerliğin vatan görevi sayılması ilk kez aşağıdaki belgelerin hangisinde yer verilmiştir?

A) Islahat Fermanı B) Senedi İttifak

C) Tanzimat Fermanı D) Halepa Fermanı

E) Kanunuesasi

TEST 16 DAĞILMA DÖNEMİ ISLAHAT HAREKETLERİ (XIX. YÜZYIL)

1. Kanunuesasi'de;

- Egemenlik, Osmanlı hanedanındadır. Hanedanın en yaşlı erkek üyesi padişah olur.
- Devletin dini İslam'dır. Yasalar dini hükümlere aykırı olamaz.

maddeleri yer almıştır.

Bu maddelere göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. saltanat sisteminin devam ettiği,

II. teokratik devlet anlayışının korunduğu,

III. demokrasinin tam olarak işletilmediği

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yanız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Osmanlı vatandaşları Türk tarihinde ilk kez padişahın yanında yönetime katılma hakkını elde etmiştir?

A) Vahdettin B) Abdülmecit C) II. Mahmut

D) II. Abdülhamit E) III. Selim

3. Islahat Fermanı'nın ilan edilmesinde;

I. Paris Konferansı'nda Osmanlı Devleti aleyhinde kararların alınmasını önleme,

II. Azınlıkların devlete olan bağlılığını artırma,

III. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önleme

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. II. Abdülhamit'in 1876 yılında I. Meşrutiyet'e son vermesiyle başlayıp 1908 yıllarında II. Meşrutiyet'in ilanına kadar süren döneme İstibdat Dönemi denilmiştir.

İstibdat Dönemi'nde II. Abdülhamit aşağıdaki fikir akımlarından hangisini devletin resmi politikası olarak uygulamıştır?

A) İslamcılık B) Osmanlıcılık C) Batıcılık

D) Türkçülük E) Turancılık

5. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde;

I. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne bağlı subayların isyan çıkarması,

II. Reval Görüşmeleri'nde Osmanlı'nın Balkanlardaki topraklarının paylaşılması

III. 31 Mart Olayı'nın patlak vermesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

6. II. Meşrutiyetten sonra 1909'da Kanunuesasi'de yapılan değişikliklerle getirilen yenilikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Basın yayına uygulanan sansür kaldırıldı.

B) Padişahın sürgüne gönderme yetkisine son verildi.

C) Padişahın Meclisi kapatma yetkisi sınırlandırılmıştır.

D) Hükümet, Meclise karşı sorumlu kabul edilmiştir.

E) Siyasi partilerin kapatılması kabul edilmiştir.

7. Aşağıdakilerden hangisi 31 Mart Olayı'nın çıkmasında etkili olan nedenlerden biri değildir?

A) Meşrut rejimin mevcut sorunları çözememesi

B) İttihatçıların yönetim konusunda deneyimsiz olmaları

C) Genç Osmanlılar Cemiyeti'nin yaptığı propagandanın etkili olması

D) Yönetimde yaşanan siyasi çekişmeler

E) Gazeteci yazar Hasan Fehmi'nin öldürülmesi

8. I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde rol oynayan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İttihat ve Terakki

B) Genç Osmanlılar

C) Osmanlı Ahrar

D) İttihad-ı Muhammediye

E) Islahat-ı Esasiye-i Osmaniye

9. Aşağıdakilerden hangisi I. Meşrutiyetin ilan edilmesinin nedenlerinden biri değildir?

A) Balkanlarda milliyetçilik akımının etkisiyle çıkan isyanları önlemek

B) Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak

C) Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını engellemek

D) İstanbul Konferansı'nda Osmanlı Devleti aleyhinde kararların alınmasını önlemek

E) Hristiyan birliğini parçalamak

10. Enderun okulu yerine devlete yönetici yetiştirmek amacıyla II. Mahmut Dönemi'nde açılan okul aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mektebi Maarifi Adliye

B) Mızıkayı Hümayun Mektebi

C) Tıphane-i Amire

D) Sıbyan Mektebi

E) Hendesehane

11. Avrupa devletlerinin azınlık haklarını bahane ederek Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önlemek için;

I. Tanzimat Fermanı,

II. Islahat Fermanı,

III. Sened-i İttifak

belgelerinden hangileri uygulanmaya konulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

12. I. Taksim kışlasında bulunan Avcı Taburu askerleri tarafından başlatılmıştır.

II. Mahmut Şevket Paşa ve Kurmay Başkanı Mustafa Kemal Paşa yönetimindeki Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

III. Mevcut rejimi değiştirmeye yönelik ilk ayaklanmadır.

Yukarıdakilerden hangileri 31 Mart Olayı'nın özellikleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin II. Abdülhamit Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) İstanbul–Bağdat demir yolunun yapılması

B) Düyun-ı Umumiye İdaresi'nin kurulması

C) Mecelle'nin uygulamaya konulması

D) İslamcılık politikasının devletin resmi politikası haline getirilmesi

E) Bank-ı Dersaadet'in kurulması

OSMANLI DEVLETİ KÜLTÜR VE UYGARLIK

MERKEZ TEŞKİLATI

Saray

- Osmanlı Devleti'nde ilk saray Bursa'da inşa edildi. II. Mehmet'ten (Fatih) itibaren padişahlara ev sahipliği yapan saray Topkapı Sarayı'dır.
- Topkapı Sarayı'nın Bölümleri:
- Birun: Dış saraydır. Devlet işlerinin yürütüldüğü ve divan toplantılarının yapıldığı yerdir.
- Enderun: İç saraydır. Saray okuludur.
- Harem: İç saraydır. Saray okuludur. Padişah ve ailesinin özel hayatının geçtiği yerdir.

Hükümdar

- Hükümdar ülkenin mutlak hakimidir.
- Yasama, yürütme ve yargı yetkileri vardır.
- Osmanlı'da kut anlayışı ve veraset sistemi devam etmiştir.
- Kullandıkları unvanlar: Bey, gazi, sultani han, hüdavendigar, halife, şahne, hakan
- Hükümdarlık sembolleri: Hutbe, sikke, davul, nevbet, alem, tuğ, tuğra, kılıç kuşanma, taht, hilat

Divan-ı Hümayun

- Orhan Bey, zamanında kurulan divan Osmanlı'da idari, mali, askeri, örfi ve şer'i, ülke ve toplumu ilgilendiren her türlü meselenin görüşüldüğü yer.

Üyeleri:

- Sadrazam: Padişahın mutlak vekili
- Kübbealtı vezirleri: Sadrazam yardımcıları
- Kazasker: Eğitim ve hukuk işlerinden sorumlu
- Defterdar: Mali işlerden sorumlu
- Nişancı: Yazışmalardan sorumlu,
- Kaptanıderya: Donanmadan sorumlu
- Yeniçeri Ağası: İstanbul'un güvenliğinden sorumlu
- Reisülküttap: Dış işlerden sorumlu
- Şeyhülislam: Fetva makamı

TOPLUM YAPISI

Yönetenler (Askeri/Beraya)

- Divan-ı Hümayun'da temsil edilen sınıftır. Vergiden muaftırlar. Bu sınıftakilerin Müslüman olması şarttır.

Yönetilenler (Reaya/Teb'a)

- Vergi vermekle yükümlüdürler. Millet sistemine göre Müslüman ve gayrimüslim olmak üzere din ve mezhep esasına göre teşkilatlandırılmıştır. Halk yönetilen kesimdir.

Seyfiye (Umera)

İdari ve Askeri

- Sadrazam
- Vezirler
- Kaptanıderya
- Yeniçeri Ağası
- Beylerbeyi
- Sancakbeyi
- Subaşı
- Sipahi

İlmiye (Ulema)

Din, Eğitim ve Hukuk

- Şeyhü'l-İslam
- Kazasker
- Müderris
- Kadı
- İmam
- Vaiz
- Müezzin
- Kassam

Kalemiye

Yazışma, Diplomasi ve Maliye

- Defterdar
- Nişancı
- Reisülküttap
- Katipler
- Memurlar
- Eminler

HUKUK

- Osmanlı hukuk sisteminin oluşmasında; eski Türk gelenekleri, İslam dini ve fethedilen bölgelerde önceki uygulamalar etkili oldu.
- Şer'i Hukuk; Müslümanlar için geçerlidir.
- Gayrimüslimler kendi dini kurallarına göre yargılanırdı.
- Örfi Hukuk; padişahların koyduğu kanunlar, fermanlar ve Türk gelenek ve göreneklerinden oluşurdu.
- Divandaki temsilcisi kazaskerdir. Şer'i ve örfi davalara kadılar bakardı.

MERKEZ TEŞKİLATI

Kara Kuvvetleri

Kapıkulu Ocağı

Kapıkulu Piyadeleri

- Acemioğlanlar Ocağı
- Yeniçeri Ocağı
- Lağımcı Ocağı
- Cebeci Ocağı
- Humbaracı Ocağı
- Topçu Ocağı
- Top Arabacılar Ocağı

Yardımcı Kuvvetler

Kapıkulu Süvarileri

- Sipahi
- Silahtar
- Sağ ve sol ulufeciler
- Sağ ve sol garipler

Eyalet Askerleri

Eyalet Askerleri

- Tımarlı sipahiler
- Akıncılar
- Azaplar
- Farisanlar
- Yayalar
- Müsellemler
- Turnacılar
- Deliler
- Gönüllüler
- Beşliler
- Sakalar
- Yörükler

Deniz Kuvvetleri

- Donanma: İlk Osmanlı donanması Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulmuştur.
- Donanma komutanına Kaptanıderya askerine levent denilmiştir.
- İlk Osmanlı tersaneleri; Gelibolu, Karamürsel ve Haliç

EKONOMİ

TOPRAK SİSTEMİ

Miri Arazi

- Devlete aittir. Bu topraklar hanedan üyelerine ve devlet görevlilerine maaş ve hizmet karşılığı, halka ise geçimlerini sağlamak amacıyla verilmiştir.

Mukataa, Arpalık, Malikane, Yurtluk, Ocaklık, Vakıf, Metruk, Mevat, Dirlik (Has, Zeamet, Tımar)

Mülk Arazi

- Kişilere ait arazidir. Kişiler sadece bağ, bahçe ve bostan gibi yerleri mülk edinebilirler.

Öşri — Haraci

TOPRAK SİSTEMİ

Şer'i Vergiler

Aşar (Öşür)
Müslümanlardan alınan ürün vergisi

Haraç
Gayrimüslimlerden alınan ürün vergisi

Cizye
Gayrimüslimlerden alınan askerlik vergisi

Örfi Vergiler

- Çiftbozan: Toprağını üç yıl üst üste ekmeyenlerden alınırdı.
- Ağnam: Hayvancılıkla uğraşanlardan alınırdı.
- Çiftresmi: Müslüman toprak sahiplerinden alınırdı.
- İspenç: Gayrimüslim toprak sahiplerinden alınırdı.
- Mücerred: Bekarlardan alınan vergidir.
- Bennak: Yeni evlilerden alınırdı.
- Cerime: Suçlulardan alınırdı.
- Avarız: Olağanüstü zamanlarda alınırdı.

Gümrük

Madenler

Savaş Ganimetleri

EĞİTİM

Başlıca Eğitim Kurumları:

- **Sıbyan Mektebi:** İlkokul düzeyinde okullardı.
- **Medreseler:** Orta ve yüksek öğretim düzeyinde okullardı.
- **Saray Eğitim:** Devlet adamlarının yetiştiği Enderun, şehzadelerin eğitim aldığı Şehzadegah Mektebi ve saray kadınlarının eğitim aldığı Harem.
- **Askeri Eğitim:** Devşirme sistemi ile alınan gençlerin Kapıkulu Ocaklarında aldığı eğitimdir.
- **Mesleki Eğitim:** Lonca Teşkilatı kapsamında gerçekleştirilen eğitim.

BİLİM

- Osmanlıda Bilim; Nakli (Fıkıh, Kelam, Hadis vb.) ve Akli (Astronomi, Matematik, Tıp vb.) olmak üzere iki kısma ayrılmıştır.
- Önemli bilim adamları; Kadızade-i Rumi, Ali Kuşçu, Takiyuddin Mehmet, Matrakçı Nasuh, Sabuncuoğlu Şerafeddin

SANAT VE MİMARİ

- Osmanlı'da resim, heykel ve gravür sanatı gelişmemiştir. Saray içindeki sanatçıların örgütlenmesi ile oluşan teşkilata "Ehl-i Hiref" denilmiştir. Osmanlı Devleti'nde; hat, ebru, çini, tezhip, minyatür, fresk, vitray, mozaik, kakma, oyma, seramik, cilt gibi sanat dallarıyla uğraşılmıştır. Osmanlı Devleti'nde mimari Erken Dönem, Klasik Dönem ve Geç Dönem olmak üzere üç döneme ayrılmıştır. Bilinen ilk yapı Orhan Bey Dönemi'nde inşa edilen İznik Hacı Özbek Camii'dir. İlk Medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te yapıldı. İlk külliye Fatih Külliyesi. Batı'nın etkisinin görüldüğü dönem Geç Dönem (Lale Devri'nin etkisi ile başladı).

TAŞRA TEŞKİLATI

- Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatında en büyük yönetim birimi eyalettir. Eyaletler sancağa, sancaklar kazalara, kazalar da köylere ayrılmıştı.

Yönetim	Yöneten	Adalet	Güvenlik
Eyalet	Beylerbeyi	Kadı	Subaşı
Sancak	Sancakbeyi	Kadı	Subaşı
Kaza	Kadı	Kadı	Subaşı
Köy	Köy Kethüdası	Kadı Naibi	Yiğitbaşı

TEST 17

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Osmanlı devlet anlayışı ve yönetim sisteminin temeli;

I. eski Türk gelenekleri,

II. İslam dini,

III. hakim olunan topraklardaki uygulama

unsurlarından hangilerine dayanmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Dönemi'ne ait eserler arasında yer almaz?

A) Kale-i Sultaniye B) Anadolu Hisarı

C) Rumeli Hisarı D) Kilitbahir Kalesi

E) Diyarbakır Surları

3. I. Tüketici haklarını koruması

II. Üretim faaliyetlerini kontrol etmesi

III. Pazardaki ürünlerin denetimini sağlaması

IV. Pazarlara gelen ürünlerin yol güvenliğini sağlaması

Yukarıdakilerden hangileri tonca teşkilatı içinde yer alan kethüda, yiğitbaşı ve şeyhin görevleri arasında yer almaktadır?

A) I ve II B) Yalnız II C) I, II ve III

D) III ve IV E) I, II, III ve IV

4. Fatih Kanunnamesi'nde padişaha kardeşlerini öldürme yetkisinin verilmesi ve sadrazamlığın Türk soyluları yerine devşirme kökenlilere verilmesi kuralının getirilmesi aşağıdaki amaçlardan hangisine yöneliktir?

A) İç isyanları önleme

B) Merkezi otoriteyi güçlendirme

C) Devşirme sistemini etkin hâle getirme

D) Monarşik gücü meşrulaştırma

E) Demokratik düşünceyi yerleştirme

5. Kuruluş Dönemi'nde halka hizmet amacıyla birçok mimari eserin yapılması aşağıdaki alanlardan hangisine önem verildiğini göstermektedir?

A) Askeri B) Siyasal C) Sosyal

D) Zanaat E) Mali

6. Osmanlı Devleti'nde merkezi yönetimin bulunduğu başkent İstanbul'a verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tahtgah-ı Kadim B) Darül Mülk-i Kadim

C) Pay-ı Taht D) Evlad-ı Fatihan

E) Şehzadegan

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde kullanılan para türlerinden biri değildir?

A) Sikke B) Çav C) Pul

D) Sultani E) Mangır

8. Enderun mektebiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Sıbyan mektepleri ile medreselerden öğrenci alınmıştır.

B) Gayrimüslim öğrenciler Türk İslam kültürü ve terbiyesi ile yetiştirilmiştir.

C) Askeri eğitim amaçlı okuldur.

D) Genelde pozitif bilimlere yönelik program uygulanmaktadır.

E) İlk kez Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde açılmıştır.

9. Aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

A) Yiğitbaşı: Lonca güvenlik amiri

B) Gedik: İş yeri açma izni

C) Amediye: İhracat vergisi

D) Tağşiş: Paranın değerini düşürme

E) Yedi Vahit: Devlet tekeli

10. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin işlemez hale gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi vardır?

A) Sınırların batıya doğru genişlemesi

B) Keşiflerle ticaret yollarının yer değiştirmesi

C) Dirliklerin iltizam usulüne dönüştürülmesi

D) Avrupa'nın ateşli silahları geliştirmesi

E) Beşik ulemalığının yaygınlaştırılması

11. Aşağıdaki ifadelerin hangisi doğru değildir?

A) Veraset sisteminin taht kavgalarına yol açması

B) Posta teşkilatının merkezi otoriteyi güçlendirmesi

C) Divan teşkilatının danışma meclisi niteliğinde olması

D) Enderunda nitelikli insanların yetiştirilmesi

E) İkta sisteminin vakıf gelirlerini oluşturması

12. I. Siyasi ve dini gücün hükümdarda toplanması

II. Ülkenin hanedana ait olması

III. Kardeş katlinin yasallaşarak uygulanması

IV. Toprak geliriyle asker beslenmesi

V. Şer'i hukukun yanında örfi hukukun olması

Yukarıdakilerden hangileri sadece Osmanlı Devleti'ne ait uygulamalar arasında yer almaktadır?

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV

D) IV ve V E) III ve V

13. Osmanlı tarihinin ilk veziri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süleyman Paşa B) Akşemseddin

C) İbrahim Paşa D) Rüstem Paşa

E) Alaeddin Paşa

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde uygulanan örfi vergilerden biri değildir?

A) Resm-i arus B) Avarız

C) İzn-i sefine D) İmdad-ı seferiye

E) Çifthane

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yaygın eğitim kurumları arasında yer almaz?

A) Medreseler B) Konaklar C) Sahaflar

D) Dergahlar E) Kütüphaneler

TEST 18

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Abdülmecit Dönemi'nde kaymakam ve nahiye Müdürü gibi yönetici personeli yetiştirmek amacıyla açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mektebi Mülkiye
B) Mekteb-i Ulum-u Edebiye
C) Galatasaray Sultanisi
D) Darülmuallimat
E) Mekteb-i Maarif-i Adliye

2. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) İlk resmi gazete II. Mahmut Dönemi'nde çıkarılan Takvim-i Vekayi gazetesidir.
B) İlk özel Türk gazetesi Tercüman-ı Ahval gazetesidir.
C) Şinasi 1862 yılında Tasvir-i Efkar adıyla bir fikir gazetesi çıkarmıştır.
D) İlk mizah dergisi Diyojen Dergisidir.
E) İlk resmi dergi Aydınlık dergisidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi eğitim kurumu değildir?

A) İdadi B) Sultani C) İptidai
D) Darülfünun E) İmaret

4. XVI. yüzyılda gelişen Bâki, Fuzuli, Zatî, Hayalî ve Yahya Bey'in temsilciliğini yaptığı edebiyat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan Edebiyatı B) Halk Edebiyatı
C) Batı Edebiyatı D) İslamiyet Öncesi Edebiyat
E) Tasavvuf Edebiyatı

5. Osmanlı tarihçiliği hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Osmanlı tarihçiliği XV. yüzyılda başlamıştır.
B) XVIII. yüzyılda resmi devlet tarihçiliği başlamıştır.
C) Osmanlı Devleti'nde resmi devlet tarihçilerine vakanüvis denilir.
D) Osmanlı Devleti'nde ilk resmi devlet tarihçisi Naima'dır.
E) Osmanlı tarihçiliğinde ilk Türk devletleri ayrıntılı bir şekilde ele alımıştır.

6. Mimari yapıların iç ve dış kısımlarını süslemek amacıyla killi topraktan yapılan yüzeyi süsleme sanatına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çini B) Ebru C) Minyatür
D) Tezhip E) Hat

7. Aşağıdaki eşleştirmelerin hangisi yanlış verilmiştir?

A) Nakkaş: Minyatür ustası
B) Mücellit: Ciltleme sanatı yapan kişi
C) Müzehhip: El yazması kitapların cilt ve sayfa kenarlarını süsleyen sanatçı
D) Kethüda: Seramik sanatı ustası
E) Fütüvvetname: Lonca üyelerinin uymak zorunda oldukları kurallar

8. Osmanlı ekonomisinde halkın refahını sürekli kılmak için öncelikle piyasalarda istenilen kalitede uygun fiyata yeterli miktarda mal bulunması ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İaşecilik B) Fiskalizm C) Gelenekçilik
D) Merkantilizm E) Kapitalizm

9. Osmanlı Devleti'nde ölen bir kişinin vasiyetinin ve sahip olduğu malların yazıldığı defterlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kazetname B) Tereke C) Tahrir

D) Kassam E) Mühimme

10. Osmanlı hazinesinin gelir kaynakları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Öşür, Haraç, Cizye vergileri

B) Maden, tuzla ve orman gelirleri

C) Ticaret ve gümrük gelirleri

D) Savaşlardan alınan ganimetler

E) Vakıflardan elde edilen gelirler

11. Aşağıda Osmanlı Devleti'nde alınan vergiler ile ilgili yapılan tanımlardan hangisi doğru değildir?

A) Çift bozan: Topraklarını sebepsiz terk eden veya üç yıl üst üste boş bırakanlardan alınan vergidir.

B) Resmi bennak: Bekarlardan alınan vergidir.

C) Çift resmi: Çiftçilerin devlete ait toprakları işletme karşılığı verdikleri vergidir.

D) Bac: Pazar yerlerinden alınan vergidir.

E) Resmi ispenç: Müslüman olmayanlardan alınan ziraat vergisidir.

12. Osmanlı Devleti'nde üretilen ürünlerde uyulması gereken standartları belirleyen kanuna verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) İhtisap Kanunu B) Ehli Hibre

C) Tağşiş D) Narh

E) Resm-i Cerime

13. II. Mahmut Dönemi'nde erkek öğrenciler için aşağıdaki illerin hangisinde ilköğretim zorunlu hale getirilmiştir?

A) Manisa B) İstanbul C) Bursa

D) İzmir E) Edirne

14. Osmanlı medreselerinde,

I. matematik,

II. resim,

III. fıkıh

derslerinden hangileri ile ilgili eğitim verilmekteydi?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı medreselerinden mezun olanların aldığı diplomaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fütüvvet B) Danişment C) İcazetname

D) Gedik E) Beraat

16. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı medreselerinin bozulmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Sadece nakli ilimlerin okutulması

B) Pozitif bilimlere yeterince önem verilmemesi

C) İlmiye mensuplarının hak etmediği halde terfi ettirilmesi

D) Eğitim kurumlarında rüşvet olayının yaygınlaşması

E) Medrese giderlerinin artmasına karşılık gelirlerinin azalması

TEST 19

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Osmanlı padişahlarının birçoğu şairdi. Şair padişahların divan edebiyatı geleneğine göre ad yerine kullanmış oldukları mahlasları vardı.

Aşağıdaki padişah-mahlas eleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) Fatih Sultan Mehmet, Avni
B) III. Selim - İlhami
C) Kanuni Sultan Süleyman - Muhibbi
D) II. Osman (Genç Osman) - Osmani
E) III. Murat - Muradi

2. **1632 yılında IV. Murat zamanında takma kanatlar ile Galata Kulesi'nden atlayarak Üsküdar'a kadar ilk uçuşu gerçekleştiren kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lagari Hasan Çelebi
B) Hezarfen Ahmet Çelebi
C) Takiyüddin Mehmet
D) Molla Lüfti
E) Matrakçı Nasuh

3. **Türk edebiyatının ilk kadın romancısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fatma Aliye
B) Nezihe Muhiddin
C) Halide Edip Adıvar
D) Suat Derviş
E) Füruzan

4. **Osmanlı Devleti'nde ilk teşkilatlı rasathanenin kurulmasında rol oynayan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mola Fenari
B) Celaleddin Hızır
C) Takiyüddin Mehmet
D) Taşköprülüzade Ahmet
E) Legari Hasan Çelebi

5. **Osmanlı Devleti'nde cami, medrese, türbe, köşk ve saraylarda süsleme öğesi olarak,**

I. çini,
II. hat,
III. ebru

sanatlarından hangilerinin kullanıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. Osmanlı toprakları genel olarak miri ve mülk arazi olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi miri arazinin bölümleri arasında yer almaz?

A) Dirlik
B) Paşmaklık
C) Yurtluk
D) Ocaklık
E) Öşri

7. Osmanlı Devleti'nde ülke topraklarının büyük bir kısmının devlete ait olması;

I. özel mülkiyetin gelişmesi,

II. feodal beylerin ortaya çıkması,

III. sınırların genişlemesi

durumlarından hangilerinin yaşanmasının önüne geçmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da tarım topraklarının boş bırakılmasına bağlı olarak üretimin düşmesini önlemek için alınan tedbirlerden biridir?

A) Müsadere usulünün getirilmesi

B) Toprağın kullanım hakkının babadan oğula geçmesinin yasaklanması

C) Tarımdan alınan vergilerin kaldırılması

D) Çift bozan vergisinin konulması

E) Tımar sahibinin yetkilerinin artırılması

9. Osmanlı Devleti'nde bazı eyaletlerin vergilerinin açık artırma yoluyla belirli bir bedel karşılığı olarak mültezim adı verilen kişilere bırakılmasına ne ad verilmiştir?

A) Malikâne B) İltizam C) Salyane

D) Arpalık E) Metruk

10. Vakıflar sayesinde Türk nüfusu Anadolu ve Rumeli'ye yerleşmiş buraların Türkleşmesine katkıda bulunmuşlardır.

Bu durum vakıfların;

I. kültür,

II. sosyal,

III. hukuk

alanlarından hangilerine hizmet ettiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da kadıların görevlerinden biri değildir?

A) Merkezin gönderdiği emirleri uygulaması

B) Miras, evlenme, boşanma gibi konulara bakması

C) Kazaların yönetim ve belediye işlerinden sorumlu olması

D) Büyük davalarda divan toplantılarına katılması

E) Vakıfları denetlemesi

12. Nizamiye Mahkemeleri ile ilgili;

I. Sultan Abdülaziz Dönemi'nde kurulması,

II. Müslümanlar ile gayrimüslimler arasındaki davaları çözüme kavuşturması,

III. üyelerinin Müslüman ve gayrimüslimlerden meydana gelmesi

özelliklerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

TEST 20

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Osmanlı Devleti'nde uygulanan iltizam sistemi ile ilgili;

I. vergi gelirlerinin açık artırma ile satılması,

II. hazinenin nakit para ihtiyacının karşılanması,

III. mültezim adı verilen kişilerin ihaleye katılması

durumlarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Bankacılık sektörü gelişmeden önce Osmanlı para politikası aşağıdakilerden hangisi tarafından yürütülmekteydi?

A) Sahaflar B) Sarraflar C) Mekkari taifesi

D) Azaplar E) Loncalar

3. Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığını kaybetmesinde,

I. Düyun-ı Umumiye İdaresi'nin kurulması,

II. kapitülasyonların verilmesi,

III. devletin para politikasının yabancı bankalar tarafından yürütülmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

4. 1847 yılında Abdülmecit Dönemi'nde açılan Osmanlı Devleti'nin ilk bankası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Milli İtibar Bankası B) Bank-ı Dersaadet

C) Ziraat Bankası D) Osmanlı Bankası

E) Halk Bankası

5. Osmanlı Devleti'nde esnafların iş yeri açmak için almak zorunda oldukları belge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gedik B) Amediye C) Badıheva

D) Fütüvvetname E) İcazetname

6. Aşağıdakilerden hangisi loncaların özelliklerinden biri değildir?

A) Esnaflar arasında dayanışmayı sağlaması

B) Üreticinin ve tüketicinin haklarını koruması

C) Mesleki eğitim vermesi

D) Haksız rekabeti önleyip ve fiyatları kontrol etmesi

E) Suç işleyen üyeleri yargılaması

7. Kaplumbağa Terbiyecisi, Silah Taciri, Kur'an Okuyan Kız ve Dervişler adlı resimleriyle ünlenen ressam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emin Onat B) Osman Hamdi Bey

C) Şeker Ahmet Paşa C) Mustafa Reşit Paşa

E) Orhan Arda

8. Mimar Sinan'ın ustalık dönemim dediği eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehzade Camii B) Süleymaniye Camii

C) Selimiye Camii D) Piyale Paşa Camii

E) Melik Ahmet Camii

9. Osmanlı Devleti'nde yılık geliri yirmi bin ile yüz bin akçe arasında olan ikinci derecede devlet görevlilerine gelirleri verilen arazi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Has B) Paşmaklık C) Tımar

D) Zeamet E) Ocaklık

10. Osmanlı Devleti'nde modern tıbbın kurucusu sayılan ve Cerahname-i İlhan adlı eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Makbilzade Mümin B) Ahi Ahmet Çelebi

C) Sabuncuoğlu Şerafettin D) Akşemseddin

E) Altunizade

11. Dirlik topraklarının has, zeamet ve tımar şeklinde bölümlere ayrılmasında dikkate alınan temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprakların oranı

B) Arazinin bulunduğu bölge

C) Toprakların geliri

D) Kimlere verileceği

E) Fethedildiği tarih

12. Dirlik sistemi hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Devlete çeşitli hizmetlerde bulunan kişilerin yaptıkları hizmet karşılığı olarak gelirleri verilen topraklardır.

B) Mülkiyeti devlete ait olup kullanma hakkı köylüye verilmiştir.

C) Köylü devlete vermesi gereken vergiyi dirlik sahibine vermek zorundadır.

D) Dirlik sahibi üretimin sürekliliğini sağlamak zorundadır.

E) Merkezi otoritenin zayıflamasına neden olmuştur.

13. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da görülen feodalite sisteminin Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkmasını önlemiştir?

A) Esham B) Malikâne sistemi

C) Miri arazi D) Millet sistemi

E) İltizam

14. Osmanlı Devleti'nde mülk toprakların öşri ve haraci topraklar olmak üzere ikiye bölünmesinde toprak sahibinin;

I. mensup olduğu din,

II. bağlı olduğu etnik yapı,

III. topraktan elde ettiği gelir oranı

özelliklerinden hangilerinin dikkate alındığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TEST 21

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Yeniçeri Ocağı'na gayrimüslim oğlan çocuğu devşirmesiyle memur olmuş ocaklı yeniçeri zabitidir. İhtiyaca göre padişahın onayı ve yeniçeri ağasının kendisine verdiği tezkere ile 8 -18 yaşları arasında Hristiyan ailelerinden çocuk devşirirdi.

Hakkında bilgi verilen bu görevli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yiğitbaşı B) Farisan C) Turnacıbaşı

D) Kethüda E) Subaşı

2. Osmanlı Devleti'nde;

I. amediye,

II. reftiye,

III. müruriye

vergilerinden hangileri ithalat, ihracat ve transit ticaretten alınan vergiler arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'ndeki denizcilik faaliyetleri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru olduğu değildir?

A) Osmanlı'da ilk donanma komutanı Karamürsel Alp'dir.

B) Osmanlı deniz askerlerine levent denilirdi.

C) Osmanlılar ilk deniz savaşını Çelebi Mehmet zamanında Venedik ile yapmıştır.

D) İlk Osmanlı donanması II. Mehmet Dönemi'nde oluşturulmuştur.

E) İlk büyük tersane Gelibolu'da Yıldırım Bayezid tarafından kurulmuştur.

4. Aşağıda miri toprakların bölümleri ile ilgili verilen açıklamalardan hangisi doğru değildir?

A) Malikâne: Devlete önemli hizmetlerde bulunan devlet görevlilerine mülk olarak verilen topraklardır.

B) Ocaklık: Gelirleri tersane ve kale muhafızlarına ayrılan arazilerdir.

C) Yurtluk: Sınırların güvenliğini sağlayan askerlere verilen topraklardır.

D) Mukataa: Gelirleri doğrudan doğruya devlet hazinesine aktarılan arazilerdir.

E) Paşmaklık: Sosyal kurumların masrafları için ayrılan arazilerdir.

5. Aşağıdakilerden hangisi Tımar sahibinin görevleri arasında yer almaz?

A) Üretim artışı için gerekli tedbirleri almak

B) Emrindeki askerlerle savaşa katılmak

C) Toprakların düzenli işlenmesini sağlamak

D) Bulundukları bölgenin güvenliğini sağlamak

E) Vergilerin oranını belirlemek

6. Osmanlı Devleti'nde vergi veren, geçimini tarım, hayvancılık, sanayi ve ticaretle uğraşarak sağlayan ve yönetilen sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Seyfiye B) İlmiye C) Reaya

D) Kalemiye E) Kapıkulu

7. Osmanlı Devleti'nde bireyin gelirinde ya da prestijinde belirgin artışlar yaratmayan meslekler ya da coğrafi mekân değiştirmelerine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yatay hareketlilik B) Dikey hareketlilik

C) Malikâne sistemi D) Muhassıllık

E) İskan politikası

8. Osmanlı Devleti'nde toplumun din ve mezhep esasına göre örgütlenerek yönetilmesine ne ad verilmiştir?

A) Millet sistemi B) İstimalet sistemi
C) Ümmet sistemi D) Eyalet sistemi
E) Çifthane sistemi

9. Mısır, Habeş, Tunus, Cezayir, Trablusgarp ve Yemen Tımar sisteminin uygulanmadığı vergilerin iltizam usulüyle toplandığı eyaletlerdir.

Bu eyaletlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Salyaneli eyaletler
B) Salyanesiz eyaletler
C) Özel yönetimli eyaletler
D) Bağlı hükümetler
E) Bağımsız beylikler

10. Osmanlı Devleti'nde bugünkü sebze ve meyve hallerine benzeyen pazarlara gelen malların güvenliğinden, adaletli dağıtımından sorumlu olan görevli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muhtesip B) Kapan Emini C) Beytülmal Emini
D) Defterdar E) Bac Emini

11. Aşağıdaki padişahlardan hangisi zamanında merkezi yönetimi güçlendirmek için vilayetlerin başına valiler, köylere ise muhtarlar atanmıştır?

A) III. Selim B) II. Abdülhamit C) Abdülaziz
D) II. Mahmut E) Abdülmecit

12. Aşağıdakilerden hangisi I. Murat Dönemi'nde askeri alanda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

A) Pençik sistemi B) Devşirme sistemi
C) Yeniçeri Ocağı D) Tımar sistemi
E) Redif teşkilatı

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eyalet askerleri içerisinde yer alan birliklerden biri değildir?

A) Tımarlı Sipahiler B) Sakalar C) Akıncılar
D) Garipler E) Beşliler

14. Osmanlı Devleti'nde uygulanan aşağıdaki sistemlerden hangisi, askeri sistem, toprak yönetimi ve vergi sisteminin düzenli işlemesini sağlamıştır?

A) Tımar B) Vakıf C) Kapıkulu
D) Pençik E) Muaccele

15. Anadoludan gönüllü olarak seçilmiş bekar erkeklerinden oluşan düşmanla ilk karşılaşan ve gerektiğinde düşmana ilk saldırıyı gerçekleştiren askeri sınıfa verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Azaplar B) Akıncılar C) Humbaracılar
D) Topçular E) Lağımcılar

TEST 22

OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde sınırlarının genişlemesiyle ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

A) Devletin çok uluslu bir nitelik kazanması
B) Gelir ve giderinin artması
C) Nüfusunun artması
D) Yeni kurum ve kuruluşların oluşturulması
E) Teokratik yapıdan uzaklaşması

2. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde "Devlet, hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışı kabul edilmişti. Hükümdarın ölümünden sonra hanedanın erkek üyelerinin tamamının başa geçme hakkı vardı.

Bu durumun aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

A) Taht kavgalarının yaşanmasına
B) Devleti yöneten hanedanın sık sık değişmesine
C) Devletin uzun süre varlığını devam ettirmesine
D) Devletin düzenli bir şekilde yönetilmesine
E) Siyasi birliğin kolayca sağlanmasına

3. Kanunname-i Ali Osman ile kardeş katli yasal hâle getirilince başa geçen padişahın otoritesi artmıştır.

Bu yasal düzenlemeyi yapan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kanuni Sultan Süleyman
B) Yavuz Sultan Selim
C) Fatih Sultan Mehmet
D) II. Murat
E) II. Mahmut

4. Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, aylık bağlanan, san, nişan ya da ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ferman B) Berat C) Lahiya
D) İcazet E) Risale

5. Osmanlı Devleti'nde şehzadenin tahta çıkması sırasında düzenlenen törene verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bed-i besmele B) Cülus C) Kapıya çıkma
D) Tahtgah-ı Kadim E) Şehzade

6. Osmanlı tarihinin yazılması emrini veren ilk padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) IV. Murat

7. Osmanlı Devleti'nin 1591'den 1660 yılına kadar geçen olayları ayrıntılı olarak ele alan altı ciltlik ilk büyük Osmanlı tarihi yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mustafa Naima B) Piri Reis
C) Hoca Saadetin D) Lutfi Paşa
E) Mola Fenari

8. Osmanlı Devleti'nde müderris ve kadıların atanması, görevden alma ve mesleklerinde yükselme gibi işleri yürüten divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kazasker B) Defterdar C) Nişancı

D) Şeyhülislam E) Reisülküttap

9. Osmanlı Devleti'nde fethedilen toprakların kaydedildiği deftere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mühimme Defteri B) Tahrir Defteri

C) Ruznamçe D) Şeriye Sicilleri

E) Salname

10. I. Bayezid Dönemi'nde taht değişikliği sırasında padişahlara kılıç kuşatmak, seyyid ve şeriflerin işlerine bakmak, doğum ve ölümleri kaydetme görevini yerine getirmek amacıyla oluşturulan kuruma verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) İhtisap Ağalığı B) Ayatü'l Hayr

C) Meclis-i Umum D) Nakibüleşraf

E) Amedi kalemi

11. Osmanlı Devleti'nde sarayda padişahın ziyafet ve yeme işlerinden sorumlu görevliye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müteferrika B) Çeşnigir C) Rikabdar

D) Çakıcı E) Çuhadar

12. Osmanlı şehzadeleri yönetim deneyimi kazanmak amacıyla sancaklara yönetici olarak atanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi şehzadelerin eğitilmek amacıyla gönderildikleri sancaklardan biri değildir?

A) Kütahya B) Trabzon C) Manisa

D) Amasya E) Edirne

13. Osmanlı padişahları Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferinden sonra "halife" unvanını kullanmaya başlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu unvanı kullanan padişahlardan biri değildir?

A) I. Ahmet B) IV. Murat C) II. Mehmet

D) II. Abdülhamit E) III. Selim

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı saraylarında gerçekleştirilen faaliyetler arasında yer almaz?

A) Cülus töreni

B) Elçi kabul edilmesi

C) Yönetici yetiştirme

D) Divan toplantılarının yapılması

E) Lonca üyelerinin seçilmesi

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde padişahların hakimiyet göstergesi olarak kullandığı semboller arsında yer almaz?

A) Hutbe B) Para C) Sancak

D) Tuğ E) Yuğ

TEST 23

KARMA TEST

1. Osmanlı Devleti aşağıdaki savaşlardan hangisi ile Anadolu'daki Şii tehlikesini yok etmiştir?

A) Otlukbeli Savaşı B) Çaldıran Savaşı
C) Karıştıran Savaşı D) Mercidabık Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

2. Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) Anadolu'da Timur istilası nedeniyle siyasi, sosyal ve ekonomik düzenin bozulması
B) Osmanlı'nın Balkanlardaki ilerleyişinin durması
C) İstanbul'un fethinin gecikmesi
D) Devletin fetret sürecine girmesi
E) Osmanlı'da veraset anlayışının değişmesi

3. I. Balkanlardaki Ortodoksların Osmanlı yönetimine bağlılığının artmasını
II. Papanın Ortodokslar üzerindeki hakimiyet kurmasının engellenmesini
III. Avrupa'da Hristiyan birliğinin oluşmasının engellenmesini

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks kilisesinin devamına izin vererek yukarıdakilerden hangilerini amaçlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin ortaya çıktığı dönemde hüküm süren devletlerden biri değildir?

A) İlhanlılar B) Altın Orda C) Çarlık Rusya
D) Memlûklular E) Doğu Roma

5. Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un fethinin dünya tarihi açısından sonuçları arasında yer almaz?

A) Rönesans'ın başlamasına zemin oluşturması
B) Feodalite rejiminin yıkılmasına zemin oluşturması
C) Osmanlı'nın Rumeli ile Anadolu arasında toprak bütünlüğünü sağlanması
D) Avrupalıların yeni ticaret yolları arayışına girmesi
E) Orta Çağ'ın sona erip Yeni Çağ'ın başlaması

6. Karadeniz'in Türk gölü hâline gelmesi aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

A) Fatih Sultan Mehmet
B) Kanuni Sultan Süleyman
C) Yavuz Sultan Selim
D) II. Murat
E) II. Bayezid

7. Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla yaptığı ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sırpsındığı B) Sazlıdere C) Ploşnik

D) I. Kosova E) Bafeon

8. Osmanlı Devleti'nde ilk kez hükümdar adının geçtiği hutbe aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde okunmuştur?

A) Osman Bey B) Orhan Bey C) I. Murat

D) Yıldırım Bayezid E) II. Murat

9. Osmanlı Devleti'nde tımar uygulaması ilk kez aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde başlamıştır?

A) Osman Bey B) II. Murat C) I. Murat

D) I. Mehmet (Çelebi) E) Orhan Bey

10. I. Anadolu Beylerbeyliği'nin oluşturulması

II. İznik'in fethiyle ilk kez cizye vergisinin alınması

III. Gelibolu'da ilk Osmanlı tersanesinin açılması

IV. Bizans'ın vergiye bağlanması

Yukarıdaki Kuruluş Dönemi gelişmelerinden hangileri sınırların genişlediğine ve siyasi otoritenin arttığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III

D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

11. Aşağıdakilerden hangisi Yıldırım Bayezid Dönemi ile ilgili bir gelişme değildir?

A) İstanbul'u dört kez kuşattı ancak alamadı.

B) Anadolu'da Türk siyasi birliği büyük ölçüde ilk kez sağlandı.

C) I. Kosova Savaşı nedeniyle Sultan-ı İklim-i Rum unvanı aldı.

D) Anadolu Hisarı'nı yaptırdı.

E) Kütahya'yı Anadolu Beylerbeyliği'nin merkezi yaptı.

12. I. İlk kez devşirme sisteminin oluşturulması

II. Venedik ile ilk deniz savaşı olan Çalı Bey Savaşı'nın yapılması

III. Osmanlı'da ilk dini içerikli isyan olan Şeyh Bedrettin Ayaklanması'nın yaşanması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri I. Mehmet (Çelebi) Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nde Haçlılarla yaptığı savaşlardan biri değildir?

A) Sırpsındığı B) İzladi C) Niğbolu

D) Sazlıdere E) Varna

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da ilk yeniçeri isyanı olarak bilinmektedir?

A) Edirne Olayı B) Banat İsyanı

C) Buçuktepe İsyanı D) Pazvantoğlu İsyanı

E) Fatih Camii Olayı

TEST 24

KARMA TEST

1. Osmanlı Devleti'nde uygulanan şer'i hukukun konuları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Şahıs B) Miras C) Askerlik

D) Ticaret E) Aile

2. Osmanlı Devleti'nde toprağı terk eden veya üç yıl üst üste boş bırakan çiftçilerden çiftbozan vergisinin alınması;

I. toprak üzerinde feodal düzen kurma,

II. üretimde sürekliliği sağlama,

III. toprakların boş kalmasını önleme

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde devletin sonsuza kadar yaşayacağı inancı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilmiştir?

A) Devlet-i Ebet Müddet B) Malikü'l- Mülk

C) Kanun-ı Kadim D) Nizam-ı Alem

E) Tevhid-i Emanet

4. El yazması kitap ve levhaların altın tozu boya kullanılarak çiçek ve nakışlarla süslenmesi sanatına ne denir?

A) Hat B) Minyatür C) Tezhip

D) Fresk E) Çinicilik

5.
- Bennak
- Ağnam
- Hazine-i Hassa
- Kubbealtı

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi verilen kavramlarla eşleştirildiğinde dışarıda kalır?

A) Erkeklerin evlendikleri zaman ödedikleri vergi

B) Divanın toplandığı yer

C) Hayvan vergisi

D) Padişahın özel hazinesi

E) Savaş giderleri için alınan vergi

6. Aşağıdakilerden hangisi Duraklama Dönemi'nden itibaren Osmanlı ordusunda başlayan bozulmanın nedenlerinden biri değildir?

A) Yeniçeri Ocağına mesleği askerlik olmayan kişilerin alınması

B) Tımar gelirlerinin azalması

C) Askeri alandaki yeniliklerin takip edilememesi

D) Askerliğin geçim kaynağı haline gelmesi

E) Devşirme usulünün getirilmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi kalemiye sınıfı içerisinde yer almaz?

A) Vakanüvis B) Kazasker C) Reisülküttap

D) Nişancı E) Defterdar

8. Batı tarzında açılan ilk askeri teknik okul aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstihkam B) Nizam-ı Cedit

C) Mekteb-i Harbiye D) Hendesehane

E) Sekban-ı Cedit

9. Osmanlı Devleti'nde I. Ahmet'ten itibaren "Ekber Erşed" sistemine geçilmesiyle aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

A) Saltanat sistemini devam ettirmek

B) Taht kavgalarını önlemek

C) Padişahın yetkilerini sınırlamak

D) Halk ile saray ilişkilerini kolaylaştırmak

E) Eyalet yöneticilerinin sayısını arttırmak

10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da askeri teşkilatla ilgili verilmiş doğru bir bilgi değildir?

A) Osmanlı'da ilk düzenli ordu Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur.

B) I. Murat Dönemi'nde ilk Türk İslam devletlerinde kullanılan Gulam Sistemi'ne benzeyen bir sistem oluşturulmuştur.

C) Pencik sisteminde sürekliliğin olmaması nedeniyle Mehmet Çelebi Dönemi'nde devşirme sistemine geçilmiştir.

D) Osmanlı donanması ilk olarak I. Murat zamanında Karamürsel'de oluşturulmuştur.

E) Tımar sahipleri aldıkları gelir karşılığında cebelü denilen asker beslerdi.

11. Osmanlı Devleti'nde sarayın kıymetli eşyalarının korunduğu hazine gibi değerlendirilen aynı zamanda ticaretin merkez bankası ve parasal düğümü olarak görülen mekana verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bedesten B) Ribat C) Arasta

D) kapan E) İmaret

12. Osmanlı pazarlarında fiyatların önceden belirlendiği ve esnafın belirlenen fiyatların üzerinde satış yapmasına izin verilmediği uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

A) Derbent B) İaşecilik C) Mekkari

D) Narh E) Fiskalizm

13. Osmanlı Devleti'nde sarayın sanatkârlar birliğine ehl-i hiref denirdi. Bu teşkilatın örgütlenmesi, XV. yüzyıl sonlarında II. Bayezid Dönemi'nde tamamlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi ehl-i hirefin içerisinde yer alan gruplardan biri değildir?

A) Kuyumcular B) Kündekarlar

C) Leventler D) Marangozlar

E) Kumaşçılar

14. Tımar sahiplerinin yıllık gelirlerinden kendi geçimleri için ayırdıkları 3 bin akçelik paya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mülk hakkı B) Kılıç hakkı

C) İltizam hakkı D) Cebelû hakkı

E) Çifthane hakkı

15. Türkiye'de müzeciliğin kurucusu olarak bilinen ünlü sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şeker Ahmet Paşa

B) Osman Hamdi Bey

C) Süleyman Seyyid

D) Halil Paşa

E) Osman Nuri Bey

TEST 25

KARMA TEST

1. **Türkiye'de matematik öğretiminin ilk kurucusu sayılan, Fatih Dönemi'nin önde gelen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koçi Bey B) Ali Kuşçu C) Katip Çelebi
D) Evliya Çelebi E) İbn-i Sina

2. **Osmanlı toprak yönetimiyle ilgili aşağıdaki terimlerden hangisi diğerlerinden daha geniş kapsamlıdır?**

A) Miri arazi B) Dirlik C) Tımar
D) Vakıf arazi E) Paşmaklık

3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ilmiye sınıfı içinde yer alan kadıların doğrudan üstlendikleri bir görev değildir?**

A) İslam hukukunun (fıkıh) uygulanması
B) Avarız vergisinin belirlenip toplanması
C) Merkezden gönderilen emirlerin uygulanması
D) Mahkemelere başkanlık edilmesi
E) Asayiş ve güvenliğin sağlanması

4. **Osmanlı ülkesinde yaşayan farklı etnik kökene sahip insanların, benimsedikleri din ve mezhep esasına göre çeşitli topluluklara ayrılmasına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlı Barışı B) İstimalet
C) Millet sistemi D) Madinetü'l Fazıla
E) Nisvanı İslam

5. **Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayunda görüşülen ve alınan kararların kayıtlı olduğu defterlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tahrir B) Mühimme C) Şeriyye sicilleri
D) Risaleler E) Beratlar

6. • Osmanlı Devleti'nde şehirlerde belirli ihtiyaç mallarının ve ham maddelerin satışının yapıldığı yer
• Tarikat etkinliklerinin yürütüldüğü küçük tekke
• Uluslararası ticaret seferi yapan kişilere verilen ad
• Belirli bir meslek grubuna ayrılan esnaf topluluğu

Aşağıdaki kavramlar verilen tanımlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) İhtisap B) Kapan C) Hirfet
D) Hacegi E) Zaviye

7. **Osmanlı tarihinde sadrazamlığa şartlı olarak gelen ilk ve tek devlet adamı olan Köprülü Mehmet Paşa'nın ileri sürdüğü şartlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Görevi sırasında işine hiç kimsenin karışmaması
B) Sadrazamlığı sırasında çalışacağı memurları kendisinin seçmesi
C) Hakkındaki şikâyetlerde önce kendisinin savunmasının alınması
D) Sadrazamlığın babadan oğula geçmesi
E) Saraya sunacağı tekliflerin kabul edilmesi

8. Duraklama Dönemi'nde şehzadelerin sancaklara çıkma usullerine son verilmesinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

A) Şehzadelerin halktan kopuk yetişmesine

B) Validelerin saray yönetiminde etkinliğinin artmasına

C) Deneyimsiz padişahların iş başına gelmesine

D) Saltanatın gücünün artmasına

E) Padişahların çocuk yaşta tahta çıkmasına

9. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde "Beşik Ulemalığı" nın ortaya çıkmasıyla alimlik babadan oğula geçmeye başladı.

Bu durumun;

I. medreselerde pozitif ilimlerin öneminin artması,

II. ilmiye sınıfında bozulmaların başlaması,

III. medrese sayısının artması

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girmesinde;

I. yönetim,

II. askeri,

III. maliye,

IV. eğitim

alanlarının hangilerinde başlayan bozulmalar etkili olmuştur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

11. Aşağıdakilerden hangisi tımar topraklarının rüşvet ve iltimas yoluyla dağıtılmaya başlamasının açtığı sorunlardan biri değildir?

A) Köylünün geçim şartlarının zorlaşması

B) Tımarlı sipahi sayısının azalması

C) Toprak ağalarının ortaya çıkması

D) Gümrük gelirlerinin azalması

E) Tarımsal üretimin azalması

12. Osmanlı maliyesinin bozulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

A) Tımar sisteminin bozulması

B) Vakıf masraflarının artması

C) Savaşların uzaması

D) Coğrafi Keşifler

E) Maaşların hazineden ödenmesi

13. Osmanlı tarihinde "Uyvar önünde Türk gibi kuvvetli" **sözüyle anılan 1662 - 1664 yılları arasındaki savaşlar aşağıdaki hangi devlete karşı yapılmıştır?**

A) Lehistan B) Rusya C) Avusturya

D) Venedik E) Malta

14. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasında;

I. kuşatma için gerekli hazırlıkların yapılmamış olması,

II. güçlü surların aşılamaması,

III. padişah değişikliğinin yaşanması,

IV. Almanların, Fransızların ve Lehlerin Avusturya'ya yardıma gelmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III

D) I, II ve IV E) II, III ve IV

TEST 26

KARMA TEST

1. Osmanlı Devleti'nde hangi olaydan sonra "Bektaşilik" tarikatı yasaklanmıştır?

A) Vakay-ı Vakvakiye B) Sened-i ittifak
C) Vakay-ı Hayriye D) 31 Mart Vakası
E) Tanzimat Fermanı

2. Osmanlı Devleti'nde hazineye ait vergi gelirlerinin emin adı verilen devletin maaşlı bir memur kadrosu tarafından toplanması usulüne verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) İltizam B) Emanet C) Malikâne
D) Salyane E) Dirlik

3.
- Kapitülasyonlar genişletildi.
- Batıdan ilk kez askeri uzmanlar getirildi.
- Hendesehane adıyla askeri bir okul kuruldu.

XVIII. yüzyılda yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

A) I. Mahmut B) III. Ahmet C) III. Selim
D) I. Abdülhamit E) III. Mustafa

4. Karadeniz'in Osmanlı'ya ait olduğunu son kez belirten ve aynı zamanda Osmanlı'nın Batı'daki son kazançlı antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Prut B) Yaş C) İstanbul
D) Belgrad E) Aynalıkavak

5. I. Sanayi alanında yatırımlar yapılmıştır.

II. Askeri alanda yenilikler yapılmıştır.

III. Anayasal alanda düzenlemeler yapılmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görülmeye başlayan Avrupa tarzı mimari örnekleri en çok aşağıdaki hangi mimeri eser üzerinde etkisini göstermiştir?

A) Çeşme B) Külliye C) Saray
D) Bedesten E) Cami

7. Osmanlı Devleti'nde elçilerin hazırladığı raporlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nasihatname B) İskendername
C) Sefaretname D) Siyasetname
E) İcazetname

8. Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin önemini yitirmesiyle XVIII. yüzyıl sonlarına kadar ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

A) İltizam usulünün yaygınlaşması
B) Taşradaki merkezi otoritenin zayıflaması
C) Taşra yönetim birimlerinin değişmesi
D) Ayanlık adıyla yeni bir olgunun belirmesi
E) Yeni vergilerin konulması

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda yaptığı aşağıdaki hangi antlaşmayla kaybettiği topraklarını geri alma umutlarını sona erdirmiş ve Avrupa'yı daha yakından tanıma çabası içerisine girmiştir?

A) Pasarofça B) Prut C) Küçük Kaynarca

D) Belgrad E) İstanbul

10. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda askeri alanda yapılan yeniliklerin bir sonucu olarak kurulan kurumlardan biri değildir?

A) Deniz Mühendishanesi

B) Kara Mühendishanesi

C) Nizam-ı Cedit

D) Irad-ı Cedit

E) Asakir-i Mansure-i Muhammediye

11. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyıl ıslahatlarının genel özelliklerinden biri değildir?

A) Hukuk alanında düzenlemelerin yapılması

B) Yeniliklerin yapan kişiyle sınırlı kalması

C) İlk defaya yabancı uzmanlardan faydalanılması

D) Islahatların genelde askeri alanda yapılması

E) Islahatların yenilikçi padişah ve devlet adamlarının gayretleriyle yapılması

12. Osmanlı Devleti'nde ilk kez Batı tarzında askeri ıslahatlar aşağıdaki hangi padişah döneminde yapılmıştır?

A) III. Mustafa B) I. Mahmut C) III. Osman

D) III. Ahmet E) I. Abdülhamit

13.
- Azak Kalesi ve çevresi Osmanlı Devleti'ne verilmiştir.
- Osmanlı bu antlaşma ile kaybedilen toprakları geri kazanabileceğine inanmıştır.
- Rusların, İstanbul'da daimi elçi bulundurmasının önüne geçilmiştir.

Yukarıda verilenler Osmanlı'nın Rusya ile imzaladığı antlaşmalardan hangisinin sonuçları arasında yer almaktadır?

A) Küçük Kaynarca B) Yaş C) Çehrin

D) Prut E) Aynalıkavak

14. Lale Devri'nde tercümesi yapılan ilk doğu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehname

B) Müneccimbaşı Tarihi

C) Bostan ve Gülistan

D) Heft Peyber

E) Hz. Ali'nin Cenknameleri

15. II. Meşrutiyet'in ilanı, 31 Mart Olayı'nın bastırılması ve Babı Ali Baskını gibi gelişmeler üzerinde etkili olan grup hangisidir?

A) Jön Türkler B) Vatan ve Hürriyet

C) İttihat ve Terakki D) İttihad-ı Osmani

E) Hürriyet ve İtilaf

16. Tanzimat Fermanı'nın "Vergiler herkesin gelirine göre toplanacak" **hükmü doğrultusunda yapılan yenilik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kâğıt para basılması

B) Nizamiye Mahkemelerinin kurulması

C) İltizam sisteminin kaldırılması

D) Tımar sisteminin kaldırılması

E) Müsadere uygulamasının kaldırılması

TEST 27

KARMA TEST

1. "Fransız İhtilali aynı zamanda Osmanlı Devleti'ni olumlu da etkilemiştir." **düşüncesini savunan bir tarihçi Osmanlı'da yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisini bu düşüncesine kanıt olarak gösteremez?**

   A) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
   B) Kanun-i Esasi'nin ilanı
   C) Islahat Fermanı'nın ilanı
   D) Ulus devletlerinin ortaya çıkmasını
   E) Vatandaşlık kavramının ortaya çıkmasını

2. **1876 Anayasası'na göre;** "Heyet-i Vükelanın (Bakanlar Kurulunun) padişaha karşı sorumlu olması" **aşağıdakilerden hangisine ters düşmektedir?**

   A) Yürütmenin bağımsızlığına
   B) Güçler birliğine
   C) Monarşik yönetime
   D) Halkın yönetime katılmasına
   E) Meclis-i Mebusan üyelerinin seçimle belirlenmesine

3. **Osmanlı Devleti'nin Avrupa devleti sayılması ve Avrupa hukukundan yararlanması aşağıdakilerden hangi antlaşmayla gündeme gelmiştir?**

   A) 1829 Edirne Antlaşması
   B) 1838 Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi
   C) 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi
   D) 1878 Berlin Antlaşması
   E) 1856 Paris Antlaşması

4. **XIX. yüzyılda yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin egemenliğini zedelediği söylenebilir?**

   A) Cizye vergisinin ve iltizam usulünün kaldırılması
   B) Gayrimüslimlerin ülkenin yönetimine katılması
   C) Mahkemelerin açık yapılıp herkesin kendi dinine göre yemin etmesi
   D) İngiltere'den ilk defa borç para alınması
   E) Gayrimüslimlerin küçük düşürücü sözler söylenmesinin yasaklanması

5. **Aşağıda verilenlerden hangisi Tanzimat Dönemi gelişmeleri arasında gösterilemez?**

   A) Maarif Nezaretinin kurulması
   B) Meclis-i Ayan ve Meclis-i Mebusanın oluşturulması
   C) Gedik usulüne son verilmesi
   D) Arazi Kanunu'nun çıkarılarak toprak mülkiyetinin yaygınlaştırılması
   E) Bank-ı Dersaadetin açılması

6. **Fatih Sultan Mehmet'ten sonra hangi padişah ülkesinde vatandaşlar arasında din ve mezhep ayrımı gözetilmeyeceği teminatını vermiştir?**

   A) II. Mahmut B) V. Murat C) I. Abdülhamit
   D) II. Selim E) Abdülaziz

7. Aşağıdakilerden hangisi Abdülaziz Dönemi'nde yapılan ıslahatlar arasında yer almaktadır?

A) İltizam sisteminin kaldırılması

B) Nizamiye Mahkemelerinin kurulması

C) Pasaport uygulamasının başlatılması

D) Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kurulması

E) Kafa kağıdı denilen kimliklerin çıkarılması

8. Aşağıdakilerden hangisi 1876 yılında ilan edilen ve Osmanlı'nın ilk anayasası olan Kannun-i Esasi'nin özelliklerinden biri değildir?

A) Padişahın meclisi kapatma yetkisine sahip olması

B) Yürütme yetkisinin başında padişahın bulunması

C) Hükümetin padişaha karşı sorumlu olması

D) Seçimlerin dört yılda bir yapılması

E) Hükümeti denetleme yetkisinin meclise ait olması

9. II. Abdülhamit Dönemi'nde kimsesiz, yaşlı, sakat ve yardıma muhtaçlar için İstanbul Okmeydanı'nda açılan okul aşağıdakilerden hangisidir?

A) Darülfunun B) Darülaceze

C) Darülmuallimin D) Darülşafaka

E) Darülmuallimat

10. Hemşireliğin kurucusu olarak bilinir. Kırım Savaşı'nda İstanbul'daki Selimiye Kışlası'nda yaralıların tedavisinde önemli rol üstlenmiştir. Geceleri kışlanın koridorlarında elinde gaz lambasıyla yaralı hastalarla yakından ilgilendiği için askerler ona "Lambalı Kadın" demişlerdir.

Hakkında bilgi verilen hemşire aşağıdakilerden hangisidir?

A) Florence Nightingale B) Margaret Sanger

C) Mary Seacole D) Linda Richards

E) Clara Barton

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda yaptığı ıslahatların amaçlarından biri değildir?

A) Ekonomik problemleri çözme

B) Ulusçu hareketleri önlem

C) Azınlıkların devlete olan bağlılığını güçlendirme

D) Modernleşme ve demokratikleşmeyi sağlama

E) Karlofça Antlaşması ile kaybettiği toprakları geri alma

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yeniliklerin kamuoyuna duyurulması, devletin benimsediği stratejinin ve kanunların çarptırılmadan halka açıklanması amacına yöneliktir?

A) Muhtarlıkların kurulması

B) Takvim-i Vekayi'nin çıkarılması

C) Posta teşkilatının oluşturulması

D) Müsadere uygulamasına son verilmesi

E) Modern askeri okulların açılması

ÜNİTE 4

T. C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

- **Temel Nedeni:** İtalya'nın siyasi birliğini sağlamasının ardından gelişen sanayisine ham madde ve pazar araması
- **Sonuç:** İtalya'nın Rodos ve On İki Ada'yı işgal etmesi Çanakkale Boğazı'nı abluka altına alması ve Balkan Savaşlarının çıkması nedeniyle Osmanlı barış istemek zorunda kaldı.
- Yapılan Uşi Antlaşması ile Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp ve Bingazi'yi İtalya'ya bıraktı.

I. BALKAN SAVAŞI (1912-1913)

- **Nedenleri:** Balkan devletlerinin sınırlarını genişletmek istemesi ve Rusya'nın Balkan uluslarını kışkırtması
- **Sonuç:** Sırbistan, Yunanistan, Karadağ ve Bulgaristan ile savaşan Osmanlı savaşı kaybetti ve Londra Antlaşması imzalandı.
- Osmanlı Devleti'nin batıdaki sınırı Midye-Enez hattının doğusuna çekildi.
- Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti.
- Osmanlı'da ilk hükümet darbesi olan Bab-ı Ali Baskını yaşandı.

II. BALKAN SAVAŞI (1913)

- **Nedeni:** Bulgaristan'ın I. Balkan Savaşı'nda çok fazla toprak elde etmesi
- **Sonuç:** Romanya'nın da katıldığı savaşta Bulgaristan yenildi ve Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması imzalandı.
- Osmanlı ise Yunanistan ile Atina, Bulgaristan ile İstanbul ve Sırbistan ile İstanbul antlaşmaları imzalandı.
- Osmanlı'nın batıdaki sınırı Meriç Nehri olarak belirlendi.

I. DÜNYA SAVAŞI (1914-1918)

Genel Nedenler

- Sömürgecilik
- Ham madde yarışı
- Pazar rekabeti
- Silahlanma yarışı
- Milliyetçilik

Özel Nedenler

- İngiltere ile Almanya arasında ekonomik yarış
- Almanya ile Fransa arasında Alses-Loren sorunu
- Rusya'nın Panslavizm politikası

DEVLETLER ARASI BLOKLAŞMALAR

Üçlü İtilaf (Anlaşma) Devletleri

- İngiltere
- Fransa
- Rusya
- ABD

Üçlü İttifak (Bağdaşma) Devletleri

- Almanya
- Osmanlı Devleti
- Avusturya-Macaristan
- İtalya (Savaş sırasında taraf değişti.)

Osmanlı Devleti'nin Savaşa Girme Nedenleri

- Siyasi yalnızlıktan kurtulma
- Kaybedilen toprakları geri alma
- Kapitülasyonlara son verme

Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni Yanında Görmek İstemesinin Nedenleri

- Osmanlı'nın jeopolitik konumundan ve dini gücünden yararlanmak
- Yeni Cepheler açmak, savaş yükünü hafifletmek

CEPHELER

Taarruz Cepheleri

- Kafkas: Osmanlı Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak ve Turancılık idealini gerçekleştirmek için Rusya'ya karşı Sarıkamış Taarruzu düzenlendi. Kaybedilen savaşta Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu'nun bir kısmı Rusların eline geçti.
- Kanal: Mısır'ı geri almak için taarruza geçen Osmanlı, İngiliz-Arap işbirliğine yenildi.

Müttefiklerin Yardım Ettiği Cepheler

- **Makedonya Cephesi:** Almanya ve Osmanlı Sırplara ve Fransızlara karşı savaştı.
- **Galiçya Cephesi:** Almanya, Osmanlı ve Avusturya Ruslara karşı savaştı.
- **Romanya Cephesi:** Almanya, Osmanlı ve Bulgar kuvvetleri Romen ve Ruslara karşı savaştı.

Savunma Cepheleri

- **Çanakkale Cephesi:** Rusya'ya yardım götürmek isteyen İtilaf Devletleri yenildi. I. Dünya Savaşı'nın süresi uzadı. Rusya'da Bolşevik İhtilali çıktı. Çarlık rejimi yıkıldı ve Rusya 1917'de savaştan çekildi.
- **Irak Cephesi:** İngilizlerin Musul ve Abadan petrollerini ele geçirmek için açtığı cephede Osmanlı Kut'ül Amare'de savaşı kazandı. Ancak daha sonra üstünlüğünü kaybetti.
- **Hicaz-Yemen Cephesi:** Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'in İngilizlerle anlaşması sonucunda Mekke ve Medine kaybedildi.
- **Suriye-Filistin Cephesi:** Mustafa Kemal'in savaştığı son cephedir. Halep'in kuzeyinde düşman ordusu durdurulmuştur.

WİLSON İLKELERİ (8 Ocak 1918)

2 Nisan 1917'de ABD'nin savaşa girmesi savaşın kaderini değiştirmiş ve savaşın kısa sürede sonuçlanmasına neden olmuştur. ABD Başkanı Woodrow Wilson'un kendi adıyla yayınladığı bildiride;

- Yunan devlet, yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak
- Her millet çoğunlukta olduğu yerde kendi kaderini belirleyecek
- Sömürgecilik yapılmayacak.

I. Dünya Savaşı'nı Bitiren Ateşkes Antlaşmaları

- Bulgaristan → Selanik
- Osmanlı → Mondros
- Avusturya → Villa Gusti
- Almanya → Rethondes

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI (30 Ekim 1918)

İtilaf Devletleri'ni Amiral Calthrope, Osmanlı Devleti'ni ise Bahriye Nazırı Rauf Orbay başkanlığındaki bir heyet temsil etti.

Önemli Maddeleri:

- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durum olduğunda herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecek. (7. madde)
- Osmanlı ordusu terhis edilecek ve silah cephane ile askeri taşıtlara el konulacak
- Ermenilere bırakılması düşünülen doğudaki 6 ilde (Vilayet-i Sitte: Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Sivas) karışıklık çıkarsa itilaf devletleri bu yerleri işgal edecek (24. madde).

İlk İşgal: İngiltere tarafından 3 Kasım 1918'de Musul işgal edildi.

Diğer İşgaller:

- İngiltere; Samsun, Çanakkale, İstanbul, İzmit, Merzifon, Eskişehir
- Fransa; Hatay, Adana, Urfa, Antep, Maraş
- İtalya; Muğla, Antalya, Konya

İşgallere İlk Tepkiler: Hatay Dörtyol'da Fransızlara, Ayvalık'ta Yunanlılara gösterildi. Ülke genelinde bölgesel direniş cemiyetleri kuruldu.

PARİS BARIŞ KONFERANSI (18 Ocak 1919)

- **Amaç:** Yenilen devletlerle imzalanacak olan barış antlaşmalarının hükümlerini belirlemek.
- **Barış Antlaşmaları:** Almanya ile Versay, Avusturya ile St. Germain Bulgaristan ile Nöyyi, Macaristan ile Trianon
- Görüş ayrılığı nedeniyle Osmanlı ile yapılacak Sevr Antlaşması sonraya bırakılmıştır.
- Manda ve himaye fikri ortaya çıktı.
- Gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresi konferansta İngiltere'nin etkisiyle Yunanistan'a bırakılınca İtilaf Devletleri arasında ilk kez görüş ayrılığı yaşandı.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN GENEL SONUÇLARI

- Çok uluslu imparatorluklar parçalandı. (Osmanlı, Avusturya Macaristan, Almanya, Çarlık Rusya vb.)
- Yeni devletler kuruldu. (Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Ukrayna, Litvanya, Macaristan ve Türkiye vb.)
- Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) ve Sivil savunma teşkilatları kuruldu.
- II. Dünya Savası'nın çıkmasına zemin oluşturdu.
- Sömürgeciliğin yerini manda ve himaye aldı.
- Dünyada yeni rejimler ortaya çıktı. (Rusya'da Komünizm, İtalya'da Faşizm, Almanya'da Nazizm).
- İlk defa tank, uçak, kimyasal silahlar kullanıldı.

İZMİR'İN İŞGALİ (15 Mayıs 1919)

- Yunanlılar Paris Barış Konferansı kararlarına dayanarak İzmir'i işgal etti. İlk kurşunu Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları) Gazetesi Başyazarı Hasan Tahsin (Osman Nevres) sıkmıştır. Kuvay-i Milliye ortaya çıktı. Yunanlıların İzmir'deki katliamları Amiral Bristol Raporu'nun hazırlanmasına neden oldu. (Milli Mücadele'nin haklılığını ortaya koyan ilk uluslararası belgedir.)

CEMİYETLER

Azınlıkların Kurduğu Zararlı Cemiyetler

- **Amaç:** Anadolu'da bağımsız devletler kurmak
- Mavri Mira, Pontus Rum, Etnik-i Eterya, Kardos (Rum Cemiyetleri)
- Hınçak ve Taşnak (Ermeni Cemiyetleri)
- Makabi - Alyans, İsrailit (Yahudi Cemiyetler, Anadolu'da devlet kurma amaçları yoktur.)

Milli Varlığa Zararlı Cemiyetler

- Amaç: Milli Mücadele'ye karşı olup saltanata bağlıdırlar.
- İngiliz Muhipleri
- Wilson Prensipleri
- Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- Teal-i İslam
- Kürt Teal-i
- Sulh ve Selamet-i Osmaniye

Milli Cemiyetler (Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti)

- Amaç: İşgallere karşı bulundukları bölgeleri bağımsızlık duygusuyla savunmuşlardır.
- Trakya Paşaeli
- Milli Kongre
- Kilikyalılar
- Mim Mim
- İzmir Müdafaa-i Hukuk
- İzmir Redd-i İlhak
- Trabzon Müdafaa-i Hukuk
- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk
- Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan

TEST 1

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. I. Ham madde ve pazar arayışı

II. Rusların Balkanlarda izlediği Panslavizm politikası

III. Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı

Yukarıdakilerden hangileri I. Dünya Savaşı'nın genel nedenleri arasında yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda yenilmesinin sebepleri arasında;

I. ordunun siyasete karışması,

II. savaş öncesi askerlerin bir kısmının terhis edilmesi,

III. ordunun silah ve malzeme bakımından eksiklik yaşaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'nın Kafkas Cephesi'ni açmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Pantürkizm düşüncesini gerçekleştirmek

B) Rus ordusunun ilerleyişini Doğu Anadolu'da durdurmak

C) Brest Litowsk Antlaşması öncesine dönmek

D) Evliye-i Selase'yi geri almak

E) Afganistan üzerinden Hindistan'a geçerek buradaki Müslümanları İngiltere'ye karşı ayaklandırmak

4. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan cemiyetlerden biridir?

A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

B) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

C) Reddi İlhak Cemiyeti

D) Milli Kongre Cemiyeti

E) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti

5. 1909'da İtalya ile Rusya arasında imzalandı. Bu antlaşmayla İtalya Rusya'nın Boğazlardaki, Rusya da İtalya'nın Trablusgarp'daki çıkarlarını karşılıklı olarak tanımıştır.

Hakkında bilgi verilen bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uşi B) Bükreş C) Racconigi

D) Reval E) Sykes-Picot

6. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında yer almasında;

I. Fransa,

II. ABD,

III. İngiltere

devletlerinden hangilerinin politikaları etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

7. Merkezi İstanbul'dur. Halide Edip (Adıvar) Ahmet Emin (Yalman) ve Refik Halid cemiyetin önemli isimleri arasında olmuştur.Sivas Kongresi'nde mandacılık fikrini savunmalarına rağmen daha sonradan bu fikirlerinden vazgeçmişlerdir.

Hakkında bilgi verilen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Nigehban Cemiyeti
B) Wilson Prensipleri Cemiyeti
C) Milli Kongre Cemiyeti
D) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası
E) İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti

8. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında savaşa girerek aşağıdaki amaçlarından hangisini gerçekleştirmek istediği söylenemez?

A) Kaybettiği toprakları geri almak
B) İslamcılık fikrini gerçekleştirmek
C) Siyasi yalnızlıktan kurtulmak
D) Kapitülasyonlar ve dış borçlardan kurtulmak
E) Turan İmparatorluğu'nu kurmak

9. Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre;

7. Madde: İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum karşısında, herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahip olacak.

24. Madde: Vilayet-i Sitte denilen altı doğu ilinde herhangi bir karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri buraları işgal hakkına sahip olacak.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İtilaf Devletleri'nin gerçek amacını göstermektedir?

A) Misakımilliyi geçersiz kılmak
B) Anadolu'daki ulusal hareketi yok etmek
C) Ülkeyi savunmasız bırakmak
D) Osmanlı'yı baskı altında tutmak
E) İşgalleri haklı bir gerekçeye dayandırmak

10. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'na girdiği sırada tahtta oturan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Abdülhamit
B) V. Mehmet Reşat
C) Abdülaziz
D) VI. Mehmet (Vahdettin)
E) Abdülmecit Efendi

11. Aşağıdaki komutan-unvan eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

A) 18 Mart Kahramanı – Cevat (Çobanlı) Paşa
B) Kut'ül Amare Kahramanı – Halil (Kut) Paşa
C) Çöl Kaplanı – Fahrettin (Türkkan) Paşa
D) Anafartalar Kahramanı – Mustafa Kemal
E) Edirne Fatihi - Mehmet Esat (Bülkat) Paşa

12. Çanakkale Savaşı'ndan sonra 16. Kolordu Komutanlığına getirilerek Doğu Anadolu'da işgal altındaki Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri almıştır. Bu başarısından dolayı kendisine "Altın Kılıç Madalyası" verilmiştir.

Hakkında bilgi verilen komutan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kâzım Karabekir
B) Enver Paşa
C) Halil Kut
D) Mustafa Kemal
E) Yakup Şevki Paşa

TEST 2

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Mustafa Kemal'in;

I. İtalyanların Derne ve Tobruk'ta durdurulması,

II. I. Dünya Savaşı'nda Muş ve Bitlis'in Ruslardan geri alınması,

III. İtilaf Devletlerinin Çanakkale Boğazı'nı geçmelerinin önlenmesi

gelişmelerinden elde edilen başarıların hangilerinde büyük pay sahibi olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. I. Balkan Savaşı'nın çıkmasında;

I. Osmanlı'yı Balkan topraklarından atma düşüncesi,

II. Balkan uluslarının bağımsızlıklarını elde etme düşüncesi,

III. Balkan devletlerinin sınırlarını genişletme düşüncesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Balkan Savaşı sırasında Hamidiye Kruvazörü'nün başında önemli başarılar elde etmiş ve bu başarısından dolayı kendisine "Hamidiye Kahramanı" **unvanı verilmiş komutan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Refet Bele B) Rauf Orbay

C) Kazım Karabekir D) İsmet İnönü

E) Mustafa Kemal

4. Enver Paşa'nın Anadolu'daki Türkler ile Orta Asya'daki Türkleri birleştirerek Turancılık düşüncesini gerçekleştirmek istemesi üzerine açılan cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Galiçya B) Çanakkale C) Irak

D) Kafkas E) Romanya

5. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda yenilmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Balkanlar'da bulunan askeri birliklerin bir bölümünün terhis edilmesinden dolayı asker sayısının azalması

B) Ordunun siyasete karışması ve komutanlar arasında fikir ayrılıklarının olması

C) Osmanlı Devleti'nin askeri teknoloji açısından geri olması

D) İtalya ile savaş halinde olmasından dolayı Balkanlarda yeteri kadar hazırlık yapılmaması

E) Balkan devletlerinin önemli bir siyasi ve askeri güce sahip olmaları

6. Aşağıdakilerden hangisi Balkan Savaşları sonrasında Osmanlı'da yaşanan durumlardan biri değildir?

A) İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yönetimde tek başına söz sahibi olması

B) Osmanlı–Alman yakınlaşmasının hız kazanması

C) Türkçülük fikrinin önem kazanması

D) Doğu Trakya'nın tamamının kaybedilmesi

E) Balkanlardan Anadolu'ya kitlesel göçlerin yaşanması

7. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti,

I. Arnavutluk,

II. Makedonya,

III. Batı Trakya

topraklarından hangilerini kaybetmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Goben ve Breslav adlı iki Alman gemisi Osmanlı Devleti'ne sığındıktan sona aşağıdaki devletlerden hangisinin limanlarını bombalamaları üzerine Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'na resmen girmiştir?

A) Rusya B) İngiltere C) Yunanistan

D) Fransa E) İtalya

9. XX. yüzyılın başlarında devletler arasında İtilaf ve ittifak devletleri şeklinde blokların oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Ekonomik çıkar çatışmaları

B) Siyasi rekabetler

C) Sömürgecilik

D) Pazar ve ham madde elde etme mücadelesi

E) Manda ve himaye düşüncesini yayma çabası

10. I. Dünya Savaşı'nın başlarında İttifak Devletleri'nin yanında yer almış ancak daha sonra savaş sırasında yapılan gizli antlaşmalardan biri olan Londra Antlaşması ile İtilaf Devletleri arasına katılmış devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bulgaristan B) İtalya

C) Sırbistan D) Yunanistan

E) Avusturya-Macaristan

11. İtilaf Devletleri'nin I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın tarafsız kalmasını istemelerinde;

I. sömürge yollarını güvence altına alma,

II. savaşın geniş alanlara yayılmasını önleme,

III. müttefikleri olan Rusya'ya yardım için Boğazları kullanma

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. XIX. yüzyılın başlarında Almanya'nın dünya pazarlarına sürdüğü mallar, kaliteli, ucuz ve bol olması nedeniyle dış pazarlarda tutuldu. Bu konuda gücünü kanıtlayacak biçimde dünya pazarının bir bölümüne sahip oldu.

Bu durum aşağıdaki devletlerden hangisinin çıkarlarına ters düştüğü için ekonomik rekabeti başlatmış ve I. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur?

A) Rusya B) İngiltere C) Avusturya

D) ABD E) Fransa

TEST 3

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Aşağıdakilerden hangisinin 14 Kasım 1913 tarihinde Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında imzalanan Atina Antlaşması'nın maddeleri arasında yer almaktadır?

A) Yanya, Selanik ve Girit'in Yunanistan'a bırakılması

B) Kırklareli, Dimetoka ve Edirne'nin Yunanistan'a verilmesi

C) Sırbistan'ın bağımsızlığını kavuşması

D) Güney Dobruca'nın Polonya'ya verilmesi

E) Rodos Adası'nın Yunanistan'a verilmesi

2. Bab-ı Ali Baskını ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) İttihat ve Terakki Partisi tarafından gerçekleştirilmesi

B) Kamil Paşa Hükümeti'ne yönelik yapılması

C) Yeni hükümeti Mahmut Şevket Paşa'nın kurması

D) Osmanlı tarihinin ilk hükümet darbesi olması

E) Tahta II. Abdülhamit yerine V. Mehmet Reşat'ın geçmesi

3. Balkan Savaşları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) I. Balkan Savaşı'nda yer almayıp, II. Balkan Savaşı'na katılan devlet Romanya'dır.

B) Osmanlı topraklarının paylaşılamaması II. Balkan Savaşı'nın başlamasında etkili olmuştur.

C) II. Balkan Savaşı Bükreş Antlaşması ile sona ermiştir.

D) II. Balkan Savaşı sonrası azınlık konumuna düşen Türklerin hakları İstanbul ve Atina antlaşmalarıyla güvence altına alınmıştır.

E) Balkan Savaşları sonunda Yunanistan tüm Trakya'ya hakim olmuştur.

4. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden biri değildir?

A) Rusya'nın Panslavizm politikasını takip etmesi

B) İtalya'nın gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulmak için harekete geçmesi

C) Fransız İhtilali sonucu çıkan milliyetçilik akımının etkisi

D) Devletler arası silahlanma ve bloklaşmaların yaşanması

E) Avrupa'da ırkçı partilerin iktidara gelmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın başlarında Osmanlı Devleti'nin sergilediği tutumlardan biri değildir?

A) Kapitülasyonları kaldırdığını duyurması

B) Devlet borçlarının ertelendiğini açıklaması

C) Boğazları savaş gemilerine kapatması

D) Ülkede genel seferberlik ilan etmesi

E) Almanya'nın yanında yer alacağını açıklaması

6. I. Dünya Savaşı'nda Sultan V. Mehmet Reşat'ın cihat ilan etmesine rağmen İslam dünyasında fazla bir etki uyandırmaması;

I. Halifelik kurumunun öteden beri siyasi amaçlı kullanılmaması,

II. İngilizlerin devlet kurma gibi vaatlerle Arapları kışkırtması,

III. Arapların milliyetçi fikirlerin etkisinde kalması

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın yanında yer almakla ulaşmak istediği hedeflerden biri değildir?

A) Kaybettiği toprakları geri almak

B) Yeni topraklar ele geçirmek

C) Kapitülasyonlardan kurtulmak

D) Düyun-u Umumiye İdaresi'nden kurtulmak

E) Turan ülküsünü gerçekleştirmek

8. Aşağıdakilerden hangisi I. Balkan Savaşı sonunda imzalanan Londra Antlaşması'nın kararlarından biri değildir?

A) Osmanlı'nın batı sınırının Midye–Enez hattı olarak belirlenmesi

B) Arnavutluk ve Ege adalarının durumunun Avrupalı devletlerin alacağı karara bırakılması

C) On İki Ada'nın geçici olarak İtalya'ya bırakılması

D) Selanik, Güney Makedonya ve Girit'in Yunanistan'a bırakılması

E) Orta ve Kuzey Makedonya'nın Sırbistan'a bırakılması

9. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesiyle;

I. cephe sayısının artması,

II. savaşın geniş bir alana yayılması,

III. Boğazların İtilaf Devletlerine kapatılması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

10. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni kendi yanına çekmek istemesi;

I. İngilizlerin sömürgeleriyle bağlantısını kesme,

II. Doğu Avrupa'da Rusya'nın gücünü kırma,

III. Halifeliğin dini ve siyasi gücünden faydalanma

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

11. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasına rağmen Medine'nin savunmasına devam eden "Çöl Kaplanı ya da Medine Müdafii" unvanlı garnizon komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fahrettin Paşa B) Halil Paşa

B) Cemal Paşa C) Cevat Çobanlı

E) Esat Paşa

12. Aşağıdakilerden hangisi İtilaf Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açma nedenlerinden biri değildir?

A) Balkan uluslarını savaşa çekmek

B) Savaşı kısa sürede bitirmek

C) İstanbul ve Boğazları ele geçirerek Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak

D) İngiliz sömürge yollarının güvenliğini sağlamak

E) Rusya'da çıkan ihtilale Boğazlar yoluyla destek göndermek

TEST 4

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Paris Barış Konferansı'nda Yunanlılar bazı sahte belgeler ileri sürerek İzmir ve çevresinde Rumların çoğunlukta olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Aşağıdaki uluslararası raporlardan hangisi bu belgelerin doğru olmadığını ortaya koymuştur?

A) Bristol B) King-Crane C) Milne

D) Harbort C) Lord Curzon

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından Anadolu'da;

I. azınlıkların ayrılıkçı hareketler içine girmesi,

II. milli cemiyetlerin kurulması,

III. yer yer işgallerin başlaması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Pontus Rum Cemiyet'nin Doğu Karadeniz'de bağımsız bir devleti kurmak amacına yönelik faaliyetlerini önlemek için bölgede kurulan milli cemiyettir?

A) Kilikyalılar Cemiyeti

B) Reddi ilhak Cemiyeti

C) Millî Kongre Cemiyeti

D) Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

E) Karakol Cemiyeti

4. Aşağıdakilerden hangisi Kuva-yı Milliye'nin özelliklerinden biri değildir?

A) İşgallere karşı halkın iradesiyle kurulmuş silahlı milis güçleridir.

B) İhtiyaçları halk tarafından karşılanmıştır.

C) Belirli bir merkezden yönetilmiştir.

D) Milliyetçilik duygusuyla hareket etmişlerdir.

E) Gönüllülük esasına göre oluşan düzensiz birliklerdir.

5. Fener Rum Patrikhanesi tarafından kurulmuş, Yunan hükümeti tarafından desteklenmiş, Yunan Kızılhaç, Göçmenler Komisyonu ve Rum Basın Cemiyeti'ni kendisine bağlayarak faaliyet göstermiştir.

Hakkında bilgi verilen azınlık cemiyeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mavri Mira B) Pontus Rum C) Hınçak

D) Etnik Eterya E) Taşnak

6. Mustafa Kemal ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) İlk askeri başarısını Trablusgarp Savaşın'da elde etmiştir.

B) İlk askeri görevini Manastırda bulunan 3. Ordu'da yapmıştır.

C) Suriye'de Vatan ve Hürriyet adlı bir cemiyet kurmuştur.

D) 31 Mart Olayı sırasında kurulan Hareket Ordusu'nun kurmay başkanlığını yapmıştır.

E) 1913 yılında Sofya Ataşeliği görevinde bulunmuştur.

7. Mustafa Kemal'in,

I. Anafartalar,

II. Conkbayırı,

III. Arıburnu

cephelerinin hangilerinde elde ettiği başarı Çanakkale Savaşlarının zaferle sonuçlanmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Çanakkale Savaşlarının sonuçlarından biri değildir?

A) Bulgaristan'ın İttifak Devletlerinin yanında savaşa katılması

B) Yardım götürülemeyen Rusya'da Bolşevik İhtilali'nin çıkması

C) İstanbul ve Boğazların işgal edilmekten kurtulması

D) I. Dünya Savaşı'nın uzaması

E) Gizli antlaşmaların yürürlüğe konulması

9. I. Dünya savaşı sırasında imzalanan aşağıdaki gizli antlaşmalardan hangisiyle Orta Doğu toprakları İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır?

A) Saint Jean De Maurienne

B) Londra Antlaşması

C) Sykes–Picot Antlaşması

D) Mac Mahon Antlaşması

E) İstanbul Antlaşması

10. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşmaların ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Askeri sınırlamalar getirmeleri

B) Yeni devletlerin kurulmasını sağlamaları

C) Avrupa siyasi haritasını yeniden belirlemeleri

D) Ekonomik yükümlülükler getirmeleri

E) Manda ve himaye anlayışına son vermeleri

11. İtilaf Devletleri ABD'yi kaybetmek istemediklerinden çıkarlarına ters düşen Wilson İlkeleri'ni benimsediklerini ve savaşın sonunda kurulacak yeni dünya düzenini bu ilkelere göre kurmayı kabul ettiklerini ifade etmişlerdir.

Buna göre;

I. Paris Konferansı'nda Osmanlı topraklarının paylaşılması,

II. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın uygulanması,

III. Yapılan antlaşmalarla yenilen devletlerden savaş tazminatı alınması

gelişmelerinden hangileri İtilaf Devletlerinin Wilson İlkelerine uymadığını göstermektedir?

A)Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. I. Dünya Savaşı'nın ardından dünyada Kalıcı barışın sağlanması amacıyla Milletler Cemiyetinin kurulması fikri ilk olarak aşağıdakilerin hangisinde gündeme gelmiştir?

A) Balfour Deklarasyonu

B) Wilson İlkeleri

C) Londra Konferansı

D) Paris Barış Konferansı

E) Viyana Kongresi

TEST 5

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. I. Balkan Savaşı'nın ardından yaşanan Babıâli Baskını ile ilgili;

I. İttihat ve Terakki Fırkası'nın yönetime tek başına hakim olması,

II. Osmanlı Devleti'nde ilk hükümet darbesinin gerçekleşmesi

III. Padişah değişikliğine neden olması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı sonucunda imzalanan Uşi Antlaşması'nın maddeleri arasında yer almaz?

A) Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılacak

B) Trablusgarp'a Naib-i Sultan atanacak ve bölge halkı sadece dini yönden Osmanlı'ya bağlı kalacak

C) Ege Adaları Avrupa devletlerinin denetimine bırakılacak

D) Bölgenin Düyun-u Umumiye'ye olan borçlarını İtalya üstlenecek

E) On İki Ada geçici olarak İtalya'ya bırakılacak

3. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp'a gönüllü olarak gidip buradaki yerli halkı İtalyanlara karşı örgütleyen Türk subaylardan biri değildir?

A) Mustafa Kemal B) Enver Bey

C) Nuri Bey D) Fethi Bey

E) Cemal Bey

4. Dünya savaş tarihinde uçak ilk kez aşağıdaki hangi savaşta kullanılmıştır?

A) Trablusgarp Savaşı B) I. Balkan Savaşı

C) Çanakkale Savaşı D) Marn Muharebesi

E) Nablus Savaşı

5. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda kaybettiği aşağıdaki toprakların hangisinde milliyetçiliğin etkili olduğu söylenemez?

A) Hicaz B) Yemen C) Suriye

D) Filistin E) Makedonya

6. Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti tarafından 27 Mayıs 1915'te çıkarılan Sevk ve İskân Kanunu ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

A) Ülkede iç güvenliği sağlamak

B) İllerin sınırlarını yeniden belirlemek

C) Doğuda aşiretler arasındaki anlaşmazlıkları gidermek

D) Ordunun asker ihtiyacını giderecek düzenlemeler yapmak

E) Balkanlardan Anadolu'ya göç eden Türklerin yerleşmesini sağlamak

7. Aşağıdaki gemilerden hangisinin döşediği mayınlar Boğazları geçmeye çalışan İngiliz ve Fransız donanmasına büyük kayıplar verdirmiş ve Çanakkale deniz savaşlarının kazanılmasında önemli rol oynamıştır?

A) Nusret B) Yavuz C) Midilli

D) Hamidiye E) Ata

8. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşmaları arasında yer almaz?

A) Rethondes B) Versay C) Nöyyi

D) Sen Jermen E) Triyanon

9. Aşağıdakilerden hangisi 18 Ocak 1919'da düzenlenen Paris Barış Konferansı'nda alınan kararlar arasında gösterilemez?

A) Doğu Trakya'nın Yunanlılara verilmesi

B) Milletler Cemiyetinin kurulması

C) İzmir ve çevresinin İtalya'ya verilmesi

D) Doğu Anadolu'da bir Ermeni devletinin kurulması

E) Orta Doğu'da manda yönetimlerinin kurulması

10. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) Faşizm ve nazizm gibi aşırı milliyetçi totaliter rejimlerin ortaya çıkması

B) Sömürgeciliğin yerini manda ve himayenin alması

C) İlk kez kimyasal silah, denizaltı ve tankların kullanılması

D) Sivil kayıpların artması üzerine sivil savunma örgütlerinin kurulması

E) İngiltere'nin sömürgelerinden çekilmesi

11. Mondros Ateşkes Antlaşması ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Padişah Vahdettin Dönemi'nde imzalanması

B) Kayıtsız şartsız teslimiyet içeren hükümler getirmesi

C) Bahriye Nazırı Rauf Orbay tarafından imzalanması

D) Anadolu'daki işgallere hukuki gerekçe oluşturması

E) Osmanlı Devleti'n imzaladığı son antlaşma olması

12. Osmanlı Devleti'nin ağır şartlar taşıyan Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasında;

I. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesiyle Almanya ile olan kara bağlantısının kesilmesi,

II. taht değişikliğinin yaşanması,

III. Wilson ilkelerine güvenilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Mondros Ateşkes'te yer alan "İç güvenliği sağlayacak askeri birlikler dışında ordu terhis edilecek, bütün savaş gemilerine, ordunun araç, gereç, silah ve cephanesine el konulacaktır." **maddesi ile İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?**

A) Anadolu'yu savunmasız bırakmak

B) Yapılacak işgalleri kolaylaştırmak

C) İşgalleri dünya kamuoyuna haklı göstermek

D) İşgallere karşı oluşacak silahlı direnişi önlemek

E) Ülke güvenliğini denetimleri altında tutmak

KURTULUŞ SAVAŞI

HAZIRLIK DÖNEMİ

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919)

- İstanbul Hükümeti, Karadeniz Bölgesi'ndeki güvenliği sağlamak, halkın elindeki silah ve cephaneyi toplamak ve Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerine uyulmasını sağlamak için Mustafa Kemal'i IX. Ordu Müfettişi olarak Anadolu'ya gönderdi.

Havza Genelgesi (28 Mayıs 1919)

- Mustafa Kemal yayımladığı genelge ile milleti içinde bulunduğu durumdan haberdar edip, milli bilincin uyanmasını sağlayarak milli birlik oluşturmayı amaçlamıştır.

Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)

- "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ilkesi doğrultusunda Kurtuluş Savaşı'nın amaç, yöntem ve gerekçesi oluşturulmuştur. İlk kez milli egemenlikten söz edilmiş bir ihtilal belgesidir.

Erzurum Kongresi (23 Temmuz-7 Ağustos 1919)

- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ve Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti'nin katkıları ile düzenlenmiştir. Bölgesel toplanmasına rağmen alınan kararlarla ulusal bir kongredir. İlk kez milli sınırlardan söz edildi. İlk kez Temsil Heyeti oluşturuldu. İlk kez azınlıklara ayrıcalıklar reddedildi. İlk kez manda ve himaye reddedildi.

Sivas Kongresi (4-11 Eylül 1919)

- Hem toplanış hem de aldığı kararlar bakımından tek ulusal kongredir. Erzurum Kongresi'nde alınan kararların birçoğu aynen kabul edilmiştir. Kongre Elazığ Valisi Ali Galip ve Ankara Valisi Muhittin Paşa aracılığıyla engellemeye çalışılmıştır. Kongreden en çok tartışılan konular Mustafa Kemal'in kongre başkanı seçilmesi ve Amerikan mandası. Kongrede tüm cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirildi. Alınan kararları halka duyurmak için İrade-i Milliye Gazetesi yayımlandı.

Amasya Görüşmeleri (20-22 Ekim 1919)

- Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal, İstanbul Hükümeti adına ise Bahriye Nazırı Salih Paşa arasında yapılmıştır. İstanbul Hükümeti Temsil Heyeti'nin varlığını hukuken kabul etmiştir. Görüşmelerde; milli sınırların korunması azınlıklara özel hakların verilmemesi, Mebusan Meclisi'nin açılması seçimlerin özgürce yapılması gibi kararlar alınmıştır.

Ankara'nın Merkez Seçilmesi(27 Aralık 1919)

- Ankara halkının Milli Mücadele yanlısı olması, güvenli olması, ulaşım ve haberleşme olanaklarına sahip olması, İstanbul'a yakın olduğu için buradaki gelişmelerden haberdar olma düşüncesi, Batı Cephesi'ne yakın olması ve Anadolu'nun ortasında olması.

Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin Açılması (12 Ocak 1920): Amasya Görüşmelerinin ardından yapılan milletvekili seçimlerini büyük bir çoğunlukla Müdafaa Hukuk Grubu üyeleri kazandı. Erzurum'dan milletvekili seçilen Mustafa Kemal Meclise katılacak vekillerden; mecliste Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun kurulması, Misakı Milli kararlarının Meclis'te onaylanması, kendisinin meclis başkanı seçilmesi ve Ali Rıza Paşa Hükümeti'ne güven oyu verilmemesi gibi isteklerde bulundu.

Misak-ı Milli Kararları (28 Ocak 1920): Mustafa Kemal'in isteğine uymayıp Müdafaa-i Hukuk Grubu yerine kurulan Felah-ı Vatan Grubu'nun etkisiyle kabul edildi. Misak-ı Milli kararları şu konulardan oluşur: Kapitülasyonlar, Osmanlı borçları, sınırlar, Boğazlar, referandum (Halk oylaması: Kars, Ardahan, Batum, Arap memleketleri ve Batı Trakya) ve azınlıklar

İstanbul'un Resmen İşgali (16 Mart 1920): Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Milli kararlarının onaylanması üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal ederek Mebusan Meclisi'ni dağıtmışlardır. İşgal üzerine Temsil Heyeti'nin aldığı önlemler şunlardır: İstanbul ile haberleşme kesilmiştir. Anadolu'daki itilaf subayları tutuklanmıştır. İtilaf Devletlerinin askeri sevkiyatını engellemek için Geyve ve Ulukışla arasındaki demir yolları tahrip edilmiştir.

I. TBMM Dönemi (23 Nisan 190-11 Ağustos 1923)

Özellikleri: Kurucudur, ihtilalcidir, ulusçudur, demokratiktir. Olağanüstü yetkilere sahiptir, Meclis Hükümet sitemiyle çalışır ve siyasi partilere yer verilmemiştir.

- Parti yerine gruplar vardır: Hak Zümrresi, Yeşil Ordu, Islahatçılar, Tesanüd, İstiklâl ve Müdafaa-i Hukuk
- Çıkardığı ilk kanunlar: Ağnam vergisinin artırılması, Hıyanet-i Vataniye, Firariler, Teşkilat-ı Esasiye, İstiklal Mahkemeleri

I. TBMM'ye Karşı Çıkan İsyanlar: İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri tarafından çıkarılan isyanlar (Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı, Konya, Koçgiri, Urfa Milli Aşiret, Şeyh Eşref, Ali Batı, Cemil Çeto). Doğrudan İstanbul Hükümeti'nin çıkardığı isyanlar (Anzavur, Kuvay-ı İnzibatiye). Kuvay-ı Milliye yanlısı olup sonradan isyan edenler (Çerkez Ethem, Demirci Mehmet Efe) Azınlıkların çıkardığı isyanlar (Rum ve Ermeni isyanları)

TBMM'nin İsyanlara Karşı Aldığı Tedbirler: Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması, İstiklâl Mahkemelerinin kurulması, İstanbul Hükümeti ile her türlü haberleşmenin kesilmesi, İstanbul Fetvası'na karşı Ankara müftüsünün fetva yayımlaması

Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920): Kararları San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir. Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı için ölü doğan bir belge niteliğinde kalmıştır. Antlaşmayı imzalayanları TBMM vatan haini ilan etti.

MUHAREBELER DÖNEMİ

DOĞU CEPHESİ

- Doğu Anadolu'da devlet kurmak isteyen Ermeniler Kars ve çevresini işgal edince yapılan savaşı kaybettiler ve Gümrü Antlaşmasını imzaladılar.

Gümrü Antlaşması (3 Aralık 1921)

- Sarıkamış, Kars, Kağızman ve Iğdır TBMM'ye bırakılacak. TBMM'nin askeri ve siyasi alandaki ilk uluslararası başarısıdır. Türkiye kelimesinin geçtiği ilk antlaşmadır.

GÜNEY CEPHESİ

- Fransız ve Ermeni kuvvetleriyle savaşılmıştır. Cephedeki mücadele milis kuvvetler tarafından yürütülmüştür. Cephedeki önemli direniş merkezleri Adana, Urfa, Antep ve Maraş'tır. Antep'e: 1921 yılında "Gazi" unvanı, 2008 yılında ise İstiklal Madalyası Maraş'a: 1925 yılında "Kahraman" unvanı verilmiştir. Urfa'ya: 1934 yılında "Şanlı" unvanı, 2016 yılında İstiklal Madalyası verilmiştir. Güney Cephesi Sakarya Savaşı'nın ardından Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'yla kapanmıştır. İstiklal Madalyası verilen diğer bir yer: 1924 İnebolu (Kastamonu).

BATI CEPHESİ

Gediz Muharebesi (24 Ekim 1920)

- Batı Cephesi'nde Antlaşma Devletleri tarafından desteklenen Yunanistan ile savaşılmıştır. Ali Fuat Paşa komutasındaki Kuvay-ı Milliye birliklerinin Gediz Muharebesi'nde aldığı yenilginin ardından düzenli orduya geçilmiş ve cephenin kuzeyine İsmet İnönü güneyine ise Refet Bele atanmıştır.

I. İnönü Muharebesi (6-10 Ocak 1921)

- Düzenli ordunun ilk başarısıdır. Londra Konferansı (23 Şubat- 12 Mart 1921) ile TBMM İtilaf Devletleri tarafından resmen tanınmıştır. Afganistan ile Dostluk Antlaşması (1 Mart 1921). İstiklal Marşı (12 Mart 1921), Teşkilat-ı Esasiye (20 Ocak 1921)

Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması (16 Mart 1921)

- Taraflardan birinin kabul etmediği antlaşmayı diğeri de kabul etmeyecek. Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecek. Çarlık Rusya ve Osmanlı Devleti arasında imzalanan antlaşmalar geçersiz sayılacak. Gürcistan Batum'a bırakılacak (Misak-ı Milli'den ilk taviz). TBMM'yi tanıyan ilk büyük Avrupalı devlettir.

II. İnönü Muharebesi (23 Mart-1 Nisan 1921)

- Düzenli orduya güven arttı. Fransa Zonguldak'tan çekildi. İngiltere Malta'daki 40 esir Türkü serbest bıraktı.

Eskişehir-Kütahya (10-24 Temmuz 1921)

- Düzenli ordunun Batı Cephesi'nde aldığı ilk ve tek yenilgidir. Düzenli ordu Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi. Meclisin Kayseriye taşınması yönünde tartışmalar yaşandı. Kuvay-ı Milliye'ye geri dönülmesi gündeme geldi. İtalya Anadolu'da çekilme kararını durdurdu. Yunanistan tarafından işgal edildi. Mustafa Kemal 3 aylığına Başkomutan seçildi. Bu yetkiyle ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekalif-i Milliye Emirleri'ni yayımladı.

Sakarya Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921)

- Mustafa Kemal'in Başkomutan olarak yönettiği ilk savaştır. Türk kuvvetleri taarruza Yunan kuvvetleri savunmaya çekilmiştir. Ukrayna ile Dostluk Antlaşması (2 Ocak 1921).

Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921)

- Savaş esirleri karşılıklı serbest bırakılacak. Genel af ilan edecek. Süleyman Şah mezarının bulunduğu Caber Kalesi Türk toprağı sayılacak. TBMM'yi tanıyan ilk İtilaf Devleti'dir. Güney Cephesi kapandı. Hatay hariç Güney sınırı çizildi. (Misak-ı Milli'den ikinci taviz)

Kars Antlaşması (13 Ekim 1921)

- TBMM, Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan katıldı. Taraflar arasında ticaret, güvenlik, ulaşım, haberleşme ve sağlık işbirliği gerçekleştirilecek. Doğu sınırı kesin olarak çizildi.

Büyük Taarruz (26 Ağustos-9 Eylül 1922)

- Anadolu düşman işgalinden temizlendi. Mudanya Ateşkes Antlaşması (11 Ekim 1922) imzalandı.
- Ateşkesle Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan kurtarıldı. Osmanlı hukuken sona erdi. Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası sona erdi.

Lozan Görüşmeleri (22 Kasım 1922-24 Temmuz 1923)

- **Konular:** Sınırlar, Boğazlar, kapitülasyonlar, azınlıklar, savaş tazminatı, patrikhane, adalar, yabancı okullar, nüfus mübadelesi, Osmanlı borçları
- Karara bağlanamayan tek mesele Musul'dur.
- **Aleyhimize çözülenler:** Boğazlar, Hatay, Ege Adaları, Batı Trakya, patrikhane
- **Tekrar gündeme gelenler:** Yabancı oklullar, Boğazlar, Hatay, Musul, patrikhane, nüfus mübadelesi
- **Kesin çözülen:** Kapitülasyonlar

TEST 6

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

1. Milli bilincin uyandırılması yolunda atılan ilk adım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samsun Raporu B) Havza Genelgesi

C) Amasya Genelgesi D) Erzurum Kongresi

E) Sivas Kongresi

2. Mütareke döneminde İzmir Müdafaa-i Hukuk-i Osmaniye Cemiyeti'ne girdi. İzmir'in işgal tehlikesi belirince "Galip Hoca" takma adıyla zeybek ve köy hocası kılığında bölgeyi dolaşarak işgale karşı propaganda yaptı. İzmir'in işgalinden sonra Aydın'ın geri alınması mücadelesine katıldı. Balıkesir Kongresi kararıyla Akhisar Cephesi Komutanlığına getirildi. Aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü cumhurbaşkanıdır.

Hakkında bilgi verilen Milli Mücadele kahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cevdet Sunay B) Fahri Korutürk

C) Cemal Gürsel D) Celal Bayar

E) İsmet İnönü

3. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in Milli Mücadele sürecinde katıldığı kongrelerden biri değildir?

A) Erzurum Kongresi B) Afyon Kongresi

C) Pozantı Kongresi D) Sivas Kongresi

E) Balıkesir Kongresi

4. Erzurum Kongresi'nde "Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz" kararı alınmıştır.

Buna göre;

I. Milli iradenin hakim kılınacağı belirtilmiştir.

II. Ulusal bağımsızlık ilkesi ön plana çıkarılmıştır.

III. İşgal güçlerine karşı tepki gösterilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

5. İşgallere karşı ulusal direnişi örgütlemek amacıyla kurulan milli cemiyetlerin tamamı aşağıdakilerin hangisinde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" **adı altında birleştirilmiştir?**

A) Erzurum Kongresi B) Mebuslar Meclisi

C) Sivas Kongresi D) Amasya Genelgesi

E) Amasya Görüşmesi

6. Misak-ı Milli kararları arasında;

I. kapitülasyonlar,

II. Boğazlar,

III. azınlık

konularından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Misak-ı Milli belgesinde Batum, Ardahan, Kars ve Batı Trakya için gerekirse serbest oylama yapılabileceği görüşü yer almıştır.

Bu yörelerin hangi özelliğinden dolayı serbest oylamanın çıkarlarımıza uygun olacağı düşünülmüştür?

A) Stratejik bakımdan önemli bölgelerde olması
B) Uzun süreden beri Osmanlı yönetiminde bulunması
C) Halkın çoğunluğunun Türk ve Müslüman olması
D) Verimli tarım topraklarına sahip olunması
E) Temsilcilerinin Mebusan Meclisinde etkili olması

8. **Temsil Heyeti Ankara'ya geldikten sonra aşağıdaki gazetelerden hangisini çıkarmıştır?**

A) Hakimiyet-i Milliye
B) İrade-i Milliye
C) Ceride-i Havadis
D) Minber
E) Albayrak

9. **Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un resmen işgal edilmesi üzerine Temsil Heyeti'nin aldığı önlemlerden biri değildir?**

A) Geyve ve Ulukışla arasındaki demir yollarının tahrip edilmesi
B) Anadolu'daki İtilaf subaylarının tutuklanması
C) İstanbul'la her türlü haberleşmenin kesilmesi
D) Anadolu'daki resmi kuruluşların elinde bulunan her türlü eşya ve paranın tespit edilip İstanbul'a gönderilmemesi
E) Halkı bilinçlendirmek için İrade-i Milliye gazetesinin çıkarılması

10. **Amasya Görüşmelerinin aşağıdaki kararlarından hangisi Osmanlı yönetiminin İtilaf Devletlerinin etkisi altında kalıp ülke menfaatlerine aykırı davranışlar sergileyebileceği endişesinin taşındığına kanıt olarak gösterebilir?**

A) Türk vatanının bütünlüğünün ve bağımsızlığının sağlanması
B) Milli Mücadele'yi destekleyen basın üzerindeki baskının kaldırılması
C) Toplanacak Mebusan Meclisi için seçimlerin serbestçe yapılması
D) Heyet-i Temsiliye'nin, İstanbul Hükümeti tarafından tanınması
E) İstanbul Hükümeti'nin, Heyet-i Temsiliye'nin bilgisi dışında herhangi bir barış antlaşmasını imzalamaması

11. **Aşağıdakilerden hangisi Milli Mücadele sürecinde Temsil Heyeti'nin yetkili olduğu dönemde meydana gelen gelişmelerden biri değildir?**

A) İstanbul Hükümeti ile Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
B) Mustafa Kemal tarafından 24 Nisan önergesi hazırlanması
C) Misakımilli kararlarının Mebusan Meclisinde onaylanması
D) Ankara'nın Milli Mücadele'ye merkez seçilmesi
E) Hakimiyet-i Milliye gazetesinin çıkarılması

12. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde alınacak kararların taslağını Mustafa Kemal Paşa hazırladığı hâlde sadece vatanın bütünlüğünü korumaya yönelik kararlarda bu taslağa uyulmuş, diğerlerine uyulmamıştır.

Mebusların böyle bir tutum sergilemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çoğunluğun saltanata bağlı olması
B) Kendi çıkarlarını koruma çabasına girmeleri
C) Demokratik kurallara uymaya çalışmaları
D) İtilaf Devletleri'nin baskısından korkmaları
E) Çoğunluğun manda taraftarı olması

TEST 7

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

1. I. TBMM'nin resmi yayın organı olan ve 1934 yılında "Ulus" adını alan gazete aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ceride-i Resmiye
B) Minber
C) İrade-i Milliye
D) Hakimiyet-i Milliye
E) Tercüman

2. Aşağıdaki gelişmelerin hangisinde Mustafa Kemal'in rolünün olduğu söylenmez?

A) Son Mebusan Meclisinin toplanması
B) TBMM'nin açılması
C) Sivas Kongresi'nin düzenlenmesi
D) Milli Cemiyetlerin kurulması
E) Havza Genelgesi'nin yayınlanması

3. İstanbul Hükümeti'nin Mustafa Kemal'i IX. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a göndermekle;

I. Türk–Rum çatışmasını önleme,
II. Samsun ve çevresinde güvenliği sağlama,
III. Halkın elindeki silah ve cephaneleri toplama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın yürürlüğe konulmasının ardından başlayan işgallere karşı çeşitli kesimlerden farklı kurtuluş çareleri ortaya atılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kurtuluş yollarından biri değildir?

A) İngiltere'nin himayesine girmek
B) Bölgesel direniş güçleri kurmak
C) Ankara'da yeni bir meclis açmak
D) ABD mandasına girmek
E) Milli Cemiyetler kurmak

5. Aşağıdakilerden hangisi Amasya Genelgesi'nde imzası olmayıp genelgeyi telgraf yoluyla onaylamıştır?

A) Rauf Orbay
B) Refet Bele
C) Ali Fuat Cebesoy
D) Mustafa Kemal
E) Kazım Karabekir

6. Aşağıdakilerden hangisi Amasya Genelgesi'nin kararlarından biri değildir?

A) Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
B) İstanbul Hükümeti sorumluluklarını yerine getirmemektedir.
C) Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
D) Meclis'i Mebusanın hemen toplanması ve hükümet uygulamalarının meclisin denetimine konulması için çalışılacaktır.
E) Sivas'ta ulusal bir kongre yapılacaktır.

7. Amasya Genelgesi'nin ardından IX. Ordu Müfettişliği görevinden istifa eden Mustafa Kemal'e "Ben ve Kolordum bundan sonra da emrindeyiz Paşam." **diyerek onu destekleyen komutan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İsmet İnönü
B) Kazım Karabekir
C) Rauf Orbay
D) Mersinli Cemal Paşa
E) Ali Fuat Paşa

8. Erzurum Kongresi'nin toplanmasında;

I. Doğu Anadolu'da yaşayan Müslüman halkın haklarını koruma,

II. Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önleme,

III. Doğu Anadolu'da bir Ermeni devletinin kurulmasını önleme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Erzurum ve Sivas kongrelerinin ortak kararlarından biri değildir?

A) Milli sınırlar içerisinde vatan bir bütündür parçalanamaz ilkesinin kabul edilmesi
B) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurulması
C) Manda ve himayenin reddedilmesi
D) Ulusal gücü etkin ulusal iradeyi egemen kılmak esastır ilkesinin kabul edilmesi
E) Hristiyan azınlıklara siyasi egemenliğimizi ve sosyal yapımızı bozacak hakların verilmemesi

10. Sivas kongresi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Bölgesel direniş düşüncesi yerine, ulusal örgütlenme düşüncesi kabul edilmiştir.
B) Yurdun her tarafından delegelerin katıldığı ulusal bir kongredir.
C) Temsil Heyeti'nin varlığı İstanbul Hükümeti tarafından resmen kabul edilmiştir.
D) Manda ve himaye fikri kesin olarak reddedilmiştir.
E) Milli Cemiyetlerin tamamı tek çatı altında birleştirilmiştir.

11. Milli Mücadele sırasında yapılan kongrelerde en fazla tartışılan konulardan biri de manda ve himaye konusu olmuştur.

Bu kongrelerde;

I. ABD,

II. İngiltere,

III. Fransa

devletlerinden hangilerinin manda ve himayesine girilmesi fikri reddedilmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

12. Temsil Heyeti ile ilişkilerini geliştirmek için Mustafa Kemal'e görüşme talebinde bulunan ve neticesinde Amasya Görüşmesi'nin yapılmasını sağlayan İstanbul hükümeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet İzzet Paşa
B) Ali Rıza Paşa
C) Hadi Paşa
D) Sait Halim Paşa
E) Ahmet Tevfik Paşa

TEST 8

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Ermenilerin Doğu Anadolu'da nüfus çoğunluğuna sahip olduklarına yönelik iddialarını çürüten uluslararası belgedir?

A) Sandler Raporu

B) Amiral Bristol Raporu

C) General Milne Raporu

D) General Harbourt Raporu

E) King - Crane Raporu

2. Milli Mücadele sürecinde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi 20 Haziran 1938 tarihli kanunla "Gençlik ve Spor Bayramı" olarak kutlanmaya başlanmıştır?

A) Amasya Genelgesi'nin yayınlanması

B) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı

C) Erzurum Kongresi'nin toplanması

D) TBMM'nin açılması

E) Sivas Kongresi'nin düzenlemesi

3. I. Havza Genelgesi

II. Amasya Genelgesi

III. Sivas Kongresi

Yukarıdakilerden hangileri Mustafa Kemal'in IX. Ordu Müfettişliği görevini yürüttüğü dönemdeki faaliyetleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal'in Amasya Genelgesi'ni yayınlamadan önce Rauf Orbay, Refet Bele ve Ali Fuat Cebesoy gibi önemli komutanlara imzalatması;

I. genelgenin halk üzerindeki etkisini artırma,

II. mücadeleyi kişisellikten çıkarma,

III. genelge kararlarına ulusal bir nitelik kazandırma

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

5. Erzurum Kongresi'nde aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bir kararın alındığı söylenemez?

A) Borçlar B) Azınlıklar

C) Milli egemenlik D) Mebusan Meclisi

E) Manda ve himaye

6. Aşağıdakilerden hangisi Erzurum Kongresi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Bitlis, Erzurum, Sivas, Trabzon, Van illerinden delegelerin katılması

B) Mardin, Diyarbakır ve Elazığ illerinin temsilci göndermemesi

C) Mustafa Kemal ve Rauf Orbay'ın, Kazım Yurdalan ve Cevat Dursunoğlu'nun istifa etmesiyle kongreye Erzurum delegeleri olarak katılmaları

D) Kongre öncesinde Mustafa Kemal'in resmi görevinden istifa etmesi

E) İlk kez milli egemenlik ilkesinden bahsedilmesi

7. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık sürecinde yaşanan,

I. Temsil Heyeti'ne tüm yurdu temsil etme yetkisinin verilmesi,

II. Bütün cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ne bağlanması,

III. Mustafa Kemal'in IX. Ordu Müfettişliği'nden istifa etmesi

gelişmelerinden hangileri ulusal birliği sağlamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Balıkesir Kongresi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Bölgesel amaçlı toplanması

B) Kongrenin toplanmasında Redd-i İlhak Cemiyeti'nin önemli katkısının olması

C) Batı Anadolu'daki direnişin gerçekleşmesinde önemli rol oynaması

D) Kuvay-ı Milliye'nin desteklenmesi ve ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik kararların alınması

E) Mustafa Kemal'in isteği doğrultusunda yapılması

9. Sivas Kongresi;

I. bağımsızlık mücadelesini daha etkin hale getirme,

II. ulusal güçleri bir merkezden yönetme,

III. Erzurum Kongresi'nde alınan kararları ulusa mal etme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için toplanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

10. Mustafa Kemal Mebusan Meclisinde Kuvay-ı Milliye ruhunu sürdürmek için Müdafaa-i Hukuk adıyla bir grup oluşturulmasını istemesine rağmen Milli Mücadele yanlılarının oluşturduğu grup aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vatan ve Hürriyet B) Felahı Vatan

C) Tesannut Grubu D) İstiklal Grubu

E) Halk Zümresi

11. Mustafa Kemal Son Osmanlı Mebusan Meclisi için yapılan seçimlerde aşağıdaki hangi ilden milletvekili seçilmiştir?

A) Sivas B) Ankara C) Erzurum

D) Amasya E) İstanbul

12. Aşağıdakilerden hangisi Amasya Görüşmeleri'nde alınan kararlar arasında yer almaz?

A) Temsil Heyeti'nin üye sayısı on beşe çıkarılacak

B) Türk yurdunun bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacaktır.

C) Azınlıklara siyasi ve sosyal yapımızı bozacak ayrıcalıklar verilmeyecek.

D) Seçimler yapılarak Mebusan Meclisinin toplanması sağlanacak.

E) İtilaf Devletleri ile yapılacak anlaşmaya Temsil Heyeti'nin uygun gördüğü kişiler gönderilecek

TEST 9 — KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

1. Amasya Genelgesi'nde aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bir kararın alındığı söylenemez?

A) Manda ve himaye
B) Bağımsızlık
C) Vatanın bütünlüğü
D) Milli egemenlik
E) Ulusal bir kongrenin yapılması

2. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." **kararıyla;**

I. egemenlik,
II. yönetim,
III. saltanat

anlayışlarının hangilerinde değişikliğe gideceğine işaret edilmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

3. Erzurum Kongresi'nin "İrade-i milliyeyi hakim kılmak esastır" **maddesi dikkate alındığında;**

I. bağımsızlığı koşulsuz olarak gerçekleştirme,
II. ulusal egemenliğe dayalı bir yönetim kurma,
III. meşrutiyet rejimini sürdürme

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) Yalnız II
E) I, II ve III

4. Sivas Kongresi'nde Milli Mücadele ile ilgili alınan kararları halka duyurmak amacıyla çıkarılması kararı alınan gazete aşağıdakilerden hangisidir?

A) İrade-i Milliye
B) Hâkimiyet-i Milliye
C) Albayrak
D) Ulus
E) Ceride-i Resmi

5. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti aşağıdaki kongrelerin hangisinde oluşturularak ulusal birlik sağlanmıştır?

A) Sivas Kongresi
B) Pozantı Kongresi
C) Balıkesir Kongresi
D) Erzurum Kongresi
E) Alaşehir Kongresi

6. Aşağıdakilerden hangisi Ankara'nın Temsil Heyeti'nin merkezi olarak seçilmesinin nedenleri arasında yer almaz?

A) Mondros'a göre işgal bölgesi olmaması nedeniyle güvenli olması
B) Batı Cephesi'ne yakın olması
C) İstanbul'daki gelişmeleri yakından takip etme düşüncesi
D) Kültür ve medeniyet açısından gelişmiş olması
E) Ulaşım ve haberleşme açısında elverişli bir konumda olması

7. Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM tarafından çıkarılan kanunlardan biri değildir?

A) Saltanatın kaldırılması
B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
D) İstiklal mahkemeleri yasası
E) Tekalifi Milliye Emirleri

8. I. TBMM'ye yönelik çıkarılan;

I. Anzavur,

II. Kuvayı İnzibatiye,

III. Çerkez Ethem

ayaklanmalarından hangileri doğrudan İstanbul Hükümeti tarafından çıkarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM Hükümeti'ne karşı çıkan ayaklanmaların nedenlerinden biri değildir?

A) İstanbul Hükümeti'nin kendi otoritesini koruma düşüncesi

B) Kuvay-ı Milliye birliklerinin disiplinsiz hareketleri

C) Anadolu'da belirli bölgelere hâkim olan aşiretlerin otoritelerini devam ettirmek istemeleri

D) Azınlıkların kendi devletlerini kurmak istemeleri

E) Bazı çevrelerin yapılan inkılaplardan rahatsızlık duyması

10. 23 Nisan 1920'de TBMM açıldıktan sonra 3 Mayıs'ta 1920'de Bakanlar Kurulu (İcra Vekiller Heyeti) oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi oluşturulan İcra Vekilleri Heyeti'nde TBMM'nin ilk Milli Eğitim Bakanı olmuştur?

A) Celalettin Arif B) Hamdullah Suphi

C) Rıza Nur D) Hakkı Behiç

E) Adnan Adıvar

11. Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM'nin ayaklanmalara karşı aldığı tedbirler arasında yer almaz?

A) Tekalifi Milliye Emirlerinin yayınlanması

B) Hıyaneti Vataniye Kanunun çıkarılması

C) İstanbul Hükümeti ile resmi ilişkilerin kesilmesi

D) Şeyhülislamın yayınladığı fetvaya karşı Ankara müftüsünün bir fetva yayınlaması

E) İstiklal mahkemelerinin kurulması

12. Sevr Antlaşması'na göre Osmanlı topraklarının paylaşımında aşağıdaki devletlerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

A) İtalya B) Rusya C) Fransa

D) İngiltere E) Yunanistan

13. İstiklal Mahkemeleri aşağıdakilerin hangisinde yargılama yapmamıştır?

A) TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaların bastırılmasında

B) Firari Kanunu'nun uygulanmasında

C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun uygulanmasında

D) Menemen Olayı'nda

E) Şeyh Sait Ayaklanması'nın bastırılmasında

14. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Antlaşması'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanması

B) Türk milletinin direnişiyle karşılaştığı için uygulanamaması

C) Şartlarının San Remo Konferansı'nda belirlenmesi

D) Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son antlaşma olması

E) Hukuki olarak geçersiz bir antlaşma olması

TEST 10

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Tekâlif-i Milliye Emirlerinin kapsamında yer almaz?

A) Yardımların Temsil Heyeti tarafından toplanması

B) Tekâlif-i Milliye komisyonlarının oluşturulması

C) Halkın elinde bulunan ürünlerin yüzde kırkına el konulması

D) Yazılı belge tutulmasının zorunlu olması

E) Yolsuzluk ihtimaline karşı İstiklal Mahkemelerinin kurulması

2. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Savaşı sonrası Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nın maddelerinden biri değildir?

A) Hatay'da özel bir yönetim kurulacak.

B) Hatay Sancağı'nın resmi dili Türkçe olacak.

C) TBMM Fransa'nın tanımadığı bir antlaşmayı onaylamayacak.

D) Taraflar arasındaki savaş durumuna son verilecek.

E) Caber Kalesi Türk toprağı sayılacak.

3. Milli Mücadele sürecinde "Çanakkale Olayı" olarak da bilinen Türk kuvvetleri ile İngiliz kuvvetlerinin ilk kez savaş durumuna geldiği gelişme aşağıdaki savaşlardan hangisinin ardından yaşanmıştır?

A) II. İnönü

B) Eskişehir-Kütahya

B) I. İnönü

C) Sakarya

E) Büyük Taarruz

4. "İstanbul ve Boğazlar TBMM Hükümetine bırakılacak ancak İtilaf Devletleri barış antlaşmasına kadar İstanbul'da kalacaktır" maddesi aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin kapsamında yer almıştır?

A) Lozan Antlaşması

B) Kars Antlaşması

C) Mudanya Ateşkes

D) Ankara Antlaşması

E) Moskova Antlaşması

5. Moskova Antlaşması'yla aşağıdakilerden hangisi Misak-ı Milli'den ilk taviz verilen bölgedir?

A) Batum

B) Tiflis

C) Erivan

D) Ardahan

E) Nahcıvan

6. Aşağıdaki yasalardan hangisiyle I. TBMM'nin yetkileri üç aylığına Mustafa Kemal'e verilmiştir?

A) Tekalifi Milliye

B) Başkomutanlık

C) Takrir-i Sükun

D) Hiyanet-i Vataniye

E) Teşkilât-ı Esasiye

7. Sakarya Savaşı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) 1683 II. Viyana Kuşatması'ndan beri devam eden Türklerin geri çekilişi sona ermiştir.

B) "Hattı müdafaa yoktur. Sathı Müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır." sözü bu savaşta söylenmiştir.

C) Mustafa Kemal bu savaş için Melhame-i Kübra ifadesini kullanılmıştır.

D) İtalya Anadolu'dan tamamen çekilmiştir.

E) Mustafa Kemal'in başkomutan olarak yönettiği tek savaştır.

8. Kurtuluş Savaşı'nda İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığının olduğuna;

I. Ankara,

II. Moskova,

III. Kars

antlaşmalarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

9. Kurtuluş Savaşı sırasında İtilaf Devletleri zaman zaman ateşkes önerisinde bulunmuş ancak bu tekliflerin çoğu TBMM tarafından reddedilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ateşkes önerilerinin amaçlarından biri değildir?

A) TBMM Hükümeti'ni oyalamak

B) Türk ordusunun ileri hareketini durdurmak

C) Sevr Antlaşması'nı değiştirerek kabul ettirmek

D) Yunanistan'a zaman kazandırmak

E) TBMM Hükümeti ile İstanbul Hükümeti'ni barıştırmak

10. Temmuz 1921'de savaşın en yoğun olduğu bir dönemde Ankara'da Maarif Kongresi toplandı. Mustafa Kemal cepheden Ankara'ya gelerek kongrede açılış konuşması yaptı. O gün kongrenin açılışına uzun bir başyazı ayıran Hakimiyet-i Milliye gazetesi "Mustafa Kemal Paşa Üçüncü Yunan taarruzunun en ateşli zamanında muallim ordusunun gelecek vazifesiyle meşgul bulunuyor." ifadelerinde bulunuyordu.

Paragrafta sözü edilen "Üçüncü Yunan taarruzu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. İnönü B) Aslıhanlar-Dumlupınar

C) Sakarya D) Eskişehir-Kütahya

E) Büyük Taarruz

11. İngiltere'nin Mudanya Ateşkes Antlaşması'nı kabul etmek zorunda kalmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) İngiltere'de hükümet değişikliğinin yaşanması

B) Fransa ve İtalya'nın Anadolu'dan çekilmiş olmaları nedeniyle İngiltere'nin yalnız kalması

C) İngiliz sömürgelerinin Anadolu'ya gelmek istememeleri

D) Yunan ordusunun kesin olarak yenilgiye uğratılması

E) Sovyet Rusya'nın TBMM'nin ya

12. Lozan Konferansı'na katılacak Türk heyetinin başkanı İsmet İnönü aşağıdaki görevlerden hangisine getirilmiştir?

A) Savunma Bakanı B) Dışişleri Bakanı

C) İçişleri Bakanı D) TBMM Başkanı

E) Genelkurmay Başkanı

13. Mustafa Kemal tarafından Lozan'a gidecek heyete görüşmeler sırasında izleyecekleri yöntem konusunda talimatlar verilmiştir. Buna göre, bazı konularda kesinlikle taviz verilmeyecek, anlaşmaya varılmazsa görüşmeler kesilecek, barışın imzasından vazgeçilecekti.

Buna göre Mustafa Kemal Türk heyetinden;

I. kapitülasyonlar,

II. Ermeni yurdu,

III. yabancı okullar

konularının hangilerinde taviz vermemelerini istemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

TEST 11

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ

1. İsmet İnönü'nün Lozan Konferansı'na gönderilecek heyete başkan olarak seçilmesinde;

I. İnönü Savaşlarını kazanması,

II. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda sergilediği diplomatik başarısı,

III. Gümrü ve Kars antlaşmalarını imzalaması

faaliyetlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) Yalnız III E) I, II ve III

2. Lozan Antlaşması'ndan sonra İngiltere ile Musul, Fransa ile borçlar ve Hatay sorunu, Yunanistan ile nüfus mübadelesi gibi sorunlar yaşanmıştır. Ayrıca kapitülasyonların bıraktığı sorunlar Lozan'dan sonra (gümrük ve ticari sözleşmeleri gibi) gündeme gelmiştir.

Lozan Antlaşması'ndan sonra gündeme gelen aşağıdaki sorunlardan hangisi Türkiye'nin lehine çözülmemiştir?

A) Musul B) Boğazlar C) Borçlar

D) Hatay E) Kapitülasyonlar

3. Mustafa Kemal bir açıklamasında, "Türk milleti aleyhinde asırlardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması ile tamamlandığı sanılan büyük bir suikastın çöküşünü ifade eden bir belgedir."

Mustafa Kemal'in vurgu yaptığı belge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kars Antlaşması B) Mudanya Ateşkes

C) Ankara Antlaşması D) Lozan Antlaşması

E) Moskova Antlaşması

4. Aşağıdakilerden hangisi Lozan Konferansı'nda Boğazlarla ilgili belirlenen hükümlerden biri değildir?

A) Boğazların yönetiminin tamamıyla Türkiye'ye bırakılması

B) Boğazların her iki yakasındaki 15 kilometrelik alanın askerden arındırılması

C) Barış zamanında askerî olmayan gemilerin Boğazlardan serbestçe geçebilmesi

D) Savaşta taraf ise Türkiye'nin Boğazlar üzerinde dilediği gibi davranma hakkının olması

E) Boğazların yönetiminin başkanlığını Türkiye'nin yapacağı uluslararası bir komisyona bırakılması

5. Mustafa Kemal, "Düşman karşısında bulunan ordumuz başsız bırakılmazdı. Bunun için bırakmadım, bırakamam ve bırakmayacağım." sözleriyle meclisi ikna etmeyi başarmış bunun üzerine TBMM aldığı bir kararla Mustafa Kemal'in Başkomutanlık yetkisini süresiz uzatmıştır.

Sözü edilen gelişmeler aşağıdaki hangi savaş öncesi yaşanmıştır?

A) I. İnönü B) Eskişehir-Kütahya

C) Büyük Taarruz D) Sakarya

E) II. İnönü

6. TBMM'nin Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan ile yaptığı Kars Antlaşması'nda aşağıdaki konulardan hangisi ile ilgili bir hüküm yer almamıştır?

A) Borçlar B) Boğazlar C) Nahçıvan

D) Batum E) Kapitülasyonlar

7. Sakarya Savaşı'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi Türk tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir?

A) 1683 II. Viyana yenilgisiyle başlayan geri çekilmenin durdurulması

B) Ordunun Mustafa Kemal tarafından yönetilmesi

C) Savata birçok subayın kaybedilmesi

D) İşgal güçlerinin Anadolu'yu terk etmesi

E) Savaş sonunda önemli antlaşmaların yapılması

8. Fransa'nın Ankara Antlaşması ile TBMM'yi tanımasında etkili olan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Sakarya Savaşı'nın kazanılması

B) İtalya'nın Anadolu'dan çekilmeye başlaması

C) TBMM'nin uluslararası alanda etkinliğinin artması

D) İtilaf Devletleri arasındaki anlaşmazlıkların artması

E) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması

9. Fevzi Çakmak Paşa'ya hangisi savaştan sonra mareşallik rütbesi verilmiştir?

A) I. İnönü Muharebesi B) II. İnönü Muharebesi

C) Sakarya Savaşı D) Büyük Taarruz

E) Eskişehir – Kütahya

10. Mudanya Ateşkes Antlaşması ile aşağıdaki yörelerden hangisi Yunanlılarla savaşılmadan kurtarılmıştır?

A) Bursa B) Balıkesir C) Batı Trakya

D) Doğu Trakya E) Manisa

11. Aşağıdakilerden hangisi 3 Aralık 1920'de Ermenilerle imzalanan Gümrü Antlaşması'nın özellikleri arasında yer almaz?

A) TBMM Hükümeti'nin uluslararası alanda elde ettiği ilk siyasi başarıdır.

B) TBMM adını ilk defa uluslararası bir antlaşmada Türkiye olarak kullanmıştır.

C) Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğu Ermeniler tarafından kabul edilmiştir.

D) TBMM adına antlaşmayı Kazım Karabekir imzalamıştır.

E) Batum'un Gürcistan'a ait olduğu kabul edilmiştir.

12. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin I. İnönü Muharebesi'nin ardından düzenlenen Londra Konferansı'na katılma amaçlarından biri değildir?

A) Barış yanlısı olduğunu dünyaya göstermek

B) Misak-ı Milli'yi dünya kamuoyuna duyurmak

C) İşgallerin haksızlığını dünya kamuoyuna duyurmak

D) İstanbul Hükümeti ile ortak hareket etmek

E) TBMM'nin varlığını kabul ettirmek

TEST 12

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Cephesi'nin özellikleri arasında yer almaz?

A) Kurtuluş Savaşı sürecinde açılan ilk cephedir.

B) TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun ilk askeri başarısıdır.

C) Ermenilere karşı savaşılmıştır.

D) Gümrü Antlaşması ile cephe kapanmıştır.

E) Kazım Karabekir Komutasındaki XV. Kolordu savaşmıştır.

2. Ankara'da elçilik açan ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gürcistan B) Almanya C) Rusya

D) İngiltere E) Ermenistan

3. Aşağıda Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM Hükümeti'nin imzaladığı antlaşma ve imzalayan devlet eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

A) Gümrü Antlaşması – Ermenistan

B) Batum Antlaşması – Gürcistan

C) Moskova Antlaşması – Sovyet Rusya

D) Kars Antlaşması – Nahcıvan

E) Ankara Antlaşması – Fransa

4. Kurtuluş Savaşı sırasında halkının gösterdiği direniş ve başarıdan dolayı bazı şehirlerimize bir takım unvanlar verilmiştir.

Kurtuluş Savaşı sırasında halkının gösterdiği başarıdan dolayı TBMM tarafından unvan verilen ilk şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Antep B) Maraş C) Urfa

D) Kars E) Hatay

5. Batı Cephesi'nde Yunanlılarla I. İnönü, II. İnönü, Kütahya – Eskişehir, Sakarya ve Büyük Taarruz savaşları yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu savaşlardan sonra elde edilen siyasi başarılardan biri değildir?

A) Ankara Antlaşması B) Moskova Antlaşması

C) Mudanya Ateşkes D) Gümrü Antlaşması

E) Kars Antlaşması

6. Aşağıdakilerden hangisi Yunanlıların Batı Cephesi'nde ulaşmak istediği hedeflerden biri değildir?

A) Düzenli orduyu güçlenmeden yok etmek

B) Bizans İmparatorluğu'nu yeniden canlandırmak

C) TBMM Hükümeti'ni etkisiz hale getirmek

D) Boğazların yönetiminde söz sahibi olmak

E) Sevr Antlaşması'nı TBMM'ye kabul ettirmek

7. Aşağıdakilerden hangisi I. İnönü Muharebesi sonunda iç politikalarda yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) TBMM Hükümeti'nin gücü ve otoritesi artmıştır.

B) Asker kaçakları azalmış, orduya katılım artmıştır.

C) Yeni Türk devletinin ilk anayasası kabul edilmiştir.

D) Osmanlı şehzadesi Ömer Faruk Efendi, Milli Mücadele'ye destek vermek için Anadolu'ya geçmiştir.

E) İsmet İnönü'ye generallik rütbesi verilmiştir.

8. I. İnönü Muharebesi'nden sonra;

I. Afganistan,

II. Sovyetler Birliği,

III. Gürcistan

devletlerinden hangileri TBMM Hükümetini resmen tanımıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. 16 Mart 1921'de TBMM Hükümeti ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Moskova Dostluk Antlaşması'nda yer alan;

I. Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında imzalanan antlaşmaların geçersiz olması,

II. Sovyet Rusya'nın kapitülasyonların kaldırılmasını kabul etmesi,

III. Boğazlar üzerinde İtilaf Devletlerinin egemenlik kurmasına karşı çıkılması

hükümlerinden hangileri her iki tarafta da yönetim şeklinin değiştiğini göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

10. İstiklal Marşı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Mehmet Akif ödül alarak aldığı parayı Darülmesai'ye bağışlamıştır.

B) İlk kez Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi tarafından TBMM'de okunmuştur.

C) İlk bestecisi Ali Rıfat Çağatay'dır.

D) İlk kez Sebilürreşad dergisinde yayınlanmıştır.

E) Milli Savunma Bakanlığının düzenlediği yarışmada 724 şiirin arasından seçilmiştir.

11. Kütahya - Eskişehir Muharebesi'nde Türk ordusu Yunan ordusunun ilerleyişini durduramayınca kayıplar vererek geri çekilmeye başladı. Ordunun daha fazla yıpranması için Mustafa Kemal orduya Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi emrini vermiştir.

Mustafa Kemal bu emriyle;

I. ordunun tamamen yok olmasını önleme,

II. Yunan birlikleriyle Türk ordusu arasında doğal bir savunma hattı oluşturma,

III. ordunun toparlanması için zaman kazanma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fransa B) Sovyet Rusya C) Ermenistan

D) Yunanistan E) İtalya

ATATÜRK İLKELERİ

Cumhuriyetçilik

Anahtar Kelimeler: Ulusal Egemenlik, seçim, ulusal irade, çok partili rejim, demokrasi, oy verme, temsil hakkı, millet meclisi, halk iradesi

İlgili Gelişmeler: Saltanatın kaldırılması, Halifeliğin kaldırılması, TBMM'nin açılması, Cumhuriyet'in ilanı, Siyasi partilerin kurulması, Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kapatılması (Ordunun siyasetten ayrılması), 1921 ve 1924 anayasalarının hazırlanması, Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi, Oy kullanmak için vergi verir olma şartlarının kaldırılması, İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi, Gizli oy, açık sayım ilkesinin benimsenmesi

Halkçılık

Anahtar Kelimeler: Eşitlik, adalet, sınıf, zümre, imtiyaz, ayrıcalık, ulusal egemenlik, sosyal devlet, cumhuriyet, halkın refah ve huzuru, kanun üstünlüğü, toplumsal işbirliği, dayanışma

İlgili Gelişmeler: TBMM'nin açılması, Cumhuriyetin ilanı, Aşar vergisinin kaldırılması, Tekalif-i Milliye Emirleri, Şapka Kanunu, Tekke ve zaviyelerin kapatılması, Unvan ve lakapların kaldırılması, Millet Mekteplerinin açılması, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Toprak Reformu, İlköğretimin zorunlu ve ücretsiz olması, Soyadı Kanunu, Halkevlerinin açılması

Devletçilik

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, kalkınma, yatırım, sanayi, endüstri, teşebbüs, sosyal devlet, fabrika, devlet planlaması, milli kalkınma, kamulaştırma, yatırımın devlet eliyle yapılması, KİT (Kamu İktisadi Teşebbüsleri)

İlgili Gelişmeler: Beş Yıllık Sanayi Planları'nın hazırlanması, Sümerbank ve Etibank, Merkez Bankası'nın kurulması, MTA (Maden Tetkik ve Arama), Elektrik İşleri Etüt İdaresi, Devlet üretme çiftlikleri, Devlet demir yollarının yapımı, Eğitim, sağlık ve sanat alanlarında halkın ihtiyaçlarını karşılayacak yatırımlar yapılması

Milliyetçilik

Anahtar Kelimeler: Birlik, beraberlik, ulusal bağımsızlık, ortak vatan, ırkçı olmamak, dil ve kader birliği, kültür birliği, milli bilinç, milli tarih, ortak geçmiş ve gelecek, ulusallaşma

İlgili Gelişmeler: Kurtuluş Savaşı'nın yapılması, Manda ve himayenin reddedilmesi, TBMM'nin açılması, İstiklâl Marşı'nın kabulü, İzmir İktisat Kongresi'nin yapılması, Kapitülasyonların kaldırılması, Kabotaj Kanunu, Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Reji İdaresi, Yeni Türk alfabesi, Merkez Bankası'nın açılması, Koruyucu Gümrük yasasının çıkarılması, Yabancı işletmelerin millileştirilmesi, Halifeliğin kaldırılması, Türk parasını koruma kanunu

Laiklik

Anahtar Kelimeler: Akıl, bilim, vicdan, hürriyet, inanç, ibadet, hurafe, batıl, tabu, dogma, ruhban olmama, teokrasi, din istismarlığı, din ve devlet işlerinin ayrılması

İlgili Gelişmeler: Saltanatın kaldırılması, Halifeliğin kaldırılması, Şer'iyye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Şeriat Mahkemelerinin kaldırılması, Medeni Kanun, Tekke ve zaviyelerin kapatılması, Şapka Kanunu, Medreselerin kapatılması, Yabancı okullarda dinsel sembollerin kaldırılması, 1928'de 1924 Anayasası'nda "Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dini İslam'dır." maddesinin anayasadan çıkarılması, Cumhurbaşkanı ve milletvekillerinin yemin metninden vallahi kelimesinin çıkarılması, Kılık Kıyafet Kanunu, Şeyhülislamlık makamının kaldırılması

İnkılapçılık

Anahtar Kelimeler: Sürekli değişim, Batı, muasır, çağdaş, yeni, dinamik, akıl, bilim, modern medeniyet, gelişim, değişim, uygarlık, statükaya karşı olma, geriye hiç bakmama

İlgili Gelişmeler: Ölçü-tartı birimlerinde değişiklik, Miladi takvimin kabulü, Kılık Kıyafet Kanunu, Hafta tatilinin cumadan pazara alınması, Uluslararası saat dilimine geçilmesi, Uluslararası rakamın kabul edilmesi

Bütünleyici İlkeler

- Ulusal Egemenlik: Cumhuriyetçilik ve halkçılığın bütünleyicisidir.
- Ulusal Birlik ve Beraberlik: Milliyetçilik ve halkçılık ilkelerini bütünler.
- Ulusal Bağımsızlık: Milliyetçilik ilkesini bütünler.
- Akılcılık ve Bilimsellik: İnkılapçılık ve laikliği bütünler.
- Çağdaşlaşma ve Batılılaşma: İnkılapçılık ve laikliği bütünler.
- Yurtta Sulh Cihanda Sulh: Milliyetçilik ve halkçılık ilkelerini bütünler.

ATATÜRK DÖNEMİ İNKILAPLAR

Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar

Amaç: Ulusal egemenlik ilkesine resmiyet kazandırmak. Demokrasiyi güçlendirmek. Yönetimde çift başlılığa son vermek.

- TBMM'nin açılmsı (23 Nisan 1920)
- Saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922)
- Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması (9 Eylül 1923)
- Ankara'nın başkent olması (13 Ekim 1923)
- Cumhuriyetin ilanı (29 Ekim 1923)
- Halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924)
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulması (1924)
- Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması (1930)
- Kadınlara siyasi hakların verilmesi (1930-1933-1934)

Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar

Amaç: Ulusal kültürü oluşturmak. Eğitim ve öğretimde birliği sağlamak. Modern, laik ve çağdaş bir eğitim sistemine geçmek.

- Tevhid-i Tedrisat Kanunun kabul edilmesi (3 Mart 1924)
- Maarif Vekâletinin kurulması (1926)
- Yeni Türk Harflerinin kabul edilmesi
- Millet Mekteplerinin açılması (1928)
- Türk Tarih Kurumunun açılması (1931)
- Türk Dil Kurumunun kurulması (1932)
- Halk Evlerinin açılması (1932)
- Üniversite Reformu (1933)

Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar

Amaç: Hukuk alanındaki ikilikleri ortadan kaldırmak. Laik ve çağdaş hukuk sistemine geçmek. Vatandaşların devlet karşısındaki görevlerini hukuk kuralları ile belirlemek.

- 1921, 1924 Anayasalarının kabul edilmesi
- 1928 yılında, Anayasadan "Devletin dini İslam'dır." maddesinin çıkartılması
- Medeni Kanunun kabul edilmesi (27 Şubat 1926)
- Ceza Kanunu (1926)
- Borçlar Kanunu (1926)
- Ticaret Kanunu (1928)
- İcra ve İflas Kanunu (1932)

Toplumsal-Sosyal Alanda Yapılan İnkılaplar

Amaç: Avrupa devletleriyle ilişkileri kolaylaştırmak. Kaynaşmış bir toplum oluşturmak. Modern çağdaş ve laik bir toplum oluşturmak. İkiliklere son vermek.

- Şapka Kanununun çıkartılması (1925)
- Tekke ve Zaviyelerin kapatılması (1925)
- Miladi takvimin kabul edilmesi (1926)
- Uluslararası saatlerin kabul edilmesi (1930)
- Kadınlara seçme-seçilme hakkının verilmesi (1930-1933-1934)
- Ölçü ve tartı birimlerinin değiştirilmesi (1931)
- Soyadı Kanununun çıkartılması (1934)
- Hafta sonu tatilinin değişmesi (1935)

Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar

Amaç: Milli ve bağımsız bir ekonomi oluşturmak. Özel sektörü desteklemek. Yabancı devletlerin elinde bulunan kurumları millileştirmek. Tarım ve sanayi faaliyetlerine destek vermek.

- İzmir İktisat Kongresinin toplanması (17 Şubat 1923)
- İş Bankasının kurulması (1924)
- Aşar vergisinin kaldırılması (1925)
- Kabotaj Kanununun çıkartılması (1 Temmuz 1926)
- Teşvik-i Sanayi Kanununun çıkartılması (1927)
- Merkez Bankasının kurulması (1930)
- Sümerbank'ın kurulması (1933)
- Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün kurulması (1935)
- Etibank'ın kurulması (1935)
- Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması (1929)
- 1. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1933)
- 2. Beş Yıllık Kalkınma Planı (II. Dünya Savaşı nedeniyle uygulanmadı.)

UYARI

- Hangi inkılâbın hangi alanda yapıldığı önemlidir.
- Tarihleri ve kronolojik olarak sorularda çıkabilmektedir.
- Hangi Atatürk ilkeleriyle bağlantılı oldukları sorulur.
- Herbirinkılâpbiryadadahafazla Atatürkilkesiylebağlantılıolabilir. Örnek: Saltanatın Kaldırılması → Cumhuriyetçilik - Laiklik - İnkılapçılık ile ilgilidir.

Genellikle;

- Siyasi alanda yapılan inkılâplar Cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir.
- Eğitim - kültür alanında yapılan inkılâplar Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.
- Sosyal alanda yapılan inkılâplar Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.
- Ekonomik alanda yapılan inkılâplar Devletçilik ilkesi ile ilgilidir.

TEST 13

CUMHURİYET DÖNEMİ İÇ POLİTİKA

1. Aşağıdakilerden hangisi 9 Eylül 1923'te kurulan Halk Fırkası'nın çalışma ilkeleri arasında gösterilemez?

A) Egemenlik millete aittir.

B) TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.

C) Bütün yasaların yapılmasında ve uygulanmasında milli egemenlik esasları içinde çalışılacaktır.

D) Saltanatın kaldırılması hakkında karar değişmez ilkedir.

E) Ekonomide liberal politikalar takip edilecektir.

2. Aşağıdakilerden hangisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın parti programında yer alan ilkelerden biri değildir?

A) Dini düşünce ve inançlara saygılı olması

B) Ülke yönetiminde merkeziyetçiliğe karşı olması

C) Serbest ekonomi politikası izlemesi

D) Özgürlükleri savunması

E) Toplumsal ve siyasi yapılanmanın kısa sürede gerçekleştirilmesi

3. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasına neden olan Şeyh Sait İsyanı'nın çıkmasında etkili olan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kürt Teali Cemiyeti

B) Mim Mim

C) Hınçak Taşnak

D) Pontus Rum Cemiyeti

E) İngiliz Muhipleri Cemiyeti

4. I. Seçimler tek dereceli yapılacaktır.

II. Yabancı sermayenin ülkemize girmesi sağlanacaktır.

III. Kadınların siyasi haklara kavuşması sağlanacaktır.

IV. Limanlardaki tekelci uygulamalar kaldırılacaktır.

Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın programında yer alan yukarıdaki ilkelerden hangileri Türkiye'de demokrasinin güçlenmesine katkıda bulunduğu söylenebilir?

A) I ve II B) III ve IV C) I ve III

D) I, II ve III E) II, III ve IV

5. Atatürk'ün, "Gençliğe Hitabesi'nde belirttiği gibi iç ve dış düşmanların ortak saldırısında Türk milleti kurtulmayı başarmıştır." **ifadesine aşağıdaki olaylardan hangisi örnek gösterilebilir?**

A) Menemen Olayı B) İzmir Suikasti

C) Şeyh Sait İsyanı D) Koçgiri İsyanı

E) Ali Batı İsyanı

6. Aşağıdakilerden hangisi Şeyh Sait İsyanı'nın çıkması üzerine TBMM'nin aldığı önlemlerden biri değildir?

A) Takrir-i Sükûn Yasası'nın çıkarılması

B) Kısmi seferberliğin ilan edilmesi

C) Ayaklanmanın önlenmesi konusunda hükümete tam yetki verilmesi

D) İstiklal Mahkemelerinin yeniden kurulması

E) Çok partili hayata geçiş denemelerine son verilmesi

7. Halifeliğin kaldırılmasının ardından ortaya çıkan tepkiler ve İngiltere'nin Orta Doğu'daki çıkarlarını koruma çabası gibi gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin nedenleri arasında gösterilebilir?

A) Cumhuriyetin ilan edilmesi

B) Şeyh Sait İsyanı'nın çıkması

C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

D) Menemen Olayı'nın çıkması

E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

8. I. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın politikaları

II. Laiklik doğrultusunda inkılapların yapılması

III. Medeni Kanun'la kadın - erkek eşitliğinin sağlanması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri cumhuriyetin ilk yıllarında ülkede isyanların çıkmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

9. Milli Mücadele tarihinde "Sonbahar Bunalımı" **olarak da bilinen ve Ekim 1923'te ortaya çıkan hükümet bunalımının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cumhuriyetin ilan edilmesi

B) Bakanların meclis içinde oylama ile tek tek seçilmesi

C) Lozan Konferansı'na Osmanlı Hükümeti'nin çağrılması

D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması

E) İngiltere'nin Şeyh Sait Ayaklanması'nı desteklemesi

10. II. TBMM'nin 11 Ağustos 1923'te açılmış ve 1 Ekim 1927 yılına kadar görev yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu döneme ait gelişmeler arasında yer almaz?

A) Lozan Antlaşması'nın onaylanması

B) Cumhuriyetin ilanı

C) Ankara'nın başkent olarak seçilmesi

D) Saltanatın kaldırılması

E) Halifeliğin kaldırılması

11. Sivas Kongresi'nde oluşturulan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Cumhuriyet Dönemi'nde aşağıdaki isimlerden hangisini almıştır?

A) Demokrat Parti

B) Halk Fırkası

C) Amele ve İşçi Fırkası

D) Türkiye Komünist Fırkası

E) Serbest Cumhuriyet Fırkası

12. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in cumhuriyeti ilan etmek amacıyla 1921 Anayasası'nda yapılacak değişiklik ile ilgili hazırladığı tasarının maddeleri arasında yer almaz?

A) Türkiye Devleti'nin hükümet şekli cumhuriyettir.

B) Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kendi üyeleri arasından seçilir.

C) Başbakan, Cumhurbaşkanı tarafından, TBMM üyeleri arasından seçilir.

D) Türkiye Devleti TBMM tarafından yönetilir.

E) Meclis hükümeti sistemi uygulanacaktır.

TEST 14

CUMHURİYET DÖNEMİ İÇ POLİTİKA

1. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilanının nedenlerinden biri değildir?

A) Ali Fethi Bey'in istifasından sonra ortaya çıkan hükümet bunalımının aşılamaması

B) Çok partili hayata geçiş denemelerinde yaşanan siyasi olaylar

C) Saltanatın kaldırılmasından sonra ortaya çıkan devlet başkanlığı sorunu

D) Yeni Türk devletinin rejiminin belli olmamasının uluslararası alanda oluşturduğu olumsuzluklar

E) Meclis hükümeti sisteminin meclisi çalışamaz hale getirmesi

2. Cumhuriyetin ilanı aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümünde kolaylık sağladığı söylenemez?

A) Hükümet bunalımı B) Devletin adı

C) Rejim sorunu D) Seçim süresi

E) Devlet başkanlığı

3. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün çok partili hayata geçilmesini istemesinin nedenlerinden biri değildir?

A) Mevcut iktidar partisinin denetlenememesi

B) Demokratik hayatın geliştirilmesi

C) Hükümetin izlediği ekonomik politikaları eleştirip yönlendirebilecek, ikinci bir partinin kurulmasının yararlı olacağı düşüncesi

D) Tek partili yönetimin cumhuriyet rejimine ters düşmesi

E) Tek partili hayatın inkılapların yapılmasını zorlaştırması

4. Atatürk Dönemi'nde kurulan siyasi partiler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Milli Kalkınma Partisi

B) Halk Fırkası

C) Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası

D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

E) Ahali Cumhuriyet Fırkası

5. Aşağıdakilerden hangisi Şeyh Sait İsyanı'nın sonuçlarından biri değildir?

A) İstiklal Mahkemeleri'nin kurulması

B) Bölgesel seferberlik ilan edilmesi

C) Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılması

D) Takriri Sükûn Yasası'nın çıkarılması

E) Fevzi Çakmak Hükümeti'nin kurulması

6. Aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Hükümetin denetlenme gereğinin ortaya çıkması

B) Yapılan inkılâplarla demokratik bir ortamın oluşması

C) Çok partili demokratik hayata geçilmek istenmesi

D) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'ndan etkilenen Türkiye'de ekonomik sorunlara çözüm üretme düşüncesi

E) Devletçilik politikasının uygulanmak istenmesi

7. Cumhuriyetin ilk yıllarında çok partili hayata geçilememesinde;

I. Menemen,

II. Şeyh Sait,

III. Bursa,

olaylardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Şeyh Sait İsyanı'nın bastırması konusunda yeterli tedbirleri almadığı gerekçesiyle ağır eleştirilere maruz kalarak istifa eden başbakan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rauf Orbay B) İsmet İnönü

C) Ali Fethi Okyar D) Fevzi Çakmak

E) Celâl Bayar

9. Mustafa Kemal'in Halk Fırkası'nı kurması;

I. uygulamak istediği ilkeler ve inkılapları bir parti yoluyla gerçekleştirme,

II. demokratik hayatı geliştirme,

III. siyasi rakipleriyle demokratik mücadele edebilme

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) Yalnız III E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası'nın parti programında yer alan esaslardan biri değildir?

A) Demokrasi B) Milli egemenlik

C) Devletçilik ilkesi D) Din ve inançlara saygı

E) Liberal ekonomik

11. Atatürk'ün ..... Olayı ile ilgili "Gösterilen bu vahşet karşısında ..... ahalisinden bazılarının alkışla tasfirkar bulmaları tüm cumhuriyetçi ve vatanperverler için utanç verici bir hadisedir" diyerek tepkisini dile getirmiştir.

Paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri yazılmalıdır?

A) Ezanının Türkçe okutulması - Bursa

B) Kubilay - Menemen

C) Şeyh Sait - Urfa

D) Mutki - Hür Köyü

E) Nasturi -Musul

12. Aşağıdakilerden hangisinin Atatürk'e karşı hazırlanan İzmir Suikasti içerisinde yer aldığı söylenemez?

A) Cafer Tayyar B) Ziya Hurşit

C) Gürcü Yusuf D) Çopur Hilmi

E) Laz İsmail

13. Aşağıdakilerden hangisinin Ankara'nın başkent seçilmesinin nedenleri arasında olduğu söylenemez?

A) Yeni kurulan devletin Osmanlı'nın devamı olmadığı göstermesi

B) Milli Mücadele'nin merkezi olması

C) Anadolu'nun ortasında bulunması

D) Coğrafi ve stratejik açıdan güvenli bir konumda olması

E) Mustafa Kemal'in bağımsızlık mücadelesini ilk kez burada başlatması

TEST 15

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk ilkelerinin özelliklerinden biri değildir?

A) Türk toplumunun ihtiyaçlarından doğmuştur.

B) Birbirinden farklı fikirlere sahip ilkeler topluluğudur.

C) Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesine çıkarmayı amaçlamıştır.

D) Gelişmelere açıktır ve taklitçi değildir.

E) Milli kültürü esas almıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetçilik ilkesinin özelliklerinden biri değildir?

A) Siyaseti belli bir zümrenin işi olarak görür.

B) Milli egemenlik esasına dayanır.

C) Devlet içerisinde etkili kurum meclistir.

D) Demokrasiye yer verir.

E) Kişisel egemenliğe karşıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi milliyetçilik ilkesi ile ilgili gelişmeler arasında yer almaz?

A) Yabancıların elinde olan işletmelerin satın alınması

B) Türk Dil Kurumunun kurulması

C) Türk Tarih Kurumunun kurulması

D) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi

E) Kılık-Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması

4. Aşağıdakilerden hangisi halkçılık ilkesinin faydalarından biri değildir?

A) Milletin bütün fertlerini kanun önünde eşit hale getirmesi

B) Herkese devlet hizmetlerinde eşit yararlanma imkanı sağlaması

C) Yönetici sınıfa daha fazla imtiyaz sağlaması

D) Halkın devlet yönetiminde söz sahibi olmasını sağlaması

E) Hiç kimseye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanıması

5. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde devletçilik politikasının ön plana çıkmasının nedenlerinden biri değildir?

A) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın yaşanması

B) Siyasi çekişmelerin yaşanması

C) Teknik eleman sıkıntısının yaşanması

D) Özel girişimcinin ekonomik kalkınmayı sağlayamaması

E) Özel girişimcinin elinde yeteri kadar sermayenin bulunmaması

6. Aşağıdakilerden hangisi halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan inkılâplar arasında yer almaz?

A) Aşar vergisinin kaldırılması

B) Ayrımcılık ifade eden unvanların kaldırılması

C) Miladi takviminin kabul edilmesi

D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

E) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi laiklik ilkesinin esasları arasında yer almaz?

A) Devlet ve din kurumları birbirinden ayrıdır.

B) Fertlerin herhangi bir dini benimsemelerine karşıdır.

C) Dini ve mezhep ayrımı gözetmez.

D) Din ve vicdan hürriyetini savunur.

E) Akılcılık ve bilimselliği öngörür.

8. Aşağıdakilerden hangisi laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan inkılaplar arasında yer almaz?

A) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması

B) Saltanatın kaldırılması

C) Şeriyye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

D) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

E) Halifeliğin kaldırılması

9. 1930 yılına kadar Türkiye'nin para politikasını yabancı banka olan Osmanlı Bankası yürütmüştür.

1930 yılında para basma, diğer bankalara kredi verme ve milli para politikasını izleme görevi aşağıdaki bankalardan hangisine verilmiştir?

A) İş Bankası B) Merkez Bankası

C) Vakıf Bank D) Akbank

E) Milli İtibar Bankası

10. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde sanayiyi geliştirmek için yapılan çalışmalar arasında yer almaz?

A) Teşviki Sanayi Kanunu'nun çıkarılması

B) Sümerbankın kurulması

C) Etibankın kurulması

D) Adana–Mersin demir yolunun millileştirilmesi

E) Ziraat Bankasının kurulması

11. 28 Mayıs 1927 yılında kabul edilen Teşvik-i Sanayi Kanunu;

I. özel teşebbüse imkanlar sunma,

II. sanayi kuruluşlarının çalışmalarını teşvik etme,

III. güçlendirilmiş özel sektörle sanayileşmeyi sağlama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

12. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması konusunda aşağıdaki devletlerin hangisinden destek alınmıştır?

A) Sovyet Rusya B) Fransa C) Hollanda

D) İngiltere E) ABD

TEST 16

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Çıkarılan aşağıdaki kanunlardan hangisi ayrımcılığa son vermesi açısından halkçılık, dinin hukuk konusunda belirleyici özelliğine son vermesi açısından da laiklik ilkesiyle ilişkilidir?

A) Medeni Kanun
B) Takriri Sükun Kanunu
C) Tekâlifi Milliye Emirleri
D) Mecelle
E) Kabotaj Kanunu

2. Aşağıdakilerden hangisi inkılapçılık ilkesinin özellikleri arasında yer almaz?

A) Eski kurumların kaldırılarak yerlerine yenilerinin getirilmesini öngörür.
B) Yenileşme ve çağa ayak uydurma esasına dayanır.
C) Bilimsel gelişmeyi temel esas olarak kabul eder.
D) Toplumu durağanlıktan, dogmacılıktan kurtarmayı amaçlar.
E) Batı kültürünün tamamının alınmasını öngörür.

3. Aşağıdakilerden hangisi inkılapçılık ilkesi doğrultusunda yapılan yenilik hareketlerinden biri değildir?

A) Serbest ekonomi siyasetinden devletçiliğe geçilmesi
B) Saltanatın kaldırılarak yerine cumhuriyetin ilan edilmesi
C) Medreselerin kaldırılarak yerine modern okulların açılması
D) Kıyafet değişikliği
E) Ölçü ve takvimde yapılan yenilikler

4. Aşağıdakilerden hangisi devletçilik ilkesinin özelliklerinden biri değildir?

A) Ekonomik bağımsızlığı desteklemesi
B) Özel sektöre yer vermemesi
C) Halkçılık ilkesinin doğal sonucu olması
D) Karma ekonomi yapısına sahip olması
E) Planlı ekonomi uygulaması

5. Aşağıdaki ilkelerinden hangisi cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkelerinin doğal sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

A) İnkılapçılık B) Devletçilik C) Halkçılık
D) Laiklik E) Çağdaşlaşma

6. Aşağıdakilerden hangisi halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

A) Medeni Kanunun kabul edilmesi
B) Millet mekteplerinin açılarak okuma yazmanın yaygınlaştırılması
C) Hafta sonu tatilinin değiştirilmesi
D) Okuma yazma kurslarının açılması
E) Toprak Reformu Kanunu'nun çıkarılması

7. Aşağıdakilerden hangisi milliyetçilik ilkesinin özellikleri arasında yer almaz?

A) Vatanın bütünlüğünü milletin bağımsızlığını her şeyin üstünde tutar.
B) Yabancılardan gümrük vergisinin alınmaması gerektiğini savunur.
C) Irkçılığı reddeder.
D) Türk tarihi, kültür ve dilini koruma ve geliştirmeyi amaç edinir.
E) Birleştirici ve bütünleştiricidir.

8. Aşağıdakilerden hangisi milliyetçilik ilkesinin uygulandığına kanıt olarak gösterilemez?

A) Türk parasının korunması kanununun çıkarılması

B) Yerli tüccarın korunması için gümrük vergilerinin arttırılması

C) Yabancı Okullarda Türkçe ve Türk tarihi derslerinin okutulması

D) Sanat ve meslek okullarının açılması

E) Yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması

9. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi havacılık alanında yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) Planörcü ve paraşütçü yetiştirilmesi için Türk Kuşu'nun kurulması

B) Vecihi Bey (Hürkuş) tarafından ilk sivil tayyare okulunun açılması

C) Atatürk Orman Çiftliği'nde ilk uçak motoru fabrikasının kurulması

D) Türk Hava Kurumunun kurulması

E) Hava Yolları Devlet İşletme İdaresinin açılması

10. Mustafa Kemal, Atatürk soyadını ilk olarak aşağıdakilerin hangisinde kullanmıştır?

A) Sümerbankın açtığı sergide

B) Cumhurbaşkanlığı görevine başladığında

C) Türk Dil Kurumunun açılışında

D) İş Bankasının açılışında

E) Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kağıt parasının tedavüle çıkarılmasında

11. Kastamonu'da fes ve sarığı eleştiren Atatürk; "fikrimiz, zihniyetimiz tepeden tırnağa kadar medeni olacaktır. Medeniyet öyle bir ateştir ki, ona kayıtsız kalanları yakar ve mahveder." demiştir.

Buna göre Atatürk yeni bir Türk toplumu oluştururken;

I. çağdaş bir görünüm sağlama,

II. tek tip kıyafet uygulamasını getirme,

III. laik bir düzen oluşturma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

12. Atatürk İş Bankasında bulunan hisselerinden elde ettiği gelirleri;

I. Türk Dil,

II. Türk Tarih,

III. Kızılay

kurumlardan hangilerine bağışlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

13. 1933 yılında hazırlanan ve 1934'te uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı;

I. zirai üretime dayanan ve ham maddesi Türkiye'de bulunan sanayi işletmelerini kurma,

II. ithalat konusu olan temel tüketim mallarına öncelik verme,

III. dokuma, maden, kimya ve porselen sanayisinin kurulmasını sağlama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için hazırlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TEST 17 ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. İzmir İktisat Kongresi,

I. yeni Türk devletinin ekonomik politikasını belirleme,

II. ekonomik alanda bağımsızlığı sağlama,

III. devletçilik politikasını uygulama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için toplanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanun ile kadınlara getirilen haklardan biri değildir?

A) Seçme ve seçilme hakkının verilmesi

B) Mahkemelerde şahitlik konusunda eşitliğin sağlanması

C) İstediği mesleği seçme hakkının verilmesi

D) Miras konusunda kadın erkek eşitliğinin sağlanması

E) Resmi nikah zorunluluğunun getirilmesi

3. Aşağıdakilerden hangisi 17 Şubat 1923 yılında yapılan İzmir İktisat Kongresi kararları arasında yer almaz?

A) Aşar vergisi kaldırılmalıdır.

B) Özel teşebbüsün imkanları sınırlandırılmalıdır.

C) Küçük imalattan hızlı bir şekilde fabrikalara geçilmelidir.

D) Özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyen faaliyetler devlet tarafından desteklenmelidir.

E) Demir yolu yapımına önem verilmelidir.

4. Aşağıdaki kanunların hangisinde Türk kara sularında yolcu ve yük taşıma hakkı sadece Türk denizcilerine verilmiş ve böylece deniz ticareti millileştirilmiştir?

A) Kombiyo B) Kabotaj Kanunu

C) Reji İdaresi D) Kliring

E) Gümrük Tarife Kanunu

5. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde ekonomik alanında yapılan çalışmalar arasında yer almaz?

A) Kabotaj Yasası'nın kabul edilmesi

B) Merkez Bankasının kurulması

C) Ziraat Bankasının kurulması

D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın kabul edilmesi

E) Türk Parasını Koruma Kanunu'nun çıkarılması

6. İzmir İktisat Kongresi'nin toplanmasında rol oynayan iktisat bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Celal Bayar

B) Mahmut Esat Bozkurt

C) Cami Baykurt

D) Yusuf Kemal Tengirşenk

E) Kazım Karabekir

7. 15 Nisan 1931 tarihinde kurulan Türk Tarih Kurumunun ilk başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Tevfik Bıyıklıoğlu

B) Semih Rıfat Horozcu

C) Mehmet Esat Bozkurt

D) Rıza Nur

E) Saffet Arıkan

8. Aşağıdakilerden hangisi Türk Tarih Kurumunun kuruluş amaçları arasında yer almaz?

A) Türklerin köklü ve zengin bir tarihe sahip olduğunu bilimsel yöntemlerle belirlemek

B) Uygarlığın tüm insanlığın ortak malı olduğunu savunmak

C) Osmanlı'nın ulusal tarih anlayışını devam ettirmek

D) Türklerin dünya ve İslam tarihine katkılarını ortaya çıkarmak

E) Ulusal tarih anlayışını geliştirmek

9. Aşağıdakilerden hangisi Türk Dil Kurumunun kuruluş amaçlarından biri değildir?

A) Türkçeyi bilim dili haline getirmek

B) Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak

C) Türk dilinin zengin bir dil olduğunu ortaya koymak ve geliştirmek

D) Türkçe sözlük oluşturmak

E) Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farkı korumak

10. Atatürk Dönemi'nde Türkçe dilinin gelişmesini sağlamak için;

I. Arapça ve Farsça derslerinin okul programlarından çıkarılması,

II. Türkçe soyadlarının kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi,

III. Türk Dil Kurumunun kurulması

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde toplumsal hayatı düzenlemek amacıyla yapılan inkılaplar arasında yer almaz?

A) Kılık–Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması

B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

C) Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun'un çıkarılması

D) Takvim, saat ve ölçülerde değişikliklerin yapılması

E) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması

12. Aşağıdaki inkılap hareketlerinden hangisinin uluslararası ilişkileri kolaylaştırmak amacıyla gerçekleştirildiği söylenemez?

A) Ağırlık ve ölçü birimlerinin değiştirilmesi

B) Resmî tatilin cuma gününden pazar gününe alınması

C) Miladi takvimin kabul edilmesi

D) Alaturka saatin kullanılması

E) Beynelmilel Erkam'ın kabul edilmesi

13. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında laik devlet anlayışını yerleştirme aşamalarından biri değildir?

A) Türk Tarih Kurumunun kurulması

B) Medreselerin kaldırılması

C) Şer'i Mahkemelerin kaldırılması

D) Anayasada "Devleti dini İslam'dır." hükmünün çıkarılması

E) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri

Milli sınırlarımız içinde varlığımızı korumak. Gerçekleştirilemeyecek emeller peşinde koşmamak. Uluslararası hukuka bağlı kalmak. Hiçbir ülkenin iç işlerine karışmamak. Dünyadaki gelişmeler yakından takip etmek.

1923 - 1932 ARASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Yabancı Okullar Sorunu

- Tevhid-i Tedirsat Kanunu ile yabancı okulların çalışmalarına getirilen sınırlamaların özellikle Fransa karşı çıktı.

Fransa'nın karşı çıktığı konular;

- Okullar Türk müfettişleri tarafından denetlenecek
- Okullarda en az bir idareci Türk olacak
- Türkçe, Tarih, Vatandaşlık dersleri Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulacak
- Okullarda ikonlar (dini semboller) bulundurulmayacak

Türkiye yabancı okullar sorununu bağımsız bir devlet olarak iç mesele sayıp bu konuda kesinlikle taviz vermedi.

Lozan sonrası dış politikada kazanılan ilk siyasi zaferdir.

Bozkurt - Lotus Olayı (2 Ağustos 1926)

- Türk gemisi Bozkurt ile Fransız gemisi Lotus'un Ege Denizi'nde çarpışmaları sonucu gelişen olaydır.
- 8 Türk mürettebatın hayatını kaybettiği bu olayı Lahey Adalet Divanı'na taşıyan Türkiye davayı kazanmıştır.
- Türkiye'nin başarılı bir şekilde savunan Mahmut Esat'ın bu başarısından dolayı Atatürk Soyadı Kanunu'nun ardından Mahmut Esat'a "Bozkurt" soyadını vermiştir.

Nüfus Müdahalesi Sorunu

- Lozan Konferansı'nda Bozcaada, Gökçeada ve İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler hariç Andolu'daki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı yer değiştirecekti.
- Ancak Yunanistan'ın Lozan Antlaşması'ndan sonraki süreçte İstanbul'da daha fazla sayıda Rum bırakmak istemesi nedeniyle iki ülke arasında sorun yaşandı.
- İstanbul'a gelen Rumlar mallarına Türkiye el koyunca bunun karşılığında Yunanistan Batı Trakya'da yaşayan Türklerin mallarına el koyarak Türkleri göçe zorladı.
- Milletler Cemiyeti sorunu çözemeyince iki ülke savaş durumuna geldi.
- Yunan Başbakanı Venizelos ile Atatürk'ün karşılıklı görüşmeleri sonucunda sorun çözüldü.
- 10 Haziran 1930'da yapılan Ahali Müdahale Antlaşması'yla yerleşme tarihleri ve doğum yerlerine bakılmadan İstanbul Rumları ve Batı Trakya Türkleri etabli (yerleşik sürekli oturan) kapsamına alınmıştır.

Musul Sorunu

- Lozan sonrası Türkiye ile İngiltere ilk kez 1924'te sorunun çözümü için İstanbul'da Haliç Konferansı'nda bir araya geldiler. Sorun çözülemedi.
- Türkiye tarafından Milletler Cemiyetine taşınan sorunun çözümünde Cemiyet yanlı hareket ederek Musul'un Irak'a katılmasını isteyen Brüksel Hattı Raporu'nu kabul etti.
- Sorunun Lahey Adalet Divanına taşıyan Türkiye sonuç alamayınca savaş hazırlıklarına başladı.
- Ancak bölgede çıkan Nasturi ve Şeyh Sait isyanları Türkiye'yi zor durumda bıraktı.
- Bunun üzerine Türkiye İngiltere ile 5 Haziran 1926'da Ankara Antlaşması'nı imzaladı.

Antlaşmaya göre;

- Musul İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılacak.
- Hakkari, Türkiye'ye bırakılacak.
- Irak Musul petrol gelirlerinin %10'u 25 yıllığına Türkiye'ye verilecek.
- Bu antlaşmayla Türkiye-Irak sınırı kesin olarak çizildi. Musul'un kaybedilmesi dış politikada siyasi başarısızlık olarak değerlendirilmektedir.
- Türkiye'nin Batılı devletlerle sorun yaşamak istememesi ve ülke içindeki inkılaplara öncelik vermesi Musul'un taviz verilmesinde etkili olmuştur.

Osmanlı Borçlar Sorunu

- Borç alınan ülkeler: Fransa, Almanya, Belçika, İngiltere, Hollanda, İtalya, Avusturya, Macaristan
- Borç Ödemelerinde Hesap Çıkaran Devletler: Türkiye, Yunanistan, Suriye, Lübnan, Irak, Yugoslavya, Filistin, Bulgaristan, Arnavutluk, Hicaz, Yemen, Ürdün, Suudi Arabistan
- Fransa, Osmanlı Devleti'nden en çok alacaklı olan devlettir.
- 1928'de imzalanan antlaşmayla ödenecek borcun miktarı ve ödeme biçimi bir formüle bağlandı.
- Türkiye 1929 Dünya Ekonomi Bunalımı nedeniyle ödemede güçlük çekince Türkiye ABD Başkanı Hoover tarafından yayınlanan borçların ötelenmesi sisteminden (Hoover Moratoryumu) yararlanarak 1933'te yapılan antlaşmayla ek taksitlendirme istedi.
- Türkiye bu çerçevede Osmanlı'dan kalan dış borcunu 1954 yılında bitirmiştir.

1932 - 1938 ARASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Milletler Cemiyetine Üyelik

- Türkiye, Lozan'da halledilemeyen sorunların çözümünde barışçı bir siyaset izlemiştir. Komşularıyla iyi ilişkiler kurmuş olan Türkiye, savaşı hukuken yasaklayan Briand Kellog Paktı'nı da imzalamıştır.
- Ülkemizin bu çabaları barışı korumak amacını taşıyan Milletler Cemiyeti'nin dikkatini çekmiştir. Milletler Cemiyeti Türkiye'yi bünyesine dahil etmek istemiş, ancak ülkemiz 1932 yılına kadar cemiyete girmek istememiştir.
- Bu düşüncede cemiyetin Musul meselesindeki taraflı tutumu etkili olmuştur. Şartların değişmesiyle Atatürk Ancak davet edildiğimiz takdirde ülkemizin cemiyete üye olabileceğini söylemiştir. Sonunda İspanya'nın teklifi ve Yunanistan'ın da desteği ile Türkiye Milletler Cemiyeti'ne davet edilmiştir. 18 Temmuz 1932 yılında da Türkiye, Milletler Cemiyeti'ne üye olmuştur. Milletler Cemiyeti Türkiye Cumhuriyeti'nin üye olduğu ilk uluslararası örgüttür.
- Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ndeki ilk temsilcisi de Cemal Hüsnü Taray'dır.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi (20 Temmuz 1936)

- Lozan Barış Antlaşması'nda Boğazların yönetiminin Türkiye'nin başkanlığını yapacağı uluslararası bir Boğazlar Komisyonuna verilmesi ve Boğazların her iki yakasında asker bulundurmaması, Türkiye'nin Boğalar üzerindeki egemenlik haklarını sınırlandırmaktaydı.
- 1930'lu yıllarda Almanya'nın hızla silahsızlanması, İtalya'nın Habeşistan'ı işgali, Japonya'nın Mançurya'ya saldırması üzerine Türkiye Boğazların durumunu ilgili devletlere bildirdi.
- Türkiye'nin isteği üzerine İsviçre'nin Montrö şehrinde bir konferans toplandı. Konferansa Türkiye, Yunanistan, İngiltere, Fransa, Sovyet Rusya, Yugoslavya ve Japonya katıldı. Bu sözleşme ile; Boğazlar komisyonu kaldırılıp, komisyonun görevleri tamamen Türkiye'ye devredildi.

Önemi ve Sonuçları;

- Boğazlar üzerinde Türk Egemenliğini kesin olarak sağladı.
- Misakımilliye göre çözümlendi.
- Hünkar İskelesi Antlaşması'ndan beri devam eden Boğazlar sorunu sona erdi.
- Türkiye - Rusya ilişkileri zarar gördü.
- İngiltere, Boğazlarla ilgili Türkiye'nin tezlerini desteklerken Sovyet Rusya bazı konularda karşı çıktı. İtalya ve Japonya ise bu sözleşmeyi imzalamak istemediler. Ancak Japonya 1937'de İtalya ise 1938'de sözleşmeyi imzaladılar.
- Büyük bir siyasi zaferin kazanıldığı bu sözleşmeyle Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki stratejik önemi arttı.
- Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin kaldırılması ilk defa Yalta Konferansı'nda SSCB tarafından dile getirilmiştir.

Balkan Antantı (9 Şubat 1934)

- Avrupa'da devam etmekte olan silahlanma yarışı ve Almanya ile İtalya'nın yayılmacı politikaları Balkanları ve Orta Doğu'yu tehdit etmekyedi.
- Bu gelişmeler üzerine Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Balkan Antantı imzalandı.

Balkan Antantı'nın Esasları;

- Birbirlerine danışmadan herhangi bir Balkan devletiyle beraber siyasi harekette bulunulmaması ve siyasi antlaşma yapılmaması
- Devletlerin toprak bütünlüğüne saygı duyulması,
- Sınırların karşılıklı olarak güvence altına alınması,
- İç işlerine müdahale edilmemesi,
- Ekonomik konularda karşılıklı iş birliği yapılması kararları alındı.
- Bulgaristan Balkanlardaki emellerinden dolayı ittifaka katılmadı.
- Arnavutluk ise İtalya'dan çekindiği için tarafsız kaldı.
- Türkiye, Balkan Antantı'nı imzalayarak batı sınırını güvence altına aldı.
- II. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine bu ittifak dağılmıştır.

Sadabat Paktı (8 Temmuz 1937)

- 1935 yılında İtalya'nın Habeşistan'a saldırması, Akdeniz ve Ortadoğu güvenliğinin tehlikeye düşmesine neden oldu.
- Bu nedenle Orta Doğu'da güvenliği sağlamak için Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Sadabat Paktı imzalandı.
- Suriye, Türkiye ile Hatay, Irak ile sınır sorunu olduğu için katılmadı. Bu antlaşmaya göre ülkeler;
- Karşılıklı olarak birbirlerinin sınırlarına saygılı olmayı,
- İç işlerine karışmamayı,
- Ortak çıkarlar doğrultusunda dostluk ve iş birliklerini geliştirmeyi kabul etmiştir.
- Bu antlaşma ile Türkiye doğu sınırlarının güvenliğini sağlamış oldu.

Hatay (Sancak) Sorunu

- Fransa'nın II. Dünya Savaşı öncesinde Suriye üzerindeki mandasını kaldırıp Hatay'ı Suriye'ye bırakmak istemesi üzerine sorun çıkmıştır.
- Milletler Cemiyeti'nin hazırladığı Sandler Raporu sonucunda bölgede halk oylaması yapılmış ve oylama sonucunda Bağımsız Hatay Türk Cumhuriyeti kurulmuştur (1938).
- 1939'da Hatay ana vatana katılmış ve böylece Suriye sınırı kesinleşmiştir.

Önemi ve Sonuçları;

- Atatürk Hatay'ın anavatana katılması ile ilgili Kurun Gazetesinde Asım Us ismi ile İsmet İnönü hükümetini eleştirmiştir.
- Hatay, Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye'ye katılmıştır.
- Hatay sorunu için Atatürk Şahsi Meselem demiştir.

TEST 18

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

1. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde Türkiye'nin dış politikada sorun yaşadığı devletlerden biri değildir?

A) Yunanistan B) İngiltere C) Suriye

D) Romanya E) Fransa

2. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunan devlet adamlarından biri değildir?

A) Yusuf Kemal Tengirşenk

B) Şükrü Kaya Bey

C) Tevfik Rüştü Aras

D) İsmet İnönü

E) Numan Menemencioğlu

3. Musul'un Misak-ı Milli sınırları içinde olmasına rağmen İngiltere mandasındaki Irak'a bırakılmasında;

I. II. TBMM'nin Lozan Antlaşması'nı onaylamaması,

II. Şeyh Sait İsyanı'nın dış politikayı olumsuz etkilemesi,

III. Milletler Cemiyetinin taraflı davranması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

4. II. Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimalinin artması aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümünü kolaylaştırmıştır?

A) Musul B) Batum C) Batı Trakya

D) Hatay E) Nüfus mübadelesi

5. I. Patrikhane

II. Hatay

III. Nüfus mübadelesi

Yukarıdaki sorunlardan hangileri Lozan Konferansı sonrasında Türk-Yunan ilişkilerinde belirleyici olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

6. Türkiye aşağıdakilerden hangisine II. Dünya Savaşı'ndan sonra üye olmuştur?

A) Milletler Cemiyeti B) Kellog Paktı

C) Sadabad Paktı D) Kuzey Atlantik Paktı

E) Balkan Antantı

7. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi Türk dış politikasının birinci döneminde yaşanan sorunlardan biri değildir?

A) Yabancı okullar B) Musul

C) Patrikhane D) Wagon Lits (Vago Li)

E) Bozkurt Lotus

8. Atatürk'ün ölümünün ardından bir günlüğüne Cumhurbaşkanı olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fevzi Çakmak B) İsmet İnönü
C) Abdülhalik Renda D) Celal Bayar
E) Tevfik Rüştü Aras

9. Musul Meselesi süresince Türkiye İngiltere'ye karşı uluslararası alanda yalnız olmadığını göstermek ve Musul sorununda elini güçlü tutmak için Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması'nı imzaladığı devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sovyet Rusya B) Fransa C) İtalya
D) Almanya E) Afganistan

10. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde meydana gelen siyasi gelişmelerden arasında yer almaktadır?

A) Türkiye'nin NATO'ya üye olması
B) Hatay'ın bağımsızlığını kazanması
C) Balkan Antantı'nın kurulması
D) Türkiye'nin Akdeniz Paktı'na üye olması
E) Sadabad Paktı'nın imzalanması

11. Milletler Cemiyetinin Musul konusunda getirdiği çözüme verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Royaltyler (hisse payı)
B) Geçici Brüksel Hattı
C) Kerkük Hattı
D) Ankara Antlaşması
E) Tarafsızlık ve Uzlaşma Antlaşması

12. Lozan Antlaşması'ndan sonra ortaya çıkan aşağıdaki sorunlardan hangisi İsmet İnönü Dönemi'nde Türkiye'nin lehine çözülmüştür?

A) Musul B) Hatay C) Boğazlar
D) Nüfus mübadelesi E) Borçlar

13. 5. Haziran 1926 yılında imzalanan Ankara Antlaşması ile ilgili;

I. Türkiye ile İngiltere arasında imzalanması,
II. Musul'un İngilizlerin himayesi altında bulunan Irak'a bırakılması,
III. Bugünkü Türkiye–Irak sınırını belirlemesi

gelişmelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Lozan Antlaşması'nda Boğazların yönetimi Türkiye'nin başkanlığını yaptığı bir komisyona bırakılması ve Türkiye'nin Boğazların iki yakasında asker bulunduramaması kararı kabul edilmişti.

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle Boğazlar Komisyonu kaldırarak Boğazların yönetimi tamamen Türkiye'ye verilmiştir?

A) 1926 Ankara B) Montrö Sözleşmesi
C) Yalta Konferansı D) Balkan Antantı
E) Akdeniz Paktı

TEST 19 ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

1. Lozan Antlaşması'ndan sonra çıkarılan bir yönetmelik ile yabancı okullarda Türkçe, Türk tarihi ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından verilmesine ve denetimlerinin de Türk müfettişlerince sağlanması kararlaştırılmıştır.

Aşağıdaki devletlerden en çok hangisinin bu esaslara karşı çıkması sorunun tekrar gündeme gelmesine neden olmuştur?

A) İngiltere B) Yunanistan C) Rusya
D) İtalya E) Fransa

2. Lozan Antlaşması'na göre İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkler dışında Yunanistan'daki Türkler ile Anadolu'daki Rumlar karşılıklı olarak yer değiştireceklerdi.

Nüfus mübadelesi sorununun Lozan Antlaşması'ndan sonra tekrar gündeme gelmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yunanistan'daki Türklerin Türkiye'ye gelmek istememesi
B) Batı Trakya'daki Türklerin Türkiye'ye gönderilmesi
C) Yunanistan'ın Anadolu'da bulunan Rumları İstanbul'a yerleştirme çabası
D) Türkiye'nin İstanbul'daki Rumları diğer illere göndermesi
E) Kıbrıs sorununun çıkması

3. Türkiye, Yunanistan'ın teklifi ve İspanya'nın desteği ile 18 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyetine üye olmuştur.

Türkiye'nin Milletler Cemiyetindeki ilk temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevfik Rüştü Aras B) Cemal Hüsnü Taray
C) Suad Davaz D) Fethi Okyar
E) Mahmut Esat Bozkurt

4. Nüfus mübadelesi sorununun çözümünün ardından Türkiye ile Yunanistan arasında başlayan olumlu ilişkilere Romanya ve Yugoslavya'nın da katılmasıyla oluşturulan uluslararası teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balkan Antantı B) Sadabat Paktı
C) Küçük Antant D) Akdeniz Paktı
E) Balkan Paktı

5. Balkan Antantı'nın kurulmasına neden olan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) İtalya ve Almanya'nın Balkanlar ve Orta Doğuyu tehdit eden politikalar takip etmeleri
B) Dünyadaki hızlı silahlanmanın sebep olduğu güvensizlik
C) Balkanlarda bulunan devletlerin güvenliklerini sağlamak istemeleri
D) Komünizmin Balkanlarda yayılmasının önlenmek istenmesi
E) Balkan devletlerinin karşılıklı sınırlarını güvence altına almak istemeleri

6. İtalya'nın Doğu Akdeniz'e yönelik saldırgan tutumuna karşı ortak hareket etmek amacıyla Türkiye, İngiltere, Yugoslavya ve Yunanistan'ın üye olduğu teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balkan Antantı B) Sadabat Paktı
C) Kellog Paktı D) Akdeniz Paktı
E) Kuzey Atlantik Paktı

7. Aşağıdakilerden hangisi 1937 yılında kurulan Sadabat Paktı'na üye devletlerden biri değildir?

A) Türkiye B) Suriye C) İran

D) Afganistan E) Irak

8. Türkiye dış politikada yaşadığı;

I. Musul,

II. Boğazlar,

III. Borçlar

sorunlarından hangilerinin çözümü için Milletler Cemiyetine başvurmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) Yalnız III E) I, II ve III

9. 1930 yılından itibaren dünyada bir savaş gerginliğinin oluşması, İtalya ve Almanya'nın saldırgan tutumu, Türkiye'ye aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümünde kolaylık sağlamıştır?

A) Musul B) Boğazlar C) Borçlar

D) Yabancı Okullar E) Patrikhane

10. 20 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni iki yıl sonra tanıyan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya B) Sovyet Rusya C) Yunanistan

D) Almanya E) Japonya

11. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin,

I. Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması,

II. Türkiye'nin Boğazların her iki yakasında asker bulundurması,

III. Boğazların barış dönemlerinde ticarete açık tutulması

kararlarından hangileri Türkiye'nin Boğazlar üzerinde kesin hakimiyet kurduğunu göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Türk dış politikasının temel ilkelerinden biri değildir?

A) Uluslararası hukuka bağlı kalmak

B) Milli politikayı iktidardaki partinin ideolojisi doğrultusunda uygulamak

C) Dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek

D) Gerçekleştirilemeyecek emeller peşinde koşmamak

E) Diğer devletlerin yönetim sistemlerinden etkilenmemek

13. 1924 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında Patrikhane sorununun yaşanmasına neden olan din adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arapoğlu Konstantin B) Vasil Georgiades

C) Bartholomeos D) Dimitri Argondonis

E) Loannes Komnenos

TEST 20 ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

1. Türkiye; Atatürk Dönemi'nde dış politikada yaşadığı sorunların bir kısmını Milletler Cemiyetine götürmesine rağmen Fransa ile yaşadığı yabancı okullar sorununu Milletler Cemiyetine taşımadan çözmüştür.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Milletler Cemiyetinin Fransa'nın etkisinde kalması

B) Türkiye'nin sorunu iç işlerine müdahale çerçevesinde değerlendirmesi

C) Türkiye'nin uluslararası alanda siyasi gücünün olmaması

D) Türkiye'nin dış politikadaki diğer sorunlara öncelik vermesi

E) Yabancı okullarla ilgili henüz düzenlemelerin yapılmaması

2. 1923 - 1932 yılları arasında Türk dış politikasında, Lozan Barış Antlaşması ile çözüme kavuşturulmamış sorunların halledilmesine yönelik politikalar izlenmiştir. Ayrıca komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmak, çıkan problemleri barışçıl yollarla çözmek ve diğer devletlerle olan ilişkileri geliştirmek hedeflenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi 1923-1932 yılları arasında Türk dış politikasında gündemde olan sorunlardan biri değildir?

A) Nüfus mübadelesi B) Musul sorunu

C) Hatay sorunu D) Yabancı okullar

E) Dış borçlar

3. **Atatürk'ün** "Şahsi Meselem" **ve** "Kırk asırlık Türk yurdu düşman esareti altında kalamaz." **şeklinde nitelendirdiği sorun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hatay B) Musul C) Boğazlar

D) Batı Trakya E) Kıbrıs

4. Sadabad Paktı'nda devletler, Milletler Cemiyetine bağlı kalacaklarına, birbirlerine saldırmayacaklarına ve yayılmacı politikalara karşı önlem alacaklarına dair kararlar almışlardır.

Bu kararların;

I. sömürgeciliği önleme,

II. sınırların güvenliğini sağlama,

III. dünya barışına katkı sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

5. **Atatürk Dönemi dış politikasının amaçları arasında aşağıdaki ilkelerden hangisi yer almaz?**

A) Dış politikadaki sorunları diplomatik yollarla çözmek

B) Ülkenin siyasi bağımsızlığını korumak

C) Dünya barışına katkı sağlamak

D) Gerçekleştirilmesi imkânsız hayaller peşinde koşmamak

E) Ülke çıkarları için gerektiğinde diğer devletlerin iç işlerine karışmak

6. **Lozan Antlaşması'ndan sonra ortaya çıkan,**

I. Bozkurt Lotus Olayı,

II. Yabancı okullar,

III. Hatay

sorunlarından hangileri uluslararası alanda Türkiye ile Fransa'yı karşı karşıya getirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Karşılıklı diyalog ve müzakerelerle çözümlenemeyecek sorun olmadığını düşünen Atatürk, yeni Türk devletinin dış politika esaslarını, ulusal çıkarları koruma, yurtta sulh cihanda sulh ilkeleri üzerine kurmuştur. Türkiye evrensel barışa hizmet ederken aynı zamanda ülkenin güvenliğini de ön planda tutmuştur.

Buna göre Türkiye'nin;

I. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalaması,

II. Kellogg-Briand Paktı'na dahil olması,

III. Milletler Cemiyetine üye oması

politikalarından hangileri evrensel barışa katkıda bulunma ve güvenliği sağlamaya yönelik adımlar olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. İtalya ve Almanya'nın yayılımcı politikalarına karşı 8 Temmuz 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan Sadabat Paktı'yla taraflar;

I. iç işlerine karışmama,

II. ortak çıkarları ilgilendiren meselelerde birbirine danışma,

III. ortak sınırlarına saygı gösterme

kararlarından hangilerini birbirlerine taahhüt etmişlerdir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

9. Türkiye Atatürk Dönemi'nde aşağıdaki uluslararası kuruluşlardan hangisine üye <u>olmamıştır?</u>

A) Kellog–Briand Paktı B) Küçük Antant

C) Milletler Cemiyeti D) Balkan Antantı

E) Sadabat Paktı

10. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtalya ve Almanya'da ırkçılar iktidara gelmiştir. İktidara gelen ırkçı liderler saldırgan bir tutum sergilemişlerdir.

Bu durum uluslararası alanda;

I. Akdeniz Paktı,

II. Balkan Antantı,

III. Sadabat Paktı

teşkilatlarından hangilerinin kurulmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

11. Hakkari Sancağı'nın Türk toprağı sayıldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarafsızlık ve Uzlaşma Antlaşması

B) Haliç Konferansı

C) 1926 Ankara Antlaşması

D) Kars Antlaşması

E) 1939 Ankara Ahali Antlaşması

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dünya barışına katkı sağlamak amacıyla katıldığı ilk uluslararası konferanstır?

A) Akdeniz Paktı B) Bakan Antantı

C) Niyon D) Yalta

E) Cenevre Silahsızlanma

13. Türkiye aşağıdaki hangi devlet tarafından yayımlanan Hoover moratoryumundan faydalanarak borçlarını ödeme konusunda taksitlendirmeye gitmiştir?

A) İngiltere B) ABD C) Fransa

D) Hollanda E) Avusturya

TEST 21

KARMA TEST

1. 20 Eylül 1919'da Mustafa Kemal ile yaptığı görüşme sırasında "Eğer Amerikan ordusunda muvazzaf bir subay olmasaydım gelir sizinle birlikte mücadelenizi izlerdim." **diyerek hem Milli Mücadele hem de Doğu Anadolu konusunda Türklerin haklılığını ortaya koyan general aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arthur Calthorge B) Harrington C) Mombelli

D) Harbourd E) Charpy

2. 15 Temmuz 1921'de Ankara'da yapılan ilk Maarif Kongresi'nde ders müfredatlarının yapılandırılması konusunda düzenlemelerin yapılması kararı alınmıştır.

Bu konuda aşağıdaki hangi eğitim bilimciden faydalanılmıştır?

A) John Dewey B) Albert Camus

C) Albert Malche D) Paul Alten

E) Mislav Predavec

3. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ham maddesi yurt içinde olan sanayi mallarına ağırlık verilmesi çerçevesinde "üç beyaz" **projesinde;**

I. un,

II. şeker,

III. haşhaş,

IV. pamuk

ürünlerinden hangilerine yönelik üretim yapılmıştır?

A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanunu'nun kapsamında yer alan konulardan biri değildir?

A) Şahıs B) Eşya C) Miras

D) Aile E) İcra

5. Aşağıdakilerden hangisi Merkez Bankasının görevleri arasında yer almaz?

A) Türk parasının değerini koruma

B) Para politikasını belirleme

C) Enflasyona karşı mücadele etme

D) Özel sektöre destek sağlama

E) Altın ve döviz rezervlerini idare etme

6. Mondros Ateşkes Antlaşmasına göre;

- Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir.
- Tüm telsiz, telgraf hatlarının kontrolü, Toros tünelleri ve bütün demiryollarının denetimi İtilaf Devletleri tarafından yapılacaktır.
- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir.

İtilaf Devletleri bu maddeler ile;

I. doğuda bir Ermeni devletine zemin hazırlama,

II. işgallere karşı Türk milletinin birleşerek direnişe geçmesini engelleme,

III. Osmanlı Devleti'ni savunmasız hâle getirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmışlardır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilanıyla birlikte geçilen kabine sisteminin sonuçlarından biri değildir?

A) Bakanlar Kurulunun başında başbakanın olması

B) Oluşturulan hükümete cumhurbaşkanının onay vermesi

C) Meclis hükümeti sistemine son verilmesi

D) Seçimlerde çoğunluğu kazanan partinin tek başına hükümet kurması

E) Bakanların meclis tarafından tek tek seçilmesi

8. Erzurum Kongresi'nde alınan ;

I. Osmanlı Hükümeti vatanın bağımsızlığını sağlayamazsa geçici bir hükümet kurulacaktır.

II. Ulusal irade ve ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını kurtaracaktır.

III. Mebusan Meclisi açılarak, hükümetin yaptığı işlerin milletçe denetimi sağlanacaktır.

kararlardan hangilerinin ulusal egemenlik anlayışına ters düştüğü söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

9. I. TBMM'nin ayaklanmaları bastırmak için Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarması ve İstiklal Mahkemelerini kurması;

I. yasama,

II. yürütme,

III. yargı

yetkilerinden hangilerini kullandığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

10. Amasya Görüşmeleri'nde gündeme gelen;

I. Mebusan Meclisinin derhal toplanması

II. İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında toplanacak konferansa Temsilciler Kurulu tarafından uygun görülen kimselerin katılması

III. Azınlıklara siyasi bütünlüğü bozucu haklar verilmemesi

konularından hangileri İstanbul Hükümetinin denetim altına alınmasına yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

11. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri yenilen devletlerle yaptıkları ateşkes antlaşmalarından hemen sonra barış antlaşmaları imzalarken, Osmanlı Devleti ile yapılacak olan barış antlaşmasını geciktirmiştir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Wilson İlkelerine uygun davranmak istemeleri

B) Türk halkının hemen başlayan direnişi ile karşılaşmaları

C) Osmanlı topraklarını paylaşma konusunda anlaşmazlığa düşmeleri

D) Manda ve himayeyi kabul etmeleri için Türk ulusuna zaman tanımaları

E) Azınlıkların etkisinde kalarak Osmanlı ile barış antlaşmasına oturmamaları

12. Kars Antlaşması'nda Türk heyetine aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin başkanlık yaptığı söylenebilir?

A) Rauf Orbay B) Rıza Nur C) Refet Bele

D) Kazım Karabekir E) Fevzi çakmak

TEST 22

KARMA TEST

1. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin bağımsızlığını ilan etmesi Osmanlı Devleti'nde İslamcılık fikrinin etkili olmadığını göstermektedir?

A) Sırbistan B) Romanya C) Arnavutluk

D) Karadağ B) Bulgaristan

2. İl kez Genç Kalemler Dergisi'nin çıkarılmasıyla bir kültür hareketi olarak doğmuş daha sonra siyasi bir kimlik kazanmış fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Batıcılık B) Türkçülük C) Osmanlıcılık

D) İslamcılık E) Merkeziyetçilik

3. Kuvay-ı Milliye güçlerinin Milli Mücadele sırasında aşağıdakilerden hangisine karşı mücadele ettiği söylenemez?

A) Ermeniler B) Fransızlar C) Ruslar

D) Rum çeteleri E) Yunanlılar

4.

I. Le Pays (vatan)

II. Hadisat

III. Açıksöz

Yukarıdaki gazetelerden hangileri Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından çıkarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

5. Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişliği görevinden istifa ettikten sonra aşağıdaki cemiyetlerin hangisinde bir süreliğine görev almıştır?

A) Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk

B) Trabzon Müdafaa-i Hukuk

C) Reddi İlhak Cemiyeti

D) Kilikyalılar Cemiyeti

E) Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

6. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Milli Mücadele yanlıları tarafından oluşturulan Felah-ı Vatan Grubu'nun başkanlığına aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir?

A) Ali Fuat Paşa B) Cemal Paşa C) Rauf Bey

D) Refet Bele E) Fevzi Çakmak

7.

I. Elazığ Valisi Ali Galip

II. Ankara Valisi Muhittin Paşa

III. Sadrazam Damat Ferit

Yukarıdakilerden hangileri Sivas Kongresi'nin toplanmasını engellemek için girişimde bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

8. Yeni Türk harflerinin kabulünde;

I. okuma ve yazmayı ayrıcalıklı olmaktan çıkarma,

II. Batı kültürü ile bütünleşme,

III. Arap harflerini Türkçenin ses yapısına uyumlu hale getirme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

9. "Türkiye Devleti'nin makam idaresi Ankara şehridir." **şeklindeki tek maddelik yasa tasarısını TBMM'ye sunarak Ankara'nın başkent ilan edilmesine ön ayak olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mustafa Kemal B) İsmet İnönü

C) Kazım Karabeki D) Fevzi Çakmak

E) Ali Fethi Okyar

10. İnönü Muharebelerinin kazanılmasında önemli rol oynayan İsmet İnönü aşağıdaki savaşlardan hangisinin kaybedilmesinin ardından Genelkurmay Başkanlığı'ndan alınarak yerine Fevzi Çakmak getirilmiştir?

A) Gediz Savaşı B) Pozantı Savaşı

C) Aslıhanlar Savaşı D) Posof Savaşı

E) Kütahya–Eskişehir Savaşı

11. Lozan Görüşmelerinin yarıda kesildiği dönemde;

I. II. TBMM Dönemi için seçimlerin yenilenmesi,

II. İzmir İktisat Kongresi'nin düzenlenmesi,

III. Amerika ile Chester Projesi'nin imzalanması

çalışmalarından hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

12. Kars Antlaşması'nda Türk heyetine aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin başkanlık yaptığı söylenebilir?

A) Rauf Orbay B) Rıza Nur C) Refet Bele

D) Kazım Karabekir E) Fevzi çakmak

13. Mondros Ateşkesi imzalandıktan sonra Mustafa Kemal 13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelerek ..... ile birlikte Minber gazetesini çıkarmış ve bu gazetede fikirlerini açıklamıştır.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Kazım Karabekir B) Rauf Orbay C) Fethi Bey

D) İsmet İnönü E) Adnan Adıvar

14. Azınlıkların kurmuş olduğu cemiyetlerden hangisinin kuruluş amacı diğerlerinden farklıdır?

A) Kordos B) Filik-i Eterya

C) Alyans-İsrailit D) Pontus Rum

E) Yunan Kızılhaç

TEST 23

KARMA TEST

1. II. Balkan Savaşı'nın en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Trakya'yı Osmanlılardan alma isteği

B) I. Balkan Savaşı'nın sonunda Yunanistan'ın toprak kaybına uğraması

C) Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nın sonunda kaybettiği toprakları geri almak istemesi

D) Arnavutluk'un bağımsızlığını kazanması

E) Bulgaristan'ın I. Balkan Savaşı sonunda fazla toprak alması ve diğer devletlerin buna karşı çıkması

2. Aşağıdaki konferansların hangisinde alınan kararla daha önceden İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresi Yunanistan'a bırakılmıştır?

A) Tersane B) Paris Barış C) San-Remo

D) Reval E) Londra

3. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan devletlerden biri değildir?

A) Bulgaristan B) Yugoslavya C) Macaristan

D) Polonya E) Çekoslovakya

4. XX. yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nu destekleme ve kalkındırma görünümü altında Osmanlı üzerindeki etkisini giderek arttıran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İngiltere B) İtalya C) Rusya

D) Almanya E) Fransa

5. Bu antlaşmayı baştan sona incelediğimde bende meydana gelen kanaat şu idi: Devlet-i Aliye-i Osmaniye bu antlaşma ile kendini kayıtsız şartsız düşmanlara teslim etmeye razı olmuştur. Yalnız razı olmamış düşmanların memleketi işgali için ona yardım da vaat etmiştir. Bu beni çok hazin düşüncelere sevk etti.

Mustafa Kemal'in Nutuk'ta söz ettiği bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paris Barış B) Sevr Antlaşması

C) Mondros Ateşkes D) Suriye İtilafnamesi

E) Ankara Antlaşması

6. İzmir'in İşgali'ne karşı padişah ve İstanbul Hükümetinin sessiz kalması;

I. Paris Barış Konferansı'nın toplanması,

II. ulusal bilincin uyanması,

III. vatansever milis güçlerin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine zemin oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

7. Amasya Görüşmeleri'nde Mebusan Meclisinin İstanbul'da toplanması ve milletvekili seçimlerinin serbestçe yapılması kararını İstanbul Hükümeti ile İtilaf Devletlerinin kabul etmesi;

I. seçimleri saltanat yanlılarının kazanacağına inanmaları,

II. kuracakları baskıyla meclisin kendi istekleri doğrultusunda kararlar alacağına inanmaları,

III. Milli Mücadele hareketinden çekinmeleri

nedenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in ve Temsil Heyeti'nin 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelmeleri Ankara'yı Milli Mücadele'nin merkezi haline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Ankara'nın merkez seçilmesinin siyasi konumu ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Batı Cephesi'ne yakın olması

B) Haberleşme ve demir yolu ulaşımı bakımından elverişli olması

C) Anadolu'nun her bölgesine rahatlıkla ulaşabilecek konumda olması

D) İstanbul'daki gelişmeleri yakından takip edebilecek konumda olması

E) Milli Mücadele'ye destek veren bir şehir olması

9. **Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM'de yer alan gruplardan biri değildir?**

A) Halk Zümresi B) Islahat C) İstiklal

D) Tesanüd E) Felah-ı Vatan

10. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde çoğunluğun Milli Mücadele yanlısı milletvekilleri oluşturmasına rağmen Mustafa Kemal'i Meclis başkanlığına seçmemiş ancak Mustafa Kemal'in hazırladığı Misak-ı Milli kararlarını kabul ederek kendileriyle çelişmişlerdir.

Milletvekillerinin bu tutumu;

I. saltanat yanlısı tutum sergiledikleri,

II. ulusal bağımsızlık düşüncesini benimsedikleri,

III. sadece ulusal iradeye bağlı bir yönetim istemedikleri

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Son Osmanlı Mebusan Meclisi için ülke çapında genel seçimler yapılmış, bu seçimleri daha çok Milli Mücadele yanlıları kazanmıştır. Padişah seçimleri ittihatçıların kazandığını ileri sürerek Mebusan Meclisinin açılmasını geciktirmeye çalışmıştır.

Padişahın böyle bir tutum sergilemesinde aşağıdakilerden hangisi öncelikle etkili olmuştur?

A) Mecliste otoritesinin etkisiz kalacağı endişesi

B) İtilaf Devletlerinin İstanbul'u işgal edeceği endişesi

C) İtilaf Devletlerinin meclisi kapatacağı endişesi

D) Anadolu'nun tamamının işgal edilebileceği düşüncesi

E) Milli Mücadele'nin yasallaşmasını engellemeye çalışması

12. **I. TBMM'nin çıkarmış olduğu ilk yasa aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ağnam vergisinin arttırılması

B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu

C) Firariler Hakkında Kanun

D) Meni İsrafat Kanunu

E) İlk Anayasanın kabulü

13. **Aşağıdakilerden hangisinin I. TBMM'ye yönelik tehditleri önleme amacı yoktur?**

A) Düzenli ordunun oluşturulması

B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması

C) Meclis Hükümeti sisteminin benimsenmesi

D) Ayaklanmaların bastırılması

E) İstiklal Mahkemelerinin kurulması

TEST 24

KARMA TEST

1. I. Moskova Antlaşması

II. Ankara Antlaşması

III. Gümrü Antlaşması

Yukarıdaki antlaşmalardan hangilerinin doğu sınırının belirlenmesine katkıda bulundukları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2. TBMM Hükümeti'nin Londra Konferansı'na temsilci göndermesinin nedenleri arasında;

I. barıştan yana olduğunu gösterme,

II. uluslararası alanda varlığını kabul ettirme,

III. ulusal yemin metnini dünya kamuoyuna anlatma

amaçlarından hangileri yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

3. Lozan Antlaşması'ndan önce kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya B) Yunanistan C) Fransa

D) İngiltere E) Sovyet Rusya

4. Aşağıdakilerden hangisi Kars Antlaşması'na katılan devletlerden biri değildir?

A) Gürcistan B) İran C) Ermenistan

D) TBMM Hükümeti E) Azerbaycan

5. Yunanistan'ın Anadolu kıyısına yakın adalarda asker bulunduramayacağı hükmü aşağıdakilerin hangisinde yer almaktadır?

A) Mondros Ateşkes Antlaşması

B) Mudanya Ateşkes Antlaşması

C) Sevr Antlaşması

D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

E) Lozan Barış Antlaşması

6. Aşağıdakilerden hangisi saltanatın kaldırılmasının ardından ortaya çıkan bir durum değildir?

A) Osmanlı hanedanın yönetim üzerindeki siyasi varlığının son bulması

B) İstanbul Hükümetinin Lozan Konferansı'na katılmasının engellenmesi

C) Ülkede rejim ve devlet başkanlığı tartışmalarının yaşanması

D) Laiklik yolunda ilk adımın atılması

E) TBMM'de kuvvetler birliği ilkesinin uygulanması

7. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunan ve Hatay sorununun çözümünde önemli katkı sağlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevfik Rüştü Aras

B) Celal Bayar

C) Şükrü Kaya

D) Mahmut Esat Bozkurt

E) Numan Menemencioğlu

8. Saltanatın kaldırılmasıyla rejim sorunu ortaya çıkmış aynı zamanda saltanatın kaldırılmasına karşı olanlar mecliste hükümet bunalımına neden olmuştu. Bu sıkıntılı süreç seçimlerin yenilenmesi, II. TBMM'nin açılması ve ardından cumhuriyetin ilanıyla sona ermiştir.

Yukarıda sözü edilen bunalımlı günler cumhuriyet tarihinde hangi isimle anılmaktadır?

A) Ekim Devrimi
B) Dörtlü Takrir
C) 6-7 Eylül Olayları
D) Ekim Bunalımı
E) Beyaz Devrim

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1928 yılından itibaren basılan kitap sayısında artış görülmesinin nedeni olarak gösterilebilir?

A) Medreselerin kapatılması
B) Yabancıların okul açmasının izne bağlı olması
C) Türk dilinden yabancı kelimelerin çıkarılması
D) Laikliğe aykırı hükümlerin anayasadan çıkarılması
E) Harf inkılabının yapılması

10. Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesi diğerlerini zorunlu hâle getirmiştir?

A) Tekke ve türbelerin kapatılması
B) Medreselerin kapatılması
C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Şer'iye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması
E) Yabancı okulların Türk müfettişlerin denetiminde olması

11. Özel sektörün endüstri alanında etkin rol alabilmesi için Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Ancak özel sektör bu kanunun sağladığı avantajları tam olarak değerlendirmemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumu kanıtlar niteliktedir?

A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Serbest Cumhuriyet Partisi'nin kapatılması
C) Devletçilik ilkesinden vazgeçilmesi
D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
E) Toprak reformu ile ilgili kanun çıkarılması

12. "İçte ve dışta millet işlerini gördüreceği yüksek kabiliyetli vatandaşlara ihtiyacı vardır... Devlet, tüm vatandaşların, herhangi bir sanat ve meslekte, zamanımızdaki ilerlemenin gerektirdiği derecede başarılı olması ile ilgilenir. Bu nedenledir ki vatandaşların eğitimi, öğretimi ve sağlığı ile ilgilenmek zorundadır..."

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

A) Milliyetçilik
B) Halkçılık
C) Devletçilik
D) Cumhuriyetçilik
E) İnkılapçılık

13. Türk inkılabının temelini oluşturan Atatürk ilkeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türk milletinin yapısına uygun olması
B) Aklın ve bilimin rehberliği ön planda tutması
C) Fransız İhtilali'nin evrensel fikirlerinden etkilenmesi
D) Atatürk'ün ölümünden sonra anayasada yerini alması
E) Atatürkçü düşünce sistemi olarak tanımlanması

TEST 25

KARMA TEST

1. **Mustafa Kemal** "Hangi Türk şairi böyle inkılapçı şiirler yazmıştır?" **ifadesini aşağıdaki hangi şair için söylemiştir?**

A) Namık Kemal B) Tevfik Fikret
C) Cenap Şahabettin D) Muallim Naci
E) Mehmet Emin Yurdakul

2. **Aşağıda verilen Atatürk ilkelerinden hangisi inkılap hareketlerini dogma olmaktan çıkararak gelecekteki yeni oluşum ve değişmelere uyum sağlayan bir özellik kazandırır?**

A) Devletçilik B) İnkılapçılık C) Halkçılık
D) Laiklik E) Cumhuriyetçilik

3. **Aşağıdakilerden hangisi Atatürk ile ilgili verilmiş doğru bir bilgi değildir?**

A) Suriye - Filistin Cephesi'nde 7. Ordu Komutanlığı görevinde bulunmuştur.
B) II. Balkan Savaşı'nda Bolayır Kolordusu'nda görev aldı ve Edirne'nin geri alınmasında rol oynadı.
C) 1907'de ilk askeri görev yeri olan Makedonya'da 3. Ordu'da görev yaptı.
D) Batı ile ilk teması sayılan Fransa'daki Picardi Manevraları'na katıldı.
E) I. Dünya Savaşı'nda son askeri görevi Yıldırım Orduları Komutanlığı oldu.

4. **Aşağıdakilerden hangisi Türk dış politikasının temel ilkelerinden biri değildir?**

A) Uluslararası hukuka bağlı kalmak
B) Milli politikayı iktidardaki partinin fikirleri doğrultusunda uygulamak
C) Dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek
D) Gerçekleştirilemeyecek emeller peşinde koşmamak
E) Diğer devletlerin yönetim sistemlerinden etkilenmemek

5. **1924 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında Patrikhane sorununun yaşanmasına neden olan din adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arapoğlu Konstantin B) Vasil Georgiades
C) Bartholomeos D) Dimitri Argondonis
E) Loannes Komnenos

6. **Hakkari Sancağı'nın Türk toprağı sayıldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarafsızlık ve Uzlaşma Antlaşması
B) Haliç Konferansı
C) 1926 Ankara Antlaşması
D) Kars Antlaşması
E) 1939 Ankara Ahali Antlaşması

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de laik düzene geçişin aşamalarından biridir?

A) Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun'un kabul edilmesi

B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi

C) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi

D) Uluslararası ölçü biriminin kabul edilmesi

E) Arazi vergisinin kabul edilmesi

8. Cumhuriyetin ilk yıllarında yer altı kaynaklarımızın yerlerini ve niceliklerini öğrenebilmek için aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

A) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü

B) Etibank

C) Türkiye İş Bankası

D) Yüksek Ziraat Enstitüsü

E) Türk Ticaret Bankası

9. Aşağıdaki yeniliklerden hangisi çağdaş devletlerle bütünleşme ve iş birliği yapma amacına yöneliktir?

A) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması

B) Türkiye İş Bankasının açılması

C) Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması

D) Miladi takvimin kabul edilmesi

E) TCDD'nin kurulması

10. Şeyh Sait İsyanı'nın bastırılması konusunda başarı gösteremeyerek görevinden istifa eden başbakan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rauf Orbay

B) İsmet İnönü

C) Fethi Okyar

D) Abdulhalik Renda

E) Fevzi Çakmak

11. Aşağıdakilerden hangisinin Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın parti programı ve ilkeleri arasında yer aldığı söylenemez?

A) Seçimler tek dereceli olmalıdır.

B) Parti içinde muhalefet görevini yapacak müstakil grup oluşturulmalıdır.

C) Kadınlara siyasi haklar verilmelidir.

D) Limanlarda uygulanan tekelcilik kaldırılmalıdır.

E) Vergiler halkın durumuna göre toplanmalıdır.

12. Mustafa Kemal'in "Paşaların Komplosu" **olarak değerlendirdiği parti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Türkiye Komünist Partisi

B) Ahali Cumhuriyet Partisi

C) Amele ve Çiftçi Partisi

D) Laik Cumhuriyetçi İşçi ve Çiftçi Partisi

E) Terakkiperver Cumhuriyet Partisi

TEST 26

KARMA TEST

1. I. Evlenmek için resmi nikâhın zorunlu olması bunun yanında dini nikâhın da isteğe bağlı olması

II. Mirasta ve şahitlikte kadın ile erkek eşitliğinin sağlanması

III. Evlilikten sonra kadına kendi soyadını kullanma hakkının verilmesi

IV. Elçiliklere mahkeme kurma hakkının verilmesi

Yukarıda verilenlerden hangileri Medeni Kanun'un kabulüyle gelen yenilikler arasında gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) I ve IV

2. I. İnanç özgürlüğünü geliştirme

II. Yabancılara verilen ayrıcalıkları kaldırma

III. Laik devlet düzenine geçme

Yukarıdakilerden hangilerinin halifeliğin kaldırılması için bir gerekçe olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

I. hukuk,

II. eğitim,

III. yönetim

alanlarının hangilerinde ikili uygulamalara son verecek inkılaplar yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

4. İzmir'in işgali sırasında eşini ve çocuğunu kaybeden Ayşe'nin önce İstanbul'a gelişini ve ardından da Anadolu'ya geçerek Kuvay-I Milliyeye katılışını anlatan eser, aynı zamanda Milli Mücadele'nin ilk romanıdır.

Yukarıdaki sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaban B) Ateşten Gömlek

C) Üç İstanbul D) Vurun Kahpeye

E) Yorgun Savaşçı

5. Sakarya Savaşı'nda görev aldı. Büyük Taarruz'da Yunan ordusunu kovalayarak İzmir'e giren ilk süvari birlikleri onun komutasındaydı. 2007 yılında çalışmalarına başlanan Türk yapımı ilk milli tankımıza hatırasına binaen onun ismi verilmiştir.

Sözü edilen Milli Mücadele kahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fahrettin Altay B) İzzettin Çalışır

C) İsmet İnönü D) Fevzi Çakmak

E) Ali Fuat Cebesoy

6. Milli Mücadele'yi 1919-1927 yılları arasını ilk ağızdan belgelerle ortaya koyan en önemli yapıtı, "1919 senesi Mayısı'nın 19. günü Samsun'a çıktım." cümlesiyle başlayıp "Gençliğe Hitabe" ile biten Nutuk eseridir.

Aşağıdakilerden hangisi Nutuk eserinde yer alan belgelerden biri <u>değildir</u>?

A) Amasya Genelgesi

B) TBMM'nin açılması

C) Lozan Barış Antlaşması

D) Harf inkılabının kabulü

E) Şapka İnkılabı

7. Yakup Kadri tarafından Cumhuriyet Dönemi'nde hazırlanıp 1932'de yayınlanmış bir roman olmasına rağmen Milli Mücadele Dönemi'nin ruhunu en iyi yansıtan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ateşten Gömlek
B) Türkün Ateşle İmtihanı
C) Şu Çılgın Türkler
D) Yaban
E) Kalpaklılar

8. Her insan yapıtı; üretildiği dönemin duygu ve düşünce dünyasını, sanat anlayışını şu ya da bu ölçüde yansıtır. Milli Mücadele hem savaşın yaşandığı dönemde hem de savaştan sonra sanat ve edebiyat yapıtlarına yansımıştır. Yazarlar Anadolu insanının Milli Mücadele'ye bakışını değiştirmeye ve halkı Milli Mücadele konusunda bilinçlendirmeye çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür edebiyat yapıtları hazırlayan yazarlardan biri değildir?

A) Kemal Tahir
B) Turgut Özakman
C) Falih Rıfkı
D) Tarık Buğra
E) İbrahim Çallı

9. Milli Mücadele sırasında Doğu Cephesi Komutanlığı yapmıştır. Bu cephe ile ilgili yaşadıklarını "İstiklal Harbimiz" adlı eserde toplamıştır.

Sözü edilen Milli Mücadele kahramanımız aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yakup Şevki Paşa
B) Kâzım Karabekir Paşa
C) Ali Fuat Paşa
D) Cevat Paşa
E) Fevzi Çakmak Paşa

10. Aşağıdakilerden hangisi IX. Ordu Müfettişliği görevi ile Samsun'a gönderilen Mustafa Kemal'in görev alanının sınırları içerisinde olan illerden biri değildir?

A) Sivas
B) Ankara
C) Diyarbakır
D) Bitlis
E) Mardin

11. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Mustafa Kemal, "Artık İstanbul Anadolu'ya hakim değil tabi olmak mecburiyetindedir." görüşünü savunuyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu görüşün gerekçesi olarak gösterilemez?

A) İstanbul'un işgal altında olması
B) Milli Mücadele hareketinin güç kazanması
C) Mustafa Kemal'in, Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'ndan ayrılması
D) İşgallere karşı direnişin Anadolu'da başlaması
E) Osmanlı Devleti'nin işgaller karşısında etkisiz kalması

12. Mustafa Kemal'in "Her olasılığa karşı bu iş, ulusal bir sır gibi tutulmalı ve delegeler kimliklerini gizleyerek gelmelidir." **ifadesiyle ulusal sır dediği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sivas Kongresi'nin toplanması
B) Erzurum Kongresi'nin toplanması
C) Ulusal bağımsızlık fikrini benimseyen milletvekillerinin Mebusan Meclisi çalışmalarına katılması
D) Ankara'nın merkez seçilmesi
E) Alaşehir Kongresi'nin düzenlenmesi

TEST 27

KARMA TEST

1. Trablusgarp Savaşı devam ederken Karadağ, Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan'ın Osmanlı Devleti'ne karşı bir Balkan ittifakı oluşturmasında aşağıda verilen devletlerden hangisinin kışkırtmaları etkili olmuştur?

A) Rusya B) Fransa C) İngiltere

D) İtalya E) ABD

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın uygulanmasına engel olmak amacıyla bölgeden hiçbir şekilde göç edilmesini istemeyen Vatan, Hadisat ve Albayrak gibi gazeteler çıkartarak Milli Mücadele'nin haklılığını yurt içinde ve yurt dışında duyurmaya çalışan milli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Anadolu Müdafa-i Hukuk

B) Trakya Paşaeli Müdafa-i Hukuk

C) İzmir Müdafa-i Hukuk

D) Vahdet-i Milliye

E) Mim Mim Grubu

3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesiyle vilayeti sittede kurulması tasarlanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pontus Rum B) Ermenistan C) Bizans

D) Kürdistan E) Gürcistan

4. Aşağıdakilerden hangisi milli varlığa düşman cemiyetlerin genel özelliklerinden biri değildir?

A) Milli çıkarları göz ardı etmeleri

B) Bağımsızlık anlayışına ters hareket etmeleri

C) İngilizlerle iş birliği yapmaları

D) Tamamının bağımsız devlet kurmayı amaçladıkları

E) Milli Mücadele'nin başarıya ulaşacağına inanmadıkları

5. İngilizlerin Arapları Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtmaları ve onların halifelik üzerinde hak iddia etmelerini istemesinde;

I. Osmanlı padişahının halifelik gücünden yararlanmasına engel olma,

II. Sömürge yollarının güvenliğini sağlama,

III. Orta Doğu'ya Arapları egemen kılma

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III

D) I ve II E) I, II ve III

6. Wilson İlkeleri'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasında etkili olmamıştır?

A) Yenenler yenilenlerden toprak almayacaktır.

B) Yenilenler savaş tazminatı ödemeyecektir.

C) Devletler arasında gizli anlaşmalar yapılmayacaktır.

D) Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıklara egemenlik hakkı tanınacaktır.

E) Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelere egemenlik hakkı tanınacaktır.

7. Havza Genelgesi'nden sonra İstanbul'a çağrılan Mustafa Kemal ulaşım sorununu bahane etmiş ancak İstanbul Hükümeti ısrar edince "Ben padişah emriyle görevlendirildim. Ancak padişah emriyle geri dönerim." diyerek, İstanbul'a geri dönmeyi reddetmiştir.

Mustafa Kemal bu tutumuyla;

I. elindeki geniş yetkiyi kullanabilme,

II. zaman kazanma,

III. padişaha sadık olduğunu gösterme

durumlarından hangilerini amaçlamış olabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. Amasya Genelgesi'nde yer alan,

I. Vatanın bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı tehlikededir.

II. İstanbul Hükümeti üzerine düşen sorumluluğu yerine getirememektedir.

III. Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.

IV. Milletin içinde bulunduğu durumu ve haklarını korumak için ve her türlü denetimden uzak bir kurul oluşturulmalıdır.

esaslarından hangileri Mustafa Kemal'in yeni bir Türk devleti kuracağının fikrini ortaya koyduğunu göstermektedir?

A) Yalnız III B) I ve II C) III ve IV

D) I, II ve III E) II, III ve IV

9. İtilaf Devletleri'nin "Türklerin barıştan yana olmadıkları, savaşı sürdürmekte ısrar ettikleri" **şeklindeki propagandalarının asılsız olduğunu kanıtlamak üzere TBMM'nin takip ettiği yöntem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bazı ilkelerden taviz vermek

B) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı çıkarmak

C) Savaşa uzun süre ara vermek

D) Barış tekliflerini prensip olarak olumlu karşılamak

E) İtilaf Devletlerine koşulsuz olarak ateşkes çağrısı yapmak

10. I. Afganistan'la Dostluk Antlaşması

II. İstiklal Marşı'nın kabulü

III. Moskova Antlaşması

Yukarıdakilerden hangileri I. İnönü Muharebesi sonrasında yaşanan gelişmeler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğini ortaya koymaktadır?

A) İstanbul ve Boğazların yönetimi TBMM Hükümeti idaresine bırakılacak

B) Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki çatışma durdurulacak

C) Bölgenin güvenliği için Doğu Trakya'ya bir jandarma birliği gönderilecek

D) Barış yapılana kadar Türk ordusu Çanakkale'den ayrılmayacak

E) İtilaf Devletleri'nin birlikleri barışın imzalanmasına kadar İstanbul'da kalacak

TEST 28

KARMA TEST

1. 1921'de TBMM'nin kabul ettiği Teşkilat-ı Esasiye'de yer alan;

I. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

II. Yasama ve yürütme gücü TBMM'ye aittir.

III. Meclis başkanı hükümetin de başkanıdır.

IV. Milletvekilleri halk tarafından seçimle belirlenir.

kararlarından hangileri doğrudan ulusal egemenliği gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III

D) I ve IV E) I, II ve IV

2. Sakarya Savaşı sonucunda;

I. ABD'nin Monreo Doktrini'ne dönmesi,

II. Fransa ile TBMM arasında Ankara Antlaşması'nın imzalanması,

III. İtalyanların Anadolu'daki askeri birliklerini bütünüyle çekmesi

gelişmelerinden hangileri İtilaf Devletleri arasında daha önceden var olan görüş ayrılıklarının kesinlik kazandığını göstergesidir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. I. İnönü Savaşı'nın ardından TBMM'de kabul edilen İstiklal Marşı ilk olarak;

I. Hakimiyet-i Milliye,

II. Açıksöz,

III. Yenigün

gazetelerinin hangilerinde yayınlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisiyle Şeyh Sait İsyanı'ndan sonra cumhuriyet rejimini yerleştirmek amacıyla hükümete alması gereken tedbirler için yasal yetki verilmiştir?

A) Men-i Müskirat B) Tasfiye-i Rütep

C) Takrir-i Sükun D) Erkan-ı Harbiye

E) Esrâr-ı Askeriyeyi İfşa

5. Türkiye'de ilk siyasi parti 10 Eylül 1920'de Mustafa Suphi tarafından kurulmuştur. Ancak bu tarihte parti kurmak yasak olduğu için TBMM 12 Eylül 1922'de bu partiyi kapatmıştır.

Hakkında bilgi verilen siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye Komünist Partisi

B) Taceddüt Partisi

C) Türkiye Cumhuriyeti Amele ve İşçi Partisi

D) Milli Kalkınma Partisi

E) Ahali Cumhuriyet Partisi

6. Türkiye'de 1929 yılından itibaren uygulamaya konulan koruyucu gümrük politikası ile;

I. yerli malların kullanımını artırma,

II. tohum ıslahını gerçekleştirme,

III. dış ticaret açığını kapatma

durumlarından hangileri amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde eğitim alanında yapılan yeniliklerden biri değildir?

A) Medreselerin kapatılması
B) Millet Mekteplerinin açılması
C) Harf inkılabının yapılması
D) Üniversite Reformu'nun gerçekleştirilmesi
E) Köy Enstitüleri'nin açılması

8. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal alanda yapılan inkılapların amaçlarından biri değildir?

A) Birlik ve beraberliği sağlamak
B) Temel haklara yer vermek
C) Ayrıcalıklı sınıfları ortadan kaldırmak
D) Kurumları ve kişileri modernleştirmek
E) Batı ile daha yakından irtibata geçmek

9. Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında gemi işletme hakkının yalnızca Türklere verilmesi aşağıdaki ilkelerinden hangisi ile ilgilidir?

A) Devletçilik B) Laiklik C) Milliyetçilik
D) İnkılapçılık E) Cumhuriyetçilik

10. Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomi alanında yapılan;

I. yabancı işletmeleri millileştirme,
II. gümrük tarifesini uygulama,
III. aşar vergisini kaldırma

faaliyetlerinden hangileri ekonomideki yabancı etkinliğine son vermek amacıyla yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Harf inkılabının ardından vatandaşlara yeni Türk harfleriyle okuma ve yazmayı öğretmek amacıyla açılan millet mekteplerinin;

I. halkçılık,
II. laiklik,
III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden en çok hangileri ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

12. Bozkurt - Lotus Olayı'nda Türkiye'yi Lahey Adalet Divanı'nda temsil ederek Türkiye'nin haklılığını kabul ettiren ve bu başarısından dolayı Atatürk tarafından kendisine Bozkurt soyadı verilen dönemin Adalet Bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bekir Sami Bey B) Mahmut Esat Bey
C) Şükrü Kara Bey D) Ahmet Muhtar Bey
E) Cemal Hüsnü Bey

13. Aşağıdakilerden hangisi Balkan Antantı ve Sadabad Paktı'nın ortak özelliklerinden biridir?

A) Bölgesel güvenlik için iş birliği öngörmeleri
B) Alman saldırılarını önlemek için kurulmaları
C) Milletler Cemiyeti'nin öncülüğünde kurulmaları
D) Karşılıklı ekonomik iş birliğini geliştirmeyi amaçlamaları
E) İngiltere'nin koruyuculuğunu benimsemeleri

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

SAVAŞ ÖNCESİ GENEL DURUM

İTALYA

Mussolini liderliğinde "Bizim Deniz" adını verdiği politikasıyla Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmayı amaçladı.

SSCB

Lenin liderliğinde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni kurdu (SSCB). Ülkede NEP'in (Novaya Ekonomi Çıkarması) yani Yeni Ekonomi politikasını uyguladı. Türkistan'a yönelik yayılımcı politikasınına karşı Türkler "Basmacı Hareketi" denilen bağımsızlık mücadelesi başlattı.

ABD

Savaşın başında tarafsız kalan ABD sonraları Fransa ve İngiltere'ye silah yardımında bulunmuştur.

FRANSA

İngiltere'yi takip etmiş ve İngiltere'nin yatıştırma siyasetini destekleyici ve tutum sergilemiştir.

İNGİLTERE

Saldırgan devletlerin yayılmacılığına karşı "Yatıştırma Politikası" denilen pasif bir siyaset yürüttü.

JAPONYA

1867 yılında Mutsuhita'nın öncüllüğünde Meiji (Aydınlanma) Restorasyonu adı verilen batılılaşma hareketlerini başlattı. II. Dünya Savaşı öncesinde genel politikasının amacı (Asya Asyalılarındır.)Batılı devletleri Doğu Asya'dan atmaktır.

ALMANYA

Hitler liderliğinde "Hayat Sahası" politikasıyla Almanların yaşamadığı ancak Hitlerin ele geçirmeyi düşündüğü yerleri ele geçirmeyi amaçladı.

1929 Dünya Ekonomik Bunalımı

Kara Perşembe olarak bilinen 1929 Dünya Ekonomik bunalımı New York Borsası'nın çökmesiyle başlayıp dünyaya yayılan ekonomik krizdir. Bu krizle; şirketlerin iflas etmesi, fabrikaların kapanması, işsizliğin yaşanması, ticari hayatta takas usulüne geçilmesi, ülkelerin Kliring Sistemi'ni uygulaması gibi gelişmelere neden olmuştur. Türkiye devletçi politikaya ağırlık verdi. Kliring ve takas sistemini uyguladıç Türk Ofisi'ni kurdu. Gümrük vergilerini yükseltti.

Devletler Arası Bloklaşma

- Anti Komitlerin Paktı (1936): Almanya ve Japonya
- Çelik Paktı (Roma - Berlin Mihveri) (1939): İtalya ve Almanya
- Üçlü Pakt (Berlin-Roma-Tokyo Mihveri) (1940): Almanya-İtalya-Japonya

II. Dünya Savaşı'nda Gruplar

- Mihver Devletler: Almanya - İtalya - Japonya
- Müttefik Devletler: İngiltere-Fransa-SSCB-ABD

II. Dünya Savaşı'nın Nedenleri

Almanya'nın Versay Antlaşması koşullarını değiştirme isteği, Rusya'nın I. Dünya Savaşı'nda kaybettiği yerleri geri alma isteği, İtalya'nın, I. Dünya Savaşı'ndan beklentilerini karşılayamaması, Japonya'nın Uzak Doğu'da İngiltere ve ABD'nin baskısı altında olması, 1929 Ekonomi Bunalımı

II. DÜNYA SAVAŞI CEPHELER

Avrupa Cephesi

Almanya'nın Polonya'ya ait Danzingi işgali üzerine İngiltere ve Fransa Almanya'ya savaş açtı. Almanya Yıldırım Savaşı ile Polonya, Norveç, Danimarka, Belçika Hollanda ve Yunanistan'ı topraklarına kattı. Ardından Fransa'yı işgal etti. "Kartal Hücumu" harekatıyla İngiltere'ye saldırdı ancak istediği sonucu alamadı. SSCB'ye yönelik Barbarossa Harekatı'nı gerçekleştirdi. Ancak "Stanlingrad Savaşı"nda ağır yenilgi alması savaşın kaderini değiştirdi. Avrupa'da savunmaya geçen Almanya ABD'nin yaptığı Normandiya Çıkarması ile yenildi ve cephe kapandı.

Kuzey Afrika Cephesi

İtalya İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantılarını kesmek için Mısır'a saldırdı. Ancak başarısız olan İtalya El-Alameyn Savaşı'nda İngiltere'ye yenildi ve Libya'yı kaybetti.

Pasifik-Doğu Asya Cephesi

Japonya, ABD'nin Pasifikteki Pearl Harlbour askeri üssünü bombalamasının ardından ABD savaşa girdi. ABD'nin Japonya'ya 1945'te attığı iki atom bombasının (Küçük Çocuk ve Şişman Adam) ardından II. Dünya savaşı sona erdi.

Savaş Sürecinde Barış Ortamını Hazırlayan Konferanslar

- Casablanca Konferansı
- Washington Konferansı
- Qubec Konferansı
- I. Moskova Konferansı
- Kahire Konferansı
- Tahran Konferansı
- II. Moskova Konferansı
- Yalta Konferansı
- San Francisco Konferansı
- Postdam Konferansı
- Paris Barış Konferansı

II. Dünya Savaşı'nın Sonuçları

- ABD ve SSCB süper güç haline geldi. Soğuk Savaş Dönemi başladı. Birleşmiş Milletler Teşkilatı kuruldu. Almanya, Kore ve Vietnam ikiye ayrıldı. Nürnberg ve Tokyo'da Savaş suçluları mahkemesi kuruldu. IMF kuruldu. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi kabul edildi.

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye

- Türkiye savaş sürecinde "Denge Siyasetini" benimsemiş aktif bir şekilde tarafsızlık politikası yürütmüştür. Türkiye, Adana Görüşmeleri, I. ve II. Kahire Konferansları'nda Müteffikler tarafından savaşa sokulmaya çalışılmıştır.
- Türkiye savaş sırasında hava saldırılarına karşı illerde karartma uyguladı. Ülkede karaborsa arttı ve Ekmek Karnesi uygulaması başlatıldı. Milli Korunma Kanunu çıkarıldı. Petrol Ofisi ile Et ve Balık Kurumu kuruldu. Ticaret Ofisi ve İaşe Müsteşarlığı kuruldu. Varlık Vergisi kanunu çıkarıldı.

SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

- II. Dünya Savaşı'ndan sonra birer süper güç olarak ortaya çıkan SSCB ve ABD'nin kendi bazı devletleri kendi siyasetleri yörüngesinde kümelendirmesi "Doğu" ve "Batı" Bloklarının oluşmasına sebep oldu. Kore ve Vietnam Savaşları, Berlin Buhranı, Yüzdeler Antlaşması, Nükleer silah denetiminde anlaşmazlık, Orta Doğu ülkelerinde çekişmeler, U-2 Casus Uçak olayı ve Küba Krizi dünyada en fazla gerginlik oluşturan gelişmeler oldu.

Doğu Bloku'nun Kurulması

- Demir Perde ülkeleri: Polonya, Romanya, Çekoslavakya, Macaristan, Bulgaristan, Doğu Almanya, Arnavutluk ve Yugoslavya
- **Cominform:** Komünist devletler ve siyasi partiler arasında ideolojik uyumu sağlamak için kurulmuştur. (1947)
- **Comecon:** Komünist devletler arasında ekonomik iş birliği ve dayanışma amacıyla kurulmuştur. (1949)
- **Varşova:** Doğu Bloku'nda askeri ve siyasi dayanışmayı sağlamak için NATO'ya tepki olarak kurulmuştur. (1955)

Batı Bloku'nun Kurulması

Truman Doktrini (1947): ABD Başbakanı Truman tarafından hazırlanmış kominizim tehditi altındaki devletlere mali ve askeri yardım programıdır.

Marshall Planı (1948): ABD Dışileri Bakanı George C. Marshall tarafından Avrupa ülkelerine ekonomik yardım programıdır.

Kuzey Atlantik Paktı (NATO) (1949): Avrupalı devletlerin SSCB tehditine karşı ABD'den yardım alma isteği üzerine kurulmuştur.

Avrupa Konseyi (1949): Üye ülkeler arasında sosyal, kültürel, hukuksal ilişkileri geliştirmek insan hakları ve özgürlükleri korumak amacıyla kuruldu.

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) (1957): Fransız Dışişleri Bakanı Schuman (Schuman Planı) "Birleşik Avrupa" birliği fikrini ortaya atmıştır. 1957'de Roma Antlaşması ile AET kurulmuştur. 1967'de Brüksel Antlaşması ile "Avrupa Topluluğu" adını almıştır.

Orta Doğu Sorunları

- 1948 yılında İsrail Devleti'nin kurulması Arap-İsrail savaşlarınında başlangıcı oldu. 1956'da Mısır lideri Nasr'ın Süveyş Kanalı'nı millileştirmesine İngiltere ve Fransa'nın karşı çıkması "Süveyş Krizi"ne neden oldu. ABD Orta Doğu'da nüfuzunu artırmak için ABD Başkanı Eisenhower Orta Doğu ilkelerine "Eisenhower Doktrini" adını alan ekonomik ve askeri yardımda bulunmuştur.

Uzak Doğudaki Gelişmeler

- **Kore Savaşı(1950-1953):** SSCB güdümünde olan Kuzey Kore ile ABD güdümünde olan Güney Kore arasında yaşanan savaş sonuçsuz kaldı ve Panmunjam Antlaşması'yla 38. enlem sınır kabul edildi.
- **SEATO'nun Kurulması (1954):** Güney Doğu Asya Antlaşması Teşkilatı'dır. ABD'nin bölgeyi kominizm etkisinden kurtmak için Tayland, Loas, Komboçya ve Güney Vietnam'a askeri ve ekonomik yardımda bulunmuştur.

Güney Asya ve Afrika'daki Gelişmeler

- 1947 yılında İngiltere Hindistan'ın bağımsızlığını tanıdı. Hint Müslümanlarına öncüllük eden Muhammed Ali Cinnah'da 1947'de Pakistan devletini kurdu. 1947'de yapılan Cenevre Antlaşması ile Vietnam 17. Paralel'den kuzey ve güney olarak ikiye ayrıldı. Afrika'da bağımsızlıklarını kazanan ülkeler 1963'te Afrika Birliği Teşkilatı'nı (OAU) kurmuştur.

SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ TÜRKİYE

- Türkiye bu dönemde tercihini ABD ile hareket etmekte Batı Bloku'nda yer almaktan yana kullanmıştır. Truman Doktrini ve Marshall Planı çerçevesinde ABD'den askeri ve mali yardım almıştır. 1949'da Avrupa Konseyi'ne üye oldu. 18 Şubat 1952'de NATO'ya üye oldu. 1953'te Yunanistan ve Yugoslavya ile Balkan Paktı'nı yaptı. 1955'te İran, Irak, Pakistan ve İngiltere'nin yer aldığı Bağdat Paktı'nı yaptı. Irak'ın Bağdat Paktı'ndan çekilmesi üzerine pakt merkezi Ankara olmak üzere CENTO (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) adını aldı. 7 Eylül 1945'te Milli Kalkınma Partisi'nin kurulmasıyla Türkiye'de çok partili hayat başladı. 1946'da Türk siyasi tarihinin ilk çok partili seçimi yapıldı. 1950 seçimlerinde Adnan Menderes'in başında bulunduğu Demokrat Parti iktidara geldi. Demokrat Parti'nin iktidara gelmesi Beyaz Devrim olarak adlandırıldı.

TEST 1

II. DÜNYA SAVAŞI VE SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. Monreo Doktrini'ne göre ABD'nin;

I. Avrupalı devletlerin Amerika kıtasındaki sömürgecilik hareketlerine izin vermemesi,

II. Avrupalı güçlerin arasındaki sorunlara karışmamayı esas alması,

III. Yayılmacı politika ile topraklarını genişletmeyi hedeflemesi

ilkelerinden hangilerine göre politika yürüttüğü söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2. 1922'de başbakanlığa getirilen ve II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan İtalyan lider aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lenin B) Stalin C) Salazar

D) Franco E) Mussolini

3. Briand-Kellog Paktı hangi ülkeler öncülüğünde hazırlanmıştır?

A) İspanya - Portekiz B) İngiltere - ABD

C) Japonya - Fransa D) Fransa - ABD

E) SSCB - İngiltere

4. Yaşanan askeri darbe sonucunda Bağdat Paktı'ndan çekilince pakt CENTO (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) adını olarak Ankara'ya taşınmıştır.

Sözü edilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İran B) Irak C) Pakistan

D) Suriye E) Afganistan

5. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sürecinde yapılan konferanslardan biri değildir?

A) Casablanca B) Adana C) Kahire

D) Tahran E) Londra

6. Japonya'nın Pearl Harbor'a saldırması üzerine II. Dünya Savaşı'na giren ve savaşın sona erdirilmesinde etkili olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) SSCB B) İngiltere C) Bulgaristan

D) Fransa E) ABD

7. Türkiye aşağıdaki hangi konferansla alınan karar doğrultusunda BM'ye üye olabilmek için Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiştir?

A) Münih B) Potsdam C) Dumbarton Oaks

D) Yalta E) Washington

8. İtalya'da Benito Mussolini yönetiminde kurulan Faşist Partisi taraftarları Napoli'den Roma üzerine büyük bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir. Darbeden korkan hükümet istifa etmiş ve Kral III. Emanuel başkanlık görevini Ekim 1922'de Mussolini'ye vermiştir.

Hükümet değişikliğine neden olan Faşist Parti taraftarlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeşil ordu B) Kara Gömlekliler

C) Kızıl ordu D) Fırtına Birliği

E) Kahverengi Gömlekliler

9. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya tarafından işgal edilme ihtimaline karşı duyduğu endişenin "Polonya Sendromu" **olarak adlandırdığı ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yunanistan B) Sovyet Rusya C) Fransa
D) İngiltere E) Türkiye

10. Küçük sanayi işletmelerinin devletleştirilmesine karşı olan NEP ekonomik modeli aşağıdaki hangi devlete aittir?

A) SSCB B) İngiltere C) Almanya
D) Fransa E) İtalya

11. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) Askerlik süresinin uzatılması
B) Nüfus artışın hızla düşmesi
C) Toprak mahsulleri vergisini getirilmesi
D) Narh sisteminin kaldırılması
E) Ticaret Ofisi ve İaşe Müsteşarlığının kurulması

12. 1941 yılında İngiliz Başbakanı Churchill ile ABD Devlet Başkanı Roosevelt Kanada açıklarında bir savaş gemisinde II. Dünya Savaşı sonrasında kurulacak yeni dünya düzeninin ilkelerini ortaya koymak için yaptıkları görüşmeler sonucunda yayınlanan belge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dış Yardım Kanunu B) Milano Fermanı
C) Atlantik Bildirisi D) Kopenak Bildirisi
E) New Deal Planı

13. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de eğitim ve kültür alanında yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) Köy Enstitülerinin kurulması
B) Edebiyat alanında Garip Akımının ortaya çıkması
C) Olimpiyatlarda mili güreşçi Yaşar Doğu'nun altın madalya kazanması
D) İstanbul Teknik Üniversitesinin açılması
E) İstanbul Radyosunun sürekli yayına başlaması

14. "Ortak Refah Alanı" **ya da** "Yeni Düzen" **adıyla anılan dış politikasıyla Batı uygarlığının sömürgeci faaliyetlerine karşı Asya'yı birleştirme idealini gerçekleştirmeyi amaçlayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sovyet Rusya B) Çin C) Japonya
D) Almanya E) Hindistan

15. 1917 yılında Bolşevik İhtilali ile çarlık yönetimine son vererek Rusya'da komünist yönetimin kurulmasını sağlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vilademir Lenin B) Nikita Kruşçev
C) Joseph Stalin D) Leonid Brejnev
E) Mihail Gorbaçov

16. 1923'te yayımlanmış ABD'nin politika esaslarını belirleyen doktrindir. Doktrin, "Yalnızlık Politikası" esasına dayanır. 1940 yılına kadar sürdürdüğü bu doktrine göre ABD, Avrupa'daki olaylara karışmamış ve Avrupalı devletleri Amerika'dan uzak tutmaktadır.

Hakkında bilgi verilen doktrin aşağıdakilerden hangisidir?

A) Monreo B) Selfdetermination
C) New Deal D) Vandenberg Bildirisi
E) Çevreleme Politikası

TEST 2

II. DÜNYA SAVAŞI VE SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. Türkistan'da 1916'da Korbaşı Ergaş önderliğinde Sovyet Rusya'ya karşı başlayan ve 1935 yılına kadar süren Türklerin bağımsızlık mücadelesine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Turan Hareketi
B) Hogen İsyanı
C) Türkistan İsyanı
D) Basmacı Harekatı
E) Büyük Kaçgun

2. Hapis hayatında kaleme aldığı ve iktidara geldiğinde oluşturduğu rejimin kaynağı olan Kavgam (Mein Kamf) adlı eser aşağıdaki liderlerden hangisine aittir?

A) Benitto Mussolini
B) Adolf Hitler
C) Josaph Stalin
D) Fransisco Franco
E) Joseph Stalin

3. I. Dünya Savaşı'ndan sonra yeni kurulan yeni devletlerin kendi kendilerini yönetecek bir düzeye gelinceye kadar Milletler Cemiyeti adına büyük devletler tarafından yönetilmesi siyasetine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mandaterlik
B) Restorasyon
C) Monroe
D) Hokand
E) Militarizm

4. Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya arasında 1 Aralık 1925'te Londra'da imzalanan uluslararası antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Küçük Antant
B) Kellog Paktı
C) Sadabat Paktı
D) Balkan Antantı
E) Locarno Antlaşması

5. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı öncesi dünyada meydana gelen gelişmelerden biri değildir?

A) İlk organ naklinin yapılması
B) Kıtalar arası ulaşımda uçakların da kullanılmaya başlanması
C) Tüberkülos hastalığına karşı BCG aşısının bulunması
D) Elektron mikroskobun bulunması
E) Hepatit B aşısının bulunması

6. "Devlet ideal ve ebedidir." anlayışı yerine üstün ırk kavramını ön plana çıkaran ve dış siyasette "Hayat Sahası" politikası ile yeni sömürgeler elde etmeyi amaçlayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya
B) Japonya
C) İngiltere
D) Sovyet Rusya
E) Almanya

7. 1867'de Japonya'da başa geçen İmparator Mutsuhito'nun Batılı tarzda başlattığı reform hareketleri aşağıdaki hangi isimle anılmaktadır?

A) Meiji Restorasyonu B) NEP

C) Aydınlanma D) New Deal

E) Beyaz Devrim

8. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden biri değildir?

A) I. Dünya Savaşı sonrası yenilen devletlerle ağır şartlar içeren antlaşmalar yapılması

B) Doğu Bloku içerisinde yer alan devletlerin bağımsız hareket etmek istemeleri

C) Dünya Ekonomik Buhranı'nın ortaya çıkması

D) Japonya'nın Çin'in Mançurya bölgesine saldırması

E) İtalya'nın saldırgan bir politika izlemesi

9. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında gerçekleşen konferanslar arasında yer almaz?

A) Münih Konferansı

B) Kazablanka Konferansı

C) Washington Konferansı

D) Quebec Konferansı

E) Moskova Konferansı

10. 7 Aralık 1941 'de ABD'nin Pasifik üstünlüğünü simgeleyen Hawaii takımadalarından Honolulu'daki deniz ve hava üssü Pearl Harlbour'a saldırarak ABD'nin Pasifik Donanması'yla hava filosunun büyük bölümünü etkisiz hale getiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) SSCB B) Japonya C) Çin

D) Almanya E)Kora

11. Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılması aşağıdaki uluslararası kuruluşlardan hangisine üye olmasını kolaylaştırmıştır?

A) Bağdat Paktı B) Balkan Paktı

C) Lokarna Paktı D) Kellog Paktı

E) Kuzey Atlantik Paktı

12. SSCB'nin komünist partiler aracılığıyla Doğu Avrupa'da egemenlik kurması üzerine ABD bölgede etkinliğini artırmak için;

I. Monroe Doktrini,

II. Truman Doktrini,

III. Marshall Planı

planlarından hangilerini uygulamaya koymuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

13. Fransızların 1930'larda Almanlar'a karşı oluşturduğu dünyanın en güçlü savunma hattına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maginot Hattı B) Çakmak Hattı

C) Yeşil Hat D) Bern Hattı

E) Milano Hattı

14. Aşağıdakilerden hangisi İsmet İnönü Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler arasında yer almaz?

A) Demokrat Parti'nin kurulması

B) Çok partili hayata geçilmesi

C) II. Dünya Savaşı sırasında dış politikadan denge siyasetinin yürütülmesi

D) Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi

E) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması

TEST 3

II. DÜNYA SAVAŞI VE SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. Birleşmiş Milletler Teşkilatının yardımcı kuruluşlarından hangisi işçilerin çalışma koşullarını iyileştirmek ve sosyal güvencelerini sağlamak amacıyla faaliyet göstermektedir?

A) İLO B) UPU C) FAO

D) UNESCO E) İMF

2. Doğu Bloku ülkeleri ile Batı Bloku arasında 1947'den 1991'e kadar devam etmiş olan uluslararası siyasi ve askeri gerginlik dönemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Soğuk Savaş B) Yumuşama C) Restorasyon

D) İhtilaller E) Militarizm

3. Ulusal, etnik, ırksal veya dini bir grubu kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla yapılan insan hakları ihlaline ne ad verilmiştir?

A) Katliam B) İstila C) Asimile

D) Soykırım E) Savaş

4. 1955 yılında NATO saldırısına karşı Doğu Bloku ülkelerini savunmak için bu ülkeler arasında askeri işbirliği öngören SSCB öncülüğündeki teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Comecon B) Varşova Paktı

C) Cominform D) Avrupa Konseyi

E) Kuzey Atlantik Paktı

5. Marshall Planı kapsamında aşağıdaki devletlerden hangisinin ABD'den yardım aldığı söylenemez?

A) İngiltere B) Fransa C) Türkiye

D) Yunanistan E) Bulgaristan

6. Doğu Blok'unda Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya, Fransa ve İtalya'daki komünist partilerinin bir araya gelerek kurdukları ekonomik alanındaki işbirliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cominform B) Comecon C) OAU

D) EDES E) Molotov Planı

7. ABD'nin Marshall Planı'nı uygulamaya koyması karşında Sovyet Rusya aşağıdaki teşkilatlardan hangisini oluşturmuştur?

A) Comecon B) Cominform C) Varşova

D) ANZUS E) Molotof Planı

8. ABD Başkanı, Truman Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB'nin komünizmi yaymaya yönelik politikalarını engellemek için 1946'dan itibaren "Çevreleme" (Kuşatma) Siyaseti'ni izlemiştir. ABD bu kapsamda SSCB'nin yayılım alanındaki devletlerle ittifaklar kurarak SSCB'yi baskı altına almaya çalışmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ittifaklardan biri değildir?

A) ELAS B) SEATO C) NATO

D) ANZUS E) Bağdat Paktı

9. Varşova Paktı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru değildir?

A) Savunma iş birliği teşkilatıdır.

B) Sovyetler Birliği önderliğinde kurulmuştur.

C) Batı Bloku'nun kurduğu NATO'ya karşı kurulmuştur.

D) Türkiye'nin üye olduğu bir teşkilattır.

E) Temmuz 1991'de dağılmıştır.

10. Eisenhower Doktrini ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru değildir?

A) ABD'nin Orta Doğu ülkelerine ekonomik ve askeri yardım planıdır.

B) Amacı, Orta Doğu'nun SSCB'nin kontrolüne girmesini engellemektir.

C) Doktrini kabul eden ilk ülke Lübnan'dır.

D) Doğu Bloku ülkeleri tarafından uygulanmıştır.

E) ABD ve SSCB ilk kez Orta Doğu'da karşı karşıya gelmiştir.

11. SSCB'nin 4 Ekim 1957 tarihinde uzaya göndermesiyle ABD ile SSCB arasında siyasi bir krize neden olan uyduya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sputnik B) Apollo C) Landsat

D) Saturn-V E) Grall-A

12. Birleşmiş Milletler Teşkilatının açlık tehlikesine karşı mücadele eden Gıda ve Tarım Örgütünün kısa yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) FAO B) UNİCIR C) UNİCEF

D) İLO E) BAB

13. Bugünkü anlamda ilk dijital bilgisayarın icat tarihi 1946'dır. ENIAC adlı ilk bilgisayar ..... ordusunun top atışları hesaplamalarına yardımcı olması için geliştirilmiştir.

Paragraftaki boş bırakılan alana aşağıdaki devletlerden hangisi getirilmelidir?

A) Rusya B) ABD C) Fransa

D) Almanya E) İtalya

14. ABD ile SSCB arasındaki rekabet nedeniyle Uzak Doğu'da 1950 ile 1953 yılları arasında yaşanan ve Türkiye'nin de katıldığı savaşa verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Leyte Savaşı B) Stalingard Savaşı

C) Kore Savaşı D) Britanya Savaşı

E) Midway Savaşı

15. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Soğuk Savaş Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?

A) Varşova Paktı'nın kurulması

B) NATO'nun kurulması

C) DNA yapısının çözülmesi

D) Dayton Antlaşması'yla Yugoslavya'da iç savaşın sona ermesi

E) Renkli televizyon yayınının başlaması

16. Soğuk Savaş Dönemi aşağıdaki devletlerden hangisinin 1991 yılında dağılmasıyla sona ermiştir?

A) Yugoslavya B) ABD C) Sırbistan

D) Almanya E) Sovyetler Birliği

YUMUŞAMA (DETANT) DÖNEMİ

Yumuşama 1960 ve 1970'li yılları içine alan ve bloklar arası sorunların çözümünde yapıcı siyasi girişimlerin yaşandığı ve gerginliğin azaldığı bir dönemdir. Yumuşama politikasının ortaya çıkmasında konveksiyonel silahların nükleer silahlara geçişi önemli etken olmuştur.

Ping-Pong Diplomasisi: Çin Hükü-metinin, ABD masa tenisi takımını Pekin'deki turnuvaya çağırması bloklar arasında spor aracılığıyla ılımlı bir diplomasinin doğmasını sağlamıştır.

Nükleer Silahların Sınırlandırılması: ABD ile SSCB arasında SALT-I Antlaşması ile savunma füzeleri, SALT-II Antlaşması ile de uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılması kararı alınmıştır.

U-2 Krizi: ABD U-2 Casus uçağının Sovyet hava sahasına girmesi ve uçağın SSCB tarafından düşürülmesi olayıdır.

SSCB'nin Afganistan'ı İşgali: Petrol ve doğal gaz coğrafyasına yakın bir yerde olduğu için stratejik öneme sahip Afganistan 1979'da SSCB tarafından işgal edildi. İşgale tepki gösteren ABD SALT-II Antlaşması'nı onaylamadı. SSCB 1988'de Cenevre Antlaşması ile Afganistan'dan çekilmiştir.

Keşmir Sorunu: Keşmir, zengin doğal kaynakları ve güzelliği ile Pakistan ile Hindistan arasında sorun olmuştur. Keşmir nedeniyle iki ülke arasında 1948'de savaş çıkmış. Taşkent Deklarasyonu ile sorun çözüme kavuşmuştur. Ancak sorun dönem dönem devam etmektedir.

Helsinki-Avrupa Güvenlik İş Birliği Konferansı (1973-1975): Bloklar arasındaki ilişkilerde yumuşama sürecine girilmesi üzerine Doğu Bloku ülkeleri, Avrupa'da güvenlik ve iş birliğini güçlendirmek amacıyla bir konferans toplanmasını önermişlerdir. Uzun görüşmeler neticesinde sonuç belgesi olan Helsinki Nihai Senedi imzalamıştır. Bu belgede yer alan İlkeler; toprak bütünlüğüne saygı duyma, iç işlerine karışmama, insan hak ve hürriyetlerine saygı, sorunları barışçıl yollarla çözme.

Vietnam Savaşı: 17. Paralel sınır kuzey ve güney olmak üzere ikiye ayrılan Vietnam'da ABD komüzim güdümünde olan Kuzey Vietnam'a savaş açmıştır. ABD başarısız olunca 1973'te Paris Antlaşması'yla Kuzey-Güney Vietnam birleşmiş, Vietnam Sosyalist Cumhuriyet'i kurulmuştur.

Küba Buhranı (1962-1963): Küba lideri Castro'nun ABD tehditine karşı SSCB'den yardım istemesinin ardında SSCB'nin Küba'ya füze (Ekim füzesi) göndermesi iki ülke arasında gerginliğe yol açtı. SSCB lideri Kuruşçev, ABD'nin Küba'yı istila etmemesi ve Türkiye'deki Jüpiter Füzelerini sökmesi karşılığında füzelerini çekmiştir.

Bağlantısızlar Hareketi

Bağlantısızlar kvramını ilk kez Hindistan lideri Nehru kullanmıştır. Bu hareketin ortaya çıkmasında etkili olan devletler Hindistan, Yugoslavya ve Mısır'dır. Üçüncü Dünya ülkeleri olarak da adlandırılan bu hareketin ilk toplantısı 24 ülkenin katıldığı Bandung Konferansı'dır. Bu hareketin ilkeleri arasında; sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı olma, yabancı üslere izin vermeme, bağımsızlık mücadelelerini destekleme gibi ilkeler yer almaktadır.

Orta Doğu'da Gelişmeler

- İsrail Devleti'nin kurulması üzerine Mısır, Ürdün, Suriye, Irak ve Lübnan katılımıyla Arap-İsrail savaşları oldu. Bu savaşlar; 1948-1949,1956,1967 (Altı Gün Savaşları) ve 1973 (Yom-Kippur / Ramazan Savaşı) savaşlarıdır. ABD bu savaşlara son vermek için İSrail ve Arap devletleri arasında izlediği yoğun diplomasiye "Mekik Diplomasisi" denir. Yapılan görüşmelerin arından Mısır ile İsrail arasında Comp David Antlaşması imzalandı.
- **İslam İş Birliği Teşkilatı (1980-1988):** Yaşanan Arap-İsrail savaşları bu teşkilatın kurulmasında etkili oldu. 1969'da İslam Konferansı Teşkilatı (İKÖ) olarak kuruldu. 2011'de yapılan 38. Dışişleri Bakanları Konseyi'nde bugünkü adını aldı. Amaç üye ülkeler arasında dayanışmayı gerçekleştirmek.
- **İran-Irak Savaşları (1980-1988):** İki ülkenin Arap dünyasında lider olma Şatt-ül Arap Su Yolu'na hakim olma gibi nedenlerle başlayan savaşta iki tarafta üstünlük sağlayamadı. Savaş sırasında ABD'nin İrana gizlice silah satması İrangate Olayı olarak adlandırıldı.

YUMUŞAMA DÖNEMİ'NDE TÜRKİYE

Türkiye Yunanistan ile Kıbrıs, Ege adaları, kıta sahanlığı, kara suları ve Ege hava sahası (Fır hattı) sorunlarını yaşadı. Kıbrıslı Rumların, Kıbrıs'ı Yunanistan'a katma idealine "Enasis" bu ideali gerçekleştirmek için kurdukları silahlı örgüte ise "EOKA" denilmiştir. Kıbrıs Türklerinin EOKA'ya karşı kurduğu teşkilata ise Türk Mukavvemet Teşkilatı (TMT) denilmiştir. Türkiye'nin bu dönemde yaşadığı sorunlardan biri de Ermeni örgütü ASALA'nın Türk diplomatlarına yönelik silahlı eylemleridir. ASALA'nın 1973'te başlatarak 1984 yılına kadar devam ettiği terör faaliyetlerinde çoğu diplomat olan 35 Türk şehit edilmişti. Türkiye 1960'ta Cumhuriyet Dönemi'nin ilk askeri darbesi olan 27 Mayıs askeri müdahalelerini yaşadı. Milli Birlik Komitesi yönetime el koydu. Adnan Menderes, Hasan Polatkan, Fatih Rüştü Zorlu idam edildi. Türk tarihinin halk oyuna sunulan ilk anayasası olan 1961 Anayasası hazırlandı. TBMM "Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu"ndan oluştu. Anayasa Mahkemesi, Milli Güvenlik Kurulu oluşturuldu. TRT ve üniversiteler özerkleştirildi. 1970-1980 yılları arasında sık sık hükümet değişikliği sağ-sol çatışmaları, ekonomik sorunlar 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin yapılmasına neden oldu. 1982 Anayasası hazırlandı.

KÜRESELLEŞME DÖNEMİ

Ticaret, Finans teknoloji değişimi, bilgi ve İş gücü bakımından dünya ekonomilerinin birbirleriyle bütünleşmesi olarak ifade edilmesidir. Küreselleşmeyi hızlandıran gelişme SSCB ve ona bağlı olan sistemin dağılmasıdır. 1985'te iktidara gelen Mihail Gorbaçov Soveyt komünizminin yapısını değiştirecek Perestroika (Yeniden Yapılanma) ve Glastnost (Açıklık/Şeffaflık) adını verdiği politikaları uygulamaya koymuştur.

SSCB'nin Dağılması ve Sonuçları

Mihail Gorbaçov'un uygulamaya koyduğu politikalar nedeniyle SSCB'ye bağlı ülkeler bağımsızlıklarını ilan etmeye başladılar.

Bağımsız Devletler Topluluğu: SSCB'den kopan bazı devletler Rusya Federasyonu öncüllüğünde Bağımsız Devletler Topluluğu'nu kurdular. Topluluk, Alma Ata Zirvesi ile kurulmuştur.

Şanghay Beşlisi (1996): SSCB'nin dağılmasından sonra güçler dengesinde doğan boşluk Şanghay Beşlisi'nin doğmasına neden olmuştur. Çin, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan ve Tacikistan tarafından kurulan örgüte daha sonra Özbekistan üye olmuştur. 2017'de örgüte Hindistan ve Pakistan'da üye olmuştur.

- **Bağımsız Türkiye Cumhuriyetleri:** SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlıklarına kavuşan Türkiye Cumhuriyetleri; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan,Türkmenistan

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞUNDAN AVRUPA BİRLİĞİ'NE (AB)

Avrupa Birliği'nin temelleri, 1951'de altı ülkenin katılımıyla oluşturulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'na ve 1957 Roma Antlaşması'na dayanmaktadır. Avrupa Ekonomik Topluluğu 1952'de imzalanan ve 1953'te yürürlüğe giren Moastricht Antlaşması ile Avrupa Birliği adını almıştır. 1993'te Kopenhag Kriterleri ile AB'ye üye olmak isteyen devletlerin sahip olması gereken koşullar belirlenmiştir.

Türkiye'nin AB süreci: Türkiye üyelik için ilk kez 1959'da başvurdu. 2005 yılında AB ile Türkiye arasında tam üyelik müzakereleri başlamışsa da, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği hala kabul edilmemiştir.

Filistin Sorunu

Yaser Arafat önderliğinde Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) çatısı altında birleşen direniş örgütleri 1988'de Filistin Devleti kuruldu. 1993'te Madrid Konferansı'nda Filistin ve İsrail birbirini resmen tanıdı. Yaser Arafat İsrail askerlerine ve topraklarına karşı taş ve sopalarla saldıran küçük çocuklara "Küçük Generallerim" sözüyle hitap etmiştir. Bu halk direnişine "İntifada" denilmiştir.

Doğu Bloku'nun Dağılması Sonrası Balkanlar

Çekoslovakya: Çek Cumhuriyeti ve Slovakya Cumhuriyeti olarak ikiye ayrıldı. Bu geçiş dönemine Kadife Devrimi denildi.

Doğu Almanya: 1989'da Berlin Duvarı yıkıldı. 1990'da Almanya Cumhuriyeti Devleti kuruldu.

Yugoslavya: 1989'da Yugoslavya milletlerinde bağımsızlık hareketleri başladı. Önce Slovenya ardından Hırvatistan bağımsızlığını ilan etti. Bosna-Hersek'in bağımsızlığını kabul etmeyen Sırplar "Büyük Sırbistan" düşüncesiyle Boşnaklara karşı acımasız bir savaş başlattı. Bosna Savaşı'nın tarihte bıraktığı en önemli izi "Srebrenitsa Katliamı" oldu. 1995'te imzalanan Dayton Antlaşması ile savaşlar sona erdi. Bosna-Hersek bağımsız bir devlet olarak kabul edildi.

KÖRFEZ SAVAŞLARI

Birinci Körfez Savaşı (1990-1991): Irak lideri Saddam Hüseyin'in Kuveyt'i işgal etmesi üzerine ABD öncüllüğünde koalisyon güçlerinin "Çöl Fırtınası Hareketi" ile Irak'a savaş açmasıdır. Irak Kuveyt'ten çekildi.

İkinci Körfez Savaşı (2003): Irak'ın elindeki kitle imha silahlarının ABD'nin ulusal güvenliğini tehdit ettiği gerekçesiyle ABD'nin "Çöl Tilkisi Operasyonu" ile Irak'ı işgal etmesidir. Saddam Hüseyin 2006'da yargılanarak idam edildi.

Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı (KEİ-1992)

Amaç: Karadeniz havzasının bir barış, istikrar ve refah bölgesi olmasını sağlamak. Türkiye, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Rusya, Ukrayna, Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk ve Sırbistan.

Türk İş Birliği ve Kalkınma İdaresi Ajansı (TİKA -1992)

Başta Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ve Türkiye'ye komşu ülkeler arasında, ekonomik, ticari , sosyal, teknik, eğitim iş birliğini gerçekleştirmek.

Uluslararası Türk Kültür Teşkilatı (TÜRKSOY)

Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan. Türk dünyasının UNESCOSU'dur. Amaç Türk haklarının gönül birlikteliğini güçlendirmek.

Türk Ordusunun Dünya Barışına Katkıları

Türk askerlerinin NATO'ya bağlı uluslararası Güvenlik Destek Gücü (ISAF) adı altında aldığı görevler; Somali, Bona-Hersek, Arnavutluk, Doğu Timor, Gürcistan, Makedonya, Afganistan, Lübnan, Kosova, Kongo Demokratik Cumhuriyeti.

Türkiye'de Sosyo-Kültürel ve Sanatsal Gelişmeler;

1984'te ilk renkli televizyon yayını başladı. 1990'da ilk özel televizyon kanalı açıldı. 1994'te Özel Radyo ve Televizyon Yasası çıkarıldı. 2003 Sertap Erener Euroavision Şarkı Yarışması'nda birinci oldu. 2008'de Cannos Film Festivali'nde "Üç Maymun" adlı filmiyle Nuri Bilge Ceylan en iyi yönetmen ödülünü aldı.

TEST 4 YUMUŞAMA VE KÜRESELLEŞME DÖNEMİ

1. Aşağıdakilerden hangisi 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi sonrasında kurulan, genel başkanlığını Ragıp Gümüşpala'nın üstlendiği ve Demokrat Parti'nin devamı niteliğinde olan siyasi partidir?

A) Adalet Partisi
B) Milli Selamet Partisi
C) Millet Partisi
D) Milli Kalkınma Partisi
E) Ahali Cumhuriyet Partisi

2. Türkiye'nin 1952'de NATO'ya üye olmasında etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'nin Güney Kore'ye destek vermesi
B) Sovyet Rusya'nın Boğazlardan yararlanmak istemesi
C) Türkiye'nin komünist düşüncelere karşı önlem alması
D) Türkiye'nin müttefik grubunda II. Dünya Savaşı'na girmesi
E) Türkiye'nin genç nüfusa sahip olması

3. Avrupa Birliği, kurulduktan sonra alanını genişletip küresel güç olmak için üye olmak isteyen ülkeler için birtakım kriterler getirmiştir. Bunlardan biri de Kopenhag Kriterleri'dir.

Buna göre Avrupa Birliği'ne üye olmak isteyen ülkeler;

I. uyum,
II. siyasi,
III. ekonomi

kriterlerinden hangilerini yerine getirmek zorundadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. 9 Aralık 1987'de Filistin'de İsrail'e karşı ilk kez başlatılan halk direnişine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgürlük B) İntifada C) Irgun
D) Pasif Duruş E) Hamas

5. Türkiye'nin 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Türklerine yönelik ENOSİS'i engellemek ve Ada'ya barışı getirmek için gerçekleştirdiği "Kıbrıs Barış Harekatı" **sonrası Türkiye'ye ambargo uygulayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) ABD B) İngiltere C) Rusya
D) Fransa E) Almanya

6. 1959 yılında merkezi Ankara'ya taşınan Bağdat Paktı bu yıldan itibaren aşağıdaki isimlerden hangisiyle anılmıştır?

A) SEATO B) AET C) COMECON
D) OECD E) CENTO

7. Aşağıdakilerden hangisi Adnan Menderes Dönemi'nde Atatürk hakkında yapılan düzenlemelerden biri değildir?

A) Atatürk resminin paralara tekrar konulması
B) Atatürk orman çiftliklerinin kurulması
C) Anıtkabir'in inşasının tamamlanması
D) Atatürk Üniversitesinin açılması
E) Devlet dairelerine Atatürk portresinin tekrar asılması

8. Aşağıdakilerden hangisi Yumuşama Dönemi politikalarından biri değildir?

A) Pin-Pong Diplomasisi

B) U2 Krizi

C) Nixon-Kissinger Doktrini

D) SALT-I ve SALT-II antlaşmalarının yapılması

E) Kuzey Atlantik Paktı'nın kurulması

9. Camp David Antlaşması'nı imzalayan devletler aşağıdakilerin hangisinde bir arada doğru olarak verilmiştir?

A) Mısır–İsrail–ABD

B) İngiltere–İsrail–Mısır

C) ABD–Suriye–Mısır

D) İsrail–İngiltere–İran

E) Mısır–İsrail–Fransa

10. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun kısa yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) TOG B) TOÇEV C) TÜBITAK

D) TÜKODER E) TEGV

11. SALT I ve SALT II silahsızlanma antlaşmalarının imzalanmasına öncülük yapan devletler aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmişlerdir?

A) Sovyetler Birliği–ABD

B) İngiltere–ABD

C) ABD–Fransa

D) Sovyetler Birliği–İngiltere

E) Fransa–Sovyetler Birliği

12. SSCB'de gerek ekonomik gerekse siyasi merkeziyetçiliği ortadan kaldırmak amacıyla geliştirilen "yeniden yapılandırma" anlamına gelen politikaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Perestroyka B) Brejnev Doktrini

C) Kadife Devrimi D) Sosyalizm

E) Glasnost

13. Aşağıdakilerden hangisi Bağlantısızlar Hareketi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Doğu ve Batı Bloku dışında kalan ülkelerden oluşmuştur.

B) Öncülüğünü Mısır, Yugoslavya ve Hindistan yapmıştır.

C) Hareketin fikir babası Mahatma Gandhi'dir.

D) Milli kurtuluş mücadelesi yapan ulusları desteklemektedirler.

E) İlk toplantılarını 1955'te Endonezya'nın Bandung kentinde düzenlemişlerdir.

14. Suriye'de yaşanan iç savaşın Türkiye'ye etkileri arasında;

I. sınırdaki kaosun, politik güvenlik açısından sorun üretmesi,

II. Suriye'deki otorite boşluğunda birçok terör örgütünün ortaya çıkmasına neden olması,

III. Türkiye - Suriye sınırında ciddi güvenlik sorunun yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

TEST 5 YUMUŞAMA VE KÜRESELLEŞME DÖNEMİ

1. **Avrupa Topluluğu aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle Avrupa Birliği adını almıştır?**

A) Roma B) Maastricht C) Paris
D) Zürih E) Londra

2. **8 Eylül 1954'te ABD, İngiltere, Fransa, Yeni Zelanda, Avustralya, Filipinler, Tayland, Pakistan'ın katımlı ile kurulan uluslararası teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) SEATO B) NATO C) ANZUS
D) OPEC E) BAB

3. **Petrol ihraç eden ülkeler topluluğuna veilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) NAFTA B) OPEC C) OİSİD
D) AGİK E) FAO

4. **Avrupa Birliği'ne adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmesi için aşağıdakilerden hangisini kabul etmeleri zorunlu tutulmuştur?**

A) Truman Doktrini B) Helsinki Bildirisi
C) Marshall Planı D) Kopenhag Kriterleri
E) Roma Antlaşması

5. **Aşağıdakilerden hangisi ABD ile SSCB arasında yaşanan Küba Krizi'nin (Ekim Füzeleri Bunalımı) sonuçlarından biri değildir?**

A) Kırmızı Telefon Hattı'nın kurulması
B) ABD'nin Türkiye'deki Jüpiter Füzeleri'ni sökmesi
C) Bloklar arasında yumuşama sürecinin başlaması
D) Dünyanın nükleer savaş eşiğine girmesi
E) Türkiye'nin NATO'ya girmesi

6. **Sporun Doğu ile Batı Bloku arasında propaganda ve rekabet aracı olduğu Soğuk Savaş Dönemi'nde** "Akdeniz Oyunları" **ilk kez aşağıdaki ülkelerin hangisinde düzenlenmiştir?**

A) Yunanistan B) Mısır C) İtalya
D) Fransa E) Fas

7. **Türkiye'nin Batı tarzı ilk filimi ve filmin yönetmeni aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?**

A) Karanlık Dünya–Metin Erksan
B) Kanlı Para–Safa Önal
C) Vurun Kahpeye–Ömer Lütfi Akad
D) Aşık Oldum–Ertem Eğilmez
E) Eğreti Gelin–Atıf Yılmaz

8. **1973 yılında yaşanan Arap–İsrail Savaşı'nın (Yom Kippur Savaşı) ardından yapılan ve ABD'nin Orta Doğu politikalarının başlangıcını oluşturan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Camp David Antlaşması
B) 101. Kilometre Antlaşması
C) Roma Antlaşması
D) Kırmızı Telefon Antlaşması
E) Madrit Antlaşması

9. Aşağıdakilerden hangisi Kıbrıs Sorunu ile ilgili süreçte ortaya çıkan kavramlardan biri değildir?

A) Yeşil Hat B) Rehineler Krizi

C) ENOSİS D) Akritas Planı

E) Türk Mukavemet Teşkilatı

10. 1970 Eylül ayının Arap tarihinde Kara Eylül olarak adlandırılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ürdün'e yerleşen Filistinliler ile Ürdünlüler arasında çıkan çatışmada binlerce kişinin ölmesi

B) İsrail'in Filistinlilerin kamplarını basarak binlerce kişiyi öldürmesi

C) Filistinlilerin Kudüs'ten sürülmesi

D) Mescidi Aksa'nın saldırıya uğraması

E) Hizbullah'ın İsrail'e saldırması

11. 16 Ağustos 1960'ta bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti Devleti'nin kurulmasında;

I. Londra,

II. Zürih,

III. Cenevre

antlaşmalarından hangilerinde alınan kararlar etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I, II ve III E) II ve III

12. Türkiye'de 1960 Askeri Darbesi sonrası hazırlanan 1961 Anayasası ile aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşadığı söylenemez?

A) Anayasa Mahkemesinin kurulması

B) İki meclisli sisteme geçilmesi

C) TRT ve üniversitelerin özerkleştirilmesi

D) Tek meclisli sisteme geçilmesi

E) Memura sendika kurma hakkının verilmesi

13. Aşağıdaki devletlerden hangisi Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na üye devletler arasında yer almaz?

A) Türkiye B) Yunanistan C) Ukrayna

D) Rusya E) Polonya

14. Türkiye'de tek parti döneminde demokratik olmayan uygulamalara son verdiği için Türk siyasi tarihinde "Beyaz Devrim" olarak bilinen dönem aşağıdaki hangi başbakan zamanında yaşanmıştır?

A) Adnan Menderes B) İsmet İnönü

C) Nihat Erim D) Süleyman Demirel

E) Bülent Ecevit

15. 1979 yılında ABD ile Rusya arasında imzalanan SALT-II Antlaşması'nı Amerikan Kongresi aşağıdaki gerekçelerden hangisini göstererek onaylamamıştır?

A) İran–Irak Savaşı'nın başlamasını

B) Keşmir Sorunu'nu

C) Vietnam Savaşı'nı

D) Küba Krizi'ni

E) Rusya'nın Afganistan'ı işgalini

16. İslam Konferansı Teşkilatı'nın ilk Türk genel sekreteri aşağıdakilerden hangisidir?

A) İsmail Erez B) Hasan Sevilir Aşan

C) Mehmet Baydar D) Mümtaz Soysal

E) Ekmeleddin İhsanoğlu

TEST 6 YUMUŞAMA VE KÜRESELLEŞME DÖNEMİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin AB'ye uyum amaçlı yaptığı düzenlemeler arasında yer almaz?

A) Evlilikte yaş sınırının on sekiz olarak kabul edilmesi
B) Çocuk haklarının koruma altına alınması
C) Tüketiciye kusurlu ürünü iade hakkı verilmesi
D) Hayvanları koruma yasasının getirilmesi
E) Kadına istediği meslekte çalışma hakkının getirilmesi

2. Yugoslavya'nın dağılmasından sonra kurulan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Bosna–Hersek B) Hırvatistan C) Ukrayna
D) Makedonya E) Sırbistan

3. Aşağıdaki Türk cumhuriyetlerden hangisi en büyük doğalgaz rezervine sahiptir?

A) Kazakistan B) Özbekistan C) Türkmenistan
D) Kırgızistan E) Azerbaycan

4. Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun temeli aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra atılmıştır?

A) Varşova Paktı'nın kurulması
B) Doğu Bloku'nun dağılması
C) CENTO'nun kurulması
D) Schuman Planı'nın yayımlanması
E) Truman Planı'nın hazırlanması

5. Türkiye aşağıdaki bölgelerden hangisine barışı sağlama amacıyla asker gönderdiği söylenemez?

A) Kosova B) Afganistan C) Somali
D) Yemen E) Bosna–Hersek

6. Aşağıdakilerden hangisi SSCB'nin dağılmasından sonra bağımsızlığını elde eden Türk cumhuriyetleri arasında yer almaz?

A) Türkmenistan B) Azerbaycan C) Gürcistan
D) Kazakistan E) Kırgızistan

7. 1962 yılında Sovyet Rusya'nın aşağıdaki ülkelerden hangisine füze yerleştirmesi ABD ile Sovyet Rusya arasında Füze Buhranı adı verilen krizin başlamasına neden olmuştur?

A) Küba B) Gürcistan C) Ukrayna
D) Türkiye E) Yugoslavya

8. Glasnost ve Perestroyka politikalarını uygulayarak SSCB'nin dağılmasında etkili olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lenin B) Stalin C) Gorbaçov
D) Putin E) Yeltsin

9. Aşağıdaki devletlerden hangisi 1955 yılında kurulan Bağdat Paktı'na üye olan devletlerden biri değildir?

A) İran B) İngiltere C) Irak

D) Fransa E) Pakistan

10. Rusya'ya karşı bağımsızlık mücadelesi vererek 1918 yılında Azerbaycan'ın bağımsızlığını sağlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayaz Muttalibov B) Ebulfez Elçibey

C) Haydar Aliyev D) Cevhar Tudaev

E) Mehmet Emin Resulzade

11. Türkiye 1974 yılında Kıbrıs Barış Harekatı'nı aşağıdaki başbakanlardan hangisinin döneminde gerçekleştirmiştir?

A) Necmettin Erbakan B) Bülent Ecevit

C) Nihat Erim D) Turgut Özal

E) Süleyman Demirel

12. Türkiye aşağıdaki devletlerden hangisiyle kıta sahanlığı sorunu yaşamaktadır?

A) İtalya B) Fransa C) Yunanistan

D) Yunanistan E) Gürcistan

13. Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak amacıyla Kıbrıs Rumlarının kurduğu örgüte verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) EOKA B) ASALA C) TMT

D) ENOSİS E) Akritas

14. Filistin halkının haklarını korumak amacıyla 1964 yılında Yaser Arafat tarafından kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hizbullah B) El–Sabra C) El-Ensar

D) FKÖ E) Kasam

15. Aşağıdakilerden hangisi İran–Irak Savaşı'nın nedenlerinden bir değildir?

A) Şatrul Arap suyu yolu anlaşmazlığı

B) Körfez adaları üzerinde anlaşma sağlanamaması

C) Kuzey Irak'ta bulunan Kürtlerin İran'a sığınmaları ve İran tarafından desteklenmeleri

D) İran'ın Suriye'nin iç işlerine karışması

E) Avrupa ülkelerinin İran'daki rejimden rahatsız olmaları ve Irak'ı kışkırtmaları

16. Aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmanın etkisiyle ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

A) Nüfusun artması

B) Denizlerin su seviyesinin artması

C) İklimlerin değişmesi

D) Bitki ve hayvan türlerinin dörtte birinin yok olması

E) Kuraklık ve su ihtiyacının artması

TEST 7

KARMA TEST

1. 1930'da nüfus mübadelesi sorununun çözülmesi ile normalleşen Türk-Yunan ilişkileri 1954'den itibaren bozulmaya başladı. 1960'lardan sonra artan sorunlar iki tarafı zaman zaman savaş durumuna bile getirmiştir.

Türk - Yunan ilişkilerinin gerilmesine;

I. Kıbrıs Meselesi,

II. Kıta sahanlığı,

III. Fır hattı (Ege hava sahası),

IV. Ege Adaları'nın silahlandırılması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve IV

D) III ve IV E) I, II, III ve IV

2. 1960-1980 yılları arasında Türkiye'de köyden kente göçlerin yaşanması, birçok alanda toplumsal değişimlerin yaşanmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişimlerden biri değildir?

A) Gecekondu kültürünün oluşması

B) İşçi sayısının artması

C) Çekirdek ailelerin yerini geniş ailelere bırakması

D) Sendikal faaliyetlerin yoğunlaşması

E) Kentlerde konut sıkıntısının yaşanması

3. **Küba Krizi'ni büyük bir savaşa dönüşmeden sonuçlanmasında;**

I. SSCB'nin Küba'daki Ekim Füzelerini kaldırması,

II. ABD'nin İzmir'deki Jüpiter Füzelerini sökmesi,

III. Fidel Castro'nun hükümetten çekilmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi dünyada Yumuşama Dönemi'nin başlamasının nedenlerinden biri değildir?**

A) Konvansiyonel (top, tank, tüfek, gemi ve denizaltı vb.) silahlardan nükleer silahlara geçilmesi

B) SSCB ve ABD'nin nükleer silahlanma yarışında birbirine denk güçler haline gelmesi

C) Süveyş Krizi'nin ortaya çıkması

D) SSCB ile Çin arasındaki güven bunalımının Çin'i ABD'ye yakınlaştırması

E) Yugoslavya ve Romanya'nın SSCB güdümün kurtulmak istemesi ve Batı ile diplomatik ilişkilere girmesi

5. **Aşağıdakilerden hangisi Soğuk Savaş Dönemi'nde Türkiye'nin Batı Bloku içerisindeki faaliyetlerinden biri değildir?**

A) Güney Doğu Asya Milletler Birliği'ne (ASEAN) üye olması

B) Marshall Planı çerçevesinde yardım alması

C) Avrupa Konseyi'ne üye olması

D) Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütüne üye olması

E) Kore Savaşı'na katılması

6. SSCB'nin dağılmasıyla ortaya çıkan yeni gelişmeler Türkiye'nin dış politikasının esaslarında değişikliğe neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi değişen dünyada Türkiye dış politikasının esaslarından biri değildir?

A) Bölgesinde yer alan ekonomik kaynaklar üzerinde nüfuz elde etmek

B) Medeniyetler arasında anlayış ve iş birliği sağlamak

C) Bölgesel ve uluslararası barış ve refah ortamı oluşturmak

D) Türk kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak

E) Bölgesinde denge unsuru olmak

7. Mihver ve Müttefik devletler arasında II. Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimalinin gittikçe artması üzerine Türkiye, bölgesinde yaptığı antlaşmalarla sınırlarını güvence altına almış ve yayılımcı politikaları reddetmiştir.

Türkiye'nin bu tutumunda;

I. coğrafi konumu nedeniyle her iki tarafın baskısına maruz kalması,

II. dış politikasında barışın temel ilke olarak yer alması,

III. savaşa hazırlanmak için zaman kazanmaya çalışması

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. On yıl gibi kısa bir sürede toparlanan Almanya, Versay Antlaşması'yla kaybettiği topraklarını geri almak için 1930'larda Hitler'in önderliğinde iktidara gelen Faşizm aracılığıyla yayılmacı ve saldırgan politikaları benimsemiş ve I. Dünya Savaşı'nda olduğu gibi II. Dünya Savaşı'nın da başlamasında etkili olmuştur.

Avrupa Cephesi'ndeki hangi gelişme Almanya için sonunun başlangıcını hazırlamıştır?

A) Normandiya Çıkarması

B) Kartal Hücumu

C) Barbarossa Harekâtı

D) Stalingrad Yenilgisi

E) Britanya Savaşı

9. II. Dünya Savaşı sırasında yapılan aşağıdaki konferanslardan hangisi II. Dünya Savaşı'nı bitirmek amacıyla toplanmasına rağmen savaşın uzamasına neden olmuştur?

A) Quebec B) Casablanca C) Washington

D) Moskova E) San Francisco

10. İngiltere, ABD ve SSCB liderleri, 4 - 11 Şubat 1945 tarihinde Kırım'ın Yalta kentinde bir araya gelerek şu kararlar almıştır;

- Avrupa'da yeni düzen kurulacak, ulusal ekonomik faaliyetler yeniden başlatılacak
- SSCB, Japonya'ya savaş açacak buna karşılık Birleşmiş Milletler'den üç sandalye elde edecek
- Fransa; Almanya ve Avusturya'nın işgaline katılacak
- Nazizm ve faşizm işgali altındaki ülkeler kendi geleceklerini kendileri tayin edecek

Buna göre Yalta Konferansı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Savaş sonrası barış esasları belirlenmiştir.

B) Demokratik yönetimlerin kurulacağı kararı alınmıştır.

C) Birleşmiş Milletlere üyelik şarta bağlanmıştır.

D) SSCB konferanstan en kazançlı devlet olarak çıkmıştır.

E) Birleşmiş Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

11. II. Dünya Savaşı sonrası Türkiye'de seferberlik dolayısıyla tarım ve sanayi sektöründe iş gücünün azalması üretimin büyük ölçüde gerilemesine sebep olmuştur. 1929 Ekonomik Bunalımı sonucunda büyük ölçüde daralmış olan ithalat, daha savaşın ilk yıllarında yarı yarıya düşmüş, tarımın da durma noktasına gelmesi, ülkede tüketim mallarının karne ile dağıtılmasına ve fiyatların aşırı yükselmesine neden olmuştur.

Türkiye'nin ekonomideki bu olumsuz durumu düzeltmek için;

I. Milli Korunma Kanunu'nu çıkartması,

II. İaşe Müsteşarlığını kurması,

III. Narh uygulamasını başlatması

faaliyetlerinden hangilerini uygulamaya koyduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

TEST 8

KARMA TEST

1. I. Dünya Savaşı öncesinde oluşturulan gruplar içinde aşağıdaki devletlerden hangisi yer almaz?

A) ABD B) İngiltere C) Fransa
D) Rusya E) İtalya

2. I. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılacak antlaşmaların taslağı aşağıdakilerden hangisiyle belirlenmiştir?

A) Londra Konferansı B) Berlin Konferansı
C) Lozan Konferansı D) San - Remo Konferansı
E) Paris Konferansı

3. Aşağıdakilerden hangisi Sovyet Rusya'nın Brest - Litowsk Antlaşması'nı imzaladığı devletler arasında yer almaktadır?

A) İspanya B) Fransa C) Almanya
D) İngiltere E) İtalya

4. Lenin liderliğindeki Bolşevikler Rusya'da Çarlık rejimini yıktıktan sonra I. Dünya Savaşı'ndan çekildiler. Lenin, savaşın etkilerini silmek için ülkesinde yeni bir ekonomi politikası ilan etti.

Bu ekonomik modele verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Molotov B) NEP C) Litvinov
D) Cominform E) Kültür Devrimi

5. Çarlık Rusya'nın baskısı neticesinde 1905'te çıkan ihtilale karşı Türk milli kültürünün geliştirilmesinde aşağıdaki kişilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Cemalettin Afgani B) Mithat Paşa
C) Mehmet Akif D) Yusuf Akçura
E) Ahmet Cevdet Paşa

6. Aşağıdaki ülkelerden hangisi İkinci Dünya Savaşı'na giden süreçte İtalya'nın yayılmacı politikasının hedefi olmamıştır?

A) Yunanistan B) Arnavutluk C) Habeşistan
D) Yugoslavya E) Polonya

7. Aşağıdakilerden hangisi Rusların Basmacı Hareketi'ne son vermesi üzerine 1936 yılında SSCB'ye bağlı kurulan devletlerden biri değildir?

A) Kazakistan B) Kırgızistan C) Ermenistan
D) Özbekistan E) Türkmenistan

8. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Orta Doğu'da hakim güç hâline gelen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya B) Almanya C) ABD
D) İngiltere E) Rusya

9. Soğuk Savaş Dönemi'nde dünya siyasetinde etkili olan devlet adamlarıyla ilgili açıklamalardan hangisi doğru değildir?

A) Mahatma Gandhi: Hindistan bağımsızlık hareketinin siyasi ve dini lideridir. Ünlü "Tuz Yürüyüşü"nü başlatmıştır.

B) Muhammet Ali Cinnah: Pakistan Devleti'nin kurucusudur.

C) Nelson Mandela: Birleşmiş Milletlerin ilk siyahi başkanıdır.

D) Cemal Abdülnasır: İngilizlere karşı Süveyş Kanalı'nı millileştiren ve Bağlantısızlar Hareketi'nin liderlerindendir.

E) Fidel Castro: Küba Krizi'ne neden olan ve ABD'ye karşı mücadele eden Küba'nın lideridir.

10. II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Versay B) Berlin C) Nöyyi

D) Bükreş E) Sevr

11. Aşağıdakilerden hangisi 12 Eylül Darbesi sonrası Türkiye'de yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyeliğinin askıya alınması

B) 1982 Anayasası'nın hazırlanması

C) Siyasi partilerin kapatılması

D) Anayasa Mahkemesinin kurulması

E) Kenan Evren'nin cumhurbaşkanı seçilmesi

12. 1933'te Milletler Cemiyeti'nden ve 1934'te Washington Antlaşması'ndan çekilerek "Asya, Asyalılarındır." politikasını güden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Japonya B) Çin C) Kore

D) Ukrayna E) Hindistan

13. Yunanistan güdümündeki EOKA Örgütü, "Enosis" politikasını aşağıdakilerden hangisine yönelik geliştirmiştir?

A) Etabli Sorunu

B) Kıbrıs Sorunu

C) Kıta Sahanlığı Sorunu

D) Patrikhane Sorunu

E) Batı Trakya Türkleri Sorunu

14. Fransız general tarafından 1930'lu yıllarda Almanya'ya karşı oluşturulmuş olan savunma hattı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maginot B) Normandia C) Barbarossa

D) Stalingrad E) Midway

15. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Demokrat Parti'nin iktidar olduğu yıllarda meydana gelmemiştir?

A) Kore'de Türk askerlerinin savaşması

B) Balkan Paktı'nın imzalanması

C) NATO'ya üye olunması

D) Kıbrıs Barış Harekâtı'nın yapılması

E) IMF'den ilk kez borç alınması

16. 1929 Dünya Ekonomik Buhranı Türkiye'de ve Dünya'da, ekonomi alanında aşağıdakilerden hangisinin öne çıkmasına zemin hazırlamıştır?

A) Devlet müdahaleciliği B) Sosyalist devletçilik

C) Liberalizm D) Merkantilizm

E) Kapitalizm

TEST 9 KARMA TEST

1. ABD Başkanı Truman, SSCB'nin komünizmi yaymaya yönelik polikalarını engellemek için 1946'dan itibaren "Çevreleme Politikası" uygulamıştır.

"Kuzey Kuşağı Projesi" **olarak geliştirilen bu politika içerisinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) NATO B) CENTO C) COMECON

D) ANZUS E) SEATO

2. Türkiye Cumhuriyeti II. Dünya Savaşı'ndan sonra barışa yönelik politikasını sürdürmüş ve birçok örgüte üye olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin üye olduğu örgütlerden biri değildir?

A) Cento B) Varşova Paktı C) Bağdat Paktı

D) Birleşmiş Milletler E) NATO

3. I. Kore Savaşı

II. 1990 Körfez Savaşı

III. II. Dünya Savaşı

Türkiye yukarıdaki savaşlardan hangilerinde fiili olarak yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

4. Milli Mücadele yıllarında "Galip Hoca" lakabıyla faaliyetlerde bulundu. Atatürk Dönemi'nin son başbakanıdır. Demokrat Parti'nin kurucu başkanıdır. Türkiye'nin ilk sivil cumhurbaşkanı olup "Dörtlü Takrir"i hazırlamıştır.

Hakkında bilgi verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İsmet İnönü B) Celal Bayar C) Adnan Menderes

D) Cemal Gürsel E) Fahri Korutürk

5. **Aşağıdakilerden hangisi Adnan Menderes Dönemi'ne ait bir gelişme değildir?**

A) Ankara Üniversitesinin açılması

B) Ezanın Arapça okunması

C) Köy Enstitülerinin kapatılması

D) İlkokulların ders programına Din Kültürü derslerinin konulması

E) Yabancı yatırımcıya yönelik Teşvik Kanunu'nun çıkarılması

6. **Aşağıda verilen bilgilerin hangisi doğru değildir?**

A) SSCB, Sputnik adlı uyduyu uzaya fırlatmıştır. Uzaya gönderilen ilk canlı Laika adlı köpektir.

B) SSCB'li kozmonot Yuri Gagarin uzaya çıkan ilk insandır.

C) Aya ilk ayak basan astronot İngiliz Neil Amstrong'dur.

D) Akdeniz Oyunları ilk kez Mısır'da düzenlenmiştir.

E) Batı tarzında ilk film Ömer Lütfi Akad'ın "Vurun Kahpeye" filmidir.

7. Danzig Sorunu aşağıdaki devletlerden hangilerinin arasında yaşanmış bir sorundur?

A) SSCB - Almanya B) Almanya - Polonya
C) Çekosvakya - Polonya D) Fransa - Almanya
E) İngiltere - Almanya

8. ABD'nin II. Dünya Savaşı'na girmesinde,

I. Pearl Harbor Baskını,
II. Japonya'nın yayılmacı siyaseti,
III. Almanya'nın Polonya'ya saldırması

gelişmelerinden hangileri doğrudan etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. I. Kalkınma planına ara vermesi
II. Erkek nüfusu askere alması
III. Kahire Konferansı'na katılması

Türkiye'nin, II. Dünya Savaşı sırasında üretimde ve ekonomik faaliyetlerde sorun yaşamasına yukarıdakilerden hangileri neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) I ve II E) I, II ve III

10. İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'de cumhurbaşkanlığı görevini yürüten devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fahri Korutürk B) İsmet İnönü C) Celal Bayar
D) Hasan Polatkan E) Cevdet Sunay

11. II. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine dağılan pakt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varşova B) NATO C) Balkan Antantı
D) COMECON E) Birleşmiş Milletler

12. Yumuşama Dönemi 1960 ve 1970'li yılları içine alan ve Doğu ile Batı blokları arasındaki sorunların çözümünde yapıcı siyasi formüllerin kullanıldığı bir süreçtir.

Aşağıdakilerden hangisi Yumuşama Dönemi politikalarından biri <u>değildir</u>?

A) ABD ile SSCB arasındaki U2 Krizi'nin çıkması
B) Doğu ve Batı Almanya arasında "Berlin Duvarı'nın örülmesi
C) ABD ile Çin arasındaki Pin-Pong Diplomasisi
D) Nükleer Denemeleri Sınırlandırma Antlaşması'nın yapılması
E) Bağlantısızlar Bloku'nun kurulması

13. Aşağıdakilerden hangisi Yumuşama Dönemi'nde (1960-1991) Türkiye'de meydana gelen gelişmelerden biri <u>değildir</u>?

A) Kıbrıs Barış Harekatı'nın yapılması
B) Türkiye Bilimler Akademisinin (TÜBA) kurulması
C) "Devrim ve Tecrübe" adlı yerli otomobillerin yapılması
D) Devlet Planlama Teşkilatının kurulması
E) Türkiye genelinde renkli televizyon yayının gerçekleşmesi

14. II. Dünya Savaşı'nın sonuçlanmasından sonra askerini terhis etmeyerek Avrupa'da yayılmacı siyaset izleyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya B) Almanya C) İtalya
D) İngiltere E) Fransa

TEST 10

KARMA TEST

1. Cep Herkülü olarak bilinen, Uluslararası Halter Basın Kamuoyu tarafından dünyanın en iyi sporcusu seçilen ünlü halterci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Ali B) Naim Süleymanoğlu

C) Yaşar Doğu D) Halil Mutlu

E) Halil Altıntop

2. I. Almanya'nın ikiye bölünmesi

II. Çekoslovakya'nın kurulması

III. İsrail Devleti'nin kurulması

Yukarıdakilerden hangileri II. Dünya Savaşı'nın sonuçları arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III

D) I ve III E) I, II ve III

3. SSCB'nin yıkılmasından sonra Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden bir enerji koridoru oluşturulmuştur.

Bu politikayla Türkiye'nin;

I. Rusya'nın bölgedeki etkinliğini azaltma,

II. Bölgedeki önemini artırma,

III. Şanghay Beşlisi'ne üye olabilme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

4. Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Almanya ve Japonya'ya sembolik olarak savaş açması aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?

A) Almanya'dan aldığı askeri ve nakdi yardımın kesilmesine

B) Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurucu üyeleri arasında yer almasına

C) Taraflar arasındaki güçler dengesini değiştirmesine

D) Demokratik yapısını güçlendirmesine

E) NATO'ya üye olmasına

5. II. Dünya Savaşı sonrası değişen dünya koşullarına ayak uydurmak, sosyalizm tehlikesine karşı korunmak amacıyla Türkiye aşağıdaki örgütlenmelerden hangisi içerisinde yer almıştır?

A) Varşova Paktı B) Avrupa Birliği C) NATO

D) AGİK E) Milletler Cemiyeti

6. 1952 yılında Türkiye ile aynı yıl NATO'ya üye olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) İspanya B) Yunanistan C) Bulgaristan

D) Fransa E) İtalya

7. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Kuzey Afrika'da hakim güç hâline gelmeye çalışan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya B) Almanya C) ABD

D) İngiltere E) Rusya

8. I. Almanya'nın Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılması

II. Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması

III. Türkiye'de çok partili hayata geçilmesi

IV. Macaristan'ın Rusya tarafından işgal edilmesi

V. Alsas – Loren bölgesinin Fransa'da kalması

II. Dünya Savaşı'nın sonucu olarak ortaya çıkan yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin günümüzde devam ettiği söylenemez?

A) I ve II B) II ve III C) IV ve V

D) I ve IV E) II ve IV

9. • Sömürgecilik büyük ölçüde sona erdi.

• Komünizm'in yayılmacılığına karşı NATO (Kuzey Atlantik Paktı) kuruldu.

• Dünya'da demokrasi eğilimi arttı. Türkiye'de çok partili hayata geçildi.

Verilen bu gelişmeler aşağıdaki hangi olayın ortaya çıkardığı sonuçlar arasında yer almaktadır?

A) Milletler Cemiyetinin kurulmasının

B) I. Dünya Savaşı'nın

C) II. Dünya Savaşı'nın

D) Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasının

E) NATO'nun kurulmasının

10. I. CENTO

II. Sadabad Paktı

III. Varşova Paktı

IV. AGİK

V. NATO

Yukarıdaki kuruluşlardan hangileri II. Dünya Savaşı sonunda devletler arası Soğuk Savaş rüzgârının esmesine yol açmıştır?

A) I ve III B) IV ve V C) II ve IV

D) III ve V E) I ve V

11. 1967 Arap–İsrail Savaşı'nın nedenleri arasında;

I. Mısır Başbakanı Nasır'ın 1948 Arap–İsrail savaşının öcünü almak istemesi,

II. Filistin Kurtuluş Örgütü'nün faaliyetleri,

III. Mısır'ın Akabe Körfezi'ni kapatması

gelişmelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

12. Günümüzde de devam eden Karabağ sorunu aşağıdaki devletlerden hangileri arasında yaşanmaktadır?

A) Ermenistan–Gürcistan

B) Gürcistan–Rusya

C) İran–Türkiye

D) Azerbaycan–Ermenistan

E) Azerbaycan–Gürcistan

13. Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler Teşkilatına bağlı finans kuruşlarından biridir?

A) CENTO B) NUCEF

C) UNEP D) Dünya Bankası

E) Güvenlik Konseyi

14. Meiji Restorasyonu 1868 yılında İmparator Mutsihito idaresi altındaki Japonya'nın imparatorluk yönetimini yenileyen bir reform sürecidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu süreçte yapılan yeniliklerden biri değildir?

A) Takvimin değiştirilmesi

B) Batı tarzı bankacılık sistemine geçilmesi

C) Mecburi askerliğin kaldırılması

D) İlk gazetenin yayınlanması

E) İlköğretimin zorunlu hale getirilmesi

TEST 11

KARMA TEST

1. Azerbaycan petrolünü Gürcistan üzerinden Türkiye'nin Akdeniz kıyılarına taşıyan petrol boru hattı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ceyhan Petrol Boru Hattı
B) Mavi Akım Hattı projesi
C) Nabucco Boru Hata Projesi
D) Şah Deniz Projesi
E) Türk Akımı Projesi

2. Nabucco Boru Hattı Projesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) 13 Temmuz 2009 yılında yapımına başlanmıştır.
B) AB ülkelerinin doğal gaz ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılması planlanmaktadır.
C) Avrupa'ya ulaştırılan doğal gaz kaynak çeşitliliğini arttırmayı amaçlamaktadır.
D) Proje 2002 yılında BOTAŞ (Türkiye) tarafından başlatılmıştır.
E) Türkiye üzerinden geçmeyen doğal gaz boru hattıdır.

3. Rusya'dan Türkiye'ye doğal gaz nakletmek için Karadeniz geçişli boru hattı ile gerçekleştirilen proje aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mavi Akım Hattı projesi
B) Ceyhan Petrol Projesi
C) Nabucco Boru Hata Projesi
D) TANAP
E) Türk Akımı Projesi

4. 1960 yılında kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanı Rumlardan, cumhurbaşkanı yardımcısı ise Türklerden seçilmiştir.

1960 yılında kurulan bu devletin Cumhurbaşkanlığı yardımcılığına getirilen Türk devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Ali Talat
B) Derviş Eroğlu
C) Rauf Denktaş
D) Fazıl Küçük
E) Mustafa Akıncı

5. 1980 yılında Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin'in aşağıdaki antlaşmalardan hangisini tanımaması İran–Irak savaşını başlatmıştır?

A) Cenevre
B) Cezayir
C) Dalton
D) Camp David
E) Bağdat

6. "Bozkırın Tezenesi" **olarak anılan Türk halk müziğine bozlaklarıyla katkıda bulunmuş, Zahidem, Gönül Dağı, Mühür Gözlüm gibi türküleriyle tanınmış ünlü ses ve saz sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Emre Saltık
B) Neşet Ertaş
C) Hafız Burhan
D) Murat Çobanoğlu
E) Mahsuni

7.
I. Demokrat Parti'nin kurulması
II. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Teşkilatına üye olması
III. Türkiye'nin NATO'ya üye olması

II. Dünya Savaşı sonrası yaşanan bu gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, II, III
B) II, I, III
C) III, II, I
D) II, III, I
E) I, III, II

8. Demokrat Parti'nin kurucuları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Celal Bayar B) Adnan Menderes C) Fuat Köprülü
D) Refik Koraltan E) Refik Saydam

9. 1950 ile 1953 yılları arasında devam eden Kore Savaşı aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalanmasıyla sona ermiştir?

A) Panmunjom B) Dayton C) Cenevre
D) Roma E) Pekin

10. Türkiye'deki ABD'ye ait Jüpiter füzelerinin sökülmesi Sovyetler Birliği ile Amerika arasında aşağıdaki sorunlardan hangisinin sona ermesinde etkili olmuştur?

A) Soğuk Savaş B) Uzay mücadelesi
C) Kore Savaşı D) Küba Buhranı
E) Kırım sorunu

11. Vietnam Savaşı'na katılmadığı için lisansı iptal edilen Amerikalı boksör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muhammed Ali B) Michael Tyson
C) Edward Foreman D) Shariff Rahman
E) J. Arthur Johnson

12. Keşmir Sorunu nedeniyle birbirleriyle savaşan iki devlet aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Kuzey Kore–Güney Kore
B) Afganistan–Hindistan
C) Pakistan–Hindistan
D) Afganistan–Pakistan
E) Çin–Hindistan

13. İran–Irak Savaşı sırasında İran'ın gizli olarak İsrail aracılığı ile ABD'den silah satın aldığı olaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yom kippur B) Bandung C) İrangate
D) Serebrenika E) İntifada

14. Uzay araştırmaları sırasında yapılan buluşlar, insanoğlunun günlük hayatında önemli kolaylıklar sağlamıştır.

Buna göre uzay çalışmalarının aşağıdaki alanların hangisinde önemli yararlar sağladığı söylenemez?

A) Telefon B) Haberleşme C) Uydu
D) İletişim E) Sanat

15. Kıbrıs adasının bağımsız bir devlet olarak birleştirilmesini öneren Birleşmiş Milletler planı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cenevre Sözleşmesi
B) Comp David Antlaşması
C) Annan Planı
D) Helsinki Nihai Senedi
E) Oslo Görüşmeleri

ÇÖZÜMLER

I. ÜNİTE: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışı
Test 1 Çözümleri

Çözüm 1: Türk adına, gerek kaynaklarda gerekse araştırmalarda çeşitli anlamlar verilmiştir. Bu anlamlar şunlardır: Miğfer, güç, kuvvet, olgunluk, töre sahibi (türeli), kanun, nizam sahibi, terk edilmiş, deniz kıyısındaki adam, türemek, devlete bağlı halk, nizamlı, kuvvetli, olgunluk çağı, güzel insan. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Orta Asya göçlerinin nedenleri:

- İklim değişikliği sonrası yaşanan kuraklık (Coğrafi – ekonomik neden)
- Salgın hastalıklar sonrası insanların ve hayvanların ölümü (Sosyoekonomik neden)
- Otlak yetersizliği ve Türk boyları arasında yaşanan mücadeleler (Ekonomik – siyasi neden)
- Nüfus artışı (sosyoekonomik neden)
- Çin dışında Moğol ve Kitan baskısı (Siyasi neden)
- Cihan hakimiyeti düşüncesi (Siyasi neden) Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türklerin göçebe bir yaşam tarzı sürmeleri ve yazıya geç geçmeleri Türklerin tarih sahnesine ilk çıktıkları bölgenin tam olarak kesinlik kazanmamasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: İskitlerin (Sakalar) ünlü hükümdarı Alp Er Tunga'nın torunu olan ve "Sakaların anası" olarak bilinen Tomris Hatun kocası Alp Han'ın ölümü ile devletin başına geçerek tarihte ilk kadın Türk hükümdar olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Afanesyevo Kültürü (MÖ 2500-MÖ 1700): Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir. Altay-Sayan Dağları'nın güneybatı bölgesinde (Minusinsk Bölgesi), buluntu yerine bağlantılı olarak Afanesyevo adıyla bilinir. Çakmak taşından ok uçları, bıçaklar, kemik iğneler, bakır eşyalar, basit çömlekler bu kültürün belli başlı eserleridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Orta Asya, Asya kıtasının ortasında yer alan geniş ve yüksek platolarla kaplı bir bölgedir. Bu bölge doğuda Kingan Dağları, batıda Hazar Denizi, kuzeyde Sibirya, güneyde ise Hindikuş ve Karanlık Dağları ile çevrilidir. Orta Asya'nın bu geniş sınırları içinde Türklerin ilk ana yurdu doğuda Altay Dağları, batıda Aral Gölü, kuzeyde ise Ural Dağları arasında kalan bölgedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Coğrafi Ad Olarak Türkiye:

- Türkiye kelimesi, ilk olarak VI. yüzyılda Bizans kaynaklarında"Orta Asya" için kullanılmıştır.
- Bizans kaynakları, IX ve X. yüzyıllarda Volga'dan, Orta Avrupa'ya kadar uzanan sahaya da Türkiye adını vermiştir.
- XI-XIII. yüzyıllarda Mısır ve Suriye'ye Türkiye denilmiştir. Anadolu ise XII. yüzyıldan itibaren Türkiye olarak tanınmaya başlanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Türk dili ve Türk tarihi üzerine araştırma yapan bilim insanlarının elde ettikleri bilgilere göre Türk adı ilk olarak Çin kaynaklarında geçmiştir. Altay Dağlarını miğfere benzeten Çinliler, bu dağların eteklerinde oturan ve demircilikle uğraşan kavme de miğfer anlamına gelen "Türk" adını vermişlerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Türklerin tarihi süreçte çok geniş coğrafyalara yayılması, ilk yurtlarının yeri hakkında değişik görüşlerin ortaya çıkmasına neden omuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Orta Asya Türk göçlerinin siyasi sebepleri şunlardır:

- Bağımsız yaşama arzusu
- Türk boyları arasında hakimiyet mücadelesi
- Çin ve Moğol gibi devletlerin saldırıları
- Cihana hükmetme ideali ve yeni yerler fethetme

Eşitlikçi bir toplum yapısına sahip ve konargöçer bir yaşam süren Türklerde tüm topraklar devlete aittir. Bu nedenle ilk Türklerde feodal beyler denilen bir sınıf bulunmamaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Tuğladan evlerin yapılması insanların belirli yere bağlandığını yani yerleşik hayata geçtiğini göstermektedir. Halı ve kilim dokumacılığın, bakırın kullanması madenciliğin geliştiğini göstermektedir. Dokumacılık ve madencilik, göçebe hayatta da görülür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Göçlerin Sonuçları:

- Orta Asya kültür ve medeniyetinin dünyaya yayılması
- Avrupa'da Türk devletlerinin kurulması
- Kavimler Göçü'nün meydana gelmesi
- Avrupa'daki siyasi ve etnik düzenin bozulması
- Türk tarihinin bir bütün halinde incelenmesinin zorlaşması
- Türklerin farklı kültür ve medeniyetlerle tanışması
- Bazı Türk boylarının zamanla kendi benliklerini kaybetmeleri(Macarlar, Bulgar gibi.)

Orta yol üzerinden batıya doğru göç eden Türk toplulukları büyük ölçüde yerleşik hayata geçerek köyler, kasabalar ve şehirler kurdular. Tarıma elverişli toprakları işleyerek tahıl üretiminin yanında bağ bahçe tarımı yaptılar. Doğru cevap E seçeneğidir.

Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışı
Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Coğrafi ad olarak Türkiye kelimesi, ilk olarak VI. yüzyılda Bizans kaynaklarında "Orta Asya" için kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Bozkırın Kuyumcuları olarak tanınan İskitler, dönemine göre altını işlemede ileri seviyeye ulaşmışlardır. Esik Kurganı'nda çıkarılan Altın Elbiseli Adam zırhı buna en güzel örnektir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Kaşgarlı Mahmut, Divan-ı Lugati't Türk adlı eserinde Türk kelimesinin "olgunluk çağı" anlamına geldiğini belirtmiştir. A. Wambery türemek fiilinden geldiğini ileri sürmüştür. Ziya Gökalp; "töre, töreli, nizam sahibi" anlamına geldiğini belirtmiştir. Doerfer; "Devlete bağlı halk" anlamına geldiğini belirtmiştir. Rus tarihçi W. Barthold "kanunla düzenlenmiş halk" anlamında kullanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkler; Orta Asya, Avrupa, Çin ve Hindistan'a kadar geniş bir coğrafyaya yayılarak Arap, Çin, Bizans ve Sasani gibi birçok devlet ile siyasi ve ticari ilişkiler kurmuşlardır. Türklerin bu şekilde geniş bir alana yayılmaları Türk adının birçok ülkenin kaynaklarında geçmesini sağlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Orta Asya'nın büyük çoğunluğu karasal iklim nedeniyle kuraktır ve tarıma uygun değildir. Bu yüzden halkın büyük bir çoğunluğu hayvancılıkla geçinir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerin ilk anayurdu Orta Asya'dır. Akhunlar Hindistan, Batı Hun Devleti, Avarlar ve Bulgarlar Avrupa'da devlet kurmuşlardır. Kök Türkler Orta Asya'da devlet kurmuşlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Türklerin farklı coğrafi bölgelerde devlet kurmalarında etkili olan faktörler şunlardır.

- Devlet kurma geleneği
- Bağımsız yaşama arzusu
- Teşkilatçı bir örgütlenme
- Askeri teşkilatın güçlü olması. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Orta Asya'nın mevcut coğrafi durumundan dolayı Türkler yaylak ve kışlak hayatı sürmüş, bu durum ekonomilerinin daha çok hayvancılığa dayanmasına bu da ticaretin gelişmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca göçebe hayata yönelmeleri Türklerin sosyal hayatında da dayanışmayı güçlendirmiştir. Ancak göçebe yaşam nedeniyle mimari gelişmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Türklerin farklı bölgelerde ve faklı zaman diliminde birçok devlet kurmaları; anayurdun sınırlarının belirlenmesi ve Türk tarihinin bir bütün olarak incelenmesini zorlaştırmıştır. Ancak köklü bir kültüre sahip olan Türkler kurdukları her devlette kültürlerini korumayı bilmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Orta Asya'da Kök Türk Devleti hüküm sürerken göç eden Hun boyları Hindistan'da Akhun Devleti'ni kurmuşlardır. Avrupa'ya göç eden Avar, Peçenek ve bazı Hun boyları milli kimliklerini kaybetmişlerdir. Göç eden Türkler ile anayurtta kalan Türkler arasında kültürel farklılıklar yaşanmıştır. Türk kültürü geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Türkler göç ettikleri bölgelerdeki toplumları sahip oldukları düzenli ve disiplinli askeri teşkilat konusunda etkilemişlerdir. Onlardan etkilenmemişlerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Atı evcilleştirmeleri ve at arabalarından yararlanmaları Türklerin göçler sırasında kısa sürede uzak bölgelere giderek geniş bir coğrafyaya yayılmalarında etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Türklerin bağımsız yaşama arzusu onların farklı coğrafyalara göç etmesine neden olmuştur. Göçebe yaşam tarzı nedeniyle hareketli bir toplum yapısına sahip olan Türkler atı çok iyi kullanmaları sayesinde göçleri kolaylaştırmıştır. Bu nedenle Türk tarihi sadece bir coğrafyada yaşanmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkler tarih boyunca sadece özgür ve bağımsız olarak yaşadıkları toprakları yurt olarak kabul etmişlerdir. Bağımsız yaşama arzusu kimi zaman boylar arasında siyasi çekişmelere kimi zaman da komşu devletlerin ve kabilelerin baskıları nedeniyle askeri mücadelelere sahne olmuştur. Bu mücadele kaybedildiğinde başka yerlere göçler yaşanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışı
Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Andronova Kültürü (MÖ 1700-MÖ 200): Hazar Denizi'nin kuzeydoğusu ile Ural Dağları arasında kalan Andronova bölgesinde yaşayan insanlar sığırı ve deveyi evcilleştirmişlerdi. Bu topluluk altın, bakır, tunç gibi madenlerden eşya yapmışlardır. Tarihçiler, yerleştikleri yerden dolayı Andronova kültürünü meydana getiren insanları, Türklerin ilk ataları olarak kabul etmişlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: İlk olarak Avrasya'da görülen Türkleri araştıran bilim insanları, bu kadim milletin adını en eski tarihî kaynaklarda aramıştır. Türk adına, gerek kaynaklarda gerekse araştırmalarda çeşitli anlamlar verilmiştir. Türk adı; Çin kaynaklarına göre "miğfer", Kaşgarlı Mahmut'a göre "olgunluk çağı", A. Wambery'e (Vambrey) göre "türemek", Ziya Gökalp'e göre "kanun ve nizam sahibi" anlamına gelmektedir. Türk adına, çeşitli anlamlar verilmesine rağmen "güç, kuvvet" anlamına geldiği 1911'de yayınlanan eski bir Türkçe metinden anlaşılmıştır. Bağımsızlığını 552'de ilan eden Kök Türk Devleti'yle Türk adı resmî bir kimlik kazanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkler tarih boyunca hangi bölgede yaşamışsa orayı vatan bilip kendi kültürlerini yerleştirmişlerdir. Bıraktıkları derin izler nedeniyle yaşadıkları bölgelere Türkiye denilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkiye kelimesi, ilk olarak VI. yüzyılda Bizans kaynaklarında Orta Asya için kullanılırken bu kaynaklar daha sonra IX ve X. yüzyıllarda Volga'dan, Orta Avrupa'ya kadar uzanan saha için de Türkiye adını kullanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Tagar kültür merkezinde yapılan kazılarda, tunçtan yapılmış bıçak, hançer ve çok sayıda ok uçlarının bulunması bu kültür bölgesinde yaşayanların savaşçı bir topluluk olduğunu gösterir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Kurgan veya Korgan Türk ve Altay kültüründe kutsal mezar, türbedir. İçinde ulu ve kutlu kişilerin yattığı dikkat çekici gömüttür. Eski Türk geleneklerinde genellikle yığma tepeler ve höyükler şeklindedir. Genelde devlet yöneticisi olanlar için yapılmışlardır. Ceset odasının döşemesi genelde ağaç kütükleri ve kalastan yapılır. Orta Asya'da yapılan arkeolojik kazılar sonucunda Orta Asya kültür merkezlerine ait önemli eserler kurganlarda çıkarılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Geçmişte yaşamış insanlar hakkında yazılı kaynaklar yoksa en aydınlatıcı bilgilere kullandıkları araç ve gereçlerden ulaşılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Yaşanılan coğrafi bölgenin fiziki yapısı, toplumların hayat tarzının oluşumunda temel etkendir. Türk toplumunun yaşam tarzına da yaşadığı bölgenin coğrafi özellikleri şekil vermiştir. Tarımın sınırlı alanlarda yapılabildiği buna karşın otlakların geniş yer tuttuğu Orta Asya'da, Türk boyları zorunlu olarak geçimlerini hayvancılık üzerine kurmuştur. Bu nedenle hayvancılık ile uğraşan Türklerin büyük çoğunluğu, konargöçer bir yaşam tarzını benimsemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: VIII. yüzyılda dikilen Orhun Kitabeleri'ndeki "Türk budun", "Türk kağan", "Türk töresi", "Türk adı" gibi ifadeler bir millet adı olarak kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Orta Asya geniş bozkırlara sahip düzlüklerden meydana gelmiştir. Karasal iklimin hakim olduğu bölgede temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Ancak bölgede gelişmiş bir diğer ekonomik faaliyet ticarettir. Ayrıca kısıtlı da olsa nehir kıyılarına yakın bölgelerde tarım faaliyetleri de yürütülmektedir. Dolayısıyla bölgede sadece hayvancılık faaliyetlerinin yürütüldüğü bilgisi doğru değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Altay - Sayan Dağları'nın güneybatı bölgesinde yapılan kazılarda ortaya çıkarılan bakır eşyalar Türklerin madeni işlediklerini kanıtlamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Orta Asya, Asya kıtasının ortasında yer alan geniş ve yüksek platolarla kaplı bir bölgedir. Bu bölge doğuda Kingan Dağları, batıda Hazar Denizi, kuzeyde Sibirya, güneyde ise Hindikuş ve Karanlık Dağları ile çevrilidir. Orta Asya'nın bu geniş sınırları içinde Türklerin ilk ana yurdu doğuda Altay Dağları, batıda Aral Gölü, kuzeyde ise Ural Dağları arasında kalan bölgedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ve Toplulukları
Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: Talas Savaşı'ndan sonra İslamiyet'i kabul etmişlerdir. İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyudur. Karluklar, Moğolların hâkimiyetini kabul eden ilk Müslüman Türk boyudur. İlk Türk İslam devleti olan Karahanlı Devleti'nin kurulmasında rol oynamışlardır. Bizans ordusunda paralı askerlik yapanlar Uz ve Peçenek Türkleridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Türgeşler (Türgişler): Kök Türklere bağlı olarak Çu ve Talas Irmakları çevresinde yaşayan Türgeşler 717 yılında Sulu Kağan öncülüğünde bağımsızlıklarını kazandılar. Yerleşik yaşama geçen ikinci Türk boyu olan Türgeşler hükümdarları adına para bastıran ilk Türk topluluğu oldular. Maveraünnehir'i ele geçirmek isteyen Emevilere karşı mücadele ederek Türklerin Arap egemenliğine girmesini önlediler. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Selçuklu ve Osmanlı Devleti'ni kuran Oğuzlara Avrupalılar Uz adını vermişlerdir. Oğuzlarla ilgili en açık bilgilere Kök Türk Kitabeleri'nde rastlanmaktadır. Türk İslam medeniyetinin oluşmasında önemli rol oynamışlardır. Komenton denilen meclis Peçeneklere aittir. Oğuzlarda meclise tirnek denirdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Kıpçaklar (Kumanlar) Altın Orda Devleti'nin kurulmasında rol oynamışlardır. Codex Cominicos adı sözlük Kumanlara aittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Peçenekler bağımsız bir devlet kuramamışlardır. Peçenekler Ruslarla mücadele ederek Rusların Karadeniz'e inmelerine engel olmuşlardır. Hristiyanlığı kabul ederek milli kimliklerini kaybetmişlerdir. Malazgirt Savaşı'nda Selçukluların safına geçmişlerdir. Müslüman Araplarla savaşan ilk Türk devleti Hazarlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Hazarlar Bizans, Sasani ve Araplarla siyasi ve ticari ilişkiler kurmuşlardır. Hazarlar VII ve IX yüzyıllar arasında bulundukları bölgede barış ve güvenliği sağlamışlardır. Bu sebepten dolayı Hazarların bu dönemine "Hazar Barış Çağı" denilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Devletin doğu ve batı şeklinde ikiye ayrılarak yönetilmesi ikili yönetimin uygulandığını göstermektedir. Kardeşlerden birinin doğuya diğerinin batıyı idare etmesi devlet yönetiminin hanedan üyeleri arasında paylaşıldığını göstermektedir. Ülkenin batı kısmının iç işlerinde serbest, dış işlerinde doğuya bağlı olması federal bir yapının uygulandığını göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Avarlar ve Hunlar hem Asya'da hem de Avrupa'da varlıklarını sürdürmüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Asya Hun, Kök Türk, Uygur ve Kırgızlara başkentlik yapan Ötüken şehri bugün Moğolistan sınırları içerisinde bulunmaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Gazneliler Dönemi'nde Firdevsi tarafından yazılan İskit–Pers savaşlarını anlatan eser Şehname'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Kavimler Göçü 4. yüzyılda yaşanmış bir olaydır. Reform hareketleri ise 16. yüzyılda yaşanmıştır. Reform hareketlerinin Kavimler Göçü ile ilgisi yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Hun boylarını Orta Asya'dan Avrupa'ya taşıyan hükümdar Balamir'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: "Başkalarına bağlanmak ve onlara hizmet etmek bir alçaklıktır. Ünümüzün bütün dünyaya yayılmasının nedeni bu tutumumuzdur." açıklamasını yapan Büyük Hun hükümdarı Çi-çi'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ve Toplulukları
Test 5 Çözümleri

Çözüm 1: Türklerin Orta Asya'da kurduğu ikinci büyük devlet I. Kök Türk Devleti'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Sabirler Devleti'nde hükümdarlık yapan Boğarık Hatun, savaşçılığı ve idareciliği ile Bizans kayıtlarında kendisinden söz ettirmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: İstanbul'u kuşatan ilk Türk devleti Avarlar'dır. Avrupa'yı kültür ve medeniyet açısından etkileyerek Ruslara askeri açıdan örnek olmuşlardır. Hristiyanlığı kabul ederek milli kimliklerini kaybetmişlerdir. Anadolu'ya ilk akınları Hun boyları gerçekleştirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Oğuz Yabgu Devleti'nin yıkılışından sonra Oğuzların bir bölümü Karadeniz'in kuzeyinden Balkanlara doğru göç ettiler. Bu Oğuz toplulukları Romanya'nın Dobruca bölgesine yerleşerek günümüzde bu yörede yaşamakta olan Gagavuzların atalarını oluşturdular. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Kırgızlar Ötüken'de devlet kuran son Türk boyudur. Uzun süre Sovyet Rusya'nın egemenliği altında kaldıktan sonra 1991 yılında Sovyet Rusya'dan ayrılarak bağımsız bir devlet kurmuşlardır. Yenisey Kitabesi ve Manas Destanı Kırgızlara aittir. Moğol saldırıları sonucu yıkılarak Moğolların hakimiyetini kabul eden ilk Türk boyu olan Kırgızlar Avrupa'ya göç eden bir Türk boyu değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: 751 yılında gerçekleşen Talas Savaşı'nda Müslümanlarla birlikte hareket ederek Çinlilerin Orta Asya'ya egemen olmasını önleyen Türk boyu Karluklardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Savaş alanında Türklere karşı galip gelemeyen Çinliler Türkleri içeriden yıkarak Hunları hakimiyeti altına almak için farklı yöntemler de kullanmıştır. Bunlardan biri de evlilik yoluyla Hun ülkesine casuslar sokmasıdır. Ancak siyasi amaçlı yapılan her evlilik sorun oluşturmuştur yargısına ulaşılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Çin, Bizans, Sasani ve Akhunlar Kök Türklerle çağdaş devletlerdir. Kök Türkler bu devletlerle çeşitli siyasi ve ticari ilişkiler kurmuşlardır. Kök Türkler hakkında bilgi toplamak isteyen tarihçiler bu devletlerin kaynaklarına başvurmak zorundadırlar. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Kök Türklerin bağımsızlığa önem vermeleri Türkler hakkındaki bilgileri gelecek nesillere ulaştırmak için Orhun Kitabeleri'ni dikmeleri, Türk adını devlet adı olarak kullanarak ve Türkleri bir bayrak altında toplamaları milliyetçi bir anlayışla hareket ettiklerini göstermektedir. Bir Türk devleti olan Akhunları yabancı bir devlet olan Sasanilerle anlaşarak yıkması milliyetçilik anlayışıyla bağdaşmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Avrupa Hun Devleti'nin kurulması adına feodalite rejimi denilen toprak zenginliğine bağlı feodal beylerin ortaya çıkması ve yüz yıl sürecek karışıklıkların yaşanması Avrupa'da merkezi otoritenin olmadığını gösterir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Kavimler Göçü sonrası Avrupa'da Hristiyanlar üzerinde Katolik kilisesinin gücü artmış ve skolastik (dogmatik) düşünce doğmuştur. Bu düşünce Orta Çağ boyunca Avrupa'da etkisini sürdürmüştür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Bumin Kağan Dönemi'nde I. Kök Türk Devleti'nin batısını idare etmekle görevlendirilen ve İpek Yolu'na hakim olmak için Sasanilerle anlaşarak Akhun Devleti'ne son veren devlet adamı İstemi Yabgu'dur. Doğru cevap B seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ve Toplulukları
Test 6 Çözümleri

Çözüm 1: "Ben güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar her tarafı fethederim." ifadesini kullanan Avrupa Hun hükümdarı Uldız'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Kavimler Göçü sonunda bugünkü gibi Fransa, İngiltere ve İspanya devletlerinin temelleri atılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: I. Kök Türk Devleti'nde İstemi Yabgu, Bizans ile yakınlaşma siyaseti izledi. Onun amacı doğu ve batı ticaretinde İran'ı devre dışı bırakarak Orta Asya'yı Bizans'a bağlayan İpek Yolu'nun kuzey hattını açmaktı. İstemi Yabgu bunu gerçekleştirmek için 567 yılında Soğdlu bir ipek tüccarı olan Maniakh'ı bir Kök Türk elçilik heyetinin başında İstanbul'a gönderdi. Heyetle görüşen Bizans imparatoru Sasanilere karşı Kök Türklerle askerî ve ticari nitelikli bir ittifak antlaşması yaparak Zemarkhos adındaki elçisini Kök Türklere göndererek bu ittifakı pekiştirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Anadolu'ya ilk Türk akınları Hunlar tarafından yapılmıştır. İkinci akınları 6. yüzyılda Sabar (Sabir-Sibir) Türkleri gerçekleştirmiştir. Anadolu'yu yurt edinmek amacıyla keşif ve yıprat-maya yönelik akınları Büyük Selçuklu Devleti liderlerinden Çağrı Bey başlatmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Kök Türk Devleti ile Akhun Devleti çağdaş iki Türk devletidir. İpek Yolu'na hakim olmak için birbirleriyle mücadele etmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Bayan Han zamanında devlet kurup Germen ve Slavları askerlik, yönetim ve sanat alanında etkileyen devlet Avarlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Moğolların Türkleşmesinde önemli bir rol oynayan devlet Uygurlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Avrupa Hun Devleti 337 ile 469 yılları arasında hüküm sürmüştür. Türkler İslamiyet'le ilk kez 642 yılından itibaren karşılaşmıştır. Dolayısıyla Avrupa Hun Devleti'nin İslamiyet'i Avrupa'ya yayan Türk devleti olduğu ifadesi doğru değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Doğu Avrupa'da Türk İslam kültürünün temsilcisi olan devlet İtil Bulgar Devleti'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Mazdek İsyanı Sasani Devleti'nde çıkan bir isyandır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Türklerin ilk yurdu olan Orhun ve Selenga nehirleri arasında yer alan "Kutlu Vatan" olarak kabul edilen şehir Ötüken'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Mete Han, takip ettiği politika ile Türklerin Çinlilerle bir arada yaşamasını sakıncalı bulmuş, Türklerin Çin'e yerleşmesi ve onlarla bir arada yaşamasına karşı çıkmıştır. Türklerin milli kimliklerini korumaya çalıştığı için milliyetçi bir politika takip ettiği söylenebilir. Diğer yerlerden farklı olarak Çin'e karşı farklı bir siyasi yöntem uyguladığı görülmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Hintlilerin "Huna" İranlıların "Haytal", Bizanslıların "Eftalit" adı verdikleri devlet Akhun Devleti'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Anadolu'ya ilk Türk akınları Uldız Dönemi'nde yapılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ve Toplulukları
Test 7 Çözümleri

Çözüm 1: Kök Türk Devleti'nin batı kısmını idare eden istemi Yabgu İpek Yolu'na hakim olmak için Sasanilerle anlaşarak Akhun Devleti'ne son vermiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Doğu ve Batı Roma ile birlikte mücadele edilmeyecek biri ile işbirliği yapılacak diğeri ise baskı altında tutulacak. Bu politika Uldız Dönemi'nde oluşturulmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Mete'nin tahta çıkış tarihi olan MÖ 209 yılı Türk Kara Kuvvetlerinin kuruluş yılı olarak kabul edilmektedir. Bu durumun temel nedeni Mete'nin bugünkü Türk ordusunda uygulanmakta olan onlu askeri sistemi kurmasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Orta Asya'da kurulan Türk devletleri İpek Yolu'na hakim olmak için en fazla mücadele ettikleri devlet Çin'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Türk boylarını ilk kez bir yönetim ve tek bir bayrak altında birleştirmeyi başaran Türk hükümdarı Mete Han'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Büyük Hun Devleti'nde mimari gelişmemiş, çadır ev olarak kullanılmıştır. Daha çok taşınabilir sanat eserleri yapması yerleşik hayatın gelişmediği, göçebe hayat yaşadıklarını göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Çin egemenliğine giren Türkler 639 yılında Kürşat denilen bir Türk liderinin öncüllüğünde bağımsızlığa kavuşmak için ayaklandı. Bu ayaklanma sırasında Kürşat ve arkadaşları Çinliler tarafından öldürüldü. Kürşat'ın başlattığı bu bağımsızlık hareketi daha sonradan II. Kök Türk Devleti'nin kurulmasına zemin oluşturdu. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Mete Han'ın millete ait topraklara sahip çıkarak bunu savaş sebebi sayması vatan ve millet bilincine sahip olduğunu göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Barut Çinliler tarafından icat edilmiştir. Haçlı Seferleri'nin ardından Avrupa'ya götürülüp 14. yüzyıldan itibaren ateşli silahlarda kullanılmaya başlanmıştır. Türk devletlerinin yıkılmasının nedenleriyle ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İkili sistem devletin doğu ve batı şeklinde ikiye bölünerek yönetildiği sistemdir. Bu sistemi uygulayan ilk devlet Hunlardır. Orta Asya'daki Türk boylarını bir araya toplamıştır. İlk defa Orta Asya Türk birliği sağlanmıştır. Çin ile ilk yazılı antlaşmayı imzalayan Türk devleti Büyük Hun Devleti'dir. İpek Yolu'na hakim olan ilk Türk devleti Büyük Hun Devleti'dir. Uluslararası ticareti Soğdlu tüccarlar aracılığıyla yapanlar Kök Türklerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Milli kimliklerini kaybedeceği endişesiyle Türk boylarının Çin topraklarına yerleşmesini yasaklayan Büyük Hun Devleti hükümdarı Mete Han'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Çinlilerin Tüklerin yerleşik hayata geçmelerini engellemeye yönelik bir politikası yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ve Toplulukları
Test 8 Çözümleri

Çözüm 1: Çin'in elli yıllık esaretine son vererek II. Kök Türk Devleti'ni kuran hükümdar Kutluk Kağan'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Büyük Hun Devleti taht kavgaları, İpek Yolu'nun elden çıkması ve Çin'in takip ettiği politika devletin bölünmesi nedeniyle yıkılmıştır. Din ve inanç değişikliğinin devleti olumsuz etkilemesi devletin yıkılmasında etkili olduğu söylenemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Asya Hun Devleti'ne ait yazılı belgelerin bulunamaması kurganlarda elde edilen araçlara başvurulmasına neden olmuştur. Hunların en fazla Çin ile siyasi ve ticari ilişkiler kurmaları Çin kaynaklarının araştırılmasını gerekli hale getirmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Türklerin anayurdu geniş bozkırlardan oluştuğu için tarım sınırlı oranda yapılmaktaydı. Bu nedenle geçim kaynağı hayvancılık olan Türkler tarım ürünlerini ithal ederken hayvancılığa dayalı ürünleri ise ihraç etmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Orta Asya göçlerinin nedenlerinden biri de Türklerin Çin ve Moğol baskısına maruz kalmalarıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerin bağımsız yaşama arzusu onların farklı coğrafyalara göç etmesine neden olmuştur. Göçebe yaşam tarzı nedeniyle hareketli bir toplum yapısına sahip olan Türkler atı da çok iyi kullanmaları sayesinde göçleri kolaylaştırmıştır. Bu nedenle Türk tarihi sadece bir coğrafyada yaşanmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkler göç ettikleri bölgelerdeki devletleri askeri ve sosyal açıdan etkilemişlerdir. Savaşçı özelliklerini kaybetmeleri söz konusu değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Türklerin bağımsızlıklarına düşkün olmaları, konargöçer yaşam sürmeleri sık sık yer değiştirmelerine neden olmuştur. Bu durum Türk devletleri hakkında yeterli bilgi edinmeyi zorlaştırmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Orta Asya Türk göçlerinin siyasi sebepleri şunlardır:

Bağımsız yaşama arzusu

Türk boyları arasındaki mücadele

Dış devletlerin saldırıları

Cihana hükmetme ideali ve yeni yöreler fethetme

Nüfus artışı ve otlak alanların yetersiz olması sosyoekonomik nedenler arasında yer alır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Tuğladan evlerin yapılması insanların belirli yere bağlandığını yani yerleşik hayata geçtiğini göstermektedir. Halı ve kilim dokumacılığın, bakırın kullanması madenciliğin geliştiğini göstermektedir. Dokumacılık ve madencilik, göçebe hayatta da görülür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türklerin farklı coğrafi bölgelerde devlet kurmalarında etkili olan faktörler şunlardır.

- Devlet kurma geleneği
- Bağımsız yaşama arzusu
- Teşkilatçı bir örgütlenme
- Askeri teşkilatın güçlü olması. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Orta Asya'nın mevcut coğrafi durumundan dolayı Türkler yaylak ve kışlak hayatı sürmüş, bu durum ekonomilerinin daha çok hayvancılığa dayanmasına bu da ticaretin gelişmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca göçebe hayata yönelmeleri Türklerin sosyal hayatında da dayanışmayı güçlendirmiştir. Ancak bu göçebe yaşam mimarinin gelişmesini olumsuz etkilemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Türklerin farklı bölgelerde ve faklı zaman diliminde birçok devlet kurmaları; anayurdun sınırlarının belirlenmesi ve Türk tarihinin bir bütün olarak incelenmesini zorlaştırmıştır. Ancak veraset sistemindeki düzensizlik kut inancından kaynaklanmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı
Test 9 Çözümleri

Çözüm 1: Bozkurt ve Ergenekon destanları Kök Türk Devleti'ne aittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Kök Türkler, Orhun alfabesi, madeni para, On İki Hayvanlı Türk Takvimini kullanmışlardır. Orhun Kitabeleri'ni dikmişlerdir. Kağıt ve matbaayı kullanarak kitap basan ilk Türk devleti Uygurlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: İktisadi güç, bolluk ve bereketi ifade eden kavram "ülüş"tür.

- **Keregü:** Çadır
- **Tirneg:** Oğuzlarda meclis
- **Oksızlık:** Bağımsızlık
- **Kalıng:** Başlık parası Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Karabalgasun, Sine Uşi kitabeleri Uygurlara aittir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Fresk, minyatür, tiyatro sanatları ve kubbe mimarisi Türk tarihinde ilk kez Uygurlarda görülür. Halı ve kilim sanatı daha önce Hun ve Kök Türkler'de gelişmiş sanatlardır. Fresk; Yaş sıva ve alçı üzerine çizilen duvar resmidir. Mimari eserlere uygulanan bir sanattır. Minyatür; Kitaplara uygulanan ışık gölge ve hacim duygusu yansıtmayan küçük renkli resim sanatıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Türk tarihinde kubbe ve tapınak mimarisi ilk olarak Uygurlarda görülür. Kümbet, Türkiye Selçukluları zamanında yapılan kendine özgü yapısı olan Anıt mezarlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: **Toy:** Türk boylarının katılımıyla gerçekleşen şölenlerdir.
Nevruz: Baharın gelişini kutlamak amacıyla düzenlenen şölenlerdir.
Örüs Sarcı Bayramı: Uygurlarda kıştan kurtularak sürülerin otlatılmaya başlandığında kutlanan bir bayramdır.
Soğuk Yemek Festivali: Uygurlar mart ayında birbirlerine soğuk su atma şeklinde baharın gelişini kutladıkları bir bayramdır.
Hilat: Halife tarafından Türk hükümdarlarına verilen elbiseye denir. Bağımsızlık sembolleri arasında yer alır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8:

- **Kopuz:** Müzik aleti
- **Kımız:** At sütünden yapılan bir içki
- **Bengütaş:** Kitabe
- **Stupa:** Kubbeli Uygur tapınakları
- **Sagu:** Ölüm törenlerinde yapılan ağıtlar.
- **Koşuk:** Kahramanlık şiirleri Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Madencilik hem göçebe toplumlarda hem de yerleşik toplumlarda görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Kültigin Yazıtı'nın güney ve kuzey yüzlerinde Kök Türk harfli Türkçe metin vardır. Batı yüzünde ise Çince yazılan bir Çin kralının mesajına yer verilmiştir. Orhun Yazıtları'nda Kirilce bir metine rastlanmaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Orhun Kitabeleri Türklerin İslamiyet'e geçmesinden önce dikilmiştir. Dolayısıyla kitabelerde Türklerin İslamiyet'i kabul etme nedenleri yer almaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Orhun Kitabeleri Kutluk Devleti (II. Kök Türk Devleti) tarafından 8. yüzyılda dikilmiş, Wilhem Thomsen tarafından 1893 yılında okunmuş, Türk tarihi ve edebiyatının ilk yazılı belgeleridir. Taşa yazılan Türk tarihi niteliğindedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Han-ı Yağma: Türklerde sosyal dayanışmayı kuvvetlendiren uygulamalardan biridir. Bu uygulama ile hükümdarların misafirleri ağırladığı yeri onlara yağmalatmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Türk tarihinde ilk kağıt parayı Uygurlar kullanmıştır. Bu paraya "çav" denilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15:
I. Kuanpoyu: Mühürlenmiş kumaş para
II. Boz: Resmi formatta bez para
III. Satir: Diske benzeyen gümüş para. Doğru cevap E seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı
Test 10 Çözümleri

Çözüm 1: On İki Hayvanlı Türk Takvimi Kök Türk, Bulgar ve Uygurlar tarafından kullanılmıştır. Her yıl bir hayvan adıyla anılmıştır. Türklerde takvimin hazırlanması bilimsel çalışmaların yapıldığını göstermektedir. On İki Hayvanlı Türk Takvimi güneş yılına göre düzenlenen bir takvimdir. Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra kullanan ilk takvim Hicri Takvim'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: İlk Türk devletleri, komşu ülkelerle yaptıkları ticaretin güvenlik içinde gerçekleşmesi amacıyla birtakım tedbirler almıştır. Bu tedbirlerin başında komşu devletlerle olan sınırlarda serbest ticaret pazarlarının kurulması gelmektedir. Tarihî kayıtlara göre ilk serbest ticaret pazarı, Asya Hun Devleti ile Çin arasında kurulmuştur. Bu pazarlar için belirlenen yerler ise genellikle Çin'e ait sınır şehirleridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3:

Yenisey Kitabesi – Kırgız

Orhun Kitabesi – Kök Türk

Karabalgasun Kitabesi – Uygur Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Minyatür sanatına ilk kez Uygurlarda rastlanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Kök Türk devlet adamlarından Bilge Kağan, Kültiğin ve Tonyukuk adına Yollug Tigin tarafından yazılan yazıt Orhun yazıtlarıdır. Yenisey – Kırgız, Moyen – Çor, Karabalgasun ve Suçi kitabeleri Uygurlara aittir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: İslamiyet'ten önce Orta Asya'da yaşayan Türklerin kitabeler dikmelerinden dolayı taş işleme faaliyetlerinin geliştiği söylenebilir. Madeni eşyalar kullanması maden işleme, tarım yaptıkları için çiftçilik, halı ve kilim yapmaları dokumacılığın geliştiğini göstermektedir. İlk Türk devletlerinde denizcilikle uğraşıldığını gösteren bulgulara rastlanmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Moğollar Uygur alfabesini kullanmışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde sevilen, sayılan bir kişinin ölümünden sonra düzenlenen cenaze törenlerinde (yuğ töreni) söylenen şiirlere "sagu" denilir.

Börü: Muhafız birliklerinde bulunan asker. Kağanı korur.

Ülüg: Tanrının Türk ülkesinde bolluk ve bereketi arttırarak "iktisadi güç" vermesi

Aygucı: Başbakan

Yargan: Yargıç Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Konar-göçer yaşayan Türk toplumunda aile ve gruplar arasında oldukça güçlü bir bağ vardır. Bu durum Türklerde toplumsal dayanışmanın artmasını sağlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Katliamdan kurtulan Türklerin saklandıkları yerde çoğalarak tarih sahnesine çıkışını anlatan destan Ergenekon Destanı'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Soruda verilen bütün Türk boyları Avrupa göç etmiştir. Avrupa'ya göç eden Peçenekler devlet kuramamışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Orta Asya'da elde edilen buluntulardan bölgede farklı ırklardan milletlerin bir arada yaşadığı sonucuna ulaşılamaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Sagu, sav, koşuk ve destanlar İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen sözlü edebiyat ürünleridir. **Rubai:** Din, ağıt, aşk, şarap, tasavvuf konularını işleyen divan edebiyatı nazım birimidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14:

Yargu: Mahkeme

Yargan: Hakim savcı, yargıç

Yargucu: Yargıç

Töre: Yazıya geçirilmemiş hukuk kuralları

Yabgu: Ülkenin batı kısmını idare eden yönetici Doğru cevap E seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı Test 11 Çözümleri

Çözüm 1:

Ergenekon ve Bozkurt – Kök Türk

Alper Tunga ve Şu – İskitler

Türeyiş ve Göç – Uygurlar

Manas – Kırgız

Oğuz Kağan – Asya Hun Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Boris Han Tuna Bulgar Devleti'nin hükümdarıdır. Hazarlar İstanbul'u kuşatmamışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Asya Hun ve Kök Türklerde ölen kişinin eşyalarıyla birlikte gömüldüğü mezara kurgan denilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4:

Uçmak: Cennet

Tamu: Cehennem

Balbal: Mezarlar üzerine dikilen heykeller

Kam: Din adamı

Yuğ: Yas töreni

Yukarıdaki kavramlar Gök Tanrı dininde görülür. Ancak Gök Tanrı dininde tapınaklara rastlanmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Kök Türkler ile Uygurların ortak özelliği kitabelerin dikilmesidir. Kök Türkler Orhun Kitabeleri'ni, Uygurlar Karabalgasun Kitabesi'ni dikmişlerdir. Yerleşik hayat, kitap basılması, matbaanın kullanılması ve Mani dininin kabul edilmesi sadece Uygurlara ait özelliklerdir. Kök Türklerde görülmez. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerin geniş bir coğrafyaya yayılarak yaşamaları, farklı din ve inançtan insanlarla birlikte yaşamaları, hoşgörülü bir toplum yapısının olması ve gelişmelere açık olmaları farklı dinleri benimsemelerinde etkili olmuştur. Devletin hanedanın erkek üyeleri tarafından yönetilmesi din değişikliği ile ilgili değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Uygurlarda kullanılan kağıt paraya "çav" denilmektedir. Din inançlarla ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Büyük Hun ve Kök Türklerde tapınak mimarisi gelişmemiştir. Uygurlarda tapınakların yapılması din değiştirdiklerini ve Mani dinini kabul ettiklerini göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Uygurlar kabul ettikleri Mani dininin etkisiyle hayvansal gıdalardan vazgeçip tarımla uğraşmaları sonucu yerleşik yaşama geçmişlerdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: İlk Türk Devletleri'nin kurulduğu Orta Asya coğrafyası denizlere kapalı bir bölge olduğu için Türklerde denizcilik faaliyetleri yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türklerin mücadeleci ve dayanıklı bir karakter kazanmalarında göçebe hayat ve bozkır ikliminin zor koşulları önemli rol oynamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: İslamiyet'ten önce Türk devletlerinde ölen kişinin ardından düzenlenen cenaze törenine yuğ ad verilmiştir.

Toy: Türk boylarının katılımıyla gerçekleştirilen şölenler

Kurgan: Mezar

Sav: Atasözü

Sagu: Yas törenlerinde söylenen ağıt Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Töreyi oluşturan unsurlar arasında kağanın emirleri, gelenekler ve kurultayda alınan kararlar bulunurdu. Doğru cevap E seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı Test 12 Çözümleri

Çözüm 1: Sagu ölen kişinin arkasından söylenen ağıt. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Uygurların yerleşik hayata geçmesinden sonra ticaretin gelişmesi sonunda mali sözleşmeler, kira sözleşmeleri, parayı faize verme, ortaklık kurumu gibi durumlar yazılı hukukun oluşturulmasını zorunlu hale getirmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türk töresine göre adam öldürmek, barış zamanında kılıç çekmek, zinada bulunmak, hayvan kaçırmak, hırsızlık yapmak gibi suçlar idamla cezalandırılırdı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen metinden devlet ve türe vurgusu yapılırken kağanın töreyi düzenlediği ifade edilmektedir. Ancak teşkilat olmadan devlet olamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Avrupa'ya göç eden Avarlar, Tuna Bulgarları, Kumanlar ve Macarlar Hristiyanlığı kabul ederek milli kimliklerini kaybetmişlerdir. İtil Bulgarları ise Avrupa'da kurulan ilk Türk İslam devletidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerde dini hoşgörünün olması ve farklı kültürlerle tanışılması farklı dinlere inanmalarını sağlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Uygur Devleti Dönemi'nde töre kuralları yazılı hale getirilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8:

I. Uygurlar – Manihaizm

II. Kök Türkler – Gök Tanrı Dini

III. Avar – Hristiyanlık

IV. Hazarlar – Musevilik

V. Karluk – Müslümanlık

Avarların karşısına Hristiyanlık, Hazarların karşısına Musevilik yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Türklerde başta yöneticiler olmak üzere toplumun her kesimi töreye uymak zorundadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kadın-erkek her Türk'ün asker kabul edilmesi ve askerliğin günlük hayatın bir parçası kabul edilmesi Türkler için ordu millet ifadesinin kullanılmasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Avar, Bulgar ve Macarlar Hristiyanlığı kabul ederek milli kimliklerini kaybetmişlerdir. Uygurlar Mani dinin etkisiyle yerleşik hayata geçmişlerdir. Budizm'i kabul eden Turfan Uygurlarında tapınak mimarisinin gelişmiştir. Mani dini Uygurların askeri yapısını olumsuz etkilemiştir. Türklerin din değiştirmelerinin kut anlayışında (tahta çıkma anlayışı) köklü bir değişiklik yaptığı söylenemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Türk ordusuna hızlı hareket etme özelliğini kazandıran en önemli unsur attır. Ayrıca göçebe hayat hızlı hareket etme yeteneğini kazandırmıştır. Asker sayısının fazla olması Türk ordusunun hızlı hareket etmesini sağlayan bir özellik değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı Test 13 Çözümleri

Çözüm 1: Üzengiyi Avrupa'ya tanıtan Türkler Avarlar'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Türkler savaşlarda turan taktiği, vurkaç taktiği, keşif ve kurt kapanı gibi savaş taktikleri uygulamıştır. Salar, Gaznelilerde bir askeri sınıfa verilen addır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: İlk Türklerde sû-başı denilen komutanların bulunması orduda hiyerarşik bir düzenin olduğunu ayrıca bu komutanların hanedan üyeleri arasından seçilmesi hükümdar ailesinin önemli görevlere getirildiğini gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Hazarlarda görülen ücretli ve yabancı asker bulundurma uygulaması diğer Türk devletlerinde görülmez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Kağan, hatun, vezirler, boy beyleri, komutanlar ve hanedan üyeleri (buyruk, yabgu ayguci) Kurultayın üyeleridir. Kam, din adamlarına denilir. Kam kurultayın üyeleri arasında yer almaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: İlk Türk devletlerinde kağanın erkek çocuklarının şad unvanıyla vilayetlere yönetici olarak atanmasının amacı devletin başına tecrübeli kişilerin geçmesini sağlamaktı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kengeş, kurultay ve toy devlet yönetiminde etkili olan meclislerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Türk devletlerinde bulunan meclisler;

Avrupa Hunları: Seçkinler Meclisi

Tabgaç Devleti: Nazırlar Meclisi

Hazar Hakanlığı: İhtiyarlar Meclisi

Peçenekler: Komenton

Tuna Bulgar Devleti: Millet Meclisi

Duma: Çarlık Rusyası'nda 1905-1917 yılları arasında etkili olan yasama meclisine denir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Asya Hunlarında "Kutuhou", Avrupa Hunlarında "Onügez", Kök Türklerde "Tonyukuk", Uygurlarda "Kutlu" vezirlik görevlerinde bulunan devlet adamlardır.

Otacı: Doktor

Ağılığ: Hazineden sorumlu kişi

Ataman: Hükümdarın oğlunu (tiginleri) eğiten kişiler Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde Tanrı tarafından verildiğinde inanılan kan yoluyla babadan erkek çocuklara geçtiği kabul edilen hükümdarlık yetkisine kut denilir.

Şanyu: Hükümdarların kullandığı unvan

Ayuki: Hükümet

Tigin: Kağanın erkek çocuğu

Tuğ: Sancak Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Kut kan yoluyla babadan oğula geçen iktidar yetkisidir. Tanrı tarafından verildiğine inanılar. Bu durum iktidarın belirli ailelerin elinde toplanması ve veraset sisteminin meşru hale gelmesini sağlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Kurultay, askeri, ekonomi, sosyal ve yönetim ilgili kararların alındığı meclistir. Kurultay için kengeş ve toy ifadeleri de kullanılmıştır. Kurultaya katılma hakkına sahip olan üyelere toygun denilir. Kurultayın başkanı kağandı. Kurultayın üyeleri halk arasında yapılan seçimle belirlenmezdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Kurultaya katılma hakkına sahip olan üyelere toygun denilirdi.

Tudun: vergi memuru

Tigin: Hükümdarın oğlu

Şad: Hükümdar ailesinden olup vilayetlere yönetici olarak atanan kişi

Kengeş: Kurultayın diğer adıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Kut inancı nedeniyle veraset anlayışında genelde belirsizlik yaşanmıştır. Tahta çıkmada belirli bir kural yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Hatun'un elçi kabul etmesi, kurultaya katılması, kağana vekâlet etmesi ve kağanla birlikte antlaşmaları imzalaması ve gerektiğinde savaşa katılması görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. İkili sistemde ülkenin batı kanadını yabgu unvanıyla kağanın erkek kardeşi veya hanedanın erkek üyelerinden biri yönetirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı Test 14 Çözümleri

Çözüm 1: Hükümdarın görevleri: Orduyu yönetmek, töreyi uygulamak, ülke birliğini ve adaleti sağlamak, Türk birliğini sağlamak, halkı ekonomik açıdan güçlendirmek, bağımsızlığı sağlamak ve korumaktır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Ayukı: Hükümet

Kurultay: Devlet işlerinin görüldüğü meclis.

Buyruk: Hükümet üyeleri (Bakan)

Yabgu: Ülkenin batı kısmını yöneten hanedan üyesi

Çetr: Türk İslam devletlerinde hükümdarlık sembolü olarak kullanılan saltanat şemsiyesidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: İlk Türk devletlerinde kağanın erkek çocuklarına tigin veya elig denilmiştir. Hükümdarların kullandığı unvanlarla ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Yönetimde etkili olan bazı görevliler;

Ayukı: Hükümet

Aygucı: Başbakan

Buyruk: Bakan

Tudun: Vergi memuru

Bitikçi: Kâtip

Tamgacı: Dışişlerinden sorumlu, mühürdardı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Kağan tarafından yılın belirli günlerinde hükümdarlık alameti olarak devletin ileri gelenlerine ve halka verilen şölenlere toy denir.

Nevruz: Baharın gelişini kutlamak için yapılan törenlerdi.

Örgin: Taht

Kotuz: Sorguç

Nevbet: Davul Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Tanrının Türk ülkesinde bolluk ve bereketi arttırarak "iktisadi güç" kazandırması, kağanında bunu adil bir şekilde halkına dağıtmasına ülüş veya ülüg denilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Türklerde devleti yönetme yetkisinin kağana, Gök Tengri tarafından verildiğine inanılırdı. Dolayısıyla Türklerde gücün kaynağı ilahidir. Tarihî kayıtlardan da anlaşıldığı üzere ilk Türk devletlerinde siyasi iktidar kavramı "kut" tabiri ile ifade edilmiştir. Tanrı, Türk kağanına kut vererek hükümdarlık gücü ve yetkisi bahşetmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Nevbet bağımsızlık sembollerinden biri olup davul anlamına gelmektedir. Kün ise halk demektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde, taht kavgaları sonunda kazanan kişinin başa geçmesi, büyük kardeşin başa geçmesi ve kurultayın seçtiği kişinin başa geçmesi şeklinde uygulamalar görülmüştür. Bu durum tahta geçmenin kesin bir kuralının olmadığını göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Paranın üzerinde kağanın adıyla birlikte hatunun da adının yer alması hatunun ülke yönetiminde etkili bir konumda olduğunu göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Kök Türk Devleti'nde devlet topraklarının" hükümdar ailesinin ortak malı "sayılması, ülke yönetiminin hanedan üyeleri arasında paylaşılmasına ve taht kavgalarının yaşanmasına neden olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Bugünkü anlamda devlet, "il" kelimesi ile ifade edilmiştir.

Budun: Millet

Boy: Aşiretlerin birleşmesiyle oluşan siyasi topluluk

Oğuş: Aile

Tudun: Vergi memuru Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Dünyayı hakimiyeti altına alarak bütün insanları adaletli bir yönetim ile huzur, refah ve barış ortamında yaşatma görevi için "Cihan hâkimiyeti" ifadesi kullanılmıştır.

Veraset: Saltanat ile başa geçme sistemi

Toy: Türk boylarının katılımıyla düzenlenen şölenler

Toygun: Kurultaya katılma hakkına sahip olanlar

Sosyal Devlet: Halka ayrım yapmadan hizmet götürmek ve eşit davranmaktır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Türklerde devlet "bağımsızlık" kelimesi yerine "Oksızlık" kelimesi kullanılmıştır. Kut, Tanrı tarafından verildiğine inanılan hükümdarlık yetkisiydi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: İslamiyet öncesi Türklerde kut anlayışı gereği ülke hanedanın ortak malı sayılmıştır. Bu nedenle hükümdar öldükten sonra hanedan üyeleri taht üzerinde hak iddia etmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

İslamiyet Öncesi Türk Kültür ve Uygarlığı Test 15 Çözümleri

Çözüm 1: Hatun unvanı verilen kağanın eşi, elçileri kabul eder, devlet meclisine katılabilir ve gerektiğinde vekil olarak devlet başkanlığı yapabilirdi. Yasa niteliğindeki emirnameler hatun ve hakanın imzası olmazsa yürürlüğe konulmazdı. Bu bilgiler hatunun hükümdarı temsil ettiği, devlet işlerinde görev aldığını ayrıca emirnamelerde imzasının olması da kanun uygulayıcı olduğunu göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Eski Türklerde "İl (devlet) gider, töre kalır." sözü devletin töreye göre yönetildiği ve törenin değişmeyen kurallarının olduğuna vurgu yapılmıştır. Törenin devletin yıkılmasıyla yok olmadığı vurgusu da vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Kağanın ölümünden sonra hükümdar ailesinin tüm erkek fertlerinin devletin başına geçme hakkının olması, taht kavgalarının çıkmasında, devlet yönetiminin belirli bir ailenin elinde olmasında ve zaman zaman siyasi kargaşanın yaşanmasında etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Türklerde devleti yönetme yetkisinin kağana, Gök Tengri tarafından verildiğine inanılırdı. Dolayısıyla Türklerde gücün kaynağı ilahidir. Ancak Türk kağanı hiçbir zaman kutsal varlık, yani eski Mısır medeniyetinde olduğu gibi tanrı-kral sayılmamıştır. Tarihî kayıtlardan da anlaşıldığı üzere ilk Türk devletlerinde siyasi iktidar kavramı "kut" tabiri ile ifade edilmiştir. Tanrı, Türk kağanına kut vererek hükümdarlık gücü ve yetkisi bahşetmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Tanrı bağışı olan bu güç ve yetenekler Kök Türk Kitabeleri'nde; kut, ülüg ve küç kavramlarıyla ifade edilmiştir.

Kut: Tanrı tarafından verilen hükümdarlık yetkisi

Ülüg: Tanrı'nın Türk ülkesinde bolluk ve bereketi artırarak "iktisadi bir güç" kazandırması, kağanın da bunu adil bir şekilde halka dağıtmasıdır.

Küç: Güç anlamındaydı. Tanrı'nın Türk kağanının savaş yeteneğini artırıp onu savaşlarda başarılı kılmasıydı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerin tarihte süreçte birçok devlet kurmalarında, Türklerin hazır bir teşkilata sahip olmaları, askeri teşkilatın güçlü olması ve bağımsızlıklarına düşkün olmaları etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: İslamiyet öncesi Türk hükümdarları kağan, hakan, han, şanyu, ilteriş, tanhu, ilteber ve idikut gibi unvanlar kullanmışlardır. Han ve hakan unvanları Türk İslam devletlerinde kullanılmaya devam edilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Kağan Gök Tanrı tarafından geniş yetkilerle donatılmasına ve her konuda son sözü söyleme yetkisine sahip olmasına rağmen devlet işlerinde danışmaya önem verirdi. Siyasi, hukuki, askerî, ekonomik ve toplumsal konular, kağanın başkanlık yaptığı kurultay denilen meclis toplantılarında görüşülüp karara bağlanırdı. Kurultay aynı zamanda kağanın seçilmesinde ve görevden alınmasında etkili olmuştur. Toy veya kengeş denilen kurultaya hatunun yanı sıra önde gelen devlet adamları ve boy beyleri katılırdı. Temsil yetkileri bulunan bu üyeler bir bakıma yasama organı gibi çalışmışlardır. Tüm bu faaliyetler ilk Türk devletlerinde demokratik uygulamaların olduğunu gösterir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: İlk Türklerde boy beyleri genelde ekonomik ve siyasi gücü yerinde olan, cesur ve dürüstlüğü ile tanınan kişiler arasından seçilirdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Eski Türklerde;

Beyaz: Ululuk, adalet ve gücü temsil etmek anlamına gelirdi.

Kara: Yağız yer ve kara toprak için kullanılmıştır.

Yeşil: Dirilik, tazelik ve gençliği temsil ederdi. Eski Türk toplumunda gök (mavi) ve yeşil ortak kullanılmıştır.

Sarı: Dünyanın merkezi

Kızıl: Tanrı, koruyucu ruh, ocak (ev), dirlik ve bağımsızlık anlamına gelirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türk devletlerinde devletin merkezi kutsal kabul edilen doğuda bulunur ve kağan ülkesini buradan yönetirdi. Devletin batı kanadı ise yabgu unvanıyla kağanın kardeşlerinden biri tarafından yönetilirdi. Yabgu savaşa ve barışa karar verir, yabancı devletlerle antlaşmalar yapar, elçiler gönderip kabul edebilirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Orta Asya, yazları sıcak ve kurak kışları çok soğuk olan bozkır iklimine sahiptir. Bu iklim nedeniyle bu coğrafyada yaşayan Türkler yaygın olarak hayvancılıkla uğraşmak zorunda kalmış tarım faaliyetleri ise çok kısıtlı olarak sadece nehir kıyılarında yapılmıştır. İklim şartlarının madencilikle bir ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma Test 16 Çözümleri

Çözüm 1: Türklerde ilk askerî teşkilat Asya Hun Hükümdarı Mete Han (MÖ 209-174) tarafından kuruldu. Onlu sistem denilen bu düzenlemeye göre ordudaki en büyük askerî birim olan 10 bin kişilik tümeni, 1000'li, 100'lü ve 10'lu birlikler izliyordu. Aynı şekilde bu birliklerin başında tümenbaşı, binbaşı, yüzbaşı ve onbaşı unvanlı komutanlar vardı. Bu sistem günümüzde de kullanılmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Türklerin farklı coğrafi bölgelerde izlerinin görülmesi göçebe yaşamı benimsemelerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca bağımsızlıklarına düşkün olan Türkler başka kavimlerle giriştikleri mücadeleyi kaybettikleri zaman esaret altına girmemek için yaşadıkları yerden göç etmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Asya Hun Devleti'nin Orta Asya'da Türkler arasında siyasi birliği sağlayarak çok geniş bir alana hakimiyet kurması ve Hun saldırılarını engelleyemeyen Çinlilerin Çin Sedd'ini yapması, Hunların bu dönemde Orta Asya'da güçlü bir devlet olduğunu göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Uygurlara kadar ilk Türk devletlerinde sanat eserlerinin taşınabilir malzemeden çoğunlukla deri, ahşap, metal ve taş işçiliğine dayalı eserlerden oluşması göçebe hayat tarzının yaygın olduğu anlamına gelmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Altay Dağları'nın eteklerinde MÖ 1200 yıllarına ait açılan bir kurganda;

At koşum takımı ve eyerlere, (A ve D seçeneği)

Demirden yapılmış silahlara, (D ve E seçeneği)

Halılara rastlanmıştır. (C seçeneği) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: "Eski Türklerde, din konusunda hoşgörülü bir anlayış vardır." diyen bir tarihçi, bu görüşüne Türklar arasında Hristiyanlık, Musevilik, Maniheizm gibi değişik dinlerin görülmesini kanıt olarak göstermiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: İlk Türk devletlerinde yaşam tarzı sanat alanında da etkili olmuştur. Örneğin, konargöçer hayat tarzı süren Kök Türklerde sanat eserleri taşınabilir malzemeden yapılırken yerleşik hayatı benimseyen Uygurların sanat eserlerinde tapınaklar, saraylar ve bunların iç süslemesi yer almıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Kök Türk Devleti 582 yılında Çin himayesine girdi. İşbara Kağan Çinlilere haraç vermeyi kabul etmesine rağmen Türk halkının milli benliğini korumak amacıyla halkın Çince konuşmasına, Çinliler gibi giyinmesine ve Çin adetlerini kabul etmesine karşı çıktı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Kurganlarda altın eşyalar, ok, yay ve benzeri silahlar üzerine Kök Türk alfabesiyle yazılmış yazılar olan gümüş çanakların bulunması; Türklerin ölümden sonraki yaşama inandıklarını, madenleri işlemeyi bildiklerini, savaşçı olduklarını ve yazının kullanılmasıyla tarihi çağlara geçtiklerini göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Hazarlar 630 yılında Volga ile Dinyester nehirleri arasında kalan bölgeye gelerek kendi devletlerini kurdular. Museviliği kabul eden Hazarlar bu dine geçen tek Türk topluluğu oldular. Kafkasların Araplaşmasını önlediler. Kürk Yolu üzerinde yoğun ticaret yaptılar. Ordusunda paralı asker bulunan tek Türk devletidir. Hazar Hakanlığı X. yüzyıl başlarındaki Peçenek saldırılarıyla zayıfladıktan sonra 968 yılında Ruslar tarafından yıkıldı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Tarımın sınırlı alanlarda yapılabildiği buna karşın otlakların geniş yer tuttuğu Orta Asya'da, Türk boyları zorunlu olarak geçimlerini hayvancılık üzerine kurmuştur. Bu nedenle hayvancılık ile uğraşan Türklerin büyük çoğunluğu, konargöçer bir yaşam tarzını benimsemiş ve taşınabilir sanat eserleri yapmışlardır. İlk Türk devletlerinde denizcilik faaliyetleri görülmez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Türklerin genel karakteristik özelliklerinden biri de teşkilatçı bir yapıya sahip olmalarıdır. Boyların bir araya gelerek kısa sürede devlet kurmaları bunun en güzel örneğidir. Ancak ülkede hanedan üyeleri arasında yaşanan iktidar mücadelesi devletin kısa sürede yıkılmasına neden olsa da teşkilatçı özellikleri sayesinde kısa sürede yeni bir devlet kurabilmişlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Karma
Test 17 Çözümleri

Çözüm 1: Sabirler (Sibirler-Sabarlar): Issık Gölü civarında yaşadılar. Yönetimde kadınlar etkili olmuştur. Buğarık adlı kadın hükümdarları vardır. Türk tarihinde Anadolu'ya akınlar düzenleyen ikinci Türk topluluğudur. En parlak zamanlarını Balak Han ile yaşamışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Bayan Kağan, Uygur hükümdarı değildir. I. Kök Türk Devleti; Avar Hakanlığı'na son verince Avarlar, Batı'ya göç etmiş ve Bayan Kağan zamanında Orta Avrupa'da devlet kurmuşlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Eski Türklerde kadının toplum içinde saygın bir yeri vardı. Kadınlar da erkekler gibi hükümdar, vali, elçi olabiliyor ve kararlara katılabiliyorlardı. Devlet makamında alınmış kararlar, "Hakan ve Hatun emrediyor ki ..." diye başlardı. Bu durum eski Türklerde kadınların yönetim işlerinde sorumluluk aldığını göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Oğuzlar en kalabalık Türk boyudur. İslamiyet'i kabul ederek Maveraünnehir ve İran üzerinden Anadolu, Irak ve Suriye'ye gelditer. Başta Büyük Selçuklu, Türkiye Selçuklu ve Osmanlı gibi cihanşümul devletler kurdular. Ayrıca birçok beylik kuran Oğuzlar Anadolu'nun Türk vatanı hâline gelmesinde ve Türk-İslam kültürünün batıya doğru yayılmasında rol oynadılar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletlerinde askeri valilere "tutuk", ordu komutanlarına ise "tarkan/subaşı/noyan denirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Türk devletlerinde ikili teşkilat adıyla bilinen yönetim organizasyonunun temeli, Türk töresinde var olan ülüş ilkesine dayanıyordu. Dağıtma anlamına gelen üleştirme kelimesinden gelen ülüş, Türklerde ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaştırılması sistemini ifade ediyordu. Ülüş ilkesi gereğince Hunlar, Kök Türkler ve Uygurlarda ülke doğu-batı veya sağ-sol şeklinde ikiye ayrılırdı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Orta Asya kültür merkezleri: Anav kültürü, Afanesyevo kültürü, Andronova kültürü, Karasuk kültürü, Tagar kültürü, Kelteminar kültürü. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Kök Türk ve Uygur alfabeleri Türklerin milli alfabeleridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Kök Türkler Dönemi'nde İstemi Yabgu, doğu-batı ticaretinde İran'ı devre dışı bırakarak Orta Asya'yı Bizans'a bağlayan İpek Yolu'nun kuzey hattını açmayı amaçladı. İstemi Yabgu bunu gerçekleştirmek için 567 yılında Soğdlu bir ipek tüccarı olan Maniakh'ı bir Kök Türk elçilik heyetinin başında İstanbul'a gönderdi. Heyetle görüşen Bizans imparatoru Sasanilere karşı Kök Türklerle askerî ve ticari nitelikli bir ittifak antlaşması yaparak Zemarkhos adındaki elçisini Kök Türklere göndererek bu ittifakı pekiştirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İlk Bulgar devleti 681 yılında Karadeniz'in kuzeyinde Asparuh Han tarafından kurulmuş ve 1018 yılında Bizans tarafından yenilgiye uğrayana kadar varlığını sürdürmüştür. Bulgar hükümdarlar 9. yüzyıla kadar Orta Asya'dan getirdikleri "Han" unvanını kullanırken I. Simeon Dönemi'nden itibaren "Çar" unvanını kullanmışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Peçenekler ilk defa 1035'te Tuna'yı geçerek Bizans topraklarına girmiş ve Bizans'a karşı akınlar düzenlemiştir. Devlet kuramamış olan Peçenekler Bizans ordusunda paralı askerlik yaptılar. Malazgirt Savaşı'nda Bizans ordusundan ayrılarak Alp Arslan'ın ordusuna katılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: İlk Türklerde ifade edilen "Güneş tuğumuz (bayrağımız), gök otağımız (çadırımız" sözüyle dünya hakimiyeti anlatılmak istenmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Temel geçim kaynağı hayvancılık olan Türkler başta hayvansal ürünler olmak üzere madeni araçlar da ihraç etmiş karşılığında ise ihtiyaç duyduğu tarım ürünlerini ithal etmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Kağanın eşine hatun veya katun unvanı verilirdi. Devlet işlerinde söz sahibi olan hatun gerektiği zamanlarda devlet reisliği ve naiplik (vekil) yapardı. Hatunun; elçileri kabul etmesi, kurultaya katılması, gerektiğinde kağan ile savaşa katılması, kağan ölünce yerine geçecek tigin küçük ise devleti oğlu adına yönetmesi ve yasa değerindeki emirnamelere onay verme gibi sorumlulukları vardı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Çin kaynaklarında "Büyük Şanyü" olarak geçen Türk hükümdarı Asya Hun hükümdarı Mete Han'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 18 Çözümleri

Çözüm 1: İskit hükümdarlarından Alp Er Tunga, Firdevsi'nin yazdığı "Şehname" adlı eserde Efrasiyab olarak geçmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Orta Asya için Büyük Türkiye, Anadolu için Küçük Türkiye adını kullanan seyyah Marco Polo'dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Kutluk Kağan'a Türkleri bir bayrak altında toplayıp II. Kök Türk Devleti'ni kurması nedeniyle derleyen toplayan anlamına gelen İlteriş unvanı verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Şan Kızı Destanı Bulgarlara aittir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Babası Teoman tarafından Yüeçilere rehin olarak verilen daha sonra kendi çabasıyla kurtulup babasını tahtan indirerek Hun tahtına geçen hükümdar Mete Han'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: 552 yılında merkezi Ötüken olan Kök Türk Devleti'ni kuran kağan Bumin Kağan'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Sözü edilen resim tekniğine aplike denilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: 720–722 yılları arasında Çin'e düzenlediği seferlerle Çin'e üstünlüğünü kabul ettirerek II. Kök Türk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan devlet adamı Bilge Kağan'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Bulgarların bir bölümü İslamiyet'i kabul ederken bir kısmı Hristiyanlığı kabul etmiştir. İtil Bulgarları İslamiyet sayesinde milli kimliklerini korurken Tuna Bulgarları ise Hristiyanlık nedeniyle milli kimliklerini kaybetmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Orta Asya'da göç eden Hun boylarına öncülük yaparak Avrupa'ya yerleşmesini sağlayan devlet adamı Balamir'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Orta Asya'da, Fergana Vadisi'nde Rus arkeologlar tarafından bulunan ve 30 km uzunluğunda olup Hunlar ve Kök Türkler tarafından kullanılan sulama kanalı Tötö Kanalı'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: İslamiyet öncesinde Türklerde kullanılan müzik aletleri; kopuz, kudüm, davul, kithara Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Soğdlu mimarlar tarafından 758 yılında kurulan Uygurların ilk şehri Bay-Balık'tır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde tiginlerden bir derece aşağı olan halkın yaşlı, tecrübeli ve akıllı kişilere verdiği unvan Üge'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Diğer adı kamdu olan değişim aracı "böz"dür. Uygurlar kullanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Siyasetname, Selçuklu veziri Nizamülmülk tarafından yazılmıştır. Kutadgu Bilig, Karahanlılar Dönemi'nde Yusuf Has Hacip tarafından yazılmıştır. Orhun Kitabeleri Kök Türkler zamanında dikilmişlerdir. Bu üç eserde devlet ile halk arasındaki ilişkiler hakkında bilgi vermişlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Satuk Buğra Han Destanı Karahanlılar Dönemi'nde yani Türklerin İslamiyeti kabul etmelerinden sonra ortaya çıkan ilk destandır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma
Test 19 Çözümleri

Çözüm 1: Türk nüfusunu Türkistan'a yerleştirerek Batı Türkistan'ın Türkleşmesinde önemli rol oynayan ve Orta Asya'da kurulmuş Türk devletleri arasında en geniş sınırlara ulaşan devlet Kök Türk Devleti'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Paragrafta sözü edilen devlet adamı Tonyukuktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Karabalasagun Kitabesi'nin, Kök Türkçe, Soğdca ve Çince yazılan bölümleri vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: İtil Bulgarları Müslüman tüccarlarla kurdukları ilişkiler sayesinde İslamiyet'i kabul ederek Doğu Avrupa'da İslamiyet'in yayılmasına katkıda bulundular. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Mektubu geçen "Size bağlı kalacak, vergi verecek, kıymetli atlar hediye edeceğim." ifadesinden A ve D seçeneğine, "Fakat dilimizi değiştiremem, halkıma Çinli elbisesi giydiremem. Adetlerinizi, kanunlarınızı alamam." ifadelerinden B seçeneğine, "Çünkü bu konularda bütün milletim hassasiyetle çarpan tek bir yürektir." ifadesinden C seçeneğine ulaşılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: İlk Türk devletlerinde törede yer alan "ülüş" ilkesi gereği ülke doğu ve batı şeklinde iki yönetime ayrılırdı. Her ne kadar batı kanadı hükümdarın oturduğu doğu kanadına bağlı kalsa da bu yönetim anlayışı devletin parçalanmasına zemin oluşturmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Paragrafta geçen "Türklere ait ilk yazılı edebi eserler Kök Türkler Dönemi'nde kaleme alınan Orhun Yazıtları'dır." ifadesinden B seçeneğine; "Bu yazıtlar devlet ve halkın karşılıklı görevlerinin belirtilmesi, Türk uygarlığı, yasaları ve kültürü hakkında önemli bilgiler içermektedir." ifadesinden A ve C seçeneklerine; "Yazıtlarda geçen 'Çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim, nüfusu az milleti çok ettim.' ifadeleri kağanların millete karşı sorumlu olduğunu ortaya koymaktadır. "ifadelerinden E seçeneğine ulaşılabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: İskitler hayvan üslubu sanatının ilk uygulayıcıları olarak bilinirler. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Türk devletlerinde "Ülke toprakları hükümdar ailesinin ortak malıdır." anlayışı sık sık taht kavgalarının yaşanmasına ve ardından, devletlerin kısa sürede yıkılmasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Kutluk Devleti (II. Kök Türk Devleti) olarak da bilinen Kök Türkler Avrupa'ya göç etmemişlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Herodot tarihinde de yer alan Amazon kadın savaşçıları İskitlerin soyundandır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Avrupa Hun Devleti'nin en parlak dönemi Attila Dönemi'dir. Attila tahta çıktıktan sonra ilk olarak Doğu Roma İmparatorluğu'yla 434 yılında Margos Antlaşması'nı imzalamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma
Test 20 Çözümleri

Çözüm 1: Mete Han MÖ 198 yılında yaptığı başka bir antlaşmayla Hunlar ile Çinliler arasındaki ilk resmî ticaret ilişkilerini başlattı. Sınır şehirlerindeki pazarlarda yürüyen bu ticaret sırasında Türkler Çinlilere canlı hayvan, hayvansal gıdalar, at, deri, kürk ve silah satıyorlardı. Buna karşılık onlardan ipekli kumaşlar, takı malzemeleri, porselen türü kap kacaklar, pirinç ve diğer hububatlar satın alıyorlardı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Uygur Türkleri, başta Budizm olmak üzere çeşitli dinlere bağlı değişik kültürlerle ilişki kurdukları hâlde, dini terimlerin bile Türkçe karşılıklarını kullanmaya özen göstermişlerdir. Böylece milli benliklerini korumaya çalışmışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Mektupta yer alan ifadelerde Türklerin savaşçı karakterine ve adalet anlayışına vurgu yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Oğuzların yaşayışları ile Oğuz – Kıpçak savaşları (Dede Korkut Hikâyeleri), Türk – İran savaşları (Alp Er Tunga Destanı). Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Göçebe hayat yaşayan Türklerin geniş alanlara yayılması ve hoşgörülü yapıya sahip olması, Türkler arasında farklı dinlerin yayılmasına ortam oluşturmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: İslamiyet öncesi Türkler genelde göçebe bir yaşam tarzı sürdükleri için bu yaşam tarzına bağlı olarak temel geçim kaynağı hayvancılık olmuş ve dokumacılıkta oldukça ileri gitmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Türk inanç felsefesi soy, dil ve din yönlerinden insanları birbirinden ayırmayan bir anlayışa sahip olduğu için fethedilen topraklarda yerli kültürlere dokunulmamış, farklı dinlere karşı hoşgörülü davranılmış, din adamları ayrıcalıklı sayılmamış ve eşitlik temeline dayanan bir toplum yapısı görülmüştür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8:

I. Türeyiş Destanı (Uygurlar)

II. Göç Destanı (Uygurlar)

III. Ergenekon Destanı (Kök Türkler)

IV. Oğuz Kağan Destanı (Hunlar) Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: İslamiyet öncesi Orta Asya'da kurulan Türk devletleri hakkında bilgi edinilmek istenirse Harzemşah kaynaklarına başvurulmaz. Harzemşahlar, Orta Asya'da Harezm bölgesinde Kutbeddin Muhammed Harezmşah tarafından kurulan Türk-İran geleneğine dayalı bir Türk İslam devletidir (1077-1231). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Gök Tanrı inancı gereği ilk Türk devletlerinde Güneş'in doğduğu yere ayrı bir önem verilirdi. Bundan dolayı kağanın çadırı doğuya açılır, tahtı da doğuya dönük olarak yerleştirilirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Hükümdarlık Sembolleri: Otağ (hakan çadırı), örgin (taht), kotuz (sorguç), tuğ (sancak), davul (körüg/köbürge, nevbet), kemer (kur), kılıç, yay, kama, kamçı (berge), ordu (çadır kent), toy (şölen). Orun: Kurultay toplantılarında bulunanların Türk devlet anlayışına uygun kurallara göre oturmasına denir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: XIX. yüzyılda Danimarkalı bilgin Wambery (Vamberi), Türk kelimesinin "türemek" fiilinden geldiğini ileri sürmüştür. Wambery'e göre nasıl ki "yürümek"ten "yürük" veya "yörük" sözcükleri türetilmişse "türemek"ten de "Türük" sözcüğü türetilmiş ve bu sözcük zaman içinde Türk şekline dönüşmüştür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Gürz: Ateşli silahların bulunuşundan önce, savaşlarda silah olarak kullanılan, sapı ağaç ya da demir, kendisi bakır ya da tunçtan yapılan ağır topuz. Doğru cevap E seçeneğidir.

2. ÜNİTE: TÜRK İSLAM TARİHİ

Türk İslam Devletleri
Test 1 Çözümleri

Çözüm 1: Talas Savaşı'nın Sonuçları:

- Orta Asya Çinlilerin egemenliğine girmekten kurtulmuştur.
- Türklerle Müslüman Araplar arasındaki ilişkiler iyileşmiş savaşların yerini dostluklar almıştır.
- Türklerle Müslüman Araplar arasında ticari ilişkiler gelişmiştir.
- Türkler kitleler halinde İslamiyet'i kabul etmeye başlamıştır ve Talas Savaşı Türk İslam tarihinin başlangıcı kabul edilmiştir.
- Esir alınan Çinliler aracılığıyla kağıt, matbaa, pusula, barut gibi teknik buluşlar Müslümanlara geçmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Türklerin İslam dünyasına hizmetleri:

- Batı'da Bizans ve Haçlılara karşı, doğuda Moğol tehlikesine karşı İslam dünyasını Türkler korumuşlardır.
- Memlükler halifeyi kendi ülkelerinde koruma altına almışlardır.
- Osmanlı Devleti Dönemi'nde İslam devletinin liderliğini yaptılar.
- Değişik bölgelerde kurmuş oldukları devletler yoluyla İslamiyet'i batı ve doğu'da yaydılar. (Gazneliler Hindistan'a, Osmanlılar Balkanlara)
- İslam uygarlığının gelişmesine büyük katkıda bulundular. (Farabi, İbn-i Sina, Biruni, Harezmi, İbn-i Türk önemli Türk bilim adamlarıdır.)
- Eğitim ve öğretim kurumları açısından İslam dünyasının gelişmesini sağladılar (Nizamiye Medresesi)
- İslam sanatına da katkıda bulunmuşlardır.
- İslamiyet'in yayılmasına ve bir dünya dini olmasına katkıda bulunmuşlardır.
- İslam dünyasına önemli devlet, bilim ve sanat adamları kazandırmışlardır. İslam kültürünü geliştirerek batıya tanıtmışlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkler İslamiyet'e geçtikten sonra devlet işlerinin görüşüldüğü kurultay yerine divan teşkilatını kurmuşlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Gök Tanrı inancı ile İslam inancında ruhban sınıfı yoktur. Yani din adamları toplumda ayrıcalıklı değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra birçok devlet ve atabeyliğin ortaya çıkması siyasi gücün otoritesini kaybettiğini gösterir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Abbasilerin Türklere karşı takip ettiği hoşgörülü politika yönetimde ve orduda Türklere görev vermeleri Türklerin kitleler hâlinde İslamiyet'e geçmelerinde etkili olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Talas Savaşı her iki devletin İpek Yolu'na hakim olmak istemesi, Abbasilerin İslamiyet'i yayma ve Çin'e karşı Türklere yardım amacıyla çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Karahanlı Devleti taht kavgası sonucu doğu ve batı şeklinde ikiye ayrılmışlardır. Doğu Karahanlı Devleti, Karahıtaylar tarafından ortadan kaldırıldı. Batı Karahanlı Devleti ise Harzemşah Devleti tarafından ortadan kaldırıldı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Türk İslam devletlerinde hükümdarın kendi adına para bastırması bağımsızlık alametlerinden biridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Gök Tanrı dini ile İslamiyet arasındaki benzerlikler Türklerin İslamiyeti kabul etmelerini kolaylaştırmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkler ile Müslümanlar Hz. Ömer Dönemi'nde İran'ın fethiyle sınır komşusu olmuşlardır. Hz. Osman Dönemi'nde ise İslam Devleti'nin sınırları Ceyhun Nehri'ne kadar genişleyince Türkler ile Müslüman Araplar arasında mücadeleler başlamıştır. Türkler, Abbasiler Dönemi'nde toplu olarak İslamiyet'i kabul etmeye başlamışlardır. İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyu Karluklardır. İslamiyet'i resmi din olarak kabul eden Orta Asya'daki ilk Türk devleti Karahanlılardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Talas Savaşı'nda Çin'e karşı Abbasileri destekleyen Türk boyu Karluklardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam devletlerinde eskiden beri kullanılan hâkimiyet sembolleri varlığını sürdürdü. İslami dönemde bunlara hutbe, para, hilat ve menşur gibi yeni semboler eklendi. Örneğin Karahanlı ve Gaznelilerde hükümdarlar meşruiyetlerinin tanınması için halife adına hutbe okutup para bastırırdı. Halife de menşur denilen yazılı bir belge ve hilat adı verilen özel giysiler göndererek onların hükümdarlığını onaylardı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Gazneli Mahmut, Abbasi halifesini Şii Büveyhoğullarının hâkimiyetinden kurtardığı için halife ona sultan unvanını vermiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Sultan Mesut Dönemi'nde Gazneliler, 1040 yılında Selçuklularla yaptıkları Dandanakan Savaşı'nda yenilerek Hindistan'a çekilmek zorunda kalmıştır. Gazneli Devleti bu savaştan sonra zayıflama sürecine girmiş, Gurlular tarafından Hüsrev Melik'in esir edilmesiyle 1187'de son bulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Karahanlılar; Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi Türkleri tarafından Orta Asya'da kurulmuş ilk Türk İslam devletidir. Bu yönüyle Türk İslam sentezini gerçekleştiren ilk devlet olup Türk İslam tarihine ait ilk eserler vermişlerdir. Ticaret yolları üzerinde ribat adını verdikleri kervansaraylar inşa etmiş eğitim ve öğretime büyük önem vererek Türk İslam tarihindeki ilk medreseyi açmışlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Büyük Selçuklu Dönemi'nde önemli devlet adamlarına suikastler düzenleyen ve haşhaşiler olarak bilinen Batînî anlayıştaki örgütün kurucusu Hasan Sabbah'tır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Afganistan ve Kuzey Hindistan'ı içine alan geniş sınırlara sahip Gazneliler, bu durumu nedeniyle merkezi otoriteyi sağlamada zorlandığı gibi farklı ırk ve dinden insanları barındırması nedeniyle de ulusal bir kültür oluşturamamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Türklerin Talas Savaşı'ndan sonra kitleler halinde İslamiyeti kabul etmeleri Türk İslam tarihini başlatmıştır. Bu açıdan Talas Savaşı Türk Tarihi için bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Talas Savaşı'ndan sonra Müslümanlar kağıt ve matbaanın kullanılmasını öğrenmişlerdir. Bu olay dünya kültür tarihi açısından önemli sonuçlar doğurmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Çinlilerle Abbasiler arasında yapılan Talas Savaşı'nda Abbasilerin yanında yer alarak Çinlilerin yenilmesinde etkili olan Türk boyu Karluklardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Hz. Osman Dönemi'nde Kafkasya'da Müslümanlarla savaşarak Müslümanların Kafkasya'nın içlerine doğru ilerlemesine engel olan Türk devleti Hazarlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı unvanını alan Büyük Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Abbasiler, Karlukların da desteğiyle Talas Savaşı'nı kazanmışlardır. Türkler toplu halde İslamiyet'i kabul etmeye başlamışlardır. Çin'in Orta Asya'ya egemen olması önlenmiştir. Abbasilerle Türkler arasında ticari ilişkiler gelişmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: 1058'de Abbasi halifesi, temsil ettiği siyasi otoriteyi Tuğrul Bey'e devretmesi devlet işlerinde dinin etkisinin kaldırıldığı anlamına gelmez. Doğru cevap A seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: İslamiyet'in ilk kez Arabistan dışına yayılması Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde başlamıştır. Türkler bu dönemde henüz İslamiyet'le tanışmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Orta Asya'daki ilk Müslüman Türk devleti olan Karahanlı Devleti; Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi boyları tarafından 840 yılında kurulmuştur. Devletin merkezi Balasagun olup bilinen ilk hükümdarı Bilge Kül Kadir Han'dır. Satuk Buğra Han, İslamiyet'i kabul eden ilk Karahanlı hükümdarıdır. Müslüman olduktan sonra Abdülkerim adını alan Satuk Buğra Han, Türkler arasında İslamiyet'in yayılması için mücadele etmiş ve bu nedenle El-Mücahit, El-Gazi unvanları ile anılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Gazneli Devleti, Samanilerin Türk komutanlarından Alp Tegin tarafından 963 yılında başkenti Gazne olarak Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulan Müslüman Türk devletidir. Gaznelilerin başına geçen Gazneli Mahmut, devlete en parlak dönemini yaşatmıştır. Hindistan üzerine 17 sefer yaparak İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasına katkı sağlamıştır. Abbasi halifesi, İslam dünyasına yaptığı hizmetlerden dolayı Gazneli Mahmut'a "Sultan" unvanını vermiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Karahanlılarda; hakan yerine Arslan Han unvanının kullanılması ve yönetimde divan teşkilatının oluşturulması İslamiyet'in etkisiyle ortaya çıkan uygulamalardır. Devletin ikili teşkilatla yönetilmesi ise İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen uygulamalardan biridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Tabgaç Çinde kurulmuş bir Türk devletidir (338-376). Karahanlıları oluşturan boylar ise; Karluk, Yağma, Çiğili Tuhsi, Ezgiş, Bulak. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Tolunoğulları ve İhşidilerin Abbasilerden ayrılarak Mısır'da devlet kurmaları Abbasilerde merkezi otoritenin zayıf olduğunu aynı zamanda Türklerin de teşkilatçı yönünü gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Türk devletlerinde halkın dini tercihlerinde siyasi otoritenin herhangi bir baskısı olmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmesi, taht kavgalarının yaşanması ve iç isyanların çıkması merkezi otoritenin zayıf olduğunu gösterir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Bizans sınırında Avasım adı verilen şehirler Abbasiler tarafından kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye Selçuklu Devleti'nin Sinop, Antalya, Alanya ve Sığdak gibi sahil yörelerine sahip olması denizciliğin gelişmesine neden olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Gazneli Mahmut Hindistan'a on yedi sefer düzenlemiş, İslamiyet'i Hindistan'a yaymış, Abbasi halifesi tarafından kendisine sultan unvanı verilmiştir. Türk tarihinde "sultan" unvanını kullanan ilk hükümdar Gazneli Mahmut'tur. Gazneli Devleti'nin kurucusu Alp Tigin'dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Denizcilikle Uğraşan Türk Beylikleri

- Aydınoğulları
- Menteşeoğulları
- Karesioğulları
- Pervaneoğulları
- Candaroğulları
- Saruhanoğulları

Germiyanoğulları denizcilikle uğraşmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Karamanoğlu Mehmet Bey Türkçe'yi resmi dil olarak kabul etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: Yönetici sınıf Türk, halkı Arap olan bir Türk devletidir. Resmi dili Arapçadır. Hoşgörülü bir yönetim sistemi uygulanmıştır. En önemli mimari yapısı Tolunoğlu Ahmet Camisi'dir. Tolunoğlu Devleti, Memlükler tarafından değil Abbasiler tarafından ortadan kaldırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: İhşit Devleti, Türklerin Mısır'da kurdukları ikinci devlettir. Mekke ve Medine ilk kez bu dönemde Türklerin egemenliği altına girmiştir. Fatımiler tarafından ortadan kaldırılmıştır. Başkenti Kahire'dir. İlk Türk İslam devleti Orta Asya'da Karahanlılar Avrupa'da ise İtil Bulgarlarıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Türklerin Şii tehlikesine karşı Abbasi halifesini koruması İslam dünyasının siyasi lideri olduğunu gösterir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Otrar Olayı: Harzemşah hükümdarı Alaaddin Muhammed zamanında Moğol tüccarlarının casusluk gerekçesiyle idam edilmesi ve bunun üzerine Cengiz Han'ın batıya doğru istila hareketine başlamasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla Selçuklu topraklarında çeşitli devlet ve atabeyliklerin kurulması tahta çıkma usulü olan veraset sisteminde değişikliğe yol açmamıştır Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Karahanlı Devleti'nin kurucusu Bilge Kül Kadir Han'dır. Başkenti Balasagun şehridir. Karluk, Yağma ve Çiğil Türkleri birleşerek bu devleti kurmuşlardır. Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslamiyet'i resmi din olarak kabul etmişlerdir. Resmi dili ve edebiyat dili Türkçedir. Arapça ve Farsça değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Ticareti geliştirmek için yapılan çalışmalar:

- Sinop, Samsun, Alanya ve Antalya gibi liman kentleri alınmıştır.
- Kervansaray, hanlar ve bedestenler yapılmıştır.
- İpek ve Baharat yolları alınarak güvenlik sağlanmıştır.
- Ticari güvence usulü ile ilk defa devlet sigortacılığını başlatmışlardır.
- Venediklerle ticari antlaşmalar yapılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Malazgirt Zaferi sonrası Anadolu'da I. Anadolu Beylikleri Dönemi başlamıştır. Bu beylikler; Saltuklular, Artuklular, Mengücekler, Danişmentliler ve Çaka Beyliği'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Karesioğulları Beyliği, Balıkesir ve Çanakkale dolaylarında kurulmuştur. Denizcilikle uğraşmış, donanma oluşturmuştur. Osmanlı Devleti'ne katılan ilk Türk beyliğidir. Orhan Bey Döneminde Osmanlı topraklarına katılmıştır. Anakara Savaşı'ndan sonra Osmanlı, Timur Devleti'ne yenilince, beyliklerin çoğu yeniden kurulmuştur. Ancak Karesioğulları Osmanlı'ya bağlı kalmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye Selçuklu Devleti'nin güç kaybetmesinden sonra kurulan Türk beylikleri, Moğolların baskısı sonucu büyük çoğunluğu Batı Anadolu'da kurulmuştur. Batı Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli rol oynamışlardır. Bizans ile mücadele etmişlerdir. Türk siyasi birliğini sağlamak amacıyla birbirleriyle mücadele etmişlerdir. Türkiye Selçuklu Devleti'ni yeniden kurmaya çalıştıkları söylenemez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11:

- Gazneli Devleti'nin kurucusu Alp Tigin'dir.
- Afganistan'da kurulmuştur.
- Hindistan'a 17 sefer düzenleyerek İslamiyet'i yaymışlardır.
- İsmini merkez olarak kullandığı Gazne'den almıştır.
- Afganistan'ın yerli halkı olan Gurlar tarafından yıkılmıştır.
- Gaznelilerin resmi dili Türkçe değildir. Resmi dili Arapça, edebiyat dili Farsçadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Bizans ve Avrupalı tarihçilerin adil unvanını verdikleri hükümdar Sultan Alp Arslan'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Zengiler, Börililer, İldenizoğulları ve Salgurlular Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflaması üzerine bu devletten ayrılarak kurulan atabeyliklerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 5 Çözümleri

Çözüm 1: Memlûklular kendilerinden önceki Türk devletlerinin yönetim özelliklerini devam ettirmekle birlikte bir hanedanlık tarafından yönetilmediler. Taht değişikliklerinde ölen hükümdarın soyundan olanlar yerine çoğu zaman ordunun önde gelen komutanlarından birini sultan ilan ettiler. Bu durum Memlûklularda sık sık hükümdar değişikliğine neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Eyyubiler kendilerinden önceki Türk devletleri gibi Mısır'da sulama kanalları inşa ettiler (Tarım-Ekonomi). Avrupa devletleriyle ticaret antlaşmaları yaptılar (Ekonomi). Ülkenin her yerinde medreseler, kütüphaneler, hanlar ve sınırların korunması için kaleler inşa ettiler (İmar-Askeri). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Abbasi devlet yönetiminde Türklerin belirleyici bir güç olarak öne çıkması Araplar ve İranlılarda rahatsızlıklara neden oldu. Söz konusu çevrelerle Türkler arasında başlayan çekişmelere bir de merkezî otoritenin zayıflığı eklenince ülkenin çeşitli yerlerinde küçük devletler ortaya çıktı. Bu devletlerin belli başlıları Kuzey Afrika'da Ağlebiler, Horasan'da Tahiriler, Maveraünnehir'de Samanoğulları, Mısır'da Tolunoğulları ve İhşîdîler ile Irak ve İran'da Büveyhoğullarıydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Haçlı saldırılarına karşı Müslümanları ve kutsal toprakları koruyarak Mekke ve Medine'nin hizmetkarı anlamına gelen "Hadimü'l-haremeyn" unvanını alarak bu unvanı kullanan ilk hükümdar Selahaddin Eyyubi'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Mekke ve Medine'nin bulunduğu Hicaz bölgesine egemen olan ilk Türk devleti İhşidlerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Tuğrul Bey'in halifeyi Büveyhoğullarının baskısından kurtarmasının ardından halifelik sarayında düzenlenen törende Abbasi Halifesi Kaim bi-Emrillah Tuğrul Bey'e iki taç giydirip kılıçlar kuşatarak onu Doğu'nun ve Batı'nın hükümdarı ilan etti. Tuğrul Bey'i resmi bir fermanla İslam aleminin siyasi liderliğine yükseltti. Bundan sonra Abbasi halifeleri sadece dini yetkilerini kullanabilen sembolik birer görevliye dönüştüler. Böylece Büyük Selçuklu Devleti sultanın dini bakımdan halifeye, halifenin de siyasi bakımdan sultana bağlı kalması uygulamasını başlattı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Abbasi halifesini Büveyhoğullarına karşı koruduğu için halife tarafından kendisine "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" unvanı verilen, böylece İslam dünyasının siyasi lideri olan Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Mehmet Akif Ersoy'un "Şarkın en sevgili sultanı" diye ifade ettiği hükümdar Selahaddin Eyyubi'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Bizans ordusunda paralı askerlik yapan Türk asıllı Peçenekler ve Uzlar (Oğuzlar) Malazgirt Savaşı sırasında Büyük Selçuklu saflarına katılmışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Elbistan yöresinde kurulan Türk beyliği Dulkadiroğulları Beyliğidir. Bu beyliğin Yavuz Sultan Selim tarafından ortadan kaldırılmasıyla Anadolu Türk birliği kesin olarak sağlanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye Selçuklu Devleti ve beyliklerin denizciliğe yönelmelerinde ticareti canlandırmak, kıyı bölgelerini dış saldırılardan korumak ve deniz ulaşımından yararlanmak istemeleri etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12:

Bacıyanı Rum: Moğollara karşı mücadele etmek amacıyla kadınların kurduğu teşkilattır.

Feteyanı Rum: Gençlerin oluşturduğu teşkilattır.

Gaziyanı Rum: Sosyal ve askeri amaçlı faaliyet gösteren dervişlerden oluşan gruplardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Gazneli Mahmut'tan sonra yerine geçen oğlu Mesut Dönemi'nde Gazneliler, Horasan'a hâkim olmak isteyen Selçuklularla mücadele etti. 1040 yılında Dandanakan denilen yerde yapılan savaş Selçukluların zaferiyle sonuçlandı. Bu yenilgiden sonra zayıflayan Gazneli Devleti 1187 yılında Afganistan'ın yerli halkı Gurlar tarafından yıkıldı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Osmanoğulları, Germiyanoğulları, Karesioğulları ve Karamanoğulları Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulan Türk beylikleridir. Saltukoğulları Beyliği Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinden biridir. Türkiye Selçuklu Devleti'nden önce kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Malazgirt Savaşı'nın sonuçları şunlardır:

- Anadolu kapıları Türklere açılmıştır.
- Anadolu Türk tarihi başlamıştır.
- Bizans'ın İslam dünyası üzerindeki baskısı sona ermiştir.
- Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmaya başlamışlardır.
- Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesinde etkili olmuştur.
- Bizans İmparatoru esir alınmıştır.

Malazgirt Savaşı sonunda Anadolu Türk birliği sağlanamamıştır. Çünkü Anadolu'da birçok bağımsız beylik kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 6 Çözümleri

Çözüm 1: Gazneli Devleti'nin hükümdarı Sultan Mahmut'un Hindistan'a on yedi sefer düzenlemesinin nedenleri şunlardır:

- Hindistan'daki zenginlikleri ele geçirmek
- İslamiyet'i Hindistan'a yaymak
- Bölücü mezhep mensuplarının faaliyetlerine son vermek
- İslam dünyasının liderliğini ele geçirmek istemesi

Sultan Mahmut'un halifeliği ele geçirme gibi bir amacı yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Gazneliler Büyük Selçuklu Devleti'yle yaptıkları Nesa, Serahs ve Dandanakan savaşlarında yenilerek yıkılma sürecine girmiştir. Dandanakan Savaşı Büyük Selçuklu Devleti'nin tam bağımsız hale gelmesini sağlarken Gazneli Devleti'nin yıkılmasına neden olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Gazneli Devleti'nin Yıkılma Nedenleri:

- Taht kavgalarının devleti yıpratması
- Selçuklu Devleti ile yapılan savaşlarda yenilmeleri
- Ülkede çıkan iç isyanların etkisi
- Devletin ekonomik gelirlerinin azalması
- Gurların saldırısı
- Milli bir ordu oluşturamamaları

Batınıler Hasan Sabbah liderliğinde kurulan bir örgüttür. Selçukluların yıkılmasında rol oynamışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Ani Kalesi'ni fethetmesi nedeniyle Abbasi halifesi tarafından "Fethin Babası" unvanı verilen Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında, Karahıtaylarla yapılan Katvan Savaşı, Oğuz İsyanı ve Batınilerin yaptıkları zararlı çalışmalar etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulan devletler:

Suriye Selçukluları: Tutuş tarafından Suriye'de kurulmuştur.

Horasan Selçukluları: Horasan'da kurulmuştur. Başkenti Merv'dir.

Irak Selçukluları: Azerbaycan ve İran'da kurulmuştur. Başkenti Hamedan'dır.

Kirman Selçukluları: Irak'ta Kirman bölgesinde kurulmuştur.

Türkiye Selçukluları: İznik'te Süleyman Şah tarafından kurulmuştur.

Mısır'da herhangi bir Selçuklu Devleti kurulmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Büyük Selçuklu Devleti zamanında kurulan atabeylikler:

- **İldenizoğulları;** Azerbaycan'da kurulmuştur. Merkezi Tebriz'dir. İl Deniz tarafından kurulmuştur.
- **Salgurlular;** İran'da kurulmuştur. Merkezi Şiraz'dır. Sungur tarafından kurulmuştur.
- **Börililer;** Suriye'de kurulmuştur. Merkezi Şam'dır. Tuğtekin tarafından kurulmuştur.
- **Beg-Tekinoğulları;** Irak'ta kurulmuştur. Merkezi Erbil'dir. Zeyneddin Ali tarafından kurulmuştur.
- **Zengiler:** Irak'ta kurulmuştur. Merkezi Musul'dur. İmadeddin Zengi tarafından kurulmuştur.

İnaloğulları Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerindendir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Malazgirt Savaşı'ndan sonra komutanlarını toplayarak Anadolu'da fetih hareketlerini hızlandırmak için "Fethedilen toprakları fetheden kişiye aittir" emrini veren Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Hasan Sabbah önderliğinde İran'da bulunan Alamut Kalesi'ne yerleşerek Selçuklular aleyhinde faaliyet gösteren grup Batınilerdir. Batınilerin zararlı çalışmaları Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında da etkili olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: 1040 ile 1157 yılları arasında hüküm süren Büyük Selçuklu Devleti'nin en parlak dönemi Melikşah Dönemi'dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Büyük Selçuklu Devleti'nin son dönemlerinde İranlıların devlet yönetiminde etkilerinin artması ve vergi anlaşmazlığı nedeniyle çıkan isyan Oğuz İsyanı'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Nizamülmülk, Alp Arslan ve Melikşah dönemlerinde görev yapmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Malazgirt Savaşı'nın başlamasından sonra Peçenek, Uz ve Kıpçak güçleri Selçukluların safına geçerek Selçukluların savaşı kazanmalarında etkili olmuşlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Eyyubi hükümdarı Selahaddin Eyyubi'nin Haçlıların eline geçen Kudüs'ü fethetmesi, İslam dünyasında saygı duyulan ve ünlenen bir hükümdar olmasını sağlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 7 Çözümleri

Çözüm 1: Tuğrul Bey Dönemi'nde Mısır'da egemenliğini sürdüren Fâtımiler ve Bağdat'ta bulunan Şii Büveyhoğulları, Abbasilere yönelik yıkıcı faaliyetlerde bulunmuştur. Abbasi halifesi, Tuğrul Bey'e bir mektup yazarak halifeliği Fâtımi ve Büveyhoğullarının baskısından kurtarmasını istemiştir. Bunun üzerine harekete geçen Tuğrul Bey 1055 yılında Bağdat'a girerek Büveyhoğullarının varlığına son vermiştir. Bağdat camilerinde artık hutbeler Tuğrul Bey adına okunmaya başlanmıştır. Tuğrul Bey'in bu başarısı üzerine, Abbasi halifesi sarayında Abbasi ve Büyük Selçuklu devleti yöneticilerinin de bulunduğu büyük bir tören gerçekleştirmiştir. Halife Kaimbiemrillah bu özel törende zulmü yıktığı, adaleti kurduğu ve İslamiyet'e yaptığı hizmetler için Tuğrul Bey'e memnuniyetini dile getirmiştir. Halife Tuğrul Bey'e altın kılıç, sancaklar, hilatlar vermiş ve başına iki taç giydirmiştir. Tuğrul Bey'in başına giydirilen iki taç, onun "Şark ve Garpın Sultanı" olduğu anlamına gelmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Gazneli Mahmut'tan sonra yerine geçen oğlu Mesut Dönemi'nde Gazneliler, Horasan'a hâkim olmak isteyen Selçuklularla mücadele etti. 1040 yılında Dandanakan denilen yerde yapılan savaş Selçukluların zaferiyle sonuçlandı. Bu yenilgiden sonra zayıflayan Gazneli Devleti'nin yıkılmasının hız kazanmasında çok uluslu yapısı etkili oldu. 1187 yılında Afganistan'ın yerli halkı Gurlar tarafından yıkıldı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Selçukluların tarih sahnesine çıktıkları coğrafyada Karahanlılar ve Samanoğulları devletleri bulunmaktaydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Danişmentliler ve Artuklular gibi Anadolu Beylikleri Malazgirt Savaşı sonrası kurulmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Otrar faciası, Moğol imparatoru Cengiz Han ve Harzemşah hükümdarı Sultan Alâeddin Muhammet arasında olmuştur. 1218 yılında Moğolların gönderdiği 450 tüccarın Harezmşah'ın valisi tarafından Otrar'da katledilmesiyle param parça olmuştur. Bu katliam tarihe " Otrar faciası " olarak geçmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Hz. Ömer'in Sasani Devleti'ne son verdiği Nihavend Savaşı'nın ardından Müslümanlar Türklerle ilk temaslara başlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Harzemşah Devleti, Moğolların İslam dünyasına yönelmelerinde etkili olmuştur. Yassı Çimen Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'nde yenilerek dağılma sürecine girmişlerdir. Harzemşahlar kültür ve medeniyet açısından Büyük Selçuklu Devleti'ni örnek almışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Satuk Buğra Han El Mücahit ve El Gazi unvanlarıyla tanınmaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Bizans'ın Tuğrul Bey ve Abbasi Halifesi adına hutbe okutması Pasinler Savaşı'nın sonucudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Bizans İmparatoru Romen Diyogenes Malazgirt Savaşı'nda Sultan Alp Arslan tarafından esir alınmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Eyyubi hükümdarı Selahaddin Eyyubi'nin Kudüs'ü fethetmesi III. Haçlı Seferi'nin başlamasında etkili olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Memlük Devleti Eyyubi komutanlarından Aybek tarafından Mısır'da kurulmuştur. Osmanlı Devleti ile çağdaş bir devlettir. Mekke ve Medine'ye hâkim olmuştur. Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim Mısır'ı alarak Memlük Devleti'ne son vermiştir. Başkenti Medine şehri değil, Kahire'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Moğolların Bağdat'ı alarak Abbasi Devleti'ne son vermelerinden sonra Abbasi halifesi Memlük Devleti'ne sığınarak varlığını sürdürmüştür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Moğollara karşı Türkiye Selçuklu beylerine yardım ederek Moğolları, Aynı Calut Savaşı'nda yenilgiye uğratıp Moğolların batıya doğru ilerleyişini durduran Türk devleti Memlük Devleti'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Gazneli ve Babür Hindistan'ın bir bölümüne hakim olmuşlardır. Dolayısıyla bu iki devlete ait eserlere Hindistan'da rastlamak mümkündür.

Karahanlılara ait eserlere Hindistan'da rastlanmaz. Çünkü Karahanlılar Hindistan'a hakim olmamışlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 8 Çözümleri

Çözüm 1: Memlükler'de devlet yönetimi babadan oğula geçen bir saltanat şeklinde olmamıştır. Yönetim tek bir hanedanın elinde olmayıp, askeri gücü eline geçiren komutanlar ve emirler hükümdar olmuştur. Bu durum sık sık hükümdar değişikliğine ve istikrarın bozulmasına neden olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Türkiye Selçuklu Devleti'nde görülen yoksulların yemek ihtiyacını karşılayan imaretlerin kurulması, darüşşifa denilen hastanelerde muayene ve tedavilerin ücretsiz yapılması, öğrencilerin giderlerinin vakıflar tarafından karşılanması ve ticaret yolları boyunca inşa edilen kervansaraylarda yolcuların üç güne kadar ücretsiz olarak barınabilmesi sosyal devlet anlayışının olduğunu göstermektedir. Bazı askeri sınıf ve memurların giderlerinin toprak gelirlerinden karşılanması sosyal devlet anlayışı ile ilgili değildir Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Kösedağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'ni yenerek Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde etkili Moğol Devleti İlhanlı Devleti'dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Timur'un Rus Knezlikleri ile Türk dünyası arasında bir tampon konumunda olan Altın Orda Devleti'ni yıkması Rusların güçlenmesine ve güneye inerek Türk dünyasını tehdit etmelerine yol açmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye Selçuklu Devleti Sinop, Ahlât, Erzurum ve Antalya'yı fethetmişlerdir. Trabzon fethedilmemiştir. Bu ilde Trabzon Rum İmparatorluğu bulunmaktaydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Anadolu'ya ilk Türk akınları Avrupa Hunları tarafından gerçekleştirilmiştir. (398). İkinci akınlar Sabirler tarafından gerçekleştirilmiştir. Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra ilk düzenli akınlar Selçuklular tarafından gerçekleştirilmiştir. Malazgirt Savaşı öncesinde gerçekleştirilen bu akınların amacı Anadolu'yu tanımak, Anadolu'nun Türkler için uygun olup olmadığını tespit etmekti ve keşif amacı taşımaktaydı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Selçukluların Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya sık sık geçekleştirdikleri akınlarla ve Türkmenleri Anadolu'ya yerleştirmelerin amacı Anadolu'yu yurt edinmekti. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Uç Bölgelerinin Genel Özellikleri

- Savaşların çok sık meydana geldiği bölgedir.
- Askeri, siyasi ve sosyal yönden sürekli değişiklik göstermektedir.
- Uç bölgelerdeki askeri teşkilatlanmaya önem verilmiştir.
- Uçlara yerleşen Türkmenler yarı bağımsız bir konuma sahiptiler. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9:

- Pasinler Savaşı Bizans ile yapılan ilk savaştır. Doğu illerinin bir bölümü fethedilmiştir.
- Malazgirt Savaşı'yla Anadolu kapıları Türklere açılmıştır.
- Miryokefalon Savaşı ile Anadolu kesin Türk yurdu olmuştur.

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Sınırlara yerleşen göçebe Türk boyları devletin sınırlarını korumuşlardır. Sınırlara yerleşen göçebeler boş arazileri işleterek tarımsal üretimin artmasını sağlamışlardır. Göçebelerin yerleşik hayata geçmeleri sağlanmıştır. Türk kültürünün sınır boylarında kökleşmesinde katkıda bulunmuşlardır. Sınır boylarına yerleşen Türkmenler yarı bağımsız bir yapı oluşturmuşlardır. Bu durum siyasi birliğin sağlanmasını güçleştirmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Büyük Selçuklu hükümdarı Alp Arslan tarafından uygulanan "Toprak fethedenin malıdır." politikası kılıç hakkı anlamına gelmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Harzemşah Devleti'nin başkenti Gürgenç şehridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Türk nüfusunun Anadolu'ya yerleşmesini sağlamaları, birçok tarihi eser yapmaları (Köprü, imaret, cami, medrese ve mescit) kurdukları yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermeleri Anadolu'nun Türkleşmesine katkılarının olduğunu göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14:

Tokat Yağıbasan Medresesi: Danişmentliler

Malabadi Köprüsü: Artuklular

Hasankeyf Harabeleri: Artuklular

Divriği Külliyesi: Mengücekliler

İshak Paşa Sarayı: Osmanlılar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Devletleri
Test 9 Çözümleri

Çözüm 1: Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri şunlardır:

- Saltuklular
- Mengücekliler
- Danişmentliler
- Artuklular
- Çaka Bey Devleti

İnançoğulları Denizli bölgesinde kurulmuş II. Dönem Anadolu Türk beyliğidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Alp Arslan'ın komutanlarından Ebul Kasım Saltuk Bey tarafında kurulmuştur. Merkezi Erzurum'dur. Erzurum ve çevresine Türk kültürünün yerleşmesinde önemli rol oynamıştır. Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliğidir. Anadolu'da ilk medreseyi Danişmentlilerin yaptıkları Tokat Niksardaki Yağıbasan Medresesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Danişmentliler Alp Arslan'ın komutanlarından Danişment Ahmet Gazi tarafından kurulmuştur. Haçlılarla mücadele eden bir Türk beyliğidir. Amasya, Kayseri, Kastamonu Tokat, ve Malatya'ya hakim olmuşlardır. Merkezi Sivas'tır. Divriği Külliyesi Mengüceklilere aittir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Artuk Bey, Mengücek Ahmet Gazi, Danişment Ahmet Gazi ve Saltuk Bey Selçuklu komutanlardır. Anadolu'da fethettikleri bölgede beylik kurmuşlardır. Aybek, Eyyubi komutanlarından biridir. Memlük Devleti'ni kurmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Hasan Keyf, Harput ve Mardin kolları şeklinde üçe bölünerek faaliyet göstermişlerdir. Hasan Keyf Artukluları Sökmen Bey tarafından kurulmuştur. İlk merkezi Hasan Keyf idi. Daha sonra başkent Diyarbakır'a taşınmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6:

- **Saltuklular:** Erzurum
- **Mengücekliler:** Erzincan
- **Danişmentliler:** Sivas
- **Artuklular:** Harput
- **Çaka Bey:** İznik değil, İzmir'de kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapan şehirler İznik ve Konya'dır. İlk başkenti İznik'tir. İznik Haçlılar tarafından alınınca başkent Konya olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Türkiye Selçuklu Devleti, Türklerin Anadolu'ya yerleşmesinde önemli rol oynamıştır. Anadolu'nun Türk yurdu haline gelmesini sağlamıştır. Anadolu Türk birliğini sağlayan ilk devlettir. İslam dünyasını Bizans ve Haçlı saldırılarına karşı korumuştur. Kösedağ Savaşı'nda Moğollara yenilen Türkiye Selçuklu Devleti dağılma sürecine girmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Türkiye Selçuklu Devleti'nin sınırlarını sürekli Bizans aleyhinde genişletmesi, Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan atmak istemesi, Türklerin Anadolu'ya kesin olarak yerleşmek istemeleri Miryokefalon Savaşı'nın çıkmasında etkili olan nedenlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Miryokefalon Savaşı'ndan sonra Bizans'ın Anadolu'yu Türklerden geri alma ümidi son bulmuş ve Anadolu kesin bir Türk yurdu haline gelmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye Selçuklu hükümdarı Alâeddin Keykubat Moğol saldırılarını önlemek amacıyla, sınırlardaki sur ve kaleleri onararak asker sayısını artırmıştır. Moğol saldırılarından kaçan Türkmenleri sınır boylarına yerleştirmiştir. Türk devletleriyle iş birliği yapma yollarını aramıştır. Alâeddin Keykubat'ın Bizans ile iş birliği yaptığı söylenemez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Alâeddin Keykubat'ın Karadeniz ticaretini kontrol altına almak istemesi üzerine gerçekleştirilen ilk deniz aşırı sefer olan Suğdak seferi sonunda Selçuklular, Kırım'ı alarak İpek Yolu'nu kontrol altına almışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Moğol saldırıları sonucu Anadolu'ya gelen Türkmenlerin yer ve otlak bulamamaları, devletin onlara sahip çıkmaması ve merkezi otoritesinin zayıf olması üzerine çıkan ayaklanma Baba İshak İsyanı'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Akdeniz'deki hâkimiyet alanını genişletmek için Alanya Kalesi'ni alarak tersane kuran ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar Alaeddin Keykubat'tır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Suğdak seferi – İlk deniz aşırı seferdir.

Baba İshak İsyanı: İsyanın bastırılmasında zorlanan Selçuklu'nun güçsüzlüğünün ortaya çıkması

Miryokefalon Savaşı: Anadolu'nun kesin bir Türk yurdu haline gelmesi

Yassı Çimen Savaşı: Harzemşah Devleti'nin yıkılması

Birinci Anadolu Beylikleri Dönemi Malazgirt Zaferi sonrası başlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Kösedağ Savaşı'nın Sonuçları

- Sivas, Kayseri ve Erzincan şehirlerinin tahrip edilmesi
- Anadolu'daki siyasi birlik bozulmuştur.
- Anadolu'nun batısında Türk nüfusu artmıştır.
- Türkiye Selçuklu Devleti dağılma sürecine girmiştir. Baba İshak İsyanı Kösedağ Savaşı'ndan önce çıkmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 10 Çözümleri

Çözüm 1: Selçuklular zamanında mimari yapılarda; sivri kemer, çift kubbe, köşeli çatı, silindirik ve yivli yüksek ince minare gibi yeni unsurlar kullanılmaya başlandı. Eserlerinde alçı ve taş işlemeciliğine önem veren Selçuklular eserlerde bitki motifleri, geometrik desenler, çini süsleme ve küfi yazılar kullanmışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Türk İslam devletlerinde ekonomik hayat Selçuklular zamanında büyük gelişme göstermiştir. Tarım ve hayvancılığın yanında yollarda güvenliği sağlayıp, posta teşkilatı kurarak ve kervansaraylar inşa ettirerek ticareti canlı tutmaya çalıştılar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Harezmi 780 yılında Özbekistan'ın Karizmi kentinde dünyaya gelmiştir. Cebirin ve algoritmanın kurucusu olduğu için matematik tarihinin en büyük bilim adamı olarak tanımlanır. El Harezmi sadece matematikle değil aynı zamanda astronomi ve coğrafyayla da ilgilenmiştir. Batı dünyasında en çok etkide bulunan bilim adamlarının başında gelir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: İbn-i Sînâ'nın eserleri: El-Kanunu fi't-Tıb, Kitabü'l-Necat, Risale fi-İlmi'l-Ahlak, İşarat ve'l-Tembihat, Kitabü'ş-Şifâ. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Divânü Lügati't Türk: XI. yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmış olan eser, ilk Türkçe ansiklopedik sözlüktür Ayrıca ilk gramer kitabıdır. Bu nedenle ilk filolog (Dil bilimci) Kaşgarlı Mahmut'tur. Eserde ilk Türk dünyası haritası yer almıştır. Bu nedenle ilk Türk haritacısı (kartograf) da Kaşgarlı Mahmut'tur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Selçuklularda esnaflar arasında yardım ve dayanışma amacıyla kurulan esnaf birliklerine ahi teşkilatı denir. Ahi teşkilatı uyguladığı narh sistemiyle satılan malların kalitelerinin tayin edilmesi ve piyasadaki fiyatların kontrolünün yapılmasını sağlayarak piyasada faiş fiyat artışını engellemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7:

I. Divan-ı İstifa: Maliye işlerine bakardı. Başkanına Müstevfi denirdi.

II. Divan-ı Mezalim: Ağır siyasi suçluların davalarının görüşüldüğü yüksek mahkemeydi.

III. Divan-ı Tuğra: Yazışmalara bakardı. Başkanına Tuğrai veya Münşi denirdi. Hükümdara ait yazılara hükümdarın tuğrasını çekerdi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Mısır'da kurulan ilk Türk devleti Tolunoğulları ile ikinci kurulan Akşitler'de (İhşîdîler) yöneticiler Türk, halk ise Araplardan oluşurdu. Bu durum kısa sürede yıkılmalarına neden olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: İkta topraklar: Mülkiyeti devlete aittir. Geliri hizmet veya maaş karşılığı olarak komutanlara, askerlere ve devlet adamlarına verilen topraklardır. Paranın bir kısmıyla atlı asker beslenirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Türk İslam devletlerinde ilk Türklerde olduğu gibi ülke topraklarının çoğunluğu devlete aittir. Bu topraklar miri arazi olarak adlandırılmaktadır. Miri arazilerdeki uygulamalardan biri de geliri hizmet veya maaş karşılığı olarak komutanlara, askerlere ve devlet adamlarına verilen ikta sistemi uygulamasıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Kutadgu Bilig: Yusuf Has Hacip tarafından kaleme alınan eserin adı mutluluk veren bilgi anlamına gelmektedir. Eser İslami Türk edebiyatının ilk yazılı eseridir. Uygur Alfabesi ile yazılmış eserde Karahanlıların saray ve merkez yapılanması, askeri ve yerel teşkilatları ve ideal devletten bahsedilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Cebir ve algoritmanın kurucusu sayılan Harezmi aynı zamanda astronomi ve coğrafya ile de ilgilenmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Türk İslam devletlerinde hukuk şeri ve örfi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Örfi hukuk eski Türk gelenek, görenek örf ve adetlerinin oluşturduğu hukuk sistemidir. Şeri hukuk ise İslam dini esaslarına göre oluşturulan hukuk sistemidir. Türk İslam devletlerinde ayrıca divan kararları da hukuk sisteminde belirleyici olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: İslam dininin ortaya koyduğu esaslardan biri de insanlar arasında yardımlaşmayı ve dayanışmayı emretmesidir. Bu doğrultuda Selçuklular imarethane (yoksullara ve medrese öğrencilerine yiyecek dağıtan hayır kurumu), hamam ve medrese gibi mekânlar kurarak sosyal bir devlet anlayışı sergilemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Siyâsetnâme; Arap, Fars, Hint ve Türk edebiyatlarında devlet adamlarına yöneticilik sanatına ilişkin bilgiler veren yapıtların genel adıdır. Genel olarak hükümdarlar için kaleme alınmış olan siyâsetnâmelerde onların sahip olması gereken nitelikler, saltanatın koşulları ve kuralları anlatılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Türk İslam devletlerinde devlete ait bazı toprak gelirlerinin memurlara maaş karşılığı olarak verilmesine ikta denilmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 11 Çözümleri

Çözüm 1: Türkiye Selçuklu Devleti'nde donanma ve deniz işlerinden sorumlu olan görevlilere, Melik'üs Sevahil ve Reis'ül-Bahr denilirdi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: İkta sisteminin Selçuklulara, hazineden harcama yapmadan bir ordu oluşturma taşrada güveliğin sağlanması toprağın düzenli bir şekilde işletilmesi konusunda önemli yararlar sağlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Türk İslam devletlerinde devlet ait olan arazilere miri arazi denilir.

- **Mülk arazi:** Kişinin özel mülkiyetinde bulunan arazidir.
- **Metruk:** Sahibi olmayan araziler.
- **Vakıf:** Sosyal hizmetler için gelirleri ayrılan arazilerdir.
- **Tımar:** Osmanlı Devleti'nde devlete çeşitli hizmetlerde bulunan kişilere gelirleri verilen arazilerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk İslam devletlerinde, ikta sisteminin uygulanması ve topraklarını boş bırakanlardan ek vergilerin alınması tarımsal üretimi arttırmaya yönelik faaliyetlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Miri arazi, devletin mülkiyetinde bulunan arazilerdir. Has, ikta ve haraci şeklinde bölümlere ayrılmıştır. Mülkiyeti devlete ait olmasından dolayı alınıp satılamaz. Miri araziyi işleten kişiler devletin belirlediği kuralların dışına çıkamazlardı. Bu arazileri işletenlerden devlet, gelirine göre vergi almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Türkiye Selçuklu Devleti'nde, İkta topraklarının küçük bölümlere ayrılarak dağıtılması ve devlete ait arazilerin oranının fazla, özel mülkiyet olan arazilerin az olması toprak zengini kişilerin ortaya çıkmasını yani derebeylik sisteminin oluşmasını önlemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7:

- **Darüşşifa:** Hastane
- **Bimarhane:** Akıl hastanesi
- **Bedesten:** Kapalı çarşı
- **İmaret:** Aş evi, yoksulların yemek yeme yerleri
- **Külliye:** İçinde cami, medrese gibi yapı topluluğunun bulunduğu yerlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Kervansaray; Türk İslam devletlerinde önemli yollar üzerinde yapılan güvenlik ve konaklama ihtiyacını karşılayan ve yolculara karşılıksız hizmet veren kuruluşlardır. İmaret; Yoksulların yeme içme ihtiyacını karşılayan yapılardır. Herhangi bir karşılık almadan hizmet vermişlerdir. Darüşşifa ve Bimarhane hastanelerdir. Halk bu kurumlardan para vermeden hizmet görmüştür. Bedesten: Kapalı çarşılardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Babür Devleti tarafından Hindistan'da yapılan 1983'ten bu yana UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde yer alan eser Tac Mahal'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye Selçuklu Devleti'ne Ait Köşk ve Saraylar

- Kubadabad Sarayı
- Haydar Bey Köşkü
- Alaeddin Köşkü
- Hızır İlyas Köşkü
- II. Kılıç Arslan Köşkü

Tirmiz Sarayı Karahanlılar Dönemi'ne aittir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Sadettin Köpek'in denetiminde yapılan saray Kubadabad Sarayı'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: İkta sisteminin devletin merkezi otoritesinin güçlenmesi, vergilerin düzenli toplanması, devlet hazinesinden harcama yapmadan güçlü bir ordu oluşturulması ve tarımsal üretimin düşmesinin önlenmesi gibi önemli yararları olmuştur. İkta sistemi toprak zengini kişilerin ortaya çıkmasını önlemiştir. Çünkü bu topraklar devlete aitti. Mülkiyeti miras olarak bırakılamazdı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Türk İslam devletlerinde uygulanan Şer'i hukuk İslam hukukudur. Kuran-ı Kerim, hadis, kıyas ve icma şer'i hukukun kaynaklarıdır. Miras, ölüm, aile ve vakıflar ile ilgili davaları çözüme kavuşturur. Şer'i hukukun uygulanmasında kadılar sorumluydu. Şer'i hukukun en üst temsilcisi emir-i arz değildir. Kadı'ül Kudat'tır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: İlk Türk İslam devletlerinde siyasi suçlular ve devlet düzenini bozanları yargılamak, devlet memurları ile ilgili şikâyetleri incelemek ve kadıların verdikleri kararlara yapılan itirazları karara bağlamak gibi işleri yürüten kurum Divan-ı Mezalim'dir.

Divan-ı İşraf: İdari ve mali teşkilatların işleyişini denetler.

Divan-ı İstifa: Maliye işlerinden sorumlu divan

Divan-ı Pervane: İktaların düzenlenmesinden sorumlu

Divan-ı Tuğra: Resmi yazışmalardan sorumlu divan Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Türk İslam devletlerinde devletin gelirleri; Halktan alınan vergiler (öşür, haraç ve cizye), İpek ve Baharat yollarından alınan ticaret ve gümrük vergileri, maden işletmeciliğinden gelen gelirler, savaşlarda elde edilen ganimetler. Vakıflardan vergi alınmazdı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: İzzettin Keykavus, Türkiye Selçuklu Devleti sınırları içerisinde saldırıya uğrayan tüccarların uğradıkları zararları ödeme kararı aldı. Böylece bir tür sigorta sistemi geliştirmiş oldu. Bu durum Selçukluların dış ticaretini geliştirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 12 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam devletlerinde ikta arazilerinin küçük parçalara ayrılarak hak edenlere verilmesinde, merkezi otoriteyi güçlü tutmak ve güçlenerek devlete karşı çıkacak yerel güçlerin oluşmasını önlemek amaçlanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Vakıf arazilerinin mülkiyeti ve kullanım hakkı miras bırakılamaz.

İkta toprakları devlete aittir. Mülkiyeti miras bırakılamaz. Belirli şartlara uyulması halinde kullanım hakkı miras bırakılabilir. Mülk araziler kişinin özel mülkiyetinde bulunan arazilerdir. Mülkiyetini ve kullanım hakkını satması veya miras bırakması kişinin kendi kararına bağlıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: İkta Sisteminin Yararları: Askerlik; Devlet hazinden hiç harcama yapmadan güçlü bir ordu oluşturmuştur. Ekonomi; Toprakların boş kalması önlenerek tarımsal üretim artışı sağlanmıştır. Sosyal; Göçebelerin yerleşik hayata geçlerinde etkili olmuştur. Güvenlik; Oluşturulan ikta askerleri bulundukları yerlerin güvenliğini sağlamışlardır. Siyasi, Devletin ikta sistemi sayesinde ülkenin en ücra köşelerine kadar ulaşması merkezi otoriteyi güçlendirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk İslam devletlerinde kimsenin özel mülkü olmaksızın kamunun veya belirli bir yerdeki halkın doğrudan doğruya ve serbestçe yararlanması için ayrılan topraklara metruk denir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Vakıf arazileri hükümdar, devlet adamları ve hayırsever kişilerin vakıflara bağışladığı topraklardan oluşur. Gelirleriyle sosyal ve ekonomik hayatın canlanması sağlanmıştır. Vakıf toprakları vakfın amaçları dışında kullanılmaz. Alınıp satılamaz ve miras bırakılamazdı. Vakıf toraklarından vergi alınmazdı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Örfi hukuk, Türk töresi, gelenek ve göreneklere dayanan hukuk sistemidir. Yönetim, askerî ve mali davalar örfi hukuka göre çözüme kavuşturulurdu. Örfi hukukun üst temsilcisi Emir-i Dad'tır. Türkiye Selçuklu Devleti'nde askeri davalara Kad-ı leşker (Kadıaskerler) bakardı. Ağır siyasi suçlar ise sultanın başkanlığında divan-ı mezalim denilen mahkemede görüşülerek karara bağlanırdı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7:

- **Öşür:** Müslümanlardan alınan ürün vergisi
- **Cizye:** Müslüman olmayanların askerlik yapmama karşılığında verdikleri vergi
- **Haraç:** Müslüman olmayanlardan alınan ürün vergisi Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Türkiye Selçuklu Devleti'nde kervansaray, hanlar ve bedestenlerin yapılmasının amacı ticareti geliştirme, ekonomiyi canlandırma ve tüccar ve yolculara kolaylık sağlamaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Ahi teşkilatına Müslüman olmayanlar üye olamazdı. Şehirlerin iktisadi hayatına yön vermiştir. Ahi Teşkilatı mesleki eğitimi kalfa, çırak ve usta hiyerarşisine göre uygulamalı olarak vermişlerdir. Ahi teşkilatı üyelerine mesleki, ahlaki sosyal ve dini konularda eğitim vermişlerdir. Ahi teşkilatı adli kurumları denetlemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Türk tarihinde ilk kez Karahanlılar Dönemi'nde ribat (kervansaray), medrese, cami ve mescitlere rastlanmıştır. Bunun sebebi Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devleti olmasıdır. Kubbe mimarisi Karahanlılardan önce Uygurlarda görülmüştür. Ribat; (kervansaray) yolcu ve tüccarların dinlenmesi için önemli yollar üzerinde yapılan yapılardır. Ticareti geliştirmek için yapılmışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye'de ilk kervansaray II. Kılıç Arslan zamanında Kayseri – Aksaray yolunda yapılan Alay Han'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Öşür; Müslümanlardan alınan ürün vergisi, Cizye; Müslüman olmayanların askerlik yapmama karşılığında verdikleri vergi, Haraç; Müslüman olmayanlardan alınan ürün vergisi Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Karahanlı Devleti, Uygur alfabesini resmi alfabe olarak kullanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Semerkant'ta bulunan Uluğ Bey Medresesi ve rasathanesi Timur Devleti dönemine aittir. Timur Devleti hükümdarı ve bilim adamı Uluğ Bey tarafından yapılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 13 Çözümleri

Çözüm 1: Vakıflar, Ahi teşkilatı ve ikta sistemi Türk İslam devletlerinde ekonominin gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Selçuklu medreselerinin giderleri vakıflar ve devlet yardımları ile karşılanmaktaydı. Medreselerde öğrenim görmek isteyen herkes bu hizmetten ücretsiz yararlanmaktaydı. Devletin yönetici ihtiyacı karşılanırdı. Öğrencilere burs verilmekteydi. Yüksek öğretim düzeyinde eğitim veren kurumlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Eski Yunan filozoflarının düşüncelerinin İslam dünyasında yayılmasında önemli rol oynayan Farabi, felsefe ile ilgili önemli çalışmalarda bulunmasından dolayı kendisine Mualimi Sani (ikinci öğretmen) unvanı verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: İmaret – Yoksulların yemek ihtiyaçları karşılayan yapılardır. Darüşşifa – Hastane, Bimarhane – Akıl hastalarının tedavi edildikleri hastanelerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5:

Türbe: Devletin ileri gelenleri ve önemli hizmetlerde bulunan kişiler için yapılan anıt mezarlara denir.

Külliye: Camii, hamam, medrese, vb. binalardan oluşan yapılar topluluğu.

Sebil: Çeşme

İmaret: Yoksulların yeme ve içme ihtiyacını karşılayan aş evleri. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Türk İslam devletlerinde Türk çadırı örnek alınarak yapılan silindirik, çokgen gövdeli, konik ve piramit çatılı anıt mezarlara **kümbet** denilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye Selçuklu Devleti'ne ait Kayseri'de bulunan darüşşifa ve tıp eğitimi veren kurum Gevher Nesibe Şifahanesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: İslam dininin resim ve heykel yapımını olumlu karşılamaması bu sanat alanlarının gelişmesini önlemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Türk İslam devletlerinde killi toprak pişirilerek yapılan yüzeyi sırlı, çeşitli renk ve motiflerle süslenmiş mimari süsleme sanatına Çini denilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye Selçuklu Devleti'nde sultan ve vezirlerin yaşadıkları olaylar, bilim, bitki, hayvan, edebiyat, manzara, portreler gibi konuları seçen ve nakkaşlar tarafından gerçekleştirilen sanat minyatürdür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Gulam askerlerinin üç ayda bir aldıkları maaşa Bistegani denilmekteydi Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Yusuf Has Hacip, Kutadgu Bilig'de adalet, devlet, akıl ve akıbet kavramlarını kişileştirerek aralarında konuşturmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Karahanlılar Dönemi'nde Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan eser Divanı Lugati't Türk'tür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra Karahanlılar Dönemi'nde ortaya çıkan ilk sözlü edebi eser Satuk Buğra Han Destanı'dır. Danişmentname; Danişment Ahmet Gazi'nin hayatını anlatan Danişmentlilere ait bir destandır. Manas Destanı Kırgızlara aittir. Göç Destanı Uygurlara aittir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Türk İslam tarihinde ilk kervansaray ve medreseler Karahanlılar Dönemi'nde yapılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 14 Çözümleri

Çözüm 1: Resmi dili Türkçe olan ilk Türk İslam devleti Karahanlılardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Karahanlı hükümdarı Tabgaç Buğra Han 1054 yılında Semerkant'ta ilk medreseyi yapmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkçe'nin resmi dil kabul edilmesi, Uygur alfabesinin kullanılması, eserlerin Türkçe yazılması, İslamiyet öncesi gelenek ve görenekleri devam ettirmeleri ulusal kültüre önem verdiklerini göstermektedir. Cami ve medrese İslam dininin etkisiyle yapılan eserlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Kutadgu Bilig, Divanı Lugati't Türk, Divan-ı Hikmet ve Atabetul Hakayık Karahanlılar Dönemi'nde yazılan ilk Türk İslam eserleridir.

Makalat: Hacı Bektaş Veli'nin İslam dininin genel hükümlerini Türklerin anlayabileceği bir yorumla işlediği kitabıdır. Karahanlılar Dönemi'nde yazılan bir eser değildir. Hacı Bektaşı Veli, Türkiye Selçuklular Dönemi'nde Anadolu'ya gelmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Türklerin komşuları Rum, Ermeni, Gürcü ve Abazalarla 13. yüzyılda yaptıkları mücadeleyi anlatan on iki hikayeden oluşan eser Dede Korkut Hikayeleridir. Yazarı belli değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Firdevsi, Şehname adlı eseri Gazneliler Dönemi'nde yazarak Sultan Mahmut'a sunmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Sultan unvanını kullanan ilk devlet Gazneli Devleti'dir. İlk hükümdar Gazneli Mahmut'tur. Dolayısıyla sultan unvanı Gaznelilerden önce herhangi bir Türk devleti tarafından kullanılmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Arusü'l Felek Camii, Leşker-i Bazar Ulu Cami, Aslan Cazip Türbesi, Sultan Mahmut Türbesi ve Ribat-ı Mahi gibi mimari eserler Gazneliler Dönemi'nde yapılmıştır. Ribatı Anuşirvan Büyük Selçuklular Dönemi'ne aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Tolunoğlu Devleti'nde zengin fakir ayırt etmeden herkesin ücretsiz tedavi gördüğü merkezlere Maristan adı verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Selçukluların Nizamiye Medreselerini yaygınlaştırma nedenleri

- Batınilerle mücadele edecek bilim ve din adamı yetiştirmek
- Dini ve siyasi karakterli bölücü propagandaları etkisiz hale getirmek
- Devletin ihtiyaç duyduğu memur ve yöneticiyi yetiştirmek
- Okuma yazmayı yaygınlaştırarak yoksul öğrencileri toplumu kazandırmak
- İslamiyet'in Türk boyları arasında yayılmasını sağlayacak din adamı yetiştirmek
- Nizamiye Medreselerinin açılmasında Ahi teşkilatına üye yetiştirme gibi bir amacı yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Büyük Selçuklu Devleti'nde hükümdarın erkek çocuklarını (melik) eğitmekle görevli tecrübeli devlet adamlarına atabey denilir. Atabeyler devlet ve askerlik işlerinde iyi yetişmiş, tecrübeli kimseler arasından seçilirdi. Atabeylik kurumu ilk olarak Büyük Selçuklu Devleti'nde oluşturulmuştur. Tecrübeli, hükümdarların başa geçmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Mevkilerinin yükseltmek için sebep oldukları sarsıntılar devlete büyük zarar vermiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Celali Takvimi

- Büyük Selçuklularda Melikşah Döneminde hazırlanarak kullanılmıştır.
- Güneş yılı esasına göre hazırlanmıştır.
- Başlangıç yılı 1079 kabul edilmiştir.
- Babür Devleti'nde de kullanılmıştır.
- Ömer Hayyam başkanlığında bir heyet tarafından hazırlanmıştır.
- Mali sorunları çözmek amacıyla hazırlanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Büyük Selçuklu Devleti'nde ilk para Tuğrul Bey Döneminde basılmıştır. Altın para Kavurd Dönemi'nde basılmıştır. Büyük Selçuklu Devleti'nde altın paraya dinar, gümüş paraya dirhem denilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: İkta sistemiyle yetiştirilen taşra ordusu sipahilerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 15 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam medeniyetinin oluşmasında etkili olan unsurlar

Türk töresi

İslam dini

Fethedilen bölgelerdeki uygulamalar. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Karahanlı, Gazneli, Büyük Selçuklu ve Türkiye Selçuklu devletlerinde taht kavgalarının çıkmasının en önemli nedeni devletin hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilmesidir. Bu durum hükümdarın ölümünden sonra hanedanın erkek üyelerinin hepsine başa geçme hakkı vermiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3:

Kut: Tanrı tarafından verildiğine inanılan hükümdarlık yetkisi

Kam: Din adamı

Yuğ: Yas töreni

Balbal: Ölen kişinin öldürdüğü düşman sayısını gösteren mezarlar üzerine dikilen heykeller

Toy: Şölen veya meclis Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Abbasi halifesi düzenlediği törenle siyasi yetkilerini Tuğrul Bey'e devrederek ilk kez siyasi otorite ile dini otoritenin ayılmasını resmen kabul etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Abbasi halifeleri tarafından tıraz ile birlikte "külah, keme, kılıç, at, eyer takımı, askeri mızıka, bayrak, para" gibi mal ve eşyaların hükümdara gönderilmesine Hilat denilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Devletin yönetildiği ve hükümdarların özel hayatının geçtiği saraya Karahanlılarda "kapu", Selçuklularda "dergah" denilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Büyük Selçuklu Devleti'nde saraydaki işleri, toplu tören ve protokolü düzenleyen görevliye Has Hacip denir.

Aygucı: İslamiyet öncesi Türklerde başbakan

Tudun: İslamiyet öncesi Türklerde vergi memuru

Atabey: Hükümdarın erkek çocuklarını eğitmekle görevli tecrübeli devlet adamı.

Melik: Selçuklularda hükümdarın erkek çocuklarına denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Karahanlılarda "Yuğruş", Gaznelilerde "hâce-i buzurg" adıyla faaliyet gösteren kurum vezirliktir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Divan-ı Mezalim; vakıfların denetlenmesi, memurlarla ilgili şikayetlerin incelenmesi, kadı mahkemelerinde verilen kararların incelenmesi ve muhtesiplerin yerine getiremediği kararların uygulanması görevlerini yerine getirmiştir. Divan kararlarının denetlenmesi gibi bir görevi yoktur.

Kadı: Hakim, savacı

Muhtesip: Çarşı pazarı denetleyen, belediye işlerini yürüten kurum Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Memlük Devleti'nde hükümdarlar, emir adı verilen vali veya başarılı aynı zamanda güçlü komutanlar arasında seçilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Hutbe, İslam öncesi Türk devletlerinde görülmez. Türk İslam devletlerinde hutbe bağımsızlık sembolü kabul edilir. Diğer bağımsızlık sembolleri ortaktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Türk İslam devletlerinden Karahanlılar resmi yazışmalar ve edebi eserlerde Türkçe'yi tercih etmişlerdir. Gazneli, Büyük Selçuklu ve Türkiye Selçuklu devletlerinde bilim dili Arapça edebiyat dili Farsça kabul edilmiştir. Tolunoğlu Devleti'nin resmi ve edebiyat dili Arapçadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Kutadgu Bilig ile Atebetü'l – Hakayık isimli eserlerin ortak özellikleri;

- Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra yazılmışlardır.
- Edebî özelliklere sahiptirler.
- Türkçe olarak kaleme alınmışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Ünlü Selçuklu veziri Nizamülmülk tarafından yazılan eser Siyasetname'dir.

Şehname – Firdevsi

El Kanun – İbni Sina

El Cebir – Harezmi

Mesnevi – Mevlana'nın eseridir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Büyük Selçuklu Devleti'nde taht kavgalarının çıkmasında devletin hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilmesi etkili olmuştur. Devletin hanedan üyelerin ortak malı kabul edilmesinin hanedanın bütün erkek fertlerinin başa geçme hakkının olması anlamına gelmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 16 Çözümleri

Çözüm 1: Divan-ı Hikmet, Hoca Ahmet Yesevi tarafından yazılmıştır. Tasavvuf alanında Türk İslam dünyasında yazılan ilk eserdir. Türkçe yazılmıştır. İslamiyet'in Türkler arasında yayılmasında katkıda bulunmuştur. Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden sonra yazılan ilk mesnevi türünden eser Kutadgu Bilig'dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Şiri Kebir, Burhanakale, Magaki Atari, Hazera ve Talhatan Camileri Karahanlılar Dönemi'ne aittir. Arusü'l Felek Camii, Gazneliler Dönemi'ne aittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: İlk medreselerin kurulması, öğrencilere burs verilmesi, vakıfların kurulması ve ilk yazılı eserlerin ortaya çıkması gibi gelişmeler Türk İslam tarihinde ilk olarak Karahanlılar Dönemi'nde başlamıştır. İkta sistemini ilk uygulayan Karahanlılardır. Ancak askeri ikta sistemini ilk uygulayan ise Büyük Selçuklu Devleti'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Büyük Selçuklulara ait yapılar şunlardır:

Tuğrul Bey Türbesi

Sultan Sencer Türbesi

İmam Gazali Türbesi

Mümine Hatun Türbesi

Ratkan Türbesi

Kişmar Kümbeti

Arslan Cazip Türbesi Gazneliler Dönemi'nden kalma bir eserdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Selçuklular mimariye yeni uslüplar kazandırmıştır. Bu yenilikler şunlardır:

- Üst üste çift kubbe
- Köşeli çatı
- Sivri kemer
- Türk üçgeni tarzı kubbeler
- Silindirik ve yivli minareler
- Dikdörtgen ve beş köşeli mihrap

Ribat ilk olarak Karahanlılarda görülür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: İlk Nizamiye Medresesi Bağdat'ta yapılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyesi melikler tarafından yönetilen idari yapı eyalettir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Büyük Selçuklu Devleti'nde hükümdarın adına yazılan tüm belgelere hükümdarın imzasını atmakla görevli Divan-ı İnşanın başkanına Münşi (Tuğrai) denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Gazneli, Büyük Selçuklu ve Harzemşah devletlerinde yöneticiler Türk olmasına rağmen halkın çoğunluğunun farklı milletlerden oluşması Fas ve Arap kültürlerinden kolayca etkilenmelerine neden olmuştur. Karahanlıların Arap ve Fas kültürlerinden etkilenmesinin nedeni Türklerin çoğunlukta olduğu coğrafyada kurulmuş olmasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Selçuklularda ilk medrese Melikşah Dönemi'nde değil Tuğrul Bey Dönemi'nde Nişabur'da açılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinde; her iki dinde de ahiret inancının bulunması, İslamiyet'in dini kurallarının Türk gelenekleriyle benzerlik göstermesi etkili olmuştur. Ancak Arapların ve Türklerin milli duygularının kuvvetli olması Türklerin İslamiyet'i kabul etmesinde etkili olmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Türk İslam devletlerinde, devlet hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilmiştir. Para basmak bağımsızlık sembolleri arasına yer alır. İslamiyet öncesi hâkimiyet anlayışlarını devam ettirmişlerdir. Sultan unvanı ilk olarak Gaznelilerde kullanılmıştır. Divana Müslüman olmayan üye katılmazdı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Tıraz Abbasi halifesi tarafından Türk hükümdarlarına gönderilen elbise olup aynı zamanda bağımsızlık sembolleridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 17 Çözümleri

Çözüm 1: Büyük Selçuklu Dönemi'ne ait bazı cami ve mescitler:

Isfahan Mescid-i Cuması

Sultan Sencer Camii (Merv)

Kazvin Haydariye Mescidi

Damgan Mescid-i Cuması

Degaron Camii, Karahanlılara aittir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Büyük Selçuklu Devleti'ne ait bazı kervansaraylar:

- Ribat-ı Şerif
- Ribat-ı Zaferan
- Ribat-ı Anuşirvan Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: İmam Gazali Türbesi Büyük Selçuklu Dönemi'ne ait bir mimari yapıdır.

- Süleymaniye Külliyesi – Osmanlı
- Tirmiz Sarayı – Karahanlı
- Divriği Külliyesi – Mengücekoğulları Beyliği
- İshak Paşa Sarayı – Osmanlı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk İslam devletlerinde idari teşkilatın büyükten küçüğe doğru sıralanışı; eyalet, sancak, kaza, köy şeklindedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Karahanlıların Uygur alfabesini kullanmaları ve resmi dillerinin Türkçe olması Orta Asya Türk kültürünü devam ettirdiklerini göstermektedir. Karahanlılardaki cami ve medreseler İslam kültürünün etkisidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Selçuklu hükümdarlarının halife adına hutbe okutmaları ve halifeden aldıkları yetkiyle devleti yönetmeleri halifeyi dini otorite olarak tanıdıkları anlamına gelmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye Selçuklu Devleti'nde Gevher Nesibe Darüşşifası, I. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde yapılmıştır. Anadolu'daki ilk kervansaray, II. Kılıç Arslan Dönemi'nde yapılmıştır. İlk altın para II. Kılıç Arslan Dönemi'nde bastırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Darülfünun, Osmanlı Devleti'nde yüksekokuldur. Medrese; Selçuklu Devleti'nde görülen eğitim kurumudur. Orta yükseköğretim kurumu niteliğindedir. Nizamiye Medreseleri örnek verilebilir. Gulamhane; Selçuklu Devleti'nde sarayda bulunan askeri eğitim veren bir kurumdur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Türkiye Selçuklu Devleti'nde tahtta hükümdarın bulunmadığı, başkentte olmadığı veya hükümdarın çocuk yaşta olması nedeniyle, devlet yönetimini üstlenen kişiye naip denilirdi.

- **Pervaneci:** Toprak dağıtımından sorumlu kişi
- **Hacip:** Sarayın her türlü işlerinden sorumlu kişi
- **Candar:** Sarayın güvenliğinden sorumlu kişi Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Hilat Türk İslam devletlerinde kullanılan bağımsızlık sembolleri arasında yer alır. Halife tarafından verilir. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülmez. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Abbasi halifelerinin Türk hükümdarlarının hükümdarlığını onayladığı gösteren belgeye menşur adı verilmiştir.

- **Tıraz:** Halife tarafından verilen elbise
- **Berat:** Memurların atama belgesi
- **Ferman:** Padişahların verdikleri emirler
- **Berid:** Posta teşkilatı Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Hutbe okutmak, nevbet, sancak, taht, saltanat çadırı, çetr, para basmak ve tuğra gibi kavramlar Türk İslam devletlerinde bağımsızlık sembolleri arasında yer alır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Büyük Selçuklu Devleti'nde vilayetleri yönetmekle görevlendirilen hanedan üyelerine melik adı verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: İran'ın etkisinde kalarak Keykavus, Keyhüsrev ve Keykubat unvanlarını kullanmışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: İlk Türk İslam devletlerinde Divan üyeleri ile hükümdar arasındaki yazışmaları ve görüşmeleri düzenleyip, saraydaki memurların başı kabul edilen görevli Has Hacip'tir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 18 Çözümleri

Çözüm 1:

Camedar: Sultanın giyim kuşamından sorumludur.

Emir-i Alem: Sultanın bayrağı ve sancağını taşıyan görevlidir.

Emir-i Çeşnigir: Sultanın sofrasının hazırlanmasından sorumludur.

Emir-i Candar: Sarayın ve sultanın güvenliğini sağlar.

Emir-i Şikar: Sultanın av işlerinden sorumludur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Büyük Selçuklu Devleti'nde ülkenin iç ve dış yazışmaları, maliye, askerlik, din, hukuk, toprak dağıtımı gibi önemli sorunlarının görüşülerek karara bağlandığı meclise Divan-ı Saltanat denir.

Kurultay: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde meclis

Toy: Türk boylarının katılımıyla gerçekleşen şölenler

Babıâli: Osmanlı Devleti'nin idari merkezi

Yuğruş: Karahanlılarda vezir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Türk İslam devletlerinden Divanı Saltanatın üyeleri arasında Sultan, Vezir, Emir-i Dad, Pervaneci yer alır.

Emir-i Dad: Adalet işlerinden sorumlu makam

Pervaneci: Toprak dağıtımını yapar. Topraklar ile ilgili kayıtları tutar.

Amil: Vergi tahsildarı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Müstevfi, devletin gelir ve giderlerinin toplanmasını, kayıtlarının tutulması ve harcanmasından sorumludur. Mali işlerin yürütülmesini sağlar. Şer'i ve örfi vergilerin toplanarak hazineye aktarılması işlemlerini yürütür. Divan-ı İstifanın başında bulunur. Devlete ait toprakların kayıtlarını Pervaneci tutar. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5:

Divan-ı Tuğra: Resmi yazışmalar

Divan-ı İstifa: Mali işler

Divan-ı Arz: Askeri işler

Divan-ı İşraf: Denetim ve kontrol

Niyabeti Saltanat: Hükümdara vekalet Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Şıhne; Hükümdar ailesinden olmayıp vilayetlere yönetici olarak atanan kişilere denir.

Ulak: Posta teşkilatında görevli kişilere denir.

Subaşı: Sancak ve kazalarda güvenlikten sorumlu görevlilere denir.

Muhtesip: Çarşı denetlemekle görevli kişiye denir.

Atabey: Şehzadeleri eğitmekle görevli tecrübeli devlet adamı Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Devletin hanedan üyelerinin ortak malı olması, yönetici aile bireylerinin hepsinin devleti yönetme hakkının olması ve hükümdarlığın babadan oğula geçmesi Türk İslam devletlerinde saltanat kavgalarına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Taşrada yani başkentin dışında görev yapan memurlar

- **Amil:** Vilayetlerde vergileri toplayan görevli
- **Amid:** Yönetimden sorumlu sivil görevli
- **Reis:** Halk tarafından seçilen şehir yöneticilerine denilir
- **Subaşı:** Sancak ve kazalarda güvenlikten sorumlu görevlilere denilir.
- **Tuğrai:** Merkezde bulunur. Resmi yazışmaları yürütür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Türk İslam devletlerinde hükümdar ailesinden olmayıp, eyaletleri yönetmekle görevlendirilen kişilere Şıhne adı verilmiştir.

Şad: İslamiyet öncesi Türk devletlerinde vilayetlere atanan hükümdar ailesinden olan kişiler

Melik: Selçuklularda hükümdarın erkek çocuğu olup vilayetlere yönetici olarak atanan kişi

Atabey: Hükümdarın erkek çocuklarını eğitmekle görevli tecrübeli devlet adamı

Müstevfi: Mali işlerden sorumlu divan üyesi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Türk İslam devletlerinde çoğunluğu Türklerden olmak üzere, satın alma yoluyla savaşlarda esir edilenlerle küçük yaşlarda toplanan çocukların eğitilmesiyle oluşan merkez ordusu Gulam ordusudur.

İkta askerleri: İkta topraklarının gelirleriyle oluşturulan askerlerdir.

Yeniçeriler: Osmanlı ordusunun yaya kısmını oluşturan askerlerdir.

Türkmenler: Göçebe Türkmenlerin oluşturduğu birliklerdir

Azaplar: Osmanlı ordusunda bulunan gönüllü gençlerden oluşan birliklerdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Gulam ordusu, sarayda Gulamhane adı verilen kurumlarda eğitilmişlerdir. Sarayın ordusudur. Hükümdarı ve başkenti korur. Bistegani adı verilen maaş alırlar. Askerlik dışında her hangi bir işle uğraşmazlar Gulam sistemini ilk uygulayan devlet Karahanlılardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: İkta sistemi, ülke topraklarının vergi gelirlerine göre bölümlere ayrılarak askerî ve sivil devlet görevlilerine hizmet karşılığı olarak verildiği bir sistemdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Gulam sistemiyle asker ihtiyacının giderilmesi, İslamiyet'i yayma, devlet otoritesini güçlendirmek ve ikta ordusuna karşı denge oluşturmak amaçlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Büyük Selçuklu Devleti'nde Hassa ordusu maaş almaz ikta topraklarıyla geçinirdi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Türk İslam Kültür ve Medeniyeti
Test 19 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam devletlerinde çeşitli milletlerden küçük yaşlarda esir edilerek ya da satın alınan çocukların eğitilmesiyle oluşan merkez ordusu Gulam ordusudur.

İkta: Ülke topraklarının vergi gelirlerine göre bölümlere ayrılarak askerî ve sivil devlet görevlilerine hizmet karşılığı olarak verildiği bir sistemdir.

Vakıf: Toplumda ihtiyaç duyulan sosyal hizmetlerin yürütülmesi için oluşturulmuş bir sistemdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Tarihte ikta sistemini ilk uygulayan devlet Hititlerdir. İslam tarihinde ilk uygulayan ise Hz. Ömer'dir. Türk İslam devletleri arasında ilk iktayı uygulayan Karahanlılardır. Türk İslam devleti arasında ilk askeri ikta sistemi vezir Nizamülmülk tarafından Büyük Selçuklu Devleti'inde uygulanmaya başlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: İkta sistemi sayesinde devlet memurlarının maaşları ile askerlerin masrafları karşılanır. Bu nedenle ikta sistemi hazineden para çıkışını engeller ancak bu sistemde hazineye para girişi olmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4:

Gulam ordusu devlet hazinesinden maaş alır. İkta askerleri almaz.

- Gulam ordusu başkentte bulunur. İkta askerleri eyaletlerde bulunur.
- İkta askerleri sadece Türklerden oluşur. Gulam ordusunda faklı milletlerin çocuklarıda yer alır.
- İkta askerleri toprak gelirleriyle oluşturulmuştur. Gulam ordusu maaşlı askerlerdir.

İki tarafından ortak özelliği bulundukları yerin güvenliğini sağlamalarıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5:

Merkez ordusu;

- Gulaman-ı Saray
- Hassa Ordusu

Eyalet askerleri;

- İkta Askerleri
- Meliklere Bağlı Askerler
- Türkmenler Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Türkiye Selçuklu Devleti'nde Türkmenler sınırlardaki boş arazileri işleterek tarımsal üretimi arttırdıkları gibi kurdukları yeni yerleşim yerleri sayesinde sınır bölgelerinin Türkleşmesini de sağlamışlardır.

Derbent Muhafızları: Önemli geçitlerin güvenliğini sağlayan askeri sınıftır.

Akıncılar: Osmanlı Devleti'nde keşif, istihbarat ve düşmana ani bakın yapmakla görevli atlı birliklerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7:

- **Mancınıkçılar:** Mancınıkla taş fırlatarak kale surlarına zarar veren sınıftır.
- **Neftçiler:** Kale surlarına tırmanan askerlerin üzerine kızartılmış yağ dökmekle görevli sınıftır.
- **Lağımcılar:** Kale kuşatmalarında surların altına tünel açmakla görevli sınıftır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: 1985 yılında UNESCO Dünya Miras Listesine alındığı Mengücekler Dönemi'ne ait tarihi eser Divriği Külliyesi'dir. Kale Camii, Kayıtbay Camii ve Ulu Camii Mengüceklilere ait diğer tarihi eserlerdir. Emir Gazi Kümbeti Danişmentlilere aittir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Tepsi Minare, Mama Hatun Kervansarayı, Mama Hatun Kümbeti, Kale Camii ve Üç Kümbetler Saltuklu Beyliği'nden kalan önemli mimari eserlerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10:

Amid: Vilayetlerde yönetimden sorumlu sivil görevli Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Yağıbasan Medresesi Danişmentliler Dönemi'nde Nizameddin Yağıbasan tarafından 12. yüzyılda yaptırılmıştır. Anadolu'nun ilk medresesidir. Halk arasında Çukur Medrese olarak bilinmektedir. Zahiriyye Medresesi Eyubbilere aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Türkiye Selçukluları Dönemi'nde Aşık Paşa tarafından yazılan eser Garipname'dir.

Danişmentname: Danişment Ahmet Gazi'nin hayatını anlatan eserdir.

Siyasetname: Nizamülmülk tarafından yazılmıştır.

Şehname: Firdevsi tarafından yazılmıştır.

Cemşid ü Hurşid: Ahmedi tarafından yazılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkiye Selçuklu Dönemi'nin medreseleri:

- Kırşehir Caca Bey Medresesi
- Kayseri Hatuniye Medresesi
- Sivas Buruciye Medresesi
- Konya İnce Minareli Medrese

Mardin Hatuniye Medresesi Artuklular Dönemi'ne aittir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Türkiye Selçuklu Devleti'nin hükmettiği coğrafya dikkate alındığında Avrupa topraklarına hakim olduğu söylenmez. Konya, Kayseri, Malatya ve İznik Selçukluların hakimiyetine girmiştir. Ancak Edirne Selçukluların hâkimiyetine girmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 20 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam tarihinde gulam ve ribat uygulamalarının ilk örnekleri Karahanlılarda görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Kümbet: Kendine özgü yapısı olan anıt mezarlardır. Türkiye Selçukluları zamanında yaygın olarak kullanılmıştır. Genellikle din adamları ve büyük devlet adamları için yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Büyük Selçuklulularda; Bağdat'ta Nizamiye Medresesi'nin kurulması, medreselerde din bilimlerinin yanında pozitif bilimlerin de okutulması ve yeni bir takvimin düzenlenmesi sosyal hayatı olumlu yönde etkileyen faaliyetler arasında gösterilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Selçuklu Devleti'nin mimari eserlerinde kerpiç ve tuğlanın bırakılarak taş ve mermer işçiliğinin ön plana çıkması yapılan eserlerin kalıcı hâle gelmesini böylece günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Abbasi halifesini Büveyhoğullarına karşı koruduğu için halife tarafından kendisine "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" unvanı verilen, böylece İslam dünyasının siyasi lideri olan Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Selçuklularda taşradaki en büyük idari birim eyaletlerdir. Eyaletlerde hanedanın erkek üyesi melikler (Şehzadeler) bulunmuş, yanlarında ise atabey denilen tecrübeli kişiler yer almıştır. Şehzadeler atabeyler sayesinde devlet idaresiyle ilgili konularda tecrübe kazanmışlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Paragrafta geçen; "Büyük Selçuklularda eyalet valilerine" ifadesinden A seçeneğine, "Büyük Selçuklularda eyalet valilerine şihne denilirdi. Ancak bu vali hükümdar ailesinden ise "melik" adını alırdı." ifadelerinden B ve E seçeneklerine "Selçuklular, eyaletlerin başına idareci olarak şehzadeleri tayin ederler ve onların devlet yönetiminde iyi yetişmeleri sağlanmaya çalışılırdı." ifadelerinden C seçeneğine ulaşılabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Mehmet Akif Ersoy'un "Şarkın en sevgili sultanı" diye ifade ettiği hükümdar Selahaddin Eyyubi'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Karahanlılar Türkçeyi her alanda etkili kılmışlardır. Türkçeyi resmi dil olarak kabul eden ilk devlettir. Uygur alfabesini kullanmışlardır. (Hakaniye lehçesi) Böylece İslam kültürü yanında Türk kültürünü devam ettirerek ulusal kimliklerini korumuşlardır. Ayrıca ilk burslu öğrencilik sistemi bu dönemde uygulanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Şehirlerde kurulan hanlar ile ticaret yolları üzerinde kurulan kervansaraylar Selçuklularda ticaretin gelişmesine önemli katkı sağlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Büyük Selçukluların İslam mimarisine getirdikleri en önemli yenilik büyük devlet adamları ve din adamları için yapılan anıt mezar olarak bilinen kümbettir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Türkler İslamiyet'e geçişle birlikte birçok alanda değişim yaşamıştır. Bu değişimlere; hükümdarlık sembolü olarak hutbe okutulması, hükümdarların emir ve sultan unvanlarını kullanması örnek verilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Bizans ordusunda paralı askerlik yapan Türk asıllı Peçenekler ve Uzlar (Oğuzlar) Malazgirt Savaşı sırasında Büyük Selçuklu saflarına katılmışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Selçukluların yıkılmasıyla ortaya çıkan atabeylikler şunlardır: Şam Atabeyliği (Böriler) (1104-1154). Musul ve Halep Atabeyliği (Zengiler) (1127 - 1233). Azerbaycan Atabeyliği (İldenizliler) (1148 - 1225). Fars Atabeyliği (Salgurlular) (1148 - 1286). Erbil Atabeyliği (Beg-Teginoğulları) (1146-1232). Kirman Selçukluları ise Selçukluların yıkılmasının ardından kurulan bir devlettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Satuk Buğra Han, İslamiyet'i kabul eden ilk Karahanlı hükümdarıdır. Müslüman olduktan sonra Abdülkerim adını alan Satuk Buğra Han, Türkler arasında İslamiyet'in yayılması için mücadele etmiş ve bu nedenle El-Mücahit, El-Gazi unvanları ile anılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Karma
Test 21 Çözümleri

Çözüm 1:

Emir-i Dad: Örfi davalara hükümdar adına bakan görevlidir.

Kadı-i Leşker: Askeri davalara bakan kadılara verilen isimdir.

Niyabet-i Saltanat: Türkiye Selçuklu Devleti'nde hükümdarın olmadığı zamanlarda devlet işlerini yürüten güvenilir insanların ve komutanların bulunduğu divandır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Divan-ı Lügati't Türk, Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmış ilk Türkçe ansiklopedik sözlüktür. Eserde ilk Türk dünyası haritası yer almıştır. Bu nedenle ilk Türk haritacısı (kartograf) da Kaşgarlı Mahmut'tur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Anadolu'ya gelen Türk boylarını küçük parçalar hâlinde çeşitli bölgelere yerleştiren Selçuklu sultanları bu uygulamayla boyların birleşerek devletin karşısında bir güç oluşturmalarını engellemeye çalışırken aynı zamanda Anadolu'da yeni yerleşim yerleri oluşturup buraları bayındır hâle getirmeyi amaçlamışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk İslam devletlerinde, siyasal otoritelerin kadılara baskı uygulamaması, yargının bağımsız olduğunu kanıtlamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Nizamiye Medresesi Büyük Selçuklular Dönemi'ne aittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Garipnâme, Âşık Paşa'nın ünlü 12.000 beyitlik ahlakî, felsefi, psikolojik, tasavvufi mesnevîsidir. Tasavvufun yanında Türklerin eski kahramanlık ve Alplik devirlerini terennüm eden, sosyal varlıkların tablosunu çizen, Türk dilinin arı, katıksız örneklerini yaşatan bir eserdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Sâî, tatar, berîd, posta karşılığında kullanılan ulak, Türk İslam devletlerinde devlet hizmetinde bir yerden başka bir yere gönderilen hızlı hareket edebilen habercilerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Selçuklu ordusu: Hassa ordusu, (gulam askerleri) Türkmenler, ikta askerleri (sipahiler), bağlı devletlerin askerleri, meliklerin ve askeri valilerin askerleri. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Karahanlılarda "Arslan han" unvanlı hükümdar ülkenin doğu kanadını yönetirken, "Buğra han" unvanlı hanedan üyesi ise ülkenin batı kanadını doğuya bağlı kalmak şartıyla yönetirdi. Ülkenin ikili teşkilatla yönetildiği bu yönetim anlayışı aynı zamanda ilk Türk devletlerindeki "ülüş" geleneğinin devam ettiğini göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Köyde yaşayan halk, kanun karşısında hak ve vazifelere sahipti. Köylü halk, toprağın has ve ikta oluşuna göre hükümetin kuralları altında çalışırdı. Ürün üzerinden vergi vermesi zorunluydu. Elindeki toprağa, onu işleyebildiği sürece sahip olurdu. Ölüm halinde, erkek evlada toprağı işleme olanağı tanımıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: İslam dini resim ve heykele yasak getirmesine rağmen minyatür (çok ince işlenmiş, küçük boyutlu, kendine has boyama tekniği ve anlatım dili olan geleneksel bir resim sanatı) sanatının devam etmesi Türk İslam devletlerinde bu yasağın tam olarak uygulanmadığını gösterir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Siyâsetnâme; Arap, Fars, Hint ve Türk edebiyatlarında devlet adamlarına yöneticilik sanatına ilişkin bilgiler veren yapıtların genel adıdır. Genel olarak hükümdarlar için kaleme alınmış olan siyâsetnâmelerde onların sahip olması gereken nitelikler, saltanatın koşulları ve kuralları anlatılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Türk İslam devletlerinde din ve devlet büyükleri için inşa edilen anıt mezarlar kümbet ismiyle adlandırılmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Memlûklular kendilerinden önceki Türk devletlerinin yönetim özelliklerini devam ettirmekle birlikte bir hanedanlık tarafından yönetilmediler. Taht değişikliklerinde ölen hükümdarın soyundan olanlar yerine çoğu zaman ordunun önde gelen komutanlarından birini sultan ilan ettiler. Bu durum ülkede sık sık taht kavgalarına yol açmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma
Test 22 Çözümleri

Çözüm 1: Selçuklulardaki yönetim anlayışında, Tanrı tarafından hükümdara verilen yönetme yetkisinin, hükümdar ve ailesinin erkek çocuklarının tamamına ait olması hanedan üyesi olan meliklerin eyaletlerde yöneticilik yapmasına aynı zamanda taht kavgalarının yaşanmasına neden olmuştur. Bu durum Büyük Selçuklu Devleti'nde fetret devrinin yaşanmasına ve merkezi otoritenin zayıflamasına yol açmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: İslam dünyasında, Kur'an ayetlerinin görünen manalarının yanı sıra gizli anlamlarının da olduğunu ileri süren akıma Batınilik, bu akımı destekleyenlere de Batıniler denilmiştir. Batınilik, Hasan Sabbah'ın görüşleri etrafında oluşmuştur. Melikşah Dönemi'nin en önemli sorunlarından biri olan Batınilik politikasıyla Hasan Sabbah, ülkenin dört yanına yayılan fedaileri aracılığıyla içlerinde Nizamülmülk'ün de bulunduğu birçok devlet adamını öldürtmüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkler, Abbasiler Dönemi'nde yapılan Talas Savaşı'ndan sonra İslamiyet'le tanışmış ve Müslüman olmaya başlamıştır. Dolayısıyla Türklerin Hz. Ömer Dönemi'nde İslamiyet'i kitleler hâlinde kabul etmeleri söz konusu olamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: İslam devletlerinde şer'i ve örfi mahkemelerin bulunması hukuk birliğinin olmadığının göstergesidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Kösedağ Savaşı sonrası Anadolu'da kurulan Türk beylikleri karışıklık içerisinde bulunan Anadolu'nun dirlik ve düzenini sağlayarak kargaşa ortamının giderilmesinde etkili olmuşlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Türk İslam dünyasında halifenin, bir hükümdara unvan vermesi, onun gücünü tanıdığının göstergesidir. Abbasi halifesinin Gazneli Mahmut'a "sultan" unvanını vermesi de İslam dünyasının siyasi liderliğinin Gaznelilere geçtiğinin göstergesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Karahanlıların İslamiyet'i benimsemelerine rağmen Arap kültürünün egemenliğine girmemelerinden I. öncüle, halife adına hutbe okutsalar da devlet yönetiminde kendi geleneklerini sürdürmelerinden II. öncüle ulaşılabilir, ancak parçada din ile devlet işlerini ayırdıklarına dair bir bilgi yer almamaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra başta devlet yönetimi olmak üzere sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda birçok değişim yaşamışlardır. İslam kültürü ile Türk kültürünün birçok alanda benzerlik göstermesi, bu değişimlerin kolayca gerçekleşmesini sağlamıştır. Ancak bu değişimler Türklerin benliklerini değiştirmediği gibi Türkler kendi gelenek ve göreneklerini de muhafaza etmişlerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Kervansaraylar; yolların güvenliğini sağlamak, ticaret hayatını canlandırmak ve yolculuğu kolaylaştırmak için inşa edilen yapılardır. Buna göre Türkiye Selçuklularının, ülkenin her yanına kervansaraylar yaptırmaları ve devlet sigortası uygulayarak tüccarların mallarını garanti altına almaları, ticaretin geliştirilmesinin bir devlet politikası hâline getirildiğinin göstergesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Harezm, Hazar Denizi'nin doğusunda Aral Gölü'ne dökülen Ceyhun Irmağı'nın güneyinde kalan bölgeye verilen addır. Bu bölgeyi yöneten hükümdarlara Harzemşah unvanı verilirdi. XIII. yüzyıl başlarında Asya'da büyük bir güç olarak ortaya çıkan Moğolların saldırısında bir tampon konumunda bulunan Harzemşahların hükümdarı Celaleddin Harzemşah Ahlat'ı alıp yağmalayınca I. Alaeddin Keykubat tarafından Erzincan yakınlarındaki Yassıçemen'de ağır bir yenilgiye uğratıldı. Bu savaştan kısa bir süre sonra Harzemşahlar Devleti yıkılınca, Anadolu Moğol saldırılarına açık hâle geldi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 23 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam devletlerinde; kütüphanelerin kurulması, Celali takviminin yapılması, hükümdarların bilginleri koruması ve medreselerin açılması gibi faaliyetler bilime önem verildiğine kanıt olarak gösterilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Divan-ı İşraf: Devletin mali ve idari işlerinin yolunda gidip gitmediğini kontrol ederdi. Başkanına Müşrif denirdi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkiye Selçuklu Devleti'nde adalet işlerine bakan divan görevlisine emir-i dad denilmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk İslam devletlerinde İslam inancı gereği resim ve heykelin yasaklı olması resim ve heykel sanatının gelişmesini engellemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Selçukluların ilk paraları bakır ve gümüş iken son dönemde refah düzeyinin artmasıyla altın paralar basılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Büyük Selçuklu Devleti uyguladığı sistemli eğitim politikasıyla; dönemin zararlı fikirleriyle mücadele ederek nitelikli nesiller yetiştirmeyi bu sayede devletin geleceğine yön vermeyi amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: "Işıldayan İnci" anlamına gelen ünlü Türk şehri Kaşgar'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Karahanlıların Türkçeyi resmi dil olarak kullanmaları ve İslamiyet öncesi Türklerdeki hükümdar unvanlarından biri olan "han" unvanını kullanmaları milli benliklerini koruduklarını göstermektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Gazneli Mahmut'un "Sarayımın en değerli hazinesi" dediği ünlü Türk bilgini Biruni'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Adını başkenti Gazne şehrinden alan Gazneli Devleti, Samanoğulları Devleti'nde ordu komutanlığı ve haciplik görevlerinde bulunmuş Alp Tigin adındaki bir Türk komutan tarafından kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Selçuklu çini sanatında geometrik şekiller, hayvan figürleri ve yazı figürleri kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Farabi İslam felsefesinin ve siyaset biliminin kurucusudur. Batı kaynaklarında Alpharbius (Alfarabus) adıyla anılır. Erdemli Şehir adlı eserinde günümüz Birleşmiş Milletler düşüncesini ortaya koymuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Baba İshak Ayaklanması Türkiye Selçukluları Dönemi'nde çıkmış bir isyandır. Türkiye Selçukluları isyanın bastırılmasında zorlanınca bu durumunu değerlendiren Moğollar, Kösedağ Savaşı'nda Selçukluları yenilgiye uğratarak yıkılma sürecine sokmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Büyük Selçuklulardan bize ulaşan ilk cami, Melikşah zamanında yapılan İsfahan Mescidi Cuma'dır. Kuzeyde Kümbed-i Hakem adı verilen küçük kubbeli alan, 1088 yılında Melikşah'ın adını taşıyan Terken Hatun tarafından yaptırılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Hükümdarlık sembolleri; otağ (hakan çadırı), örgin (taht), kılıç, nevbet (davul), tuğ (sancak), kur (kemer), berge (kamçı), kama (bıçak), kotuz (sorguç), ordu, yay, toy eski hâkimiyet sembolleridir.

İslamiyet'le birlikte para bastırma, hutbe okutma, tıraz (Abbasi halifesinin hükümdara gönderdiği elbise), hilat (Abbasi halifesi tarafından hükümdara gönderilen külah, kılıç, kemer, para, bayrak gibi hediyeler), çetr (saltanat şemsiyesi), saray ve menşur (Abbasi halifesinin hükümdarların iktidarı onayladığına dair gönderdiği belge) gibi yeni hakimiyet sembolleri de eklenmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma
Test 24 Çözümleri

Çözüm 1: Torumtay Bimarhanesi, Hunad Hatun Külliyesi ve Karatay Medresesi Türkiye Selçukluları Dönemi'ne aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Türkiye Selçuklu Devleti'nin ilk medresesi Koca Hasan Medresesi'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Timur Devleti Dönemi'nde yaşamış, Timur'un torunu olan, yaptırdığı rasathane ile gökyüzünü incelemiş olan bilim adamı Uluğ Bey'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkiye Selçuklularında devlet idaresinde yer alan divanlardan biri de mali işleri yürüten Divan-ı İstifa'dır. Başkanına müstevfi denirdi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Türk denizciliğinin Türkiye Selçukluları Dönemi'ne kadar gelişmemesinde başlıca etken önceki Türk devletlerin kurulduğu yerlerin denizlerden uzak olmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Ahi Evran'ın eşi Fatma Bacı liderliğinde kurulan, "Eşine, işine, aşına dikkat et." prensibi ile hareket eden sosyal, mali,dini ve hatta askeri yönlere sahip olan teşkilat Bacıyan-ı Rum'dur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Vakıf toprakları; hayır kurumlarının, eğitim ve sosyal müesseselerin (hanlar, camiler, hastaneler, çeşmeler, köprüler, yollar, kervansaraylar medreseler, imarethaneler, hamamlar) ihtiyaçlarını karşılamak için ayrılmış topraklardı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Mama Hatun Türbesi (Saltuklular), Divriği Ulu Camii (Mengücekliler), Tepsi Minare (Saltuklular), Malabadi Köprüsü (Artuklular), Mardin Ulu Camii (Artuklular). Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: İmaret veya imarethane, yoksullara yardım etmek amacıyla oluşturulan hayır kurumlarıdır. Başlangıçta imaretlerde; şehir dışından gelenlere, yolculara, yoksul ve düşkünlere yiyecek, sağlık ve giyecek yardımı yapılırdı. Sonraları ise imaretler sadece yemek verilen yerlere dönüşmüşlerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkler Anadolu'da yerleşik hayata geçerek; camiler (din), medreseler (eğitim), yollar, köprüler, kervansaraylar (ticaret) ve hastaneler yaptılar. Anadolu'yu bayındır hâle getirdiler (mimari). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye Selçuklu Devleti'nde, kendilerine bir bölgenin yönetimi verilen hanedan üyelerine "melik" deniyordu. Kendi bölgelerinin yönetiminde söz sahibi olan meliklerin para bastırma, savaş açma ve siyasi görüşme yapma yetkileri yoktu. Meliklerin yetkilerinin sınırlı tutulmasıyla, merkezi otoritenin ve ülke bütünlüğünün korunması amaçlanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: İbn-i Bibi, ünlü tarihçi ve edîbtir. I. Alaeddin Keykubat Dönemi'nde yaşamış, 13. yüzyıl boyunca Türkiye Selçuklu Devleti tarihi birincil kaynak yazarıdır. İbn-i Bîbî'nin en önemli eseri El-Evâmirü'l-Alâiyye fi'lumûri'l-Alâiyye'dir. Türkiye Selçukluları hakkında yazdığı târihi ile tanınmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkiye Selçukluları Dönemi'nde Anadolu uluslararası ticaret merkezi hâline gelmiştir. Yabancı tüccarlar Anadolu'ya yerleşirken Anadolu dışında ise fethedilen yerlere ise Türk tüccarlar yerleşmiştir. Örneğin; İtalyan, Fransız, İranlı, Suriyeli ve Yahudilerden bazı gruplar Antalya, Konya, Kayseri ve Sivas gibi şehirlere, bazı Türkler ise Kıbrıs, Suriye ve Kırım'a yerleşmişlerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Konya, Türkiye Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapmıştır. Bu devletin yıkılmasının ardından kurulan Anadolu beyliklerinden Karamanoğulları Beyliği'nin merkezi olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Türkiye Selçuklularında kişilerin her türlü tasarruf hakkına sahip bulunduğu topraklara mülk topraklar denir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 25 Çözümleri

Çözüm 1: Türk İslam devletlerinde hanedan çocuklarının devlet yönetiminde tecrübe kazanmaları için atabeylik sistemi Büyük Selçuklu Devleti ile başlamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: I. Kök Türklerin, 38 harfli Kök Türk alfabesini oluşturmaları (Ulusçuluk)

II. Uygurların, Maniheizm'e ait terimlerin Türkçe karşılıklarını kullanmaları (Ulusçuluk) V. Karamanoğulları'nın Türkçeyi resmi dil ilan etmeleri (Ulusçuluk) Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Gazneli Sultan Mahmut Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları'na karşı koruyarak Abbasi halifesinin koruyuculuğunu üstlenen ilk Türk devleti oldu. Bu gelişme üzerine Abbasi halifesi Gazneli Mahmut'a sultan unvanı verdi. Böylece Türk dünyasında Gaznelilerden itibaren halifelerin korunması veya İslam dünyasının lideri ve koruyuculuğu politikası başlamış oldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Paragrafta geçen "Devlet yönetimi hakkında bilginler ve cihan gümüş kişiler ile tedbir almak gerekir." ifadeden A, B ve E seçeneğine, "Tedbir alan kişilerin sayısı ne kadar fazla olursa, gücü de o kadar fazla olur. On kişinin alacağı tedbir, üç kişinin alacağı tedbirden daha kuvvetli olacaktır." ifadelerinden A ve D seçeneklerine ulaşılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: İbn-i Rüşt Doğu İslam dünyasından daha çok Batı dünyasında adından söz ettirmiş, Aristo'nun felsefi doktrinine sadık kalarak Batı dünyasında "Averroes" adıyla ünlenmiştir. Latin dünyasında ise "Commentator" adıyla tarihte yer almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır. Türklerin Anadolu'ya gelişleri doğudan olmasına rağmen Anadolu'nun doğusundan çok batısında daha yoğun ve hızlı bir Türkleşme gerçekleşmiştir. Moğol baskısı ve zulmünden uzak olması nedeniyle yerleşme Batı Anadolu'da yoğunluk kazanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Bimaristan: Beden ve akıl hastalıklarının tedavi edildiği hastaneye denir. İçerisinde kumaş, mücevher ve benzeri değerli eşyanın satıldığı kapalı çarşılara ise "bedesten" adı verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Selçuklularda güvenlik işlerinden "subaşı", adalet işlerinden ise "kadı" sorumludur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Orta Asya'da İslamiyet'e geçen ilk Türk devleti Karahanlılar olunca ilk Türk İslam eserleri de bu dönemde ortaya çıkmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Devlette görev yapacak memur ve yönetici ihtiyacını gidermeyi aynı zamanda yetenekli öğrencilerin okutularak topluma kazandırılmasını amaçlayan Selçuklu sultanları ülkenin birçok yerinde medreseler açmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Farabi, felsefe dünyasında birinci öğretmen olarak görülen Aristo'nun fikirlerini en iyi yorumlayan filozof olarak kabul edildi. Bu nedenle ikinci öğretmen anlamında "muallim-i sani" unvanıyla anıldı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Selçuklularda şehzadeler küçük yaşlarda eyaletlere melik olarak gönderiliyordu. Kendilerini yetiştirmek ve işlerini idare etmek üzere onlara birer atabey tayin ediliyordu. Şehzadeler büyüdükten sonra da onların veziri ve kumandanı olarak kalan bu atabeylerin, görev yaptıkları bölgelerde askerî ve idarî nüfuzlarını giderek artırması devlette büyük sarsıntılara yol açmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma
Test 26 Çözümleri

Çözüm 1: Büyük Selçuklular, meliklerin taht kavgalarına karışmalarını engellemek amacıyla melikleri devlet yönetimine katmış fakat merkezi otoriteyi sağlamlaştırmak için bu meliklere birtakım kısıtlamalar getirmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Türk tarihinde Anadolu'nun Türk yurdu olmasında dönüm noktasını oluşturan üç önemli savaş vardır: Yurt açan Malazgirt Savaşı, Yurt tutan Miryokefalon Savaşı, Yurt kurtaran Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Selçuklularda şehzadeler küçük yaşlarda eyaletlere melik olarak gönderiliyordu. Kendilerini yetiştirmek ve işlerini idare etmek üzere onlara birer atabey tayin ediliyordu. Türk İslam dünyasının ilk atabeyi Nizamülmülk'tür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Büyük Selçuklu Devleti'nde "toprak fethedenin malıdır." politikasına "kılıç hakkı" denilmiştir. Sultan Alp Arslan ile başlayan bu politika Sultan Melikşah Dönemi'nde hız kazanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Temelini İslam hukukundan almış olan vakıf sistemi toplumda sosyal dayanışmayı arttıran bir uygulamadır. Vakıf kurumları kadılar tarafından denetlenmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Selçuklularda törenlerde hükümdarın önünden giden ve yol açan saray görevlisine "serhenk" (Durbaş) denir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Vakıf topraklar; hayır kurumlarının, eğitim ve sosyal müesseselerin (hanlar, camiler, hastaneler, çeşmeler(sebil), köprüler, yollar, medreseler, imarethaneler, hamamlar) ihtiyaçlarını karşılamak için ayrılmış topraklardı. Gelirleri sosyal kurumlara ait olan bu topraklar alınıp satılmaz ve miras olarak bırakılmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Müşrif: Devletin merkez teşkilatında yer alan, devletin mali ve idari işlerinin yolunda gidip gitmediğinin kontrol edildiği Divan-ı İşrafın başkanıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Külliye: Bir caminin etrafına yapılmış medrese, şifahane, kütüphane, hamam, türbe ve imaret gibi değişik işlevlerde kullanılan yapılar topluluğudur. Tekke: Tarikattan olanların barındıkları, dinsel törenler yaptıkları yer, dergâh. Kümbet. Devlet veya dini büyükler için yapılan anıt mezar. Bedesten: İçerisinde kumaş, mücevher ve benzeri değerli eşyanın satıldığı kapalı çarşı. Kervansaray: Ticaret yolları üzerinde bulunan konaklama yerleridir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Karahanlılar Dönemi'nde Semerkant'ta medreselerin açılması eğitim, ticaret yolları üzerinde ribat denilen konaklama yerlerinin yapılması ticaret alanında yapılan faaliyetlere örnek verilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Uygulanan ikta sistemi sayesinde; göçebelerin yerleşik hayata geçmesi sağlandı. Devlet hazinesinden para harcamadan güçlü bir ordu oluşturuldu. Taşrada devlet otoritesi ve bölgenin güvenliği sağlandı. Üretimde artış ve süreklilik sağlandı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Oruç Bey ya da Oruç bin Âdil, Edirne doğumlu, II. Mehmet ve II. Bayezid dönemlerinde divan katipliği yapmış olan Osmanlı tarihçisidir. En eski Osmanlı tarihçilerinden olan Oruç Bey Tevârîh-i Âl-i Osman eseriyle bilinmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Selçuklu mimari yapılarında genelde taş malzemesi kullanıldığından bu eserler günümüze kadar ulaşmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Selçuklu ordusunda kale kuşatmalarında surlara tırmanmaya çalışan düşman askerlerinin üzerine yağ dökmekle görevli askeri sınıfa neftçiler denilmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Türk İslam mimarisinin ilk örneklerine Karahanlılarda rastlanmaktadır. Bu örneklerden biri de türbelerdir. Karahanlılar Dönemi'nden kalan en eski mimari eser Arap Ata Türbesidir. Bunların dışında Ayşe Bibi ve Balacı Hatun türbeleri de önemli yapılardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma
Test 27 Çözümleri

Çözüm 1: İslamiyet'i kabul eden milletler, kutsal kitaplarını okuyabilmek için Arap dilini ve alfabesini öğrenmeye başlamışlardır. Bu durum; bazı toplumlarda İslamlaşmanın Araplaşma şeklinde ortaya çıkması, İslamiyet'in kutsal kitabının özgün biçimini koruması, Arap kültürünün diğer kültürleri etkilemesi, Arapça sözcüklerin diğer dillerde de kullanılır hale gelmesi gibi sonuçlar doğurmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Nizamiye Medresesi'nin açılma amaçları arasında; İslam dinini daha iyi kavratmak, başta yoksul öğrencilere olmak üzere eğitim imkânı sunmak, memur yetiştirmek ve Batınilik ile mücadele etmek yer almaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Bimarhane denilen hastanelerde ruh ve sinir hastalıklarına yönelik tedavi hizmetleri verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Selçuklular genelde hoşgörülü bir devlet politikası yürütmüştür. Bu politikasını dini alanda da gösteren Selçuklular Hanefi mezhebinden olmakla beraber, her mezhepten müderris ve öğrencileri medreselere kabul etmişler ve bazı sultanlar Süryani patriği ile Kitab-ı Mukaddes üzerinde tartışma yapmışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Orta Asya'da İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devleti Karahanlılardır. Karahanlılar Orta Asya Türk kültürüyle İslam kültürünü kaynaştırmış, böylece Türk İslam sentezinin öncüsü olmuşlardır Türk İslam mimari ve edebi eserleri ilk kez bu dönemde ortaya çıkmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Türklerin bağımsızlıklarına düşkün bir millet olması İslamiyet'e geçmelerinde etkili olan bir durum değildir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Batıni tarikatının faaliyetleri ve atabeyliklerin kurulması Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında etkili olan gelişmeler arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Karahanlılar, farklı Türk boylarının bir araya gelmesiyle kurulmuş federasyon yapısına sahiptir. Bu yapıya aynı zamanda doğu ve batı şeklinde ikili bir idari yönetim sergilemeleri de örnek verilebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Katvan Muharebesi, 1141 yılında Karahitay ile Büyük Selçuklu Devleti arasında yapılmıştır. İki ordu arasında yapılan savaşı Karahitay Devleti kazanmıştır. Bu savaşın ardından Selçuklular yıkılma sürecine girmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Malazgirt Savaşı'nın sonuçları: Selçuklular kazandı. Bizans İmparatoru esir düştü. Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı. Anadolu Türk tarihi başladı. Zor durumda kalan Bizans, Avrupa'dan yardım istedi. İslam dünyası üzerindeki Bizans tehditi ortadan kalktı. Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmaya başladı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Türk İslam devletlerinde genelde devletin önemli kademelerinde çalışan memurlar, öldüklerinde yerlerine oğulları geçerdi. İktidar değişse de memurluk çoğu kez aynı ailede kalırdı. Bu durum; zamanla devlet içerisinde nüfuzlu bir sınıfın ortaya çıkmasına zemin oluşturmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Vakıf topraklar: Hayır kurumlarının, eğitim ve sosyal müesseselerin (hanlar, camiler, hastaneler, çeşmeler, köprüler, yollar, medreseler, imarethaneler, hamamlar) ihtiyaçlarını karşılamak için ayrılmış ve bu alanlardaki kurumların yapım ve onarımı ile görevlilerinin maaşlarının ödenmesi için ayrılan arazilerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Kutadgu Bilig: Türk kültür tarihinin temel taşlarından biridir. Yusuf Has Hacip tarafından Karahanlılar Dönemi'nde kaleme alınmıştır. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonraki bilinen ilk yazılı eser olup siyasetname özelliği taşımaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

3. ÜNİTE
OSMANLI TARİHİ

Kuruluş Dönemi (Beylikten Devlete)
Test 1 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu anlatan ilk kaynakların kuruluştan yaklaşık bir asır sonra kaleme alınması ve bu döneme ait kaynakların yetersizliği Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nin aydınlatılmasını zorlaştırmıştır. Bu durum Osmanlı Beyliği ile ilgili araştırma yapan tarihçilerin farklı görüşler ileri sürmelerine neden olmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlılar hakkında ilk tarihî bilgiler, Orhan Bey'in imamı İshak Fakih'in oğlu Yahşi Fakih tarafından kaleme alınan "Yahşi Fakih Menakıpname"dir. Ancak bu eser günümüzde mevcut değildir. Aşıkpaşazâde, Gebze'den geçerken hastalanmış ve Yahşi Fakih'in evinde misafir olmuştur. Burada menakıpnameyi okuyan Aşıkpaşazâde daha sonra "Aşıkpaşazâde Tarihi" adlı eserini yazarken buradan edindiği bilgileri kullanmıştır. Bugün elimizde olan ve Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili bilgi veren kaynaklardan en eskisi ise Ahmedî'nin "İskendernâme" adlı eseridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Osman Bey'in ilk yıllarında beylik, Türkiye Selçuklu Devleti'ne bağlı bir konumdaydı. Ancak Türkiye Selçuklu Sultanı III. Alaeddin Keykubat'ın İlhanlılar tarafından İran'a götürülmesi üzerine Anadolu'da iktidar boşluğu ortaya çıktı. Bu sırada Osman Bey, Bizans ile mücadele hâlindeydi. Bu mücadeleler sonucunda kazanılan Koyunhisar Savaşı ile Osman Bey bağımsızlığını ilan ederek kendi adına hutbe okutup para bastırdı. Böylece Osmanlı Beyliği bağımsız konuma geldi (1302). Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Kayılar 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya geldiler. Kayılar ilk olarak Ahlat yöresini yurt edindiler. Türkiye Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykubat zamanında Moğollarla yaptıkları başarılı mücadeleler ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne yaptıkları hizmetler karşılığında ilk olarak Ankara yakınlarındaki Karacadağ yöresine, daha sonra Bizans sınırındaki Söğüt'e uç beyliği olarak yerleştirildiler. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı Devleti'nin Kısa Sürede Büyümesinin Nedenleri: Coğrafi konumun özelliği,Doğu Roma'nın (Bizans'ın) durumu, komşu beyliklerle barışçıl politika yürütmesi, Avrupa'daki Yüzyıl Savaşları, Osmanlı egemenliğinin bölünmemesi, Osmanlı devlet teşkilatının durumu, iskan (yerleştirme) siyaseti, tımar uygulaması, fethedilen bölgelerde halka iyi davranılması, fethedilen toprakların paylaşılması ve yönetilmesi, gaza ve cihat anlayışı, Anadolu ve Balkanlarda siyasi birliğin olmaması,yetenekli padişahların art arda yönetime gelmesi, Anadolu'daki Türk beyliklerine karşı barışçıl bir politika izlemesi, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesiyle Anadolu'da ortaya çıkan otorite boşluğundan faydalanması Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Karesioğulları, Osmanlı egemenliğine alındı (1345). Böylece; ilk kez bir Türk beyliği Osmanlı himayesine girdi. Anadolu'daki Türk birliğinin sağlanması yolunda ilk önemli adım atıldı. Bu beyliğin donanma ve komutanları Osmanlı'ya geçti. İlk kez bir donanmaya sahip olan Osmanlı Rumeli'ye geçişte bu donanmadan yararlandı. Böylece Osmanlı'da denizcilik faaliyetleri başlamış oldu. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Osman Bey Dönemi'nden itibaren fetihleri özendirmek için ele geçirilen bölgenin fetheden komutana verilmesi uygulaması "Kılıç hakkı" olarak adlandırılmaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8:

- Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kesin egemenlik sağlaması (II. Murat)
- Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması (I. Murat)
- Anadolu Türk birliğinin bozulması (Yıldırım Bayezid)
- Cülus bahşişi uygulamasının başlatılması (Yıldırım Bayezid)
- Rumeli Hisarı'nın inşa edilmesi (II. Mehmet) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Orhan Bey Dönemi'nde Karesioğulları Beyliği'nin 1345 yılında hakimiyet altına alınmasının ardından bu beyliğin donamasına da sahip olan Osmanlı 1353 yılında Çimpe Kalesi'ni alarak ilk kez Rumeli'ye geçmiştir. Şeyh Bedrettin Ayaklanması ise 1416 yılında Çelebi Mehmet Dönemi'nde çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Tarihin akışına yön veren olayların yaşanması ve devrin klasik özelliklerine son veren olayların meydana gelmesi Osmanlı tarihinin dönemlere ayrılmasında etkili olmuştur. Örneğin İstanbul'un fethi ile Osmanlı'da kuruluş dönemi sona erip yükselme dönemi başlamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: İskan politikasının amaçları:

Fethedilen bölgenin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlamak. Fethedilen bölgede kalıcı olmak ve güvenliğini sağlamak. Anadolu'da huzur ve güvenliği daimi kılmak (Konargöçer Türkmenlerin yerleşik unsurlara zarar vermesini önlemek için iskana tabi tutulmuşlardır). uygulanmaya başlandıysa da II. Murat zamanında kanun hâline getirildi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Karasioğulları Beyliği Ankara Savaşı sonrası kendi isteğiyle Osmanlı Devleti'ne sadık kalmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Kuruluş Dönemi (Beylikten Devlete)
Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Yoksullar için aşevlerinin kurulması Osmanlı'da sosyal devlet anlayışının bulunduğunu göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Hristiyan dünyasındaki Ortodoks – Katolik çatışması, Bizans tekfurlarının halka karşı adaletsiz davranmaları, Balkanların siyasi birlikten yoksun olması Osmanlıların Balkanlardaki fetihlerini kolaylaştırmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Devşirme kökenlilerin sadrazam gibi üst makamlara getirilmesi XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren (Fatih Sultan Mehmet'ten itibaren) başlamıştır. Osmanlı Beyliği'nin XIV. yüzyılda güç kazanmasıyla bir ilgisi yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlıların Avrupa'da kısa zamanda ilerlemesinde Balkanların siyasi birlikten yoksun olması ve Avrupa'da Yüzyıl Savaşları'nın yaşanması (1337-1453) etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Kuruluş Dönemi'nde görülen; İznik'te ilk medresenin açılması, II. Murat Dönemi'nde Arapça ve Farsça bazı eserlerin Türkçeye çevrilmesi, medrese öğrencilerinin ücretsiz eğitim alması eğitim alanındaki faaliyetlere örnek verilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: 1402 yılında Timur ile yapılan Ankara Savaşı'nda Osmanlı ağır bir yenilgi aldı. Savaş sonucunda; Yıldırım Timur'a esir düştü. Anadolu Türk birliği bozuldu (Fetret Dönemi başladı). Beylikler yeniden kuruldu. İstanbul'un fethi gecikti ve Osmanlı'nın Balkanlardaki ilerleyişi bir süre durdu. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Germiyanoğulları çeyiz yoluyla diğer beylikler savaş yoluyla Osmanlı topraklarına katılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Bizans sınırında kurulup gaza ve cihat yapması başta ailer olmak üzere çeşitli sosyal ve dini grupların Osmanlı'ya destek vermesine neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: I. Murat Dönemi'nde Balkanlarda iskan politikası uygulanmıştır. Bu politikanın gereği olarak Rumeli'de fethedilen topraklara konargöçer Türkmenler yerleştirilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İlk kadı ataması Osman Bey döneminde yapılmıştır. İlk Osmanlı kadısı Dursun Fakih'tir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Anadolu'da Türk birliğinin kesin olarak sağlanması Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Dulkadiroğullarına son vermesiyle gerçekleşmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Amaç: Rumeli'de kalıcı olmak ve o bölgeyi Türk yurdu haline getirmek bunu yaparken de Türkmenleri oraya yerleşmesini sağlamak ve geri dönmelerini önlemekti. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Fetihlerin daha düzenli yapılması için yaya ve müsellem ordusunun kurulması ve Çimpe Kalesi'nin alınmasıyla Rumeli'ye geçişin kolaylaşması Rumeli'deki fetih hareketlerine katkı sağlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Yükselme Dönemi(Dünya Gücü: Osmanlı Devlete)
Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Don – Volga Projesinin amaçları

- Rusya'nın baskısı altında bulunan Türklere yardım etmek.
- Osmanlı – İran mücadelesine donanmadan yararlanmak
- Rusya'nın Kafkasya ve Orta Asya'ya egemen olmasını önlemek Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nde ilk yazılı kanunnamesi Fatih tarafından çıkarılan Kanunname-i Ali Osman'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Osmanlı Devleti, kapitülasyon antlaşması ile Fransızlardan düşük gümrük vergisi alması, Fransa'ya serbest ticaret yapma ve mahkemelerde tercüman bulundurma hakları verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: İskân politikası ile ilgili uygulamalar arasında Rumeli'den göçmenlerin getirilerek Anadolu'ya yerleştirilmesi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: II. Bayezid Dönemi'nde Endülüs'teki Müslüman ve Yahudilerin bir bölümü Hristiyanların baskısından kurtarılarak Osmanlı topraklarına yerleştirilmişlerdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Yavuz Sultan Selim Mekke ve Medine'yi alarak Hadimül Haremeyn unvanı almıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Haçlı Seferleri İstanbul'un fethinden önce gerçekleşmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Rodos Adası Kanuni Dönemi'nde fethedilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Coğrafi Keşifler sonunda Avrupalıların yeni ticaret yoları bulmalarından dolayı Osmanlılar Baharat Yolu'ndan yeteri kadar yararlanamamışlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Paragraftaki açıklama Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim'e aittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Hint Deniz Seferleri'nin başarısız olmasında seferlere gereken önemin verilmemesi, Portekizlerin okyanuslarda güçlü Osmanlı'nın ise zayıf olması ve Gücerat Sultanlığı'nın yardım etmemesi etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Ateşli silahların surlar üzerindeki yıkıcı etkisinin ortaya çıkmasıyla Avrupa'da derebeyliklerin yıkılmasına (Feodalite) merkezi krallıkların güçlenmesine zemin oluşturmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Dulkadiroğulları Beyliği'nin alınmasıyla Anadolu Türk birliği kesin olarak sağlanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Yükselme Dönemi(Dünya Gücü: Osmanlı Devlete)
Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: Cem Olayı ve II. Beyazit'in pasif kişiliği Yükselme Dönemi içerisinde bir Duraklama Dönemi yaşanmasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Mısır'da bulunan Memlük Devleti'ne son verilmesiyle Hicaz, Suriye, Filistin ve Mısır Osmanlı topraklarına katılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde imzalanan İstanbul Antlaşması'nın (1533) "Protokolde Osmanlı sadrazamı Avusturya kralına denk sayılacak." maddesiyle Avusturya Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü resmen kabul etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: "Kapitülasyon antlaşması iki hükümdar hayatta oldukları sürece geçerli olacaktır." kararı Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Preveze Deniz Savaşı'nda elde edilen başarı günümüzde Donanma Günü olarak kutlanmaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Üç padişahın döneminde de sadrazamlık yapan devlet adamı Sokulu Mehmet Paşa'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Doğu Akdeniz ticari güvenliğinin sağlanma düşüncesi ve Mısır ulaşımı için bir üs olması II. Selim Dönemi'nde Kıbrıs Adası'nın alınmasını zorunlu hale getirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Sokullu Mehmet Paşa Süveyş Kanalı projesiyle;

- Akdeniz ticaretini canlandırmayı
- Akdeniz ile Kızıldenizi birleştirmeyi
- Müslümanlara yardım ulaştırmayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Kendisini Türkiye Selçuklu Devleti'nin varisi olarak gören Karamanoğulları Beyliğine kesin olarak II. Beyazid Dönemi'nde son verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nin İstanbul'un fethi için yaptığı hazırlıklar;

- Donanmanın güçlendirilmesi
- Büyük topların dökülmesi
- Rumeli Hisarı'nın yapılması
- Tekerlekli kulelerin yapılması Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: II. Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks kilisesini korumuş ve kendi himayesi altına almıştır. Amaç; Katolik kilisesine karşı bir güç oluşturmak ve Hristiyan birliğinin oluşmasını önlemekti. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Kırım'ın alınmasıyla İpek Yolu'nun büyük bir kısmı Osmanlı Devleti'nin eline geçmiş ve Karadeniz Türk gölü haline gelmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: II. Bayezid'in Endülüs'te bulunan Müslümanları, Hristiyanların baskısından kurtarmak için gereken yardımda bulunamamasının sebebi; Cem Olayı gibi bir iç sorunla uğraşmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Yavuz Sultan Selim Türk İslam dünyasının tek bayrak altında toplamayı, Safevi Devleti'ni ortadan kaldırarak Türkistan'a ulaşmayı ve Baharat Yolu'nu kontrol altına almayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Duraklama Dönemi Siyasi Olayları (Arayış Yılları-XVII.Yüzyıl)
Test 5 Çözümleri

Çözüm 1: Celali İsyanları sonucu Anadolu'da ortaya çıkan güvenlik sorunları nedeniyle halk yaşadığı bölgelerden şehirlere göç etmiştir. Bu durum merkezi otoritenin sarsılmasına ve tarımsal üretimin azalmasına yol açmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin mücadele ettiği devletler arsında; Venedik, Avusturya, İran, Lehistan yer almaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Girit'in uzun sürede alınmamasının temel nedeni, Venediklilerin Osmanlılara karşı son derece gelişmiş teknolojiler kullanmasıdır. Bu durum Osmanlı denizciliğinin Avrupa'nın gerisinde kaldığını göstermektedir. Ayrıca yirmi dört yıl süren kuşatma Osmanlı maliyesini olumsuz etkilenmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Ferhat Paşa Antlaşması (21 Mart 1590): III. Murat Dönemi'nde İran ile imzalanmış bir barış antlaşmasıdır. Duraklama Dönemi'nin ilk antlaşmasıdır. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile doğudaki en geniş sınırlarına ulaşmıştır. (Azerbaycan, Gürcistan ve Dağıstan Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Osman (Genç), Lehistan'daki Hotin Kalesi kuşatması sırasında istekli savaşmayan yeniçeriler sebebiyle Yeniçeri Ocağını kaldırmaya karar verdi. Ancak savaşın ardından Genç Osman bu kararı nedeniyle isyan eden yeniçeriler tarafından öldürüldü. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Büyük Kaçgun, 17. yüzyılda Anadolu'da Celali İsyanları sırasında halkın daha güvenli bölgelere sığınmasına verilen addır. Büyük Kaçgun başta siyasi bir isyan olarak görülse de temelde ekonomik nedenlere dayalı bir isyan olduğu ve bu isyanla beraber büyük bir kaçışın yaşanması söz konusudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: İstanbul İsyanları, yönetim şeklini değiştirme amaçlı isyanlar değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Avusturya'ya karşı elde edilen son kazançlı antlaşma Vasvar Antlaşması'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Vakayı Vakvakiye (Çınar Vakası) Olayı IV. Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nin Dağılma Dönemi Yaş Antlaşması ile başlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Askerin maaşlarının zamanında ödenmemesi İstanbul İsyanlarının nedenlerindendir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Avusturya kralının Osmanlı padişahına denk sayılması Osmanlı'nın protokol üstünlüğünü kaybettiğini gösterir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Yeniçerinin disiplinsiz davranışları Hotin Seferi'nde yaşanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Duraklama Dönemi Siyasi Olayları (Arayış Yılları-XVII.Yüzyıl) Test 6 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan ilk antlaşma Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Vasvar Antlaşması, 10 Ağustos 1664'te Osmanlı ile Avusturya arasında imzalanmış bir barış antlaşmasıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3:

- **I. Amasya Antlaşması:** İran ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan ilk antlaşmadır.
- **II. Ferhat Paşa Antlaşması:** Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
- **III. Kasrı Şirin Antlaşması:** Bugünkü Türkiye – İran sınırı belirlenmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Paragrafta sözü edilen gelişmeye "Büyük Kaçgun" denilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Soruda verilen özellikler arasında Vasvar Antlaşması ile ilgili bir ifade yer almamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Harp teknolojisinin gelişmemesi orduda bozulmalar ile ilgilidir. İç nedenler arasında yer alır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: XVII. yüzyılda eyaletlerde yaşanan isyanlarda milliyetçi fikirlerin etkisi olmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nde önemli çini üretim merkezleri şunlardır: Bursa, İznik, Kütahya, İstanbul, Çanakkale. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlılarda el yazmalarını süsleyen resimlere minyatür, Osmanlı'da minyatür yapımına tasvir veya nakış, bunları yapan sanatçılara ise nakkaş denirdi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nde çarşı pazarı denetleme görevi muhtesiplere verilmiştir. Bunun dışında gerektiğinde kadılar ve Lonca Teşkilatı da denetleme yapabilirdi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Cihannüma ve Keşfüz - Zünun Katip Çelebi'nin eserleri arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12:

Cuma Selamlığı: Padişahın halka açık bir camide cuma namazı kılması ve bu arada yapılan merasim için kullanılan tabirdir.

Kılıç Alayı: Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin tahta çıkma törenine denir.

Bed-i Besmele: Sıbyan mekteplerine başlayan çocuklara yönelik düzenlenen okula başlama merasimidir.

Velâdet-i Hümâyûn: Padişahın doğum günü törenidir.

Hums-u şeri: Herhangi bir şekilde elde edilen malın hayra harcamak üzere ayrılmış beşte birlik kısmıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Yeniçerilerin masrafları tımar topraklarından karşılanmaz. Yeniçeriler merkez ordusu olup üç ayda bir hazineden ulufe denilen maaş alır ve askerlik dışında başka bir işle uğraşmazlardı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Tahrirde şehir, kasaba, köy ve çiftlikler birer birer dolaşılarak buralarda oturan vergi mükellefleri, içlerinde vergiden muaf olanlar varsa hangi vergiden ne sebeple muaf oldukları yazılır; bunun yanında topraklı ve topraksız köylüler, evli ve bekar haneler, meslek grupları, ilmiye mensupları, ihtiyar ve sakatlar ayrı ayrı kaydı yapılırdı. Her köyün merası, ormanı, korusu, yaylağı, kışlağı, çayırı cins cins gösterilerek yetiştirilen mahsuller ve senede vermekle mükellef olunan vergi miktarı deftere geçirilirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Dirlik araziler gelirlerine göre; has, zeamet ve tımar olmak üzere üçe ayrılırdı. Has: Yıllık geliri 100 bin akçeden fazla olan dirliklerdi. Padişah ve ailesine, şehzadelere, divan üyelerine, beylerbeyi ve sancak beylerine verilirdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Duraklama Dönemi Islahat Hareketleri (Arayış Yılları-XVII.Yüzyıl) Test 7 Çözümleri

Çözüm 1: Duraklama Dönemi (XVII. yüzyıl) ıslahatların asıl amacı Osmanlı Devleti'nde bozulan eski düzeni tekrar kurmaya çalışmaktır. Yenileşme hareketleri daha çok ayaklanmaları bastırmaya yönelik askeri niteliklidir. Hukuk alanında yenilikler Dağılma Dönemi'nde (XIX. yüzyıl) yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: IV. Murat baskı ve şiddete dayanan kuvvetli bir disiplin sağlamış ve böyle bir ortamda ıslahatlarını yapmaya çalışmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Halkın yönetime katılması ile ilgili ıslahatlar XIX. yüzyılda diğer bir deyişle Dağılma Dönemi'nde yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: II. Osman, padişahların halkla olan kopukluğunu gidermek ve saray kadınlarının devlet yönetimindeki nüfuzunu kırıp onları idari işlerden uzaklaştırmak için saray dışından evlenme geleneğini başlatmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Sancak usulüyle tahta çıkan son padişah III.Mehmet'tir. Sancak sistemini kaldıran padişah III. Mehmet'tir. Sancak sistemi kalktıktan sonra bu sisteme dahil olmadan tahta çıkan I. Ahmet'tir. I. Ahmet aynı zamanda kafes usulünü getirmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Yeniliklerin baskı ve şiddete dayalı olup yüzeysel ve geçici çözümler getirmesi ayrıca ıslahatçıların hayatıyla sınırlı olması, yeniliklere karşı çıkılması ve Avrupa'daki gelişmelerin takip edilmeyip yapılan ıslahatların geleneksel yapıda olması XVII. yüzyıl ıslahatlarının başarısız olmasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: IV. Murat devletin kötü gidişatına son vermek için neler yapılmasına dair raporlar hazırlatmıştır. En önemli risaleler Koçi Bey ve Katip Çelebi Risalesi'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: I. Ahmet Dönemi'nde Kanunname-i Al-i Osman değiştirilerek, Ekber - Erşed kuralı getirildi. Bu sistemle taht için kardeş katline son verilmiş padişahtan sonraki en yaşlı erkek üye herhangi bir taht kavgasına girişmeden tahta çıkabilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: XVII. yüzyıl ıslahatları genellikle isyanları önlemeye yönelik olduğu için askeri niteliklidir. Ayrıca maliye alanında da ıslahat hareketleri yapılmıştır. Osmanlı'da ilk defa resmi devlet bütçesi bu dönemde hazırlanmıştır. Hukuk alanında herhangi bir ıslahat yapılmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Beşik ulemalığı kısaca alimlik, kadılık ve müderrislik gibi makamların çocukların kabiliyetine bakılmadan daha çocuk yaştayken babadan oğla geçirilmesi olarak ifade edilebilir. Devletin herhangi bir kademesinde ortaya çıkan bozulma diğer bütün alanlara etki etmektedir. Beşik ulemalığında küçük yaştaki çocuk yeteneğine bakılmadan alim olarak bir medreseye atanmakta ve ona göre maaş almaktadır. Bazen yetkili olduğu medreseye bile gitmemektedir. Durum böyle olunca müderrislik ve eğitim faaliyetlerinde bozulmalar meydana gelmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: I. Ahmet şehzadelerin katlini kural olmaktan çıkarıp, hanedanın devamlılığını sağlamak ve taht kavgalarının önüne geçerek ülke yönetiminde istikrarı sağlamak amacıyla veraset usulünde değişiklik yapmış "Ekber ve Erşed Sistemi"ni getirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Osmanlı Devleti'nde ilk dış borç XIX. yüzyılda Kırım Savaşı'nı (1854) finanse etmek amacıyla İngiltere'den alınmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13:

Ekberiyet: Yaşça en büyük ve en aklı başında şehzadenin hükümdar olması usulüne sistemi denir.

Beşik ulemalığı: Babası müderris olan kişinin de müderris olması

Culûs bahşişi: Padişah değişikliğinde kapıkulu askerlerine bir defaya mahsus olmak üzere para dağıtılması

Ulufe: Yeniçerilerin üç ayda bir almış oldukları maaş

Kafes usulü: Şehzadelerin devlet yönetimi ve idari anlamda yeteneklerini geliştirmeleri bakımından tamamen saray içinde yetiştiği sistem. Doğru cevap E seçeneğidir.

Duraklama Dönemi Islahat Hareketleri (Arayış Yılları-XVII.Yüzyıl) Test 8 Çözümleri

Çözüm 1: Sancak sistemini kaldıran padişah III. Mehmet'tir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Koca Ragıp Paşa Gerileme Dönemi (XVIII. yüzyıl) Padişah III. Mustafa zamanının sadrazamıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: II. (Genç) Osman ilimye sınıfının devlet işlerine karışmasını önlemek için şeyhülislamın fetva vermek dışındaki tüm yetkilerini elinden aldı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nde ilk kez birtakım şartlar ileri sürerek göreve getirilen sadrazam Köprülü Mehmet Paşa'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Tımar sisteminin bozulması, lüks ve israfın artması ve toprak kayıplarının artması XVII. yüzyılda mali ve askeri alanda ıslahatların yapılmasını zorunlu hale getirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: II. (Genç) Osman devşirme kökenli yöneticilerin etkinliğini kırmak için başkenti İstanbul'dan Anadolu'ya taşınmayı düşünmüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı'da ilk denk bütçeyi hazırlayan devlet adamı Tarhuncu Ahmet Paşa'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: I. Mahmut XVIII. yüzyıl diğer bir deyişle Gerileme Dönemi ıslahatçıları arasında yer almaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: I. Ahmet getirdiği sistemle ülkede istikrarı sağlamayı kardeş katlinin ortadan kaldırmayı, hanedanın devamlılığını sağlamayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: I. Ahmet Dönemi'nde getirilen Kafes usulü ile şehzadeler sancağa çıkmadan sarayda devlet tecrübesinden uzak yetişmişlerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Redif birlikleri II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: XVII. yüzyılda ıslahat hareketlerinin, askeri alanda başlamasında savaşlarda alınan yenilgi ve toprak kayıpları etkili olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Osmanlı tarihinde şeyhülislam(Ahizade Hüseyin Efendi) idam ettiren padişah IV. Murat'tır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Gerileme Dönemi Siyasi Olayları (XVIII.Yüzyıl) Test 9 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Devleti'nde adına Vakay-ı Hayriye denilen Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla "Bektaşilik" tarikatı yasaklanmıştır. Bu dönemde Yeniçeri Ocağının aynı zamanda bir Bektaşi ocağı olduğuna kanaat (Hacı Bektaş-ı Veli'nin Yeniçeri Ocağı'na "Pir" olarak kabul edilmesiyle bu ilişki fiili olarak başlamıştır.) getirildiği için Bektaşilik tarikatı da yasaklanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nin en önemli rakiplerinden olan Çarlık Rusya XVIII. yüzyılın başlarından itibaren Karadeniz'e inme, Balkanlardaki Ortodoksları koruyuculuğu altına alma ve Lehistan üzerinde egemenlik kurma gibi politikalar yürüterek ekonomik, siyasi ve askeri açıdan güçlenmeyi amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: 1736-1739 Osmanlı – Rus ve Avusturya Savaşı sonrası biri Rusya, diğeri Avusturya ile olmak üzere iki Belgrad Antlaşması imzalandı. Osmanlı son kez toprak kazandı. Gerileme Dönemi'nin en kazançlı antlaşmasıdır. Osmanlı Karadeniz'deki üstünlüğünü son kez batılılara kabul ettirdi; üstünlük korundu. Karadeniz'deki Rus emelleri bir süre daha engellendi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Pasarofça Antlaşması (1718) Osmanlı Devleti'nde Avrupa tarzı ıslahatların ilk kez yapıldığı Lale Devri'nin başlangıcı olmuştur. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile elindeki toprakları korumaya yönelik politikalar izlemeye başlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıla geldiğinde birçok alanda geri kalmış ve bu durumun farkında olan Osmanlı bu yüzyıldan itibaren Batı'daki gelişmelerden faydalanmaya çalışmıştır. Dolayısıyla Avrupalı devletlerin bu yüzyılda Osmanlı'nın bilim ve tekniğinden yararlanması söz konusu değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı Devleti'nin savaşta üstün durumdayken Fransa'nın devreye girmesiyle Belgrat Antlaşması'nın imzalanması ve Fransa'nın ara buluculuk yaptığı için de 1740'ta kapitülasyonlardan sürekli yararlanma fırsatını yakalaması ekonomik ve siyasi çıkarların iç içe olduğunu göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı Devleti Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu 1792 yılında Rusya ile imzaladığı Yaş Antlaşması ile kabul etmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8:

- "Ruslar, İstanbul'da sürekli bir elçi bulundurabilecek ve istedikleri yerden konsolosluklar açabileceklerdir." maddesinden B seçeneğine ulaşılabilir.
- "Kırım bağımsız olacak, sadece dini açıdan Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacak. Azak Kalesi etrafındaki arazi Rusya'ya verilecektir." maddesinden A, D ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: 1709'da Ruslara yenilen İsveç Kralı XII. Şarl, 1768'de Ruslara yenilen Lehliler, 1848'de Ruslara yenilen Macarlar Osmanlı Devleti'ne sığınmışlardır. Bu gelişmeler Rusya ile Osmanlı ilişkilerinin barışçıl olmadığını göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: 1787'de Osmanlı Devleti'ne savaş açan Avusturya, Fransa İhtilali ile ortaya çıkan demokrasi ve milliyetçilik akımlarından etkilenmemek için Ziştovi Antlaşması'yla savaştan çekilmiştir. Çekilmesinde monarşi ile yönetilmesi ve çok uluslu bir yapıya sahip olması etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: İrade-i Cedit Hazinesi'nin halka yeni vergiler yüklemesinin tepki ile karşılanması sonucunda çıkan Kabakçı Mustafa İsyanı ile III. Selim tahttan indirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Gerileme Dönemi Siyasi Olayları (XVIII. Yüzyıl) Test 10 Çözümleri

Çözüm 1: XVIII. yüzyılda Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoksları kullanarak Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışan devlet Rusya'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nin geniş anlamda toprak kaybettiği ilk antlaşma Karlofça Antlaşması'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Rusya'nın tarihi amaçları şunlardır.

- Boğazları alarak Akdeniz'e ulaşmak
- Kırım'ı alarak Karadeniz'e ulaşmak
- Slav ve Ortodoksları kendi hâkimiyeti altında birleştirmek

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Ziştovi Antlaşması Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Napolyon Mısır'ı ele geçirerek Orta Doğu'ya egemen olmayı ve bölgedeki İngiliz çıkarlarına son vermeyi amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Rusya'ya Küçük Kaynarca Antlaşması ile kapitülasyonları verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Patrona Halil İsyanı sonucu III. Ahmet tahtan indirilerek yerine I. Mahmut getirilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Küçük Kaynarca Antlaşmasıyla Kırım'a bağımsızlık verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Pasarofça Antlaşması'yla Belgrad'ı kaybeden Osmanlı Avrupa'dan geri kaldığını görmüş ve Avrupa'yı yakından takip etmeye başlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: İstanbul Antlaşması ile Rusya İlk defa Karadeniz'e çıkma imkânı elde etmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Prut Antlaşması Gerileme Dönemi yaşayan Osmanlı'da kaybedilen toprakların geri alınabileceği umudunu artırmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Osmanlı Devleti Gerileme Dönemi'nde İsveç ile herhangi bir mücadeleye girmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Rusya Küçük Kaynarca Antlaşması ile kapitülasyon, Ortodoksların haklarını koruma ve Karadeniz'de ticaret gemisi bulundurma imkanı elde etmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Gerileme Dönemi Islahat hareketleri (XVIII. Yüzyıl) Test 11 Çözümleri

Çözüm 1: II. Mahmut Dönemi'nde Anadolu'dan İstanbul'a gelecek olan kişiler için "Mürür Tezkeresi" (geçiş belgesi) alma zorunluluğu getirilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: I. Mahmut Dönemi'nde Fransa'ya tanınan kapitülasyonlar sürekli hâle getirildi (1740) genişletildi. Batıdan ilk kez askeri uzmanlar getirildi. Hendesehane adıyla askeri bir okul kuruldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Osmanlı Devleti'nde anayasal düzene geçilmesi XIX. yüzyılda I. Meşrutiyet ile başlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nde Batı'nın ilk kez örnek alındığı dönem XVIII. yüzyılda Lale Devri ile başlamıştır. Batı tarzı mimari etkisini en çok saraylarda göstermiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Tımar sisteminin önemini yitirmesiyle iltizam usulü yaygınlaştı. İltizam sistemiyle ihale alan mültezimler daha da zenginleşerek ayan denilen toprak zenginlerine dönüştüler. Timarlı sipahi sayısı azalınca taşrada merkezi otorite zayıfladı. Buna bağlı olarak mültezimler halktan yeni vergiler aldı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: XVII. yüzyılda veraset usulünde getirilen ekber ve erşed sistemi XVIII. yüzyılda da devam etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı'da hattatlık yaygın bir meslek hâline gelmişti. Eserler ve yazılar onlar aracılığı ile çoğaltılırdı. Öyle ki okuma yazma bilmeyen insanlar mektup veya dilekçe türü metinleri de hattatlara yazdırırlardı. Bu sebeplerden dolayı hattatlar çok önemliydi. Osmanlı'da çok sayıda hattat bulunurdu. Matbaa demek bu insanların işsiz kalması demekti ve bu yüzden hattatlar matbaaya karşıydı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: III. Selim'in divan teşkilatını kaldırma gibi bir amacı yoktur. Divan teşkilatı II.Mahmut zamanında kaldırılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: XVIII. yüzyıl ıslahatları ulemanın, esnafın ve özellikle yeniçerilerin çıkarlarına uymadığı için tepki ve baskıları yüzünden uzun süre devam edememiş ve ıslahatlar başarısız olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Lale Devri'nde askeri ıslahatlar yapılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Osmanlı tarihinde ilk kez planlı ve programlı yenilikler yapan padişah III. Selim'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Yeniçeri Ocağı II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır. XIX. yüzyıl ıslahatları kapsamında yer alır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: XVII. yüzyıl ıslahatçılarından olan IV. Murat Avrupa'yı örnek almamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Gerileme Dönemi Islahat hareketleri (XVIII. Yüzyıl) Test 12 Çözümleri

Çözüm 1: Daimi elçilikler ilk kez III. Selim Dönemi'nde açılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmesi II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Sorunların çözümünde baskı ve şiddete başvurulması XVII. yüzyıl ıslahatlarının özellikleri arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: II. Mahmut XIX. yüzyıl ıslahatçıları arasında yer alır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: İstanbul'da konsolosluklar, yapılan antlaşmalar doğrultusunda Avrupalı devletlerin kendi çıkarlarını korumak amacıyla açılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: III. Selim ıslahatlar yapmak için Meşveret Meclisine lahiyalar hazırlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı'nın ilk geçici elçisi Yirmisekiz Mehmet Çelebi, saimi elçisi ise Yusuf Agah Efendi'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8:

III. Ahmet: İlk kez çiçek aşısının uygulanması

I. Abdulhamit: Ulufe alım ve satımının yasaklanması

I. Mahmut: Islahatlarda ilk defa yabancı uzmanlardan faydalanılması

III. Selim: Yerli malın alım ve satımının teşvik edilmesi Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek amacıyla Viyana, Paris, Moskova ve Varşova gibi önemli başkentlerine gönderilen elçilerin görev yaptıkları ülkeler hakkında yazdıkları eserlere Sefaretname denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Lale Devri'nde matbaada basılan ilk eser Vankulu Lügati adlı sözlüktür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Lale Devri 1718 yılında imzalanan Pasarofça Antlaşması ile başlamış ve 1730 yılında Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Levent ve Selimiye kışlaları III. Selim Dönemi'nde Nizamı Cedid ordusu için yapılan kışlalardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: I. Mahmut askeri alanda Batı tarzı ıslahat yapan ilk padişahtır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Deniz subayı yetiştirmek için açılan Mühendishane-i Bahr-i Hümayun için okulu I. Abdülhamit Dönemi'nde açılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: I. Abdülhamit Dönemi'nde Surat topçu birliğini geliştirmiştir. İstihkâm okulu açılmıştır. Lağımcı ve Humbaracı ocakları ıslah edildi. Haliç, Ege ve Karadeniz'de tersaneler yapılarak yeni gemiler yapılmaya başlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Dağılma Dönemi Siyasi Olayları (XIX. Yüzyıl) Test 13 Çözümleri

Çözüm 1: İttihat ve Terakki Cemiyeti II.Abdülhamit'e baskı yaparak II. Meşrutiyet'i ilan ettirmiş, meşrutiyet rejimine karşı çıkan 31 Mart Olayı'nı bastırmış ve I.Balkan Savaşı'nın ardından Osmanlı tarihinin ilk sivil hükümet darbesi olan Babı Ali Baskını'nı gerçekleştirmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Fiyatları kontrol etmek için kullanılan tekel sisteminin kaldırılması ve yabancı tüccarların Osmanlı sınırları içinde ticaret yapmasının serbest bırakılması gümrük vergisi uygulamasının kaldırıldığını bu durumun da yerli sanayiyi olumsuz etkileyeceğini göstermektedir. Ayrıca bu tüccarlara yün, pamuk, ipek ve hububat gibi ihracı yasak ya da izne tabi Osmanlı ürünlerini serbestçe ihraç etme hakkının tanınması ham madde çıkışının kolaylaştığı anlamına gelmektedir. Paragrafın genelinden ise Osmanlı ülkesinin Avrupalı tüccarların açık pazarı hâline geldiğine ulaşılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Hünkâr İskelesi Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin Boğazlar konusunda son kez tek başına karar verdiği antlaşmadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da kaybettiği ilk toprak parçası Cezayir eyaletidir. 1830'da Fransa tarafından işgal edilen Cezayir, Osmanlıların elinden çıkan ilk Afrika toprağı olmuştu. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Tanzimat Dönemi; 1839 yılında Tanzimât Fermânı olarak bilinen Gülhane Hatt-ı Hümayun'un okunmasıyla başlayan modernleşme ve yenileşme döneminin adıdır. Sözcük anlamı "düzenlemeler, reformlar" demektir. Tanzimat Dönemi 1876'da II. Abdülhamit'in tahta çıkması ve I. Meşrutiyet'in ilânıyla sona ermiş kabul edilmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6:

Paris Antlaşması'nın önemli maddeleri:

- Osmanlı Devleti, Avrupalı devlet kabul edilecek, topraklarının bütünlüğü Batılı devletlerin kefilliği altında olacak.
- Osmanlı Devleti ve Rusya Karadeniz'de donanma bulundurmayacak, tersane inşa edemeyecek
- Karadeniz tarafsız olacak, Boğazlar savaş gemilerine kapalı, ticaret gemilerine açık olacak
- Boğazların yönetimi, 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi'ne göre yapılacak
- Osmanlı toprakları olarak kalacak olan Eflak ve Boğdan özerk olacak
- Her iki taraf da savaşta ele geçirmiş olduğu yerleri geri verecektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: 1856 Paris Antlaşması Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda galip devlet olarak masaya oturduğu tek antlaşmadır. Osmanlı masadan mağlup devlet olarak kalkmıştır. Osmanlı ilk defa Avrupa devleti kabul edilmiştir. Osmanlı toprak bütünlüğünün Avrupalı devletlerin garantisi altına alınması Osmanlı'nın güçsüzlüğünün kanıtıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: II. Mahmut Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa ile yaşadığı sorun sırasında "Denize düşen yılana sarılır." sözüyle Rusya'yı kastetmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya tam bağımsızlık verilmesi, Girit ve doğuda Ermenilerin bulunduğu yerlerde ıslahatların yapılması ve Rus sınırları içerisinde kalan Müslüman halkın istediği takdirde göç etmesi Ayastefanos Antlaşması'nın hükümleri arasında yer alır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Hareket Ordusu İttihatçıların, 1909 yılında, 31 Mart Ayaklanması'nı bastırmak için, Selânik'ten Mahmut Şevket Paşa komutasında İstanbul'a gönderdikleri ordudur. Kurmay başkanı ise Kolağası Mustafa Kemal'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Omanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'ne bağlı olarak ilk kez isyan eden, imtiyaz ve özerklik alan ulus Sırplardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: 1815 Viyana Kongresi'nde ilk kez gündeme gelen Şark Meselesi genel olarak XIX. yüzyılda Osmanlı toprak bütünlüğünün korunması, XIX. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'daki topraklarının paylaşılması ve XX. yüzyılda bütün topraklarının paylaşılması anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Rusya Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla Boğazlar konusunda daha önceden elde ettiği hakları kaybettiği için zararlı çıkan devlet olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: II. Abdülhamit Dönemi'nde dış borçların ödenememesi üzerine Avrupalı devletler alacaklarını tahsil etmek amacıyla Düyun-ı Umumiye İdaresi'ni (Genel Borçlar İdaresi) kurmuşlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Dağılma Dönemi Siyasi Olayları (XIX. Yüzyıl) Test 14 Çözümleri

Çözüm 1: Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla Osmanlı toprakları Avrupa devletlerinin açık pazarı haline gelmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Milliyetçilik akımından etkilenerek Osmanlı Devleti'nden ayrılan ilk ulus Yunanlılardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Ermeni sorunu ilk kez Ayestefanos Antlaşması'nda gündeme gelmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın isyanı karşısında Rusya'dan yardım isteyen II. Mahmut bu yardım karşılığında Rusların Boğazlardan geçmesine izin vermiştir. Bu duruma büyük devletler karşı çıkınca Boğazlar uluslararası sorun haline gelmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: İngiltere, Fransa ve Piyemonte Osmanlı Devleti'nin yanında yer almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: İngiltere'nin Kırım Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni destekleme nedenleri:

- Akdeniz'deki çıkarlarını korumak
- Rusya'nın Akdeniz'e inmesine engel olmak
- Balta Limanı Antlaşması ile elde ettiği imtiyazların devamını sağlamak. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu Yaş Antlaşması'yla kabul edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti için "Hasta Adam" tabirini ilk kez kullanan devlet Çarlık Rusya'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Avusturya Başkanı Maternik'in başkanlığında 1815 yılında Viyana Kongresi'nde Rusya, İngiltere, Avusturya ve Prusya mutlakiyet rejimlerini korumak, milliyetçilik ve bağımsızlık hareketlerine engel olmak için Maternik Sistemi adı verilen bir politika oluşturmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Yunan gezisine çıkan ilk Osmanlı padişahı Abdülaziz'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Berlin Konferansı'nda Sırbistan, Romanya ve Karadağ'a bağımsızlık verilmesi kararı alınmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Paragrafta sözü edilen gelişmeler devletler arası ilişkilerde çıkarların ön planda olduğunu gösterir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Dağılma Dönemi Islahat Hareketleri (XIX. Yüzyıl) Test 15 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda bir yandan dini nitelikli eğitim veren medreseler, öte yandan yabancı okullar ve Batı tarzı askeri okulların yer alması ülkede kültürel çatışmanın artmasına ortam oluşturmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: II. Mahmut Sened-i İttifak ile ayanlardan devletin emirlerine uyacaklarına dair söz almıştır. Bu sözleşmeyle ayanların desteğini alan II. Mahmut Yeniçeri Ocağını kaldırarak otoritesini arttırmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: II. Mahmut'tan itibaren Osmanlı ülkesinde Avrupa usulünde eğitim gören aydın bir sınıf yetişmiştir. Bu sınıf şahıslara göre devamlı değişen bir yönetim yerine, hukuka dayalı, kurumları olan yeni bir yönetimin kurulması için çalışmıştır. Bu durum aydınların Osmanlı'da padişahın egemenlik anlayışında değişiklik yapmak istediklerini göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nde ıslahatlar konusunda yapılan düzenlemelerin en kapsamlısı II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Ali Suavi; dil, ırk, din farkı gözetmeksizin herkesin aynı hak ve yetkilere sahip olmasını savunan Osmanlıcılık fikrini benimsemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı tarihinde devletin dağılmasını önlemek amacı ile farklı fikirler ortaya atıldı. Bunlardan biri de bir meclis kurup toplumun bütün zümrelerinin bu mecliste temsil edilmesini öngörüyordu. Bu amaç doğrultusunda atılan ilk adım I. Meşrutiyet oldu. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: İltizam sistemiyle halktan vergi toplayan kişilere mültezim denirdi. Tanzimat Fermanı'nın "Vergiler herkesin gelirine göre toplanacak" hükmü doğrultusunda bu sistem kaldırılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Halk ilk kez yönetime I. Meşrutiyet'le birlikte katılma hakkı elde etmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti Tanzimat ve Islahat Fermanı ile getirdikleri düzenlemelerde özellikle yönetim ve hukuk alanında Batılılaşma çabası içerisine girmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Fransız İhtilali'nin etkisiyle dünyaya yayılan milliyetçilik fikri en çok Osmanlı gibi çok uluslu devletleri etkilemiştir. Osmanlı topraklarında görülen ulusçu hareketleri durdurmak için din, dil ve ırk fark etmeksizin herkesi kanun önünde eşit tututan Osmanlıcılık fikri ortaya çıkmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: II. Mahmut Dönemi'nde açılan Meclis-i Ahkam-ı Adliye, adalet işlerinden sorumlu meclistir. Bu meclisin Tanzimat Dönemi'nde kanunlar hazırlaması bu kurula yasa yapma işlevi kazandırmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Gayrimüslimler için bedelli askerlik (nakdi bedel) uygulaması Islahat Fermanı ile getirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Müsadere; Osmanlı'da devletin hazine için bir mala bir süreliğine ya da kalıcı olarak el koyması, özellikle kamu yararına çalışan kimselerin haksız kazançla sahip oldukları her türlü mala el koyulması anlamında kullanılmıştır. Bu sistem Osmanlı'da özel mülkiyetin gelişmediğini göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: 1876 yılında yayınlanan Kanunuesasi'de; siyasi partilerin kapatılması ile ilgili bir madde yar almamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Müslüman ve gayrımüslim erkek vatandaşlar için askerliğin vatan görevi sayılması Tanzimat Fermanı'nda yer almıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Dağılma Dönemi Islahat Hareketleri (XIX. Yüzyıl) Test 16 Çözümleri

Çözüm 1: Kanunuesasi'de yer alan,

- Egemenlik, Osmanlı hanedanındadır. Hanedanın en yaşlı erkek üyesi padişah olur. Maddesi saltanat sisteminin devam ettirildiğini göstermektedir.
- Devletin dini İslam'dır. Yasalar dini hükümlere aykırı olamaz. Maddesi devletin teokratik (din devleti) niteliğinin korunduğunu göstermektedir.
- İki maddede tam demokratik hayatın uygulanmadığını göstermektedir.

Kanun-i Esasi'ye rağmen Osmanlı'da teokratik anlayış devam etmiş ve saltanat nedeniyle demokrasi tam olarak işletilememiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Türk tarihinde halk ilk kez padişahın yanında yönetime katılma hakkını II. Abdülhamit Dönemi'nde elde etmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Islahat Fermanı'nın ilan edilmesinde; Paris Konferansı'nda Osmanlı Devleti aleyhinde kararların alınmasını önlemek, milliyetçilik akımının etkisiyle ayaklanan azınlıkların devlete bağlılığını artırmak ve Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek gibi faktörler etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: II. Abdülhamit İstibdat Dönemi'nde İslamcılık politikasını devletin resmi politikası haline getirmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: 31 Mart Olayı II. Meşrutiyet'in ilanından sonra yaşanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: 1909'da Kanuniesasi'de yapılan değişiklikler arasında siyasi partilerin kapatılması kararı yer almamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: 31 Mart Olayı'nın çıkmasında, Genç Osmanlıların bir rolü yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde rol oynayan cemiyet Genç Osmanlılar (Jön Türkler) Cemiyeti'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: I. Meşrutiyet'in ilan edilmesinin nedenleri arasında Hristiyan birliğini parçalamak gibi bir amaç yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: II. Mahmut Dönemi'nde enderun okulu yerine devlet adamı yetiştirmek amacıyla Mektebi Maarifi Adliye açıldı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Avrupa devletlerinin, azınlık haklarını bahane ederek Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önlemek için Tanzimat ve Islahat Fermanı ve Kanun-i Esasi ilan edilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12:

- Taksim kışlasında bulunan Avcı Taburu askerleri tarafından başlatılmıştır.
- Mahmut Şevket Paşa ve Kurmay Başkanı Mustafa Kemal Paşa yönetimindeki Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.
- Mevcut rejmi değiştirmeye yönelik ilk ayaklanmadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Bankı Dersaadet Abdülmecit Dönemi'nde kurulmuş ilk Osmanlı bankasıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 17 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlılar, devlet teşkilatlanmasında genelde Türkiye Selçuklularını örnek aldılar. Osmanlı devlet anlayışı ve yönetim sisteminin temelleri; eski Türk gelenekleri, İslam dininin devlet anlayışı ve hâkim olunan topraklardaki devlet anlayışlarına dayalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: 5,5 kilometre uzunluğu ile dünyanın en eski surlarından olan Diyarbakır surlarının günümüzdeki hâli, 349 yılında Roma İmparatoru II. Constantinious tarafından yaptırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Esnafın başında şeyh, nakib, duacı, çavuş, yiğitbaşı ve kethüdâ adlarıyla anılan birtakım reisleri bulunmaktadır. Bunların görevleri arasında üretim faaliyetlerini kontrol etme, tüketici haklarını koruma, ve pazardaki ürünlerin denetimini sağlamak bulunmaktaydı. Pazarlara gelen ürünlerin yol güvenliğinin sağlanması derbentçilerin göreviydi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Fatih Kanunnamesi'nde, padişaha kardeşlerini öldürme yetkisinin verilmesi ve sadrazamlığın Türk kökenli nüfuzlu ailelerin yerine devşirme kökenlilere verilmesi devletin merkeziyetçi yapısını güçlendirmeye yöneliktir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Sosyal hayatın gelişmesine büyük önem veren Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde mimari alanda birçok eser (cami, medrese, birmarhane, bedesten, han, hamam, köprü, imarethane, tabhane gibi) inşa etmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6:

Tahtgah-ı Kadim: Eski bir taht merkezi olması nedeniyle şehzade sancağı Amasya'ya verilen isimdir. Darül Mülk-i Kadim: Şehzade şehri Manisa'ya verilen isimdir.

Pay-ı Taht: Taht mekezi anlamında İstanbul'a verilen isimdir.

Evlad-ı Fatihan: Rumeli'nin fethinden sonra, oralarda yerleşmek üzere, Anadolu'nun Müslüman-Türk halkından, aileleri ile birlikte gidenlere verilen isimdir.

Şehzadegan: Sarayın içinde, padişah çocuklarının ilköğretim eğitimi aldıkları okuldur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Çav: İlk Türk devletlerinden biri olan Uygurların kullandığı kağıt paradır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Devşirme sistemiyle enderuna alınan gayrimüslim öğrencilerin Türk İslam kültürü ve terbiyesi ile yetiştirilmeleri sağlanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9:

Amediye: Osmanlı ülkesine giren mallardan alınan gümrük vergisidir.

Feftiye: Osmanlı ülkesinden çıkan mallardan alınan ihracat vergisidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: İltizam: Devlet gelirlerinin bir bölümünün belli bir bedel karşılığında devlet tarafından kişilere devredilerek toplanması yöntemidir. Vergiyi toplamayı üstlenen kişiye "mültezim" denirdi. Bu sistemin uygulanmasıyla tımar sistemi işlemez hâle gelmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Vakıf topraklar: Gelirleri cami, medrese, hastane, imarethane, han ve hamam gibi topluma hizmet veren kuruluşların masrafları için ayrılmış olan arazilerdir. Dolayısıyla vakıf topraklardan elde edilen gelirler vakıf kuruluşlarının gelirlerini oluşturmaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Padişahların aynı zamanda halife unvanı taşımaları ve kardeş katlinin kanunlaştırılarak uygulanması sadece Osmanlı Devleti'ne ait bir durumdur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Alaeddin (Alaaddin/Alâüddin) Paşa Osmanlı Devleti'nin ilk veziridir. Orhan Bey tarafından atanan Alaeddin Paşa tahmini 1323- 1340 yıllarında vezirlik yapmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Çifthane: Müslüman olanlardan bir çift öküzün işleyebileceği büyüklükteki çiftlik karşılığında alınan şer'i bir vergidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15:

Örgün eğitim: Kişilerin iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan kuruluşlarda, genel ve özel bilgiler yönünden yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitim

Yaygın eğitim: Örgün öğretim kurumlarının dışında uygulanan kısa ya da uzun vadeli öğretim

Örgün eğitim: Medrese, enderun, sıbyan mektebi gibi.

Yaygın eğitim: Konaklar, sahaflar, dergahlar, kütüphaneler gibi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 18 Çözümleri

Çözüm 1: Abdülmecit Dönemi'nde kaymakam ve nahiye müdürü gibi yönetici personeli yetiştirmek amacıyla açılan kurum Mektebi Mülkiye'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: İlk resmi dergi Mir'at dergisidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: İmaret: Aş evi, yoksulların yeme ve içme ihtiyacının karşılandığı yer. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: XVI. yüzyılda gelişen Bâki, Fuzuli, Zatî, Hayalî ve Yahya Bey Divan Edebiyatı temsilcileridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı tarihçiliği İslam tarihi ile Osmanlı tarihini kapsamaktadır. Orta Asya Türk tarihine yer verilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Mimari yapıların iç ve dış kısımlarını süslemek amacıyla killi topraktan yapılan yüzeyi süsleme sanatına Çini denilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Kethüda: Köylerin yönetici ve lonca temsilcisidir. Çini-seramik ustaları için kâşiger, çinici ve sırçacı gibi isimler kullanılmaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı ekonomisinde halkın refahını sürekli kılmak için öncelikle piyasalarda istenilen kalitede uygun fiyata yeterli miktarda mal bulunması ilkesine iaşecilik denilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Tereke Defteri; Ölen bir kişinin vasiyetinin ve sahip olduğu malların yazıldığı defterlere denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Vakıf gelirleri hazineye aktarılmaz. Sosyal hizmetler için kullanılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Resmi bennak; Evli çiftlerden alınan vergidir. Kimseye muhtaç olmayan bekarlardan alınan vergiye mücerrad denirdi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Osmanlı Devleti'nde üretilen ürünlerde uyulması gereken standartları belirleyen kanuna İhtisap Kanunu denilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: II. Mahmut Dönemi'nde İstanbul'da erkek öğrenciler için ilköğretim zorunlu hale getirildi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Osmanlı medreselerinde heykel ve resim dersleri, İslam dininin etkisiyle ders olarak okutulmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Osmanlı medreselerinden mezun olanlara verilen diplomaya icazetname denilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Medreselerde nakli (kur'an, hadis) ve akli (matematik, astronomi vb.) ilimler birlikte okutulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 19 Çözümleri

Çözüm 1: II. Osman (Genç Osman), Farisi lakabını kullanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: 1632 yılında IV. Murat zamanında takma kanatlar ile Galata Kulesi'nden atlayarak Üsküdar'a kadar ilk uçuşu gerçekleştiren kişi Hezarfen Ahmet Çelebi'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Türk edebiyatının ilk kadın romancısı Fatma Aliye'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: III. Murat Dönemi'nde Osmanlı'nın ilk teşkilatlı rasathanenin kurulmasında rol oynayan bilim adamı Takiyüddin Mehmet'tir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Çini ve hat Osmanlı Devleti'nde cami, medrese, türbe, köşk ve saraylarda süsleme ögesi olarak kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Öşri: Fethedilen bölgelerdeki Müslümanların özel mülkiyetinde bulunan arazilerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı Devleti'nde ülke topraklarının büyük bir kısmının devlete ait olması; özel mülkiyetin gelişmesini ve toprak zengini olan feodal boyların ortaya çıkmasını önlemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Miri toprakları işleten kişiler bu toprakları üç yıl üst üste boş bırakamazlardı. Boş bırakanlardan çift bozan vergisi alınırdı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti'nde bazı eyaletlerin vergilerinin açık artırma yoluyla belirli bir bedel karşılığı olarak mültezim adı verilen kişilere bırakılmasına iltizam denilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Vakıfların Anadolu ve Rumeli'nin Türkleşmesinde katkıda bulunmaları sosyal ve kültür alanda önemli yararlar sağladığını göstermektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Kadılar divan toplantılarına katılmazlardı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Nizamiye Mahkemeleri: Padişah Abdülaziz Dönemi'nde kurulmuştur. Müslümanlar ile gayrimüslimler arasındaki davaları çözüme kavuşturmuştur. Bu mahkemelerde Müslüman ve gayrimüslim üyeler görev yapmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 20 Çözümleri

Çözüm 1: İltizam, vergi gelirlerinin açık artırma ile satılmasıdır, Vergi gelirleri peşin alınarak devletin nakit para ihtiyacı karşılanmıştır, İltizam sitemiyle kiraya verilen toprakları alan kişilere Mültezim denilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Bankacılık sektörü gelişmeden önce Osmanlı para politikası sarraflar tarafından yürütülmekteydi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Düyun-ı Umumiye İdaresi, kapitülasyonlar ve Osmanlı para politikasını yabancılar tarafından kurulan bir banka olan, Osmanlı Bankası tarafından yürütülmesi devletin ekonomik bağımsızlığına zarar vermiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: 1847 yılında Abdülmecit Dönemi'nde açılan Osmanlı Devleti'nin ilk bankası Bank-ı Dersaadet'tır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı Devleti'nde esnafların iş yer açmak için almak zorunda oldukları belgeye gedik denilmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Yargılama işleri kadıya aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Kaplumbağa Terbiyecisi, Silah Taciri, Kur'an Okuyan Adam ve Dervişler adlı resimleriyle ünlenen ressam Osman Hamdi Bey'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Mimar Sinan'ın II. Selim Dönemi'nde yaptığı ustalık dönemi eserim dediği eseri Edirne'deki Selimiye Camii'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti'nde yılık geliri yirmi bin ile yüz bin akçe arasında olan ikinci derecede devlet görevlilerine gelirleri verilen topraklara Zeamet denilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nde modern tıbbın kurucusu sayılan ve Cerahname-i İlhan eserin yazarı Sabuncuoğlu Şerafettin'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Dirlik toprakları gelirlerine göre has, zeamet ve tımar şeklinde üç bölüme ayrılırdı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Dirlik sisteminde yer alan tımarlı sipahiler taşrada güvenliği sağlayarak merkezi otoriteyi güçlendirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Osmanlı'da toprakların çoğunun devlete ait olması toprak zengini denilen feodal beylerin ortaya çıkmasını önlemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14:

Öşri: Fethedilen bölgelerdeki Müslümanların mülkiyetinde bulunan arazilerdir.

Haraci: Fethedilen bölgelerdeki gayrimüslimlere ait arazilerdir. Din konusu esas alınarak bölümlere ayrıldıkları söylenebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 21 Çözümleri

Çözüm 1: Yeniçeri ocaklarına gayrimüslim oğlan çocuğu devşirmesiyle memur olmuş ocaklı yeniçeri zabiti Turnacıbaşı'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2:

Amediye; İthal vergisi

Reftiye: İhracat vergisi

Mürûriye: Transit ticaretten alınan vergi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: İlk Osmanlı donanması Orhan Bey Dönemi'nde Karesioğulları Beyliği'nin alınmasından sonra oluşturulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Paşmaklık gelirleri padişah, eşi ve kızlarına ayrılan arazilerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Vergi oranları devlet tarafından belirlenir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı Devleti'nde vergi veren, geçimini tarım, hayvancılık, sanayi ve ticaretle uğraşarak sağlayan ve yönetilen sınıf reaya sınıfıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı Devleti'nde bireyin gelirinde ya da prestijinde belirgin artışlar yaratmayan meslek ya da coğrafi mekân değiştirmelerine yatay hareketlilik denir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nde toplumun din ve mezhep esasına göre örgütlenerek yönetilmesine millet sistemi denilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Mısır, Habeş, Tunus, Cezayir, Trablusgarp ve Yemen Timar sistemi uygulanmadığı vergilerin iltizam usulüyle toplandığı Salyaneli eyaletlerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nde bugünkü sebze ve meyve hallerine benzeyen pazarlara gelen malların güvenliğinden, adaletli dağıtımından sorumlu olan görevliye Kapan Emini denilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: II. Mahmut Dönemi'nde merkezi yönetimi güçlendirmek için vilayetlerin başına valiler, köylere ise muhtarlar atanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Redif teşkilatı: II. Mahmut tarafından taşrada güveliği sağlamak amacıyla kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Sağ ve Sol Garipler merkez ordusunun birlikleri arasında yer alır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Timar sistemi, askeri sistem, toprak yönetimi ve vergi sisteminin düzenli işlemesini sağlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Anadolu'dan gönüllü olarak seçilmiş bekar erkeklerden oluşan düşmanla ilk karşılaşan gerektiğinde düşmana ilk saldırıyı gerçekleştiren askeri sınıf Azaplardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti
Test 22 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı sınırlarının genişlemesine bağlı olarak halifelik makamına sahip olmuş ve teokratik bir nitelik kazanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: "Devlet, hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışının kabul edilmesi taht kavgalarının çıkmasa neden olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Kanunname-i Ali Osman ile kardeş katlini yasal hâle getiren padişah Fatih Sultan Mehmet'tir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, aylık bağlanan, san, nişan ya da ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna berat denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı Devleti'nde tahta çıkma törenine cülus töreni denilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı tarihinin yazılması emrini veren ilk padişahı II. Bayezid'tir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı Devleti'nin 1591'den 1660 yılına kadar geçen olayları ayrıntılı olarak ele alan altı ciltlik ilk büyük Osmanlı tarihi yazarı Mustafa Naima'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nde müderris ve kadıların atanması, görevden alma ve mesleklerinde yükselme gibi işleri yürüten divan üyesi Kazaskerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti'nde fethedilen toprakların kaydedildiği defterlere Tahrir Defteri denilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: I. Bayezid Dönemi'nde taht değişikliği sırasında padişahlara kılıç kuşatmak, seyyid ve şerifleri işlerine bakmak, doğum ve ölümleri kaydetme görevini yerine getirmek için Nakibüleşraf kurumu oluşturulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Osmanlı Devleti'nde sarayda padişahın ziyafet ve yeme işlerinden sorumlu görevli Çeşnigirdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Şehzadeler deneyim kazanmak amacıyla İzmit, Kütahya, Aydın, Balıkesir, Trabzon, Manisa, Bursa, Konya, Kastamonu, Bolu, Isparta, Menteşe, Çankırı, Çorum, Sivas, Muğla, Teke, Amasya ve Kefe (Anadolu dışındaki tek sancak) sancaklarına yönetici olarak gönderilirlerdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: II. Mehmet (Fatih Sultan Mehmet) Yavuz Sultan Selim'den önce padişahlık yapmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Osmanlı saraylarında lonca üyelerinin seçimi ile ilgili bir uygulama bulunmamaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Hakimiyet sembolleri; Saray, hutbe, sikke (para), davul, sancak, tuğ, taht, davul, alem, hilat, cülus bahşişi, çetr (şemsiye), yüzük, tıraz (elbise), kılıç alayı, menşur (halife onayı), ferman, cuma selamlığı, saltanat kayığı, tabl (resmi bando), otağ (çadır). Yuğ ise ilk Türklerde cenaze törenine denirdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Karma Test
Test 23 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Devleti'nin doğu sınırında bulunan Safevi Devleti, kendine rakip olarak gördüğü Osmanlı Devleti'ni Şiilik propagandası yolu ile ele geçirmek istiyordu. Yavuz Sultan Selim Anadolu'daki Şii propagandalarının önüne geçmek için Safeviler üzerine yürümeye karar verdi. İki ordu Van Gölü'nün kuzeydoğusundaki Çaldıran Ovası'nda karşı karşıya geldi (1514). Safevi ordusu bozguna uğradı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Ankara Savaşı Osmanlı'nın veraset anlayışında (tahta çıkma usulü) herhangi bir değişiklik getirmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Fatih, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks kilisesinin devamına izin vererek bir yandan papanın Ortodokslar üzerinde hakimiyet kurmasını diğer yandan ise Avrupa'da Hristiyan birliğinin oluşmasını engellemeye çalışmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlı Devleti'nin kurulduğu XIII. yüzyıl sonlarında Anadolu ve çevresinde; Türkiye Selçuklu Devleti, Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans), İlhanlı Devleti, Memlûklu Devleti ve Altın Orda Devleti gibi siyasi yapılar bulunmaktaydı. Balkanlarda ise; Sırp, Bulgar, Arnavut krallıkları, Eflâk ve Boğdan voyvodalıkları ile Bosna Prensliği bulunuyordu. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı'da Rumeli ile Anadolu arasında toprak bütünlüğünün sağlanması İstanbul'un fethinin Türk tarihi açısından sonuçları arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Gedik Ahmet Paşa komutasında Kırım alındı (1477). İpek Yolu Osmanlı hâkimiyetine girdi. Venedik ve Cenevizler Karadeniz'den çıkarıldı. Böylece Karadeniz Türk gölü hâline geldi. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlıların Edirne'yi alması üzerine Sırplar, Bulgarlar, Macarlar, Eflaklılar birleşerek, Osmanlılar ile Sırpsındığı Savaşı'nı yaptılar (1364). I. Murat Dönemi'nde yaşanan bu savaş Osmanlı Devleti'nin Balkan milletlerinin meydana getirdiği Haçlılar ile yaptığı ilk savaş ve ilk zaferdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nde ilk kez hükümdar adının geçtiği hutbe Osman Bey Dönemi'nde okunmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Osman Bey fethettiği yerleri kardeşi, oğulları ve silah arkadaşlarına dirlik olarak verdi. Bu uygulama daha önceden Türk İslam devletlerinde görülmekle birlikte Osmanlı'da ilk timar uygulamasıdır. Orhan Bey tarafından da devam ettirilen bu uygulama I. Murat Dönemi'nde ise sistemli hâle getirilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10:

I. Anadolu Beylerbeyliği'nin oluşturulması (Sınırların genişlemesi)

II. İznik'in fethiyle ilk kez cizye vergisinin alınması (Siyasi otoritenin artması / Sınırların genişlemesi)

III. Gelibolu'da ilk Osmanlı tersanesinin açılması (Sınırların genişlemesi)

IV. Bizans'ın vergiye bağlanması ((Siyasi otoritenin artması). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Haçlılara karşı Niğbolu Savaşı kazanıldı (1396). Bu zaferin ardından Bulgar Krallığı ortadan kaldırıldı. Halife, Yıldırım'a Sultan-ı İklimi Rum unvanını verdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Venedik ile ilk deniz savaşı olan Çalı Bey Savaşı'nın yapılması, ilk dini içerikli isyan olan Şeyh Bedrettin Ayaklanması'nın yaşanması ve ilk kez devşirme sisteminin oluşturulması I. Mehmet (Çelebi) Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Ankara Savaşı sonrası pencik sistemi devam ettirilemedi. Bu yüzden Kapıkulu Ocaklarının asker ihtiyacı karşılanamadı. Bunun için Rumeli'deki Hristiyan halktan devşirme yöntemiyle belirli sayıda çocuğun alınmasına karar verildi. Bu sistem ilk kez Çelebi Mehmet zamanında uygulanmaya başlandıysa da II. Murat zamanında kanun hâline getirildi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Sazlıdere Savaşı: Osmanlı ile Bizans arasında yapılan savaş Osmanlı'nın zaferiyle sonuçlandı. Edirne alındı. Gümülcine ve Filibe'nin fethi ile Bizans'ın Balkanlarla bağlantısı kesildi. Osmanlı ile Bizans arasındaki son meydan muharebesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Buçuktepe İsyanı: İlk yeniçeri isyanıdır. Tahta II. Murat yerine 12 yaşındaki II. Mehmet (Fatih) çıkınca günlük yeniçeri ücreti 3 akçeye düşürüldü. Buna kızan yeniçeriler isyan çıkarttı. Günlük ücrete buçuk (yarım) akçe yapılarak isyan durduruldu. Bu sebepten isyanın adı Buçuktepedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma Test
Test 24 Çözümleri

Çözüm 1: Vakıf kurma, miras, ticaret, evlenme, boşanma, vasiyet, vekalet verme şer'i hukukun kapsamındadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nde toprakların boş kalmasını önleyerek üretimde sürekliliği sağlamak için toprağı terk eden ve üç yıl üst üste boş bırakan çiftçilerden çiftbozan vergisi alınırdı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Osmanlı Devleti'nde devletin sonsuza kadar yaşayacağı inancı "Devlet-i Ebet Müddet" şeklinde ifade edilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Tezhip: El yazması kitapları süsleme sanatıdır. El yazması kitaplarda ilk sayfa başları, başlıklar, sayfa kenarları, satır araları, Kur'an'da sure, fasıl ve secde başları altın tozu boya kullanılarak çiçek ve nakışlarla tezhiplenirdi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5:

Bennak: Erkeklerin evlendikleri zaman ödedikleri vergi

Ağnam: Hayvan vergisi

Hazine-i Hassa: Padişahın özel hazinesi

Kubbealtı: Divanın toplandığı yer

Savaş masraflarını karşılamak için tesis edilen vergi ise imdâdîyye-i seferiyye vergisidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı Devleti'nde ordunun bozulmasının nedenleri:

- Kanunu Kadim'e aykırı asker alınması (Yeniçeri Ocağına mesleği askerlik olmayan kişilerin alınması)
- Askerliğin geçim kaynağı haline gelmesi
- Tımar gelirlerinin azalması
- Merkezi otoritenin bozulması
- Tımar sisteminin bozulması
- Avrupa'da askeri alandaki teknik gelişmelerin takip edilememesi Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7:

Seyfiye/Umerâ sınıfı (İdari ve Askeri): Sadrazam, kubbealtı vezirleri, yeniçeri ağası, kaptanıderya, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı, sipahi, kapıkulu askerleri, deniz askerleri

İlmiye/Ulemâ sınıfı (Eğitim, Din ve Hukuk): Şeyhülislam, kazasker, müderris, kadı, imam, vâiz, müezzin, kassam, Nakibüleşraf

Kalemiye/Ehl-i Kalem sınıfı (Bürokrasi ve Diplomasi): Defterdar, nişancı, reisülküttap, kâtipler, memurlar, muhtesip, eminler, kapan, gümrük, vakanüvis vb. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Hendesehane: I. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur. Batı tarzında açılan ilk askeri okuldur, kara mühendishanesi anlamına gelir. Hendesehane, Osmanlı Devleti'nde teknik eğitim ve mühendislik eğitimi veren askeri eğitim kurumudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti'nde kardeş katlini ve taht kavgalarını önlemek için I. Ahmet'ten itibaren "Ekber Erşed" sistemine geçilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Orhan Bey Dönemi'nde Karesioğulları, Osmanlı egemenliğine alındı (1345). Böylece; ilk kez bir Türk beyliği Osmanlı himayesine girdi. Bu beyliğin donanma ve komutanları Osmanlı'ya geçti. Karamürsel'de ilk donanma kuruldu. Buraya ilk kaptanıderya olan Karamürsel Paşa atandı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Osmanlı Devleti'nde bedesten, sarayın kıymetli eşyalarının korunduğu hazine gibi değerlendirilir, bu yönüyle ticaretin merkez bankası ve parasal düğümü olarak görülürdü. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12:

Derbent: Ana yolların, boğaz ve geçitlerin güvenliğinden sorumluydu.

İaşecilik: Halkın mevcut ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaktır.

Mekkari: Yolcu ve mal taşıma işlerini meslek edinen esnaflara verilen ad

Fiskalizm: Hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yükseğe çıkarmak ve ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemek.

Narh: Osmanlı pazarlarında fiyatların önceden belirlendiği ve esnafın belirlenen fiyatların üzerinde satış yapılmasına izin verilmediği uygulamadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Leventler deniz askeridir. Ehl-i hiref içinde yer alan mesleki gruplarla ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Tımar sahiplerinin yıllık gelirlerinin ilk 3 bin akçesini kendi geçimleri için ayırmalarına "Kılıç Hakkı" denirdi. Geri kalan gelirin her 3 bin akçesi için de tam teçhizatlı 1 adet atlı asker yetiştirmek ve gerektiğinde bunlarla birlikte savaşa katılmak zorundaydılar. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Türk müzeciliğinin kurucusu olarak kabul edilen Osman Hamdi Bey, Osmanlı Devleti'nin yetiştirdiği en önemli ressam, müzeci ve arkeologdur. Güzel Sanatlar Akademisi (Sanayi-i Nefise Mektep-i Alisi) ve İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni kurmuştur. 1881'de Müze-i Hümayun Müdürlüğüne getirilen Osman Hamdi Bey, eserlerin yurt dışına götürülmesini yasaklayan alanında bir devrim sayılabilecek Asar-ı Antika Nizamnamesini (1883) hazırlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma Test
Test 25 Çözümleri

Çözüm 1: Fatih Dönemi'nin önde gelen bilim adamı Ali Kuşçu Türkiye'de matematik öğretiminin ilk kurucusu kabul edilmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nde ülke toprakları mülkiyet hakkı bakımından mülk ve miri olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Ülke topraklarının çoğunluğunu mülkiyeti devlete ait olan miri araziler oluştururdu. Miri araziler; ocaklık, vakıf, dirlik, paşmaklık, malikane, mukataa, arpalık ve yurtluk gibi bölümlere ayrılırdı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Osmanlı Devleti'nde, asayişi temin etmek üzere geceleri ases denilen bekçiler devriye gezerdi. Asesler, subaşı ile birlikte ortaklaşa hizmet ederlerdi. Aseslerin başına asesbaşı denirdi. 16. yüzyıldan itibaren asayişsizliğin artması ile asesler subaşılara destek olarak verilen güvenlik amaçlı bölüklerdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Osmanlılar farklı dinî ve kültürel kimliklere sahip toplum kesimlerini ırk esasına göre değil din esasına göre teşkilatlandırdı. Millet sistemi olarak adlandırılan bu sistemde; din ve mezhep temelinde ayrışan toplumsal bütünlüklere devlet egemenliğini tanımaları ve belirli bir vergi yükümlülüğü karşısında iç toplumsal örgütlenişleri ile din, dil, eğitim ve hukuk alanında özerklik tanındı. Neticede Osmanlı Devleti, millet sistemi ile sınırları içerisinde yaşayan milletlere karşı inanç ve ibadet özgürlüğü tanıyarak, bu milletlerin Osmanlı çatısı altında kaynaşmasını sağladı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5:

Tahrir defterleri: Tahrir kaydetme, kayıt ya da tescil, deftere geçirme; kadastrodur.

Mühimme defterleri: Divan-ı Hümayun toplantılarında görüşülen siyasi, askeri ve sosyal açıdan önemli kararların kaydedildiği defterler

Şeriyye sicilleri: Mahkeme kararlarının kaydedildiği defterlerdir.

Risaleler: Toplumdaki ve devletin işleyişindeki aksamaların sebeplerini ve çözüm yollarının konu edildiği yazılardır.

Beratlar: Göreve atanan, aylık bağlanan, san, nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6:

Kapan: Osmanlı Devleti'nde şehirlerde belirli ihtiyaç mallarının ve ham maddelerin satışının yapıldığı yer

Zaviye: Tarikat etkinliklerinin yürütüldüğü küçük tekke

Hacegi: Uluslararası ticaret seferi yapan kişilere verilen ad

Hirfet: Belirli bir meslek grubuna ayrılan esnaf topluluğu

İhtisap: Osmanlı'da kentlerde belediye işlerinden sorumlu kuruma verilen addır. İstanbul'da 1846 yılına kadar asayişin ve güvenliğin sağlanması bu kurumdan sorulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: XVII. yüzyılda çıkar çevrelerinin etkisiyle birçok devlet adamı idam edilmiştir. IV. Mehmet Dönemi'nde sadrazamlığa getirilen Köprülü Mehmet Paşa bu durumu yaşamamak için göreve gelirken birtakım şartlar öne sürmüştür. Bu şartlar arasında; görevine kimsenin müdahale etmemesi, devlet işleri ile ilgili sunacağı tekliflerin kabul edilmesi, atama ve görevden alma işlemlerine müdahale edilmemesi ve kendisi hakkında şikayet olması halinde görüşleri alınmadan hareket edilmemesi yer almaktadır. Sadrazamlığın babadan oğula geçmesiyle ilgili bir isteği yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Duraklama Dönemi'nde şehzadelerin sancaklara çıkma usullerine son verilmesiyle devlet tecrübesinden uzak yetişen şehzadeler tahta çıktığında bilgisiz ve hata yapan bir yönetim sergilemiş. Bu durum merkezi otoritenin diğer bir deyişle saltanatın gücünü azaltmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde beşik ulemalığının ortaya çıkmasıyla alimlik babadan oğula geçmeye başladı. Bu durum ilmiye sınıfında bozulmaların yaşanmasına ortam oluşturdu. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girmesinde; yönetim, askeri, maliye ve eğitim alanlarında başlayan bozulmalar etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde tımar topraklarının rüşvet ve iltimas ile dağıtılması toprak ağalarının ortaya çıkmasına neden oldu. Bu durum halkın ezilmesine, tarımsal üretimin ve tımarlı sipahi sayısının azalmasına yol açmıştır. Coğrafi Keşifler'in ardından ticaret yollarının değişmesi sonucunda gümrük gelirleri düşmüştür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Osmanlı Devleti'nde topluma yönelik inşa edilen dini ve sosyal kurumların inşa edilmesi ve masrafları vakıf arazilerinden elde edilen gelirlerle sağlanırdı. Bu uygulamanın maliye ile ilgisi yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Osmanlı tarihinde "Uyvar önünde Türk gibi kuvvetli" sözüyle anılan 1662 - 1664 yılları arasındaki savaşlar Avusturya'ya karşı yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Kuşatma için gerekli hazırlıkların yapılmamış olması, Viyana'nın güçlü surlarla çevrili olması, Almanların, Fransızların ve Lehlerin Avusturya'ya yardıma gelmesi Osmanlı'nın II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasına neden olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma Test
Test 26 Çözümleri

Çözüm 1: Osmanlı Devleti'nde adına Vakay-ı Hayriye denilen Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla "Bektaşilik" tarikatı yasaklanmıştır. Bu dönemde Yeniçeri Ocağının aynı zamanda bir Bektaşi ocağı olduğuna kanaat (Hacı Bektaş-ı Veli'nin Yeniçeri Ocağı'na "Pir" olarak kabul edilmesiyle bu ilişki fiili olarak başlamıştır.) getirildiği için Bektaşilik tarikatı da yasaklanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti'nde hazineye ait vergi gelirlerinin emin adı verilen devletin maaşlı bir memur kadrosu tarafından toplanması usulüne emanet usulü denir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: I. Mahmut Dönemi'nde Fransa'ya tanınan kapitülasyonlar sürekli hâle getirildi (1740) genişletildi. Batıdan ilk kez askeri uzmanlar getirildi. Hendesehane adıyla askeri bir okul kuruldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: 1736-1739 Osmanlı – Rus ve Avusturya Savaşı sonrası biri Rusya, diğeri Avusturya ile olmak üzere iki Belgrad Antlaşması imzalandı. Osmanlı son kez toprak kazandı. Gerileme Dönemi'nin en kazançlı antlaşmasıdır. Osmanlı Karadeniz'deki üstünlüğünü son kez batılılara kabul ettirdi; üstünlük korundu. Karadeniz'deki Rus emelleri bir süre daha engellendi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Osmanlı Devleti'nde anayasal alanda düzenlemeler XIX. yüzyılda I. Meşrutiyet ile başlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı Devleti'nde Batı'nın ilk kez örnek alındığı dönem XVIII. yüzyılda Lale Devri ile başlamıştır. Batı tarzı mimari etkisini en çok saraylarda göstermiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Sefaretnâme; bir dış merkeze sefir olarak atanan kişinin, döneminin siyaset ve diplomasisine ve bu arada da sefirlik görevinde bulunduğu şehrin ve ülkenin güncel hayatına ilişkin izlenim ve görüşlerini kitap şeklinde bir araya getirdiği eserdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Tımar sisteminin önemini yitirmesiyle iltizam usulü yaygınlaştı. İltizam sistemiyle ihale alan mültezimler daha da zenginleşerek ayan denilen toprak zenginlerine dönüştüler. Tımarlı sipahi sayısı azalınca taşrada merkezi otorite zayıfladı. Buna bağlı olarak mültezimler halktan yeni vergiler aldı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Pasarofça Antlaşması (1718) Osmanlı Devleti'nde Avrupa tarzı ıslahatların ilk kez yapıldığı Lale Devri'nin başlangıcı olmuştur. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile elindeki toprakları korumaya yönelik politikalar izlemeye başlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusu II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur. II. Mahmut, Dağılma Dönemi (XIX. yüzyıl) padişahlarındandır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: XVIII. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı, Avrupa'nın gerisinde kaldığını anlamış ve Avrupa'yı örnek alarak yenilikler yapmıştır. Başta askeri olmak üzere idari, mali, teknik, sanat, kültür, bilim ve eğitim alanlarında ıslahatlar yapılmıştır. İlk defa yabancı uzmanlardan faydalanılmıştır. Bu dönemde hukuk alanında bir düzenleme yapılmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Osmanlı Devleti'nde ilk kez Batı tarzında askeri ıslahatlar I. Mahmut Dönemi'nde başlamıştır. Hendesehane adıyla Batı tarzında eğitim veren ilk teknik okul açılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Prut Antlaşması'nın maddeleri:

- Azak Kalesi Osmanlı'ya iade edilecek,Rusya, Lehistan'ın iç işlerine müdahale etmeyecek
- Rusya, İstanbul'da elçi bulunduramayacak
- Osmanlı esirleri geri verilecek
- Rus ordusu serbest bırakılacak
- Demirbaş Şarl ülkesine serbestçe dönebilecek
- Toprak kazanmaya yönelik politikanın ilk adımı olumlu bir sonuç verdi.

Antlaşmanın önemi: Büyük bir devletin yenilebileceği görüldü. Kaybedilen toprakların kurtarılması ümidi arttı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Lale Devri'nde tercümesi yapılan ilk Doğu eseri Müneccimbaşı Ahmet Dede'nin Müneccimbaşı Tarihi (Camiü'd Düvel) adlı eseri olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: İttihat ve Terakki Cemiyeti II.Abdülhamit'e baskı yaparak II. Meşrutiyet'i ilan ettirmiş, meşrutiyet rejimine karşı çıkan 31 Mart Olayı'nı bastırmış ve I.Balkan Savaşı'nın ardından Osmanlı tarihinin ilk sivil hükümet darbesi olan Babı Ali Baskını'nı gerçekleştirmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: İltizam sistemiyle halktan vergi toplayan kişilere mültezim denirdi. Tanzimat Fermanı'nın "Vergiler herkesin gelirine göre toplanacak" hükmü doğrultusunda bu sistem kaldırılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma Test
Test 27 Çözümleri

Çözüm 1: Fransız İhtilali çok uluslu devletleri genelde olumsuz etkilerken aynı zamanda getirdiği demokrasi ve eşitlik gibi kavramlarla da olumlu gelişmelere zemin oluşturmuştur. Örneğin, Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve meşrutiyet gibi demokratik hareketlere zemin oluştururken olumsuz yönü ise Osmanlı'da bağımsızlık hareketlerine yol açması olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı tarihinin ilk anayasası olan Kanun-i Esasi 1876 yılında ilan edilmiş ve Osmanlı bu tarihten sonra anayasal düzene geçmiştir. Ancak anayasada yer alan maddeler tam anlamıyla demokratik değildi. Örneğin Heyet-i Vükela denilen Bakanlar Kurulu meclise karşı sorumlu olması gerekirken padişaha karşı sorumluydu. Bu durum yürütmenin bağımsız olmadığını göstermektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: 1856 Paris Antlaşması Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda galip devlet olarak masaya oturduğu tek antlaşmadır. Osmanlı masadan mağlup devlet olarak kalkmıştır. Osmanlı ilk defa Avrupa devleti kabul edilmiştir. Osmanlı toprak bütünlüğünün Avrupalı devletlerin garantisi altına alınması Osmanlı'nın güçsüzlüğünün kanıtıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Azınlıkların ülke yönetimine katılmasıyla büyük fırsat yakalayan azınlık milletvekilleri Mebusan Meclisinde ayrılıkçı faaliyetlerini daha da hızlandırmış bu sayede artan bağımsızlık hareketleri Osmanlı egemenliğini zedelemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Meclis-i Ayan ve Meclis-i Mebusanın oluşturulması I. Meşrutiyet Dönemi'nde diğer bir deyişle II. Abdülhamit Dönemi'ne aittir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Osmanlı ülkesinde vatandaşlar arasında din ve mezhep ayrımı gözetilmeyeceği teminatını Fatih'ten sonra veren ikinci padişah II. Mahmut'tur. II. Mahmut bu teminatını "Ben tebaamın Müslüman'ını camide, Hristiyan'ını kilisede, Musevi'sini de havrada fark ederim. Aralarında başka türlü bir fark yoktur. Hepsi hakiki evladımdır." sözüyle dile getirmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7:

- İltizam sisteminin kaldırılması (Abdülmecit)
- Nizamiye Mahkemelerinin kurulması (Abdülaziz)
- Pasaport uygulamasının başlatılması (II. Mahmut)
- Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kurulması (II. Abdülhamit)
- Kafa kağıdı denilen kimliklerin çıkarılması (Abdülmecit)

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: 1876 yılında ilan edilen ilk Osmanlı anayasasında hükümeti denetleme yetkisi meclise değil padişaha verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: II. Abdülhamit Dönemi'nde kimsesiz, yaşlı, sakat ve yardıma muhtaçlar için İstanbul Okmeydanı'nda Darülaceze açılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Hemşireliğin kurucusu olarak bilinen "Lambalı Kadın" lakaplı hemşire Florence Nightingale'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda dağılmayı önlemek için; ekonomik problemleri çözme, azınlıkların ayrılıkçı çalışmaları ile toprak kayıplarını önleme, modernleşme ve demokratikleşmeyi sağlama amaçlı ıslahatlar yapmaya çalışmıştır. Karlofça Antlaşması'yla kaybedilen toprakları geri alma XVIII. yüzyıl politikaları arasında yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Takvim-i Vekayi ilk kez 1 Kasım 1831 tarihinde II. Mahmut Dönemi'nde devlet işleri konusunda, yeniliklerin kamuoyuna duyurulması, devletin benimsediği stratejinin ve kanunların çarptırılmadan halkı bilgilendirmek amacıyla yayımlanmıştır. Türk basın tarihinin ilk resmî gazetesidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

4. ÜNİTE
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti
Test 1 Çözümleri

Çözüm 1: I. Dünya Savaşı'nın genel nedenleri şunlardır: Fransız İhtilali'nin meydana getirdiği milliyetçilik akımı, Sanayi İnkılâbı'nın doğurduğu sömürgecilik, silahlanma yarışı ve bloklaşma, ham madde ve pazar arayışı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Osmanlı Devleti; I. Balkan Savaşı öncesi askerlerin bir kısmını terhis etmesi, ordu komutanları arasında siyasi anlaşmazlıkların yaşanması, birden fazla cephede mücadele etmesi, ordunun silah ve malzeme bakımından eksiklik yaşaması, orduyu sevk edecek ulaşım ve haberleşmenin yetersiz olması gibi nedenlerle savaşı kaybetti. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: 1914 yılında açılan Kafkas Cephesi'nin nedenleri arasında Brest Litowsk Antlaşması yer almaz. 1918 yılında yapılan bu antlaşma ile Rusya I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiş ve Kafkas Cephesi kapanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Hürriyet ve İtilaf Fırkası, II. Meşrutiyet Dönemi'nde iktidardaki İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne karşı kurulmuş olan muhalefet partilerinden biridir. Milli Mücadele Dönemi'nde saltanata bağlı mandacı ve himayeci bir tutum sergilemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Racconigi Antlaşması: İtalya ve Rusya 1909 yılında imzaladıkları Rusların İtalya'nın Trablusgarp'taki menfaatlerini, İtalyanların ise Rusya'nın Boğazlardaki menfaatlerini tanıdığı, karşılıklı güven ve destek sözleri verdikleri antlaşmadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Temelde Osmanlı topraklarını paylaşma planları yürüten İngiltere, İtalya ve Fransa Osmanlı'nın savaşta tarafsız kalmasını istemesi üzerine Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında yer almıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Wilson Prensipleri Cemiyeti: Merkezi İstanbul'dur. Halide Edip (Adıvar) Ahmet Emin (Yalman) ve Refik Halid cemiyetin önemli isimleri arasında olmuştur. Sivas Kongresi'nde mandacılık fikrini savunmalarına rağmen daha sonradan bu fikirlerinden vazgeçmişlerdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girme nedenleri: Kaybedilen toprakları geri almak istemesi, İttihat ve Terakki Fırkası'nın Alman hayranlığı, kapitülasyonlar ve Düyun-u Umumiye borçlarından kurtulma düşüncesi, siyasi yalnızlıktan kurtulmak istemesi ve İttihatçıların Orta Asya'daki Türklerle ilişki kurarak Turancılık idealini gerçekleştirme hayalidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: İtilaf Devletler Mondros Ateşkes Antlaşması'yla Anadolu'da başlattıkları sözde geçici işgallerini hukuki gerekçelere dayandırıp kalıcı hâle getirmek için 7. ve 24. maddeleri hazırlamışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: 31 Mart olayından sonra tahtan indirilen Abdülhamid'in yerine geçen V. Mehmet Reşat, padişahlığı döneminde Trablusgarp, Balkan ve I. Dünya savaşlarını yaşamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Enver Paşa II. Balkan Savaşı'nda Çatalca Birlikleri Kurmay Başkanlığı yapmıştır. Edirne ve Kırklareli'ni geri alması nedeniyle kendisine "Edirne Fatihi" denilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Mustafa Kemal Çanakkale Savaşı'ndan sonra 16. Kolordu Komutanlığına getirilerek Doğu Anadolu'da işgal altındaki Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri almıştır. Bu başarısından dolayı kendisine "Altın Kılıç Madalyası" verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti
Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Mustafa Kemal İtalyanların Derne ve Tobruk'ta durdurulması, Muş ve Bitlis'in Ruslardan geri alınması ve İtilaf Devletlerinin Çanakkale Boğazı'nı geçmelerinin önlenmesinde önemli rol oynamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: I. Balkan Savaşı'nın nedenleri:

- Milliyetçilik fikrinin etkisi
- Osmanlı'nın güçsüzlüğü
- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atarak sınırlarını genişletmek istemeleri (Balkan ulusları Arnavutluk hariç daha önceden bağımsızlıklarını kazanmıştır.)
- Rusya'nın Panslavizm politikası. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Rauf Orbay'ın başarılarından dolayı kendisine Hamidiye Kahramanı unvanı verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Enver Paşa'nın Anadolu'daki Türkler ile Orta Asya'daki Türkleri birleştirerek Turancılık düşüncesini gerçekleştirmek istemesi üzerine açılan cephe Kafkas Cephesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Balkan devletleri büyük bir siyasi ve askeri gücü sahip değillerdi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Balkan Savaşları sonunda Batı Trakya kaybedilmiş ancak Doğu Trakya kaybedilmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti, Arnavutluk, Makedonya ve Batı Trakya topraklarını kaybetmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Rusya'nın Odessa ve Sivastopol limanlarını bombalamaları üzerine Osmanlı Devleti resmen savaşa girmiş oldu (14 Kasım 1914). Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Manda ve himaye düşüncesi I. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: I. Dünya Savaşı'nın başlarında İttifak Devletleri'nin yanında yer alan İtalya, 1915'te imzalanan Londra Antlaşması ile saf değiştirerek, İtilaf Devletlerine katılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: İtilaf Devletleri Boğazları kullanabilmek, savaşın geniş alanlara yayılmasını engellemek ve sömürge yollarının güvenliğini sağlamak için Osmanlı'nın tarafsız kalmasını istemişlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: İngilizler ile Almanlar arasında başlayan ekonomik rekabet I. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında yer alır. Doğru cevap B seçeneğidir.

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti
Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Atina Antlaşması ile Yanya, Selanik ,Girit Yunanistan'a bırakıldı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Bab-ı Ali Baskını'nın sonucunda padişah değişikliği yaşanmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Balkan Savaşları sonunda Yunanistan tüm Trakya'ya hakim olmamış, Batı Trakya'ya hakim olmuştur. Doğu Trakya Osmanlı'da kalmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Avrupa'da ırkçı partilerin iktidara gelmeleri II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: I. Dünya Savaşı çıktığında tarafsızlığını ilan eden Osmanlı "Almanya'nın yanında savaşa gireceğini açıklamamıştır." Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Halife'nin cihad ilan etmesinin etkili olmamasının nedenler

- Milliyetçilik akımı
- Halifelik kurumunun öteden beri siyasi amaçlı kullanılmaması
- İngilizlerin devlet kurma gibi vaatlerde bulunarak Arapları Osmanlı'ya karşı kışkırtması. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Osmanlı I. Dünya Savaşı'nda yeni topraklar ele geçirmeyi değil, kaybettiği toprakları geri almayı hedeflemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: 12 Ada'nın geçici olarak İtalya'da kalması Uşi Antlaşması'nın kararları arasında yer alır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesi; cephe sayısının artmasına, savaşın geniş bir alana yayılmasına, Almanya'nın Doğu Avrupa cephesinde rahatlamasına ve Boğazların İtilaf Devletlerine kapatılmasına ve İngiltere'nin Kıbrıs'ı işgal etmesine neden olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanına çekmek istemesinde; İngilizlerin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek, Doğu Avrupa'da Rusya'nın gücünü kırmak ve halifenin gücünden faydalanmayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Fahrettin Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanıncaya kadar Medine'yi savunmuş "Türk kaplanı, Çöl Kaplanı ve Medine Müdafii" gibi unvanlar almıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: İtilaf Devletleri Rusya'da çıkma ihtimali yüksek olan Bolşevik İhtilali'ni bastırmak için Rusya'ya Boğazlar yoluyla askeri ve mali destek vermeye çalışmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti
Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: İzmir ve çevresinde Rumların çoğunlukta olmadığı Bristol Raporu ile kanıtlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi; Ermeni ve Rum azınlıkların ayaklanmasına, Milli cemiyetlerin kurulmasına, Sivas Kongresi gibi ulusal ve Balıkesir ve Alaşehir kongreleri gibi bölgesel kongrelerin yapılmasına neden olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Pontus Rum Cemiyeti'nin amaçları ulaşmasını önlemek için kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Kuva-yı Milliye; belirli bir merkezden yönetilmeyen düzensiz birliklerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Fener Rum Patrikhanesi tarafından kurulmuş, cemiyet Mavri Mira Cemiyeti'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Mustafa Kemal'in ilk askeri görevini 1905 yılında Şam'da 5. Ordu'da yapmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Mustafa Kemal'in, üstün düşman kuvvetlerine karşı Anafartalar, Arıburnu ve Conkbayırı'nda kazandığı askeri başarıları savaşın kaderini değiştirmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Çanakkale Savaşları'nın sonuçları arasında gizli antlaşmaların yürürlüğe girmesi yer almaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: I. Dünya savaşı sırasında imzalanan Sykes – Picot Antlaşması'yla Orta Doğu toprakları İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan antlaşmaların ortak özellikleri arasında manda ve himaye anlayışına son verme yer almaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Paris Konferansı'nda Osmanlı topraklarının paylaşılması, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın uygulanması ve imzalanan antlaşmalarla savaş tazminatının alınması Wilson İlkelerine uyulmadığını göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Dünya barışının korunması için Milletler Cemiyeti'nin kurulması fikri ilk olarak Wilson İlkelerinde gündeme getirilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti
Test 5 Çözümleri

Çözüm 1: I. Balkan Savaşı'nın ardından Londra'da bir konferans toplandı. Konferans devam ederken İttihat ve Terakki Partisi yenilgiden Kamil Paşa Hükümeti'ni sorumlu tutarak Babıali Baskını ile yönetime el koydu. Böylece Osmanlı Devleti'nde ilk hükümet darbesi gerçekleşmiş, İttihat ve Terakki Partisi yönetime tek başına hakim olmuştur. Bu baskınla padişah değil hükümet değişmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Ege Adaları Avrupa devletlerinin denetimine bırakılacak maddesi I. Balkan Savaşı'nın ardından toplanan Londra Konferansı'nda alınan kararlardan biridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Trablusgarp Savaşı'na katılan vatansever subaylar şunlardır: Mustafa Kemal, Enver Paşa, Fethi Bey (Okyar), Neşat Paşa, Fuat Bey (Bulca), Rauf Bey (Orbay), Ali Bey (Çetinkaya), Nuri Bey (Conker). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Dünya savaş tarihinde uçak ilk kez Trablusgarp Savaşı'nda kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Makedonya, Balkan Savaşları sonucunda kaybedilmiştir. I. Dünya Savaşı ile bir ilgisi yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: I. Dünya Savaşı sırasında Ermeni çeteleri başta doğu bölgeleri olmak üzere yaptıkları eylemlerle birçok insanın ölümüne neden olmuştur. Çıkarılan Sevk ve İskân Kanunu ile Ermeniler zorunlu göçe tabi tutulurken aynı zamanda ülkede iç güvenlik yeniden sağlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Nusret Mayın Gemisi, döşediği mayınlarla Boğazları geçmeye çalışan İngiliz ve Fransız donanmasında büyük kayıplar vermiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Rethondes, I. Dünya Savaşı sonunda Almanya ile imzalanan ateşkes antlaşmasıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: İzmir ve çevresi Yunanlılara verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: İngiltere sömürgelerinden çekilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son antlaşma Sevr Antlaşması'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığında taht değişikliği yaşanmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: İtilaf Devletlerinin askeri birlikleri dağıtmak istemlerinin amacı; devleti savunmasız bırakarak işgalleri kolaylaştırmak ve işgallere karşı oluşacak silahlı direnişi engelleyerek ülkede güvenliği kendi denetimlerinde tutmak. Doğru cevap C seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Hazırlık Dönemi)
Test 6 Çözümleri

Çözüm 1: Milli bilincin uyandırılması yolunda atılan ilk adım Havza Genelgesi'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Milli Mücadele Dönemi'de "Galip Hoca" olarak bilinen ve Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü cumhurbaşkanı olan Celal Bayar'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Milli Mücadele sürecinde Mustafa Kemal; Erzurum, Sivas, Afyon ve Pozantı kongrelerine katılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Erzurum Kongresi'nde "Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz" kararı alınmıştır. Bu kararla ulusal bağımsızlık ilkesi ön plana çıkarılarak işgalci güçlere karşı tepki gösterilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: İşgallere karşı ulusal direnişi örgütlemek amacıyla kurulan milli cemiyetlerin tamamı, Sivas Kongresi'nde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Misak-ı Millî kararları şu konulardan oluşmuştur: Kapitülasyonlar, azınlıklar, Boğazlar, sınırlar, borçlar ve referandum (halk oylaması). Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Wilson İlkeleri'nden biri de "Her ulus çoğunlukta olduğu yerde kendi geleceğini kendisi tayin edebilecek" maddesidir. Bu ilke doğrultusunda hareket edilerek halkın çoğunluğunu Türk ve Müslümanların oluşturduğu Batum, Ardahan, Kars ve Batı Trakya'da halk oylamasına gidilmesi istenmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Sivas Kongresi'nin ardından Sivas'ta Milli Mücadele'nin ilk gazetesi olan İrade-i Milliye gazetesini çıkaran Temsil Heyeti, Ankara'ya geldikten sonra Hakimiyet-i Milliye gazetesini çıkarmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: İstanbul 16 Mart 1920 yılında resmen işgal edilmiştir. İrade-i Milliye gazetesi ise 4-11 Eylül 1919 tarihinde düzenlenen Sivas Kongresi'nde alınan kararlar doğrultusunda çıkarılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Amasya Görüşmeleri'nde gündeme gelen konulardan biri de İstanbul Hükümeti'nin, Heyet-i Temsiliye'nin bilgisi dışında herhangi bir barış antlaşmasını imzalamaması konusuydu. Mustafa Kemal böylece Osmanlı yönetiminin İtilaf Devletleri'nin etkisi altında kalıp ülke menfaatlerine aykırı hareket etmesinin önüne geçmeyi amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: 23 Nisan 1920 tarihinde TBMM'nin açılmasıyla Temsil Heyeti'nin görevi sona ermiştir. Mustafa Kemal TBMM başkanı seçildikten sonra 24 Nisan'da yapılacak işler konusunda meclise sunduğu önerge kabul edilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde alınacak kararların taslağını Mustafa Kemal Paşa hazırladığı hâlde meclisteki çoğunluğun saltanata bağlı olması nedeniyle sadece vatanın bütünlüğünü korumaya yönelik kararlarda bu taslağa uyulmuş, diğerlerine ise uyulmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Hazırlık Dönemi)
Test 7 Çözümleri

Çözüm 1: Ceride-i Resmiye gazetesi TBMM'nin resmi yayın organıdır. 1934 yılında "Ulus" adını almıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Milli Cemiyetler Mustafa Kemal Samsun'a çıkmadan önce kuruldukları için kuruluşlarında etkili olmamıştır. Bölgesel kurulan bu cemiyetlerin birleştirilmesinde etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a gönderilmesinin nedenleri:

- Halka silah dağıtan kuruluşları ortadan kaldırma
- Samsun ve çevresinde güvenliği sağlamak
- Türk – Rum çatışmasını önlemek
- Türk halkının elindeki silah ve cephaneleri toplamak
- Bölgedeki orduları terhis etme Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Ankara'da yeni bir meclis açmak fikri Osmanlı Mebusan Meclisi'nin 11 Nisan 1920'de bir daha açılmamak üzere kapanmasının ardından ortaya çıkmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Genelge yayınlanmadan önce telgrafla Erzurum'da bulunan Kazım Karabekir'in ve Konya'da bulunan Cemal Paşa'nın onayı alınmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Mebusan Meclisi'nin açılma kararı Erzurum Kongresi'nde alınmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Mustafa Kemal Paşaya resmi görevinden istifa etikten sonra: "Ben ve Kolordum bundan sonra da emrindeyiz Paşam." diyerek onu destekleyen Kazım Karabekir'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Erzurum Kongresi, Doğu Anadolu'da yaşayan Müslüman halkın haklarını korumak, Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önlemek ve Doğu illerinin Ermenilere verilmesini ve bu bölgede bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını önlemek amacıyla toplanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulması kararı sadece Sivas Kongresi'nde yer almıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Amasya Görüşmesi'nde İstanbul Hükümeti Temsil Heyeti'nin varlığını resmen kabul etmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Milli Mücadele sırasında yapılan kongrelerde en fazla ABD ve İngiltere'nin manda ve himayesi konusu tartışılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Temsil Heyeti ile ilişkilerini geliştirmek amacıyla Amasya Görüşmesi'nin yapılmasını sağlayan Ali Rıza Paşa Hükümeti'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Hazırlık Dönemi)
Test 8 Çözümleri

Çözüm 1: Ermeniler, Wilson ilkelerine dayanarak Doğu Anadolu'da çoğunlukta olduklarını ileri sürmüşlerdir. Bu iddianın doğru olmadığı General Harbourt Raporu ile ortaya çıkmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanmaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Mustafa Kemal, Havza Genelgesi ve Amasya Genelgesi'ni IX. Ordu Müfettişi iken hazırlamıştır. Amasya Genelgesi'nden sonra bu görevinden istifa etmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Mustafa Kemal genelgeyi önemli komutanlara imzalatmakla; genelgenin halk üzerindeki etkisini artırmayı ve Millî Mücadeleyi kişisellikten çıkartarak genelge kararlarına ulusal bir nitelik kazandırmayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Erzurum Kongresi'nde borçlarla ilgili herhangi bir konu gündeme gelmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Milli egemenlik ilkesinden bahseden ilk belge Amasya Genelgesi'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Mustafa Kemal'in görevinden istifa etmesinin ulusal birliği sağlamakla ilgisi yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Balıkesir Kongresi'nin düzenlenmesinde Hacim Muhittin Bey etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Sivas kongresi, ulusal birliği sağlayarak bağımsızlık mücadelesini daha etkin hale getirmek, milli güçleri bir merkezden yönetmek ve Erzurum Kongresi'nde alınan kararları ulusa mal etmek amacıyla toplanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Mebusan Meclisi çalışmalarına katılan Milli Mücadele yanlısı milletvekilleri Felahı Vatan Grubunu oluşturmuşlardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Mustafa Kemal Son Osmanlı Mebusan Meclisi için yapılan seçimlerde Erzurum'dan milletvekili seçilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Sivas Kongresi'nde Temsil Heyeti'nin üye sayısı on beşe çıkarılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Hazırlık Dönemi)
Test 9 Çözümleri

Çözüm 1: Manda ve himaye konusu ilk kez Erzurum Kongresi'nde gündeme gelmiş ve reddedilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Halkın kendi yöneticilerini seçme ve kendisi ile ilgili kararları kendisinin vermesine vurgu yapıldığı için egemenlik anlayışının, yönetim şeklinin değişeceğine ve saltanat sisteminin kaldırılacağına işaret etmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Erzurum Kongersi'nde alınan bu kararda bağımsızlığın koşulsuz olarak gerçekleştirileceğine, yönetim şeklinin değişeceğine ve saltanat sisteminin yer aldığı meşrutiyet rejiminin kaldırılacağına işaret etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Milli Mücadele ile ilgili alınan kararları halka duyurmak amacıyla Sivas Kongresi'nde çıkarılma kararı alınan gazete İrade-i Milliye gazetesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Sivas Kongresi'nde oluşturularak ulusal birlik sağlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Ankara'nın Temsil Heyeti'nin merkezi olarak seçilmesinin nedenleri: Ulaşım ve haberleşme olanaklarının iyi olması. İşgal bölgesi olmaması nedeniyle güvenli olması. Batı Cephesi'ne yakın olması nedeniyle cephane sevkiyatının daha kolay olması. İstanbul'daki siyasi gelişmeleri daha kolay takip edebilmek. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Tekalifi Milliye Emirleri Mustafa Kemal kendisine verilen Başkomutanlık yetkisine dayanarak çıkarmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Anzavur ve Kuvayı İnzibatiye ayaklanmaları doğrudan İstanbul Hükümeti tarafından çıkarılan ayaklanmalardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: İnkılaplar Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: I. TBMM'nin ilk Milli Eğitim Bankanı Rıza Nur'dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Tekalifi Milliye Emirleri ordunun ihtiyacını karşılamak için Kütahya – Eskişehir Muharebeleri'nden sonra yayınlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Sevr Antlaşması ile yapılan paylaşımda Rusya yer almamıştır. Çünkü Sovyet Rusya rejim değişikliğinin ardından İtilaf Devletlerinden ayrılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Menemen Olayı'nda Divan-ı Harp Mahkemesi kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Son Osmanlı Mebusan Meclisi dağıtıldığı için bu meclis tarafından onaylanmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Muharebeler Dönemi)
Test 10 Çözümleri

Çözüm 1: Temsil Heyeti, TBMM açılmasıyla kaldırılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Ankara Antlaşması'nda TBMM Fransa'nın tanımadığı bir antlaşmayı onaylamayacak maddesi yer almamaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Çanakkale Olayı Büyük Taarruz'un ardından gerçekleşmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: "İstanbul ve Boğazlar Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ne bırakılacak" maddesi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda yer almıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Moskova Antlaşması'yla Batum'un Gürcistan'a verilmesi, Misak-ı Milli'de verilen ilk tavizdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Başkomutanlık Yasası'yla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkileri üç aylığına Mustafa Kemal Paşa'ya verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Mustafa Kemal Başkomutan olarak Büyük Taarruz Savaşı'nı da yönetmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Ankara Antlaşması İngiltere karşı çıkmasına rağmen Fransa ile TBMM arasında imzalanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Savaş sürerken yapılan ateşkes önerilerinin amaçları

- TBMM Hükümeti'ni oyalamak
- Türk ordusunun illeri hareketini durdurmak
- Sevr Antlaşması'nı değiştirerek kabul ettirmek
- Yunanistan'a zaman kazandırmak Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Kütahya Eskişehir Muharebesi devam ederken Atatürk, Maarif Kongresi'ne (Eğitim Kongresi) katılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: İngiltere'de Lord George Hükümeti Ateşkes'ten sonra istifa etmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: İsmet İnönü Dışişleri Bakanı olarak Lozan Konferansı'na katılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Lozan'a katılan Türk heyetine, kapitülasyonlar ve Ermeni yurdu konusunda kesinlikle taviz vermemeleri istenmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Muharebeler Dönemi)
Test 11 Çözümleri

Çözüm 1: Gümrü ve Kars antlaşmalarına TBMM adına Kazım Karabekir katılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Musul sorunu dışında diğer sorunlar Türkiye'nin istediği şekilde çözülmüştür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Mustafa Kemal'in sözünü ettiği belge Lozan Antlaşması'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Boğazların yönetiminin tamamıyla Türkiye'ye bırakılması. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Mustafa Kemal'in Başkomutanlık yetkisi Büyük Taarruz öncesi süresiz uzatılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Kars Antlaşması'nın maddeleri arasında borçlar ile ilgili bir karar yer almamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: 1683 II. Viyana yenilgisiyle başlayan geri çekilme Sakarya'da durdurulmuş ve Türkler taarruza geçmiştir. Bu yönüyle Sakarya Savaşı Türk tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Mudanya Ateşkes Antlaşması Ankara Antlaşması'ndan sonra imzalanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın tavsiyesi üzerine Büyük Taarruzdan sonra Fevzi Çakmak'a TBMM tarafından mareşallik rütbesi verildi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Boğazlar, İstanbul ve Doğu Trakya (Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ) geri alınmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Batum'un Gürcistan'a ait olduğu Moskova Antlaşması'yla kabul edilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: TBMM'nin konferansta İstanbul Hükümeti ile ortak hareket etmek gibi bir amacı yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Kurtuluş Savaşı (Muharebeler Dönemi)
Test 12 Çözümleri

Çözüm 1: TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun ilk başarısı I. İnönü Savaşı'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Gürcistan Ankara'da elçilik açan ilk devlet olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Kars Antlaşması TBMM Hükümeti ile Kafkas Cumhuriyetleri (Azerbaycan, Ermenistan Gürcistan) arasında imzalanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: TBMM: 1921 yılında Antep'e "Gazi", 1973 yılında Maraş'a "Kahraman" ve 1984 yılında ise Urfa'ya "Şanlı" unvanlarını vermiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5:

- **Ankara Antlaşması:** Sakarya savaşı
- **Moskova Antlaşması:** I. İnönü Savaşı
- **Mudanya Ateşkes Antlaşması:** Büyük Taarruz
- **Kars Antlaşması:** I. İnönü Savaşı Batı Cephesinde elde edilen askeri başarılar sonunda imzalanmışlardır.
- **Gümrü Antlaşması:** Doğu Cephesinde Ermenilerle yapılan savaşın sonunda imzalanan bir antlaşmadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Yunanlılar Batı Cephesi'nde Boğazların yönetiminde söz sahibi olmak düşüncesiyle hareket etmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Şehzade Ömer Faruk'un Milli Mücadele'ye destek için Anadolu'ya geçmesi II. İnönü Muharebesi sonrası olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: I. İnönü Muharebesi'nden sonra, Afganistan ile Dostluk Antlaşması, Sovyetler Birliği ile Moskova Antlaşması ve Gürcistan ile Batum Antlaşması imzalanmıştır. Böylece bu devletler TBMM Hükümeti'ni resmen tanımışlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Moskova Antlaşması'nın "Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya'sı arasında imzalanan antlaşmalar geçersiz sayılacak" hükmü iki tarafında yeni devlet kurduğunu kanıtlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: İstiklal Marşı için yarışmayı Milli Eğitim Bakanlığı düzenlemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesindeki amaç; asker kayıplarını önlemek, doğal bir savunma hattı oluşturmak ve zaman kazanmaktır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk devlet Sovyet Rusya'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Cumhuriyet Dönemi İç Politika
Test 13 Çözümleri

Çözüm 1: 9 Eylül 1923'te kurulan Halk Fırkası'nın çalışma ilkeleri arasında ekonomide liberal değil devletçi politikaların takip edileceği ifade edilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Halk Fırkası'na muhalif olarak kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası inkılapların zamana yayılarak yapılmasını savunmuştur. Toplumsal ve siyasi yapılanmanın kısa sürede gerçekleştirilmesine karşı çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasına neden olan Şeyh Sait İsyanı'nın çıkmasında etkili olan cemiyet Kürt Teali Cemiyeti'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın parti programında yer alan seçimlerin tek dereceli yapılması ve kadınlara siyasi hakların verilmesi Türk demokrasinin güçlenmesine yönelik hazırlanmış ilkelerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Atatürk'ün, "Gençliğe Hitabesi'nde belirttiği gibi iç ve dış düşmanların ortak saldırısında Türk milleti kurtulmayı başarmıştır." ifadesine Şeyh Sait İsyanı örnek olarak gösterilebilir. Şeyh Sait İsyanı İngiliz kışkırtması sonucunda çıkmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Çok partili hayata geçişe Menemen Olayı'ndan sonra 1945 yılına kadar ara verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: İngiltere'nin Orta Doğu'daki çıkarlarını korumak istemesi ve halifeliğin kaldırılmasına duyulan tepki Şeyh Sait İsyanı'nın çıkmasına neden olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın din üzerinden yürüttüğü politikalar ile laiklik doğrultusunda inkılapların yapılması cumhuriyetin ilk yıllarında isyanların çıkmasına yol açan nedenler arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Bakanların meclis içinde oylama ile tek tek seçilmesi diğer bir deyişle meclisin meclis hükümeti sistemiyle çalışması hükümet kurulmasını zorlaştırmaktaydı. Cumhuriyet'in ilanına giden süreçte yaşanan hükümet bunalımı tarihimizde Ekim Bunalımı olarak anılmaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Saltanatın kaldırılması I. TBMM tarafından gerçekleştirilen ilk ve tek inkılaptır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Halk Fırkasına dönüştürülmüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Cumhuriyetin ilanıyla meclis hükümeti sistemi terk edilerek kabine sistemine geçilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Cumhuriyet Dönemi İç Politika
Test 14 Çözümleri

Çözüm 1: Türkiye'de çok partili hayata geçiş denemeleri ve beraberinde yaşanan Şeyh Sait isyanı gibi siyasi olaylar cumhuriyetin ilanından sonra gerçekleşmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Seçim süresi konusunda bir sorun yaşanmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Tek partili hayat inkılapların yapılmasını kolaylaştırmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Milli Kalkınma Partisi 1945 yılında kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Şeyh Sait Ayaklanması'nı bastıramayan Fethi Okyar başbakanlıktan istifa etmiş, İsmet İnönü yeniden başbakan olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Serbest Cumhuriyet Fırkası devletçilik politikasına karşı çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Cumhuriyetin ilk yıllarında çok partili hayata geçilmemesinde Şeyh Sait ve Menemen Olayları etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Şeyh Sait İsyanını bastıramayan Fethi Okyar Hükümeti istifa etmiş, yerine İsmet İnönü Hükümeti kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Mustafa Kemal'in tasarladığı yenilikleri ve uygulamak istediği ilkeleri bir parti yoluyla gerçekleştirmek istemesi, demokratik hayatın gelişmesini sağlamak ve siyasi rakipleriyle demokratik yollarla mücadele etme düşüncesi ile partileşme sürecini başlatmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Devletçi ekonomi politikasına karşı çıkmış, liberal ekonomi sistemini savunmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Atatürk'ün Kubilay Olayı ile ilgili "Gösterilen bu vahşet karşısında Menemen ahalisinden bazılarının alkışla tasfirkar bulmaları tüm cumhuriyetçi ve vatanperverler için utanç verici bir hadisedir" diyerek tepkisini dile getirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Cafer Tayyar Paşa, Balkan Savaşı'nda Edirne, Kırklareli, Paşmaklı civarında görev almış Milli Mücadele zamanında ise Trakya Milli Kumandanı olmuş üst düzey bir komutandır. İzmir Suikasti ile bir ilgisi yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Mustafa Kemal bağımsızlık mücadelesini ilk kez Samsun'da başlatmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Atatürk İlke ve İnkılapları
Test 15 Çözümleri

Çözüm 1: Atatürk ilkeleri birbirini bütünleyen, tamamlayan ilkeler topluluğudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Cumhuriyetçilik ilkesi siyaseti belli bir zümrenin işi olarak görmez. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Kılık-Kıyafet Kanunu halkçılık, inkılapçılık ve laiklik ilkesiyle ilgilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Halkçılık ilkesi hiç kimseye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanımaz. Her alandaki ayrımcılığa karşıdır. Siyasi alanda yapılan ayrımlara da karşıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Atatürk Dönemi'nde Türkiye'de devletçilik politikasına geçilmesinin nedenleri:

- 1929 dünya ekonomik bunalımının etkisi
- Yetişmiş teknik personel yetersizliği
- Özel girişimcinin ekonomik kalkınmayı sağlayamaması
- Özel girişimcinin elinde yeteri kadar sermayenin bulunmaması Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Miladi takvim Batı'dan alındığı için inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Laiklik, fertlerin herhangi bir dini benimsemelerine karşı değildir. Tam tersine din ve vicdan özgürlüğü getirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Soyadı Kanunu toplum içinde kulanılan san, şan, nam, lakap, rütbe, unvan gibi kavramları yasaklayarak sosyal eşitliği sağladığı için halkçılık ilkesiyle ilişkilidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: 1930 yılında para arzını kontrol etmek ve para politikasını yönetebilme görevi Merkez Bankasına verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: II. Abdülhamit Dönemi'nde kurulmuş olan Ziraat Bankası Atatürk Dönemi'nde devlet bankasına dönüştürülmüş tarımın gelişmesine yönelik destekte bulunmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Teşvik-i Sanayi Kanunu, özel girişimcinin çalışmasını kolaylaştırmak, sanayi kuruluşlarının çalışmalarını teşvik etmek, korumak ve özel sektör destekleyerek sanayileşmeyi sağlamak amacıyla çıkarılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması konusunda Sovyet Rusya'nın desteği alınmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Atatürk İlke ve İnkılapları
Test 16 Çözümleri

Çözüm 1: Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde çıkarılan 1926 yılında çıkarılan Medeni Kanun, kadın erkek ayrımcılığa son vermesi açısından halkçılık dinin hukuk konusunda belirleyici özelliğine son vermesi açısından laiklik ilkesiyle ilişkilidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Atatürk ilke ve inkılapları Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuş Türk kültüründen uzaklaşmadan çağdaş ve medeni toplumların üzerine çıkmayı amaçlamıştır. Bu nedenle inkılapçılık ilkesi Batı kültürünün tamamının alınmasını öngörmez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Serbest ekonomi politikasında devletçiliğe geçilmesi zorunlu bir durumdur. İnkılapçılık ilkesiyle ilgisi yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Devletçilik ilkesi büyük yatırımların devlet eliyle yapılmasını öngördüğü gibi aynı zamanda özel girişimciye yer verir ve devlet vatandaş iş birliğinin gelişmesine katkı sağlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Halkçılık ilkesi cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkelerinin doğal sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Avrupa ile sosyal ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi için hafta sonu tatili cuma yerine Avrupa'da tatil günü olan pazar kabul edilmiştir. Bu değişiklik inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Yabancılardan gümrük vergisinin alınmaması milli semayenin çökmesine neden olur bu durum da milliyetçilik ilkesine aykırı bir uygulamadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Sanat ve meslek okullarının açılması milliyetçilik ilkesiyle ilişkili değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9:

- **Türk Hava Kurumu:** 1925
- **İlk sivil teyyare okulu:** 1932
- **Türkkuşu:** 1933
- **Hava Yolları Devlet İşletme:** 1933
- **İlk uçak motoru fabrikası:** 1944 Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Mustafa Kemal, Atatürk soyadını ilk olarak Sümerbankın açtığı sergide hatıra defterine yazarak kullanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Atatürk şapka inkılabıyla laik ve çağdaş bir toplum oluşturmayı amaçlamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Atatürk, İş Bankasında bulunan hisselerinden gelen gelirleri Türk Dil ve Türk Tarih Kurumuna bağışlamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın amaçları:

- Zirai üretime dayanan ve ham maddesi Türkiye'de bulunan sanayi işletmelerini kurmak,
- İthalat konusu olan temel tüketim mallarına öncelik vermek,
- Dokuma, maden, kimya ve porselen sanayisinin kurulmasını sağlamaktı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Atatürk İlke ve İnkılapları
Test 17 Çözümleri

Çözüm 1: İzmir İktisat Kongresi, Yeni Türk devletinin ekonomik politikasını belirlemek ve ekonomik alanda bağımsızlığı sağlamak amacıyla toplanmıştır. Devletçilik politikasına 1933 yılında geçilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı medeni kanun ile verilmemiş, 1934 yılında çıkarılan bir yasa ile verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan biri de özel teşebbüse her türlü imkanın verilmesi kararıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Kabotaj Kanunu Türk denizlerinde gemi işletmeciliğinin Türklere verilmesi sağlayan yasadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Ziraat Bankası II. Abdülhamit Dönemi'nde kurulmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: İktisat Bakanı Mahmut Esat Bozkurt kongrenin toplanmasında önemli rol oynamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Türk Tarih Kurumunun ilk başkanı Mehmet Tevfik Bıyıklıoğlu'dur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Osmanlı Devleti'nde ulusal tarih anlayışı yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Konuşma dili ile yazı dili arasındaki farkın ortadan kaldırılması harf inkılabı ile ilgilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Atatürk Dönemi'nde Türk dilinin gelişmesini sağlamak için, Arapça ve Farsça derslerinin okul programlarından çıkarılmış, Türkçe soyadlarının kullanılması konusunda tedbirler alınmış ve Türk Dil Kurumu kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun eğitim alanında yapılan düzenlemeler arasında yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Türkiye'nin, uluslararası ilişkileri kolaylaştırmak amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerinden biri de alaturka saat yerine uluslararası saat kullanmasıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Türk Tarih Kurumunun kurulması milliyetçilik ilkesiyle ilişkilidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Atatürk Dönemi Dış Politika
Test 18 Çözümleri

Çözüm 1: Atatürk Dönemi'nde dış politikada Yunanistan ile nüfus mübadelesi, İngiltere ile Musul, Fransa ile borçlar ve Hatay, Suriye ile Hatay gibi sorunlar yaşanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Numan Menemencioğlu, Ağustos 1942 - Haziran 1944 tarihleri arasında Türkiye Dışişleri Bakanı, öncesinde ve sonrasında milletvekilliği ve büyükelçilik yapmış Türk diplomat ve siyasetçidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Musul, Misak-ı Milli sınırları içinde olmasına rağmen İngiltere mandasındaki Irak'a bırakılmıştır. Bunda Şeyh Sait İsyanı'nın bölgede Türkiye'yi zor, durumda bırakması ve Milletler Cemiyetinin İngiliz yanlısı bir tutum sergilemesi etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Dünyayı II. Dünya Savaşı'na sürükleyen Almanya ile İtalya'nın yayılımcı politikaları karşısında Fransa'nın 1936'da bölgeden çekilmesi ile Hatay sorunu tekrar gündeme geldi. Türkiye durumu Milletler Cemiyetine taşıdı. Hazırlanan Sandler Raporu Hatay'ın Türkiye'ye katılmasına zemin hazırladı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Lozan Konferansı sonrasında dış politikada Türk-Yunan arasında Patrikhane ve nüfus mübadelesi sorunu yaşanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: II. Dünya Savaşı 1939-1945 yılları arasında gerçekleşmiştir. Türkiye;

Milletler Cemiyeti: 1932'de üye oldu.

Kellog Paktı: 1929'da üye oldu.

Sadabad Paktı: 1937'de üye oldu.

Kuzey Atlantik Paktı (NATO): 1952'de üye oldu.

Balkan Antantı: 1934'de üye oldu. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Atatürk Dönemi I. Dönem Türk dış politikası 1923-1932 yılları arasını kapsamaktadır. Türkiye'yi bu dönemde daha çok Lozan'dan kalan sorunlar meşgul etmiştir. Türkiye 1933 yılında demir yollarını işleten bir Fransız şirketi ile Wagon Lits (Vagon Li) Olayı'nı yaşamıştır. Bu olay II. Dönem Türk dış politikası konuları arasında yer almaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Atatürk'ün öldüğü günlerde başbakanlık görevini Celal Bayar, TBMM başkanlığını da Abdülhalik Renda yürütüyordu. İsmet İnönü mecliste yapılan toplantı sonucunda Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci cumhurbaşkanı olarak seçildi. Bu süreçte cumhurbaşkanlığı görevini Abdülhalik Renda yürütmüştür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Musul Meselesi süresince Türkiye İngiltere'ye karşı uluslararası alanda yalnız olmadığını göstermek ve Musul sorununda elini güçlü tutmak için Sovyet Rusya ile Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması imzalamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10:

Atatürk Dönemi gelişmeler: Hatay 1938 yılında bağımsız oldu. Türkiye 1934 yılında Balkan Antantı'nı, 1936 yılında Akdeniz Paktı'nı, 1937 yılında ise Sadabad Paktı'nı imzaladı.

Atatürk sonrası gelişmeler: Türkiye NATO'ya 1952 yılında üye oldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Lozan'da çözüme kavuşmayan Musul sorunu konferans sonrasına bırakılmıştır. Türkiye ile İngiltere Lozan sonrası ilk kez Mayıs 1924'de İstanbul'da düzenlenen Haliç Konferansı'nda bir araya geldiler. Konferansın sonuçsuz kalması, üzerine Türkiye sorunu Milletler Cemiyetine taşıdı. Milletler Cemiyeti Geçici Brüksel Hattı adıyla bir rapor hazırlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Hatay 1939 yılında Türkiye'ye katılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkiye ile İngiltere arasında imzalanan Ankara Antlaşmasıyla . Musul İngiliz himayesi altında bulunan Irak'a bırakılarak bugünkü Türkiye – Irak sınırı belirlenmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: 1936 yılında Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmasıyla Boğazlar Komisyonu kaldırılmış, Boğazların yönetimi tamamen Türkiye'ye verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Atatürk Dönemi Dış Politika
Test 19 Çözümleri

Çözüm 1: Türkiye'nin yabancı okullar konusunda belirlediği esaslara Fransa karşı çıkmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Nüfus mübadelesi sorununun Lozan Antlaşması'ndan sonra tekrar gündeme gelmesinin nedeni Yunanistan'ın Anadolu'da bulunan Rumları İstanbul'a yerleştirmesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkiye'nin Milletler Cemiyetindeki ilk temsilcisi Cemal Hüsnü Taray olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya'nın katıldığı teşkilat Balkan Antantı'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Balkan Antantı'nın komünizmin Balkanlarda yayılmasının önlemek istenmesi gibi bir amacı yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: İtalya'nın Doğu Akdeniz'e yönelik saldırgan tutumuna karşı ortak hareket etmek amacıyla Türkiye, İngiltere, Yugoslavya ve Yunanistan'ın üye olduğu teşkilat Akdeniz Paktı'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Sadabat Paktı'na üye devletler Türkiye, İran, Afganistan ve Irak'tır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Türkiye, Hatay sorunu, Boğazlar sorunu, Nüfus Mübadelesi ve Musul sorunlarının çözümü için Milletler Cemiyeti'ne başvurmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: 1930 yılından itibaren dünyada bir savaş gerginliğinin oluşması, İtalya ve Almanya'nın saldırgan tutumu, Türkiye'nin Montrö Boğazlar Sözleşmesini imzalayarak Boğazlar sorunun çözümünü kolaylaştırmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: 20 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni iki yıl sonra tanıyan devlet İtalya'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması ve Türkiye'nin Boğazların iki yakasında da asker bulundurabilecek olması Türkiye'nin Boğazlar üzerinde kesin hakimiyet kurduğunu göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Atatürk, halkın desteğini almayan hiçbir politikanın başarılı olamayacağına inanmıştır. Atatürk'ün takip ettiği politika, gücünü milletten almakta ve millî menfaatlere göre şekillenmektedir. Atatürk; yaptığı yurt gezilerinde halkın beklentilerini görmüş, iç ve dış politikasını kamuoyunun bu beklentilerini dikkate alarak şekillendirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: 1924 yılında Patrikhanenin baş papazlığına Arapoğlu Konstantin tayin edilmiş, Türkiye Arapoğlu'nun mübadeleye tabii olduğunu belirtmiştir. Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan bu sorun Konstantin'in 19 Mayıs 1925 yılında görevden çekilmesi ile çözüme kavuşmuş ve yerine Vasil Georgiades seçilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Atatürk Dönemi Dış Politika
Test 20 Çözümleri

Çözüm 1: Türkiye sorunu iç işlerine müdahale çerçevesinde değerlendirdiği için uluslararası sorun haline gelmesine müsade etmemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2:

Yabancı Okullar: Çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile (3 Mart 1924) Milli Eğitim Bakanlığına bağlandı. 2 Mart 1926'da ise çıkarılan Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun ile uymaları gereken kurallar belirlenerek sorun olmaktan çıkarıldı.

Musul Sorunu: 5 Haziran 1926'da Ankara Antlaşması'yla çözümlendi.

Dış Borçlar: 1928 yılında imzalanan antlaşmayla Türkiye ve Fransa arasında bir ödeme planı oluşturuldu.

Nüfus Mübadelesi: 10 Haziran 1930'da Ankara'da yapılan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi ile çözümlendi.

Hatay Sorunu: Hatay 1938 yılında bağımsız oldu. 29 Haziran 1939'da Türkiye'ye katıldı.

Dolayısıyla Hatay Sorunu 1923 - 1932 yılları arasında dış politikada gündeme gelmemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Atatürk'ün "Şahsi Meselem" dediği sorun Hatay sorunudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Sadabad Paktı'yla devletlerin, Milletler Cemiyetine bağlı kalmaları, dünya barışına katkı sağlamaya; birbirlerine saldırmamaları, sınırların güvenliğini sağlamaları; yayılmacı politikalara karşı önlem almaları ise sömürgeciliği önlemeye yöneliktir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Atatürk'ün dış politikası; ülkenin tam bağımsızlığını korumak, sorunları barışçıl yollarla çözerek dünya barışına katkıda bulunmak ve ülkenin bağımsızlığına zarar verecek, gerçekleştirilmesi imkansız hayaller peşinde koşmamak olarak özetlenebilir. Ancak Atatürk'ün dış politikası, diğer devletlerin iç işlerine karışmamayı öngörür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Lozan Antlaşması'ndan sonra ortaya çıkan, Bozkurt-Lotus Davası, Hatay ve Yabancı Okullar sorunu Türkiye ile Fransa arasında yaşanan sorunlardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar konusunda yaşanan sorunlara son vererek hem dünya barışına katkıda bulunmuş hem de güvenliğini sağlamıştır. Kellogg - Briand Paktı'na katılarak dünyayı II. Dünya Savaşı'na sürükleyen gelişmelerin önlenmesine katkıda bulunmuş ve dünyada kalıcı barışı sağlamaya çalışan Milletler Cemiyetine üye olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Sadabat Paktında alınan kararlar arasında;

- Aralarındaki dostluk ilişkisini sürdürme
- Birbirlerinin iç işlerine karışmama
- Ortak sınırlarına saygı gösterme
- Ortak çıkarlarda birlikte hareket etme yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Küçük Antant: I. Dünya Savaşı'ndan sonra Alman, Macar, Bulgar tehlikesine karşı Yugoslavya, Romanya, Çekoslovakya ülkeleri tarafından 1921'de kurulmuştur. I. Dünya Savaşı sonrasında Balkanlarda kurulan ilk önemli ittifaktır. Temel amacı, üye ülkelerin güvenliklerini sağlamaktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Irkçı liderlerin saldırgan bir tutum sergilemeleri, Akdeniz Paktı, Balkan Antantı ve Sadabat Paktı'nın kurulmasında etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Hakkari Sancağı'nın Türk toprağı sayıldığı antlaşma Türkiye ile İngiltere arasında 5 Haziran 1926 tarihinde yapılan Ankara Antlaşması'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Türkiye'nin dünya barışına katkı sağlamak amacıyla 1928 yılında katıldığı ilk uluslararası konferans Cenevre Silahsızlanma Konferansı'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkiye ABD Başkanı Hoover tarafından yayımlanan borçların ötelenmesi sisteminden (moratoryum) yararlanarak borçlarını taksitlendirme yoluna gitmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Karma
Test 21 Çözümleri

Çözüm 1: Paragrafta sözü edilen subay General Harbourd'dur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Ders müfredatlarının yapılandırılmasında ABD'li eğitim bilimci John Dewey'den faydanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Cumhuriyet Dönemi'nde temel tüketime malzeme sağlamak amacıyla üç beyaz (un, şeker, pamuk) ve üç siyah (kömür, demir, akaryakıt) projelerine ağırlık verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanunu şahıs, aile, miras ve eşya hukuku olmak üzere dört bölümden oluşmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Merkez Bankasının özel sektöre destek sağlama gibi bir görevi yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: İtilaf Devletleri "Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir." maddesi ile Osmanlı Devleti'ni savunmasız hâle getirmeyi, "Tüm telsiz, telgraf hatlarının kontrolü, Toros tünelleri ve bütün demir yollarının denetimi İtilaf Devletleri tarafından yapılacaktır." maddesi ile işgallere karşı Türk milletinin birleşerek direnişe geçmesini engellemeyi, "İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir." maddesi ile Osmanlı topraklarının işgaline hukuki zemin hazırlamayı amaçlamışlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Bakanların meclis tarafından tek tek seçilmesi meclis hükümet sisteminin getirdiği bir uygulamadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Erzurum Kongresi'nde alınan "Ulusal irade ve ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını kurtaracaktır." kararı saltanatın ve hilafetin varlığını sürdürmesi anlamına geldiğinden ulusal egemenlik ilkesine ters düşmüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: TBMM'nin Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarması, yasama yetkisini kullandığının göstergesidir. İstiklal Mahkemeleri'ni kurarak yargılama yapması ise yargı yetkisini kullandığının göstergesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: I ve II numaralı seçeneklerde verilenler İstanbul Hükümeti'ni denetim altına alma amacına yöneliktir. Ancak III numaralı seçenekte verilen azınlıklara siyasi bütünlüğü bozucu haklar verilmemesi bilgisi ulusal bağımsızlığın sağlanmasına yöneliktir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri mağlup devletlerle yapılacak barış antlaşmalarının şartlarını Paris Barış Konferansı'nda belirlemişler ve Osmanlı Devleti hariç, yenilen devletlerle barış antlaşmaları imzalamışlardır. İtilaf Devletleri'nin Osmanlı Devleti ile yapılacak olan barış antlaşmasını geciktirmelerinin asıl nedeni, Osmanlı topraklarını paylaşma konusunda anlaşmazlığa düşmeleridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Kars Antlaşması'nda Türkiye'yi Kazım Karabekir temsil etmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma
Test 22 Çözümleri

Çözüm 1: İslamcılık akımının temel amacı İslam birliğini sağlamaktı. Müslüman olan Arnavutların Osmanlı Devleti'nden ayrılması İslamcılık fikrinin başarısız olduğunu göstermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: İlk kez bir kültür harekatıyla başlayan fikir akımı Türkçülük'tür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Kuvay-ı Milliye güçleri Milli Mücadele sırasında Rusya ile savaşmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Le Pays (Vatan) ve Hadisat gazeteleri Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından çıkarılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişli görevinden istifa ettikten sonra Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nde yönetim kurulu başkanlığı yapmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Son Osmanlı Mebusan Meclisinde oluşturulan Felah-ı Vatan Grubu'nun başkanlığına Rauf Bey getirilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Sivas Kongresi'nin toplanması, Elazığ Valisi Ali Galip, Ankara Valisi Muhittin Paşa ve Sadrazam Damat Ferit engellemeye çalışmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Harf İnkılabının yapılmasının nedenlerinden biri de Arap harflerinin Türkçenin ses yapısına uymamasıdır. Bu nedenle Arap harfleri kaldırılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Ankara'nın başkent ilan edilmesi İsmet İnönü'nün TBMM'ye sunduğu önergenin ardından mecliste oy çokluğu ile kabul edilmiştir. (13 Ekim 1923) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: İsmet İnönü, Eskişehir – Kütahya Muharebelerinde alınan yenilgi üzerine Genelkurmay Başkanlığı'ndan alınarak yerine Fevzi Çakmak getirilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkie, Lozan Görüşmelerinin yarıda kesildiği dönemde Meclis seçimlerini yenilemiş, İzmir İktisat Kongresi'ni düzenlemiş ve Amerika ile Türkiye'de yatırım yapacak Amerikan şirketlerine uygun teşvikler içeren Chester Projesi'ni imzalamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Kars Antlaşması'nda Türkiye'yi Kazım Karabekir temsil etmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Mondros Ateşkesi imzalandıktan sonra Mustafa Kemal 13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelerek Fethi Bey ile birlikte Minber gazetesini çıkarmış ve bu gazetede fikirlerini açıklamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Yahudilerin kurduğu Alyans-İsrailit Cemiyeti'nin Anadolu'da bir devlet kurma amacı yoktur. Bu cemiyet Filistin topraklarında bir Yahudi devleti kurmayı amaçlamaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma
Test 23 Çözümleri

Çözüm 1: Bulgaristan'ın I. Balkan Savaşı sonunda fazla toprak alması ve diğer devletlerin buna karşı çıkması II. Balkan Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: 1915 Londra gizli antlaşmasıyla İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresi 18 Ocak 1919 tarihinde yapılan Paris Barış Konferansı'nda alınan kararla Yunanistan'a bırakılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Bulgaristan, Rusya'nın çabalarıyla 13 Temmuz 1878'de Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti'ne bağlı bir prenslik hâline gelmiştir. Din, eğitim, kültür ve siyaset alanında Bulgar çabaları 1908 yılında bağımsızlıkla sonuçlanmıştır. Dolayısıyla Bulgaristan I. Dünya Savaşı öncesinde kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: XX. yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nu destekleme ve kalkındırma görünümü altında Osmanlı üzerindeki etkisini giderek arttıran devlet Almanya'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Atatürk'ün Nutuk'ta sözünü ettiği ve Osmanlı'nın kayıtsız şartsız teslim olduğu antlaşma Mondros Ateşkes Anlaşması'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Padişah ve İstanbul Hükümetinin işgallere sessiz kalıp halkı kaderiyle baş başa bırakması Anadolu halkının kendi bağımsızlık mücadelesini başlatmasına neden olmuştur. Örneğin, İzmir işgali bölgede Kuvay-ı Milliye'yi doğurmuş bu hareketle de ulusal bilincin uyanması sağlanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: İstanbul Hükümeti ile İtilaf Devletleri; seçimleri saltanat yanlılarının kazanacağına ve kuracakları baskıyla meclisin kendi istekleri doğrultusunda kararlar alacağına inanmaları nedeniyle Mebusan Meclisinin açılmasına ses çıkarmamışlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Başkent olan İstanbul'daki siyasi gelişmelerin yakından takip edilmesi amacıyla Ankara Milli Mücadele'nin merkezi seçilmiştir. Ankara'nın bu durumu siyasi konumunu ifade eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: I. TBMM'de yer alan gruplar: Halk Zümresi Grubu, Islahat Grubu, İstiklal Grubu, Tesanüd Grubu, Müdafaa-i Hukuk Grubu, Yeşil Ordu. Felah-Vatan Grubu ise Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Milli Mücadele yanlıları tarafından kurulmuş bir gruptur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde çoğunluğun Milli Mücadele yanlısı milletvekilleri oluşturmasına rağmen Mustafa Kemal'i Meclis başkanlığına seçmemişlerdir. Bu durum saltanat yanlısı bir tutum sergilediklerini ve ulusal iradeye bağlı bir devlet istemediklerin gösterir. Ancak Misak-ı Milli kararlarını kabul etmeleri ise ulusal bağımsızlık düşüncesini benimsedikleri anlamına gelmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Son Osmanlı Mebusan Meclisi için ülke çapında genel seçimler yapılmış, bu seçimleri daha çok Milli Mücadele yanlıları kazanmıştır. Ancak mecliste otoritesinin etkisiz kalacağı endişesi duyan padişah, seçimleri ittihatçıların kazandığını ileri sürerek Mebusan Meclisinin açılmasını geciktirmeye çalışmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: 23 Nisan 1920 yılında açılan I. TBMM'nin çıkarmış olduğu ilk yasa küçükbaş hayvanlardan alınan ağnam vergisinin arttırılması olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: TBMM, savaş ortamında hızlı hareket etmek için Meclis Hükümeti sistemiyle çalışmıştır. Bu uygulamanın meclisin kendisine yönelik tehditleri önlemekle bir ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma
Test 24 Çözümleri

Çözüm 1: Doğu sınırımız ilk kez Gümrü Antlaşması ile çizilmeye başlanmış, Moskova Antlaşması ile büyük oranda belirlenmiş, kesin şekli ise Kars Antlaşması'yla belirlenmiştir. Ankara Antlaşması ise güney sınırımızı belirlemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: TBMM konferansa katılmakla;

- Türk ulusunun haklı davasını ve Misak-ı Milli'yi dünya kamuoyuna anlatmayı,
- İtilaf Devletleri'nin "Türkler barış görüşmelerine katılmıyor." şeklindeki propagandasına engel olmayı,
- Siyasi varlığını uluslararası alanda tanıtmayı amaçlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Milli Mücadele sürecinde kapitülasyonların kaldırılmasını Moskova Dostluk Antlaşması'yla kabul eden ilk devlet Sovyet Rusya'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Kars Antlaşması 13 Ekim 1921 tarihinde; Sovyet Rusya aracılığı ile Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan ve TBMM Hükümeti arasında imzalandı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Lozan Antlaşması'nda yer alan maddelerden biri de Yunanistan'ın Anadolu kıyısına yakın adalarda asker bulunduramayacak olmasıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Saltanatın kaldırılmasının TBMM'de kuvvetler birliği ilkesinin uygulanmasıyla bir ilgisi yoktur. Bu dönemde meclis zaten yasama ve yürütme gücünü elinde tutmaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunan ve Hatay sorununun çözümünde önemli katkı sağlayan devlet adamı Tevfik Rüştü Aras'tır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Saltanatın kaldırılmasıyla rejim sorunu ortaya çıkmış aynı zamanda saltanatın kaldırılmasına karşı olanlar mecliste hükümet bunalımına neden olmuşlardır. Bu sıkıntılı süreç seçimlerin yenilenmesiyle II.TBMM'nin açılması ve ardından cumhuriyet'in ilanıyla sona ermiştir. Bu gelişmeler tarihimizde "Ekim Bunalımı" olarak adlandırılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: 1 Kasım 1928 yılında yapılan harf inkılabı ile; Batı dünyası ile bütünleşme süreci hızlandı. Konuşma dili ile yazı dili arasındaki uyumsuzluk giderildi. Okuma ve yazma kolaylaştı. Okuma ve yazma oranı ve kültür seviyesi arttı. Çok sayıda kitap bastırıldı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile ülkedeki yerli, yabancı tüm eğitim ve öğretim faaliyetleri Milli Eğitim Bakanlığı altında toplanarak milli, laik ve çağdaş bir eğitimin oluşturulması amaçlanmıştır. Ülke içerisinde devlet denetimi dışında ve çağın gerisinde kalmış farklı eğitm faaliyetlerine son verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Özel sektörün endüstri alanında etkin rol alabilmesi için Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Ancak özel sektör bu kanunun sağladığı avantajları sermaye yetersizliği nedeniyle değerlendiremeyince devreye devletin kendisi girmiş hazırladığı I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile yatırımları gerçekleştirmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Devletçilik, Türkiye'de daha çok sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmada izlenecek yöntemi belirleyen bir ilkedir. Atatürk'ün bu sözü devletçilik ilkesiyle ilgilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Atatürk ilkeleri, 5 Şubat 1937'de çıkarılan bir kanunla 1924 Anayasası'nın 2. maddesinde yapılan değişiklikle Anayasaya eklenmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma
Test 25 Çözümleri

Çözüm 1: 16 Ocak 1937 yılında Yüksek Ticaret Okulu Mezunları mutat toplantısı Perapalas salonlarında yapılmıştı... Bir aralık söz edebiyata geçti. Atatürk Tevfik Fikret'i çok sevdiğini ve onun edebî kıymetinin çok yüksek olduğunu ve bilhassa Fikret'in inkılapçılığını çok beğendiğini ilave etti... İsmail Müştak Mayokan'ı çağırarak, Fikret'in Ferda'sını sahneye çıkarak okumasını emretti. Arkadan Sis ve Rücu okundu. Rücu'dan sonra Atatürk güldü, çok neşelendi ve etrafına dönerek: 'Hangi Türk şairi böyle inkılapçı şiirler yazmıştır? dedi." Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Atatürk'ün inkılapçılık ilkesi inkılap hareketlerini dogma olmaktan çıkararak gelecekteki yeni oluşum ve değişmelere uyum sağlayan bir özellik kazandırır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Mustafa Kemal'in ilk askeri görevi 1905 yılında atandığı Şam'daki 5. Ordu'dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Atatürk, halkın desteğini almayan hiçbir politikanın başarılı olamayacağına inanmıştır. Atatürk'ün takip ettiği politika, gücünü milletten almakta ve millî menfaatlere göre şekillenmektedir. Atatürk; yaptığı yurt gezilerinde halkın beklentilerini görmüş, iç ve dış politikasını kamuoyunun bu beklentilerini dikkate alarak şekillendirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: 1924 yılında Patrikhanenin baş papazlığına Arapoğlu Konstantin tayin edilmiş, Türkiye Arapoğlu'nun mübadeleye tabii olduğunu belirtmiştir. Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan bu sorun Konstantin'in 19 Mayıs 1925 yılında görevden çekilmesi ile çözüme kavuşmuş ve yerine Vasil Georgiades seçilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Hakkari Sancağı'nın Türk toprağı sayıldığı antlaşma Türkiye ile İngiltere arasında 5 Haziran 1926 tarihinde yapılan Ankara Antlaşması'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun 22 Mart 1926 tarihinde Türkiye'de; ilkokul, lise ve yüksek öğretimin belli esaslara göre düzenlenmesi için kabul edilmiş, laik eğitimin aşamalarından biridir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Cumhuriyet'in ilk yıllarında yer altı kaynaklarımızın yerlerini, niceliklerini öğrenebilmek için Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Türkiye dünyada yaygın olarak kullanılan miladi takvimi 26 Aralık 1925 yılından itibaren kullanmaya başladı. Böylece gelişmiş modern devletlerle iş birliğinde kolaylık sağlandı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Şeyh Sait İsyanı'nın bastırılması konusunda başarı gösteremeyerek görevinden istifa eden başbakan Fethi Okyar'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Müstakil Grup ülkeyi tek parti olarak yöneten Cumhuriyet Halk Fırkası içinde muhalefet görevini yapması için oluşturulmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Cumhuriyetin ilk yıllarında Mustafa Kemal'in köklü değişiklik isteğine karş muhalif görüş artmaya başladı. Bu dönemde çıkarılan kanun gereği Mustafa Kemal'in yanındaki komutanlar vekilliklerinden istifa ederek orduya dönmüşlerdir. Ancak Terakkiperver Cumhuriyet Partisi'ni kuracak olan Kâzım Karabekir, Ali Fuat, Cafer Tayyar gibi paşalar ise askerlik görevlerinden istifa edip mecliste kalmışlardır. Mustafa Kemal'in Paşalar Komplosu olarak adlandırdığı bu olay meclis içinde örgütlü bir muhalefetin geliştiğini ortaya koymaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Karma
Test 26 Çözümleri

Çözüm 1: Evlenmek için resmi nikâhın zorunlu olması bunun yanında dini nikâhın da isteğe bağlı olması ve mirasta ve şahitlikte kadın ile erkek eşitliğinin sağlanması Medeni Kanun'un kabulüyle gelen yenilikler arasında yer almaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Halifelik kurumu Türkiye'nin laikleşmesi ve çağdaşlaşması karşısında önemli bir engel teşkil etmekteydi. Ayrıca laik düzende din ve vicdan özürlüğü temel esastır. Dolayısıyla laik devlet düzenine geçerek inanç özgürlüğünü geliştirmek içi halifeliğin kaldırılması zorunlu hâle gelmişti. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkiye Cumhuriyeti'nde; hukuk, eğitim ve yönetim alanlarında ikili uygulamalara son verecek inkılaplar yapılmıştır. Örneğin, hukuk alanında yabancı mahkemeler kapatılarak herkesin aynı mahkemelerden faydalanacağı hukuk sistemi getirilmiştir. Saltanat ve halifelik kaldırılarak yönetimdeki ikilik ortadan kalkmış ve Tevhid-i Tedrist Kanunu ile de eğitim ve öğretimde birlik sağlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek eseri İzmir'in işgali sırasında eşini ve çocuğunu kaybeden Ayşe'nin önce İstanbul'a gelişini ve ardından da Anadolu'ya geçerek Kuvay-ı Milliyeye katılışını anlatan eser, aynı zamanda Milli Mücadele'nin ilk romanıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Fahrettin Altay Sakarya Savaşı'nda görev aldı. Büyük Taarruz'da Yunan ordusunu kovalayarak İzmir'e giren ilk süvari birlikleri onun komutasındaydı. 2007 yılında çalışmalarına başlanan Türk yapımı ilk milli tankımıza hatırasına binaen onun ismi verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6:

Amasya Genelgesi: 22 Haziran 1919

TBMM'nin açılması: 23 Nisan 1920

Lozan Barış Antlaşması: 24 Temmuz 1923

Şapka İnkılabı: 25 Kasım 1925

Harf İnkılabı'nın kabulü: 1 Kasım 1928 Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Yakup Kadri'nin Yaban adlı eseri Cumhuriyet Dönemi'nde hazırlanıp 1932'de yayınlanmış bir roman olmasına rağmen Milli Mücadele Dönemi'nin ruhunu en iyi yansıtan eserdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: İbrahim Çallı ünlü ressamlarımızdan biridir. En önemli eserlerinden biri de Kurtuluş Savaşı'nı anlatan Zeybekler Tablosu'dur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Kâzım Karabekir Paşa Milli Mücadele sırasında Doğu Cephesi Komutanlığı yapmıştır. Bu cephe ile ilgili yaşadıklarını "İstiklal Harbimiz" adlı eserde toplamış Milli Mücadele kahramanımızdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: IX. Ordu Müfettişliği göreviyle Samsun'a gönderilen Mustafa Kemal bütün askeri birlikler ve mülki amirler üzerinde yetkili kılındı. Asıl görev bölgesi; Trabzon, Erzurum, Sivas, Van illeri ile Canik (Samsun) ve Erzincan idi. Buna ek olarak Mustafa komşu iller olan; Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara ve Kastamonu da isteklerine öncelikle cevap verecekti. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'ndaki son askeri görevidir. Bu ordu 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardında 7 Kasım'da lağvedildi. Mustafa Kemal'in "Artık İstanbul Anadolu'ya hakim değil tabi olmak mecburiyetindedir." sözü ise 22 Haziran 1919 tarihinde yayımladığı Amasya Genelgesi'nin ardından söylenmiştir. Dolayısıyla Mustafa Kemal'in Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'ndan ayrılmasının Amasya Genelgesi'yle bir ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Amasya Genelgesi'nde yer alan maddelerden biri de "Her olasılığa karşı bu iş, ulusal bir sır gibi tutulmalı ve delegeler kimliklerini gizleyerek gelmelidir." ifadesidir. Bu maddede Mustafa Kemal'in ulusal sır dediği Sivas Kongresi'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 27 Çözümleri

Çözüm 1: Çarlık Rusya'nın Balkanlarda yürüttüğü Panslavizm politikası Osmanlı'ya karşı içinde Karadağ, Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan'ın bulunduğu Balkan İttifakını oluşturmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Bölgeden hiçbir şekilde göç edilmesini istemeyen Vatan, Hadisat ve Albayrak gibi gazeteler çıkartarak Milli Mücadele'nin haklılığını yurt içinde ve yurt dışında duyurmaya çalışan milli cemiyet Doğu Anadolu Müdafa-i Hukuk Cemiyeti'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesiyle vilayeti sittede kurulması tasarlanan devlet Ermenistan'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Milli varlığa düşman cemiyetlerin özellikleri: Ulusal direnişe karşı faaliyetlerde bulunarak bağımsızlık anlayışına ters hareket etmişlerdir. İtilaf Devletleri tarafından desteklenmişlerdir. Genelde manda ve himayeyi savunmuşlardır. Milli çıkarları göz ardı etmişlerdir. Saltanata bağlı oldukları için Kürt Teali Cemiyeti hariç bağımsız bir devlet kurma düşünceleri yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: İngilizlerin I. Dünya Savaşı'ndaki temel hedeflerinden biri de sömürge yollarının güvenliğini sağlamaktı. Bu doğrultuda Arap coğrafyasında Osmanlı egemenliğini bitirip kendi manda ve himayesinde Arap devletleri kurdurtarak bölgede kendi nüfuzunu sağlamaktı. Bunun için Arapları Osmanlı'ya karşı kışkırtmış ve onlara halifeliğin Arapların hakkı olduğu fikrini yaymaya çalışmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Wilson İlkeleri'nde yer alan "Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıklara egemenlik hakkı tanınacaktır." maddesi Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasında etkili olmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: IX. Ordu Müfettişliği'ne padişahın emriyle getirilen Mustafa Kemal'in Anadolu'ya geçtikten sonra asıl niyeti ortaya çıkmaya başlayınca İstanbul Hükümeti tarafından geri çağırılmıştı. Ancak elindeki bu geniş yetkiyi kullanabilmek ve zaman kazanmak için her defasında bir bahane uyduran Mustafa Kemal İstanbul'a dönmeyerek hedefine yürümüştür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Amasya Genelgesi'nde yer alan "Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır." maddesi ilk kez ulusal egemenlik fikrini ortaya koymuştur. Bu madde ileride halk egemenliğine dayalı bir devletin kurulacağını işaret etmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: İtilaf Devletleri'nin "Türklerin barıştan yana olmadıkları, savaşı sürdürmekte ısrar ettikleri" şeklindeki propagandalarının asılsız olduğunu kanıtlamak üzere TBMM genelde bağımsızlıktan taviz vermeden barış tekliflerini prensip olarak olumlu karşılamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Afganistan Dostluk Antlaşması, İstiklal Marşı'nın kabulü ve Moskova Antlaşması I. İnönü Muharebesi sonrasında yaşanan gelişmeler arasında yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Mudanya Ateşkes Antlaşması'na göre saltanat makamının bulunduğu başkent İstanbul'un TBMM yönetimine bırakılması Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiği anlamına gelmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 28 Çözümleri

Çözüm 1: Teşkilat-ı Esasiye'de yer alan; "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir ve milletvekilleri halk tarafından seçimle belirlenir." ifadeleri doğrudan ulusal egemenlik ilkesi ile ilgilidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Sakarya Zaferi'nin ardından; Fransa ile TBMM arasında Ankara Antlaşması'nın imzalanması ve İtalyanların Anadolu'daki askeri birliklerini bütünüyle çekmesi İtilaf Devletleri arasındaki görüş ayrılıklarının kesinleştiğini göstermektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: I. İnönü Savaşı'nın ardından TBMM'de kabul edilen İstiklal Marşı ilk olarak Hakimiyet-i Milliye ve Açıksöz gazetelerinde yayınlanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Şeyh Sait İsyanı'ndan sonra Cumhuriyet rejimini yerleştirmek amacıyla hükümete alması gereken tedbirler için Takrir-i Sükun Yasası ile geniş yetkiler verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye'de ilk siyasi parti 10 Eylül 1920'de Mustafa Suphi tarafından kurulan Türkiye Komünist Partisi'dir. Ancak bu tarihte parti kurmak yasak olduğu için TBMM 12 Eylül 1922'de bu partiyi kapatmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Dış ticaret açığı, ithalat ve ihracat toplamındaki dengenin bozulması anlamına gelmektedir. Bu açığın temel nedeni yerli üretimin olmaması ya da azlığıdır. Osmanlı'da kapitülasyonlar nedeniyle gümrük vergisinden muaf olan yabancı mallar bol miktarda ve ucuz olarak Osmanlı pazarlarını ele geçirdi. Bu durum yerli üretimin çökmesine neden oldu. Böylece yerli malların olmadığı Osmanlı dışa bağımlı hâle geldi. Sonuç olarak Türkiye 1929 yılında koruyucu gümrük uygulamasını getirerek yabancı malların bol ve ucuz miktarda Türkiye pazarlarına girmesini engelleyerek yerli üretimi artırmaya, ithalat ve ihracat dengesini sağlamaya çalışmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Köy Enstitüsü, Türkiye'de ilkokul öğretmeni yetiştirmek üzere 17 Nisan 1940 tarihli ve 3803 sayılı yasa ile açılan okul türüdür. Tamamen Türkiye'ye özgü olan bu eğitim projesini 28 Aralık 1938 tarihinde milli eğitim bakanı olan Hasan Âli Yücel bizzat yönetmiştir. Atatürk Dönemi yeniliklerinden değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Temel haklarla ilgili düzenlemeler hukuk alanında yapılan yeniliklerin kapsamında yer almaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında gemi işletme hakkının yalnızca Türklere verilmesi milliyetçilik ilkesiyle ilgilidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı işletmelerin millileştirilmesi ve gümrük tarifesinin uygulanmasıyla Türkiye pazarındaki yabancı etkinliğine son verilerek milli ekonomiyi gerçekleştirme hedeflenmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Harf inkılabının ardından vatandaşlara yeni Türk harfleriyle okuma ve yazmayı öğretmek amacıyla Millet Mektepleri açıldı. Böylece okuma ve yazma bilmek halkçılık ilkesi doğrultusunda ayrıcalık olmaktan çıktı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Bozkurt - Lotus Olayı'nda Türkiye'yi Lahey Adalet Divanı'nda temsil ederek Türkiye'nin haklılığını kabul ettiren ve bu başarısından dolayı Atatürk tarafından kendisine Bozkurt soyadı verilen dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey'dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Balkan Antantı ve Sadabad Paktı yayılımcı politikalara karşı bölgesel güvenliğin sağlanması için yapılmış iş birliğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

5. ÜNİTE
ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş Dönemi
Test 1 Çözümleri

Çözüm 1: Monroe Doktrini, ABD Başkanı Monroe'nin, 2 Aralık 1823'de "Monroe Doktrini" olarak bilinen prensiplerini kongreye sunduğu ve kongre tarafından kabul edilen ilkelerdir. Amerika'nın kendi içine kapanarak Avrupa'dan kendisini dışlama politikasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Benito Mussolini, Ulusal Faşist Partinin lideri olan İtalyan politikacı ve gazetecidir. Kendini faşist olarak tanımlayan Mussolini, iktidara geldikten sonra Duce olarak tanınmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Briand-Kellog Paktı Fransız Dışişleri Bakanı Briand ile ABD Dışişleri Bakanı Kellog'un önderliğinde 27 Ağustos 1928'de Paris'te ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Polonya, Çekoslovakya ve Belçika arasında imzalandı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Bağdat Paktı'nın tek Arap üyesi olan Irak diğer Arap ülkeleri tarafından iyice yalnızlığa itildiği gibi içeride de önemli bir muhalefetin gelişmesi önlenememiştir. Bunun sonucu olarak Irak'ta 14 Temmuz 1958'de gerçekleşen kanlı ihtilâl paktın sonunu hazırlamıştır. İhtilâlden sonra iktidarı ele alan yeni Irak yönetiminin 24 Mart 1959'da ittifaktan ayrıldığını bildirmesi üzerine, Bağdat Paktı merkezini Ankara'ya taşıyarak adını Merkezî Antlaşma Teşkilâtı (CENTO) şeklinde değiştirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: II. Dünya Savaşı sırasında yapılan konferanslar: Casablanca, Washington, Quebec, I ve II. Moskova, San Francisco, Yalta, I ve II. Kahire, Adana Görüşmesi, Dumbarton Oaks ve Tahran. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Japonya'nın Pearl Harbor'a saldırması üzerine II. Dünya Savaşı'na giren ve savaşın sona erdirilmesinde etkili olan devlet ABD'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Yalta Konferası'nda BM'e üye olma şartı olarak Mihver Devletlerine savaş açma şartı getirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: İtalya'da Benito Mussolini yönetiminde kurulan Faşist Partisi taraftarlarına "Kara Gömlekliler" denilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Polonya'nın Almanya tarafından işgali Türkiye'de de endişe uyandırmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: NEP (Novaya Ekonomiçeskaya Politikası) SSCB lideri Lenin tarafından uygulanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye başta temel gıda olmak üzere piyasadaki malların fiyat artışını engellemek için narh sistemini uygulamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Atlantik Bildirisi İngiltere ile ABD arasında yeni dünya düzeninin belirlenmesi için yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Milli Güreşçi Yaşar Doğu 1948 Olimpiyatlarında altın madalya kazanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: "Ortak Refah Alanı" Asya Asyalılarındır", "Yeni Japonya Düzeni" gibi isimlerle anılan politikalar Japonya'ya aittir." Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: 1917 yılında Bolşevik İhtilali ile çarlık yönetimine son vererek Rusya'da komünist yönetimin kurulmasını sağlayan devlet adamı İlyiç Viladimir Lenin'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: ABD Başkanı James Monroe tarafından 1923'te yayımlanan, ABD'nin dış politikasının esaslarını belirleyen belgedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş Dönemi
Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Sovyet Rusya'ya karşı verilen bağımsızlık mücadelesi Basmacı Hareketi olarak bilinmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Kavgam (Mein Kamf) adlı eser Adolf Hitler tarafından kaleme alınmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Milletler Cemiyeti adına büyük devletler tarafından yönetilmesi siyasetine mandater (Manda ve himaye) adı verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya arasında 1 Aralık 1925'te Londra'da imzalanan uluslararası antlaşma Locarno Antlaşması'dır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Hepatit B aşısı 1975 yılında bulunmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: "Hayat Sahası" politikası Almanya'ya aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: 1867'de başa geçen İmparator Mutsuhito'nun Japonya'da Batılı tarzda başlattığı reform hareketine Meiji Restorasyonu adı verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Dünya, II. Dünya Savaşı sonrası Batı ve Doğu bloklarına ayrılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9:

Münih Konferansı: 19 Eylül 1938 İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasında gerçekleşmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Pearl Harlbour'a saldırarak ABD'nin Pasifik Donanması'yla hava filosunun büyük bölümü etkisiz hale getiren devlet Japonya'dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılması Kuzey Atlantik Paktı (NATO) katılmasını kolaylaştırmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: SSCB'nin komünist partiler aracılığıyla Doğu Avrupa'da egemenlik kurması üzerine ABD bölgede etkinliğini artırmak için 1947 yılında Truman Doktrini ve Marshall Planı uygulamaya koymuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Fransızların Almanlara karşı 1930'larda oluşturduğu dünyanın en güçlü savunma hattı Maginot Hattı'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Türkiye Milletler Cemiyetine Atatürk Dönemi'nde üye olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş Dönemi
Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Sözü edilen Birleşmiş Milletler Teşkilatının yardımcı kuruluşu İLO'dur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Doğu Bloku ülkeleri ile Batı Bloku arasında, 1947'den 1991'e kadar devam etmiş olan uluslararası siyasi ve askeri gerginlik dönemine, Soğuk Savaş Dönemi denilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Ulusal, etnik, ırksal veya dini bir grubu kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla yapılan insan hakları ihlaline soykırım denilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Doğu Bloku ülkeleri arasında askeri iş birliğini sağlamak amacıyla kurulan teşkilat Varşova Paktıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Marshall Planı kapsamında İngiltere, Fransa, Türkiye ve Yunanistan ABD'den yardım almıştır. Bulgaristan yardım alan devletler arasında yer almaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Doğu Bloku'ndaki ekonomik iş birliği teşkilatı Cominform'dur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: ABD'nin ve Marshall Planı'nı uygulamaya koymasına karşı Sovyet Rusya Molotof Planı'nı devreye koymuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: ELAS Soğuk Savaş Dönemi'nde Yunanistan'da Batı karşıtı sol düşüncenin oluşturduğu gruba verilen isimdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Varşova Paktı'na Türkiye üye değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Eisenhower Doktrini Doğu Bloğu ülkeleri tarafından uygulanmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: SSCB'nin 4 Ekim 1957'de uzaya göndermesiyle ABD ile SSCB arasında siyasi bir krize neden olan uydunun adı Sputnik'tir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Birleşmiş Milletler Teşkilatının açlık tehlikesine karşı mücadele eden Gıda ve Tarım Örgütünün kısa yazılışı FAO'dur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: 1946 yılında Amerikalı bilim adamları tarafından ENIAC adlı ilk bilgisayar icat edildi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: ABD ile SSCB arasındaki rekabet nedeniyle Uzak Doğu'da 1950 ile 1953 yılları arasında yaşanan ve Türkiye'nin de katıldığı savaş Kore Savaşı'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Soğuk Savaş Dönemi II. Dünya Savaşı sırasında başlamış 1991'de sona ermiştir. Dayton Antlaşması ise 1995'te imzalanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Soğuk Savaş Dönemi Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılmasıyla sona ermiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Yumuşama ve Küreselleşme Dönemi
Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi sonrasında kurulan, genel başkanlığını Ragıp Gümüşpala'nın üstlendiği ve Demokrat Parti'nin devamı niteliğinde olan siyasi parti Adalet Partisi'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılması Batı Bloku ile aynı çizgide hareket ettiğini göstermiştir. Kore Savaşı'nda yaptığı katkılardan dolayı NATO Konseyi 17 Ekim 1951'de Türkiye'nin birliğe üyeliğini kabul etti. 19 Şubat 1952'de TBMM, Türkiye'nin NATO'ya üyeliğini onayladı. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: 22 Haziran 1993 tarihinde yapılan Kopenhag Zirvesi'nde, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin genişlemesinin Merkezi Doğu Avrupa ülkelerini kapsayacağını kabul etmiş ve aynı zamanda adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce karşılaması gereken kriterleri de belirtmiştir. Bu kriterler siyasi, ekonomik ve uyum (topluluk mevzuatının benimsenmesi) olmak üzere üç grupta toplanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: 9 Aralık 1987'de Filistin'de İsrail'e karşı ilk kez başlatılan halk direnişine İntifada ismi verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye'nin 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Türklerine yönelik ENOSİS'i engellemek ve Ada'ya barışı getirmek için gerçekleştirdiği "Kıbrıs Barış Harekatı" sonrası ABD Türkiye'ye ambargo uygulamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: CENTO (Merkezi Antlaşma Teşkilatı): Önceki adı ile Bağdat Paktı (1955-1959), Türkiye, İran, Irak, Pakistan ve İngiltere arasında, Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'da nüfuz kurmasını önlemeye yönelik olarak kurulan eski karşılıklı güvenlik ve savunma örgütüdür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye'de Atatürk orman çiftlikleri Atatürk Dönemi'nde açılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Kuzey Atlantik Paktı (NATO) Soğuk Savaş Dönemi'ne ait bir gelişmedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Camp David Antlaşması Mısır – İsrail – ABD arasında imzalanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun kısa yazılışı TÜBİTAK'TIR. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: SALT I ve SALT II antlaşmaları silahsızlanma antlaşmalarıdır. ABD ve SSCB arasında imzalanmışlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: SSCB'de gerek ekonomik gerekse siyasi merkeziyetçiliğin ortadan kaldırmak amacıyla geliştirilen "yeniden yapılandırma" anlamına gelen politikaya Perestroyka adı verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Bağlantısızlar Hareketi'ni başlatan Mahatma Gandi'nin ölümünden sonra Hindistan devlet başkanı olan Javarharlal Nehru'dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Suriye'de yaşanan iç savaş PKK, PYD ve IŞİD terör örgütlerinin güçlenmesine neden olurken ortaya çıkan otorite boşluğu sınır güvenliğini zaafa uğratmış, ülkemize giren terör grupları birçok terör eylemi gerçekleştirmişlerdir. Bu sorunlar Türkiye'yi dış politikada da zora sokmaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Yumuşama ve Küreselleşme Dönemi
Test 5 Çözümleri

Çözüm 1: Avrupa Topluluğu Maastricht Antlaşması ile Avrupa Birliği adını almıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: 8 Eylül 1954 yılında Güney Doğu Asya Anlaşma Teşkilatı (SEATO) kuruldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Petrol ihraç eden ülkeler topluluğunun kısa adı OPEC' dir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Avrupa Birliği'ne adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce Kopenhag Kriterlerini kabul etmeleri zorunlu olduğu belirtilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Küba Krizi 1962-1963 yılları arasında yaşandı. Türkiye ise 1952 yılında Nato'ya üye olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Akdeniz Oyunları ilk kez Mısır'da düzenlenmiştir. (1951) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Batı tarzında ilk film Ömer Lütfi Akad'ın "Vurun Kahpe"ye filmidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'in girişimleriyle Süveyş, Kahire arasındaki 101. km'de yapıldığı için bu adı aldı. Camp David Antlaşması'na giden yolu açma bakımından önemlidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: 1979'da Rehine Krizi Humeyni yanlılarının ABD elçiliği çalışanlarını rehin alması olayıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: 1970 Eylül ayında Ürdün'e yerleşen Filistinliler ile Ürdünlüler arasına çıkan çatışmada binlerce kişinin ölmesi Arap tarihinde Kara Eylül olarak adlandırılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Zürich ve Londra Anlaşmaları doğrultusunda 16 Ağustos 1960'ta Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edildi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Tek meclisli sisteme 1982 Anayasası ile geçilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Türkiye 19 Aralık 1990'da Ankara'da Türkiye, Arnavutluk, Azerbaycan, Ermenistan, Bulgaristan, Gürcistan, Yunanistan, Moldova, Romanya, Rusya, Ukrayna arasında imzalanan antlaşma ile kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Beyaz Devrim olarak bilinen dönem Adnan Menderes Dönemi'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Sovyet Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesi Salt-II Antlaşması'nın yürürlüğe girmesini önlemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: İslam Konferansı Teşkilatı'nın ilk Türk genel sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu'dur Doğru cevap E seçeneğidir.

Yumuşama ve Küreselleşme Dönemi
Test 6 Çözümleri

Çözüm 1: Kadınlara istediği meslekte çalışma hakkını 1926 Medeni Kanunla getirilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Yugoslavya'nın dağılmasından sonra kurulan devletler arasında Ukrayna yer almaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Türk cumhuriyetlerden Türkmenistan en büyük doğalgaz rezervine sahiptir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun temeli Schuman Planı'nın yayımlanması ile atılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye Yemen'e asker göndermemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: SSCB'nin dağılmasından sonra bağımsızlığını elde eden Türk cumhuriyetleri

- Türkmenistan
- Azerbaycan
- Kazakistan
- Kırgızistan Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: 1962 yılında Sovyet Rusya'nın Küba'ya füze yerleştirmesi ABD ile Sovyet Rusya arasında Füze Buhranı adı verilen krizin başlamasına neden olmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Glasnost ve Perestroyka politikalarını uygulayarak SSCB'nin dağılmasını hızlandıran devlet adamı Gorbaçov'dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Bağdat Paktı 1955 yılında Sovyetlerin Orta Doğu'da yayılmasını önlemek için İran, Irak, İngiltere ve Pakistan'ın katılmasıyla oluşmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Rusya'ya karşı bağımsızlık mücadelesi vererek 1918 yılında Azerbaycan'ın bağımsızlığını sağlayan devlet adamı Mehmet Emin Resulzade'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: 1974 yılında Kıbrıs Barış Harekatı Başbakan Bülent Ecevit zamanında gerçekleştirilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Kıta sahanlığı sorunu Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanmakta olan bir sorundur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Rumlar, Kıbrıs'ta EOKA'yı (Kıbrıs Mücadelesi Rum Örgütü) kurarak Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı amaçlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Filistin halkının haklarını korumak amacıyla 1964 yılında Yaser Arafat tarafından kurulan teşkilat Filistin Kurtuluş Örgütü'dür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: İran – Irak savaşının sebepleri arasında İran'ın Suriye'nin iç işlerine karışması yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Nüfus artışı küresel ısınmanın sonuçları arasında yer alan Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 7 Çözümleri

Çözüm 1: Türk - Yunan ilişkilerinde 1954 yılında çıkan Kıbrıs Sorunu ile başlayan sıkıntılar zamanla Ege Denizi'nde yaşanan, Kıta sahanlığı, Fır hattı ve adaların silahlandırılması gibi sorunlarla günümüze kadar devam etmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: 1960 - 1980 yılları arasında kırsal kesimlerden büyük şehirlere göçlerin yaşanması sorasında geniş ailelerin yerini çekirdek aileler almış hatta bireysellik giderek artmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Fidel Castro'nun ülkesinde komünizme dayalı bir yönetim kurmak için SSCB yanlısı bir politika izlemesini ABD tehdit olarak görünce Castro'yu devirmek için harekete geçti. Bu gelişme üzerine SSCB Castro'ya yardım için Küba'ya Ekim Füzeleri denilen nükleer başlıklı füzeleri yerleştirdi. ABD ise buna karşılık Türkiye'ye Jüpiter Füzelerini yerleştirdi. Yaşanan Küba Krizi daha sonra füzelerin sökülmesiyle sona erdi. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Soğuk Savaş Dönemi'nde Mısır Lideri Abdülnasr'ın Batılıların kontrolündeki Süveyş Kanalı'nı millileştirmek istemesi üzerine İngiltere, Fransa ve İsrail'in Süveyş Kanalı'na saldırmasıyla başlayan olaya denir (1956). Yumuşama Dönemi ile ilgisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye ASEAN'a üye olmuş bir devlet değildir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Türkiye, SSCB'nin dağılmasıyla yaşanan yeni gelişmeler karşısında aktif politikalar yürütmüştür. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen ifadeler bu politikalara birer örnek olarak verilebilir. Ancak Türkiye'nin bölgesinde yer alan ekonomik kaynaklar üzerinde nüfuz elde etmek gibi emperyalist bir politikası yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Türkiye, dış politikasında belirlediği "Yurtta sulh cihanda sulh" ilkesi doğrultusunda savaştan uzak durmaya çalışmış, bulunduğu coğrafyanın önemi nedeniyle savaşa katılacak grupların baskısına maruz kalmış ve özellikle yayılımcı devletlere karşı savunma amaçlı bölgesel antlaşmalar yapmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Avrupa Cephesi'nde savaşlar devam ederken Almanya, SSCB'ye yönelik Barbarossa Harekâtı'nı başlattı. Ancak Stalingard şehrinde ağır bir yenilgi alan Almanya, bu yenilgiden sonra bir daha toparlanamadı ve bu yenilgi Almanya'nın sonunun başlangıcı oldu. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: 1943 yılında İngiltere ve ABD Fas'ın Casablanca kentinde bir araya geldiler. Görüşmelerde Mihver Devletlerinin kayıtsız şartsız teslim oluncaya kadar mücadelenin devam edeceği kararı alındı. Bu konferans Mihver Devletlerine hiçbir ümit ışığı bırakmadığından savaşın uzamasına neden olmuş ve bu nedenle de eleştiri almıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Birleşmiş Milletler Cemiyeti 26 Nisan 1945'te toplanan San Francisco Konferansı'nda kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: İkinci Dünya Savaşı sırasında aşırı fiyat artışlarına engel olmak amacıyla fiyatları artan maddelere narh koyma ve temel tüketim mallarının karne ile dağıtımının kontrolü için ise İaşe Müsteşarlığı kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Karma
Test 8 Çözümleri

Çözüm 1: ABD I. Dünya Savaşı'na kadar uyguladığı ve Paris Barış Konferansı sonrası tekrar uygulamaya başladığı Monroe Doktrini nedeniyle dünya siyasetinden uzak durduğu için I. Dünya Savaşı öncesinde oluşturulan İttifak ve İtilaf grupları arasında yer almamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: I. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılacak antlaşmaların taslağı 18 Ocak 1918 tarihinde düzenlenen Paris Barış Konferansı'nda hazırlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: 3 Mart 1918 tarihinde Sovyet Rusya, Almanya, Osmanlı Devleti, Bulgaristan ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu arasında Brest Litowsk Barış Antlaşması imzalanmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Lenin'in önderliğindeki Bolşevikler barış, toprak ve ekmek vadederek 1917 yılında yönetimi ele geçirdiler ve Rusya'da Çarlık rejimini yıktılar (Ekim Devrimi). Lenin 3 Mart 1918'de Brest- Litowsk Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi. Ardından savaşın olumsuz etkilerini silmek için NEP (Novaya Ekonomiçeskaya Politika) adı verilen yeni ekonomi politikasını ilan etti. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Tarihçi ve siyaset adamı Yusuf Akçura, Türkçülük akımının öncülerindendir. 1903'de Kazan'a giderek, Rus Türklerinin düzenlediği siyasal ve kültürel etkinlikler içinde yer almıştır. Çarlık Rusya'nın baskısı neticesinde 1905'te çıkan ihtilale karşı Türk milli kültürünün geliştirilmesine büyük katkı sağlamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: 1924 yılında Mussolini saldırgan bir tutum izleyerek Yugoslavya'ya bağlı Fiume'yi aldı, Yunanistan'a ait Korfu Adası'nı işgal etti ve Arnavutluk'u nüfuzu altına aldı. 1935 yılında Habeşistan'ı işgal etti. 1930'lu yıllarda Mussolini'nin yayılma alanları arasında Doğu Akdeniz ve Anadolu da vardı. Polonya ise Almanya'nın hedefinde olan bir bölgeydi. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Basmacı Hareketi, Türkistan'da Sovyet yönetimin baskılarına karşı 1918'de başlayıp, 1930'ların başlarına dek süren isyan ve direniş hareketidir. Başarısız olan bu hareketin sonunda 5 Aralık 1936'da Batı Türkistan'da SSCB'ye bağlı Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Türkmenistan cumhuriyetleri kuruldu. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: I. Dünya Savaşı'ndan sonra Orta Doğu'da mandater yönetimler kurdurarak hakim güç hâline gelen devlet İngiltere olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Nelson Rolihlahla Mandela ya da kabile adıyla Madiba (18 Temmuz 1918 - 5 Aralık 2013), Güney Afrikalı Anti Apartheid (ayrımcılık karşıtı) aktivist ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ilk siyahî devlet başkanıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Almanya'da iktidara gelen Hitler'in dış politikadaki ilk hedefi Versay Antlaşması'nın maddelerinden kurtulmaktı. Bu doğrultuda Versay Antlaşması'nı ihlal ederek 1 Eylül 1939 yılında Polonya'yı işgale başlayınca İngiltere ve Fransa Almanya'ya savaş ilan etti. Böylece II. Dünya Savaşı başlamış oldu. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Anayasa Mahkemesi ilk kez 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: 1933'te Milletler Cemiyet'inden ve 1934'te Washington Antlaşması'ndan çekilerek "Asya, Asyalılarındır." politikasını güden devlet Japonya'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Enosis: Kıbrıs Adası'nın Yunanistan'a bağlanması anlamında kullanılmıştır. Genel anlamı ise politika açısından bir ülkenin sınırlarına dahil olma, birleşme anlamına gelmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Maginot Hattı, Fransa'nın tüm kuzey ve doğu sınırlarını kapsayan hatta son kısmı da Korsika'da inşa edilmesi planlanmış savunma hattıdır. I. Dünya Savaşı'nın ardından Fransa'nın Almanya tarafından işgalini önlemek amacıyla inşa edilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Demokrat Parti 1950-1960 yılları arasında ülkeyi idare etmiştir. Kıbrıs Barış Harekatı ise 1974 yılında gerçekleştirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: 1929 Dünya Ekonomik Buhranı dünyada ekonominin çökmesine neden olduğu için liberalizm ekonomi modeli yerine yatırımların doğrudan devlet eliyle yapıldığı devletçi ekonomi modeline geçilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 9 Çözümleri

Çözüm 1: COMECON: 1949 yılında SSCB'nin liderliğinde Romanya, Bulgaristan, Macaristan, Çekoslovakya, Küba, Arnavutluk, Moğolistan ve Doğu Almanya'nın katıldığı Doğu Bloku ekonomik iş birliğidir. ABD'nin başını çektiği Batı Bloku içerisindeki bir oluşum değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Türkiye Soğuk Savaş Dönemi'nde Batı Bloku içerisinde yer almıştır. Varşova Paktı ise Doğu Bloku içinde oluşturulmuş askeri iş birliğidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Türkiye Kore Savaşı'nda fiili olarak yer almıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Celal Bayar: Milli Mücadele yıllarında "Galip Hoca" lakabıyla faaliyetlerde bulundu. Atatürk Dönemi'nin son başbakanıdır. Demokrat Parti'nin kurucu başkanıdır. Türkiye'nin ilk sivil cumhurbaşkanı olup "Dörtlü Takrir"i hazırlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Adnan Menderes Türkiye'de 1950-1960 yılları arasında başbakanlık yapmıştır. Ankara Üniversitesi ise 1946 yılında kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Apollo 11, Ay yüzeyine yapılan insanlı ilk uzay uçuşudur. ABD'nin bu uzay uçuşunda Amerikalı astronotlar Neil Armstrong ve Buzz Aldrin 20 Temmuz 1969 günü saat 20:18'de (EEZ) Ay yüzeyine iniş yapan ilk insanlar oldu. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Danzig Sorunu: Alman toprağı olan Danzig (Daintzig) I. Dünya Savaşı sonrasında yeni kurulan Polonya'ya Baltık Denizi'ne açılması için bırakılmıştır. Almanya, "Serbest kent" statüsündeki Danzig'i almayı milli bir politika hâline getirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: ABD'nin II. Dünya Savaşı'na girmesinde, Japon hava kuvvetlerinin ABD'ye ait Hawaii'deki Pearl Harbor deniz ve hava üslerine ani bir saldırı yapması ve Japonya'nın yayılmacı siyaset takip etmesi etkili olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: II. Dünya Savaşı başlayınca hazırlanan II. Beş Yıllık Sanayi Planı ertelendi. Bütçenin büyük çoğunluğu savunmaya ayırıldı. Çalışan erkek nüfusunun büyük çoğunluğu askere alındı. Bu durum Türkiye'de üretimin dolayısıyla ekonominin gerilemesine neden oldu. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: II. Dünya Savaşı İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanlığı döneminde gerçekleşmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: 4 Şubat 1934 yılında kurulan Balkan Antantı 1939 yılında II. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla dağılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Bağlantısızlar Bloku 1955 yılında Mısır, Yugoslavya ve Hindistan öncülüğünde Asya ve Afrika'dan yirmi dört ülkenin katılımıyla düzenlenen Bandung (Endonezya) Konferansı ile resmen kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: TÜBA, tüm bilim alanlarını kapsayan, ülkemizin özerk, ulusal akademisi olarak 1993'te kurulmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: II. Dünya Savaşı'nın sonuçlanmasından sonra askerini terhis etmeyerek Avrupa'da yayılmacı siyaset izleyen devlet Rusya'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Karma
Test 10 Çözümleri

Çözüm 1: Cep Herkülü olarak bilinen, Uluslararası Halter Basın Kamuoyu tarafından dünyanın en iyi sporcusu seçilen ve 18 Kasım 2017 tarihinde vefat eden ünlü halterci Naim Süleymanoğlu'dur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: II. Dünya Savaşı'nın ardından Almanya, Kore ve Vietnam ikiye ayrıldı. Amerika ve İngiltere'nin desteği ile 1948'de Filistin'de İsrail Devleti kuruldu. Ancak Çekoslovakya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun I. Dünya Savaşı'nda yenilmesinden sonra 1918'de kurulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: SSCB'nin yıkılmasından sonra Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden bir enerji koridoru oluşturulmuştur. Türkiye bu politikasıyla bölgedeki önemini arttırmayı ve Rusya'nın bölgedeki etkinliğini azaltmayı amaçlamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkiye, Almanya'nın yenilgisinin kesinleşmesi üzerine San Francisco Konferansı'na katılabilmek ve Yalta Konferansı kararlarına göre Birleşmiş Milletlerin kurucu üyeleri arasında yer almak için Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etti (23 Şubat 1945). Ancak bu savaş ilanı sembolik bir hareketti. Türkiye'nin fiilen savaşa girmesi anlamına gelmiyordu. Türkiye böylece Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurucu üyelerinden biri oldu. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye II. Dünya Savaşı sonrası değişen dünya koşullarına ayak uydurmak, sosyalizm tehlikesine karşı korunmak amacıyla NATO'ya üye olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: 1952 yılında Türkiye ile Yunanistan NATO'ya üye olmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: I. Dünya Savaşı'ndan sonra Kuzey Afrika'da hakim güç hâline gelmeye çalışan devlet İtalya'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: II. Dünya Savaşı sonrası Almanya'nın Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılması ve Macaristan'ın Rusya tarafından işgal edilmesi gibi gelişmeler günümüzde geçerli olan durumlar değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: II. Dünya Savaşı'nın ardından sömürgecilik büyük ölçüde sona erdi. Komünizm yayılmacılığına karşı NATO (Kuzey Atlantik Paktı) kuruldu. Dünya'da demokrasi eğilimi arttı. Türkiye'de çok partili hayata geçildi. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: II. Dünya Savaşı sonrası dünya Doğu ve Batı bloklarına ayrıldı. Bu ayrılma bloklar arasında soğuk savaş dönemini başlattı. Doğu Bloku'ndaki askeri iş birliği olan Varşova Paktı ile Batı Bloku'ndaki askeri iş birliği olan NATO bloklar arasında soğuk savaş rüzgarlarının estiğinin en önemli kanıtıydı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: 1967 Arap – İsrail Savaşı'nın başlamasında; Filistin Kurtuluş Örgütü'nün faaliyetleri, Mısır Başbakanı Nasır'ın 1948 Arap – İsrail savaşının öcünü almak istemesi ve Mısır'ın Akabe Körfezi'ni kapatması etkili olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Günümüzde Azerbaycan ve Ermenistan arasında dönem dönem çatışmalara sebep olan bölge Karabağ'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Dünya Bankası Birleşmiş Milletler Teşkilatına bağlı finans kuruluşudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Meiji Restorasyonu'nda mecburi askerlik sistemi getirilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Karma
Test 11 Çözümleri

Çözüm 1: Azerbaycan petrolünü Gürcistan üzerinden Türkiye'nin Akdeniz kıyılarına taşıyan petrol boru hattı Ceyhan Petrol Boru Hattı'dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Nabucco Türkiye üzerinden AB ülkelerine doğal gaz taşıyan boru hattıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Rusya'dan Türkiye'ye doğal gaz nakletmek için Karadeniz geçişli boru hattı Mavi Akım Boru Hattı Projesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: 1960 yılında kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanı yardımcılığına seçilen Türk devlet adamı Dr. Fazıl Küçük'tür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: 1980 yılında Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin'in Cezayir Antlaşması'nı tanımaması İran – Irak savaşını başlatmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Bozkırın Tezenesi olarak anılan sanatçımız Neşet Ertaş'tır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7:
- **Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Teşkilatına üye olması:** 1945
- **Demokrat Parti'nin kurulması:** 1946
- **Türkiye'nin NATO'ya üye olması:** 1952 Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Demokrat Parti, CHP'den ayrılan Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuat Köprülü ve Refik Koraltan tarafından kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: 1950 ile 1953 yılları arasında devam eden Kore Savaşı Panmunjom Ateşkes Antlaşması ile sona ermiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Türkiye'deki ABD'ye ait Jüpiter füzelerinin sökülmesi Sovyetler Birliği ile Amerika arasında Küba Buhranı'nın sona ermesinde etkili olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Vietnam Savaşı'na katılmadığı için lisansı iptal edilen Amerikalı boksör Muhammed Ali'dir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Keşmir Sorunu nedeniyle Pakistan ve Hindistan birbirleriyle savaşmışlardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: İran – Irak Savaşı sırasında İran'ın gizli olarak İsrail aracılığı ile ABD'den silah satın aldığı olaya İrangate denilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Uzay araştırmaları sırasında yapılan buluşlar, insanoğlunun günlük hayatında telefon, haberleşme, uydu, iletişim gibi alanlarda önemli kolaylıklar sağlamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Annan Planı, Türk ve Rum kesimleri halinde bölünmüş Kıbrıs adasının bağımsız bir devlet olarak birleştirilmesini öneren Birleşmiş Milletler planıdır. Adını, planı ortaya atan BM eski genel sekreteri Kofi Annan'dan alır. Doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 1	A	C	C	B	C	A	E	C	D	E	A	E			
TEST 2	A	D	D	A	E	D	A	A	D	C	D	E	E		
TEST 3	E	C	D	A	D	D	A	C	A	E	B	E			
TEST 4	A	B	E	C	E	A	E	B	B	A	E	C	C		
TEST 5	E	A	E	C	E	A	C	E	E	E	C	B			
TEST 6	**B**	**B**	**A**	**E**	**D**	**D**	**C**	**D**	**A**	**E**	**A**	**D**	**B**	**D**	
TEST 7	B	B	C	A	D	C	D	B	C	C	C	A			
TEST 8	C	E	D	A	B	E	E	C	E	A	A	A	C		
TEST 9	C	E	C	B	E	C	C	E	B	B	E	A	B	C	E
TEST 10	B	A	E	C	B	D	A	C	B	B	B	E	A	E	
TEST 11	C	E	C	C	B	D	C	B	B	A	D	C	E		
TEST 12	D	C	E	C	E	C	B	D	C	C	C	D			
TEST 13	D	E	C	D	B	A	A	A	C	B	B	E	A	A	A
TEST 14	E	B	C	E	B	A	A	C	E	C	D	A	A	A	D
TEST 15	E	E	E	D	E	E	C	B	E	A	A	C			
TEST 16	A	D	B	C	B	C	A	A	C	A	D	E			
TEST 17	A	A	B	C	C	A	E	A	C	A	A	E	C	B	A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
TEST 18	B	C	D	A	B	A	C	B	A	C	B	E	A	A	D	E	B

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 19	C	C	E	A	E	B	D	C	C	E	A	B			
TEST 20	E	B	C	A	E	D	E	A	E	C	D	E	E		

2. ÜNİTE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 1	C	C	D	C	A	A	E	D	A	A	E	D			
TEST 2	B	E	A	D	D	C	B	C	B	A	B	B	A		
TEST 3	B	E	A	C	D	C	E	E	E	B	D	E	B		
TEST 4	E	A	A	C	D	E	E	E	D	D	E	B	C		
TEST 5	C	E	C	E	C	A	A	C	B	B	E	E	B	D	E

TEST 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	E	B	E	C	E	E	C	C	C	D	B	C	B	C																
TEST 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	C	B	C	B	E	A	E	D	A	B	C	E	D	C	C															
TEST 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	D	B	D	C	C	D	B	D	E	C	A	A	E	C																
TEST 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16														
	E	D	B	C	B	B	B	D	C	D	C	C	E	D	E	B														
TEST 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16														
	E	D	B	C	B	B	B	D	C	D	C	C	E	D	E	B														
TEST 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16														
	D	E	A	D	E	C	D	E	B	D	C	E	E	B	E	A														
TEST 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	D	B	E	E	E	D	E	C	E	E	B	E	B	B																
TEST 13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	E	C	D	D	B	C	A	A	B	C	B	D	C	D	B															
TEST 14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	C	D	E	B	D	B	B	E	C	E	C	D	E	D																
TEST 15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	E	D	A	B	A	C	B	A	E	C	B	B	E	B	B															
TEST 16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	D	C	E	C	E	A	A	B	C	A	C	E	C																	
TEST 17	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	D	E	B	C	C	A	E	D	B	B	D	D	C	E	A															
TEST 18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	E	B	D	E	C	E	C	E	A	B	E	B	E	B																
TEST 19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	D	C	E	E	D	A	E	B	A	C	E	A	A	A																
TEST 20	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	C	C	E	A	A	D	D	C	E	B	A	B	B	D	E															
TEST 21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	B	B	B	A	C	E	E	E	C	E	B	E	C	D																
TEST 22	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																				
	D	B	C	E	B	C	D	A	C	A																				
TEST 23	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	E	D	A	A	B	E	D	A	A	A	E	D	C	B	D															
TEST 24	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	E	A	B	D	B	B	E	B	C	E	C	C	A	C	A															
TEST 25	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																		
	D	D	A	C	E	B	C	B	C	E	C	B																		
TEST 26	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	D	B	A	B	E	D	E	D	B	A	E	C	A	A	B															
TEST 27	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	B	D	A	A	D	A	C	C	D	C	A	D	B																	

3. ÜNİTE

TEST 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																		
	A	A	D	B	D	E	B	B	E	D	E	D																		
TEST 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	C	E	E	D	E	B	D	C	C	B	E	D	E																	
TEST 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	E	E	E	C	D	B	D	E	B	C	E	A	B																	
TEST 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																
	C	C	B	A	B	B	B	E	B	B	D	A	B	E																
TEST 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	D	B	E	B	B	C	D	A	D	E	E	B	D																	
TEST 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15															
	A	D	E	B	C	D	C	E	A	D	C	B	C	C	E															
TEST 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	C	B	C	D	D	C	C	B	C	B	E	C	E																	
TEST 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																	
	A	B	D	A	E	B	A	D	E	C	E	B	E																	
TEST 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11																			
	C	E	D	A	E	B	D	C	B	E	D																			

| | | |

TEST 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	B	A	D	A	D	D	D	E	A	E	E	B	
TEST 13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	E	E	A	C	C	E	B	C	B	D	B	E	
TEST 14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	D	E	A	E	E	D	E	E	C	B	A	E
TEST 15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	B	A	E	C	B	C	B	A	B	E	E	A	
TEST 16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	A	E	A	B	C	C	B	D	C	A	C	D	E
TEST 17	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	A	B	B	C	B	A	C	E	E	C	D	A
TEST 18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	D	E	D	D	C	D	D	C	A	A	B	B	E	B
TEST 19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	E	C	B	A	D	D	B	C	B	A	C	B	A
TEST 20	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	C	A	E	E	E	E	E	B	E	C	E	B
TEST 21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	D	A	D	E	D	D	E	B	D	D	C	D	
TEST 22	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	C	B	C	D	A	C	E	D	B	E	E	D	C	C
TEST 23	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	E	B	A	D	C	D	C	D	E	E	A	A	C
TEST 24	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	E	E	C	E	E	A	D	E	C	D	C	D
TEST 25	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	B	B	C	B	A	C	A	A	D	C	B	E	
TEST 26	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	A	C	E	B	A	D	D	E	B	E	C	A	
TEST 27	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
	A	A	B	D	D	D	B	A	D	E	A		
TEST 28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	D	C	C	A	D	E	B	C	D	A	B	A

5. ÜNİTE

TEST 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	C	E	D	B	E	E	D	B	E	A	D	C	C	C	A	A	
TEST 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
	D	B	A	E	E	E	A	B	A	B	E	B	A	E			
TEST 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	A	A	D	B	E	A	E	C	D	D	A	A	B	C	D	E	
TEST 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
	A	A	E	B	A	E	B	E	A	C	A	A	C	E			
TEST 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	B	A	B	D	E	B	C	B	B	A	C	D	E	A	E	E	
TEST 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	E	C	C	D	D	C	A	C	D	E	B	C	A	D	D	A	
TEST 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11						
	E	C	B	C	A	A	B	D	B	E	D						
TEST 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	A	E	C	B	D	E	C	D	C	A	D	A	B	A	D	A	
TEST 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
	C	B	A	B	A	C	B	C	D	B	C	E	B	A			
TEST 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
	B	D	B	B	C	B	A	D	C	D	E	D	D	C			
TEST 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
	A	E	A	D	B	B	B	E	A	D	A	C	C	E	C		